

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu

24. Toplantısı

Gelişmelere İlişkin Değerlendirmeler

7 Ağustos 2012

Vali Galip Demirel Ankara Vilayetler Evi

© Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, 2012

Bu raporun bütün hakları saklıdır.

Yazılar ve görsel malzemeler izin alınmadan tümüyle veya kısmen yayımlanamaz.

Bilimsel amaçlarla kullanım halinde referans verilmesi zorunludur.

TÜBİTAK

Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı

Atatürk Bulvarı No: 221 Kavaklıdere 06100 Ankara

Tel: 0312 467 36 59

e-posta: politikalar@tubitak.gov.tr

www.tubitak.gov.tr

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Hakkında

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK) 4 Ekim 1983 tarih ve 77 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kurulmuştur.

Yüksek Kurul'un KHK ile belirlenen görevleri; uzun vadeli bilim ve teknoloji politikalarının tespitinde hükümete yardımcı olunması, hedeflerin saptanması, öncelikli alanların belirlenmesi, plan ve programların hazırlanması, kamu kuruluşlarının görevlendirilmesi, özel kuruluşlarla işbirliği sağlanması, gerekli yasa tasarıları ve mevzuatın hazırlanması, araştırmacı insan gücünün yetiştirilmesinin sağlanması, özel sektör araştırma merkezlerinin kurulması için tedbirler alınması, sektörler ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanmasıdır.

BTYK, 77 sayılı KHK'nın 3. Maddesi çerçevesinde, Başbakanın başkanlığında, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı, Gümrük ve Ticaret Bakanı, Maliye Bakanı, Milli Eğitim Bakanı, Milli Savunma Bakanı, Sağlık Bakanı, Orman ve Su İşleri Bakanı ile YÖK Başkanı, Hazine Müsteşarı, Ekonomi Bakanlığı Müsteşarı, Kalkınma Bakanlığı Müsteşarı, TAEK Başkanı, TÜBİTAK Başkanı ile bir yardımcısı, TRT Genel Müdürü, TOBB Başkanı ve YÖK'ün belirleyeceği konu ile ilgili gelişmiş bir üniversitenin seçeceği bir üyeden oluşur¹. Gerekğinde diğer Bakanlar, araştırma kuruluşlarının sorumluları ve uzman kişiler de BTYK'ya davetli sıfatıyla katılım sağlayabilirler.

İlk toplantısı 9 Ekim 1989 tarihinde gerçekleşen BTYK'nın sekretarya faaliyetleri TÜBİTAK tarafından yürütülmektedir. Daha önceki toplantılarda alınan kararlara, TÜBİTAK Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı'nın www.tubitak.gov.tr/politikalar/btyk adresli internet sitesinden erişilebilmektedir.

Not

Yüksek Kurul toplantılarında alınan kararlar 8 Eylül 2005 tarihinde gerçekleştirilen 12. toplantıdan itibaren aşağıda gösterilen sistematik ile numaralandırılmıştır:

YYYY/TKK (Örnek: 2009/201)

YYYY: Yıl (Örnek: 2009)

T: Kararın alındığı toplantının o yıl içindeki toplantılar arasındaki sırası (Örnek: 2)

KK: Kararın o toplantı içerisinde alınan kararlar arasındaki sırası (Örnek: 01)

¹ 8 Haziran 2011 ve 4 Temmuz 2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan KHK'larla Bakanlık teşkilatlarında yapılan değişiklikler dikkate alınmıştır.

İÇİNDEKİLER

1. Gündem	1
2. Katılımcı Listesi	
2.1. BTYK 24. Toplantısı Üyeleri	2
2.2. BTYK 24. Toplantısı Davetlileri	3
3. Önceki Kararlara İlişkin Gelişmeler	
3.1. Ulusal Uzay Araştırmaları Programı [2005/9]	6
3.2. Ulusal Nükleer Teknoloji Geliştirme Programı [2007/102]	10
3.3. Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı 2009-2013 [2009/102]	12
3.4. Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016 [2010/201]	14
3.5. Araştırma Altyapıları Yol Haritası ve Araştırma Merkezlerine İlişkin İdari ve Yasal Düzenlemeler [2010/203]	252
3.6. Ulusal Yenilik Sistemi 2023 Yılı Hedefleri [2011/101]	254
3.7. Ar-Ge Yoğun Başlangıç Firmalarını Etkinleştirmek ve Sayılarını Artırmak Amacıyla Politika Araçlarının Geliştirilmesi [2011/103]	259
3.8. Üniversitede Yenilikçiliğin ve Girişimciliğin Tetiklenmesi Amacıyla Politika Araçlarının Geliştirilmesi [2011/104]	261
3.9. Girişimcilik Kültürünün Yaygınlaştırılması [2011/105]	265
3.10. Bilim Merkezlerinin Yaygınlaştırılması [2011/107]	267
3.11. Yerli Patentlerin Lisanslanmasını Teşvik Edecek Politika Araçlarının Geliştirilmesi [2011/108]	269
3.12. Ulusal Bilim ve Teknoloji Sistemi Performans Göstergeleri [2005/3 Ek Karar]	271

BİLİM VE TEKNOLOJİ YÜKSEK KURULU

24. Toplantısı

GÜNDEM

- 1) Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın Açılış Konuşması
- 2) TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Yücel ALTUNBAŞAK'ın Sunumu
- 3) Kalkınma Bakanlığı Müsteşarı Sayın Kemal MADENOĞLU'nun Sunumu
- 4) Genel Görüşme
- 5) Karar Taslaklarının Görüşülmesi
 - a) Sonuçlanan Karar Taslağı
 - i. 2009-2011 Türkiye Ar-Ge Harcamaları [2008/102]
 - b) Yeni Karar Taslakları
 - i. Eğitimin Niteliğini Artırmak Amacıyla Durum Tespitine Yönelik Çalışmalar Yapılması [2012/101]
 - ii. İlk ve Ortaöğretimde Eğitim Müfredatına Uygun Dijital İçeriklerin Geliştirilmesi ve Erişime Sunulması [2012/102]
 - iii. Lisans Düzeyinde Dijital Ders İçeriklerinin Geliştirilmesinin Teşvik Edilmesi ve Erişime Sunulması [2012/103]
 - iv. Temel Yetkinliklerin Öğrencilere Daha Etkin Bir Şekilde Kazandırılması Amacıyla Öğretim Programlarının Revizyonuna Yönelik Çalışmalar Yapılması ve Eğitim İçeriklerinin Tasarlanması [2012/104]
 - v. İlk ve Ortaöğretimde Yabancı Dil Öğretim Sistemi Konusunda Araştırma Yapılması ve Alternatif Öğretim Modellerinin Geliştirilmesi [2012/105]
 - vi. Yurt Dışında Lisansüstü Eğitim Desteği Sağlayan Burs Programlarının Yeniden Yapılandırılması [2012/106]
 - vii. İlk ve Ortaöğretim Öğrencileri için Bilim Fuarlarının Düzenlenmesi [2012/107]
 - viii. Üniversiteye Giriş Sisteminin Yeniden Yapılandırılması [2012/108]
 - ix. AB Çerçeve Programları Horizon 2020'ye Katılım Hazırlıklarının Yürütülmesi [2012/109]
 - c) Ek Karar Taslakları
 - i. Ar-Ge, Yenilik ve Girişimcilik Destek Mekanizmalarında Bütünsellik, Uyum ve Hedef Odaklılığın Sağlanması için Koordinasyon Kurulu Oluşturulması [2011/102]
 - ii. Kamu Alımlarının ve Kullanım Hakkı Tahsislerinin Yeniliği, Yerleşmeyi ve Teknoloji Transferini Teşvik Edecek Şekilde İyileştirilmesi [2011/106]
- 6) Kapanış

BTYK YİRMİ DÖRDÜNCÜ TOPLANTISI ÜYELERİ

Recep Tayyip ERDOĞAN	Başbakan
Nihat ERGÜN	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
Taner YILDIZ	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
Dr. Mehmet Mehdi EKER	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
Hayati YAZICI	Gümrük ve Ticaret Bakanı
Mehmet ŞİMŞEK	Maliye Bakanı
Prof. Dr. Ömer DİNÇER	Milli Eğitim Bakanı
Dr. İsmet YILMAZ	Milli Savunma Bakanı
Prof. Dr. Veysel EROĞLU	Orman ve Su İşleri Bakanı
Prof. Dr. Recep AKDAĞ	Sağlık Bakanı
Prof. Dr. Gökhan ÇETİNSAYA	YÖK Başkanı
Ahmet YAKICI	Ekonomi Bakanlığı Müsteşarı
İbrahim H. ÇANAKCI	Hazine Müsteşarı
Kemal MADENOĞLU	Kalkınma Bakanlığı Müsteşarı
Prof. Dr. A. Murat TUNCER	Hacettepe Üniversitesi Rektörü
Zafer ALPER	TAEK Başkanı
Prof. Dr. Yücel ALTUNBAŞAK	TÜBİTAK Başkanı
İbrahim ŞAHİN	TRT Genel Müdürü
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU	TOBB Başkanı
Prof. Dr. M. Arif ADLI	TÜBİTAK Başkan Yardımcısı

BTYK YİRMİ DÖRDÜNCÜ TOPLANTISI DAVETLİLERİ

Org. Necdet ÖZEL	Genelkurmay Başkanı
Bülent ARINÇ	Başbakan Yardımcısı
Ali BABACAN	Başbakan Yardımcısı
Prof. Dr. Beşir ATALAY	Başbakan Yardımcısı
Bekir BOZDAĞ	Başbakan Yardımcısı
Fatma ŞAHİN	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı
Egemen BAĞIŞ	Avrupa Birliği Bakanı
Erdoğan BAYRAKTAR	Çevre ve Şehircilik Bakanı
Prof. Dr. Ahmet DAVUTOĞLU	Dışişleri Bakanı
Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN	Ekonomi Bakanı
Suat KILIÇ	Gençlik ve Spor Bakanı
İdris Naim ŞAHİN	İçişleri Bakanı
Dr. Cevdet YILMAZ	Kalkınma Bakanı
Binali YILDIRIM	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
Mahmut Mücahit FINDIKLI	TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı
Prof. Dr. Nabi AVCI	TBMM Milli Eğitim Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı
Halide İNCEKARA	TBMM Üstün Yetenekli Çocukların Keşfi, Eğitimleriyle İlgili Sorunların Tespiti ve Ülkemizin Gelişimine Katkı Sağlayacak Etkin İstihdamlarının Sağlanması Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanı
Reha DENEMEÇ	Ankara Milletvekili – AK Parti Genel Başkan Yardımcısı (Ar-Ge)
M. Emrehan HALICI	Ankara Milletvekili – CHP Bilgi ve İletişim Teknolojileri Genel Başkan Yardımcısı
Doç. Dr. Recai AKYEL	Sayıştay Başkanı
Muammer TÜRKER	Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri
Efkan ALA	Başbakanlık Müsteşarı
Prof. Dr. Davut KAVRANOĞLU	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Bakan Yardımcısı
Prof. Dr. Ersan ASLAN	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı
Ahmet ZAHTEROĞULLARI	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Müsteşar V.
Büyükelçi M. Haluk ILICAK	Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşarı
Ercan TIRAŞ	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşarı
Büyükelçi Feridun Hadi SİNİRLİOĞLU	Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı
Metin KİLCİ	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı
Doç. Dr. Basri Hakan HAKYEMEZ	Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı
Vedat MİRMAHMUTOĞULLARI	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşar V.
Ziya ALTUNYALDIZ	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı
Seyfullah HACİMÜFTÜOĞLU	İçişleri Bakanlığı Müsteşarı
Naci AĞBAL	Maliye Bakanlığı Müsteşarı
Dr. M. Emin ZARARSIZ	Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı
Korg. Ümit DÜNDAR	Milli Savunma Bakanlığı Müsteşarı
Prof. Dr. Lütfi AKCA	Orman ve Su İşleri Bakanlığı Müsteşarı
Prof. Dr. Nihat TOSUN	Sağlık Bakanlığı Müsteşarı
M. Habib SOLUK	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşarı

Murad BAYAR
Prof. Dr. İbrahim Halil MUTLU
Prof. Dr. Ayşegül Jale SARAÇ
Prof. Dr. Ahmet Cevat ACAR
Hüseyin Rahmi ÇETİN
M. Cüneyd DÜZYOL
Mahmut GÜRSES
Birol AYDEMİR
Prof. Dr. Habip ASAN
Mustafa KAPLAN
Prof. Dr. Ali DEMİR
Prof. Dr. Emin KARİP
Dr. Hasan DOĞAN
Cengiz ULTAV
Prof. Dr. Talip ALP
Prof. Dr. Yaman ARKUN
Adnan DALGAKIRAN
Prof. Dr. Ömer DEMİR
Abdulkerim DERVİŞOĞLU
Prof. Dr. Ensar GÜL
Ahmet KULA
Prof. Dr. Ayşe SOYSAL
Prof. Dr. İskender YILGÖR
Prof. Dr. İsmail YÜKSEK
Dr. Kıvanç DİNÇER
Ogün BAHADIR
Mesut EROL
Doç. Dr. M. Necati DEMİR
Fatih YÜLEK
Dr. Ahmet KAPLAN
Prof. Dr. Şemsettin TÜRKÖZ
Hüseyin GÜLER
Dr. Şükrü KAYA
Doç. Dr. Ali Rıza ÖZDEMİR
Okan KARA

Savunma Sanayii Müsteşarı
Üniversitelerarası Kurul Başkanı
Dicle Üniversitesi Rektörü
Türkiye Bilimler Akademisi Başkanı
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı
Kalkınma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı
Kamu İhale Kurumu Başkanı
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanı
Türk Patent Enstitüsü Başkanı
KOSGEB Başkanı
ÖSYM Başkanı
Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı
Başbakan Özel Kalem Müdürü
TTGV Yönetim Kurulu Başkanı
TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi
TÜBİTAK Başkan Yardımcısı
TÜBİTAK Genel Sekreteri
TÜBİTAK Genel Sekreter Yardımcısı V.
TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkan V.
TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkan V.
TÜBİTAK Eğitim Teknolojileri Birimi Başkanı
TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkan V.
TÜBİTAK Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkan V.
TÜBİTAK Bilim ve Toplum Daire Başkanı
TÜBİTAK Uluslararası İşbirliği Daire Başkan V.
AB 7. Çerçeve Programı Ulusal Koordinatörü

Önceki Kararlara İlişkin Gelişmeler

3.1. Ulusal Uzay Araştırmaları Programı [2005/9]

KARAR

- *Ulusal Uzay Araştırmaları Programının uzun vadeli ve sürdürülebilir yapıda bir devlet politikası olarak bütçesi ve yol haritası ile birlikte gerçekleştirilmesi için gereken tüm tedbirlerin alınmasına,*
 - *Ulusal Uzay Araştırmaları Programı koordinasyonunun ulusal kurum ve kuruluşlarla birlikte tam bir eşgüdüm içinde TÜBİTAK tarafından yapılmasına,*
 - *Türkiye'nin Avrupa Uzay Ajansına üyeliğini gerçekleştirecek çalışmaların TÜBİTAK'ın koordinasyonunda zaman geçirilmeden başlatılmasına,*
- karar verilmiştir.*

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- -

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTILAR

- Eylül 2005; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 12. Toplantısı
- Mart 2006; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 13. Toplantısı
- Eylül 2006; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 14. Toplantısı
- Mart 2007; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 15. Toplantısı
- Kasım 2007; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 16. Toplantısı
- Mayıs 2008; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 17. Toplantısı
- Aralık 2008; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 18. Toplantısı
- Haziran 2009; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 19. Toplantısı
- Haziran 2010; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 21. Toplantısı
- Aralık 2010; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 22. Toplantısı
- Aralık 2011; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 23. Toplantısı

SORUMLU KURULUŞ

- TÜBİTAK

İLGİLİ KURULUŞLAR

- TARAL Kapsamındaki Kuruluşlar

GELİŞME

BTYK'nın 11. toplantısında alınan 2005/9 no.lu karar gereği "Ulusal Uzay Araştırmaları Programı" 10 yıllık Eylem Planı ile kabul edilmiş ve 11 Nisan 2005 tarih ve 2005/9 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Genel Değerlendirme

Bu program kapsamında TÜBİTAK koordinasyonunda bilim, teknoloji ve uygulamaya dönük projelerin geliştirilmesi (RASAT ve GÖKTÜRK 2), altyapı inőası ve insan kaynağı oluşturulması (TÜBİTAK BİDEB 2230 Burs Programı), uluslararası işbirliklerinin artırılması ve yeni iőbirliklerin kurulması (uluslararası kuruluşlara üyelik ve ülkemizde düzenlenen uzay çalıştayları) konularında ülkemizde somut ilerlemeler kaydedilmiőtir. Son 6 aydaki gelişmeler aşağıda yer almaktadır:

Uygulama ve Teknoloji

Ulusal Uzay Araştırmaları Programı Projesi - Gökürk 2 İleri Teknoloji Uydusu

Türk Silahlı Kuvvetleri ve diğerk kamu kurumlarının sivil uydu görüntü ihtiyacını karşılamak amacıyla başlatılan, TÜBİTAK-UZAY ve Türk Havacılık ve Uzay Sanayii (TAI), işbirliğiyle gerçekleştirilen “2,5 Metre Çözünürlüklü Görüntüleme Amaçlı Bilimsel Araştırma ve Teknoloji Geliştirme (GÖKTÜRK 2)” projesinde ilk 4 yıl için öngörülen çalışmalar gerçekleştirilmiş olup uydunun entegrasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Uydunun sistem düzeyi kabul testlerine başlanmıştır. Yüksek çözünürlüklü ilk Türk tasarımı ve üretimi yer gözlem araştırma uydusunun 2012 yılında uzaya gönderilmesi için China Great Wall Industries Corporation Firması ile sözleşme imzalanmıştır. Sistem düzeyi kabul testlerinin ardından Gökürk-2 uydusu, 2012 yılı son çeyreğinde Çin Halk Cumhuriyeti’ne ait Jiuquan fırlatma üssünden uzaya gönderilecektir.

RASAT Yer Gözlem Uydusu

TÜBİTAK-UZAY tarafından Kalkınma Bakanlığı desteğiyle tasarlanıp üretilen 17 Ağustos 2011 tarihinde fırlatılan uzaktan algılama uydusu RASAT’ın dünyanın dört bir tarafından çektiği görüntüler, Enstitünün Orta Doğu Teknik Üniversitesi yerleşkesinde kurulu binasındaki yer istasyonundan başarıyla indirilmektedir.

TÜBİTAK UZAY’da, Türk mühendisler ve teknisyenler tarafından tasarlanan, üretilen ve test edilen BiLGE isimli uydu görev bilgisayarı, T-REKS isimli X-Bant haberleşme sistemi ve GEZGİN isimli gerçek zamanlı görüntü işleme modülleri ile birlikte, Ankara’daki yer istasyonunun da uydu ile haberleşme testleri yapılmıştır. 7,5 metre siyah beyaz, 15 metre çok bantlı (renkli) görüntüleme yeteneğine sahip, 93 kg ağırlığındaki RASAT, hiçbir kısıtlama olmaksızın dünyanın her yerinden görüntü alabilmektedir.

Görev ömrünün 3 yıl olacağı hesaplanan RASAT, gelecek nesil askeri ve bilimsel amaçlı Türk uydu görevleri için, alt sistemlerin uzayda denenmesinde bir test ve doğrulama aracı olarak katkı sağlamaktadır. RASAT’la ilgili güncel bilgiler ve örnek görüntüler rasat.uzay.tubitak.gov.tr adresinden yayınlanmaktadır.

İstanbul’un RASAT’tan çekilmiş
Uzay görüntüsü, 2011 Eylül

2012 yılı yaz sezonunda uygun meteorolojik şartlarda RASAT uydusundan tüm Türkiye görüntüleri alınacak ve tüm Türkiye’nin mozaik görüntüsü oluşturulacaktır. Bu çalışmaların 2012 sonbaharında tüm kamu kurumlarına bir çalıştay ile tanıtılması planlanmaktadır. Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemine hizmet edecek nitelikteki görüntülerden oluşturulacak bir portalın 2012 sonbaharı itibari ile kamu kurumları, üniversiteler ve Silahlı Kuvvetler ile paylaşılması hedeflenmektedir.

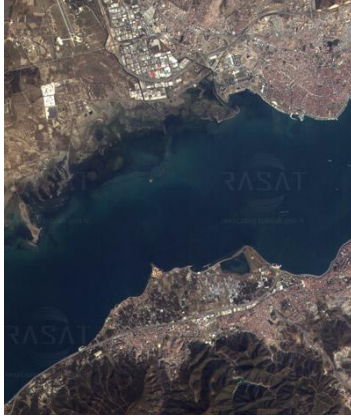
TÜBİTAK UZAY Yer İstasyonu

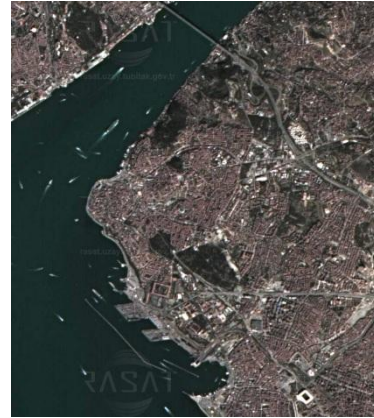
İzmir, Çiğli Mavişehir

Haliç

İzmir, Karşıyaka

İstanbul Boğazı

Uluslararası İşbirliği

Asya-Pasifik Uzak İşbirliği Organizasyonu (APSCO)

Ülkemizin APSCO'ya üyelik sürecinin 25 Temmuz 2011'de tamamlanması ile hız kazanan işbirliği faaliyetleri çerçevesinde APSCO Genel Sekreteri Dr. Zhang Wei başkanlığındaki heyet, 2 Nisan 2012 tarihinde TÜBİTAK'ı ziyaret etmiştir. APSCO ile mevcut ilişkilerin ele alındığı toplantıda, APSCO yönetiminde aktif yer alınması, gerçekleştirilebilecek somut projeler ve faaliyetler hakkında görüşülmüştür.

15-17 Mayıs 2012 tarihleri arasında Çin'de gerçekleştirilen APSCO Yönetim Toplantısı'na TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü tarafından katılım sağlanarak yeni proje önerileri sunulmuş ve teklif verilmesi düşünülen projelerle ilgili bilgi alınmıştır. 17-18 Temmuz 2012 tarihlerinde gerçekleştirilen APSCO Konsey Toplantısı sonrasında ülkemizin katılım sağlayacağı somut uzay projelerinde daha aktif yer alması planlanmaktadır.

Avrupa Uzay Ajansı (ESA)

Türkiye ile Avrupa Uzay Ajansı arasında yürürlükte olan İşbirliği Anlaşması'nın Eylül 2011 tarihinden itibaren 5 yıl daha uzatılmasına karar verilmiş, Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla gerçekleştirilen mektup teatisi sonucunda İşbirliği Anlaşması 22 Eylül 2016 tarihine kadar uzatılmıştır. İşbirliği çerçevesinde Avrupa Uzay Ajansı'na (ESA) bağlı Avrupa Uzay Hukuku Merkezi (European Centre for Space Law-ECSL) tarafından her yıl farklı bir ülkede gerçekleştirilen Uzay Hukuku yaz okulunun, 2013 yılında Türkiye'de düzenlenmesi için ESA yetkilileri ile görüşülmüştür. Etkinliğin Türkiye'de düzenlenmesi ile ülkemizde uzay hukuku konusunda farkındalık sağlanması ve öğrencilerin bu alana yönlendirilmesi hedeflenmektedir.

Birleşmiş Milletler Uzayın Barışçı Amaçlarla Kullanımı Komitesi (BM-UBAKK)

Birleşmiş Milletler'e (BM) bağlı olarak 1959 yılında kurulan ve Türkiye'nin 1977'den itibaren üyesi olduğu BM-UBAKK ile ilgili faaliyetler Dışişleri Bakanlığı tarafından koordine edilmektedir. 2008 yılından bu yana TÜBİTAK temsilcileri UBAKK Genel Kurul ve Komite toplantılarına aktif katılım sağlamaktadır.

6-17 Şubat 2012 tarihlerinde Viyana'da düzenlenen Bilimsel ve Teknik Alt Komite 49. Oturumu'na TÜBİTAK tarafından katılım sağlanmış, BM'ye üye ülkelerdeki uzay teknolojileri alanındaki gelişmeler konusunda bilgi alışverişi gerçekleştirilmiştir.

Birleşmiş Milletler Uzay İşleri Ofisi (UN Office of Outer Space Affairs) tarafından, "İlk Yergözlem Uydusu Landsat'ın 40. Yıldönümü" dolayısıyla BM Viyana ofisinde, 6-15 Haziran 2012 tarihleri arasında düzenlenen uzay sergisinde ülkemizi TÜBİTAK temsil etmiştir. Amerika, Avusturya, Japonya ve Kanada'nın da katılım sağladığı sergide, Ağustos 2011'de fırlatılan Yer Gözlem uydusu RASAT başta olmak üzere TÜBİTAK UZAY'ın projeleri ve geliştirdiği alt sistemler tanıtılmıştır.

Sergiyle aynı tarihlerde Viyana'da gerçekleştirilen UBAKK 55. Oturumu'nda TÜBİTAK temsilcisi tarafından Türkiye'deki uzay faaliyetlerine ilişkin bildiri sunulmuştur.

Uzay ve Havacılık Alanı Eğitimi (Mission Success First: Lessons Learned Eğitimi), 5-6 Mart 2012, 8-9 Mart 2012

Uzay ve Havacılık Alanı Eğitimi (Mission Success First: Lessons Learned Eğitimi) Anadolu Üniversitesi, Sivil Havacılık Araştırma ve Uygulama Merkezi (SHAUM) ve TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü işbirliği içinde 5-6 Mart 2012 tarihinde Ankara'da TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü'nde ve 8-9 Mart 2012 tarihinde Eskişehir'de Anadolu Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiştir.

NASA'da 40 yılın üzerinde yönetim ve teknik görev tecrübesi bulunan iki bilim insanı Joe Nieberding ve Larry Ross'un tecrübelerini aktardıkları eğitim kapsamında, TÜBİTAK UZAY, TÜBİTAK BİLGEM, TÜBİTAK SAGE, Milli Savunma Bakanlığı, ODTÜ, Ulaştırma Bakanlığı, Türksat, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ve özel kurumlardan yaklaşık 100 kişiye ulaşılmıştır.

3.2. Ulusal Nükleer Teknoloji Geliştirme Programı [2007/102]

KARAR

Ulusal Nükleer Teknoloji Geliştirme Programı'nın uzun vadeli bir devlet politikası olarak gerçekleştirilmesi için gereken tüm tedbirlerin alınmasına, ekteki bütçenin gerek görüldüğünde revize edilmek kaydıyla 2007–2015 dönemi için tahsisine ve Ulusal Nükleer Teknoloji Geliştirme Programı'nın ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte eşgüdüm içinde Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- -

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTILAR

- Kasım 2007; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 16. Toplantısı
- Mayıs 2008; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 17. Toplantısı
- Aralık 2008; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 18. Toplantısı
- Haziran 2009; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 19. Toplantısı
- Aralık 2009; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 20. Toplantısı
- Haziran 2010; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 21. Toplantısı
- Aralık 2010; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 22. Toplantısı
- Aralık 2011; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 23. Toplantısı

SORUMLU KURULUŞLAR

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- TAEK

İLGİLİ KURULUŞLAR

- TÜBİTAK
- Üniversiteler

GELİŞME

Ülkemizin araştırma ve geliştirmeye daha fazla kaynak aktarılması yönündeki politikası doğrultusunda belirlenen temel öncelikli alanlardan birisi de enerjidir. Bu çerçevede Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 7 Mart 2007 tarihli 15. toplantısında "Ulusal Nükleer Teknoloji Geliştirme Programı"nın uygulamaya başlanmasına karar verilmiştir. Bu Program ile:

- Nükleer güç santrallerine yönelik Ar-Ge altyapısının oluşturulması
- Nükleer reaktör, nükleer yakıt ve nükleer atık teknolojileri konusunda çalışmalar yapılması
- Ulusal nükleer teknoloji altyapısının geliştirilmesi

hedeflenmiştir.

Bu amaçlara ulaşmayı teminen, bünyesinde güç reaktörlerini, araştırma reaktörlerini, yakıt çevrim tesislerini ve eğitim merkezlerini de barındırabilecek bir arazi (Sinop'ta 39 milyon metrekare alan) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'na ön tahsis şeklinde tahsis edilmiştir. Bu alan içerisinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı veya ilgili kuruluşlar tarafından nükleer güç reaktörleri yapılabileceği gibi özel sektöre de tahsis edilerek nükleer güç santralleri de kurdurulabilecektir. Bu nükleer güç santrallerinin yanında nükleer teknolojilerin yerelleştirilmesi adına aynı Ar-Ge faaliyetlerinin yürütülebileceği bir Nükleer Teknoloji Merkezi kurulması planlanmıştır.

Şimdiye kadar, Sinop sahasında hem nükleer güç reaktörlerinin hem de nükleer Ar-Ge tesislerinin kurulmasından önce yapılması gereken ve uzun zaman alan yer ve çevre çalışmaları, geçmişteki çalışmalar da dikkate alınarak ve nükleer güç reaktörlerinin tipinden ve kurulacakları tanımlı yerlerden bağımsız olarak gerçekleştirilmiştir. Söz konusu arazinin TAEK'e ön tahsis süresi de bitmiştir.

Sinop sahasına ilişkin çalışmalar, nükleer güç tesisleri dahil tüm Ar-Ge tesislerini içerecek şekilde bir ön çalışma niteliğinde gerçekleştirildiğinden, nükleer santral sahası özelinde kurulacak nükleer tesislerin gerektirdiği şekilde ayrıca ilave detaylı yer çalışmaları gerekmekte olup, bu çalışmaların Kurucu tarafından ayrıca yapılması gerekmektedir.

Sinop'ta kurulan Bilgilendirme Merkezi'nde nükleer teknoloji konusunda halkı bilgilendirme çalışmaları sürdürülmektedir.

Sinop sahasında kurulması planlanan nükleer güç santralleri ile ilgili Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile bazı ülkelerdeki kurum/kuruluşlar arasında görüşmeler yürütülmektedir. Bu çerçevede nükleer güç santrali ve bu santral ile ilgili altyapı tesisleri için gerekli ön hazırlıkların zamanlıca yapılmasını teminen, yer etütleri başta olmak üzere nükleer güç santrali projesi için gerekli çalışmalar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi koordinasyonunda Elektrik Üretim A.Ş. tarafından başlatılmıştır.

Sinop Nükleer Teknoloji Merkezi'nin kurulması ve nükleer alanda yürütülecek Ar-Ge çalışmaları ülkemizin uygulamakta olduğu Nükleer Güç Programının tamamlayıcı bir unsurdur. Nükleer Güç Programının ilk adımı olarak Akkuyu sahasında 4 ünite VVER-1200 reaktörü içeren bir nükleer güç santrali kurulması konusunda Rusya Federasyonu ile ülkemiz arasında imzalanan hükümetler arası anlaşma yürürlüğe girmiş ve bu çerçevede kurulan Akkuyu NGS Elektrik Üretim A.Ş. söz konusu sahada çalışmalarını sürdürmektedir. Dolayısıyla Nükleer Güç Programı basınçlı hafif sulu reaktör teknolojisi ile başlamış olup, bu husus Nükleer Teknoloji Geliştirme Programında dikkate alınacaktır.

Diğer yandan, gerek Nükleer Güç Programının gerekse bu Nükleer Teknoloji Geliştirme Programının uluslararası kabul görmüş yaklaşımlar çerçevesinde ve ülkemizin taraf olduğu uluslararası mekanizmalar ile uyumlu olarak yürütülebilmesi için gerekli kurumsal ve hukuki altyapı oluşturma çalışmaları da sürdürülmektedir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından sürdürülen söz konusu müzakereler kapsamında Sinop sahasında kurulacak nükleer güç santralleri için seçilen reaktör teknolojisi büyük ölçüde bu nükleer teknoloji geliştirme faaliyetlerinin yönünü çizecektir. "Ulusal Nükleer Teknoloji Geliştirme Programı"nın bundan sonraki safhaları ülkemizde ve özellikle de Sinop'ta sürdürülen nükleer güç santrali kurma çalışmalarına paralel olarak şekillenecek ve sürdürülecektir.

Sinop sahasında bugüne kadar jeolojik etütler, mikro-deprem araştırmaları, hidrojeolojik etütler, çevresel izleme faaliyetleri, deniz hidrolojisi, flora ve fauna tespiti çalışmaları, jeofizik etütler, taşkın tsunami çalışmaları tamamlanmış olup meteorolojik ölçümler sürdürülmektedir. Söz konusu konu başlıkları kapsamında bundan sonra yapılacak ilave çalışmalar Sinop nükleer güç santrali projesinin neticesine göre belirlenecektir.

3.3. Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı 2009-2013 [2009/102]

KARAR

Ülkemizde üstün yetenekli bireylerin eğitimi iyileştirmek üzere Milli Eğitim Bakanlığı koordinasyonunda "Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı 2009-2013" hazırlanması için çalışmaların başlatılmasına karar verilmiştir.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 2007/201 Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTI

- Aralık 2009; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 20. Toplantısı
- Aralık 2010; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 22. Toplantısı
- Aralık 2011; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 23. Toplantısı

SORUMLU KURULUŞLAR

- Milli Eğitim Bakanlığı

İLGİLİ KURULUŞLAR

- YÖK
- Kalkınma Bakanlığı
- TÜBİTAK

GELİŞME

BTYK'nın 19. toplantısında üstün yetenekli bireylerin eğitimi iyileştirmek üzere Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) koordinasyonunda YÖK, Kalkınma Bakanlığı ve TÜBİTAK desteği ile "Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı 2009-2013"ün hazırlanması kararı alınmış ve 5 Ağustos 2009 tarih ve 27310 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Bugüne kadar yapılmış ve ayrıntıları daha önceki BTYK raporlarına sunulmuş olan çalışmalar MEB tarafından değerlendirilmekte olup 13 Mart 2012 tarih ve 28232 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Üstün Yetenekli Çocukların Keşfi, Eğitimleriyle İlgili Sorunların Tespiti ve Ülkemizin Gelişimine Katkı Sağlayacak Etkin İstihdamlarının Sağlanması Amacıyla Bir Meclis Araştırma Komisyonu Kurulmasına İlişkin Karar" gereği Komisyon oluşturulmuştur. Komisyon 5 Nisan 2012 tarihinde çalışmalarına başlamıştır.

Bugüne kadar Komisyon 12 çalışma toplantısı gerçekleştirmiştir. Bu toplantılara, 11 akademisyen, 5 bürokrat, 1 de sivil toplum kuruluşlarından temsilci davet edilmiştir. Ayrıca Komisyon yerinde incelemelerde bulunmak amacıyla 13 kurumu ziyaret etmiştir. Ziyaretler:

- 19 Nisan 2012 tarihinde Ankara'da Ankara Fen Lisesi, Yasemin Karakaya Bilim Sanat Merkezi,
- 25 Nisan 2012 tarihinde Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu,
- 2-3-4 Mayıs 2012 tarihlerinde Gebze'de Türk Eğitim Vakfı İnanç Türkeş Özel Lisesi (TEVİTÖL), Yalova'da Yalova Termal Fen Lisesi ve Yalova Bilim Sanat Merkezi, İstanbul'da ise İstanbul Bilim Sanat Merkezi, İstanbul Atatürk Fen Lisesi, Tekden Koleji, Beşiktaş Bilim Sanat Merkezi, Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu, Pera Güzel Sanatlar Lisesi ve Bayrampaşa Bilim Merkezi,
- 17 Mayıs 2012 tarihinde Feza Gürsey Bilim Merkezi,
- 24 Mayıs 2012 tarihinde TED Ankara Koleji,
- 28 Haziran 2012 tarihinde ÖSYM'ye yapılmıştır.

Komisyon'un görevi 5 Kasım 2012 tarihinde sona erecektir.

Gerek 2009 yılından bu yana yapılan çalışmalardan elde edilen strateji planları, gerekse Meclis Araştırma Komisyonu çalışmaları sonunda yayınlanacak rapor doğrultusunda MEB tarafından hazırlanacak olan "Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı 2012-2016", BTYK'nın 25. toplantısına raporlanacaktır.

3.4. Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016 [2010/201]

KARAR

Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Uygulama Planı 2011-2016'nın adının Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) 2011-2016 olarak değiştirilmesine, UBTYS 2011-2016'nın onaylanmasına, UBTYS 2011-2016'da belirlenen stratejilerle ilgili eylemlerin BTYK Sekretaryası (TÜBİTAK) tarafından izlenmesine ve UBTYS 2011-2016 özelinde sekretarya tarafından kurumlar arası eşgüdümün sağlanmasına; bu kapsamda UBTYS 2011-2016'nın uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesinde kullanılması önerilen sistematığın aşağıdaki gibi olmasına karar verilmiştir:

- *İlgili kurumlarca UBTYS 2011-2016'nın belirlenen stratejiler çerçevesinde gerçekleştirilmesi planlanan eylemler, strateji belgesinin kabulünü takiben, 2011 yılı için, 31 Ocak 2011'e kadar; diğer yıllar için 1 Kasım tarihine kadar TÜBİTAK'a gönderilir.*
- *TÜBİTAK ilk aşamada, UBTYS 2011-2016'da belirlenen stratejiler ile ilgili kurumlardan gelen eylem önerilerini toplar. Sonrasında bu eylemler, TÜBİTAK koordinasyonunda kurumlar arası eşgüdüm içerisinde nihai haline getirilir ve Bilim ve Teknolojiden sorumlu Devlet Bakanına sunulur.*
- *Eylemler, Bilim ve Teknolojiden sorumlu Devlet Bakanı tarafından ilgili Bakanlıklar aracılığı ile kurumlara gereği için iletilir.*
- *Eylemlere ilişkin gelişmeler sorumlu kurumlar tarafından her altı ayda bir¹ BTYK sekretaryasına (TÜBİTAK) bildirilir ve en yakın BTYK toplantısında raporlanır.*

Bu süreç UBTYS 2011-2016 döneminde her yıl için tekrarlanır.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 2009/202 Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Uygulama Planı 2011-2016'nın Hazırlanması
- 2007/201 Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı
- 2010/101 Başbakan'ın himayeleri altına aldığı enerji, su ve gıda alanlarında ulusal Ar-Ge ve yenilik stratejilerinin hazırlanması

SORUMLU KURULUŞ

- TÜBİTAK

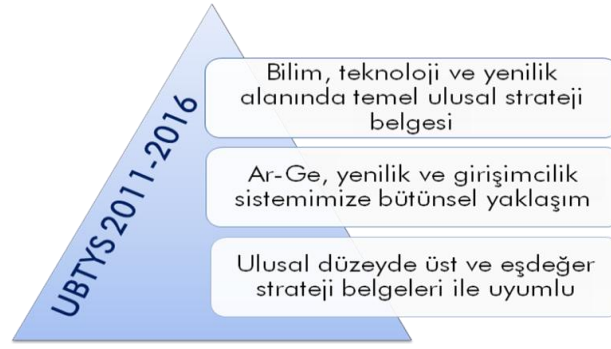
İLGİLİ KURULUŞLAR

- TARAL Kapsamındaki Kuruluşlar

GELİŞME

UBTYS 2011-2016 15 Aralık 2010 tarihinde gerçekleştirilen BTYK'nın 22. toplantısında alınan 2010/201 no.lu karar gereği onaylanmıştır. UBTYS 2011-2016 ile ulusal bilim, teknoloji ve yenilik vizyonumuz ortaya konmakta; Ar-Ge ve yenilik sistemimiz bütünsel olarak ele alınmaktadır (Şekil 1). Aşağıda, UBTYS 2011-2016'nın diğer ulusal strateji belgeleri ile ilişkisi ve karara ilişkin bu dönemde gerçekleştirilen faaliyetler ile ilgili özet bilgiler yer almaktadır.

¹ BTYK 4 Ekim 1983 tarih ve 77 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yılda en az iki defa toplanmaktadır.

Şekil 1. Ulusal Boyutta UBTYS 2011-2016

UBTYS 2011-2016'nın Diğer Strateji Belgeleri İle İlişkisi

UBTYS 2011-2016 kapsamındaki faaliyetler diğer üst ulusal strateji belgeleri aracılığıyla da izlenmektedir. Örneğin, Yüksek Planlama Kurulu tarafından 2011/25 sayılı Raporu ile 11/10/2011 tarihli Bakanlar Kurulu'na sunulan 2012 Yılı Programı içerisinde, "Ar-Ge ve Yenilikçiliğin Geliştirilmesi" ekseninde UBTYS 2011-2016'nın uygulanması ve izlenmesine yönelik tedbir bulunmaktadır²:

Buna ek olarak Sanayi Strateji Belgesi 2011-2014 kapsamında yer verilen "Firmaların Teknolojik Gelişimi" ekseninde TÜBİTAK'ın sorumlu kurum olarak yer aldığı ve UBTYS 2011-2016'nın uygulanması ve izlenmesine yönelik de bir eylem bulunmaktadır³:

UBTYS 2011-2016 belgesinin 9. Kalkınma Planı başta olmak üzere ilgili diğer güncel strateji belgeleri ile ilişkisinin kurulması ve ulusal amaçlar ile bütünsellik arz eder bir anlayışa sahip olması ulusal hedeflere daha etkin ve bütünsel olarak odaklanmayı sağlamaktadır. UBTYS 2011-2016'nın belirtilen strateji belgeleri ile özellikle odaklanılan sektörler ve teknoloji alanları açısından uyumunu özetleyen bilgiler aşağıda verilmektedir.

- Özel sektörün önemli düzeyde Ar-Ge ve yeniliğe kaynak ayırdığı (insan kaynakları ve mali kaynaklar dahil olmak üzere), ihracat yeteneğinin bulunduğu ve böylece Ar-Ge ve yeniliğe dayalı rekabet gücünün görece daha yüksek olduğu alanlar UBTYS 2011-2016 içerisinde "güçlü" alanlar olarak nitelendirilmiştir. Otomotiv, makine imalat ve bilgi ve iletişim teknolojileri alanları olarak belirlenen güçlü alanlar aynı zamanda Sanayi Stratejisi Belgesi (2011-2014) içerisinde "Sektörel Politikalar" altında ilk olarak belirtilen dört sektörü – otomotiv, makine, beyaz eşya ve elektronik sektörlerini – ilgilendirmektedir. 9. Kalkınma Planı (2007-2013) içerisinde de öncelik verilecek alanlar kapsamında "sanayi politikasının öncelik vereceği sektörlerdeki araştırmalar" ifadesi bulunmaktadır.
- Savunma ve uzay alanlarının yanı sıra enerji, su ve gıda alanlarının da yer aldığı ihtiyaç odaklı alanlar, ülkemizin jeopolitik konumu ve gereksinimleri doğrultusunda Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde ivme kazanmamız gereken alanlardır. Bu anlamda 9. Kalkınma Planı'nda da, savunma ve uzay teknolojilerini, ayrıca hidrojen ve yakıt pili teknolojilerini ve enerji, su ve gıda gibi diğer doğal kaynakları kapsayabilecek "yerli kaynakların katma değere dönüştürülmesini amaçlayan Ar-Ge faaliyetleri" öncelikli olarak desteklenecek alanlar kapsamında olduğu belirtilmektedir. Bunun yanı sıra, Orta Vadeli Plan'ın (2011-2013) 90. Tedbirinde "Dışa bağımlılığın yüksek olduğu sektörlerde yerli ürün ve teknolojiler geliştirilmesine yönelik araştırma programları öncelikli olarak desteklenecek ve etkinleştirilecektir." denilmektedir. Bu çerçevede, UBTYS 2011-2016'nın D2 stratejik amacı bu yöndeki çalışmaları doğrudan destekleyen niteliktedir.

² Tedbir 85: "Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi Eylem Planı güncellenecektir." Bu tedbir kapsamında yapılması gereken aşağıdaki ifade ile belirtilmiştir:

"2011-2016 dönemini kapsayan Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisinin eylem planının ilgili tarafların katılımıyla güncellenmesi"

³ "Eylem No 41.Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Uygulama Planı hazırlanacaktır."

UBTYS 2011-2016 Kapsamındaki Gelişmeler

BTYK'nın 22. toplantısında UBTYS 2011-2016'da belirlenen stratejilerle ilgili eylemlerin BTYK Sekreteryası (TÜBİTAK) tarafından izlenmesine karar verilmiş olup, bu karar kapsamında izleme sürecine yönelik belirlenen sistematik aşağıda verilmektedir (Şekil 2).

Şekil 2. UBTYS 2011-2016'nın Yönetişi

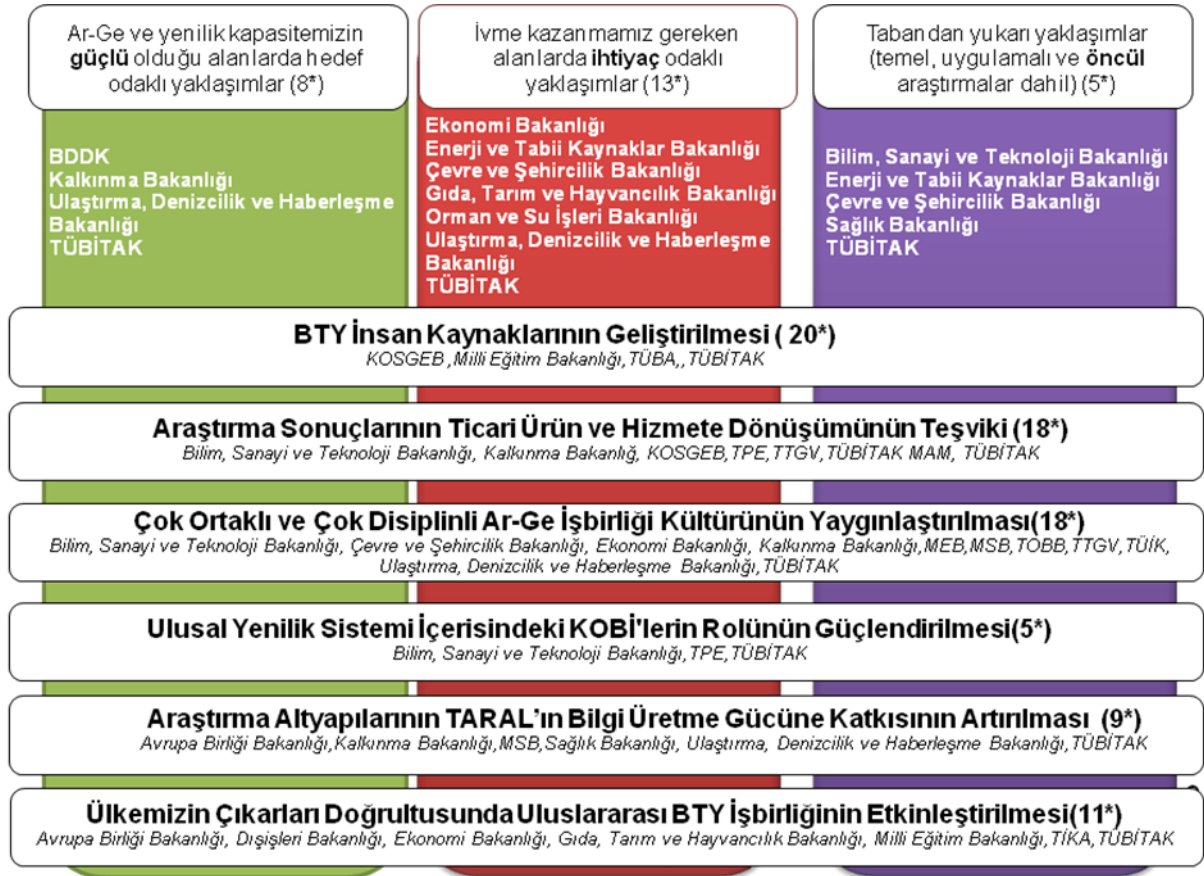
BTYK'nın 22. toplantısında alınan söz konusu karar gereği, UBTYS 2011-2016 kapsamında belirlenen stratejilerin hayata geçirilmesine yönelik yıllık eylem planları oluşturulmaktadır. Oluşturulan eylem planlarına ilişkin gelişmeler düzenli olarak BTYK toplantılarında raporlanmaktadır.

Bu dönemde, UBTYS 2011-2016 kapsamında belirlenen stratejilerin hayata geçirilmesi amacıyla 2012 yılı için ilgili Bakanlıklar/Kurumlar tarafından TÜBİTAK'a iletilmiş olan eylem önerilerine yönelik ön-değerlendirme çalışmaları yürütülmüştür. Eylem önerilerinin değerlendirilmesi ve konsolidasyonu çalışmalarında aşağıdaki kriterler dikkate alınmıştır:

- Ar-Ge ve yenilik alanındaki faaliyetlere odaklanılması
- Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016 stratejileri ile doğrudan ilgili olması
- Yeterince açık, anlaşılır ve kısa olması
- Yapılabilir ve izlenebilir olması
- Sonuca odaklı olması
- Kurumsal etkinin ötesinde ulusal düzeyde etki yaratabilecek olması

Ön değerlendirmeye müteakip süreçte tüm ilgili kurumlardaki UBTYS 2011-2016 temas noktaları ile irtibata geçilerek gönderilen eylemler ve yapılan ön-değerlendirme üzerinde mutabık kalınması amacıyla görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

UBTYS 2011-2016'nın 2012 yılı eylem planı, 7 Mayıs 2012 tarihinde 30 farklı kurumdan 65 temsilcinin katılımıyla yapılan eşgüdüm toplantısında nihai haline getirilmiştir. Devam eden süreçte UBTYS 2012 yılı eylem planı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Nihat Ergün tarafından kamu kurumlarına duyurulmuştur. 107 eylemden oluşan UBTYS 2012 yılı eylem planının geniş kitlelere duyurulması amacıyla TÜBİTAK internet sitesi üzerinden de bilgilendirme yapılmıştır (Şekil 3).

* 2012 yılı eylem planında ilgili stratejik amaç bazında yer alan eylem sayısını göstermektedir.

** BT IK Stratejisi ve Eylem Planı 2011-2016 kapsamındaki eylemler bu analize dahil edilmemiştir. BT IK Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında sorumlu kurumlar: MEB, TÜBİTAK, YÖK, Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, TOBB, BSTB, RTÜK, TRT G.M., Kalkınma Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı

Şekil 3. UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planındaki Eylemlerden Sorumlu Kurumların Dağılımı

Yürütülen çalışmalar kapsamında 2013 yılı eylem planı hazırlıklarına başlanmış olup, önerilerin 1 Kasım 2012 tarihine kadar TÜBİTAK'a gönderilmesi talep edilmiştir. UBTYS'nin 2013 yılı eylem önerisi formu uygulama öncesi (ex-ante) etki analizine de izin verecek unsurlar da eklenerek hazırlanmış olup kurumların bu formu kullanarak eylem önerilerini hazırlamaları beklenmektedir.

2011 ve 2012 yılı eylem planları kapsamında yürütülen faaliyet örnekleri Tablo 1'de paylaşılmaktadır.

Tablo 1. 2011 ve 2012 Yılı Eylem Planları Kapsamında Yürütülen Faaliyet Örnekleri

Eylem	Sorumlu Kuruluş	Eylem Kapsamındaki Gelişmeler
Otomotiv, Makine İmalat, BİT, Enerji, Su, Gıda, Savunma ve Uzay alanlarında Üst Düzey Önceliklendirme Grubu oluşturularak alt teknoloji alanlarının belirlenmesi	TÜBİTAK	UBTYS 2011-2016'nın öncelikli alanlarında çağrıya çıkılacak alt teknoloji konularının belirlenmesi amacıyla TÜBİTAK tarafından Üst Düzey Önceliklendirme Grubu (ÜDÖG) toplantıları gerçekleştirilmiştir. Toplantıları gerçekleştirilen öncelikli alanlar: Enerji, Gıda, Otomotiv, Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Makine-İmalat ve Su alanlarıdır.

Eylem	Sorumlu Kuruluş	Eylem Kapsamındaki Gelişmeler												
TÜBİTAK Ar-Ge Destek Programları içerisinde hedef odaklı, farklı destek unsurları içeren projelerin açılacak çağrılar aracılığıyla desteklenmesi	TÜBİTAK	- UBTYS 2011-2016 kapsamında belirlenen öncelikli alanlarda hedef odaklı ve izlenebilir sonuçları olan projelerin desteklenmesi amacıyla TÜBİTAK tarafından iki yeni destek programı oluşturulmuştur: - TÜBİTAK 1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı - TÜBİTAK 1511 - TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı Bu destek programları kapsamında aşağıdaki konu başlıklarında çağrıya çıkmıştır. <table><tr><th>TÜBİTAK-1003 Destek Programı</th><th>TÜBİTAK-1511 Destek Programı</th></tr><tr><td> - FATİH Projesi Bilgi Erişim ve Yönetim Sistemleri </td><td> - Hibrit ve Elektrikli Araç Teknolojileri - Yenilikçi Araç/Ürün Tasarımları ve Tasarım Doğrulama </td></tr><tr><td> - Hibrit Elektrikli Araç Teknolojileri </td><td> - Gömülü Sistemler, Entegre Devreler </td></tr><tr><td> - Bor Teknolojileri - Kömür ve Kömür Teknolojileri </td><td> - Güneş Enerjisi - Enerji Depolanması - Kömür ve Kömür Teknolojileri </td></tr><tr><td> - Enerji Bitkileri - Yerli tohum üretimi </td><td> - Tohum ve Hayvan Islahı - Gıda Hijyeni ve Sanitasyonu </td></tr><tr><td></td><td> - Mekatronik - Takım Tezgahları ve Aksamları İmalatı </td></tr></table>	TÜBİTAK-1003 Destek Programı	TÜBİTAK-1511 Destek Programı	FATİH Projesi Bilgi Erişim ve Yönetim Sistemleri	- Hibrit ve Elektrikli Araç Teknolojileri - Yenilikçi Araç/Ürün Tasarımları ve Tasarım Doğrulama	Hibrit Elektrikli Araç Teknolojileri	Gömülü Sistemler, Entegre Devreler	- Bor Teknolojileri - Kömür ve Kömür Teknolojileri	- Güneş Enerjisi - Enerji Depolanması - Kömür ve Kömür Teknolojileri	- Enerji Bitkileri - Yerli tohum üretimi	- Tohum ve Hayvan Islahı - Gıda Hijyeni ve Sanitasyonu		- Mekatronik - Takım Tezgahları ve Aksamları İmalatı
TÜBİTAK-1003 Destek Programı	TÜBİTAK-1511 Destek Programı													
FATİH Projesi Bilgi Erişim ve Yönetim Sistemleri	- Hibrit ve Elektrikli Araç Teknolojileri - Yenilikçi Araç/Ürün Tasarımları ve Tasarım Doğrulama													
Hibrit Elektrikli Araç Teknolojileri	Gömülü Sistemler, Entegre Devreler													
- Bor Teknolojileri - Kömür ve Kömür Teknolojileri	- Güneş Enerjisi - Enerji Depolanması - Kömür ve Kömür Teknolojileri													
- Enerji Bitkileri - Yerli tohum üretimi	- Tohum ve Hayvan Islahı - Gıda Hijyeni ve Sanitasyonu													
	- Mekatronik - Takım Tezgahları ve Aksamları İmalatı													
Ülke genelinde mekânsal veri üreten ve kullanan kurum ve kuruluşlar arasında bilgi ve deneyim paylaşımının, uyum ve eşgüdümün etkin bir bilgi sistemi kullanılarak sağlanması	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	- Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgisi Sistemi Altyapısının ve Portalının Kurulması Projesi için hizmet alımı gerçekleştirmek üzere 22/06/2011 tarihinde TÜRKSAT A.Ş. ile sözleşme yapılmıştır. - Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgisi Sistemi Yürütme ve Teknik Kurulları oluşturulmuştur. Kaynak: 23.BTYK Toplantısı UBTYS 2011-2016 Gelişmelere İlişkin Değerlendirmeler												
Sanayicilerin üretim sürecinde yeşil enerji teknolojilerini geliştirilmelerinin teşvik edilmesi ve üretim sürecinde yeşil teknoloji kullanım yoğunluğunun artırılması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Sanayicilerin üretim sürecinde yeşil enerji teknolojilerinin geliştirilmesinin teşvik edilmesi amacıyla Ocak 2011'de* "Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamında; - Enerji üretim tesis yatırımları, - Kullanılacak elektro-mekanik sistemlerin yurt içinde imalat olarak temini, - Güneş pilleri ve odaklayıcı üniteler kullanan elektrik üretim sistemleri kapsamındaki yapılacak Ar-Ge ve imalat yatırımları, - Biyokütle kaynaklarını kullanarak elektrik enerjisi veya yakıt üretimine yönelik Ar-Ge tesis yatırımları, Bakanlar Kurulu kararı ile teşviklerden yararlandırılabilir. Kaynak: 08/01/2011 tarih ve 27809 sayılı Resmi Gazete												
Araştırmacılara, akademisyenlere ve Ar-Ge çalışanlarına yönelik olarak patent eğitim programlarının oluşturulması ve uygulanması	Türk Patent Enstitüsü	- WIPO ve TPE işbirliğinde "Etkin Fikri Mülkiyet Yönetimi için Eğiticilerin Eğitimi" düzenlenmiştir. - Patent Günleri Seminerleri düzenlenmiştir. Kaynak: 23.BTYK Toplantısı UBTYS 2011-2016 Gelişmelere İlişkin Değerlendirmeler ve TPE 2011 Yılı Faaliyet Raporu												

Öte yandan, UBTYS 2011-2016'nın yıllık eylem planlarının yanı sıra, stratejik amaçları destekleyici nitelikte çeşitli alanlara odaklanan ayrı strateji belgeleri de bulunmaktadır. Şekil 4'te UBTYS 2011-2016 kapsamında izlenen bu strateji belgeleri yer almaktadır.

Şekil 4. UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenen Diğer Strateji Belgeleri

BTYK'nın 21. toplantısında "Sayın Başbakan'ın Himayeleri Altına Aldığı Enerji, Su ve Gıda alanlarında Ulusal Ar-Ge ve Yenilik Stratejilerinin Hazırlanması" kararı alınmıştır. Bu karar gereği "Ulusal Enerji/Su/Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejileri ve Eylem Planları" kurumlararası eşgüdüm içerisinde paydaşların katılımı ile oluşturulmuştur. Enerji, su ve gıda alanlarındaki Ar-Ge ve yenilik strateji belgelerinin izleme ve değerlendirme faaliyetleri Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016 kapsamında devam etmektedir.

Benzer şekilde; 2007/201 no.lu BTYK kararı ile hazırlanan Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı Stratejisi ve Eylem Planı da Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016 çerçevesinde takip edilmektedir.

Bundan sonraki bölümlerde, UBTYS 2011-2016 kapsamındaki gelişmeler her bir stratejik amaç için aşağıdaki başlıklarda sunulmaktadır:

- *Bölüm 1: UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planına İlişkin Gelişmeler*
- *Bölüm 2: Stratejik Amaç Kapsamındaki Diğer Gelişmeler*

Ulusal Enerji, Su ve Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejileri ile Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı (BT İK) Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında da gelişme raporları oluşturulmuştur⁴.

⁴ Raporda Ulusal Enerji, Su ve Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejileri kapsamında oluşturulan eylem planlarına ilişkin gelişmeler D2 stratejik amacı altında, Bili ve Teknoloji İnsan Kaynağı Stratejisi ve Eylem Planına ilişkin gelişmeler ise Y1 stratejik amacı altında verilmektedir.

Stratejik Amaç D1: Ar-Ge ve Yenilik Kapasitesinin Güçlü Olduğu Alanlarda Hedef Odaklı Yaklaşımlar

D1-Bölüm 1: UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç D1.	Ar-Ge ve Yenilik Kapasitesinin Güçlü Olduğu Alanlarda Hedef Odaklı Yaklaşımlar ¹					
Amaç D1.1.	Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin güçlü olduğu alanlarda Ar-Ge ve yenilik kaynaklı ekonomik kazanımların artırılması					
D1.1.1	Derinlemesine analizlerin alt sektörleri de kapsayacak şekilde gerçekleştirilmesi					
	Eylem: Otomotiv, Makine İmalat ve BİT alanlarında Üst Düzey Önceliklendirme Grubu oluşturularak alt teknoloji alanlarının belirlenmesi	TÜBİTAK	Sektör STK'ları, İlgili kamu kurumları, Araştırma Enstitüleri, Üniversiteler, özel sektör kuruluşları	2011-2012	T	
Gelişme: Ülkemizin 2023 yılı ulusal hedeflerine katkı sağlamak amacıyla hazırlanan UBTYS 2011-2016 kapsamında otomotiv, makine imalat ve bilgi ve iletişim teknolojileri “Ar-Ge ve yenilik kapasitemizin güçlü olduğu alanlar” olarak belirlenmiştir. UBTYS 2011-2016’nın odak noktasını konu bazlı hedef odaklı destek mekanizmaları ve destek programları oluşturmaktadır. Bu çerçevede bahse konu alanlarda TÜBİTAK bünyesinde çağrıya çıkılacak alt bilim/teknoloji konularının belirlenmesine girdi sağlamak ve bu alanlarda Ar-Ge ve yenilik kapasitemizdeki ihtiyaçları belirlemek amacıyla “Üst Düzey Önceliklendirme Grubu” toplantıları gerçekleştirilmiştir. Nisan-Mayıs 2012 tarihlerinde otomotiv, makine-imalat ile bilgi ve iletişim teknolojileri, alanlarında gerçekleştirilen üst düzey önceliklendirme grubu toplantılarında TÜBİTAK bünyesinde çağrıya çıkılacak konuları belirleyen Çağrı Programı Danışma Kurullarına girdi sağlanmıştır. Üst Düzey Önceliklendirme Grupları, sektördeki şemsiye kuruluşların ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey yöneticileri, sektöre yönelik somut çalışmaları olan akademisyenler ve araştırma alanları arasındaki denge gözetilerek belirlenen sanayi üst düzey yöneticilerinden oluşturulmuştur. Ayrıca, toplantıya ilgili Bakanlıklardan üst düzeyde katılım sağlanmıştır. Gerçekleştirilen Üst Düzey Önceliklendirme Grubu toplantıları ve tarihleri aşağıda verilmiştir: 12.04.2012 Otomotiv Üst Düzey Önceliklendirme Grubu 25.04.2012 Bilgi ve İletişim Teknolojileri Üst Düzey Önceliklendirme Grubu 03.05.2012 Makine İmalat Üst Düzey Önceliklendirme Grubu						

¹ Bu stratejik amaca yönelik aşağıda belirtilen strateji(ler) altında 2012 yılına yönelik uygun bulunan bir eylem bulunmamaktadır:

D1.1.2 Hedef odaklı yaklaşımlarla insan kaynaklarının geliştirilmesi

D1.1.4 Farklı öncelikli sektörler (ve alt sektörler) arasında Ar-Ge ve yenilik eksenli işbirliğinin ve kilit teknolojilerin çift amaçlı kullanımının artırılması yoluyla farklı sektörlerin birikimlerinin harmanlanmasının teşvik edilmesi

D1.1.7 Günümüzde paradigma değişikliği olarak kabul edilen açık yeniliğin teşvik edilmesi yoluyla sektörlerin üretim zincirini oluşturan aktörlerin Ar-Ge ve yenilik tabanlı rollerinin güçlendirilmesi

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Elektronik haberleşme sektöründe Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine dayanan özgün ürün ve hizmetlerle uluslararası pazarlarda rekabet hedefleyen firmaların doğmasının ve güçlenmesinin sağlanması	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	2011 - 2012	D	
Gelişme: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile IMT-2000/UMTS arasında 30.04.2009 tarihinde imzalanan IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmeleri (IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri) gereği işletmecilerin, her yıl, yer kiralama, kule, direk, boru, konteynır, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, elektronik haberleşme şebekesine ilişkin yatırımlarının (donanım-yazılım gibi), en az %40'ını, IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmesi'nin imza tarihi olan 30.04.2009 tarihinden itibaren birinci yıl en az 200, ikinci yıl en az 300, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 500 mühendisin çalıştığı, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden veya IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmesi'nin imzalanmasından itibaren birinci yıl en az 150, ikinci yıl en az 250, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 350 mühendisin çalıştığı bu Ar-Ge Merkezi ile birlikte birinci yıl en az 50, ikinci yıl en az 100, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi (TDM) bulunan tedarikçi şirketlerden, en az %10'unu da Türkiye'de ürün veya sistem geliştirmek üzere kurulmuş olan KOBİ niteliğindeki tedarikçilerden sağlanması gerekmektedir. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından, Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., Turkcell İletişim Hizmetleri A. Ş. ve Vodafone Telekomünikasyon A.Ş. tarafından söz konusu yatırımlara ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesinin incelenmesi ve denetlenmesine ilişkin bir çalışma yürütülmektedir. Bunların dışında, Dünya Radyokomunikasyon Konferansı (WRC), 23 Ocak-17 Şubat 2012 tarihleri arasında İsviçre'nin Cenevre kentinde düzenlenmiştir. Konferansta ülke menfaatlerimiz çerçevesinde gündem maddeleri nezdinde alınan kararlar, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı'nda, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı , Genel Kurmay Başkanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, TÜRKSAT Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş., Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu, Türk Telekomünikasyon A.Ş., Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Aselsan A.Ş. ve TURKCELL İletişim Hizmetleri A.Ş., Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. temsilcilerinden oluşan Türk Heyeti tarafından takip edilmiştir.						
	Eylem: Elektronik haberleşme sektöründe ülke gereksinimlerini karşılayacak yeni nesil, yakınsak hizmetlerin, uluslararası standartlar doğrultusunda ve zamanında sunumuna yardımcı olacak düzenleyici çerçevenin temin edilmesi	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	2011 - 2012	D	
Gelişme: Konuyla ilgili olarak WRC-12'ye katılım sağlanmış olup özellikle mobil haberleşme hizmetlerine tahsis edilebilecek alternatif bandlara ilişkin güncel gelişmeler takip edilmektedir. 790-862 MHz bandının yayıncılık dışı hizmetlere tahsisi kararının ve ilgili frekans bantlarında, analog yayınların sonlandırılmasının ardından hangi hizmetlerin sunulacağına ilişkin gerekli planlama ve hazırlıklar yapılmaktadır. Çalışmanın ileriki aşamalarının 2015 yılına kadar devam etmesi beklenmektedir.						

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu											
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)										
D1.1.3	Bilginin yayılımını ve ticarileşmesini artırmak amacıyla paydaşların (üniversite-kamu-sanayi) bir araya geldiği platformların etkinleştirilmesi, disiplinlerarası araştırmaların artırılması ve araştırma sonuçlarının paylaşımının teşvik edilmesi															
	Eylem: Üyesi olunan Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) hibrit (karma) elektrikli araçlar uygulama anlaşması yıllık raporlarının çeşitli otomotiv platformlarıyla paylaşımı	TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi	Otomotiv Teknoloji Platformu, Otomotiv Sanayi Derneği, Taşıt Araçları Yan Sanayi Derneği, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Kamu ve özel sektör paydaşları	2011 - 2016	D											
	Gelişme: 09 -11 Kasım 2011 tarihlerinde Uluslararası Enerji Ajansı Hibrit ve Elektrikli Araçlar Uygulama Anlaşması İcra komitesi ve Bilgi Değişimi toplantılarına katılım sağlanmıştır. Bu toplantılarda ülkelerin hibrit ve elektrikli araçlar programları hakkında bilgi alınmıştır. Buradan elde edilen bilgiler Otomotiv Teknoloji Platformu (OTEP) Elektrikli Araç Çalışma Grubu'nda değerlendirilmiştir.															
D1.1.5	Ülkenin ekonomik ve teknolojik gelişmesine hizmet edecek nitelikteki güdümlü ve sonuç-odaklı projeleri destekleyecek programların geliştirilmesi															
	Eylem: TÜBİTAK Ar-Ge Destek Programları içerisinde hedef odaklı, farklı destek unsurları içeren projelerin açılacak çağrılar aracılığıyla desteklenmesi	TÜBİTAK	Sektör STK'ları, İlgili kamu kurumları, Araştırma Enstitüleri, Üniversiteler, Özel sektör	2011 – 2013	D											
	Gelişme: UBTYS 2011-2016 kapsamında belirlenen öncelikli alanlarda hedef odaklı ve izlenebilir sonuçları olan projelerin desteklenmesi amacıyla TÜBİTAK tarafından iki yeni destek programı oluşturulmuştur: - TÜBİTAK 1003 - Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı - TÜBİTAK 1511 - TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı Bu destek programları kapsamında aşağıdaki konu başlıklarında çağrıya çıkmıştır. <table><tr><th></th><th>TÜBİTAK-1003 Destek Programı</th><th>TÜBİTAK 1511 Destek Programı</th></tr><tr><td>Bilgi ve İletişim Teknolojileri</td><td> - FATİH Projesi Bilgi Erişim ve Yönetim Sistemleri </td><td> - Gömülü Sistemler, Entegre Devreler </td></tr><tr><td>Otomotiv</td><td> - Hibrit Elektrikli Araç Teknolojileri </td><td> - Hibrit ve Elektrikli Araç Teknolojileri - Yenilikçi Araç/Ürün Tasarımları ve Tasarım Doğrulama </td></tr><tr><td>Makine-İmalat</td><td>-</td><td> - Mekatronik - Takım Tezgahları ve Aksamları İmalatı </td></tr></table>							TÜBİTAK-1003 Destek Programı	TÜBİTAK 1511 Destek Programı	Bilgi ve İletişim Teknolojileri	FATİH Projesi Bilgi Erişim ve Yönetim Sistemleri	Gömülü Sistemler, Entegre Devreler	Otomotiv	Hibrit Elektrikli Araç Teknolojileri	- Hibrit ve Elektrikli Araç Teknolojileri - Yenilikçi Araç/Ürün Tasarımları ve Tasarım Doğrulama	Makine-İmalat
	TÜBİTAK-1003 Destek Programı	TÜBİTAK 1511 Destek Programı														
Bilgi ve İletişim Teknolojileri	FATİH Projesi Bilgi Erişim ve Yönetim Sistemleri	Gömülü Sistemler, Entegre Devreler														
Otomotiv	Hibrit Elektrikli Araç Teknolojileri	- Hibrit ve Elektrikli Araç Teknolojileri - Yenilikçi Araç/Ürün Tasarımları ve Tasarım Doğrulama														
Makine-İmalat	-	- Mekatronik - Takım Tezgahları ve Aksamları İmalatı														
Çağrılar ile ilgili detaylı bilgilere aşağıdaki internet sitelerinden ulaşılabilir. http://www.tubitak.gov.tr/sid/2527/pid/478/index.htm ve http://www.tubitak.gov.tr/sid/2533/pid/364/index.htm																

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Kamu kurumlarının Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini eş-fonlama yolu ile finanse edebilecekleri güdümlü destek mekanizmalarının geliştirilmesi	TÜBİTAK	Ulaştırma Bakanlığı, Savunma Sanayii Müsteşarlığı, Sağlık Bakanlığı, ilgili diğer kamu kurumları	2012-2013	D	
	Gelişme: Kamu Kurum/Kuruluşları ile TÜBİTAK'ın eş-fonlama yoluyla Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik BOREN ve MEB ile imzalanan protokoller çerçevesinde öncelikli alanlarda araştırma projelerini desteklemek üzere bor ve FATİH Projesi konularında çağrıya çıkmıştır.					
	Eylem: Türkiye'de elektronik bankacılık alanındaki sanal saldırıların ve tehditlerin envanterlerinin hazırlanması, bu envanterden yola çıkarak elektronik bankacılığa dönük sanal tehditlerin risklerini azaltacak <i>teknolojik</i> , hukuksal gereksinimlerin tespit edilmesi ve envanterin düzenli olarak güncellenmesi	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, TÜBİTAK Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi, Telekom operatörleri, Bilişim İhracatçıları Birliği, İnternet servis sağlayıcıları, ilgili bilgi teknolojileri donanım ve yazılım üreticileri ve satıcıları	2011 - 2016	D	
	Gelişme: Elektronik ortamda yayınlanacak olan, “Türkiye’de Elektronik Bankacılığa Dönük Siber Saldırıları ve Tehditler” envanterinde hangi verilerin yer alması gerektiğinin belirlenmesi amacıyla işbirliği yapılacak olan kuruluşlarla iletişime geçilerek, çalışmalar başlatılmıştır.					
D1.1.6	Mevcut fiziki araştırma altyapılarının analiz edilerek ihtiyaç duyulan altyapıların geliştirilmesinin teşvik edilmesi					
	Eylem: Güçlü olarak belirlenen alanlarda sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda ölçüm sistem ve standartlarının kurulması ve/veya iyileştirilmesi ve kapasitelerinin artırılması	Kalkınma Bakanlığı	TÜBİTAK UME, Savunma Sanayii Müsteşarlığı, Kamu ve özel Ar-Ge kurum / kuruluşları	Sürekli	D	
	Gelişme: Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında gerçekleştirilen proje teklif çağrısına binaen Bakanlık’a sunulan UME Fotovoltaik Test ve Araştırma Merkezi Projesi, 6,2 Milyon TL bütçe ile 2012 Yılı Yatırım Programına alınarak desteklenmeye başlanmıştır.					

D1 - Bölüm 2: Ar-Ge ve Yenilik Kapasitesinin Güçlü Olduğu Alanlarda Hedef Odaklı Yaklaşımlar Kapsamında Diğer Gelişmeler

UBTYS 2011-2016 kapsamında Otomotiv, Makine-İmalat ve Bilgi ve İletişim Teknolojileri Ar-Ge ve yenilik kapasitemizin güçlü olduğu alanlar olarak belirlenmiştir. Bu alanlara yönelik TÜBİTAK tarafından geliştirilen yeni programlar şu şekildedir:

- 1511 - Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı
- 1003 - Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

Öte yandan Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (1007 Programı) kamu kurumlarının Ar-Ge ile giderilebilecek ihtiyaçlarının karşılanmasına veya sorunlarının çözümüne ilişkin projeleri desteklemek üzere revize edilmiştir.

Ayrıca Otomotiv, Makine-İmalat ve Bilgi ve İletişim Teknolojileri alanlarında TÜBİTAK'ın yürüttüğü diğer programlar kapsamında ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetleri ile Ar-Ge ve Yenilik destekleri verilmeye devam edilmektedir.

A. TÜBİTAK'ın Ar-Ge Destek Mekanizmalarındaki Yenilikler

1511 - TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı

1 Nisan 2012 tarihinde yürürlüğe giren "1511-TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı" kapsamında belirlenen öncelikli alanlarda çağrıya çıkılarak Türkiye'de yerleşik kuruluşların Ar-Ge nitelikli ve yenilikçi projelerinin harcamalarına uluslararası tanım ve kavramlar çerçevesinde geri ödemesiz (hibe) destek sağlanması amaçlanmıştır.

Program kapsamında sağlanacak desteğin teknolojik yeterlilik ve bilgi birikiminin artırılmasında, özgün teknolojilerin geliştirilmesinde ivme kazandırıcı ve yönlendirici bir etken olması hedeflenmektedir. Programda uygulanacak destek oranı, her dönem için sabit olup büyük ölçekli kuruluşlar için %60, KOBİ'ler için %75'tir.

1003 - Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

"1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı"nın amacı, UBTYS 2011-2016 çerçevesinde belirlenen öncelikli konularda sonuç odaklı, izlenebilir hedefleri olan, ilgili bilim/teknoloji alanlarının dinamiklerini gözeten ve yurt içinde yapılan Ar-Ge projelerini desteklemek ve bu projeler arasında eşgüdüm sağlamaktır.

Bu destek programı kapsamında küçük, orta, büyük bütçe ve süre ölçeğinde Ar-Ge projeleri % 100 hibe (özel sektör makine-teçhizat alımının % 50'si) olarak desteklenecektir.

1007- Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı

Kamu kurumlarının Ar-Ge ile giderilebilecek ihtiyaçlarının karşılanması ya da sorunlarının çözümü amacıyla 10 Mart 2005 tarihinde yapılan BTYK toplantısında alınan 2005/5 no.lu karar doğrultusunda Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (1007 Programı) başlatılmıştır. Program 2012 yılında revize edilerek;

- Müşteri kurumların Ar-Ge nitelikli proje ihtiyaçlarının doğru belirlenmesi ve müşteri kurumlarca önem aciliyet sıralaması yapılarak ihtiyaç başlıklarının belirlenmesi hedeflenmiştir.
- Çağrılı sisteme geçilerek yürütücü kuruluşlar arasında rekabet ortamı oluşturulmuştur.
- Özel sektörün 1007 Programı projelerine daha etkin katılım sağlayabilmesi için teşvik edici unsurlar geliştirilmiştir.
- "Teknoloji Birikim" projeleri de desteklenmeye başlamıştır.

B. Ülkemizin Ar-Ge ve Yenilik Kapasitesinin Güçlü Olduğu Alanlarda Ar-Ge Destekleri

TÜBİTAK Destekleri

Otomotiv, Makine-İmalat ve Bilgi ve İletişim Teknolojileri alanlarında TÜBİTAK programları bazında verilen destekler Tablo 2’de verilmektedir.

Tablo 2. Ülkemizin Ar-Ge ve Yenilik Kapasitesinin Güçlü Olduğu Alanlarda TÜBİTAK Birimleri* bazında Destek Verileri (2003-2012**)

	Otomotiv		Makine İmalat		Bilgi ve İletişim Teknolojileri	
	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi***	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi***	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi***
ARDEB	73	13,8	436	87,06	752	113,5
TEYDEB	700	561,3	2242	292,7	958	397,2
KAMAG	5	41,8	13	48,7	66	362,01
SAVTAG	-	-	-	-	19	256,9

*ÜİDB’ye ilişkin veriler Y6 bölümünde verilmektedir.

** 30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla

*** 2012 Sabit Fiyatlarıyla; Milyon TL

TTGV Destekleri

Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı bünyesinde yürütülen çeşitli Ar-Ge Destek programları kapsamında Ar-Ge ve yenilik kapasitemizin güçlü olduğu alanlarda verilen desteklere ilişkin bilgiler Tablo 3’te verilmektedir.

Tablo 3. Ülkemizin Ar-Ge ve Yenilik Kapasitesinin Güçlü Olduğu Alanlarda Programlar bazında TTGV Destek Verileri (2003-2012*)

	Otomotiv		Makine İmalat		Bilgi ve İletişim Teknolojileri	
	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi**	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi**	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi**
Teknoloji Geliştirme Projeleri Desteği	64	48,9	135	72,3	147	115,2
Ticarileştirme Projeleri Desteği	2	2,5	2	2,9	3	1,7
İleri Teknoloji Projeleri Desteği	-	-	1	2,1	-	-

*30 Haziran 2012 itibarıyla

** 2012 Sabit Fiyatlarıyla; Milyon TL

Stratejik Amaç D2: İvme Kazanmamız Gereken Alanlarda İhtiyaç Odaklı Yaklaşımlar

D2 - Bölüm 1a: UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç D2.	İvme Kazanmamız Gereken Alanlarda İhtiyaç Odaklı Yaklaşımlar ¹					
Amaç D2.1.	İhtiyaç-odaklı alanlarda Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin ivmelenmesi					
D2.1.1	Ülke ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte Ar-Ge ve yenilik eksenli bilgi üretiminin artırılması ve sonuç-odaklı araştırmaların desteklenmesi					
	Eylem: Haberleşme uydularının tasarımı yapılarak yerli imkanlarla üretim, entegrasyon ve testlerinin yapılması	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş., TUSAŞ Havacılık ve Uzay Sanayi A.Ş., TÜBİTAK UZAY, TÜBİTAK UME, Savunma Sanayii Müsteşarlığı	2011 - 2015	D	
	Gelişme: 05.09.2011 tarihinde TUSAŞ ile Türksat 5A uydusunun, ülkemizdeki Ar-Ge finans kaynakları kullanılarak üretilmesine yönelik işbirliği protokolü imzalanmıştır. 06.09.2012 tarihinde tasarım faaliyetleri TÜRK SAT tarafından devam edilen, Türksat 5A uydusunun TUSAŞ bünyesinde kurulan uydu üretim tesislerinde üretilmesi için TÜBİTAK KAMAG'a proje başvurusu yapılmıştır. 20.02.2012 tarihinde TÜRK SAT ve TUSAŞ arasında imzalanan gizlilik sözleşmesine müteakip, Kavramsal Tasarım ve Boyutlandırma Analizleri TUSAŞ ile paylaşılmıştır. - Üretim boyutu ile değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.					
	Eylem: TÜBİTAK Ar-Ge Destek Programları içerisinde hedef odaklı, farklı destek unsurları içeren projelerin açılacak çağrılar aracılığıyla desteklenmesi	TÜBİTAK	Sektör STK'ları, ilgili kamu kurumları, Araştırma Enstitüleri, Üniversiteler, özel sektör kuruluşları	2011 - 2013	D	
	Gelişme: - UBTYS 2011-2016 kapsamında belirlenen öncelikli alanlarda hedef odaklı ve izlenebilir sonuçları olan projelerin desteklenmesi amacıyla TÜBİTAK tarafından iki yeni destek programı oluşturulmuştur: - TÜBİTAK 1003 - Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı - TÜBİTAK 1511 - TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı					

¹ Bu stratejik amaca yönelik aşağıda belirtilen strateji(ler) altında 2012 yılına yönelik uygun bulunan bir eylem bulunmamaktadır:

D2.1.2 BT İnsan kaynaklarının geliştirilmesi ve disiplinlerarası yaklaşımlar ile etkileşiminin sağlanması

D2.1.3 Bilim toplum etkinlikleri aracılığıyla gençler arasında disiplinlerarası yaklaşımların benimsenmesi

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu									
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)								
	Bu destek programları kapsamında aşağıdaki konu başlıklarında çağrıya çıkmıştır. <table><tr><td></td><td>TÜBİTAK-1003 Destek Programı</td><td>TÜBİTAK 1511 Destek Programı</td></tr><tr><td>Enerji</td><td> - Bor Teknolojileri - Kömür ve Kömür Teknolojileri </td><td> - Güneş Enerjisi - Enerji Depolanması - Kömür ve Kömür Teknolojileri </td></tr><tr><td>Gıda</td><td> - Enerji Bitkileri - Çeşit ıslahı ve yerli tohumluk üretiminin artırılması </td><td> - Tohum ve Hayvan Islahı - Gıda Hijyeni ve Sanitasyonu </td></tr></table> Çağrılar ile ilgili detaylı bilgilere aşağıdaki internet sitelerinden ulaşılabilir: http://www.tubitak.gov.tr/sid/2527/pid/478/index.htm ve http://www.tubitak.gov.tr/sid/2533/pid/364/index.htm					TÜBİTAK-1003 Destek Programı	TÜBİTAK 1511 Destek Programı	Enerji	- Bor Teknolojileri - Kömür ve Kömür Teknolojileri	- Güneş Enerjisi - Enerji Depolanması - Kömür ve Kömür Teknolojileri	Gıda	- Enerji Bitkileri - Çeşit ıslahı ve yerli tohumluk üretiminin artırılması	- Tohum ve Hayvan Islahı - Gıda Hijyeni ve Sanitasyonu	D
	TÜBİTAK-1003 Destek Programı	TÜBİTAK 1511 Destek Programı												
Enerji	- Bor Teknolojileri - Kömür ve Kömür Teknolojileri	- Güneş Enerjisi - Enerji Depolanması - Kömür ve Kömür Teknolojileri												
Gıda	- Enerji Bitkileri - Çeşit ıslahı ve yerli tohumluk üretiminin artırılması	- Tohum ve Hayvan Islahı - Gıda Hijyeni ve Sanitasyonu												
	Eylem: Enerji, Su, Gıda, Savunma ve Uzay alanlarında Üst Düzey Önceliklendirme Grubu oluşturularak alt teknoloji alanlarının belirlenmesi	TÜBİTAK	Sektör STK'ları, ilgili kamu kurumları, Araştırma Enstitüleri, Üniversiteler, özel sektör kuruluşları	2011 - 2012	T									
Gelişme: Ülkemizin 2023 yılı ulusal hedeflerine katkı sağlamak amacıyla hazırlanan Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) 2011-2016 kapsamında enerji, su, gıda, uzay ve savunma “İvme kazanmamız gereken ihtiyaç odaklı alanlar” olarak belirlenmiştir. UBTYS 2011-2016'nın odak noktasını konu bazlı hedef odaklı destek mekanizmaları ve destek programları oluşturmaktadır. Bu çerçevede bahse konu alanlarda TÜBİTAK bünyesinde güdümlü çağrıya çıkılacak alt bilim/teknoloji konularının belirlenmesine girdi sağlamak ve bu alanlarda Ar-Ge ve yenilik alanındaki ihtiyaçları belirlemek amacıyla “Üst Düzey Önceliklendirme Grubu” toplantıları gerçekleştirilmiştir. Mart – Haziran 2012 tarihlerinde enerji, su ve gıda alanlarında gerçekleştirilen Üst Düzey Önceliklendirme Grubu toplantılarında TÜBİTAK bünyesinde çağrıya çıkılacak konuları belirleyen Çağrı Programı Danışma Kurullarına girdi sağlanmıştır. Üst Düzey Önceliklendirme Grupları, sektördeki şemsiye kuruluşların ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey yöneticileri, sektöre yönelik somut çalışmaları olan akademisyenler ve araştırma alanları arasındaki denge gözetilerek belirlenen sanayi üst düzey yöneticilerinden oluşturulmuştur. Ayrıca, toplantıya ilgili Bakanlıklardan üst düzeyde katılım sağlanmıştır. Gerçekleştirilen Üst Düzey Önceliklendirme Grubu toplantıları ve tarihleri aşağıda verilmiştir: 28.03.2012 Enerji Üst Düzey Önceliklendirme Grubu 06.04.2012 Gıda Üst Düzey Önceliklendirme Grubu 14.06.2012 Su Üst Düzey Önceliklendirme Grubu														

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarca yürütülen ve yeni yapılacak Ar-Ge yatırımlarının ve pilot projelerin bir önceki yıla göre her yıl kuruluşlarca öngörülen oranda artırılmasının sağlanması ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaştırılmasının teşvik edilmesi	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına Bağlı İlgili ve İlişkili Kuruluşları, Hazine Müsteşarlığı, TÜBİTAK, TEDAŞ, Araştırma Enstitüleri, Üniversiteler	2011-2015	D	
Gelişme: Eyleme ilişkin dönem içerisinde aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir: - Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarca yürütülen ve yeni yapılacak Ar-Ge yatırımlarının ve pilot projelerin bir önceki yıla göre her yıl kuruluşlarca öngörülen oranda artırılmasının sağlanması konusunda toplantılar yapılmaktadır. - Enerji Sektörü Araştırma Geliştirme Projeleri Destekleme Programına (ENAR) Dair Yönetmelik'te değişiklik yapılması yönünde sektör temsilcilerinin görüşleri alınarak taslak metinler hazırlanmıştır. - Büyük bir çoğunluğu bu dönem içerisinde olmak üzere rüzgâr enerjisine dayalı üretim lisansları verilmiştir. - Güneş enerjisine dayalı lisans başvurularının alınmasına yönelik ölçüm tebliği, EPDK Kurul Kararı yayımlanmıştır. "Güneş enerjisine dayalı lisans başvurularının teknik değerlendirilmesi" başlıklı yönetmelik taslağı hazırlanmıştır.						
	Eylem: Ekonomi Bakanlığı ve TTGV işbirliğinde yürütülmekte olan Ar-Ge teşvik mekanizmasının güncellenerek daha etkili hale getirilmesi ve uluslararası rekabetçiliğimiz ile ihracatımızı artırmaya yönelik ihtiyaç duyulan alanlarda yeni destek kalemlerinin teşvik kapsamına ilave edilmesi	Ekonomi Bakanlığı	Türkiye Teknoloji Geliştirme vakfı	2012-2016	D	
Gelişme: "Uluslararası Pazarlara Yönelik Ürün Geliştirme ve Ticarileştirme Desteği Karar Taslağı" hazırlanarak 6 Mart 2012 tarihinde Kalkınma Bakanlığı'na sevk edilmiştir.						
	Eylem: TKİ maden sahalarının bütün yönleriyle çevre durum raporunun ortaya konulması, raporun tespitlerine göre terkedilen sahaları doğaya yeniden kazandırılmasına odaklanan çevresel projeler geliştirilmesi	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	TÜBİTAK, Üniversiteler, özel sektör	2012-2014	D	
Gelişme: Proje kapsamında; Eylül 2011-Temmuz 2012 döneminde, işletmelerdeki mevcut durumun saha çalışmaları ve ölçüm/analiz ile tespit edilmesi ve şlam atıklarının çevre mevzuatı kapsamında değerlendirilmesi çalışmaları yürütülmüştür.						
	Eylem: Su ve hidrolik enerjisi alanında gerçekleştirilecek Ar-Ge faaliyetlerinin DSİ Genel Müdürlüğü Ar-Ge yönergesi kapsamında desteklenmesi	Orman ve Su İşleri Bakanlığı (DSİ Genel Müdürlüğü)	Üniversiteler, ilgili kamu kurumları, araştırma kuruluşları, araştırma enstitüleri	2012-2016	D	
Gelişme: - Su Veri Tabanı (SVT) programına veri girişleri büyük ölçüde tamamlanmış, Enerji.net yazılımı veri girişleri devam etmektedir. - Ülkemizdeki hidrolik enerji üretimi potansiyelinin özel sektör işbirliği ile geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir. Bugüne kadar toplam kurulu gücü 23371 MW olan 964 proje için Su Kullanım Anlaşması imzalanmış olup söz konusu projelerin 4704 MW kurulu güce sahip 194 adedi işletmeye alınmış, 7604 MW kurulu gücü sahip 226 adedinin ise inşaatı devam etmektedir.						

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Gıda üretim zincirinde hammadde kalitesinin yükseltilmesi için kritik konularda Ar-Ge projelerinin gerçekleştirilmesi²	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Tüm Kamu Kurum ve Kuruluşları	Sürekli	D	
	Alt Eylem 1: Bilimin sınırında, bilgilerimizi değiştirme potansiyeli olan, alışlagelen araştırma teknik ve yöntemlerinin dışında unsurlar içeren araştırmalar için yeni bir destek mekanizmasının belirlenmesi konusunda, büyükbaş hayvan ıslahında, Çoklu Yumurtlatma ve Embriyo Transferi (MOET) yöntemi ile kısa sürede hayvanlarda genetik ilerleme sağlamak, ülke şartlarına uygun, test edilmiş boğalar geliştirilip bu boğalardan kaliteli sperma üretilerek hayvan ıslahına katkı sağlamak. Gelişme: Çoklu Yumurtlatma ve Embriyo Transferi (MOET) yöntemi ile hayvan ıslahı için, gerekli hayvan materyali temin (donör ve taşıyıcı hayvanlar) edilmiş olup teknik personel eğitimi, transferlerin yapılması, verilerin toplanması devam etmektedir. Sürünün ari olması için serolojik muayeneler yaptırılmaktadır.					
	Alt Eylem 2: Planlama amaçlı köy veri tabanlarının oluşturulması Gelişme: İnternet tabanlı coğrafi bilgi sistemleri sunucusunun planlanması ve tanımlanması yapılmıştır. Köyler ile ilgili konumsal (coğrafi koordinat, idari sınır, yollar v.b.) ve konumsal olmayan verilerin (tarımsal, coğrafi, idari, sosyal, ekonomik, kültürel v.b.) verilerin toplanması ve tasnifi yapılmıştır.					
	Alt Eylem 3: Yumurta tavuğu saf hatlarında kanat tüylenme hızına göre cinsiyet ayırımına imkân veren soyların geliştirilmesi Gelişme: Kanat tüylenme hızına göre oluşturulan kahverengi yumurtacı hatlarda; yapay tohumlama uygulanarak, 14 Haziran 2012 tarihinde; Line-54 hızlı tüylenme özelliği gösteren hattın 300 dişi ve 40 erkek civciv, Line-54 yavaş tüylenme özelliği gösteren hattın 250 dişi ve 30 erkek civciv, Barred Rock-1 hızlı tüylenme özelliği gösteren hattın 300 dişi ve 40 erkek civciv, Barred Rock-1 yavaş tüylenme özelliği gösteren hattın 200 dişi ve 25 erkek civciv, Rhode Island Red-1 hızlı tüylenme özelliği gösteren hattın 300 dişi ve 40 erkek civciv, Rhode Island Red-1 yavaş tüylenme özelliği gösteren hattın 150 dişi ve 20 erkek civciv elde edilmiştir. Pedigri kayıtlarına göre kanat numarası takılan civcivler büyütme kümeslerine alınmıştır. Bu civcivlerde 10.gün kuyruk muayenesi yapılarak istenen özellikleri göstermeyen civcivler ayıklanacaktır. Hızlı tüylenme özelliği gösteren Black Line, Blue Line, Maroon Line ve Brown Line beyaz yumurtacı hatlarının horozlarından alınan spermalar yapay olarak yavaş tüylenme özelliği gösteren D-229 hattına ait tavuklara verilmiştir.					
D2.1.4	Özel sektörün Ar-Ge ve yenilik yapabilme yetkinliğinin geliştirilmesi ve üretim zincirinde Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin yoğunluğunun artırılması					
	Eylem: Sanayicilerin üretim sürecinde verimli enerji teknolojilerinin geliştirilmesinin teşvik edilmesi ve üretim sürecinde yeşil teknoloji kullanım yoğunluğunun artırılması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TOBB, İhracatçı Birlikleri	2011 - 2016	D	
	Gelişme: Sanayicilerin üretim sürecinde verimli enerji teknolojilerinin geliştirilmesinin teşvik edilmesi kapsamında işletmelerin Verimlilik Artırıcı Projelerine (VAP) ve işletmelerle imzalanan Gönüllü Anlaşmalara (GA) destek verilmektedir. VAP kapsamındaki destek, yatırım bedeli en fazla 1 Milyon TL olan projelere %30 mertebesinde 300 Bin TL'yi geçmemek üzere hibe olarak uygulanmaktadır. 2009-2010 döneminde 32 VAP desteklenmiş olup, bunların yatırım bedeli 10,8 Milyon TL, 2012 Haziran ayı itibarı ile ödenen destek miktarı 643.213 TL ve aynı tarihte ödenen destekler sonucu yapılan toplam tasarruf miktarı 13.100 TEP/yıl'dır. 2011 yılında yönetmelik değişikliği nedeniyle yeni VAP başvurusu alınmamış olup 2012 yılında destek tebliğinin yayımlanmasını müteakip yeni					

² Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından belirlenen kritik konulara Bakanlık bünyesinde gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyetleri bu eylem altında raporlanacaktır.

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	başvurular alınacaktır. GA destekleri kapsamında 2009-2010 yıllarında 22 GA imzalanmıştır. 2012 yılının sonunda sadece anlaşma yapıldığı yıla ait enerji giderinin %20'si olan 200 Bin TL' yi geçmemek üzere taahhüt ettiği enerji yoğunluğuna, 3 yıl içinde azaltarak ulaşan şirketlerden yükümlülüğünü yerine getirenlere ödeme yapılmaya başlanacaktır. İşletmelerin taahhütlerini yerine getirmeleri halinde yaklaşık olarak yılda 44.500 TEP enerji ve yıllık 32 Milyon TL tasarruf sağlanması öngörülmektedir. VAP destekleri gibi GA yapılmasına da 2011 yılında yönetmelik değişikliği nedeniyle ara verilmiş olup 2012 yılında Destek Tebliğinin yayımlanmasını müteakip yeni başvurular alınacaktır.				D	
D2.1.5	Araştırma altyapılarının (araştırma merkezleri, vb.) kurumlar arası eşgüdüm içinde geliştirilmesi ile ulusal ve yerel ihtiyaçlar doğrultusunda etkin kullanımının sağlanması					
	Eylem: Yapı Malzemeleri Zemin ve Enerji Verimliliği Hizmetleri İhtisas Laboratuvarı kurulması çalışmalarının yapılması	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yapı Malzemeleri Üreticileri Birlikleri, Ekonomi Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Onaylanmış Kuruluşlar, TOBB, KOSGEB, TÜBİTAK UME, üniversiteler, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	2011 - 2013	D	
	Gelişme: Yapı Malzemelerinin muayene ve deneylerinin etkin şekilde yapılabilmesi için; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Merkez ve 80 İl laboratuvarında deney alt yapılarının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi, ayrıca laboratuvar personellerinin yetkinliğinin artırılması çalışmaları yürütülmektedir. Enerji Verimliliği ile ilgili IPA 2012'ye proje teklifi yapılmış olup proje inceleme aşamasındadır.					
D2.1.6	Sektörler ve disiplinlerarası bilginin yayılımını destekleyecek şekilde çok paydaşlı Ar-Ge projelerinin artırılması					
	Eylem: Tarımsal amaçlı bor kullanımına yönelik projelerin ülkemizin tarım sektöründeki öncelikleri doğrultusunda yönlendirilmesi, araştırmalar sonucunda elde edilen verilerin uygulamaya dönüştürülerek katma değer yaratılması ve bu bağlamda "Tarım-Bor Araştırma ve Uygulama Programı'nın hazırlanması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü)	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı TAGEM, Üniversiteler	2011 - 2012 (Oluşturulma safhasında)	D	
	Gelişme: Bu dönem içerisinde yapılan "Tarım-Bor Araştırma ve Uygulama Programı" Yürütme Kurulu toplantısında alınan kararlar doğrultusunda borun üretim kapasitesi ve bora duyarlılığı yüksek ürünler incelenmiştir. Tarım sektöründe sistematik kullanımı sağlanarak ekonomik katma değer yaratmaya yönelik araştırma ve uygulama projeleri geliştirmek üzere son başvuru tarihi 27 Mart 2012 olacak şekilde birinci proje çağrısına çıkmıştır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı araştırma enstitüleri ve istasyonları başta olmak üzere üniversitelerin Ziraat Fakültelerinden verilen süre içerisinde Enstitüye patates, ayçiçeği, şekerpancarı (3 adet), fındık (2 adet), elma (2 adet) ve pamuk konularında toplam 10 adet proje başvurusu yapılmıştır. Bu kapsamda gelen projelerin değerlendirilmesi, onaylanacak projelerin yerinde incelenmesi ve takibi konularında görev alacak 5 kişilik Hakem Kurulu "Tarım-Bor Araştırma ve Uygulama Programı" Yürütme Kurulu kararı ile oluşturulmuştur.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu												
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)											
	Eylem: Enerji, su ve gıda alanlarında sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda mevcut TÜBİTAK UME altyapısının etkin kullanılması ve gerekli yeni altyapı kurulması	TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü	Kalkınma Bakanlığı, Özel ve kamu Ar-Ge kurum ve kuruluşları, Üniversiteler	2011 – 2015	D												
Gelişme: Kimyasal referans malzeme üretme konusundaki ülkemizin yurtdışı bağımlılığını görerek bu eksikliği en aza indirmek için AB fonlarından IPA kapsamında proje müracaatları yapılmış ve aşağıdaki tabloda verilen projelerin desteklenmesi sağlanmıştır.																	
Eylemle İlgili Olarak TÜBİTAK UME'nin Yürütmekte Olduğu Projeler																	
<table><tr><th>Sıra No</th><th>Proje Adı</th><th>Proje Toplam Bütçesi (X1000)</th></tr><tr><td>1</td><td>Kimyasal ve İyonlaştırıcı Radyasyon Metrolojisi Altyapılarının Geliştirilmesi</td><td>8.661 TL</td></tr><tr><td>2</td><td>Kimyasal Metroloji Cihazlarının TÜBİTAK UME'ye Tedarik Edilmesi</td><td>6.664 TL</td></tr><tr><td>3</td><td>Fotovoltaik Performans Test Merkezi Kurulması</td><td>6.200 TL</td></tr></table>						Sıra No	Proje Adı	Proje Toplam Bütçesi (X1000)	1	Kimyasal ve İyonlaştırıcı Radyasyon Metrolojisi Altyapılarının Geliştirilmesi	8.661 TL	2	Kimyasal Metroloji Cihazlarının TÜBİTAK UME'ye Tedarik Edilmesi	6.664 TL	3	Fotovoltaik Performans Test Merkezi Kurulması	6.200 TL
Sıra No	Proje Adı	Proje Toplam Bütçesi (X1000)															
1	Kimyasal ve İyonlaştırıcı Radyasyon Metrolojisi Altyapılarının Geliştirilmesi	8.661 TL															
2	Kimyasal Metroloji Cihazlarının TÜBİTAK UME'ye Tedarik Edilmesi	6.664 TL															
3	Fotovoltaik Performans Test Merkezi Kurulması	6.200 TL															
Kimyasal ve İyonlaştırıcı Radyasyon Metrolojisi Alt Yapılarının Geliştirilmesi																	
13 Aralık 2011 tarihinde TURKLAB tarafından Türkiye Kalite Altyapısının Güçlendirilmesi projesi tarafından da desteklenen 3. Laboratuvar Kalite Konferansında EMIT projesi ile ilgili bir sunum yapılmıştır. 31 Ocak - 2 Şubat 2012 tarihleri arasında TAEK SANAEM'de RM'lerin sertifikasyonu ve referans değer atama ile ilgili bir çalıştay düzenlenmiştir. 21-22 Şubat 2012 tarihlerinde Çukurova ve Mersin Üniversiteleri'nde "Organik Matrisli Referans Malzemelerin Hazırlanmasına Yönelik Analitik Metotlar" konulu üniversite seminerleri düzenlenmiştir. Daha önce Eylül ayında yapılması düşünülen kapanış toplantısı, IRMM'in programının o tarihlerde yoğun olmasından dolayı Haziran ayına alınmıştır. 20-22 Mart 2012 tarihleri arasında Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü ev sahipliğinde Entegre Kalite Sistemlerinin Denetlenmesi ile ilgili bir çalıştay düzenlenmiştir. Proje Kapanış toplantısının 11-13 Haziran 2012 tarihleri arasında düzenlenmesi kararı verilmiş ve program hazırlıklarına başlanmıştır. - Proje bütçesinde bir miktar mali kayanın bulunması ihtimaline karşı, bu tutarın ihtiyaç duyulan alanlarda UME personeline yönelik kısa süreli eğitimlerde kullanılabilmesi için TÜBİTAK UME G3 Grubundan eğitim talepleri toplanarak liste halinde IRMM'e iletilmiştir. - Su referans malzeme üretimi için altyapı kurulumuna devam edilmiştir. Örnek alımı tamamlanmıştır. Laboratuvara getirilen örnekler, ön depolamaya konulmuştur. Şişelemeye geçmeden önce beklenmesi gereken süre zarfında sabit sıcaklıkta depolanmaktadır. - Referans malzeme hazırlığı için ISO Guide 34 çalışmalarına hız verilmiş olup ve dokümanların hazırlanması tamamlanmıştır. Referans malzeme üretimine yönelik kurulacak ISO Guide 34 sistemi için kalite el kitabının gözden geçirilmesi tamamlanarak kalite ofisinin onayına sunulmuştur. Akreditasyonuna yönelik olarak dokümanların İngilizce'ye tercümesine başlanmıştır. 26-30 Haziran 2012 tarihlerinde gerçekleştirilen BERM konferansına katılım için daha önce belirlenen isimler yeniden belirlenmiştir ve bu kişilerin																	

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	katılımı için organizasyon çalışmaları yapılmıştır. 28-30 Mart 2012 tarihleri arasında Kayseri Erciyes Üniversitesi Kimya Bölümü'nde "İnorganik İzotopik Ölçümler Ve İnorganik Referans Ölçümler" konulu bir çalıştay düzenlenmiştir. Proje kapanış toplantısı ile ilgili davet listesi hazırlandı Bakanın davet edilmesi ile ilgili yazışmalar yapılmıştır. 25-28 Nisan 2012 tarihleri arasında İtalya'nın Milano kentine yapılan European Chemistry and Chemical Engineering Education Network alanında yapılan konferansa Aydın Adnan Menderes Üniversitesi'nden Prof. Dr. Mustafa DEMİR ve Orta Doğu Teknik Üniveritesi'nden Prof. Dr. Timur DOĞU katılım sağlamışlardır. 22-23 Mayıs 2012 tarihlerinde Trakya Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi'nde inorganik/isotopik referans ölçümler üzerine seminerler düzenlenmiştir. - Antalya Akdeniz Üniversitesinde EMIT S04-15 "Setting Up your QM system: who to train on what, when and how?" konulu çalıştay gerçekleştirilmiştir. 11-13 Haziran 2012 tarihlerinde İstanbul Green Park Pendik Otel'de Proje Kapanış Konferansı düzenlenmiştir. <i>Kimyasal Metroloji Cihazlarının TÜBİTAK UME'ye Tedarik Edilmesi</i> - Proje fişi değişikliği talebi ile ilgili olarak, satın alınacak cihaz listesinin revizyonundan kaynaklanan proje fişi değişikliği için gerekçeler hazırlanarak AB Bakanlığı'na gönderilmiştir. Satın alınacak cihazlar ile ilgili liste değişikliği dolayısıyla talep edilen proje fişi değişikliği AB Delegasyonu tarafından onaylanmıştır. TR2009/0301.02 projesi kapsamında alınacak cihazların ilgili teknik şartnamelerin hazırlığı tamamlanarak Merkezi Finans ve İhale Birimi'ne (MFİB) gönderilmiştir. 13 Ocak 2012 tarihi itibarıyla ihale ön duyurusu "Forecast Notice (FN)" yayınlanmıştır. 19 Ocak 2012 tarihinde cihaz teknik şartnamelerinin gözden geçirilmesi için MFİB'de bir toplantı düzenlenmiştir. Bu toplantı neticesinde teknik şartnamelerde gözden geçirmeler yapılmış ve tekrar MFİB'nin onayına sunulmuştur. Bu süreç içerisinde MFİB ve AB Türkiye Delegasyonu tarafından talep edilen revizyonlar birkaç defa tekrarlanarak nihai dokümanlar hazırlanmıştır. Daha sonra İhale dokümanlarının MFİB'deki kontrolleri tamamlanarak AB Türkiye Delegasyonuna gönderilmiştir. Dokümanlar AB Türkiye delegasyonu tarafından herhangi bir düzeltmeye gerek görülmeden ilk defasında onaylanmıştır. İhale duyurusu (Procurement Notice-PN) hazırlıklarına devam edilmiştir. 25 Ocak 2012 tarihinde AB Türkiye Delegasyonu Enstitümüzü ziyaret etmiş olup, proje kapsamında alınacak cihazların yerleşim planı kendisine sunulmuş ve laboratuvar gezisi ile kendisine gösterilmiştir. Bununla birlikte yeni bir RM binası için çizimler ve altyapı çalışmaları yapılmış ve planlar yönetime sunulmuştur. - MFİB tarafından önerilen projede kontrat imzalama süresinin 6 ay uzatılması için gerekli proje fişi değişikliği talebi ve gerekçelendirmeler hazırlanarak AB Bakanlığına iletilmiştir. Bu süreç devam etmektedir. Zamanın uzatılmasına yönelik PF değişikliği süreci devam etmektedir. 18 Mayıs 2012 tarihinde İhale duyurusu (Procurement Notice- PN) yayınlanmıştır. 19 Haziran 2012 tarihinde firmalara yönelik bilgilendirme toplantısı ve saha ziyareti gerçekleştirilmiştir. <i>Fotovoltaik Performans Test Merkezi Kurulması</i> - Ülkemizdeki alternatif enerji kaynakları olarak üretilen ve kullanıma alınmaya başlayan ince film ve silikon fotovoltaik modüllerin performans ve çevresel testlerinin TS/EN 61215 ve TS/EN 61646 standartlarına göre yapılmasını sağlayacak Fotovoltaik Performans Test Merkezi Kurulma Projesi yürütülmeye başlanmıştır.					D

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
D2.1.7	İhtiyaç-odaklı alanların arasındaki etkileşimi arttıracak yönetim mekanizmalarının oluşturulması					
	Eylem: Yerli Enerji Teknolojileri Ar-Ge Platformunun kurulması	Elektrik Üretim A.Ş Genel Müdürlüğü	Enerji alanında faaliyet gösteren özel sektör kuruluşları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, EÜAŞ, TÜBİTAK, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı TOBB, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İlgili tüm kurum ve kuruluşlar (kamu, özel sektör, üniversite, sivil toplum kuruluşları, vb.)	2011 - 2013	D	
Gelişme: Sektörel ve yerel boyutta paydaşlar arasındaki etkileşimleri tetikleyecek Ar-Ge ve yenilik eksenli işbirliği kültürünün yaygınlaştırılması stratejik hedefi doğrultusunda Yerli Enerji Teknolojileri Araştırma ve Geliştirme Platformu'nun kurulması için TÜBİTAK İŞBAP'a OSTİM Endüstriyel Yatırım ve İşletmeler A.Ş. yürütücülüğünde proje başvurusu yapılmıştır. Başvurunun TÜBİTAK değerlendirme panelinin görüşleri doğrultusunda revize edilerek yeniden başvuru yapılması planlanmaktadır.						

D2- Bölüm 1b: UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Enerji Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç 1.	Ülke İhtiyaçları Doğrultusunda Enerji Alanında Ar-Ge ve Yenilik Projelerinin Desteklenmesi							
Strateji 1.1	Ulusal öncelikli araştırma konularının belirlenmesi ve desteklenmesi							
	Eylem 1: Ülkemizde enerji alanında bir uzman grubu oluşturularak enerji alanındaki konuların; Ar-Ge potansiyeli, insan kaynakları, altyapılar, cari denge açısından incelenmesi ve önceliklendirilmesi	TÜBİTAK	BSTB, ETKB, KOSGEB, TTGV	X			T	
	Gelişme: Ülkemizin 2023 yılı ulusal hedeflerine katkı sağlamak amacıyla hazırlanan UBTYS 2011-2016 kapsamında enerji alanı su, gıda, uzay ve savunma alanları ile birlikte “İvme kazanmamız gereken ihtiyaç odaklı alanlar” olarak belirlenmiştir. Bu alanlarda TÜBİTAK bünyesinde güdümlü çağrıya çıkılacak alt bilim/teknoloji konularının belirlenmesine girdi sağlamak ve Ar-Ge ve yenilik kapasitemizdeki ihtiyaçları belirlemek amacıyla “Üst Düzey Önceliklendirme Grubu” toplantıları gerçekleştirilmiştir. 28 Mart 2012 tarihinde gerçekleştirilen Enerji Üst Düzey Önceliklendirme Grubu Toplantısında enerji alanındaki alt bilim/teknoloji konuları önceliklendirilmiş ve TÜBİTAK bünyesinde çağrıya çıkılacak konuları belirleyen Çağrılı Programlar Danışma Kurullarına (ÇPDK) girdi sağlanmıştır. Üst Düzey Önceliklendirme Grupları, sektördeki şemsiye kuruluşların ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey yöneticileri, sektöre yönelik somut çalışmaları olan akademisyenler ve araştırma alanları arasındaki denge gözetilerek belirlenen sanayi üst düzey yöneticilerinden oluşturulmuştur. Toplantıya ilgili Bakanlıklardan üst düzeyde katılım sağlanmıştır.							
	Eylem 2: Belirlenen öncelikli konularda uzman kişilerden oluşan hedef belirleme gruplarının oluşturulması ve bu uzman grubunun her yıl toplanması	TÜBİTAK	BSTB, ETKB, KOSGEB, TTGV	X			D	
	Gelişme: Enerji Üst Düzey Önceliklendirme Grubu'nun yaptığı önceliklendirme çalışması ışığında “Kömür Teknolojileri”, “Güneş Enerjisi” ve “Enerji Depolanması” konularında Çağrılı Projeler Danışma Kurulu (ÇPDK) toplantıları düzenlenmiştir. Bunlara ek olarak BOREN ile TÜBİTAK arasında imzalanan işbirliği protokolü çerçevesinde bor teknolojileri konusunda Bor ÇPDK’sı oluşturulmuştur.							

¹ Kısa: 1 yıl veya 1 yıldan kısa; Orta: 1-3 yıl; Uzun: 3-5 yıl

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Enerji Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 3: Enerji teknolojileri ile ilgili belirlenen hedefler doğrultusunda proje çağrılarının çıkılması Gelişme: ÇPDK toplantılarında belirlenen çağrı başlıklarında proje çağrılarının çıkılmıştır. TÜBİTAK ARDEB: - Kömür İyileştirme/Hazırlama Teknolojileri - Kömür Yakma Teknolojileri - Kömür Gazlaştırma Teknolojileri TÜBİTAK TEYDEB ise - Güneş enerjisinin elektriksel ve/veya ısı dönüşümünü sağlayan sistemlerin entegrasyonu ve yapısal mekanik/elektronik sistemlerinin geliştirilmesi - Güneş enerjisinin elektrik ve/veya ısı dönüşümünde verimliliği artırıcı yüzeylerin geliştirilmesi - Taşınabilir yeni nesil piller ve pil malzemelerinin geliştirilmesi - Minimum 100 Wh/kg enerji yoğunluğuna sahip şebeke desteği için düşük maliyetli piller ve pil malzemelerinin geliştirilmesi - Pil/batarya kontrol yönetim sistemleri ve entegrasyonu - Kömüre dayalı termik santraller için yardımcı eleman ve alt sistemlerin geliştirilmesi - Kömür hazırlama ve iyileştirme sistemlerinin geliştirilmesi - Kömür gazlaştırma sistemlerinin geliştirilmesi başlıklarında proje çağrısına çıkmıştır. Ayrıca TÜBİTAK ARDEB tarafından "Yeni Bor Ürünlerinin, Üretim Teknolojilerinin Geliştirilmesi ve Kullanım Alanlarının Yaygınlaştırılması" konusunda BOREN ile işbirliği ile çağrı metni oluşturulmuş ve çağrıya çıkmıştır.	TÜBİTAK	BSTB, ETKB, Üniversiteler, KOSGEB, TTGV		X		T	
	Eylem 4: Belirlenen öncelikli konularda proje envanteri oluşturulması Gelişme: Enerji Üst Düzey Önceliklendirme Grubu toplantısı hazırlıkları kapsamında TÜBİTAK, KOSGEB, TTGV, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde enerji alanı önceliklendirme çalışmasında kullanılan alt bilim/teknoloji alanlarında yürütülmüş/yürütülen konuların proje envanteri hazırlanmış olup, yeni projeler eklendikçe envanter güncellenecektir.	TÜBİTAK	BSTB, ETKB, KOSGEB, TTGV		X			
	Eylem 5: Belirlenen öncelikli konulardaki proje yürütücüleriyle yılda en az bir kez değerlendirme toplantısı yapılması Gelişme: 1003 programı yönetmeliğinde belirtildiği üzere belirlenen öncelikli konulardaki proje yürütücüleriyle yılda bir kez değerlendirme toplantısı yapılmasına yönelik olarak 1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Usul ve Esasları kapsamında proje yürütücüleri, ilgili paydaşlar, projelerin potansiyel son kullanıcıları vb. ile yılda bir kez toplanılması konusu mevzuatlandırılmıştır.	TÜBİTAK	BSTB, ETKB, Proje yürütücüleri	X			D	

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Enerji Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 6: EN-AR (Enerji Sektörü Ar-Ge) projeleri destekleme programının değerlendirilerek 2016 yılına kadar ihtiyaç duyulması halinde destek sağlanması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	BSTB, KB, ETKB'ye bağlı ilgili ve ilişkili kuruluşlar, HM, TEDAŞ, Araştırma Enstitüleri, Üniversiteler			X	D	
Gelişme: Enerji Sektörü Araştırma Geliştirme Projeleri Destekleme Programına (EN-AR) Dair Yönetmelik'te değişiklik yapılması yönünde sektör temsilcilerinin görüşleri alınarak taslak metinler hazırlanmıştır.								
Strateji 1.2	Enerji alanında uluslararası işbirliğinin teşvik edilmesi							
	Eylem 7: Enerji alanında Ar-Ge ve yenilik boyutunda işbirliği yapılacak ülkelerin belirlenmesi	TÜBİTAK	BSTB, ETKB, TİKA, Ekonomi Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı TOBB		X		D	
Gelişme: Bilim, Teknoloji ve Yenilik alanlarında uluslararası işbirliğinde öncelikli ülkeler çalışması UBYTS 2011-2016 Y6.1.2. eylemi kapsamında yürütülmektedir ve gelişmeler bu madde altında belirtilmiştir. Çalışmada özellikle Güçlü ve İhtiyaç odaklı alanlarda önceliklendirme yapılmaktadır. Enerji alanında Ar-Ge ve yenilik boyutunda işbirliği yapılacak ülkeler de bu çalışma kapsamında belirlenmektedir.								
	Eylem 8: Enerji alanında seçim kriterleri ile avantaj ve kısıtların açıkça ortaya konulduğu ve uzman grup tarafından belirlenen ülkelerle, Ar-Ge ve yenilik alanında işbirliği alanlarının tespiti	TÜBİTAK	BSTB, ETKB, TİKA, Ekonomi Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı		X		D	
Gelişme: Bilim, Teknoloji ve Yenilik alanlarında uluslararası işbirliğinde öncelikli ülkeler çalışması UBYTS 2011-2016 Y6.1.2 eylemi kapsamında yürütülmektedir ve gelişmeler bu madde altında belirtilmiştir. Enerji alanında Ar-Ge ve yenilik boyutunda işbirliği yapılacak ülkeler de bu çalışma kapsamında belirlenmektedir. Çalışma kapsamında enerji alanında hangi ülkelerle hangi alanlarda işbirliği yapılacağı genel olarak belirlenmektedir. Bu nedenle, öncelikli ülkeler çalışmasının tamamlanmasını takiben, Enerji alanına yönelik olarak belirlenen ülkelerle işbirliği yapılması gereken alanlar, sadece bu alana odaklanan uzman grup oluşturularak ayrıntılı olarak belirlenecektir.								
	Eylem 9: Belirlenen ülkelerle enerji kapsamında ikili veya çoklu işbirliği programlarının başlatılması	TÜBİTAK	BSTB, ETKB, TİKA, Ekonomi Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı		X		T	
Gelişme: TÜBİTAK, ikili bilimsel ve teknolojik işbirliği programlarını muhattap ülkelerle imzalanan kurumlararası veya hükümetlerarası işbirliği anlaşmaları kapsamında yürütmektedir. Bu anlaşmalar belirli bir bilimsel veya teknolojik alanla sınırlı olmamakla beraber, anlaşmaların uygulanması sürecinde muhattap ülkelerle uzlaşma sağlanarak sınırlı alanlarda çağrılar açılabilmekte ve işbirliği projeleri desteklenebilmektedir. Bu doğrultuda TÜBİTAK hedef ülkelerle çerçeve anlaşma niteliğinde geniş kapsamlı işbirliği anlaşmaları imzalamakta ve bu anlaşmaların yürütülmesi sürecinde ulusal politika ve stratejilerimiz doğrultusunda belirli alanlarda çağrılar açarak ortak projeleri ve bilimsel etkinlikleri desteklemektedir. Bu anlaşmalarla ilgili genel durum Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Eylem 40 altında aktarılmıştır.								

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Enerji Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç 2	Enerji Alanında Ar-Ge ve Yenilik Kapasitesinin Geliştirilmesi							
Strateji 2.1	Enerji alanında Ar-Ge insan kaynağının geliştirilmesi							
	Eylem 10: Enerji alanında insan kaynağının geliştirilmesine ihtiyaç duyulan alanlarda araştırma ve eğitim burslarının verilmesi	TÜBİTAK	BSTB, ETKB, KB	X			D	
	Gelişme: Enerji alanında insan kaynağının geliştirilmesine ihtiyaç duyulan alanlarda araştırma ve eğitim burslarının verilmesi amacıyla mevcut bursiyerler arasında envanter oluşturulmuş olup çalışmalara başlanmıştır.							
	Eylem 11: Belirlenen öncelikli alanlarda üniversitelerde lisans ve lisansüstü programlarının açılması veya yaygınlaştırılması	Yükseköğretim Kurulu	BSTB, ETKB, Üniversiteler, TOBB, İlgili Bakanlıklar		X		D	
	Gelişme: Lisans ve lisansüstü program açma teklifleri yükseköğretim kurumları tarafından yapılmakta olup, söz konusu program açma teklifleri YÖK tarafından değerlendirilmektedir. Yükseköğretim kurumlarımızda Enerji alanında lisans düzeyinde 28, yüksek lisans düzeyinde 40 ve doktora düzeyinde ise 8 program bulunmaktadır. Söz konusu alanda program açılması için üniversitemiz teşvik edilmektedir.							
	Eylem 12: Enerji teknolojilerinde ara eleman yetiştirilmesi amacıyla meslek yüksekokullarında ve endüstri meslek liselerinde ilgili müfredatın değiştirilmesi ve gerekli görüldüğünde yeni bölümlerin açılması	Milli Eğitim Bakanlığı	BSTB, ETKB, TÜBİTAK, MYK, İŞKUR, YÖK, Üniversiteler	X			D	
	Gelişme: Enerji konusunda "Yenilenebilir Enerji Teknolojileri" alanı adı altında yeni bir öğretim programı oluşturulmuştur. Sektörün ara kademe insan gücü ihtiyacını karşılamaya dönük olarak hazırlanan müfredat rüzgâr ve güneş enerjisi sistemlerini kapsamaktadır. Bu program MEB Talim ve Terbiye Kurulunun 24.08.2011 tarihli ve 117 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuştur.							
Strateji 2.2	Enerji alanında Ar-Ge altyapısının geliştirilmesi							
	Eylem 13: Belirlenen öncelikli alanlarda tematik ileri araştırma merkezlerinin desteklenmesi	Kalkınma Bakanlığı	BSTB, ETKB, Üniversiteler, YÖK, TOBB, TÜBİTAK			X	D	
	Gelişme: Enerji öncelikli alanında faaliyette olan 3 tematik ileri araştırma merkezi bulunmaktadır. Bu merkezlere bugüne kadar yaklaşık 44 Milyon TL destek sağlanmıştır. 6 üniversite ve 7 kamu ileri araştırma merkezi projesi devam etmektedir. Bu projelere toplam yaklaşık 83 Milyon TL destek sağlanmaktadır.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Enerji Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 14: Belirlenen öncelikli alanlarda kurum/kuruluş ve üniversitelerde kurulacak merkezi araştırma laboratuvarlarının desteklenmesi	Kalkınma Bakanlığı	BSTB, ETKB, Üniversiteler, YÖK, TOBB, TÜBİTAK			X	D	
Gelişme: Araştırma altyapısı eksik olan üniversite ve araştırma kurumlarında ileri düzeyde araştırma projelerinin yürütülmesini sağlayacak merkezler oluşturulmaktadır. Merkezi Araştırma Laboratuvarlarının temel amaçları arasında yeni kurulan ve gelişmekte olan üniversitelere daha fazla sayıda nitelikli eleman çekebilmek, araştırma kültürünü yaygınlaştırmak ve üniversite-özel sektör işbirliği anlamında somut projelerin geliştirilebileceği platformlar oluşturmak yer almaktadır. Bu merkezlerde kişilerin veya bölümlerin kontrolü altında olmayan, yönetim modeli şeffaf ve bütün araştırmacıların kullanımına açık nitelikli araştırma altyapıları oluşturulmaktadır. Böylelikle üniversitelerde görev yapan araştırmacılar TÜBİTAK, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı gibi diğer kamu kurumlarının verdiği proje desteklerinden ve uluslararası fonlardan daha fazla yararlanabilecektir. 12 merkezi araştırma laboratuvarı faaliyete geçmiş olup halen devam eden 69 merkezi araştırma laboratuvarı yatırım programında yer almaktadır.								
Stratejik Amaç 3.	Enerji Alanında Yapılan Ar-Ge Faaliyetlerinin Sonuçlarının Yaygınlaştırılması ve Etkin Kullanımı							
Strateji 3.1	Ar-Ge sonuçlarına ve bilgiye ulaşılabilirliğin sağlanması							
	Eylem 15: Kamu destekli enerji projeleri için açık bir veri tabanı oluşturulması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	BSTB, TÜİK, Üniversiteler, İlgili Diğer Bakanlıklar, TOBB, KB, KOSGEB, EPDK, TÜBİTAK, ULAKBİM, TTGV, TPE			X	D	
Gelişme: TÜBİTAK ULAKBİM bünyesinde bulunan TÜBİTAK Destekli Projeler Veri Tabanı, TÜBİTAK Araştırma Grupları tarafından desteklenmiş araştırma projelerinin sonuç raporlarını içermektedir. Projeler, web sayfası (http://uvf.ulakbim.gov.tr/proje/index.uhtml) üzerinden taranabilmekte ve tam metinlerine de erişilebilmektedir.								
Strateji 3.2	Üniversite - sanayi etkileşimini ve işbirliğini arttıracak mekanizmaların geliştirilmesi							
	Eylem 16: Sanayinin enerji teknolojileri geliştirme sürecinde ihtiyaç duyduğu personel niteliğinin belirlenmesi ve ilgili kurumlara iletilmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	TOBB, YÖK, Üniversiteler, TÜBİTAK MEB, MYK, BSTB, ETKB		X		-	
Gelişme: Bu dönemde gelişme raporlanmamıştır.								

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Enerji Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 17: Enerji alanında açılacak hedef odaklı proje çağrılarını kapsamında üniversite, sanayi ve/veya araştırma kuruluşları arasındaki işbirliklerinin teşvik edilmesi	TÜBİTAK	Kalkınma Bakanlığı, TTGV, TOBB, BSTB, ETKB		X		D	
	Gelişme: TÜBİTAK TEYDEB tarafından geliştirilen 1511 ve TÜBİTAK ARDEB tarafından geliştirilen 1003 kodlu yeni destek programlarında belirlenen öncelikli alanlarda hedef ve ihtiyaç odaklı güdümlü çağrılara çıkmıştır. Proje çağrılarını duyurularında da belirtildiği üzere üniversite, sanayi ve/veya araştırma kuruluşları arasındaki işbirlikleri teşvik edilmektedir. - Enerji alanında 15 Temmuz 2012 tarihi itibarıyla TÜBİTAK 1003 Programı kapsamında üç, TÜBİTAK 1511 Programı kapsamında ise sekiz aktif çağrı bulunmaktadır. 1003 Programı kapsamında yer alan Kömür İyileştirme/Hazırlama Teknolojileri çağrısında küçük, orta veya büyük ölçekli projeler hazırlanabilmekte olup orta ve büyük ölçekli projelerden ilgili endüstriyel kuruluşlarla işbirliği içinde hazırlanmış ve/veya ilgili endüstriyel kuruluşlardan aynı/nakdi destek almış olanlara öncelik verilecektir. 1003 Programı kapsamında yer alan Kömür Yakma Teknolojileri ve Kömür Gazlaştırma Teknolojileri çağrılarında ise sadece orta veya büyük ölçekli projelere destek verilecek olup, ilgili endüstriyel kuruluşların projelere katılımı gerekmektedir. 1511 Programı kapsamında güneş enerjisi (2 çağrı), enerji depolanması (3 çağrı), kömür ve kömür teknolojileri (1 çağrı) konularında açılan çağrılarda ortaklı projeleri teşvik etmek amacıyla bireysel projelere görece daha yüksek bütçe üst limitleri tanımlanmıştır. Bunun yanı sıra, üniversitelerden ve/veya araştırma merkezlerinden alınacak teknik danışmanlıklar proje değerlendirmesinde dikkate alınacaktır.							
Stratejik Amaç 4.	Yönetişim Mekanizmalarının Etkinleştirilmesi							
Strateji 4.1	Ulusal yönetim mekanizmalarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi							
	Eylem 18: Kamu kurumlarının enerji alanındaki öncelikli konularda, belirlenen Ar-Ge ihtiyaçları için KAMAG tarafından proje çağrısına çıkılması	TÜBİTAK	ETKB, BSTB, Üniversiteler, Araştırma Kurumları, ÇŞB, GTHB, Büyükşehir Belediyeleri, OSİB, İlgili Kamu Kurumları	X			D	
	Gelişme: 2012 yılı itibarıyla, TÜBİTAK 1007 Programında çağrılı sisteme geçmiştir. Çağrılı sistemde, ihtiyaç analizi çalışması ile müşteri kurumların Ar-Ge nitelikli ihtiyaç başlıkları belirlenmekte, Odak Grup çalışması ile belirlenen her bir başlık için çağrı dokümanı oluşturulmakta ve söz konusu ihtiyaçlar için çağrıya çıkmaktadır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) ile ihtiyaç analizi çalışmalarına başlanmış ve ETKB ihtiyaç analizi dokümanı; TÜBİTAK uzmanları, ETKB uzmanları, Kalkınma ve Ekonomi Bakanlığı Uzmanları ile konu uzmanları tarafından oluşturulmuştur. Enerji Üst Düzey Önceliklendirme Grubu tarafından enerji alanındaki öncelikli olarak belirlenen; Kömür, Güneş Enerjisi, Konut ve ticari binalarda enerji verimliliği, Nükleer Enerji, Güç ve depolama teknolojileri, Yenilenebilir Enerji Kaynakları teknoloji alanlarında; oluşturulan ihtiyaç analiz dokümanında toplam 8 adet Ar-Ge nitelikli ihtiyaç başlığı yer almaktadır. Ayrıca, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı için yapılan ihtiyaç analizi çalışmasında Yenilenebilir Enerji Kaynakları teknoloji alanı için 1 adet Ar-Ge nitelikli ihtiyaç başlığı belirlenmiş ve çağrı dokümanı oluşturulmuştur.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Enerji Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 4.2	Uluslararası yönetim mekanizmalarına etkin katılımın sağlanması							
	Eylem 19: Uluslararası Enerji Ajansı ve Avrupa Birliği bünyesinde yer alan ve belirlenecek öncelikli alanlarda uygulama anlaşmalarına ve yapılara üye olunması ve çalışmaların takip edilmesi	Dışişleri Bakanlığı	TÜBİTAK, OECD Daimi Temsilciliği, ETKB, BSTB, AB Daimi Temsilciliği, AB Bakanlığı		X		D	
	Gelişme: TÜBİTAK MAM'ın, "Implementing Agreement for a Co-operative Programme on Smart Grids" (ISGAN) Uygulama Anlaşmasına (UA) katılma ilgisini beyan etmesi üzerine, anılan UA'ya ülkemizin daveti sözkonusu UA'nın Yönetim Kurulu tarafından kabul edilmiştir (Haziran 2011). Bu kapsamda önümüzdeki dönemde, ISGAN UA'sından TÜBİTAK MAM'a bir davet mektubunun iletilmesi öngörülmektedir. Bu çerçevede TÜBİTAK MAM tarafından, anılan davet mektubu alındığında, sözkonusu UA'ya ilgi gösteren Ege Üniversitesi Güneş Enerjisi Enstitüsünün, UA'ya taraf olarak tayin edilebileceği bildirilmiştir. AB Stratejik Enerji Teknoloji Planı (SET): SET Yürütme Kurulu'na gözlemci temsilcilimiz olarak 10 Mayıs 2012'den itibaren Prof. Dr.Yunus Çengel atanmıştır. 7. Çerçeve Programı: 7. Çerçeve Programı bünyesinde Enerji Komitesi ve yakıt pilleri ve hidrojen ortak teknoloji girişimi çalışmaları devam etmektedir.							
Strateji 4.3	Enerji alanında Ar-Ge ve yeniliğin teşvikine ilişkin mevzuat değişikliklerinin yapılması							
	Eylem 20: Enerji teknolojileri ile ilgili malzeme ve ekipmanların Ar-Ge ve yenilik yoluyla geliştirilmesi ve yerli sanayi ürünlerinin payının artırılması için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	EPDK,Maliye Bakanlığı, KİK, BSTB, TSE, Türkiye Belediyeler Birliği, TOBB		X		D	
	Gelişme: Eyleme ilişkin aşağıdaki faliyetler gerçekleştirilmiştir; - Enerji Sektörü Araştırma Geliştirme Projeleri Destekleme Programına (EN-AR) Dair Yönetmelik'te değişiklik yapılması yönünde sektör temsilcilerinin görüşleri alınarak taslak metinler hazırlanmıştır. - Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üreten Tesislerde Kullanılan Aksamın Yurt İçinde İmalatı Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapılması yönünde sektör temsilcilerinin görüşleri alınarak Yönetmelik değişikliğine yönelik çalışmalar yürütülmüştür.							
	Eylem 21: Yerli öncü örnek uygulamaların kamu tarafından özendirici alımlarla desteklenmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Bakanlıklar, KİK, Belediyeler, İçişleri Bakanlığı		X		-	
	Gelişme: Söz konusu eylem için BTYK'nın 2011/106 no.lu kararı çerçevesinde çalışmalar yapılmış ve geline aşama karar gelişmesinde belirtilmiştir.							

D2 - Bölüm 1c: UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç 1	Su Konusunda Çalışmaların Yapılabilmesi İçin Gerekli Veri Altyapısının Geliştirilmesi							
Strateji 1.1	Su konusundaki çalışmalar için veri toplanması, verilerin izlenmesi, değerlendirilmesi, paylaşılması, veri tabanı oluşturulması, kalite kontrolünün yapılması							
	Eylem 1: İlgili bütün kurumların hem fikir olacağı ortak veri toplama ve ölçüm standardının oluşturulması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Su Kurulu (DSİ, DMİ, GTHB, Sağlık Bakanlığı, TÜİK, TSE, Sivil toplum kuruluşları, Özel sektör kuruluşları, ÇŞB, SUEN, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Üniversiteler)	X			D	
	Gelişme: 25 Havzada kurulacak izleme ağından elde edilecek verilerin ulusal ve uluslararası karşılaştırılabilirliğinin sağlanabilmesi için su miktarı ve kalitesini izleme konusunda ulusal ve uluslararası kullanılan standartlar ve yöntemlerin temin edilmesi çalışmaları yürütülmüştür.							
	Eylem 2: İlgili kuruluşlarla koordinasyonu yürütecek Su Kurulunun oluşturulması; verilerin toplanması, ortak ölçme, izleme ve değerlendirmesinin gerçekleştirilmesinin sağlanması ve verilerin paylaşım esaslarının belirlenmesi	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Su Kurulu (DSİ, DMİ, GTHB, Sağlık Bakanlığı, TÜİK, TSE, Sivil toplum kuruluşları, Özel sektör kuruluşları, ÇŞB, SUEN, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Üniversiteler)	X			D	
	Gelişme: 20 Mart 2012 tarih ve 28239 sayılı Resmi Gazete’de 2012/7 sayılı Başbakanlık Genelgesi yayımlanmıştır. Genelge ile Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu kurulmuş olup, Kurul ilk toplantısını 23.05.2012’de gerçekleştirmiştir. Bu eylem kapsamında ilk olarak 81 İl Valiliğinden içme suyu kaynaklarına ilişkin veriler istenmiştir. Gelen verilerin bilgisayar ortamına aktarılmasını müteakip değerlendirme işlemine başlanacaktır. Kamu kurum ve kuruluşlarına su ile ilgili ürettikleri ve ihtiyaç duydukları verilerin tarafımıza iletilmesi ile ilgili yazı yazılmış olup, gelen cevaplar değerlendirilmektedir.							
	Eylem 3: İlgili kuruluşların verilerin ölçme, izleme ve değerlendirilmesi için gerekli altyapısının (insan kaynağı ve teknik) güçlendirilmesi	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Su Kurulu (DSİ, DMİ, GTHB, Sağlık Bakanlığı, TÜİK, TSE, Sivil toplum kuruluşları, Özel sektör kuruluşları, ÇŞB, SUEN, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Üniversiteler)	X			D	
	Gelişme: 645 sayılı KHK ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı bünyesinde Su Yönetimi Genel Müdürlüğü çatısı altında İzleme Daire Başkanlığı, Envanter ve Tahsis Dairesi Başkanlığı ve Su Kalitesi Yönetimi Daire Başkanlıkları kurulmuştur. İlgili tüm kurumlarca yapılan İzleme verilerinin toplanacağı Su Bilgi Sistemi’nin kurulması çalışmaları devam etmektedir.							

¹ Kısa: 1 yıl veya 1 yıldan kısa; Orta: 1-3 yıl; Uzun: 3-5 yıl

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 1.2	Suyun havza bazında izlenmesi, potansiyelinin belirlenmesi, korunması, geliştirilmesi, verimli kullanımı, yönetimi ve sektörler arası paylaşımı konularında altyapının oluşturulması; Su Çerçeve Direktifi çalışmalarının hızlandırılması							
	Eylem 4: Suyun havza bazında bütüncül (entegre) bir yaklaşımla yönetilmesi için kurumsal yapılanmanın sağlanması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	GTHB, DMI, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, DSİ, Sağlık Bakanlığı, TÜİK ÇŞB, Türkiye Belediyeler Birliği, TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Yerel Yönetimler,STK'lar			X	D	
	Gelişme: Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu kurulmuş ve ilk toplantı gerçekleştirilmiştir. Kurumların görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiştir.							
	Eylem 5: Havza koruma eylem planlarının hazırlanması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	GTHB, DMI, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, DSİ, Sağlık Bakanlığı, TÜİK ÇŞB, Türkiye Belediyeler Birliği, TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Yerel Yönetimler,STK'lar		X		D	
	Gelişme: 11 havza için havza koruma eylem planları tamamlanmış olup geri kalan 14 havza için proje Aralık 2011'de başlamış ve Şubat – Mart 2012'de havza açılış toplantıları gerçekleştirilerek ilgili kurum ve kuruluşlar ile bölge halkı bilgilendirilmiştir. Aralık 2011'de "Teknik Yaklaşım Raporu" sunulmuştur. Şu anda havzalardaki arazi çalışmaları gerçekleştirilmektedir.							
	Eylem 6: Nehir havza yönetim planlarının hazırlanması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	GTHB, DMI, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, DSİ, Sağlık Bakanlığı, TÜİK ÇŞB, Türkiye Belediyeler Birliği, TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Yerel Yönetimler,STK'lar			X	D	
	Gelişme: 25 havzada nehir havza bölgeleri belirlenmiştir. Belirlenen 25 havzanın 11'i için Havza Koruma Eylem Planları hazırlanmış olup geri kalan 14 havza için Havza Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması Projesi Aralık 2011'de TÜBİTAK-MAM'la imzalanan protokolle başlamış bulunmaktadır. Aralık 2013'te 25 havza için tamamlanmış olacak ve HKEP'ler Nehir Havza Yönetim Planlarına dönüştürülecektir. "Havza Koruma Eylem Planları'nın Nehir Havza Yönetim Planlarına Dönüştürülmesi Projesi" IPA 2011 programına sunulmuş ve kabul edilmiştir. 2013 yılında 5 havza için (B. Menderes, Meriç – Ergene, Susurluk, Gediz, Akarçay) Nehir Havza Yönetim Planları hazırlanmaya başlanacaktır. "Havza Koruma Eylem Planlarının Nehir Havza Havza Yönetim Planlarına Dönüştürülmesi Projesi'nin teknik bileşeni için şartname hazırlanması amacıyla SEI programına yapılmış olan başvuru kabul edilmiştir. Maliyet Geri Dönüşümünü Sağlayacak Ekonomik Araçların Geliştirilmesi ve Su Hizmetlerinin Mevcut Maliyet Karşılama Seviyesinin Değerlendirilmesine Yönelik Ekonomik Araç Geliştirilmesi Projesi TÜBİTAK KAMAG programına sunulmuş ve kabul edilmiştir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 7: Havzadaki su kalitesinin izleme noktalarının ve sıklıklarının belirlenerek, izleme sonuçlarının elde edilmesi	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	GTHB, DİM, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, DSİ, Sağlık Bakanlığı, TÜİK ÇŞB, Türkiye Belediyeler Birliği, TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Yerel Yönetimler, STK'lar			X	D	
Gelişme: Türkiye için Su Çerçeve Direktifi ile uyumlu izleme ağının oluşturulabilmesi için atılan adımlar: 1. 2009 Yılı IPA Programlamasından finanse edilen “Su Kalitesi İzleme Konusunda Kapasite Geliştirme Projesi” Eşleştirme, Teknik Yardım ve Malzeme Temini bileşenlerinden oluşmaktadır. Eşleştirme bileşeni 8 Eylül 2011 tarihi itibarıyla başlamış olup, Teknik Yardım ve Malzeme Temini bileşenleri ihale aşamasındadır. Projenin eşleştirme bileşeninde 6 pilot havza (Büyük Menderes, Sakarya, Susurluk, Akarçay, Meriç Ergene ve Konya Kapalı Havzaları) için Ulusal İzleme Planı oluşturulacak, Teknik Yardım bileşeninde ise Direktifle uyumlu olarak 1 yıl boyunca su miktarı ve kalitesi izlenecektir. Şu ana kadar 6 havza için izleme noktalarının belirlenmesi için öncelikli olan çalışmalardan su kütlelerinin belirlenmesi, tipolojilerin belirlenmesi, referans noktaların belirlenmesi, baskı ve etkilerin belirlenmesi ve risk analiz çalışmaları gerçekleştirilmiş olup, 6 havzanın izleme noktaları taslak olarak belirlenmiştir. 2. Türkiye’de su miktarı ve kalitesini izleyen tüm kurumlarla iletişime geçilerek izleme noktaları, izlenen parametreler ve sıklıkları ile ilgili veriler temin edilmiştir. 3. 25 Havzada Direktifle uyumlu izlemenin gerçekleştirileceği “Havza İzleme ve Referans Noktaların Belirlenmesi” konulu ulusal proje için Teknik Şartname hazırlanmıştır. “Ergene Havzasında Sürekli Ölçüm İstasyonlarının Kurulması” konulu ulusal proje için Teknik Şartname hazırlanmıştır. İçme suyu elde edilecek yüzeysel suların kalitesinin takibinde sorumluluk alacak kurumların belirlenmesi ve bu kurumların izleme yapacakları sıklıklar ve kalite parametrelerinin belirlenmesi için yönetmelik revizyonu yapılarak, içme suyu elde edilecek kaynakların kalite izlemesinin daha sağlıklı olması amaçlanmıştır. Bu amaçla hazırlanan yönetmelik taslağı ilgili kurum, kuruluş görüşlerine açılmak suretiyle son haline ulaşmış ve 29.06.2012 tarihli, 28338 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelik uyarınca, içme suyu elde edilen veya elde edilmesi planlanan yüzeysel sular için minimum yıllık numune alma ve analiz sıklığı, nüfusu 100.000’den küçük olan yerleşim yerlerinde dört, nüfusu 100.000’den büyük olan yerleşim yerlerinde ise on iki olarak belirlenmiştir. Bu sıklıklarda yapılan izleme çalışmaları sonucunda içme suyu elde edilecek su kaynağının kalitesi A1, A2 ve A3 kategorilerine ayrılarak, uygulanacak arıtma sınıfı tespit edilecektir.								
	Eylem 8: Havzalardaki su potansiyelinin belirlenmesi	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	GTHB, DİM, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, DSİ, Sağlık Bakanlığı, TÜİK ÇŞB, Türkiye Belediyeler Birliği, TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Yerel Yönetimler, STK'lar		X		D	
Gelişme: Bu eylem kapsamında ilk olarak Sapanca Gölü’ne ait su bütçesi hazırlama çalışmaları başlatılmıştır. SASKİ, İSU ve DSİ Genel Müdürlüğünden Göl Havzasındaki yağış, sıcaklık, buharlaşma verileri ve derelere ait veriler toplanmıştır.								

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 9: Hazırlanan verilerin TEIEN üzerinden paylaşılması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	GTHB, DMİ, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, DSİ, Sağlık Bakanlığı, TÜİK ÇŞB, Türkiye Belediyeler Birliği, TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Yerel Yönetimler,STK'lar		X		D	
	Gelişme: Havza tanımlamalarının yapılması için bir havza veri tabanı oluşturulmuştur. Bu havza veri tabanı yardımıyla mikro havza, alt havza ve havza sınırları, su çerçeve direktifine göre belirlenmiştir. Veriler hem TEIEN hem de Orman ve Su İşleri Bakanlığı'na özgün uygulamalarla servis olarak sunulmaktadır.							
	Eylem 10: Hazırlanan verilerin Su Bilgi Sistemi aracılığıyla aktarılması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	GTHB, DMİ, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, DSİ, Sağlık Bakanlığı, TÜİK ÇŞB, Türkiye Belediyeler Birliği, TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Yerel Yönetimler,STK'lar		X		D	
	Gelişme: Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı desteği ile yürütülen çalışmada fizibilite araştırması neticesinde teknik şartname ve protokol hazırlanmıştır.							
	Eylem 11: Su kalitesinin korunmasına yönelik havza bazında kirliliğin kaynağında önlenmesi ile ilgili Türkiye için en iyi/uygun çevresel uygulamaların, yöntem, teknik ve teknolojilerin araştırılması ve geliştirilmesi	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	GTHB, DMİ, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, DSİ, Sağlık Bakanlığı, TÜİK ÇŞB, Türkiye Belediyeler Birliği, TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Yerel Yönetimler,STK'lar	X			D	
	Gelişme: Alıcı su ortamlarının çevresel kalite standartları ve çevresel hedefleri Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nca belirlenecektir. Akabinde su kaynaklarına etki eden kirlетici kaynaklar tespit edilecektir. Kirlilik yükleri itibarı ile alıcı ortamı belirlenen standartları bozacak şekilde etkileyen kaynaklar tespit edildikten sonra kirliliğin kaynağında önlenmesine ve su kaynaklarının koruma-kullanma dengesi içerisinde verimli, etkin ve sürdürülebilir yönetimine yönelik çalışmalara geçilecektir. Ayrıca, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından "Tekstil Sektöründe Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Tebliği" 14 Aralık 2011 tarih ve 28142 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup; benzer düzenlemeler Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından alıcı ortam standartlarının belirlenmesine müteakip diğer sanayi sektörleri için de yapılacaktır. Öte yandan, Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından hazırlanan "Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi: Sınıflandırma, İzleme Ve Tedbirler Yönetmeliği Taslağı"na "su kaynaklarının korunması amacıyla yüzeysel sularla etkileşim içerisinde olan karasal alanlarda faaliyet gösteren sanayi tesislerinde, bütünlük kirlilik önleme ve kontrol, temiz üretim, mevcut en iyi teknikler ve en iyi çevresel uygulamalara öncelik verilmesi ve yayılı kirlетici girişinin azaltılmasına yönelik hüküm eklenmiştir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 12: Taşkın Risk Yönetim Planları'nın hazırlanması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	GTHB, DMI, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, DSI, Sağlık Bakanlığı, TÜİK ÇŞB, Türkiye Belediyeler Birliği, TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Yerel Yönetimler, STK'lar		X		D	
	Gelişme: Taşkın Risk Yönetim Planları'nın hazırlanması, AB mevzuatına uyum çerçevesinde Orman ve Su İşleri Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yürütülecek olan "Taşkın Direktifinin Uygulanması İçin Kapasitenin Geliştirilmesi Eşleştirme Projesi" ile paralel şekilde yürütülecek ve seçilen pilot havzada (Batı Karadeniz Havzası) bu proje çerçevesinde Taşkın Risk Yönetim Planı hazırlanacaktır. İki yıl sürecek olan projenin 2012 yılı ikinci yarısında başlaması planlanmaktadır. Söz konusu projenin kontrat taslağı çalışmaları tamamlanmış olup, kontratın imzalanması aşamasına geçilmiştir.							
	Eylem 13: Havza Kurak Dönem Eylem ve Yönetim Planları'nın hazırlanması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	GTHB, DMI, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, DSI, Sağlık Bakanlığı, TÜİK ÇŞB, Türkiye Belediyeler Birliği, TÜBİTAK MAM Çevre Enstitüsü, Yerel Yönetimler,STK'lar			X	D	
	Gelişme: Yatırım programına sunulması planlanan proje çalışmalarına başlanmış ve 10 Temmuz 2012 tarihi itibari ile Kalkınma Bakanlığı'na başvuru yapılmıştır. Proje kapsamında Konya ve Akarçay Kapalı Havzaları için ayrı olmak üzere 2.9 Milyon TL bütçeli 2 yıl süreli Havza Kurak Dönem Eylem ve Yönetim Planlarının hazırlanmasına yönelik proje teklifi yapılmıştır.							
Stratejik Amaç 2.	Su Konusunda Hedef Odaklı Öncelikli Alan ve İleri Teknolojilere Yatırım Yapılması							
Strateji 2.1	Su kaynaklarının tüm sektörlerde ekoloji ve biyoçeşitlilik gözetilerek verimli kullanımı ve sektörlerarası su kullanımı konularında araştırma yapılması							
	Eylem 14: Sanayide ve enerji üretiminde su tasarrufu, suyun yeniden kullanımı, madde geri kazanımı ve tekrar kullanımı ve proses değişimleri konusunda eğitim	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	GTHB, OSİB, ÇŞB Verimlilik Genel Müdürlüğü, ETKB, Özel sektör kuruluşları	X			D	
	Gelişme ² : Su tasarruf ürünlerinin kamu binalarında kullanımının fayda-maliyet analizini yapmak için ilgili sektör yöneticilerden ürünler hakkında bilgi alınmaktadır. Su tasarrufuna yönelik oluşturulması düşünülen kamu spotu için özel bir firma ile çalışılmaktadır. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından daha az su tüketen ürünlerin kullanılmasına yönelik "Su verimliliği etiketi" uygulanması hakkında yönetmelik çalışması için taslak çalışma yapılmaktadır.							

² Eyleme ilişkin gelişme Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan iletilmiştir.

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 15: Tarımda suyun yeniden kullanımı, madde geri kazanımı ve tekrar kullanımı ve proses değişimleri konularında araştırma çalışmalarının yapılması; tarımda sulama suyunun optimum kullanımı/su tasarrufu sağlayan sistemlerin kullanım olanaklarının araştırılması ve sulama programlarının oluşturulması	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	OSİB, DSİ, ÇŞB	X			D	
	Gelişme: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Toprak ve Su Kaynakları Araştırmaları Dairesi Başkanlığı faaliyetleri kapsamında bu eylem altında “Tarımda suyun yeniden kullanımı” konusunda 2 proje sonuçlanmış ve yayımlanmasına karar verilmiştir. “Tarımda sulama suyunun optimum kullanımı, su tasarrufu sağlayan sistemlerin kullanım olanaklarının araştırılması ve sulama programlarının oluşturulması” konusunda ise 6 proje sonuçlanmış ve yayımlanmasına karar verilmiştir.							
	Eylem 16: Kentsel atıksuların geri kazanımı ve başta tarımsal olmak üzere farklı amaçlar için (bahçe sulama vb) yeniden kullanımı ile su tasarrufu sağlanması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	GTHB, DİM, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, ÇŞB, Belediyeler		X		D	
	Gelişme: Hollanda EVD Kurumu tarafından Orman ve Su İşleri Bakanlığı'na 750 Bin Avroluk proje teklifi sunulmuştur. Projenin uygulama yeri Akarçay Havzası, Afyonkarahisar ili seçilmiştir. Afyonkarahisar Atıksu Arıtma Birliği, Kocatepe Üniversitesi ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'nce proje için hazırlıklar gerçekleştirilmektedir. Mevcut arıtma tesisi yakınında bulunan tarım arazilerinin ve Kocatepe Üniversitesi'ne ait sulama ihtiyacı olan toplam 2700 dekarlık bir arazinin sulanması kararlaştırılmıştır. Proje ihalesi sonuçlanmıştır ve Haziran ayı içerisinde ihaleyi alan firma ile protokol imzalanacaktır.							
	Eylem 17: Sanal su çalışmalarının yapılması	TÜBİTAK MAM	OSİB, SUEN, Üniversiteler, DSİ, TAGEM		X		D	
	Gelişme³: İngiliz Uzmanlar tarafından 24-25-26 Ocak 2012 tarihlerinde sertifikalı eğitim verilmiştir. Su Ayak İzi konusunun ana hatlarıyla ilgili bilgi verilmiş olup farkındalık oluşması sağlanmıştır. Su Ayak İzinin ekonomik boyutu ile ilgili fikir edinilmiştir. Havza bazında “Su Ayakizi” hesaplanması ve bunun ülke su ayakizinin hesaplanmasında kullanılması amacıyla hazırlanan proje IPA kapsamında kabul edilmiş olup 2013 yılında başlayacaktır.							

³ Eyleme ilişkin gelişme Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan iletilmiştir.

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 2.2	Su temini, kullanımı ve arıtımında enerji tasarrufu sağlayan teknolojiler							
	Eylem 18: Yenilenebilir ve alternatif enerji kaynaklarının su temini, kullanımı ve arıtma teknolojilerine adaptasyonu/yeni teknolojilerin geliştirilmesi	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	OSİB, ÇŞB, BSTB		X		D	
	Gelişme: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü kampüsü içerisindeki yeşil alanların güneş enerjili sulama sistemleri ile sulanması amacı taşıyan pilot projenin ön araştırma çalışmalarına başlanmıştır. Ayrıca GAP bölgesinde projelendirilen güneş enerjili sulama sistemleri konusunda yapılan projeler takip edilmektedir.							
	Eylem 19: Atık su arıtımı sonucu oluşan suyun ve çamurun farklı kullanım alanlarının araştırılması	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	GTHB, Üniversiteler,Araştırma Merkezleri, TAGEM, Özel sektör kuruluşları		X		D	
	Gelişme: Proje, 15 iş paketi ve 7 iş grubundan oluşmakta olup 4. Gelişme raporu TÜBİTAK’a sunulmuştur. Proje ile evsel ve kentsel atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurlarının işleme ve bertarafında ülke ölçeğinde belirlenecek esaslardan oluşacak bir arıtma çamuru yönetim sisteminin oluşturulması hedeflenmektedir. Arıtma Çamuru Miktarlarının Belirlenmesi, Planlanan Tesisler, Veri Tabanı Oluşturulması ve Web Sayfasının Hazırlanması, Çamur Kekiinde Yapılacak Analizler, Çamur Minimizasyonu, Çamur Stabilizasyonu, Tarımsal Amaçlı Kullanım, Arıtma Çamurlarının Ek Yakıt Olarak Kullanımı ve Yönetim Sistematığının Oluşturulması iş paketleri çalışmaları devam etmektedir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 20: Su arıtımı sonucu oluşan suyun ve çamurun farklı kullanım alanlarının araştırılması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	GTHB, Üniversiteler, Araştırma Merkezleri, TAGEM, Özel sektör kuruluşları		X		D	
	Gelişme: Atıksu Arıtma Tesislerinin Tasarımı Rehber Kitapçığı Projesi kapsamında, arıtma çamurlarının yeniden kullanımının sağlanması için arıtma çamuruna uygulanacak işlemler ve sonrasında kullanım alanlarının tespiti için çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Atıksu arıtma tesislerinin tasarımı için belirlenen kriterler dâhilinde arıtma çamuru için kompostlaştırma ve biyogaz elde etme yöntemleri incelenmiş ve gerekli hesaplamalar "Atıksu Arıtma Tesislerinin Tasarımı Rehber Kitapçığı Nihai Raporunda" yer almıştır. Proje bütçesi 100 Bin TL'dir.							
Strateji 2.3	Su kalitesinin korunması, iyileştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması							
	Eylem 21: Yerüstü, yeraltı, kıyı ve geçiş suları için kirleticiliği en yüksek faaliyetlerde temiz üretim teknolojilerinin ve mevcut en iyi tekniklerin uygulanmasına yönelik ulusal araştırma ve geliştirme ihtiyaçlarının belirlenmesi	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, DSI, İSKİ, vb. kuruluşlar, GTHB, ÇŞB, BSTB, Üniversiteler, TÜBİTAK, SUEN		X		D	
	Gelişme: Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı koordinasyonunda 2010 yılında Türkiye Teknoloji Vakfı (TTGV) tarafından "Türkiye'de Temiz (Sürdürülebilir) Üretim Uygulamalarının Yaygınlaştırılması İçin Çerçeve Koşullarının ve Ar-Ge İhtiyaçlarının Belirlenmesi Projesi" yapılmış ve "Sonuç Raporu" " http://ttgv.org.tr/tr/temiz-uretim " web sitesinde yayımlanmıştır. Burada belirlenen öncelikli kirletici vasfı yüksek sanayi sektörlerinde temiz üretim uygulamalarının gerçekleştirilmesi yönünde çalışmalar Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından da desteklenmekte ve takip edilmektedir. Buna ilaveten, "İzmir Kalkınma Ajansı'nın girişimiyle İzmir bölgesinde eko-verimlilik (temiz üretim) uygulamalarının yaygınlaştırılması amacıyla Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV), Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) ve İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA) tarafından imzalanan işbirliği protokolü ile "İzmir'de Eko-verimlilik (Temiz Üretim) Uygulamalarının Yaygınlaştırılması Projesi"ne Bakanlığımızca da katılım sağlanmakta ve takip edilmektedir. Öte yandan, Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından hazırlanan "Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi: Sınıflandırma, İzleme ve Tedbirler Yönetmeliği Taslağı"na "su kaynaklarının korunması maksadıyla yüzeysel sularla etkileşim içerisinde olan karasal alanlarda faaliyet gösteren sanayi tesislerinde, bütünsel kirlilik önleme ve kontrol, temiz üretim, mevcut en iyi teknikler ve en iyi çevresel uygulamalara öncelik verilmesi ve yayılı kirletici girişinin azaltılmasına yönelik hüküm eklenmiştir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 22: Yerüstü, yeraltı, kıyı ve geçiş sularında çevresel kalitelerin ve hedeflerinin belirlenmesi için araştırma ve geliştirme yapılması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, DSİ,İSKİ, vb. kuruluşlar, GTHB, ÇŞB, BSTB, Üniversiteler, TÜBİTAK, SUEN		X		D	
Gelişme 1: “Yerüstü, Kıyı ve Geçiş Suları için Çevresel Hedeflerin Belirlenmesine Yönelik Metodolojinin Geliştirilmesi: Büyük Menderes Havzası Pilot Çalışması” Projesi TÜBİTAK KAMAG 1007 Programına sunulmuştur. Proje ile Büyük Menderes Havzası ölçeğinde yerüstü, kıyı ve geçiş suları için çevresel hedeflerin belirlenmesine yönelik metodoloji geliştirilecek olup; TÜBİTAK-KAMAG 1007 Programı kapsamında çağrıya çıkmıştır. Gelişme 2: Ülkemizde su kaynaklarının kalite kriterlerinin belirlenmesi ve iyileştirilmesi maksatlı 2012 Yılı Kalkınma Bakanlığı Yatırım Programı’nda yer alan “Su Kaynaklarının Kalite Kriterlerinin Belirlenmesi ve İyileştirilmesi” Projesi başlığı altında, kıyı ve geçiş sularına, hassas alanlara ve bitki koruma ürünlerine yönelik 3 proje bulunmaktadır. Bunlar: • Ülkemiz Kıyı ve Geçiş Sularında Tehlikeli Maddelerin Tespiti ve Ekolojik Kıyı Dinamiği Projesi • Türkiye’de Havza Bazında Hassas Alanların ve Kalite Hedeflerinin Belirlenmesi Projesi • Bitki Koruma Ürünlerinin Kullanımından Kaynaklanan Kıyı Suları, Geçiş Suları ve Kıta İçi Yüzeysel Sularda Su Kirliliğinin Tespiti ve Önlenmesine Yönelik Çevresel Kalite Standartlarının ve Uygun Metodolojinin Belirlenmesi Projesi Söz konusu projeler için ihale sürecinin tamamlanmasını müteakip çalışmalara başlanacaktır. Gelişme 3: Tehlikeli Madde Kirliliğinin Kontrolüne İlişkin Proje: Proje kapsamında çalışılan Ergene Havzası, Susurluk Havzası ve Konya Kapalı Havzası’ndaki noktasal kaynaklı deşarjlardan kaynaklanan tehlikeli maddelerin atık suda ve alıcı ortamda araştırılarak tespit edilmesi ve sektörel bir tehlikeli madde envanterinin oluşturulmasını takiben tüm Türkiye’yi yansıtacak şekilde belirlenecek olan madde ve madde grupları için Çevresel Kalite Standartlarının oluşturulması Söz konusu proje Aralık 2012’de başlamış olup, projenin başlamasına müteakip iş planı ve Mayıs 2012 tarihinde ise Başlangıç Raporu yürütücü firma tarafından sunulmuştur. Söz konusu rapor çalışma metodolojisinin belirlenmesine ilişkin hususları içermekte olup, literatür ve arazi çalışmaları ile yapılacak olan envanter çalışmasının neticelerini kapsamaktadır. Gelişme 4: “Yeraltı Suyu Kütlelerinin Kimyasal Durum ve Miktar Açısından Değerlendirilmesi ve İyi Yeraltı suyu Durumuna Ulaşmak İçin Hedeflerin Belirlenmesi: Büyük Menderes Havzası Pilot Çalışması” Projesi TÜBİTAK KAMAG 1007 Programına sunulmuştur. Proje ile, Büyük Menderes Havzası ölçeğinde yerüstü, kıyı ve geçiş suları için çevresel hedeflerin belirlenmesine yönelik metodoloji geliştirilecek olup; TÜBİTAK-KAMAG 1007 Programı kapsamında çağrıya çıkmıştır.								

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 2.4	Su teknolojilerine yatırım yapılması (membran, kalite kontrolü, otomasyon, basınç kontrolü, uzaktan algılama teknolojileri ve yazılım geliştirme, su kaçaklarının tespiti ve azaltılması, modelleme, şebeke kontrol sistemleri)							
	Eylem 23: Çevresel problemlerin takibi ve anlık kontrolünün yapılarak kayıp ve kaçakların engellenebilmesi için SCADA ve otomasyon teknolojisinin geliştirilmesine yönelik projelerin desteklenmesi ve yerel yönetimlerle bilgilerin paylaşılması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	TÜBİTAK, Türkiye Belediyeler Birliği		X		D	
	Gelişme: Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından Türkiye Belediyeler Birliği ile konu hakkında görüşme yapılmıştır. Akdeniz Üniversitesi'nden Dr. Ethem KARADİREK Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve diğer ilgili bakanlık personeline Su Kayıp ve Kaçaklarının Tespiti ve Önlenmesi konusunda sunuş yapmıştır.							
	Eylem 24: Gerekli koşullarda bu teknolojilerin kullanılmasının zorunlu olmasına yönelik mevzuat düzenlemelerinin yapılması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	BSTB, ÇŞB			X	D	
	Gelişme: Membran Konsantreleri İle İlgili Mevzuat Geliştirme Çalışma Grubu, Türkiye'de ters osmoz başta olmak üzere birçok membranlı arıtım sistemlerinin kurulmaya başlamasıyla, bu sistemlerden kaynaklanan konsantrelerin verildikleri ortamda büyük zararlara yol açması sebebiyle membran konsantrelerinin uzaklaştırılması mevzuatta açık olan boşluğun doldurulması maksadıyla kurulmuştur. Çalışma Grubu 23 Ağustos 2012 tarihinde hazırlayacağı nihai raporla, membran konsantrelerinin alıcı ortama deşarjında uygulanacak deşarj yöntem ve standartlarını belirlemiş olacaktır.							
	Eylem 25: Özel firmaların ve kamu araştırma merkezlerinin membran teknolojilerini ülkemiz koşullarına göre geliştirmesinin desteklenmesi	TÜBİTAK	BSTB, TÜBİTAK MAM, Üniversiteler, Özel sektör kuruluşları			X	D	
	Gelişme: Membran teknolojilerinin ülkemiz koşullarına göre geliştirilmesine yönelik olarak TÜBİTAK (Araştırma Destek Programları Başkanlığı) tarafından desteklenen toplam 42 proje bulunmaktadır. UBTYS 2011-2016'nın odak noktası olan konu bazı güdümlü destek mekanizmaları ve destek programları çerçevesinde Su alanında çağrıya çıkılacak alt bilim/teknoloji konularının belirlenmesi için 14 Haziran 2012 tarihinde "Su Üst Düzey Önceliklendirme Grubu" toplantısında yapılan önceliklendirmede "Arıtma Teknolojileri" bilim/teknoloji alanı ikinci sırada yer almıştır. Bu doğrultuda TÜBİTAK ARDEB tarafından öncelikle "Arıtma Teknolojileri" bilim/teknoloji alanının alt konuları arasında yer alan "Membran Teknolojileri" alt bilim/teknoloji alanında çağrıya çıkılması uygun bulunmuştur.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 2.5	Suyun geri kazanımı ve kullanımı							
	Eylem 26: Sanayi atıksularının geri kazanımı ve yeniden kullanımının araştırılması ve geliştirilmesi	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	ÇŞB, DSİ, İSKİ, vb. kuruluşlar, GTHB, Belediyeler, BSTB, Üniversiteler, TÜBİTAK, TÜBİTAK MAM			X	D	
	Gelişme: Alıcı su ortamlarının çevresel kalite standartları Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından belirlenecektir. Bunu müteakip su kaynaklarına etki eden kirlenici kaynaklar tespit edilecektir. Kirlilik yükleri itibarı ile alıcı ortamı belirlenen standartları bozacak şekilde etkileyen kaynaklar tespit edildikten sonra kirliliğin kaynağında önlenmesine ve su kaynaklarının koruma-kullanma dengesi içerisinde verimli, etkin ve sürdürülebilir yönetimine yönelik çalışmalara geçilecektir. Bununla birlikte, İzmir Kalkınma Ajansı'nın girişimiyle İzmir bölgesinde eko-verimlilik (temiz üretim) uygulamalarının yaygınlaştırılması amacıyla Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı, Ege Bölgesi Sanayi Odası ve İzmir Kalkınma Ajansı tarafından imzalanan işbirliği protokolü ile "İzmir'de Eko-verimlilik (Temiz Üretim) Uygulamalarının Yaygınlaştırılması Projesi"ne Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından da katılım sağlanmakta ve proje gelişmeleri takip edilmektedir. Bu proje, İzmir'de sanayi atıksularının geri kazanımı ve yeniden kullanımına yönelik farklı sektörlerde gerçekleştirilecek pilot çalışmaları da içermektedir.							
	Eylem 27: Endüstriyel atıksuyun ve yağış sularının geri kazanımı için altyapı ve teknoloji (dezenfeksiyon teknolojileri dahil) geliştirilmesinin teşvik edilmesi ve desteklenmesi	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	DSİ, İSKİ, vb. kuruluşlar, GTHB, Belediyeler, BSTB, Üniversiteler, TÜBİTAK, TÜBİTAK MAM			X	D	
	Gelişme: "Türkiye Kıyılarında Yüzme Suyu Profillerinin Belirlenmesi ve Turizmde Atıksu Yönetimi Projesi" Kalkınma Bakanlığı tarafından 2012 yılı yatırım programına alınmıştır. Projenin Teknik Şartnamesinin hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Belirlenecek pilot turizm tesisinde/tesislerinde atıksu yönetiminde yağmursuyu ve gri, suyun geri kazanımına yönelik uygulama projesi hazırlanması planlanmaktadır.							
	Eylem 28: Evsel Atıksuyun geri kazanımı için altyapı ve teknoloji (dezenfeksiyon teknolojileri dâhil) geliştirilmesinin teşvik edilmesi ve desteklenmesi	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	DSİ, İSKİ, vb. kuruluşlar, GTHB, Belediyeler, Üniversiteler, TÜBİTAK, TÜBİTAK MAM			X	D	
	Gelişme: "Arıtılmış Atıksuyun Tarımda Kullanımı Projesi" kapsamında Afyon ili seçilmiş olup, proje için maddi destek verecek olan Hollanda Hükümeti tarafından ihaleye çıkmıştır. Proje şu anda ihale aşamasındadır.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 2.6	İklim değişikliğinin su kaynakları ve kalitesinin üzerindeki etkisinin araştırılması							
	Eylem 29: İklim değişikliğinin su kaynaklarına taşkın ve kuraklık yönünde olumsuz etkilerinin belirlenmesi için gerekli araştırma ve çalışmaların yapılması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	DMİ, Üniversiteler, DSİ, GTHB, ÇŞB, TÜBİTAK MAM			X	D	
	Gelişme: Orman ve Su İşleri Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün "İklim değişikliği senaryolarının yüzey ve yer altı sularına havza bazında etkisinin tespiti ve uyum faaliyetlerinin belirlenmesi" amaçlı bir proje önerisi bulunmakta olup çalışmalara devam edilmektedir. İş bu proje ile Türkiye'nin tüm havzalarında, havzalar özelinde iklim değişikliği projeksiyonlarının oluşturulması, yer altı su potansiyeli ve yüzey suyu seviyelerindeki değişimlerin tespiti, havza özelinde su bütçesi modelleme çalışmalarının yapılması ve bu çalışmalar neticesinde ortaya çıkan veriler ile sektörlere su etkisinin analizi (Tarım, içme suyu, sanayi, ekosistem ana sektörleri için genel etki analizi, farklı sektörel senaryolara göre projeksiyonların hazırlanması, uyum faaliyetlerinin belirlenmesi) hedeflenmektedir.							
Stratejik Amaç 3.	Su Konusunda Ar-Ge Kapasitesinin Geliştirilmesi							
Strateji 3.1	Su alanındaki Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin yönetişiminin etkinleştirilmesi							
	Eylem 30: Hazırlanmakta olan Su Kanunu Taslağına su alanındaki Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ivme	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	DSİ, DMİ, GTHB, Sağlık Bakanlığı, TÜBİTAK, BSTB, ÇŞB	X			D	
	Gelişme: Hazırlanmakta olan Su Kanunu Taslağı'na, su alanındaki Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ivme kazandıracak düzenlemelerin dâhil edilmesi yönünde düzenlemeler yapılmış ve kurum görüşlerine sunulmuştur.							
Strateji 3.2	Su araştırmaları konusunda (Stratejik Amaç 2 altında belirlenen teknoloji alanlarında, su hukuku ve hidropolitik konularında) insan kaynağı yetiştirilmesi							
	Eylem 31: Belirlenen alanlar göz önünde bulundurularak burs desteklerinin planlanması	TÜBİTAK, MEB	Üniversiteler, TİKA	X			D	
	Gelişme: Su alanında insan kaynağının geliştirilmesine ihtiyaç duyulan alanlarda araştırma ve eğitim burslarının verilmesi amacıyla mevcut bursiyerler arasında envanter oluşturulmuş olup çalışmalara başlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı burs destekleri orta öğretim kurumlarına yöneliktir. Bu çalışma TÜBİTAK araştırma bursları çerçevesinde yürütülecektir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 3.3	Su konusuyla ilgili disiplinlerarası (sosyal bilimler/mühendislik) araştırmaların desteklenmesi							
	Eylem 32: Disiplinlerarası konularda yapılacak proje önerilerinin özendirilmesi	TÜBİTAK	-		X		D	
	Gelişme: Su Üst Düzey Önceliklendirme Grubu Toplantısı çıktıları çerçevesinde disiplinlerarası konularda yapılacak proje önerilerinin değerlendirilmesi gerçekleştirilecektir. Su konusuyla ilgili TÜBİTAK ARDEB tarafından desteklenen toplam 139 projenin 11'i disiplinlerarası alanlardadır. UBTYS 2011-2016'nın odak noktası olan konu bazı güdümlü destek mekanizmaları ve destek programları çerçevesinde Su alanında çağrıya çıkılacak alt bilim/teknoloji konularının belirlenmesi için 14 Haziran 2012 tarihinde “Su Üst Düzey Önceliklendirme Grubu” toplantısı gerçekleştirilmiştir. “Su Üst Düzey Önceliklendirme Grubu” toplantısında yapılan önceliklendirmede disiplinlerarası konular sıralamada yer almıştır. Söz konusu projelere yönelik var olan desteğin devamına karar verilmiştir.							
Strateji 3.4	Stratejik Amaç 2 altında belirlenen teknoloji alanlarında gerekli fiziki araştırma altyapısının geliştirilmesi							
	Eylem 33: Su alanında tematik ileri araştırma merkezlerinin kurulması	Kalkınma Bakanlığı	Üniversiteler, GTHB, TÜBİTAK MAM		X		D	
	Gelişme: Su öncelikli alanında 3 üniversite ve 1 kamu ileri araştırma merkezi projesi devam etmektedir. Bu projelere toplam 37 Milyon TL destek sağlanmaktadır.							
Strateji 3.5	Su teknolojilerindeki kamu alımlarında ihtiyaç odaklı yeniliğin teşvik edilmesi							
	Eylem 34: Kamu kurumlarının Ar-Ge ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bu doğrultuda proje geliştirmeleri	İlgili Kamu Kurumları	TÜBİTAK		X		D	
	Gelişme: TÜBİTAK tarafından kamu kurumlarının Ar-Ge nitelikli ihtiyaçlarının karşılanması ya da sorunlarının çözümü amacıyla oluşturulan Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (1007 Programı) kapsamında Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda; - Yerüstü, Kıyı ve Geçiş Sularında Çevresel Hedeflerin Belirlenmesine Yönelik Metodolojinin Geliştirilmesi: Büyük Menderes Havzası Pilot Çalışması - Yeraltı Suyu Kütlelerinin Kimyasal Durum ve Miktar Açısından Değerlendirilmesi ve İyi Yeraltısuyu Durumuna Ulaşmak için Hedeflerin Belirlenmesi: Büyük Menderes Havzası Pilot Çalışması çağrı başlıklarında projeler desteklenmektedir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 35: Ar-Ge çalışması Türkiye’de yapılmış ürünlerin tedarikinin teşvik edilmesi (finansmanda düşük faiz, hibe vb. gibi uygun teşvik yöntemlerinin geliştirilmesi)	Hazine Müsteşarlığı	İller Bankası, KİK, DSİ, ÇŞB			X	T	
Gelişme: Kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesine, üretim ve istihdamın artırılmasına, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve Ar-Ge içeriği yüksek bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımların özendirilmesine, uluslararası doğrudan yatırımların artırılmasına, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesine katkı sağlamak üzere hazırlanan 2012/3305 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar” 19/06/2012 tarihli ve 28328 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Karar’ın uygulanmasına ilişkin Tebliğ ise, 20/06/2012 tarihli ve 28329 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Yatırım teşvik sistemimiz, “yeni bir ürün geliştirilmesi, ürün kalite ve standardının yükseltilmesi, maliyet düşürücü ve standart yükseltici yeni bir teknolojinin ülke şartlarına uyumunun sağlanması amacıyla bilimsel esaslara uygun olarak yapılan ve her aşaması belirlenmiş Ar-Ge çalışmaları için gerçekleştirilecek yatırımlar”ı “Ar-Ge” yatırımı olarak tanımlamakta ve düzenlenen yatırım teşvik belgeleri aracılığıyla söz konusu yatırımların KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti ve Faiz Desteğinden yararlanmasını öngörmektedir. Ayrıca söz konusu yatırımlar, sosyo-ekonomik açıdan ülkemizin en az gelişmiş illerinin oluşturduğu 6’ncı bölgede gerçekleştirilmeleri halinde söz konusu desteklere ek olarak Gelir Vergisi Stopajı Desteği ve Sigorta Primi Desteğinden de yararlanabilmektedir. Bu desteklerin yanı sıra, 2012/3305 sayılı Karar’ın 17’nci maddesi uyarınca, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından desteklenen Ar-Ge projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin üretimine yönelik olarak yapılacak yatırımların, hangi ilde yapılırsa yapılsın 5 inci bölge için öngörülen desteklerden faydalandırılması mümkündür. Bu yatırımların, 6’ncı bölgede gerçekleştirilmeleri halinde ise yatırımcılar, 6’ncı bölge desteklerinden yararlanacaklardır. Ar-Ge projeleri sonucunda geliştirilen ürünlerin ticarileştirilmesi sürecinin daha yüksek yardım yoğunluğu ile desteklenmesini öngören bu düzenlemenin temel amacı, Ar-Ge çalışmalarıyla ortaya çıkan yeniliklerin bir an önce yatırıma dönüşmesini teşvik ederek ulusal ekonomiye sağlanacak katkının artırılmasıdır. Eyleme ilişkin mevzuat düzenlemesi yapılmış olup eylem tamamlanmıştır.								
	Eylem 36: Su konusunda desteklenen projelerin belediyeler ve ilgili kamu kurumlarına tanıtılacağı seminerlerin düzenlenmesi	TÜBİTAK	Kalkınma Bakanlığı, TTGV, KOSGEB, BSTB, Belediyeler, Özel sektör kuruluşları	X			D	
Gelişme: UBTYS 2011-2016’nın odak noktası olan konu bazı güdümlü destek mekanizmaları ve destek programları çerçevesinde Su alanında çağrıya çıkılacak alt bilim/teknoloji konularının belirlenmesi için 14 Haziran 2012 tarihinde “Su Üst Düzey Önceliklendirme Grubu” toplantısı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıda önceliklendirilen konular dikkate alınarak Çağrı Programı Danışma Kurulu (ÇPDK) oluşturulacaktır. Su alanında belirlenecek öncelikli konularda oluşturulacak ÇPDK’nın Çağrı Metin veya Metinlerini oluşturmasının ardından çağrıya çıkılması ve bunlara yönelik tanıtım toplantılarının düzenlenmesi planlanmaktadır.								

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 3.6	Su teknolojileri alanında özel sektörün yetkinlik kazanmasını sağlayacak ortamların oluşturulması							
	Eylem 37: Özel sektörün AB projelerinde (ACQUEAU, ECOINNOVATION, vb.) daha fazla yer almasının özendirilmesi	TÜBİTAK	Araştırma Enstitüleri, BSTB	X			D	
	Gelişme: 27 Şubat 2012- 27 Mart 2012 tarihleri arasında açılmış olan ACQUEAU Kümesi 5. Çağrısına ülkemizden eyleme yönelik gerçekleştirilen herhangi bir proje başvurusu bulunmamaktadır. Öte yandan, Konya'da 19-20 Ocak 2012, Mersin'de 20 Şubat 2012, Denizli'de 9 Nisan 2012 ve Bursa'da 24 Şubat 2012 tarihlerinde düzenlenen EUREKA Bilgi Günleri'nde, diğer EUREKA Küme ve Şemsiyeleriyle beraber ACQUEAU Kümesi ile ilgili sanayici ve KOBİ'lere yönelik bilgilendirme TÜBİTAK tarafından yapılmıştır.							
Stratejik Amaç 4.	Su Konusu ile İlgili Sosyoekonomik ve Hidropolitik Araştırmalarda Yetkinlik Kazanılması							
Strateji 4.1	Kıyıdaş ülkeler arasında sınıraşan sulara ilişkin hidropolitik araştırma yapılması							
	Eylem 38: Kıyıdaş ülkeler arasında sınıraşan sulara ilişkin hidropolitik araştırmalar konusunda proje çağrısına çıkılması	TÜBİTAK	OSİB, Dışişleri Bakanlığı, Üniversiteler, DSI, SUEN		X		D	
	Gelişme: Mevcut durumda TÜBİTAK, ülkemizin kıyıdaş ülkelerinden Bulgaristan, Suriye ve Yunanistan ile ikili işbirliği programı yürütmektedir. Bu programlar kapsamında geniş kapsamlı çağrılar açılmakta ve Su konusunda da projeler desteklenmektedir. Bu ülkelerle Hidropolitik araştırmalar konusunda çağrılarının açılması için öncelikle Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisinin sonuçlanması beklenmiştir. Bu strateji kapsamında belirlenen alanlarda çağrılarının açılması için ülkelerin belirlenmesine ve çağrılarının açılması için hazırlıklara devam edilmektedir.							
Strateji 4.2	Uluslararası anlaşmalara göre su kullanımı ve su hakları konularında araştırma yapılması							
	Eylem 39: Uluslararası anlaşmalara göre su kullanımı ve su hakları konularında araştırma yapılması ve teşvik edilmesi	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Üniversiteler, DSI, Dışişleri Bakanlığı, TİKA, TÜBİTAK, TÜBİTAK MAM, SUEN		X		D	
	Gelişme: Orman ve Su İşleri Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü üst düzey personeli için "Sınır aşan sular, uluslararası sözleşmeler ve uluslararası su hukuku, Ege ve Akdeniz'de deniz yetki alanları ve uluslararası deniz hukuku" konularını kapsayan eğitim faaliyeti Dışişleri Bakanlığı temsilcileri tarafından 23 Aralık 2011 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, sınır aşan sularla alakalı (özellikle Fırat ve Dicle), SU-EN, DSI ve SYGM'nin ortak çalışma yaparak, iki nehirle alakalı toplanan veriler ışığında bilimsel argümanların hazırlanması ve ülkemizin uluslararası toplantılarda gündeme gelebilecek konularla ilgili hazırlık yapılması için çalışmalara başlanılmıştır.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 4.3	Türkiye'nin su alanında Orta Doğu, Orta Asya, Afrika ve Doğu Avrupa ülkeleriyle uluslararası BTY işbirliklerinin geliştirilmesi							
	Eylem 40: Orta Doğu, Orta Asya, Afrika ve Doğu Avrupa ülkeleriyle işbirliği ve eğitim programlarının hayata geçirilmesi	TÜBİTAK	OSİB, Dışişleri Bakanlığı, TİKA, GTHB		X		D	
	Gelişme ⁴ : 9-14 Nisan 2012 tarihleri arasında SYGM ve DSİ temsilcilerinden oluşan bir heyet Tunus'a giderek Tunus'un özellikle kuzey bölgesinde yaşanan taşkın sorunları ile ilgili bir çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir. Söz konusu ziyaret sonucunda elde edilen bilgiler doğrultusunda, Tunus'la ikili işbirliği anlaşmasının imzalanmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. 8-15 Nisan 2012 tarihleri arasında Irak Su Kaynakları Bakanlığı'nın merkez ve taşra teşkilatında görevli 17 teknik personele yönelik hazırlanan su yönetimi konulu eğitim programı Ankara'da gerçekleştirilmiştir. 14-18 Mayıs 2012 tarihleri arasında Irak Musul (Ninova) Kanalizasyon Müdürlüğü'nde görevli 15 teknik personele yönelik hazırlanan atıksu, içme suyu ve teknolojinin su yönetiminde uygulanması (SCADA, CBS vb.) ile ilgili eğitim programı İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.							

⁴ Eyleme ilişkin gelişme Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan iletilmiştir.

D2 - Bölüm 1d: UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç 1	Hammadde Üretimi							
Strateji 1.1	Bitkisel ve hayvansal üretim ile su ürünlerinin birincil hammadde üretim verimliliğinin artırılması							
	Eylem 1: Birincil hammadde üretimine girdi sağlamaya yönelik Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin teşvik edilmesi için özel mekanizmalar geliştirilmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Maliye BakanlığıBilim, Sanayi ve Teknoloji B., Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı TÜBİTAK		X		D	
	Gelişme: 5488 sayılı Tarım Kanunu'na bağlı olarak çıkartılan Ar-Ge Projelerinin Desteklenmesinde Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Tebliğ kapsamında, tarım sektörünün ihtiyacı olan konularda üniversiteler, sivil toplum örgütleri, meslek kuruluşları, çiftçi örgütleri ve özel sektör tarafından yürütülen Ar-Ge projeleri desteklenmektedir. Destekleme programı çerçevesinde Bakanlık tarafından 36 konu başlığı belirlenmiştir. Her yıl Bakanlık ve TAGEM web sayfasında ilana çıkmaktadır. Ar-Ge desteğinden yararlanmak isteyen kurum ve kuruluşlar belirtilen süre içerisinde proje tekliflerini sunmaktadır. Tebliğ kapsamında oluşturulan Sekreteryaya ve Değerlendirme Kurulu tarafından uygun görülenler proje sahipleri ile sözleşme imzalanarak projeler yürürlüğe girmektedir. - Türkiye'de Bahçe Bitkileri Alt Sektör üretim kapasitesinin artırılması için sağlıklı, bol ve uygun fiyatlı girdi sağlamaya yönelik Ar-Ge faaliyetlerinin teşvik edilmesi amacıyla Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Araştırma kuruluşlarında yürütülen toplam 234 araştırma projeleri yerinde izlenip değerlendirilmiş ve 71 yeni Ar-Ge proje teklifi metodik çalışmalarla olgunlaştırılarak 2013 yılından itibaren yürütülmesine karar verilmiştir. - Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın hayvancılığı yerinde geliştirme desteklerinin görülen yaygın etkisi üzerine 2012 yılında gerekli alt yapı ve birikimin yeterli olması ve yoğun talebin bulunması nedeniyle yerinde destekleme kapsamında 42 ilden 61'e ve bu illerde yürütülen alt proje sayısı 81'den 139'a, hayvan materyali sayısı 480.000 Küçükbaştan 875.700 Küçükbaşa, Anadolu Mandası sayısı ise 11.250 baştan 20.000 başa çıkarılmıştır. Bu sayede üzerinde çalışılan küçükbaş ırk sayısı da 23'ten 27'ye yükseltilmiştir.							

¹ Kısa: 1 yıl veya 1 yıldan kısa; Orta: 1-3 yıl; Uzun: 3-5 yıl

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 1.2	Bitkisel ve hayvansal üretim ile su ürünlerinin, gıda sanayinin ihtiyaç duyduğu kalitede olması için üretim teknolojilerinin geliştirilmesi							
	Eylem 2: Birincil hammadde kalitesi ile ilgili yapılan Ar-Ge çalışmalarının üretici firmalara aktarılmasına yönelik çalışmalar yapılması	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji B. TÜBİTAK, TOBB İlgili Sektör Meclisleri İlgili STK'lar, Üniversiteler		X		D	
	Gelişme: - Enstitüler tarafından geliştirilerek tescil ettirilen hastalıklara, kurağa, sıcağa dayanıklı, kalite ve verim açısından öne çıkan çeşitler, özel sektöre tanıtılmakta ve tohumluk üretim ve satış hakkı devredilmektedir. Bu kapsamda tarla günleri, gezici çalışma grupları ve çeşitli anketlerle çiftçi ve sanayici ihtiyaçları belirlenerek ıslah programına yön verilmektedir. Uluslararası Mısır ve Buğday Geliştirme Merkezinde 3 araştırmacıya eğitim sağlanmıştır. Ayrıca Uluslararası Mısır ve Buğday Geliştirme Merkezinden getirtilen Tahıl Kalitecisi tarafından toplam 25 araştırmacıya eğitim sağlanmıştır. Bu kuruluşlarla yeni projelerin başlatılması konusunda iş birliğine gidilmiştir. Bu çerçevede Mutabakat Zaptı imzalanmıştır. - Bahçe Bitkileri araştırmaları kapsamında yürütülen meyve-sebze ve bağcılık araştırma projelerinin ilk hedefi, verimle birlikte gerek taze tüketim, gerekse işleme sanayi için kalitenin yükseltilmesi olup, yapılan tüm değerlendirmeler ve yönlendirmelerde bu husus sürekli gündemde tutulmaktadır. Özellikle son yıllarda hızla gelişen meyve-sebze işleme sektörünün ihtiyaç duyduğu endüstriye uygun çeşit geliştirilmesi ve yetiştirme, hasat ve hasat sonrası teknolojileri konusunda hala yetersiz düzeyde olan proje sayısının artırılması yönünde çabalar sürdürülmüştür. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Ar-Ge tebliği kapsamında Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü'nde Meyve Suyu Endüstrisi Derneği (MEYED) ile ortak bir "İşleme Sanayine Uygun Şeftali Çeşitlerinin Belirlenmesi" başlıklı proje yürütülmektedir. Bu konudaki diğer bir somut gelişme zerdali çeşitlerinin geliştirilmesi projesidir. 15 Haziran 2012 tarihinde İstanbul'da Halk Elinde Islah, Su Ürünleri ve Genetik kaynakları konusunda bir panel düzenlenmiştir. Panele Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın değişik birimlerinden temsilciler, TAGEM'e bağlı araştırma kuruluşlarından araştırmacılar, üniversite, özel sektör, sivil toplum kuruluşları temsilcileri katılmış olup ülkemizin tarımsal araştırma öncelikleri belirlenmiştir. 7-9 Haziran 2012 tarihleri arasında sektör temsilcileri, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı araştırma enstitüleri ve üniversitelerin katılımıyla İzmir'de 6. Uluslararası Su Ürünleri Fuarı düzenlenmiştir. Fuarda çalışmalara yön verecek yenilikler ve sektör gelişmeleri sergilenmiştir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 3: Üniversitelerde ve araştırma merkezlerinde yapılan çalışmalarda birincil hammadde üreticilerinin ihtiyaçlarının tespit edilmesine yönelik periyodik toplantılar düzenlenmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	İlgili Kooperatifler, Yerel Yönetimler,TOBB İlgili Sektör Meclisleri Üniversiteler,Araştırma Merkezleri(Kamu ve Üniversite),YÖK,İlgili STK'lar, TÜBİTAK		X		D	
Gelişme: - TAGEM Master Plan Uygulaması çerçevesinde, Mart ayı içerisinde 1 hafta süre ile, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na bağlı diğer genel müdürlükler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör, üniversiteler, kamu kurumları ve çiftçilerin dahil olduğu 7 alt çalışma grubu altında 500 kişinin katılımı ile (Serin İklim Tahılları, Sıcak İklim Tahılları, Yemelik Tane Baklagiller, Endüstri Bitkileri, Yağlı Bitkiler, Tıbbi Aromatik Bitkiler ve Çayır-Mera ve Yem Bitkileri) program değerlendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir. - TAGEM'e bağlı araştırma enstitülerinde yürütülen projelerin "Tarımsal Araştırma Master Planı" hedefleri doğrultusunda planlanması, hazırlanması, uygulanması ve değerlendirmesinde, işbirliği ve eşgüdümü sağlamak, bu çerçevede sonuçlanan araştırma projelerini görüşmek, araştırma sonuçlarının uygulamaya aktarma şeklini ve yayınlanmasını karara bağlamak, Araştırma Master Planında belirtilen "Araştırma Program Hedefleri" doğrultusunda yürütülen projelerin program hedeflerini karşılama durumlarını gözden geçirmek amacıyla, TAGEM tarafından, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na bağlı diğer genel müdürlükler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör, üniversiteler ve kamu kurumlarının davet edildiği ve Mart ayı içerisinde 1 hafta süreyle Bahçe Bitkileri Araştırmaları Daire Başkanlığı Çalışma Gruplarında (Ilıman İklim Meyveleri ve Organik Tarım Araştırmaları, Sert Kabuklu Meyve Araştırmaları, Bağcılık Araştırmaları, Sebzecilik ve Süs Bitkileri Araştırmaları, Turunçgiller, Zeytin, İncir ve Diğer Subtropik Meyve Araştırmaları) 500 kişinin katılımı ile Program Değerlendirme Toplantıları gerçekleştirilmiştir. Diğer taraftan, Bakanlık, üniversite, özel sektör ve STK'ların katılımlarıyla gerçekleştirilmekte olan Ulusal Meyvecilik Çalışma Gruplarından "Ulusal Kiraz-Vişne Çalışma Grubu"nun 16. Toplantısı, 14-15 Haziran 2012 tarihlerinde Manisa-Salihli'de gerçekleştirilmiştir. - Ülkemizin Tarımsal Araştırma öncelikleri Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın değişik birimlerinden temsilciler, TAGEM'e bağlı araştırma kuruluşlarından araştırmacılar, üniversite, özel sektör, sivil toplum kuruluşları temsilcilerinden oluşan katılımcılar tarafından her yıl düzenli olarak belirlenmekte ve yayınlanmaktadır. Ayrıca Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından desteklenen özel sektör, üniversiteler ve STK'lar tarafından hazırlanacak Ar-Ge projelerindeki öncelikler de TAGEM tarafından belirlenmiştir. 2012 yılında Antalya'da yapılan toplantıda; büyükbaş hayvancılık araştırmaları konusunda 4 yeni teklif,7 gelişme sonuç raporu, küçükbaş hayvancılık konusunda 12 yeni teklif, 4 gelişme raporu ve 5 sonuç raporu, su ürünleri konusunda 12 yeni teklif, 42 gelişme raporu,5 sonuç raporu, hayvan genetik kaynakları konusunda,1 yeni teklif, 7 gelişme raporu ve 2 sonuç raporu, kanatlı ve küçük evciller konusunda ise 11 yeni teklif, 7 gelişme raporu ve 3 sonuç raporu görüşülmüş ve karara bağlanmıştır.								

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç 2	Sanayi Ar-Ge ve Yenilik Faaliyetleri							
Strateji 2.1	Gıda sanayinde maliyeti düşürecek, miktarı ve kaliteyi arttıracak yeni teknolojilerin geliştirilmesi							
	Eylem 4: Gıda sanayinin teknoloji geliştirme sürecinde ihtiyaç duyduğu nitelikli personelin yetişebilmesi için ilgili akademik bölümlerle işbirliğinin sağlanması	Yükseköğretim Kurulu	TOBB İlgili Sektör Meclisleri, Üniversiteler Bilim, Sanayi ve Teknoloji B., Milli Eğitim Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Gıda,Tarım ve Hayvancılık B., İlgili STK'lar, TÜBİTAK		X		D	
	Gelişme: Gıda sanayicileri ve ilgili gıda mühendisliği bölümü öğretim elemanları Gıda Çalıştayı, Konferans, Söyleşi, Kongre, Fuar, Toplantı gibi etkinlikler düzenlemeye devam etmektedir. Ayrıca, Sanayi İşbirliği ile Eğitim programını 4 yıllık Gıda Mühendisliği lisans programının içine yerleştiren yükseköğretim kurumları bulunmaktadır. (Ör: Okan Üniversitesi). Bu sayede öğrenciler 4 yıllık programı tamamladığında Gıda Mühendisi unvanı kazanırken aynı zamanda sanayi deneyimini de kazanmaktadır.							
	Eylem 5: Gıda sanayi firmalarına yönelik Ar-Ge ve Yenilik faaliyetlerinin önemi ve ülkemizdeki destek mekanizmaları konusunda bilgilendirme toplantılarının yapılması	TÜBİTAK	Bilim, Sanayi ve Teknoloji B.,Kalkınma Bakanlığı, İlgili STK'lar, Ulusal Gıda Teknoloji Platformu,TPE,TOBB İlgili Sektör Meclisleri	X			D	
	Gelişme: 23 Mart 2012 tarihinde İzmir Kalkınma Ajansı, Ege Bölgesi Sanayi Odası ve TTGV tarafından düzenlenen “Temiz Üretim Çalıştayı”na katılım sağlanmıştır. Çalıştayda, gıda sektörü dâhil bölgede faaliyette bulunan ilgili sektörlerin Temiz Üretim (Ekoverimlilik) uygulamalarının yaygınlaştırılması için eylemlerin belirlenmesi çalışmaları yapılmıştır.							
	29 Mayıs 2012 tarihinde Ege İhracatçı Birlikleri tarafından düzenlenen “Gıda Ar-Ge Proje Pazarı”nda TÜBİTAK TEYDEB destek programları hakkında sunum yapılmıştır.							
	14 Haziran 2012’de TÜBİTAK ARDEB ve TÜBİTAK TEYDEB’in işbirliğinde Gıda sanayi firmalarına yönelik bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Bu toplantıda günümüze kadar TÜBİTAK ARDEB ve TÜBİTAK TEYDEB tarafından desteklenen gıda projeleri, gıda alanındaki çağrı konuları ile Ar-Ge proje destekleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 6: Kamu, üniversite ve araştırma merkezlerinde yapılan gıda araştırma projelerinden elde edilen sonuçların, uygulamaya aktarılmasına yönelik mekanizmaların geliştirilmesi ²	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Ekonomi Bakanlığı, Türkiye İhracatçılar Meclisi, Üniversiteler, Araştırma Enstitüleri TÜBİTAK, YÖK, Gıda, Tarım ve Hayvancılık B.		X		D	
Gelişme: Bakanlık tarafından; 1. Teknolojik Ürün Patent Destek Programı 2. Teknolojik Ürün Tanıtım ve Pazarlama Destek Programı 3. Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı ile ilgili yönetmelik taslağı hazırlama çalışmaları devam etmektedir.								
	Eylem 7 : Üniversiteler ve Araştırma Merkezleri'nde devam eden / tamamlanan Gıda Ar-Ge çalışmalarının sunulduğu/sergilendiği geniş katılımlı proje pazarı ve çeşitli bilimsel etkinliklerin organize edilmesi ve desteklenmesi	Ulusal Gıda Teknoloji Platformu Türkiye Gıda ve İçecek Sanayi Dernekleri Federasyonu	Bilim, Sanayi ve Teknoloji B.,TÜBİTAK Gıda, Tarım ve Hayvancılık B.,Üniversiteler TOBB Gıda Sektör Meclisi, KOSGEB TİM, Teknoparklar	X			D	
Gelişme: TÜBİTAK İŞBAP programı kapsamında desteklenen Ulusal Gıda Teknoloji Platformu, üretim maliyetleri ve ürün kalitesi konularında iyileştirici ve yenilikçi tekniklerin geliştirilmesi konusunu Gıda Kalitesi ve Üretimi iş paketi kapsamında en önemli başlıklardan biri olarak tespit etmiştir. Platformun hazırlıklarını sürdürdüğü ve daha sonra ilgili kesimler ile paylaşılacak olan Stratejik Araştırma Gündemi belgesinde bu konuya özel vurgu yapılması planlanmaktadır. Ulusal Gıda Teknoloji Platformu üyelerine ait üretim tesislerinde, teknik personel ile bir araya gelinerek ülkemiz gıda ve içecek sektörünün yukarıda belirtilen Stratejik amaç ile ilgili ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmaktadır. Bu kapsamda farklı alt sektörler için saha ziyaretleri ve çalışmaları devam etmektedir. Süreç tamamlandığında, ülkemiz gıda ve içecek endüstrisi tarafından 'ihtiyaç odaklı' olarak öne çıkarılan Ar-Ge ve yenilik konu başlıkları belirlenmiş olacaktır. Ocak-Ağustos 2012 döneminde gerçekleştirilen saha ziyaretlerine aşağıda yer verilmektedir: - Ocak 2012: Zade Yemeklik Bitkisel Yağ Rafinasyon Tesisleri (Konya) - Mayıs 2012: Pınar Süt (İzmir) ;Pınar Et (İzmir); Pınar Balık (İzmir) ; Çamlı Yem Besicilik Sanayi ve Ticaret (İzmir) - Temmuz 2012: Eti Şirketler Grubu (Eskişehir)								

² Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı söz konusu eyleme ilişkin gelişmelerin UBTYS 2011 2016 altındaki 'Tamamlanan Ar-Ge ve yenilik projelerine yönelik patent, yatırım, pazarlama ve tanıtım desteği verilmesi' eylemi kapsamında yapılan çalışmalar paralelinde yürüyeceğini iletmiştir.

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 2.2	Gıda sanayinin uluslararası Ar-Ge faaliyetlerine ve konsorsiyumlarına katılımının özendirilmesi							
	Eylem 8: AB Çerçeve Programları, AB CIP Programı, EUREKA, EBN gibi uluslararası destekler konusunda gıda sanayi firmalarına bilgilendirme yapılması	TÜBİTAK	Bilim, Sanayi ve Teknoloji B., TOBB İlgili Sektör Meclisleri, İlgili STK'lar	X			D	
	Gelişme: - EUREKA Programı kapsamında bir “Gıda Kümesi” oluşturulması için çalışmalar başlatılmıştır. Bunun için Avrupa Gıda Teknoloji Platformu ve EuroAgriFoodChain şemsiyesi temsilcileriyle görüşmeler yapılmıştır. Türkiye içerisinde de çeşitli firmalarla görüşmelere devam edilmektedir. EUREKA Türkiye Dönem Başkanlığı sırasında söz konusu kümenin oluşturulmasına yönelik çalışmalara devam edilecek, özellikle Türk şirketlerin Yönetim Kurulu'nda yer alabilmesi için girişimlerde bulunulacaktır. 10 firma ile yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Bu firmalardan 3 tanesi, EUREKA projeleri oluşturmak üzere ortaklıklara yönlendirilmiştir. Söz konusu firmaların proje hazırlıkları devam etmektedir. - Gıda sektöründe faaliyet gösteren yaklaşık 25 firma temsilcisi ile telefon, e-mail ve yüz yüze görüşmeler ile Çerçeve Programlara (ÇP) katılım hakkında bilgi verilmiş, uluslararası projelerde yer almalarını artırmak için profil formları toplanmıştır. 16 Şubat 2012 tarihinde İzmir’de Gıda ve Sağlık alanında faaliyet gösteren KOBİ'lere yönelik 7. ÇP eğitim ve bilgi günü düzenlenmiş, bu kapsamda 35 firma ile görüşülmüş ve 20 firma temsilcisine eğitim verilmiştir. 18 Mayıs 2012 tarihinde İstanbul’da Gıda ve Sağlık alanında faaliyet gösteren KOBİ'lere yönelik 7. ÇP eğitim ve bilgi günü düzenlenmiş, bu kapsamda yaklaşık 40 firma ile görüşülmüş ve 12 firma temsilcisine eğitim verilmiştir. 11 Haziran 2012 tarihinde İstanbul’da düzenlenen Ulusal Gıda Teknoloji Platformu toplantısına katılım sağlanmış ve platforma üye ulusal ve uluslararası firmalar ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.							
	Eylem 9: Uluslararası yönetmeliklerin hazırlanmasında alt sektör birliklerinin etkin lobilerinin oluşturulması	Türkiye Gıda ve İçecek Sanayi Dernekleri Federasyonu	Gıda, Tarım ve Hayvancılık B. ,Sektör Birlikleri, TİM, Dışişleri Bakanlığı			X	D	

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Gelişme: 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu doğrultusunda hazırlanan diğer taslak mevzuat sektör ve ilgili tarafların görüşüne açılma aşamasındadır. Ulusal yönetmeliklerin hazırlanmasında TGDF 24 üye alt sektör birliğini sürekli bilgilendirmiş, ortak görüşlerin hazırlanarak Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile paylaşılması, görüşülmesi, çekincelerin gerek sözel gerek yazılı olarak Bakanlığa bildirilmesi konularında TGDF çalışma planı kapsamında çalışmalar sürmektedir. Uluslararası yönetmelikler TGDF olarak üyesi olunan FoodDrinkEurope (AB Gıda ve İçecek Sanayi dernekleri Konfederasyonu) vasıtasıyla yakından takip edilerek sürekli alt sektör üyeleri bilgilendirilmektedir. Kodeks Alimentarius tarafından hazırlanan sektör ile ilgili standart hazırlık çalışmalarına katkı sağlanmaktadır. Uluslararası yönetmeliklere uyum konusunda sektörün hazırlıklı olması açısından çok önemli olan bu yönetmeliklerle ilgili ülkemizin ticaretini ve rekabet edebilirliğini önleyecek hususların bertaraf edilebilmesi için ilgili Bakanlıklarla da sürekli bir iletişim sağlanmaktadır.						D	
Strateji 2.3	Gıda sanayindeki KOBİ'lerin üretim verimliliğinin artırılması							
	Eylem 10: Gıda Sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lerin üretim verimliliklerini artırma yönünde KOSGEB Desteklerinden etkin bir şekilde faydalanmasının sağlanması	KOSGEB	Bilim, Sanayi ve Teknoloji B., TÜBİTAK, TOBB İlgili Sektör Meclisleri, Gıda Sektörü Meslek Kuruluşları			X	D	
Gelişme: Ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında küçük ve orta ölçekli işletmelerin payını ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek amacıyla kurulan KOSGEB tarafından; KOBİ'lerin bölge, sektör ve ölçek parametrelerine göre farklılaşan ihtiyaçları esas alınarak kurgulanan destek programları ile KOBİ'lerin verimliliklerinin artırılmasına katkı sağlanmaktadır. Bu kapsamda, Kasım 2011 - Nisan 2012 döneminde; KOSGEB destek programları dâhilinde Nace Rev.2'ye göre C-İmalat Sanayi Sektörü altında, Gıda Ürünlerinin İmalatı ve İçeceklerin İmalatı Sektörlerinde faaliyet gösteren toplam 1.148 KOBİ'ye yaklaşık 8 Milyon TL destek sağlanmıştır. Diğer yandan KOSGEB Hizmet Merkezi Müdürlükleri vasıtasıyla, Gıda Sektörünün de içinde yer aldığı hedef kitlesi içerisindeki tüm sektörlerle yönelik olarak, KOBİ'lerin KOSGEB Desteklerinden daha etkin faydalanabilmesini sağlamak üzere bilgilendirme faaliyetleri de gerçekleştirilmektedir.								

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç 3	Yerel Yetkinlikler Ve Yenilikçi Ürünler							
Strateji 3.1	Yerel ve geleneksel gıdaların, özelliklerinin korunarak, modern yöntem ve teknolojilerle gıda sanayi tarafından üretilmesi ve markalaştırılması							
	Eylem 11: Yerel ve geleneksel gıdaların envanterinin çıkarılması, kayıt altına alınması ve coğrafi işaret tescili yapılabilecek olanların tespit edilmesi, bunların yurt içi ve yurt dışı piyasalardaki ekonomik potansiyellerinin belirlenmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yerel Yönetimler Kalkınma Ajansları, Üniversiteler, Araştırma Merkezleri,TPE			X	D	
	Gelişme: Bursa Gıda ve Yem Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından “Geleneksel Gıdalar Projesi” hazırlanmıştır. Eylem kapsamında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın, üniversiteler, Gıda Mühendisleri Odası ve Ziraat Mühendisleri Odası ile ortaklaşa düzenlediği 3.Geleneksel Gıdalar Sempozyumu 10-12 Mayıs 2012 tarihlerinde Konya'da gerçekleştirilmiştir.							
	Eylem 12: Yerel ve geleneksel gıdaların karakterizasyonunun-standardizasyonunun yapılmasının ve coğrafi işaret başvurusu yapılmasının teşvik edilmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Türk Patent Enstitüsü	TSE, Yerel Yönetimler, Üniversiteler İlgili Kuruluşlar		X		D	
	Gelişme: Mevcut durumda Türk Patent Enstitüsü (TPE) tarafından tescil edilen 160 coğrafi işaret bulunmaktadır. Coğrafi işaretler açısından büyük bir potansiyele sahip olan ülkemizde, coğrafi işaretlerin etkin bir şekilde korunması ve ekonomik kalkınmada önemli bir araç olarak kullanılabilmesi için ilgili kesimlerde ve kamuoyunun genelinde coğrafi işaret bilincinin artırılması, coğrafi işaretle ilgili tescil süreçlerinin kolaylaştırılması ve etkin bir denetim sisteminin tesis edilmesi gerekmektedir. TPE, ilgili tüm kesimlerin coğrafi işaretler konusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi çalışmalarına devam etmiştir. Bu kapsamda 20-24 Haziran 2012 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilen 3. Yöresel ve Geleneksel Ürünler Fuarına TPE paydaş olarak ve stand açarak katılım sağlamış ve katılımcıları coğrafi işaretler konusunda bilgilendirmiştir. Bunun yanı sıra 2012 yılı içerisinde TPE tarafından Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi'nde, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde, Ankara Üniversitesi Fikri ve Sınai Haklar Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde, Adnan Menderes Üniversitesi'nde ve Erzincan Ticaret Borsası'nda coğrafi işaretlerle ilgili seminer ve eğitimler verilmiştir. Diğer taraftan, TPE tarafından, ülkemizde yürürlükte olan sınai mülkiyet mevzuatı ile 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda değişiklik öngören Kanun Tasarısı Taslağı hazırlanmış olup, söz konusu Kanun Tasarısı Taslağında coğrafi işaretlerle ilgili denetim sistemine ilişkin ve tescil süreçleriyle ilgili önemli düzenlemeler yer almaktadır. Kanun Tasarısı Taslağının yasalaşması halinde coğrafi işaretlerle ilgili TPE'ye sunulması gereken denetim raporlarının süresi, 10 yıldan 2 yıla indirilecektir. Kanun Tasarısı Taslağında ayrıca coğrafi işaret tescil sürecini kolaylaştıran ve maliyetleri azaltan düzenlemeler de yer almaktadır. Bununla birlikte, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve TÜBİTAK MAM Gıda Enstitüsü tarafından müşterek yürütülen “Ulusal Gıda Kompozisyonunun Belirlenmesi ve Yaygın, Sürekli Veri Tabanının Oluşturulması” projesi kapsamında 36 geleneksel gıdanın tescil dosyası hazırlanmıştır. Önümüzdeki altı aylık dönemde ise 18 geleneksel gıdanın tescil dosyasının hazırlanması hedeflenmektedir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 13: Yerel ve geleneksel gıdaların sanayide üretimiyle ilgili yapılan Ar-Ge çalışmalarının sanayiye aktarılması konusunda çalışmalar yapılması	Ulusal Gıda Teknoloji Platformu	Bilim, Sanayi ve Teknoloji B.,TÜBİTAK YÖK, ULAKBİM,TİM TPE,TOBB İlgili Sektör Meclisleri		X		D	
	Gelişme: Ulusal Gıda Teknoloji Platformu ülkemizde yerel ve geleneksel gıdalar ile ilgili olarak bugüne kadar gerçekleştirilmiş olan Ar-Ge çalışmalarının envanterini hazırladıktan sonra ticarileşme potansiyelini değerlendirmek amacıyla gıda endüstrisinin dikkatine sunacaktır.							
Strateji 3.2	Gıda sanayinde katma değeri yüksek yeni ürünlerin ve fonksiyonel gıda ürünlerinin geliştirilmesi							
	Eylem 14: Fonksiyonel gıdalar ile ilgili yapılan Ar-Ge faaliyetlerinin sanayiye aktarılması konusunda çalışmalar yapılması	Ulusal Gıda Teknoloji Platformu	TÜBİTAK, Bilim, Sanayi ve Teknoloji B. Araştırma Merkezleri, Üniversiteler KOSGEB, ULAKBİM, TPE, TOBB İlgili Sektör Meclisleri		X		D	
	Gelişme: Ulusal Gıda Teknoloji Platformu ülkemizde fonksiyonel gıdalar ile ilgili olarak bugüne kadar gerçekleştirilmiş olan Ar-Ge çalışmalarının envanterini hazırladıktan sonra gıda endüstrisinin dikkatine sunacaktır. Ulusal Gıda Teknoloji Platformu fonksiyonel gıdalar konusunu Gıda ve Sağlık iş paketi kapsamında önemli başlıklardan biri olarak tespit etmiştir. Platformun hazırlıklarını sürdürdüğü ve daha sonra ilgili kesimler ile paylaşılacak olan Stratejik Araştırma Gündemi belgesinde bu konuya özel vurgu yapılması planlanmaktadır.							
	Eylem 15: Fonksiyonel gıdaların ve katma değeri yüksek yeni ürünlerin geliştirilmesi, üretilmesi ve uluslararası pazara sunulması için teşvik programlarının geliştirilmesi	Ekonomi Bakanlığı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	TPE, TÜBİTAK Bilim, Sanayi ve Teknoloji B. ,Araştırma Merkezleri, KOSGEB TİM, Üniversiteler TOBB İlgili Sektör Meclisleri, TGDF		X		D	
	Gelişme: Eylem kapsamında; Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yürütülen Ar-Ge destek projeleri çerçevesinde Süleyman Demirel Üniversitesi tarafından “Doğal Antioksidan ve Diyet Lif Kaynağı Olarak Şarap İşletmeleri Atığı Olan Üzüm Posasının Fonksiyonel Ekmek Üretiminde Kullanılabilir Olanaklarının Araştırılması” isimli proje devam etmektedir. Ayrıca Mersin Gıda Kontrol Laboratuvarı tarafından hazırlanan “Türkiye’de Yetiştirilen Gölevez Bitki Yumrusunun Cipse İşlenebilir Olanaklarının Araştırılması” isimli proje TAGEM tarafından kabul edilmiş olup, 2013 yılında başlatılacaktır.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 16: Gıda katkı maddelerinin geliştirilmesi ve üretimi konusunda Ar-Ge ve Yenilik faaliyetlerinin özendirilmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji B. ,Ekonomi Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Üniversiteler, TÜBİTAK KOSGEB		X		D	
	Gelişme: Eylem kapsamında; Bakanlık tarafından yürütülen Ar-Ge destek projeleri çerçevesinde Erciyes Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Gıda Mühendisliği tarafından “Lale Soğanı Üretiminde Atık Olarak Ortaya Çıkan Lale çiçeklerinden Doğal Gıda Boyası ve Biyoaktif Madde Üretimi” isimli proje devam etmektedir.							
	Eylem 17: Gıda üretiminde kullanılan starter kültür, enzim, maya gibi yardımcı maddelerin Ar-Ge ve üretim faaliyetlerinin özendirilmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji B. ,Ekonomi Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık B. Üniversiteler, TÜBİTAK, KOSGEB		X		D	
	Gelişme: Eylem kapsamında; Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yürütülen Ar-Ge destek projeleri çerçevesinde Mehmet Akif Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu tarafından “Farklı Peynir Çeşitlerinden İzole Edilen Laktik Asit Bakterilerinin Tanımlanması ve Süt Endüstrisinde Kullanımının Araştırılması” isimli proje devam etmektedir.							
	Eylem 18: Birincil hammadde ve gıda üretiminde gen teknolojisi ve biyoteknoloji Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin özendirilmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Üniversiteler, Kalkınma Bakanlığı, TÜBİTAK,KOSGEB		X		D	
	Gelişme: - Eylem kapsamında; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yürütülen Ar-Ge destek projeleri çerçevesinde Ege Üniversitesi Biyomühendislik Bölümü “Mikroalg Kaynaklı Likopen Üretimi ve Verim Artırımı İçin Uygun Yöntem Geliştirilmesi” isimli projesi devam etmektedir. - Biyoteknoloji Merkezi binasının inşaat işlemleri başlatılmış olup devam etmektedir. Konuyla ilgili Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Ar-Ge projeleri değerlendirilmeye alınmıştır. TAGEM bünyesinde enstitüler tarafından yeni ve devam eden toplam 6 projenin kabulü gerçekleşmiştir. Bugüne kadar geliştirilerek tescil edilen tarla bitkileri çeşitlerinin parmak izlerinin çıkartılması planlanarak proje hazırlanmıştır. Biyoteknoloji konusunda Kongre, Sempozyum ve Panellere katılım sağlanarak, bilgi alış veriş ve koordinasyonlar devam etmektedir. - Yerli Hayvan Genetik Kaynaklarımızın koruma prensiplerine uygun olarak enstitü ve istasyon şartlarında yetiştirme, sağlık ve koruma çalışmaları sürdürülmekte, yetiştirici elinde koruma çalışmaları kapsamında hayvanların kontrolleri yapılmaktadır. Bu hayvanlara ait bazı tanımlayıcı ırk özelliklerine ait veriler toplanmıştır. Türkiye’de arı ekotiplerinin tanımlanması ile ilgili geniş katılımlı bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Enstitü personelinin katılımıyla EFABIS veri tabanındaki hayvan ırklarına ait bilgiler güncellenmiştir. Evcil Hayvan Genetik Kaynaklarını Koruma ve Evcil Hayvan Tescil Komiteleri olağan toplantıları gerçekleştirilmiştir. 2012 Animalia Fuarı’nda hayvan genetik kaynakları sergisi açılmış ve konuyla ilgili bir panel düzenlenmiştir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç 4	Gıda Tüketimi ve Sağlık							
Strateji 4.1	Gıda kalitesi ve güvenliği denetimlerinin etkinleştirilmesi							
	Eylem 19: Gıda güvenilirliğine yönelik olarak, mevcut altyapının etkin şekilde kullanımına olanak sağlayacak Ar-Ge Birimlerinin güçlendirilmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Kalkınma Bakanlığı ,Bilim, Sanayi ve Teknoloji B.,Araştırma Merkezleri Üniversiteler, TÜBİTAK TGDF,TOBB İlgili Sektör Meclisleri		X		D	
	Gelişme: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Mastır Plan çerçevesinde yürütülen gıda araştırmalarında “Gıda-Yem Güvenilirliği ve Kalitesi Programı” yüksek öncelikli bir program olup, aynı zamanda gıda araştırma fırsat alanı içerisinde en çok projenin yürütüldüğü program olma özelliğini de korumaktadır. Mart 2012 tarihinde gerçekleştirilen Gıda ve Yem Araştırmaları Program Değerlendirme toplantısında, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı araştırma birimleri tarafından gıda güvenilirliği ve kalitesi konusunda önerilen toplam 34 adet projenin ön değerlendirmesi yapılmış, bunlardan 27 adet projeye bir üst kurul tarafından nihai karar verilmek üzere onay verilmiştir. Üst kurul tarafından desteklenmesi uygun görülen projeler 2013 yılında başlayacak olup, projelerin bütçeleri Kalkınma Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır. Söz konusu projelerin büyük bir çoğunluğunda özel sektörün maddi katkısı olduğu gibi, üniversitelerin de teknik ve laboratuvar alt yapısı olarak katkıları bulunmaktadır. Yürütülmesine karar verilen projeler ile ülkemizin artan gıda güvenilirliği ihtiyacına istinaden araştırma birimlerinin ihtiyacı olan alet-ekipman ve cihazlar alınmak suretiyle laboratuvar alt yapıları modernize edilmekte aynı zamanda nitelikli araştırma personelinin yetişmesi sağlanmaktadır. Bahsi geçen programın dışında bütçesi Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından karşılanmakta olan “Ar-Ge Destekleri ”kapsamında gıda güvenilirliğine yönelik olarak, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve üniversitelerin yürüttüğü Ar-Ge projelerine destek verilmektedir. Bu kapsamda 8 proje başvurusu yapılmış olup 2012 yılı içerisinde desteklenmek üzere ilgili kurul tarafından değerlendirmeleri yapılacaktır. Söz konusu projeler ile üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının ve özel sektörün Ar-Ge birimlerine destek verilmek suretiyle mevcut alt yapının etkin kullanımı sağlanmaya çalışılmaktadır.							
	Eylem 20: Tüketici sağlığının korunması kapsamında yapılan Ar-Ge çalışmalarına temel teşkil etmesi amacıyla; gıda ile bulaşan hastalıkların ortaya çıkma sıklığının ve beslenme kaynaklı hastalıkların takibinin yapılabilmesi için ulusal veri tabanı kurulması	Sağlık Bakanlığı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı		X		D	
	Gelişme: Türkiye Halk Sağlığı Kurumu bünyesinde Erken Uyarı-Cevap ve Saha Epidemiyolojisi Daire Başkanlığı kurulmuş ve halk sağlığını tehdit eden durumların tespiti izlenmesi ve risk yönetimi konusunda çalışmaya başlamıştır. Bu konuda AB fonlu “Bulaşıcı Hastalıkların süreyansı ve kontrolü” adlı IPA kaynaklı proje halen devam etmektedir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 4.2	Gıda sanayi tarafından üretim sırasında kalitenin kontrolü için yeni teknolojilerin geliştirilmesi							
	Eylem 21: Üretim sırasında kalitenin kontrolü konusunda kamuda ve üniversitede yapılan çalışmaların sanayiye aktarılması için özel proje pazarları düzenlenmesi	Ulusal Gıda Teknoloji Platformu Türkiye Gıda ve İçecek Sanayi Dernekleri Federasyonu	TOBB İlgili Sektör Meclisleri, TÜBİTAK Bilim, Sanayi ve Teknoloji B.,ULAKBİM YÖK	X			D	
	Gelişme: Ulusal Gıda Teknoloji Platformu üyelerine ait üretim tesislerine yaptığı ziyaretler ile kalite/süreç kontrol alanında sektörün ihtiyaçlarını tespit etmektedir. İhtiyaç detaylarını belirlemeye yönelik firma ziyaretleri ve saha çalışmaları halen devam etmektedir. Ekim 2012 içinde organize edilmesi planlanan Proje Pazarı etkinliği kapsamında gıda üretimi sırasında kalite kontrolü alanında ülkemizde var olan teknik bilgi ve bulguların ilgili kesimler ile paylaşılması sağlanacaktır. Ocak-Ağustos 2012 döneminde gerçekleştirilen saha ziyaretlerine aşağıda yer verilmektedir: - Ocak 2012: Zade Yemeklik Bitkisel Yağ Rafinasyon Tesisleri (Konya) - Mayıs 2012: Pınar Süt (İzmir) , Pınar Et (İzmir) ,Mayıs 2012: Pınar Balık (İzmir) ; Çamlı Yem Besicilik Sanayi ve Ticaret (İzmir) - Temmuz 2012: Eti Şirketler Grubu (Eskişehir)							
Stratejik Amaç 5	Hedef Odaklı Öncelikli Ar-Ge Projeleri							
Strateji 5.1	Gıda üretim ve tüketim zincirinin her aşamasında ihtiyaç duyulan Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi							
	Eylem 22: Birincil hammadde üretimine ve bu üretime girdi sağlamaya yönelik öncelikli araştırma konularının tüm paydaşların katılımı ile sürekli güncellenmesi, destek sağlayan kuruluşlara iletilmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	TÜBİTAK, Üniversiteler UGTP, TGDF, TOBB İlgili Sektör Meclisleri, Araştırma Merkezleri		X		D	
	Gelişme: - Araştırma enstitüleri tarafından geliştirilen teknoloji ve çeşitlerin çiftçilere aktarılması konusunda Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl ve İlçe Müdürlükleri ile birlikte Tarım Danışmanlarına eğitim verilmiş; düzenlenen toplantılar ile Ar-Ge çıktıları aktarılmış ve Tarla Günleri düzenlenmiştir. - Birincil hammadde üretimine ve bu üretime girdi sağlamaya yönelik öncelikli araştırma konularının tüm paydaşların katılımı ile sürekli güncellenmesi, destek sağlayan kuruluşlara iletilmesi konusunda TAGEM Master Plan revizyonları, ilgili tüm paydaşların katkı ve katılımlarıyla her 5 yılda bir yapılmakta olup, en son Aralık 2010 ayında bu faaliyet gerçekleşmiştir. - Ülkemizin Tarımsal Araştırma öncelikleri Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın değişik birimlerinden temsilciler, TAGEM'e bağlı araştırma kuruluşlarından araştırmacılar, üniversite, özel sektör, sivil toplum kuruluşları temsilcilerinden oluşan katılımcılar tarafından beş yılda bir belirlenerek yayınlanmaktadır. Bu kapsamda hazırlanan Tarımsal Araştırma Master Planı ve Tarımsal Araştırma Yönetimi Uygulama Kılavuzu 2011-2015 yıllarını kapsayacak şekilde hazırlanarak uygulamaya konulmuştur. Ayrıca Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından desteklenen özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları tarafından hazırlanacak Ar-Ge projelerindeki öncelikler de TAGEM tarafından belirlenmiştir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 23: Gıda sanayinin, yenilikçi ürün ve üretim yöntemlerine odaklı öncelikli Ar-Ge çalışmalarının tüm paydaşların katılımı ile sürekli güncellenmesi, destek sağlayan kuruluşlara iletilmesi	TOBB İlgili Sektör Meclisleri	Bilim, Sanayi ve Teknoloji B., TMMOB UGTP, TGDF, TÜBİTAK		X		D	
	Gelişme: Gıda alanında TÜBİTAK bünyesinde güdümlü çağrıya çıkılacak alt bilim/teknoloji konularının belirlenmesine girdi sağlamak ve bu alanlarda Ar-Ge ve yenilik kapasitemizdeki ihtiyaçları belirlemek amacıyla “Üst Düzey Önceliklendirme Grubu” toplantısı 6 Nisan 2012 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Üst Düzey Önceliklendirme Grubu toplantısı, sektördeki şemsiye kuruluşların ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey yöneticileri, sektöre yönelik somut çalışmaları olan akademisyenler ve araştırma alanları arasındaki denge gözetilerek belirlenen sanayi üst düzey yöneticilerinden oluşturulmuştur. Ayrıca, toplantıya ilgili Bakanlıklardan üst düzeyde katılım sağlanmıştır. Gıda Üst Düzey Önceliklendirme Grubu Toplantısı çıktıları TÜBİTAK bünyesinde çağrıya çıkılacak konuları belirleyen Çağrı Programı Danışma Kurullarına girdi sağlanmıştır. YOİKK Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları ve Ar-Ge teknik komitesi çalışmaları doğrultusunda, üniversite-sanayi işbirliğini iyileştirecek çeşitli eylem maddeleri ile UBTYS 2011-2016 ve BT İK Stratejisi ve Eylem Planı'nda yer alan üniversite-sanayi-kamu işbirliği mekanizmalarının etkin kullanımının sağlanması hedeflerinde elde edilecek başarının; bu eylemle gıda sanayisinde yapılması öngörülen üretici-araştırmacı ve destek mekanizması koordinasyonunu da direk olarak sağlayacağı değerlendirilmektedir. Öncelikli olarak bahsi geçen stratejilerdeki eylemlere yönelik çalışma yapılması, bu çalışmaların sonucunun gıda sanayisine yönelik eylemlere yansıtılması düşünülmektedir							
	Eylem 24: Gıda Kalitesi ve Güvenliği ile Gıda ve Sağlık konularına odaklı öncelikli Ar-Ge konularının tüm paydaşların katılımı ile sürekli güncellenmesi, destek sağlayan kuruluşlara iletilmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Sağlık Bakanlığı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji B.,TGDF TÜBİTAK,Üniversiteler,Araştırma Merkezleri		X		D	
	Gelişme: Ülkemizin Tarımsal Araştırma öncelikleri Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın değişik birimlerinden temsilciler, TAGEM'e bağlı araştırma kuruluşlarından araştırmacılar, üniversite, özel sektör, sivil toplum kuruluşları temsilcilerinden oluşan katılımcılar tarafından beş yılda bir belirlenerek yayınlanmaktadır. Bu kapsamda hazırlanan Tarımsal Araştırma Master Planı ve Tarımsal Araştırma Yönetimi Uygulama Kılavuzu 2011-2015 yıllarını kapsayacak şekilde hazırlanarak uygulamaya konulmuştur. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın Araştırma Birimleri tarafından yürütülen projelere ait 2011-2012 öncelikleri belirlenmiştir. Ar-Ge öncelikli projelere ait öncelikler ise Nisan 2012 yılında belirlenmiştir. Bununla birlikte TÜBİTAK MAM tarafından yürütülmekte olan “Ulusal Gıda Kompozisyonunun Belirlenmesi ve Sürekli paylaşım Sisteminin oluşturulması” projesi Türkiye Halk Sağlığı Kurumu bünyesindeki Tüketici Güvenliği Laboratuvarları Daire Başkanlığı sorumluluğunda devam etmektedir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 25: Gıda üretim ve tüketim zincirinin her aşamasında, TGP (Teknoloji Geliştirme Projeleri) desteği kapsamında Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin teşvik edilmesi	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı	Ekonomi Bakanlığı, Bilim,Sanayi ve Teknoloji B.		X		-	
	Gelişme: Ekonomi Bakanlığı DFIF kaynağından 98/10 sayılı Tebliğ kapsamında kaynak kullandırımı Ağustos 2010 tarihinden itibaren yapılmadığı için TGP desteği adı altında proje desteği sağlanamamaktadır. Ekonomi Bakanlığı ile üzerinde çalışılan Ür-Ge ve Ticarileştirmeye Yönelik yeni destek modeline ilişkin Tebliğin yürürlüğe girmesi durumunda gıda üretim ve tüketim zinciri aşamalarında ve gıda depolama ve taşıma süreçlerinde Ar-Ge ve Yenilik içeren projelerin desteklenmesi mümkün olabilecektir.							
Strateji 5.2	Gıda üretim ve tüketim zincirindeki öncelikli konularda Ar-Ge ve Yenilik yetkinliğinin geliştirilmesi							
	Eylem 26: Bir uzman grubu kurularak gıda üretim ve tüketim zincirindeki teknolojik alanların; Ar-Ge potansiyeli, insan kaynakları, altyapılar, cari denge açısından incelenmesi ve önceliklendirilmesi	TÜBİTAK	Tüm ilgili paydaşlar	X			T	
	Gelişme: Ülkemizin 2023 yılı ulusal hedeflerine katkı sağlamak amacıyla hazırlanan Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) 2011-2016 kapsamında enerji alanı su, gıda, uzay ve savunma alanları ile birlikte “İvme kazanmamız gereken ihtiyaç odaklı alanlar” olarak belirlenmiştir. Bu alanlarda TÜBİTAK bünyesinde güdümlü çağrıya çıkılacak alt bilim/teknoloji konularının belirlenmesine girdi sağlamak ve bu alanlarda Ar-Ge ve yenilik kapasitemizdeki ihtiyaçları belirlemek amacıyla “Üst Düzey Önceliklendirme Grubu” toplantıları gerçekleştirilmiştir. 6 Nisan 2012 tarihinde gerçekleştirilen Gıda Üst Düzey Önceliklendirme Grubu Toplantısı ile TÜBİTAK bünyesinde çağrıya çıkılacak konuları belirleyen Çağrı Programı Danışma Kurullarına girdi sağlanmıştır. Üst Düzey Önceliklendirme Grupları, sektördeki şemsiye kuruluşların ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey yöneticileri, sektöre yönelik somut çalışmaları olan akademisyenler ve araştırma alanları arasındaki denge gözetilerek belirlenen sanayi üst düzey yöneticilerinden oluşturulmuştur. Ayrıca, toplantıya ilgili Bakanlıklardan üst düzeyde katılım sağlanmıştır. Bu eyleme ilişkin iş adımları tamamlanmıştır. Bu kapsamda Gıda Üst Düzey Önceliklendirme Grubu Toplantısı’nda yapılan önceliklendirme sonucunda Çağrı Programı Danışma Kurulları oluşturulmuştur. Bu toplantılarda TÜBİTAK TEYDEB ve TÜBİTAK ARDEB birimlerinin 1511 ve 1003 kodlu yeni destek programlarında çağrıya çıkılacak proje konuları belirlenmiştir. Çağrı süreci devam etmektedir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 27: Gıda üretim ve tüketim zincirindeki öncelikli konularda hedef odaklı Ar-Ge projelerinin desteklenmesi	TÜBİTAK	Tüm ilgili paydaşlar	X			D	
	Gelişme: Araştırma önceliklerini belirlemek amacıyla 6 Nisan 2012 tarihinde “Gıda Üst Düzey Önceliklendirme Grubu” toplantısı gerçekleştirilmiştir. Belirlenecek öncelikli alanlarda sonuç odaklı, izlenebilir hedefleri olan, ilgili bilim/teknoloji alanlarının dinamiklerini gözeten ve yurt içinde yapılan Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla 1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı ve 1511-TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı oluşturulmuştur. Önceliklendirilen alanlarda TÜBİTAK ARDEB ve TÜBİTAK TEYDEB bünyesinde oluşturulan Çağrı Programı Danışma Kurulları tarafından çağrılar oluşturmuştur. İlk aşamada aşağıdaki çağrı başlıklarında projelerin desteklenmesi uygun görülmüştür: - Endüstriyel bitkilerden buğday, mısır, pamuk ve soya çeşitlerinin ıslahı - Yerli büyükbaş ve küçükbaş hayvan ıslahı - Mikrobiyel hızlı tanı kitleri ve sistemlerinin geliştirilmesi - Yeni nesil gıda ambalajlarının geliştirilmesi - Çeşit ıslahı ve yerli tohum üretiminin artırılması - Enerji bitkileri							
	Eylem 28: Gıda üretim ve tüketim zincirinde altyapı geliştirilmesine ihtiyaç duyulan alanlarda altyapı desteklerinin verilmesi	Kalkınma Bakanlığı	Tüm ilgili paydaşlar	X			D	
	Gelişme: 2012 yatırım programında gıda ile ilgili 8 araştırma merkezi projesi yer almaktadır. 2011 yılı itibariyle 6 gıda araştırma merkezi projesi tamamlanmıştır. Devam eden 4 projenin 2012 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Diğer 2 proje 2013 yılında sona erecektir. 2013 yılı için herhangi bir alanda yeni proje alınmaması nedeniyle gıda araştırma merkezleriyle ilgili başvuru da alınmayacaktır.							
	Eylem 29: Gıda üretim ve tüketim zincirinde insan kaynağının geliştirilmesine ihtiyaç duyulan alanlarda yüksek lisans ve doktora programlarının açılması	Yükseköğretim Kurulu	Tüm ilgili paydaşlar	X			D	
	Gelişme: Lisansüstü program açma teklifleri yükseköğretim kurumları tarafından yapılmakta olup, söz konusu program açma teklifleri YÖK tarafından değerlendirilmektedir. Yükseköğretim kurumlarında gıda alanında yüksek lisans düzeyinde 45 ve doktora düzeyinde ise 31 program bulunmaktadır. Söz konusu alanda program açılması için üniversiteler teşvik edilmektedir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 30: Gıda üretim ve tüketim zincirinde insan kaynağının geliştirilmesine ihtiyaç duyulan alanlarda araştırma ve eğitim burslarının verilmesi	TÜBİTAK	Tüm ilgili paydaşlar	X			D	
	Gelişme: Gıda alanında insan kaynağının geliştirilmesine ihtiyaç duyulan alanlarda araştırma ve eğitim burslarının verilmesi amacıyla mevcut bursiyerler arasında envanter oluşturulmuş olup çalışmalara başlanmıştır.							
	Eylem 31: Gıda üretim ve tüketim zincirinde kamu sektöründe ihtiyaç duyulan Ar-Ge konularının belirlenmesi ve açılacak çağrılar kapsamında desteklenmesi	TÜBİTAK	Tüm ilgili kamu kurumları	X			T	
	Gelişme: 2012 yılı itibariyle, TÜBİTAK 1007 Programı'nda çağrılı sisteme geçilmiştir. Bu doğrultuda; çağrılı sistemde, müşteri kurumların Ar-Ge nitelikli ihtiyaç başlıkları için Odak Grup çalışması ile her bir başlık için çağrı dokümanı oluşturulmakta ve söz konusu ihtiyaçlar için çağrıya çıkılmaktadır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı için bu çalışmalar yapılmış olup hazırlanan 19 çağrı dokümanından 5 çağrı dokümanı gıda üretim ve tüketim zincirini ilgilendiren Ar-Ge nitelikli ihtiyaç başlıklarını oluşturmaktadır.							
	Eylem 32: Gıda üretim ve tüketim zincirindeki ileri teknoloji geliştirme faaliyetlerinin İTEP (İleri Teknoloji Projeleri) Desteği kapsamında teşvik edilmesi	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı	Ekonomi Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı		X		D	
	Gelişme: TTGV özkaynaklarından sağlanan İleri Teknoloji Projeleri Desteği (İTEP) kapsamında 2011 yılında açılan Gıda Teknolojileri alanında proje başvurusu alınmamıştır. İTEP kapsamında Gıda Teknolojileri desteği için proje başvuru kabul süreci 2012 yılında da açık tutulacaktır.							
Stratejik Amaç 6	Sürdürülebilirlik ve Çevre Dostu Teknolojiler							
Strateji 6.1	Gıda depolama ve taşıma teknolojilerinin geliştirilmesi ile gıda kayıplarının önlenmesi							
	Eylem 33: Depolama ve taşıma teknolojileri konusundaki Ar-Ge ve yenilik çalışmalarının özendirilmesi	TÜBİTAK	Gıda, Tarım ve Hayvancılık B., TGDF, TÜBİTAK, TOBB İlgili Sektör Meclisleri		X		D	
	Gelişme: Gıda alanında gerçekleştirilen Üst Düzey Önceliklendirme Grubu çalışması sonucu 1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı ve 1511-TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı kapsamında ilk çağrılara çıkmıştır. Çağrı başlıklarından biri yeni nesil gıda ambalajının geliştirilmesidir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 34: Gıda depolama ve taşıma teknolojilerinin geliştirilmesi konulu yenilik ve Ar-Ge faaliyetlerinin, TGP (Teknoloji Geliştirme Projeleri) desteği kapsamında teşvik edilmesi	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı	Ekonomi Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı		X		D	
	Gelişme: Ekonomi Bakanlığı DFİF kaynağından 98/10 sayılı Tebliğ kapsamında kaynak kullandırımı Ağustos 2010 tarihinden itibaren yapılmadığı için TGP desteği adı altında proje desteği sağlanamamaktadır. Ekonomi Bakanlığı ile üzerinde çalışılan Ür-Ge ve Ticarileştirmeye Yönelik yeni destek modeline ilişkin Tebliğin yürürlüğe girmesi durumunda gıda üretim ve tüketim zinciri aşamalarında ve gıda depolama ve taşıma süreçlerinde Ar-Ge ve Yenilik içeren projelerin desteklenmesi mümkün olabilecektir.							
	Eylem 35: Gıda depolama ve taşıma teknolojilerinin geliştirilmesi konulu ileri teknoloji geliştirme faaliyetlerinin, İTEP (İleri Teknoloji Projeleri) desteği kapsamında teşvik edilmesi	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı	Ekonomi Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı		X		D	
	Gelişme: TTGV özkaynaklarından sağlanan İleri Teknoloji Projeleri Desteği (İTEP) kapsamında bu alanda proje başvurusu alınmamıştır. İTEP kapsamında Gıda Teknolojileri desteği için proje başvuru kabul süreci 2012 yılında da açık tutulacaktır.							
Strateji 6.2	Birincil hammadde üretiminde doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlayacak teknolojilerin geliştirilmesi							
	Eylem 36: Birincil Hammadde Üretiminde Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Kullanımını Sağlayacak Teknolojilerin Geliştirilmesi faaliyetlerinin İTEP (İleri Teknoloji Projeleri) desteği kapsamında teşvik edilmesi	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı	Ekonomi Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı		X		D	
	Gelişme: TTGV özkaynaklarından sağlanan İleri Teknoloji Projeleri Desteği (İTEP) kapsamında 2011 yılında açılan Yenilenebilir Enerji alanında 3 Milyon ABD Doları tutarında bir proje desteklenmiştir. Projeye ilişkin 0,4 Milyon ABD Doları kullandırımı yapılmıştır. İTEP kapsamında Yenilenebilir Enerji ve Uyum Teknolojileri alanlarında proje desteği için proje başvuru kabul süreci 2012 yılında da açık tutulacaktır.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 37: Birincil Hammadde Üretiminde Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Kullanımını Sağlayacak Teknolojilerin Geliştirilmesi faaliyetlerinin Çevre Projeleri-Temiz Üretim Desteği kapsamında teşvik edilmesi	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı	Ekonomi Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		X		D	
Gelişme: TTGV özkaynaklarından sağlanan Çevre Projeleri Desteği-Temiz Üretim (Çevre Teknolojileri ve Enerji Verimliliği) Desteği kapsamında 1 Kasım 2011-30 Nisan 2012 arasında iki proje başvurusu olmuş, iki proje için sözleşme imzalanmıştır. Devam eden üç projeye ise kullandırım gerçekleşmiştir. Belirtilen bu projelerden biri birincil hammadde üretiminde sürdürülebilirliğin sağlanması konusunda doğrudan ilgili olup, projeye 1 Milyon ABD Dolarında kullandırım yapılmıştır. Çevre Projeleri Desteği kapsamında Çevre Teknolojileri alanında proje desteği için proje başvuru kabul süreci 2012 yılında da açık tutulacaktır. Birincil hammadde üretimi ile ilgili projeler de bu kapsama girmektedir.								
Strateji 6.3	Gıda sanayinde çevre dostu teknolojilerin geliştirilmesi							
	Eylem 38: Çevre dostu teknolojilerle ilgili yapılan akademik Ar-Ge çalışmalarıyla ilgili Gıda sanayine periyodik bilgilendirme yapılması	TOBB İlgili Sektör Meclisleri	TÜBİTAK, TGDF YÖK, Gıda, Tarım ve Hayvancılık B.	X			D	
Gelişme: YOİKK Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları ve Ar-Ge teknik komitesi çalışmaları doğrultusunda, üniversite-sanayi işbirliğini iyileştirecek çeşitli eylem maddeleri ile UBTYS 2011-2016 ve BT İK stratejilerinde yer alan üniversite-sanayi-kamu işbirliği mekanizmalarının etkin kullanımının sağlanması hedeflerinde elde edilecek başarının; bu eylemle gıda sanayisinde yapılması öngörülen üretici-araştırmacı ve destek mekanizması koordinasyonunu da direkt olarak sağlayacağı değerlendirilmektedir.								
	Eylem 39: Gıda sanayinde çevre dostu teknolojilerin geliştirilmesi faaliyetlerinin İTEP (İleri Teknoloji Projeleri) desteği kapsamında teşvik edilmesi	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı	Ekonomi Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji B.		X		D	
Gelişme: TTGV özkaynaklarından sağlanan İleri Teknoloji Projeleri Desteği (İTEP) kapsamında 2011 yılında açılan Gıda Teknolojileri alanında proje başvurusu alınmamıştır. İTEP kapsamında Gıda Teknolojileri desteği için proje başvuru kabul süreci 2012 yılında da açık tutulacaktır.								

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı ¹			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem 40: Gıda paketlemede kullanılan ambalaj malzemelerinin üretimi ve kullanımına yönelik olarak Ar-Ge faaliyetlerinin özendirilmesi	TÜBİTAK	Gıda, Tarım ve Hayvancılık B., İlgili STK'lar		X		D	
	Gelişme: Gıda alanında gerçekleştirilen Üst Düzey Önceliklendirme Grubu çalışması sonucu 1003- Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı ve 1511-TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı kapsamında ilk çağrılara çıkmıştır. Çağrı başlıklarından biri yeni nesil gıda ambalajının geliştirilmesidir.							
	Eylem 41: Gıda sanayinde çevre dostu teknolojilerin geliştirilmesi faaliyetlerinin Çevre Projeleri-Temiz Üretim ve Enerji Verimliliği Destekleri kapsamında teşvik edilmesi	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı	Ekonomi Bakanlığı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		X		D	
	Gelişme: TTGV özkaynaklarından sağlanan Çevre Projeleri Desteği-Temiz Üretim (Çevre Teknolojileri ve Enerji Verimliliği) Desteği kapsamında 1 Kasım 2011-30 Nisan 2012 arasında iki proje başvurusu olmuş, iki proje için sözleşme imzalanmıştır. Devam eden üç projeye ise kullandırım gerçekleşmiştir. Belirtilen bu projelerden üçü gıda ve yan sanayii ile ilgilidir. Çevre Projeleri Desteği kapsamında Enerji Verimliliği alanında proje desteği için proje başvuru kabul süreci 2012 yılında da açık tutulacaktır. Gıda sanayii ile ilgili projeler de bu kapsama girmektedir.							
	Eylem 42: Üretim süreçlerinde yerel düşük karbon teknolojilerini teşvik etmek için “İklim Dostu Ürün” Sertifikasının geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapılması	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı,TSE			X	D	
	Gelişme: İlgili kuruluşlar ile bu konuya ilişkin koordinasyon toplantıları yapılacak olup, bahse konu sertifikanın ISO/DIS 14067 çalışmaları ile koordinasyon içinde yürütülmesi planlanmaktadır.							
Strateji 6.4	Gıda sanayinde atıkların ve artıkların geri dönüşümü ile katma değer sağlanması							
	Eylem 43: Gıda sanayi atık ve artıklarının farklı sektörlerde değerlendirilmesi konusundaki Ar-Ge ve yenilik çalışmalarının özendirilmesi	TÜBİTAK	Gıda, Tarım ve Hayvancılık B.,Çevre ve Şehircilik B.,EPDK, Enerji ve Tabii Kaynaklar B., UGTP, TGDF TÜBİTAK,TOBB İlgili Sektör Meclisleri		X		D	
	Gelişme: Gıda sanayi atık ve artıklarının farklı sektörlerde değerlendirilmesi için TÜBİTAK ARDEB ve TÜBİTAK TEYDEB tarafından projeler desteklenmektedir.							

D2 - Bölüm 2: İvme Kazanmamız Gereken Alanlarda İhtiyaç Odaklı Yaklaşımlar Kapsamında Diğer Gelişmeler

UBTYS 2011-2016 kapsamında Savunma ve Uzay alanlarının yanı sıra Enerji, Su ve Gıda alanları ivme kazanmamız gereken ihtiyaç odaklı alanlar olarak belirlenmiştir. Bu alanlara yönelik TÜBİTAK tarafından geliştirilen yeni programlar şu şekildedir:

- 1511 - Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı
- 1003 - Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

Öte yandan Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (1007 Programı) kamu kurumlarının Ar-Ge ile giderilebilecek ihtiyaçlarının karşılanmasına veya sorunlarının çözümüne ilişkin projeleri desteklemek üzere revize edilmiştir.

Enerji, Su, Gıda, Savunma ve Uzay alanlarında TÜBİTAK'ın yürüttüğü diğer programlar kapsamında ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetleri ile Ar-Ge ve Yenilik destekleri verilmeye devam etmektedir.

A. TÜBİTAK'ın Ar-Ge Destek Mekanizmalarındaki Yenilikler

1511-TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı ve 1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı'na ilişkin ayrıntılar D1 stratejik amacı altında yer almaktadır.

Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (1007) kapsamındaki revizyon çalışmasının ayrıntıları D1 stratejik amacı altında raporlanmıştır.

B. İvme Kazanmamız Gereken İhtiyaç Odaklı Alanlarda Ar-Ge Destekleri

UBTYS 2011-2016 kapsamında ivme kazanmamız gereken ihtiyaç odaklı Enerji, Su ve Gıda ile Savunma ve Uzay alanlarında TÜBİTAK programları bazında verilen destekler Tablo 4 ve Tablo 5'te verilmektedir.

Tablo 4. İvme Kazanmamız Gereken İhtiyaç Odaklı Alanlarda TÜBİTAK Birimleri* bazında Destek Verileri (Enerji, Su, Gıda 2003-2012**)

	Enerji		Su		Gıda	
Birimler	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi***	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi***	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi***
ARDEB	347	62,6	173	26,8	1645	215,9
TEYDEB	212	37,9	26	3,7	407	116,1
KAMAG	21	137,5	13	38,6	34	86,9

*ÜİDB'ye ilişkin veriler Y6 bölümünde verilmektedir.

** 30 Haziran 2012 itibarıyla

***2012 Sabit Fiyatlarıyla; Milyon TL

Tablo 5. İvme Kazanmamız Gereken İhtiyaç Odaklı Alanlarda TÜBİTAK Birimleri* Bazında Destek Verileri (Savunma, Uzay 2003-2012**)

	Savunma		Uzay	
Birimler	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi***	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi***
ARDEB	83	21,9	65	10,1
TEYDEB	259	309,04	-	-
SAVTAG	49	742,4	4****	303,7****

*ÜİDB'ye ilişkin veriler Y6 bölümünde verilmektedir.

** 30 Haziran 2012 itibarıyla

***2012 Sabit Fiyatlarıyla; Milyon TL

**** 2006-2012 yılları arasındaki proje verilerini kapsamaktadır.

TTGV Destekleri

Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı bünyesinde yürütülen çeşitli Ar-Ge Destek programları kapsamında ivme kazanmamız gereken ihtiyaç odaklı alanlar da desteklenmektedir. Desteklere ilişkin bilgiler Tablo 6 ve Tablo 7'de verilmektedir.

Tablo 6. İvme Kazanmamız Gereken İhtiyaç Odaklı Alanlarda TTGV Programları bazında Destek Verileri (Enerji, Su, Gıda 2003-2012*)

	Enerji		Su		Gıda	
Programlar	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi**	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi**	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi**
Teknoloji Geliştirme Projeleri Desteği	10	10,0	2	1,3	16	8,5
İleri Teknoloji Projeleri Desteği*	1	5,8	-	-	-	-
Çevre Projeleri Desteği	15	13,2	-	-	2	1,5

*30 Haziran 2012 itibarıyla,

** 2012 Sabit Fiyatlarıyla; Milyon TL

Tablo 7. İvme Kazanmamız Gereken İhtiyaç Odaklı Alanlarda TTGV Programları bazında Destek Verileri (Savunma, Uzay 2003-2012*)

	Savunma		Uzay	
Programlar	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi**	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi**
Teknoloji Geliştirme Projeleri Desteği	18	20,7	2	2,1
İleri Teknoloji Projeleri Desteği*	1	4,6	-	-

*30 Haziran 2012 itibarıyla,

** 2012 Sabit Fiyatlarıyla; Milyon TL

TÜBİTAK Ulusal Savunma ve Güvenlik Teknolojileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı (TÜBİTAK-SAVTAG)

TÜBİTAK Savunma ve Güvenlik Teknolojileri Araştırma Destek Grubu (SAVTAG) bünyesinde desteklenen projelerin öncelikli ihtiyaç alanlarına göre sistematik ve etkin olarak belirlenmesi, değerlendirme sürelerinin kısaltılması ve proje geliştirme süreçlerinin iyileştirilmesi amacıyla 1007 Programı'nda çağrılı sistem yapısını esas alan köklü bir revizyon gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda ilgili yönetmelik 31 Mayıs 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 1007 Programı yönetmeliğinin alt mevzuatı revizyonu da tamamlanmış ve TÜBİTAK Bilim Kurulu tarafından 7 Temmuz 2012 tarihinde kabul edilmiştir. Büyük bütçeli projelerin başlatılmasından önce fizibilite, kavram ispatı gibi daha küçük çalışmalarla proje yapılabilirliğinin ve risklerin önceden belirlenebilmesi amacıyla yeni bir Esas hazırlanarak 1007 Programı mevzuatına dahil edilmiştir.

TÜBİTAK SAVTAG'ın kurulduğu 8 Ocak 2006 tarihinden itibaren 30 Haziran 2012 tarihine kadar geçen süre içerisinde, Milli Savunma Bakanlığı'ndan 53, Savunma Sanayi Müsteşarlığı'ndan 27 ve Başbakanlık'tan 2 proje olmak üzere, toplam 82 proje değerlendirilmek üzere önerilmiştir. Önerilen 82 projenin toplam bütçesi 1,3 milyar TL'dir. 30 Haziran 2012 tarihi itibarı ile önerilen ve desteklenen proje sayısı ve bütçe değerleri Tablo 8 ve Tablo 9'da gösterilmektedir.

Tablo 8. SAVTAG'a Önerilen ve Desteklenen Proje Sayıları ve Bütçelerinin Dağılımı

Proje Durumu	31.10.2011 itibarıyla		30.06.2012 itibarıyla		2012 sonu (Tahmini)	
	Sayı	Bütçe*	Sayı	Bütçe*	Sayı	Bütçe*
Önerilen Projeler	80	1259	82	1.299	90	1.400
Değerlendirilen Projeler	80	1259	82	1.299	90	1.400
Yürürlükte Olan Projeler	22	427	21	406	25	450
Sözleşmesi Hazırlanmakta Olan Projeler	3	12	3	21	-	-
Revizyondaki Projeler	2	30	4	48	-	-
Paneli Yapılacak Projeler	4	46	-	-	-	-
Bekleyen Projeler	3	300	2	272	1	262
Sonuçlanan Projeler	24	150	26	178	37	270
İptal Edilen Projeler	2	3	2	3	2	3
Reddedilen/Geri Çekilen Projeler	20	291	24	371	25	380

*Destek programının başlatıldığı tarihten itibaren birikimli bütçe rakamlarıdır. Milyon TL cinsinden.

Tablo 8'de yer alan 30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla yürürlükteki 21 proje, alt projeleriyle birlikte 30 projeden oluşmakta olup, bu projelerin sayısal dağılımı olarak üniversitelerin payı %17, özel sektörün payı %53 ve TÜBİTAK Enstitülerinin payı %30'dur. Söz konusu projelerin bütçe olarak dağılımında üniversitelerin payı %18, özel sektörün payı %50 ve TÜBİTAK Enstitülerinin payı %32'dir.

TÜBİTAK SAVTAG programı kapsamında desteklenmiş olan 49 projenin (587 Milyon TL), 5'i (258 Milyon TL) uzay alanıyla ilişkilidir. Uzay alanında desteklenen projelerin bütçesi, toplam desteklenen projelerin bütçesi içerisinde %44'lük bir oran oluşturmaktadır.

Tablo 9. SAVTAG Projelerinin Durumu (01.01.2006 – 30.06.2012)

Proje Durumu	Proje Sayısı Toplamı	Üniversite						Özel Sektör						Enstitü						Toplam Bütçe*
		Sayı				Bütçe*		Sayı				Bütçe*		Sayı				Bütçe*		
		Ana Prj.	Alt Prj.	Toplam	%	Toplam	%	Ana Prj.	Alt Prj.	Toplam	%	Toplam	%	Ana Prj.	Alt Prj.	Toplam	%	Toplam	%	
Önerilen Projeler (1)	132	18	18	36	27	188,3	14	33	26	59	45	817,4	63	31	6	37	28	293,4	23	1.299,1
Yürürlükte Olan Projeler (2)	30	2	3	5	17	73,3	18	10	6	16	53	202,7	50	9	0	9	30	129,7	32	405,7
Sözleşme Aşamasında Olan Projeler (3)	6	1	1	2		11,5		2	0	2		7,0		0	2	2		2,8		21,3
Revizyonda Olan Projeler(4)	8	1	1	2		18,0		1	2	3		10,0		2	1	3		19,7		47,7
Paneli Yapılacak Projeler)	0	0	0	0		0,0		0	0	0		0,0						0,0		0,0
Bekleyen Projeler (5)	5	0	2	2		5,4		2	1	3		266,7						0,0		272,1
Reddedilen/ Geri Çekilen Projeler (6)	46	6	6	12		20,8		13	14	27		267,7		5	2	7		82,8		371,3
İptal Edilen Projeler	2	2	0	2		2,9						0,0				0		0,0		2,9
Sonuçlanan Projeler (7)	35	6	5	11		56,4		5	3	8		63,3		15	1	16		58,4		178,1

*Destek programının başlatıldığı tarihten itibaren birikimli bütçe rakamlarıdır. Milyon TL cinsinden

- (1) Önerilen proje sayısı 82 olup, bu sayı alt projelerle birlikte 132 olmaktadır.
(2) Yürürlükte olan proje sayısı 21 olup, bu sayı alt projelerle birlikte 30 olmaktadır.
(3) Sözleşme aşamasında olan proje sayısı 3 olup, bu sayı alt projelerle birlikte 6 olmaktadır.
(4) Revizyonda olan proje sayısı 4 olup, bu sayı alt projelerle birlikte 8 olmaktadır.
(5) Bekleyen proje sayısı 2 olup, bu sayı alt projelerle birlikte 5 olmaktadır.
(6) Reddedilen/ Geri Çekilen Proje sayısı 24 olup, bu sayı alt projelerle birlikte 46 olmaktadır.
(7) Sonuçlanan Proje sayısı 26 olup, bu sayı alt projelerle birlikte 35 olmaktadır.

Stratejik Amaç D3: Tabandan Yukarı Yaklaşımlar

D3 - Bölüm 1: UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D3 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç D3.	Tabandan Yukarı Yaklaşımlar ¹					
Amaç D3.1.	Tabandan yukarı yaklaşımların desteklenmesine yönelik mevcut desteklerin iyileştirilmesi					
D3.1.1	Disiplinlerarası alanlarda bilimsel boşlukları doldurmak üzere evrensel boyutta katkı yapacak araştırmaların teşvik edilmesi					
	Eylem: Aşı ile önlenebilir hastalıklarda Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi ve ülkemize özgü etken profiline göre aşı politikalarına yön verilmesinin sağlanması	Sağlık Bakanlığı	Üniversiteler, Araştırma enstitüleri	2012-2016	D	
	Gelişme: T.C. Sağlık Bakanlığı ihtiyaç analiz dökümleri yapılmıştır. Buna göre aşı ve serum üretimi için; 1. Kırım Kongo Kanamalı Ateşi hastalığının tedavisi için, İnsan Kaynaklı anti serum üretilmesi, 2. Kuduz hastalığı tedavisi için İnsan Kaynaklı anti serum üretilmesi, 3. Hücre kültürü tekniği ile kuduz aşısının üretilmesi, 4. Streptococcus pneumoniae'ya karşı korunma sağlayabilecek ulusal aşı prototipinin geliştirilmesi: Rekombinant protein-polisakkarit konjuge aşı, 5. Yeni menenjit aşı dizaynı maddeleri üzerinde değerlendirme yapılmıştır. TÜBİTAK'ın 1007 Programı kapsamında bu konularla ilgili açılacak çağrılar üzerine ortak çalışmalar yürütülmüştür.					
D3.1.2	Sanayicilerin ihtiyaçlarına cevap verecek temel ve uygulamalı araştırma projelerinin teşvik edilmesi					
	Eylem: Sanayi işletmelerinin sektörel Ar-Ge ihtiyaçlarının dönemsel olarak belirlenmesi, ilan edilmesi ve araştırmacıların çalıştıkları konuların da sanayiciler tarafından görülebilmesini sağlayacak bir bilgi sisteminin kurulması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	TÜBİTAK, TOBB, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı	2011 - 2013	D	
	Gelişme: Ar-Ge web portalı ile ilgili sunum düzenlemeleri tamamlanmış olup test işlemleri devam etmektedir. Kurulan portalın Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı sistemiyle entegrasyonu tamamlandıktan sonra İşbirliği yapılacak kuruluşlarla birlikte bir çalışma yol haritası belirlenecektir.					

¹ Bu stratejik amaca yönelik aşağıda belirtilen strateji(ler) altında 2012 yılına yönelik uygun bulunan bir eylem bulunmamaktadır:

D3.2.2. Öncül araştırmalara yönelik destek programlarında, araştırma yetkinliği konusunda uluslararası üne sahip yurtdışındaki Türk ve uluslararası bilim insanlarının Türkiye'ye çekilebilmesine yönelik proaktif yaklaşım ve mekanizmaların geliştirilmesi

D3.2.3. Öncül araştırmalara yönelik Ar-Ge ve altyapı desteklerinin kurumlararası eşgüdümün içerisinde geliştirilmesi

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D3 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Yeni bor ürünlerinin ve yeni kullanım alanlarının araştırılarak dünya bor pazarının büyütülmesi (Mevcut ve yeni ürün üretimi sonucunda oluşan atıkların çevre etkilerini en aza indirerek atıkların yeniden ekonomiye kazandırılması için Ar-Ge çalışmalarına devam edilmesi)	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü)	TÜBİTAK, Üniversiteler, Özel sektör kuruluşları	2011 - 2013	D	
Gelişme: • <i>Metal Borhidrürlerin sentezlenmesi ve hidrojen çevriminde kullanımı</i> Gazi Üniversitesi ve Eti Maden işbirliğinde çalışılmıştır. Laboratuvar ölçekli deneysel çalışmalarda metal bor hidrürler (NaBH₄, LiBH₄ ve KBH₄) mekanokimyasal metotla üretilmiştir. Üretilen ürünlerin saflaştırılması yapılmıştır. Ayrıca, metal borhidrürlerden hidrojen geri kazanımı için katalizör geliştirilmiştir. • <i>Bor ve Bor Bileşikleriyle Yapılandırılmış Antifouling Nanoteknolojik Kaplama Uygulamaları (Nano Kompozit Bor-NKB Projesi)</i> Bilkent Üniversitesi, Innovcoat firması ve Eti Maden işbirliğinde çalışılmıştır. Bor ile yapılandırılmış nanoparçacık katkılı nanokompozit filmlerin en önemli özelliği filmde herhangi bir madde salınımı olmaması ve bu nedenle çevreci olmasıdır. Bu proje ile bor ve bor bileşikleriyle yapılandırılmış yeni nanoteknolojik kaplamaların geliştirilmesi ve bu kaplamaların morfolojik, kimyasal ve fiziksel özelliklerinden yararlanarak çevreci yaklaşımlarla yeni bor kullanım alanlarının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmalar sonucunda, bor ile yapılandırılmış kaplama formülasyonlarının yüzeylere su ve yağ iticiliğinin yanında, mantar ve küf oluşumuna karşı direnç artışı özelliği kazandırdığı bu sayede yüzeyin kirlenmesinin zorlaştığı ve temizlenmesinin ise kolaylaştığı tespit edilmiştir. • <i>Bor ile Yapılandırılmış Beton, Asfalt Yüzeyler için Nanokaplama Uygulamaları</i> Bilkent Üniversitesi, Innovcoat firması ve Eti Maden işbirliğinde çalışılmıştır. İnce film nanokaplamalarla beton, asfalt ve çimento esaslı tüm yüzeylerin nanoboyuttaki bor metalinin üstün fonksiyonel özellikleri ile korunması hedeflenmektedir. Nanokompozit tasarım ve sentez çalışmalarına paralel olarak yüzey kaplama uygulamaları ve kaplanmış yüzeyler üzerinde test çalışmaları ve performansları ile ilgili deneysel çalışmalar kapsamında, toplam 21 formülasyon çalışılmış ve geliştirilen nanokompozitlerle yüzey testlerine devam edilmektedir. • <i>Kırka Bor Atıklarında Hafif Agregat Üretimi ve Karakterizasyonu</i> Anadolu Üniversitesi Seramik Araştırma Merkezi A.Ş. (SAM) ile ortak olarak yürütülmektedir. Bu proje ile Kırka bor atıklarından farklı kullanım ve amaçlar için hafif agregat üretimi ve karakterizasyonu amaçlanmış olup, ayrıca ▪ Kırka bor atıklarının katkı değil ana hammadde olarak kullanılabileceği reçeteler elde edilmesi, ▪ Büyük oranda kapalı gözenekli, düşük yoğunluklu, mukavim, hafif agregalar üretilmesi, ▪ Üretim sırasında minimum enerji tüketimi ile düşük maliyetli ancak, yüksek ısı ve ses yalıtımı yapabilen gözenekli yapıların oluşturulması böylece, yüksek miktarda atık kullanımı sağlanarak atık sorununa yeni çözüm önerileri geliştirilmesi ve sorunlara çevreci çözümler sunulması hedeflenmektedir. Laboratuvar ölçekli çalışmalar devam etmektedir. • <i>Katı Faz Reaksiyonu ile Pilot Ölçekli Yüksek Enerji Çarpımlı Reaktör İmalatı ve Susuz Çinko Borat, Metal Bor Hidrür ve Metal Borür Gibi Bileşiklerinin Sentezinin Gerçekleştirilmesi</i> Gazi Üniversitesi ve Eti Maden işbirliğinde çalışılmaktadır. Bu projede; pilot ölçekli yüksek enerji çarpımlı reaktörlerin tasarlanması ve imalatının yapılması, Susuz Çinkoborat, Metal Borhidrür, Metal Borür, Magnezyum diborür bileşiklerinin sentezlenmesi hedeflenmektedir. Bunların yanı sıra TÜBİTAK ve BOREN arasında yapılan bir protokol ile eş finansman yoluyla araştırma projelerini desteklemek üzere Mayıs 2012'de bu konuda çağrıya çıkmıştır.						

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında D3 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Çevre dostu inşaat süreçlerinin ve yöntemlerinin geliştirilmesi için çalışmaların yapılması	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Belediyeler, İl Özel İdareleri, Üniversiteler ve Meslek Odaları	2011 - 2016	D	
Gelişme: Bakanlıkça kamu binalarına yönelik yürütülen çalışmalar aşağıda özetlenmektedir: • Yapının tüm alanlarında en verimli doğal ışığın mekânlarda kullanılması, • Bina otomasyon sisteminin oluşturulması, • İnşaatın yapılacağı alanda bulunan yerel doğal malzemelerin kullanımı, • Etkili yalıtım sistemleri ile enerji tasarrufunun sağlanması, ses ve ısı yalıtımının oluşturulması, ısıtma ve soğutma maliyetlerinin ve karbondioksit salınımının azaltılması, • Yağmur suyunun depolanması ve kullanılması, • Gri su sisteminin kullanılması (özellikle yurt binalarında), • Az su tüketen bitki ve ağaçlar ile peyzaj yapılması, • Uçucu organik bileşik değeri düşük yapı malzemelerinin seçilmesi, • Güneş enerjisinin kullanıldığı sistemler (özellikle yurt binalarında sıcak su ihtiyacı) geliştirilmesi, • Harekete duyarlı aydınlatma ve batarya sistemlerinin seçilmesi, • Özelliği olan prestijli binalarda kendi elektriğini kendi üreten sistemlerin kurulması (kojenerasyon, fotovoltaik panel, Head pump-ısı pompası sistemleri vb.) • Asansör sisteminde enerji tasarruflu günümüz teknolojisinin kullanılması. Ayrıca, ülkelerin (Japonya, ABD, İngiltere, Almanya vb.) ulusal standartları incelenmektedir.						
Amaç D3.2.	Yeni gelişmekte olan teknolojilere temel oluşturacak araştırmaların desteklenmesi					
D3.2.1	Akademik yetkinliği yüksek olan Türkiye'deki yerleşik araştırmacıların bilimin sınırındaki olan öncül araştırmalarının desteklenmesi					
	Eylem: Bilimin sınırında, bilgilerimizi değiştirme potansiyeli olan, alışlagelen araştırma teknik ve yöntemlerinin dışında unsurlar içeren araştırmalar için yeni bir destek mekanizmasının belirlenmesi	TÜBİTAK	TÜBİTAK, TÜBİTAK Enstitüleri, Kalkınma Bakanlığı	2011 - 2013	D	
Gelişme: 1037-İbn-i Sina İleri Bilimsel ve Teknolojik Araştırmaları Destekleme Programı" ismi altında öncül araştırma projelerini desteklemek üzere bir destek mekanizması taslağı geliştirilmiştir.						

D3 - Bölüm 2: Tabandan Yukarı Yaklaşımlar Kapsamında Türkiye’de Diğer Gelişmeler

Ülkemizde meraka dayalı araştırmaların desteklendiği tabandan yukarı yaklaşımlar kapsamında akademinin, özel sektörün ve kamu araştırma enstitülerinin kullanabileceği desteklerden

- TÜBİTAK “Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı (1001)”
- TÜBİTAK “Hızlı Destek Programı (1002)”
- TÜBİTAK “Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı (3501)”
- TÜBİTAK “Evrensel Araştırmacı (EVRENA) Programı (1010)”
- TÜBİTAK “Sanayi Ar-Ge Proje Destekleme Programı (1501)”
- TTGV “Teknoloji Geliştirme Projeleri Desteği”
- “Bilimsel Araştırma Projeleri Desteği (BAP)”

açıklamalarına bu bölümde yer verilmektedir.

Aynı gruba giren aşağıdaki destek programlarına ilişkin açıklamalar diğer stratejik amaçlar altında sunulmaktadır (D2,Y1,Y2,Y3,Y4,Y5 ve Y6).

- TÜBİTAK “KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı (1507)”
- TÜBİTAK “KOBİ Yararına Teknoloji Transfer Desteği (1505)”
- TÜBİTAK “Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı (1509)”
- TÜBİTAK “İkili Anlaşmalar Kapsamındaki Projeler”
- TÜBİTAK “Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı”
- TÜBİTAK “Üniversite Öğrencileri Yurt İçi/Dışı Araştırma Projeleri Destekleme Programı (2233)”
- KOSGEB tarafından sağlanan “Ar-Ge, Inovasyon ve Endüstriyel Uygulama Programı”
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı “SAN-TEZ” Programı
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı “Teknogirişim Sermayesi Desteği”
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı “Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri”
- Kalkınma Bakanlığı “Tematik Araştırma Merkezleri Destek Programı”
- Kalkınma Bakanlığı “Merkezi Araştırma Laboratuvarları Destek Programı”
- Uluslararası destek programları kapsamında “7.ÇP Kapasiteler Özel Programı”, “Araştırma Potansiyeli Programı”, “7.ÇP KOBİ Yararına Araştırmalar”, “7.ÇP Marie Curie Burs Programı” ve “COST Programı”

A. TÜBİTAK Akademik Ar-Ge Destekleri

Araştırma Projeleri Destekleme Programları Başkanlığı kapsamında evrensel gelişmeler ve ülke öncelikleri doğrultusunda, bilgi ve teknolojinin üretilerek, sonuçların hizmet ve/veya ürüne dönüştürülmesi yoluyla topluma kazandırılması için Ar-Ge faaliyetlerini yürüten bilim insanlarımız desteklenmektedir.

Destek programlarına ilişkin veriler Tablo 10’da, kamu projeleri hariç olmak üzere 2012 yılında önerilen ve destek kararı verilen projelerin üniversitelere göre dağılımı Tablo 11’de yer almaktadır.

Tablo 10. TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkanlığı’na İlişkin Veriler

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**
Önerilen Proje Sayısı	867	1742	4070	4045	4764	4737	4812	5036	4900	2828	6000
Desteklenen Proje Sayısı	338	480	1474	1303	1267	1154	894	1210	1218	499	1830
Desteklenen Bütçe (Milyon TL)***	11,7	19,3	162,0	196,7	212,9	168,6	125,6	186,5	195,1	79,5	250,0
Devam Eden Proje Sayısı	1227	1353	2353	3091	3363	3165	2708	2533	2604	2624	4615

Tablo 10. TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkanlığı'na İlişkin Veriler (Devamı)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**
Sanayi İşbirliği Olan Desteklenen Proje Sayısı	6	7	22	20	26	31	31	27	20	8	40
Sanayi İşbirliği Olan Projelerin Destek Bütçesi (Milyon TL)***	0,3	0,3	3,6	3,9	4,8	5,6	6,3	4,6	4,7	2,7	6,0
Desteklenen Projelerdeki Araştırmacı Sayısı	726	986	3763	3534	2845	1807	1292	1813	1802	802	2000
Desteklenen Projelerdeki Bursiyer Sayısı	0	28	670	1119	1356	933	1862	2449	1925	393	2200
Yıllık Harcama Miktarı (Milyon TL)***	12,3	16,8	92,4	182,1	170,8	175,6	153,8	161,6	179,8	78,7	320,0

*30 Haziran 2012 itibarıyla

** 2012 yıl sonu öngörüsü

*** 2012 sabit fiyatlarla

Tablo 11. 2012 Yılında Önerilen ve Destek Kararı Verilen Projelerin Üniversitelere Göre Dağılımı* (Kamu Projeleri Hariç)

Üniversite	Önerilen Proje Sayısı	Destek Kararı Verilen Proje Sayısı	Destek Kararı Verilen Projelerin Destek Bütçesi (Bin TL)
ODTÜ	78	29	5.345
İTÜ	79	24	4.489
Ege Üniversitesi	143	26	4.387
Boğaziçi Üniversitesi	43	14	3.091
Ankara Üniversitesi	103	21	2.718
Bilkent Üniversitesi	56	15	2.632
Koç Üniversitesi	34	15	2.391
Hacettepe Üniversitesi	112	22	2.391
Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü	32	13	2.333
Sabancı Üniversitesi	41	11	2.324
S. Demirel Üniversitesi	130	13	2.285
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	29	10	2.134
Yıldız Teknik Üniversitesi	72	10	2.085
Akdeniz Üniversitesi	59	11	1.929
Dokuz Eylül Üniversitesi	60	10	1.880
Gazi Üniversitesi	71	14	1.722
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	39	6	1.654
Erciyes Üniversitesi	56	12	1.654
Adnan Menderes Üniversitesi	36	8	1.582
TOBB ETÜ	23	7	1.474
Çukurova Üniversitesi	44	9	1.459
Atatürk Üniversitesi	57	9	1.333
İstanbul Üniversitesi	71	8	1.325
Osmangazi Üniversitesi	16	7	1.259

Tablo 11. 2012 Yılında Önerilen ve Destek Kararı Verilen Projelerin Üniversitelere Göre Dağılımı*
(Kamu Projeleri Hariç) (Devamı)

Üniversite	Önerilen Proje Sayısı	Destek Kararı Verilen Proje Sayısı	Destek Kararı Verilen Projelerin Destek Bütçesi (Bin TL)
Selçuk Üniversitesi	55	8	1.210
Karadeniz Teknik Üniversitesi	35	9	1.104
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	14	7	1.067
Uludağ Üniversitesi	39	6	924
Anadolu Üniversitesi	19	5	871
Ç. Onsekiz Mart Üniversitesi	62	8	821
Namık Kemal Üniversitesi	21	5	791
Gaziantep Üniversitesi	22	4	677
Celal Bayar Üniversitesi	18	2	577
K.Maraş S. İmam Üniversitesi	29	5	558
Trakya Üniversitesi	7	2	497
Bülent Ecevit Üniversitesi	20	4	470
Marmara Üniversitesi	36	5	468
Niğde Üniversitesi	23	2	442
Bezmialem Üniversitesi	1	1	440
Kocaeli Üniversitesi	30	6	424
Atılım Üniversitesi	7	3	417
Yeditepe Üniversitesi	26	3	401
Doğuş Üniversitesi	6	4	397
Harran Üniversitesi	15	3	377
Maltepe Üniversitesi	0	1	371
İnönü Üniversitesi	20	3	342
Fırat Üniversitesi	24	1	337
Cumhuriyet Üniversitesi	13	2	332
Düzce Üniversitesi	10	2	328
A.İzzet Baysal Üniversitesi	29	3	301
Tunceli Üniversitesi	7	1	289
Afyon Kocatepe Üniversitesi	20	1	280
Nevşehir Üniversitesi	7	1	266
Mustafa Kemal Üniversitesi	33	6	253
Zirve Üniversitesi	4	2	245
Ahi Evran Üniversitesi	1	1	239
Fatih Üniversitesi	27	1	238
Siirt Üniversitesi	1	1	234
Bozok Üniversitesi	3	1	210
İstanbul Bilgi Üniversitesi	8	2	193
Özyeğin Üniversitesi	10	1	184
Işık Üniversitesi	4	1	171
M. Akif Ersoy Üniversitesi	23	1	170
İstanbul Bilim Üniversitesi	0	1	159
Kafkas Üniversitesi	7	2	158
Yaşar Üniversitesi	3	1	156
Uşak Üniversitesi	4	1	150
Mersin Üniversitesi	18	1	145
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	12	2	126
Piri Reis Üniversitesi	0	1	124
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	8	1	116
Bitlis Eren Üniversitesi	2	1	105
Giresun Üniversitesi	4	1	104
Konya Necmettin Erbakan Üni.	3	1	99
İzmir Ekonomi Üniversitesi	5	2	94
Aksaray Üniversitesi	13	2	84
Çankaya Üniversitesi	4	1	83

Tablo 11. 2012 Yılında Önerilen ve Destek Kararı Verilen Projelerin Üniversitelere Göre Dağılımı*
(Kamu Projeleri Hariç) (Devamı)

Üniversite	Önerilen Proje Sayısı	Destek Kararı Verilen Proje Sayısı	Destek Kararı Verilen Projelerin Destek Bütçesi (Bin TL)
Çankırı Karatekin Üniversitesi	13	1	70
İstanbul Şehir Üniversitesi	2	1	66
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	38	2	50
Pamukkale Üniversitesi	34	2	50
Karabük Üniversitesi	19	2	43
Gümüşhane Üniversitesi	6	1	29
İstanbul Medeniyet Üniversitesi	3	1	25
Kilis 7 Aralık Üniversitesi	3	1	25
Turgut Özal Üniversitesi	4	1	25
Ufuk Üniversitesi	1	1	25
Bahçeşehir Üniversitesi	12	1	25
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	17	1	25
İstanbul Aydın Üniversitesi	1	1	25
Başkent Üniversitesi	7	1	23
Adıyaman Üniversitesi	3	1	21
Kadir Has Üniversitesi	3	1	19
Yalova Üniversitesi	9	1	16
Kırıkkale Üniversitesi	13	1	7
Sakarya Üniversitesi	33	0	0
Balıkesir Üniversitesi	16	0	0
Erzincan Üniversitesi	14	0	0
Dicle Üniversitesi	13	0	0
Ordu Üniversitesi	12	0	0
İstanbul Kültür Üniversitesi	11	0	0
K.Oğlu Mehmet Bey Üniversitesi	10	0	0
Dumlupınar Üniversitesi	9	0	0
Osm. Korkut Ata Üniversitesi	9	0	0
Bilecik Şeyh Edebalı Üniversitesi	8	0	0
Bingöl Üniversitesi	7	0	0
GATA	7	0	0
Türk Hava Kurumu Üniversitesi	7	0	0
Acıbadem Üniversitesi	6	0	0
Kastamonu Üniversitesi	6	0	0
Sinop Üniversitesi	6	0	0
Artvin Çoruh Üniversitesi	5	0	0
Bursa Teknik Üniversitesi	5	0	0
Gediz Üniversitesi	5	0	0
Hitit Üniversitesi	5	0	0
Melikşah Üniversitesi	4	0	0
Okan Üniversitesi	4	0	0
Ardahan Üniversitesi	3	0	0
Bartın Üniversitesi	3	0	0
İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi	3	0	0
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	3	0	0
M.Sinan Güz. San. Üniversitesi	3	0	0
Nuh Naci Yazgan Üniversitesi	3	0	0
Amasya Üniversitesi	2	0	0
Bayburt Üniversitesi	2	0	0
Canik Başarı Üniversitesi	2	0	0
Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi	2	0	0

Tablo 11. 2012 Yılında Önerilen ve Destek Kararı Verilen Projelerin Üniversitelere Göre Dağılımı*
(Kamu Projeleri Hariç) (Devamı)

Üniversite	Önerilen Proje Sayısı	Destek Kararı Verilen Proje Sayısı	Destek Kararı Verilen Projelerin Destek Bütçesi (Bin TL)
Galatasaray Üniversitesi	2	0	0
İğdır Üniversitesi	2	0	0
İstanbul Gelişim Üniversitesi	2	0	0
Mevlana Üniversitesi	2	0	0
Muş Alparslan Üniversitesi	2	0	0
TED Üniversitesi	2	0	0
Uluslararası Antalya Üniversitesi	2	0	0
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	1	0	0
Avrasya Üniversitesi	1	0	0
Beykent Üniversitesi	1	0	0
Erzurum Teknik Üniversitesi	1	0	0
Hakkari Üniversitesi	1	0	0
KTO Karatay Üniversitesi	1	0	0
Süleyman Şah Üniversitesi	1	0	0
Şifa Üniversitesi	1	0	0
Toros Üniversitesi	1	0	0
Üsküdar Üniversitesi	1	0	0
Toplam	2.736	487	76.065
Diğer Kuruluşlar	92	12	3.425
Genel Toplam	2.828	499	79.490

*30 Haziran 2012 itibarıyla

1001 - Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı

Yıllar itibarıyla 1001-Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı'na ait veriler Tablo 12'de yer almaktadır.

Tablo 12. 1001 - Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı Verileri

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**
Önerilen Proje Sayısı	592	937	2988	3190	3603	3546	3202	3408	3086	1815	4025
Desteklenen Proje Sayısı	219	327	864	785	803	622	403	668	594	229	1083
Desteklenen Bütçe (Milyon TL)***	8,1	16,1	113,4	157,7	171,0	130,5	86,2	143,3	131,8	54,0	174,6
Devam Eden Proje Sayısı	888	990	1482	1991	2245	2072	1650	1525	1552	1520	3407
Sanayi İşbirliği Olan Desteklenen Proje Sayısı	2	6	12	9	17	19	18	17	13	5	20
Sanayi İşbirliği Olan Projelerin Destek Bütçesi (Milyon TL)***	0,09	0,3	1,97	2,05	3,7	4,1	3,8	3,4	2,4	2,1	3,6
Desteklenen Projelerdeki Araştırmacı Sayısı	426	735	2605	2513	1936	1238	742	1213	1103	445	1260

Tablo 12. 1001 - Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı Verileri (Devamı)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**
Desteklenen Projelerdeki Bursiyer Sayısı	0	19	441	930	1116	592	1107	1704	1230	228	1475
Yıllık Harcama Miktarı (Milyon TL)***	8,9	12,9	69,3	142,5	138,7	135,9	112,2	121,5	129,5	55,6	256,0

* 30 Haziran 2012 itibarıyla

** 2012 yıl sonu öngörüsü

*** 2012 sabit fiyatlarla

2005 yılında 1001 - Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı'na 2.988 adet başvuru yapılmış, 2011 yılında ise 3.086 adet başvuru yapılmıştır. 2004 yılında 327, 2011 yılında ise 594 proje desteklenmiştir. 2012 yılında Haziran sonu itibarıyla 1.815 öneri yapılmış, 229 proje desteklenmiştir. Haziran sonu itibarıyla 1.520 proje devam etmektedir.

3501 - Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı (Kariyer Programı)

Yeni bilgiler üretmek, bilimsel yorumlar yapmak veya teknolojik problemleri çözümlmek amacıyla yapılan çalışmaları ve ayrıca ülkemizin uluslar arası pazarlardaki rekabet gücünün artırılmak için ileri teknoloji uygulamalarına yönelik projeleri, öncelikli alanlar çerçevesinde desteklemektedir.

Yıllar itibarıyla 3501- Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı'na ait veriler Tablo 13'te yer almaktadır.

Tablo 13. 3501 - Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı Verileri

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012* *
Önerilen Proje Sayısı	0	529	281	126	199	176	233	274	440	279	500
Desteklenen Proje Sayısı	0	0	190	95	67	70	55	67	125	45	150
Desteklenen Bütçe (Milyon TL)***	0	0	32,8	19,4	12,3	9,6	8,0	9,8	21,9	8,0	25,0
Devam Eden Proje Sayısı	0	0	197	246	332	328	286	173	206	227	250
Sanayi İşbirliği Olan Desteklenen Proje Sayısı	0	0	4	2	0	2	1	0	1	1	3
Sanayi İşbirliği Olan Projelerin Destek Bütçesi (Milyon TL)***	0	0	0,8	0,6	0	0,3	0,2	0	0,2	0,3	0,3
Desteklenen Projelerdeki Araştırmacı Sayısı	0	0	333	147	70	63	32	34	79	28	70
Desteklenen Projelerdeki Bursiyer Sayısı	0	0	198	103	63	62	96	114	165	31	170
Yıllık Harcama Miktarı (Milyon TL)***	0	0	13,2	19,7	16,5	14,5	11,7	9,5	15,0	6,0	17,3

* 30 Haziran 2012 itibarıyla

** 2012 yıl sonu öngörüsü

*** 2012 sabit fiyatlarla

3501 - Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı kapsamında program başladığından 2011 yılı sonuna kadar toplam 2258 proje başvurusu yapılmış, 669 proje desteklenmiştir. 2012 yılında ise Haziran sonu itibarıyla 279 başvuru yapılmış, 45 başvuru desteklenmiştir, Haziran sonu itibarıyla 227 proje devam etmektedir.

1002 - Hızlı Destek Programı

Üniversiteler, araştırma hastaneleri ve araştırma enstitülerinde yürütülecek acil, kısa süreli, küçük bütçeli araştırma ve geliştirme projelerine destek sağlamaktır.

Yıllar itibarıyla 1002 - Hızlı Destek Programı'na ait veriler Tablo 14'te yer almaktadır.

Tablo 14. 1002 - Hızlı Destek Programı Verileri

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**
Önerilen Proje Sayısı	117	144	505	596	729	725	880	935	962	582	1000
Desteklenen Proje Sayısı	45	80	314	316	309	366	323	343	350	161	406
Desteklenen Bütçe (Milyon TL)**	0,3	0,4	4,4	5,9	8,8	9,5	7,8	8,7	8,5	3,8	10,8
Devam Eden Proje Sayısı	95	105	349	508	448	453	444	484	447	476	520
Sanayi İşbirliği Olan Desteklenen Proje Sayısı	0	0	3	3	6	7	5	7	2	1	8
Sanayi İşbirliği Olan Projelerin Destek Bütçesi (Milyon TL)***	0	0	0,06	0,07	0,2	0,2	0,1	0,2	0,05	0,02	0,2
Desteklenen Projelerdeki Araştırmacı Sayısı	56	105	503	579	556	305	264	253	305	195	330
Desteklenen Projelerdeki Bursiyer Sayısı	0	0	0	15	112	185	295	325	289	75	260
Yıllık Harcama Miktarı (Milyon TL)***	0,3	0,4	3,0	5,8	5,6	11,7	10,0	8,8	8,5	3,7	12,3

* 30 Haziran 2012 itibarıyla

** 2012 yıl sonu öngörüsü

*** 2012 sabit fiyatlarla

1002-Hızlı Destek Programı kapsamında 2012 yılında Haziran sonu itibarıyla 582 proje önerisi yapılmış, 161 proje desteklenmiştir. Haziran 2012 sonu itibarıyla 476 proje devam etmektedir.

1010 - Evrensel Araştırmacı (EVRENA) Programı

Projenin vazgeçilemez önemli bir bölümünün gerçekleştirilmesi için ülkemizdeki araştırmacıların yetkinliğinin sınırlı ve yetersiz kaldığı konularda, yurt dışında çalışmakta olan bilim insanlarının projeye araştırmacı olarak katılımına imkân sağlamak, araştırmacılarımızın TÜBİTAK destekleriyle yürüttüğü sözü geçen projelerin uluslararası boyutlarını zenginleştirerek sonuçlanmasını temin etmektir.

Yıllar itibarıyla 1010 – Evrensel Araştırmacı (EVRENA) Programı'na ait veriler Tablo 15'te yer almaktadır.

Tablo 15. 1010 - Evrensel Araştırmacı (EVRENA) Programı Verileri

	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**
Önerilen Proje Sayısı	8	34	32	43	34	21	50
Desteklenen Proje Sayısı	0	11	4	11	4	4	8
Desteklenen Bütçe (Milyon TL)***	0	2,9	1,4	3,1	0,9	1,1	1,7
Devam Eden Proje Sayısı	0	11	14	23	19	20	20
Sanayi İşbirliği Olan Desteklenen Proje Sayısı	0	1	0	0	0	0	1
Sanayi İşbirliği Olan Projelerin Destek Bütçesi (Milyon TL)***	0	0,4	0	0	0	0	0,2
Desteklenen Projelerdeki Araştırmacı Sayısı	0	25	6	31	8	6	25
Desteklenen Projelerdeki Bursiyer Sayısı	0	16	7	40	13	2	15
Yıllık Harcama Miktarı (Milyon TL)***	0	1,0	1,2	2,2	1,9	1,0	2,5

* 30 Haziran 2012 itibarıyla

** 2012 yıl sonu öngörüsü

*** 2012 sabit fiyatlarla

1010 - Evrensel Araştırmacı (EVRENA) Programı kapsamında 2011 yılında 34 proje önerilmiş, 4 proje desteklenmiştir. 2012 Haziran sonu itibarıyla ise 21 proje önerisi yapılmıştır. Yine Haziran sonu itibarıyla 20 proje devam etmektedir.

B. Özel Sektöre Yönelik TÜBİTAK Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Destekleri

TÜBİTAK bünyesinde, Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) çerçevesinde, ülkemizde yerleşik işletmelerin Ar-Ge faaliyetlerinin proje esaslı olarak desteklenmesi yürütülmektedir.

TÜBİTAK TEYDEB tarafından yürütülen özel sektöre yönelik Ar-Ge ve Yenilik Destek Programları:

- 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı
- 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı
- 1505 KOBİ Yararına Teknoloji Transferi Destek Programı
- 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı
- 1511-TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı
- 1512-TÜBİTAK Bireysel Girişimcilik Aşamalı Destek Programı'dır.

Destek programlarına ilişkin veriler Tablo 16'da yer almaktadır.

Tablo 16. TÜBİTAK Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Destek Programlarına İlişkin Veriler

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**
Proje Başvuru sayısı	418	503	595	711	1.498	2.285	2.001	1.755	1.688	1.040	2.300
Firma Sayısı	316	360	434	481	1.052	1.679	1.495	1.350	1.338	863	1.770

Tablo 16. TÜBİTAK Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Destek Programlarına İlişkin Veriler (Devamı)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**
Yeni Firma Sayısı	192	230	254	290	743	1.199	926	741	717	421	950
Destek Kararı Verilen Proje Sayısı	279	374	449	534	732	1.199	1.185	1.075	1.070	577	1.430
Sonuçlanan Proje Sayısı	159	205	248	297	382	589	901	1107	828	424	-
Desteklenen Proje Sayısı	673	792	818	961	1.355	1.790	1.792	1.654	1.804	1.872	2.090
Desteklenen Projeler Kapsamında Gerçekleşen Harcama Tutarı ***	229,8	213,3	398,3	576,5	897,2	623,3	1140,6	711,7	589,2	217,8	665,0
Destek Kapsamına Alınan Harcama Tutarı (Oluşturulan Ar-Ge Hacmi) ***	211,9	158,7	336,2	401,1	562,6	455,6	757,8	540,8	472,6	175,3	520,0
Ödenen Destek Tutarı ***	91,0	96,1	195,4	225,3	338,9	284,1	467,0	335,2	298,1	113,4	325,0

* 30 Haziran 2012 itibarıyla

** 2012 yıl sonu öngörüsü

*** 2012 sabit fiyatlarla, Milyon TL

30 Haziran 2012 itibarıyla, Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Destek Programları kapsamında 1.872 proje desteklenmekte olup, 576 proje önerisinin değerlendirme süreci devam etmektedir. 1 Ocak - 30 Haziran 2012 döneminde ise, destek programlarına 1.040 proje başvurusu yapılmıştır. Aynı dönemde, programlar kapsamında desteklenen projelere TÜBİTAK kaynaklarından toplam 113,4 Milyon TL ödenmiştir.

1501- TÜBİTAK Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

Ülkemiz sanayiine kurumsal araştırma, teknoloji geliştirme yeteneği kazandırarak evrensel teknolojiye katkı sağlar hale getirmek için, Türkiye’de yerleşik katma değer yaratan kuruluşların Ar-Ge nitelikli ve yenilikçi proje harcamalarına uluslararası tanım ve kavramlar çerçevesinde geri ödemesiz (hibe) olarak destek sağlamaktır.

1501-Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı ile yeni bir ürün üretilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında yürütülen Ar-Ge nitelikli projeler desteklenmektedir.

Yıllar itibarıyla 1501 - Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı kapsamında yapılan proje başvuruları ve desteklenen proje sayıları Tablo 17’de, destek tutarları ise Tablo 18’de gösterilmektedir.

Tablo 17. 1501- Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Program Verileri

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**	Toplam***
Proje Başvuru Sayısı	418	503	595	711	809	939	871	757	769	504	820	9.026
Firma Sayısı	316	360	434	481	538	588	547	490	537	361	550	-
Yeni Firma Sayısı	192	230	254	290	278	263	206	137	132	72	145	2.966

Tablo 17. 1501- Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Program Verileri (Devamı)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**	Toplam***
Karar Verilen Proje Sayısı (Yıl İçerisinde)	344	431	553	647	731	903	1.015	782	771	398	-	8.312
Destek Kararı Verilen	279	374	449	534	566	516	540	516	524	293	560	6.065
Desteklenmeyen	65	57	104	113	165	387	475	266	247	105	-	2.247
Sonuçlanan Proje Sayısı	159	205	248	297	382	513	479	588	404	180	-	4.264

* 30 Haziran 2012 itibarıyla

** 2012 yıl sonu öngörüsü

*** 30 Haziran 2012 itibarıyla birikimli toplam

Tablo 18. 1501 - Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Verilen Destek Miktarı

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**	Toplam***
Ödenen Destek Tutarı (Milyon TL)****	91,0	96,1	195,4	225,6	338,9	262,9	371,4	253,8	204,6	74,4	196,0	2.303

* 30 Haziran 2012 itibarıyla

** 2012 yıl sonu öngörüsü

*** 30 Haziran 2012 itibarıyla Birikimli Toplam

**** 2012 sabit fiyatlarla, Milyon TL

30 Haziran 2012 dönemi itibarıyla, 1501-Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı kapsamında 1.015 proje desteklenmekte olup, 292 proje önerisinin değerlendirme süreci devam etmektedir.

1505-KOBİ Yararına Teknoloji Transferi Destek Programı "Y4. Ulusal Yenilik Sistemi İçerisindeki KOBİ'lerin Rolünün Güçlendirilmesi" stratejik amacı ile güçlü ilişkili olduğundan, programa dair detaylı bilgi Y4 stratejik amacı altında verilmiştir.

1507-KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı "Y4. Ulusal Yenilik Sistemi İçerisindeki KOBİ'lerin Rolünün Güçlendirilmesi" stratejik amacı ile güçlü ilişkili olduğundan, programa dair detaylı bilgi Y4 stratejik amacı altında verilmiştir.

1509-Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı "Y6. Ülkemizin Çıkarları Doğrultusunda Uluslararası BTY İşbirliklerinin Etkinleştirilmesi" stratejik amacı ile güçlü ilişkili olduğundan, programa dair detaylı bilgi Y6 stratejik amacı altında verilmiştir.

1512-TÜBİTAK Bireysel Girişimcilik Aşamalı Destek Programı "Y2. Araştırma Sonuçlarının Ticari Ürün ve Hizmete Dönüşümünün Teşviki" stratejik amacı ile güçlü ilişkili olduğundan, Y2 stratejik amacı ekseninde yer almıştır.

C. Tabandan Yukarı Yaklaşım ile Yürütülen Diğer Destek Mekanizmaları

Teknoloji Geliştirme Projeleri (TGP) Desteği

UBTYS 2011-2016 kapsamında "İhtiyaç-odaklı alanlarda Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin ivmelenmesi" başlıklı stratejik amaç çerçevesinde, Para Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 98/10 sayılı Araştırma-Geliştirme Yardımlarına İlişkin Tebliği kapsamında 1995 yılından beri DFİF kaynağından sanayi ve yazılım kuruluşlarının Ar-Ge projeleri Teknoloji Geliştirme Projeleri (TGP) Programı başlığı kapsamında desteklenmiştir. TGP Programı ile ilgili bilgiler Tablo 19'da verilmektedir.

2010 yılı Ağustos ayından bu yana DFİF kaynağından fon aktarımında devam eden duraklama nedeniyle, TGP kapsamında proje desteği mümkün olamamaktadır. Devam eden projelerin kullandırımları ise TTGV özkaynaklarından karşılanmaktadır.

Ekonomi Bakanlığı ile üzerinde çalışılan Ür-Ge ve Ticarileştirmeye Yönelik yeni destek modeline ilişkin Tebliğin yürürlüğe girmesi durumunda UBTYS 2011-2016 kapsamındaki öncelikli alanlardaki yenilikçi ve rekabetçi projelerin desteklenmesi mümkün olabilecektir.

Tablo 19. TTGV Ar-Ge Destekleri Kapsamında Teknoloji Geliştirme Projeleri (TGP) Desteği

Yıl	Proje Başvuru Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi*	İYFS**
2000	87	55	143,0	44
2001	121	32	45,1	25
2002	133	51	55,5	39
2003	160	67	46,1	54
2004	229	64	67,1	50
2005	132	25	19,8	20
2006	128	101	71,1	78
2007	155	88	71,4	67
2008	238	116	89,2	92
2009	228	113	68,1	67
2010	162	47	26,9	31
2011	-	-	-	-
2012***	-	-	-	-

*TTGV Destek Sözleşmesi Tutarı - Milyon TL, 2012 sabit fiyatlarla

**İYFS: Desteklerden ilgili yılda ilk defa yararlanan firma sayısı

***30 Haziran 2012 itibarıyla

Bilimsel Araştırma Projeleri Desteği

Bilimsel Araştırma Projeleri Desteği kapsamında üniversitelere kamu kaynaklarından 2003 yılında 87 Milyon TL aktarılmışken 2012 yılında bu rakam 586 Milyon TL 'ye yükselmiştir.

Diğer Destek Programlarına İlişkin Bilgiler

KOBİ'lerin kendi belirledikleri konulara yönelik destek sağlayan KOSGEB Ar-Ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı kapsamında projelere destek sağlamaktadır. Destek miktarlarına ilişkin bilgiler Y4 stratejik amacı altında detaylandırılmıştır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından sağlanan SAN-TEZ ve Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri desteği ile sanayicinin ihtiyaçları doğrultusundaki Ar-Ge ve yenilik projeleri desteklenmektedir. Bunlara ilişkin gelişmeler Y3 bölümünde detaylandırılmıştır. Bakanlığın sunduğu bir diğer destek mekanizması olan Teknogirişim Sermayesi Desteği ile de benzer şekilde meraka dayalı araştırmalar desteklenmektedir. Bu programa ilişkin detaylar Y2 stratejik amacı altında verilmektedir.

TÜBİTAK BİDEB tarafından sağlanan Üniversite Öğrencileri Yurt İçi/Dışı Araştırma Projeleri Destekleme Programı (2233) ve Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı kapsamında da araştırmacıların kendi belirledikleri konularda çalışmaları için ek destek sağlanmaktadır. Bu programlar hakkındaki detaylı bilgi sırasıyla Y1 ve Y6 stratejik amaçları altında verilmektedir. TÜBİTAK tarafından desteklenen İkili Anlaşmalar Kapsamındaki Projeler de benzer şekilde araştırmacıların kendi

belirledikleri alanlarda çalışmalarına olanak sağlamaktadır. İlgili gelişmeler Y6 stratejik amacı altında raporlanmıştır.

Uluslararası destek programları kapsamında Türkiyedeki yerleşik araştırmacıların yararlanabildiği 7.ÇP Kapasiteler Özel Programı, Araştırma Potansiyeli Programı, 7.ÇP KOBİ Yararına Araştırmalar, 7.ÇP Marie Curie Burs Programı ve COST Programı da meraka dayalı araştırmalara destek sağlamaktadır ve bu programlara ilişkin bilgiler Y6 stratejik amacı altında verilmektedir.

Bu destek mekanizmalarına ek olarak Kalkınma Bakanlığı tarafından sağlanan Araştırma Altyapı destekleri ise hem tabandan yukarı yürütülen araştırmalar için hem de öncül araştırmalar için gerekli altyapılar oluşturulmaktadır. Bu destek türüne ilişkin bilgiler Y5 stratejik amacı başlığında detaylandırılmıştır.

Stratejik Amaç Y1-BTY İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi

Y1 - Bölüm 1a: UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç Y1.	BTY İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi ¹					
Amaç Y1.1	BT İK Sayısının Artırılması ve Sektörel Dağılımın İyileştirilmesi					
Y1.1.1.	Gençlerin Ar-Ge alanlarına yönlendirilmesi					
	Eylem: Temel ve orta öğretimde bilim kültürünün geliştirilmesine yönelik bilim fuarlarının düzenlenmesi	TÜBİTAK	MEB	2012-2015	D	
	Gelişme: - TÜBİTAK Bilim Fuarları Çağrı dokümanı hazırlandı. - Öğretmenler, öğrenciler ve okullara verilmesi düşünülen teşvik sistemi ² belirlendi. - Okul müdürleri ve öğretmenlere, ayrıca öğrencilere içeriği MEB ve TÜBİTAK tarafından belirlenen, proje sürecini, misyon ve vizyonunu açıklayan el kitapları verilmesi çalışmasına başlandı. - TÜBİTAK Bilim Fuarları çalışma takvimi belirlendi.					
	Eylem: Bilim toplum faaliyetleri aracılığıyla gençlerin uzay alanına yönlendirilmesi	TÜBİTAK Ulusal Gözlem Evi (TUG)	TÜBİTAK Enstitüleri, MEB, Üniversiteler	Sürekli	D	
	Gelişme: Gençlere ve halkımıza uzayı sevdirmek, merak uyandırmak amacıyla; TÜBİTAK TUG bünyesinde oluşturulan Bilim ve Toplum Merkezi'nde (BİTOM) çeşitli eğitim kurumları ve halkımızdan olmak üzere yaklaşık 600 ziyaretçiye, Güneş, Ay, genel astronomi ve TUG hakkında bilgiler verilmiştir. 2012 Gök Olayları Yılığ ı hazırlanmış ve TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi'nin Ocak 2012 sayısı ile tüm Türkiye'de geniş halk kesimine ulaştırılması sağlanmıştır. Siirt'in Tillo ilçesinde bulunan eski eserdeki ışık hadisesinin çözümü, 21 Mart 2012'de yapılan şenlikle tekrarlanmış ve tüm Türkiye'ye duyurulmuştur.					

¹ Bu stratejik amaç altındaki stratejiler "Ulusal Bilim, Teknoloji İnsan Kaynağı Strateji ve Eylem Planı 2011-2016" kapsamında ele alınmakta olup, buradaki eylemler ek olarak Kurumlardan bildirilmiş eylemlerdir. "Ulusal Bilim, Teknoloji İnsan Kaynağı Strateji ve Eylem Planı 2011-2016" belgesine www.tubitak.gov.tr/politikalar adresinden erişmek mümkündür.

² Katılan her öğrenciye ve öğretmene sertifika verilmesi, katılan okullara kitap ve dergi gönderilmesi, okullara 3000 TL nakdi destek verilmesi

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Özellikle çocukların ve gençlerin bilime olan ilgi ve meraklarını artıracak, destekleyecek ve teknolojiyi daha doğru kullanmalarını sağlayacak bilim merkezlerinin 2016 yılı itibarıyla tüm büyükşehirlerde kurulmasına yönelik yerel yönetimlerle işbirliği halinde çalışmaların gerçekleştirilmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK	Yerel yönetimler, MEB, Sanayi ve/veya Ticaret Odaları, Üniversiteler	2012-2016	D	
	Gelişme: 27 Aralık 2011 tarihli BTYK kararları doğrultusunda, 11 Nisan 2012 tarihinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı başkanlığında, illeri temsilen büyükşehir belediye başkanları veya temsilcilerinin katılımıyla bilim merkezleri kurulması destekleri ile ilgili bir bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar bilim merkezleri, temel fonksiyonları, verilecek destekler ve illere yönelik yapılacak çalışmalar hakkında bilgilendirilmişlerdir. - Bilgilendirme toplantısının ardından Kocaeli, Kayseri, Bursa, Sakarya, Ankara, Eskişehir, Mersin ve Gaziantep Büyükşehir Belediyeleri'nin temsilcileriyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerde bilim merkezi kurulum süreçleri ile ilgili belediyelere bilgi ve tecrübe aktarımı yapılmış; büyükşehir belediyeleri ve TÜBİTAK'ın görev paylaşımları üzerinde çalışılmış, ayrıca bilim merkezi kurulması ile ilgili çalışmaları olan belediyelerin projeleri incelenmiştir. - Bu görüşmeler sonrasında, proje sözleşmesinin imzalanmasına kadar olan süreçte büyükşehir belediyeleri tarafından yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin ön protokollerin imzalanmasının akabinde gerçekleştirilmesinin en iyi yöntem olacağına karar verilmiş olup bu kapsamda ilgili büyükşehir belediyelerinin temsilcileriyle görüşmeler yapılmıştır. - Bu kapsamda, Kayseri, Kocaeli, Sakarya ve Bursa Büyükşehir Belediyeleri ile ön protokoller imzalanmıştır. Sözleşme imzalanabilmesi için gerekli olan TÜBİTAK'ın ön protokolde belirlediği özellikleri haiz bina/yer tahsisi ve proje ekibi oluşturma çalışmaları belediyeler tarafından yürütülmektedir. - Ankara, Gaziantep, Eskişehir ve Mersin Büyükşehir Belediyeleri ile ön protokollerin imzalanabilmesi için görüşmeler yapılmıştır. - Bilim Merkezi Kurulması Destek Programı süreci ve dokümanları hazırlanmış olup 2016 yılına kadar 16 büyükşehir belediyesine sağlanacak destek miktarının 500 milyon TL; 2023 yılına kadar tüm illere sağlanacak destek miktarının ise 1 milyar TL civarında olacağı öngörülmektedir. - Sergi tasarım ve tedarik firmaları ile yeni projeler ile ilgili görüşmeler yapılmıştır.					
	Eylem: Fen bilimleri, bilişim teknolojileri, teknoloji ve tasarım ile matematik öğretim programlarının geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapılması	TÜBİTAK	MEB, Türk Patent Enstitüsü	2012-2013	D	
	Gelişme: Milli Eğitim Bakanlığı ile TÜBİTAK arasında 14 Mart 2012'de imzalanan ve TÜBİTAK Bilim ve Toplum Dairesi tarafından yürütülen "Eğitimde İşbirliği Protokolü" kapsamında yer alan "Eğitim ve Öğretimin niteliğinin artırılması için MEB'in ihtiyaçlarına yönelik Ar-Ge faaliyetleri" ilgili eyleme yönelik atılan önemli ve yenilikçi bir adımdır. Eğitim-Öğretim sisteminin öğrenme/öğretme yöntemlerinin ve müfredat içeriklerinin iyileştirmesine yönelik yenilikleri beraberinde getirecek olan bu protokol kapsamında TÜBİTAK Bilim ve Toplum Dairesi bünyesinde çalışmalara başlanan ve yürütülen faaliyetlerden bir tanesi de ilgili eylem olan "Fen bilimleri, bilişim teknolojileri, teknoloji ve tasarım ile matematik öğretim programlarının geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapılmasına yönelik yapılan çalışmalardır. İlgili eylem kapsamında aşağıdaki gelişmeler gerçekleşmiştir; - Bu çalışmalarda görev alacak ekibin sayısı, nitelik ve görev paylaşımları konusunda çalışmalar yapılmıştır. - Öğretim programlarının revizyonun başarıya ulaşması için çalışma grubunda yer alacak öğretim elemanlarının özellikle "ders materyalleri geliştirebilecek bilgi birikimine sahip olması, teknoloji destekli ders materyali geliştirme konusunda deneyimli olma, farklı ülkelerin öğretim programları ve/veya ders kitapları konusunda araştırma ve inceleme yapmış olma, vb. " gibi niteliklere sahip olmasına dikkat edilmiştir.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	- Programı revize edecek ekipler belirlenmiştir. - Mevcut program gözden geçirilmiştir. - Yapılan çalıştaylarda, mevcut sistemde karşılaşılan sorunlara yönelik durum tespiti yapılmıştır: “Öğretim programlarının içeriğinin yoğun olması, Programların farklı düzeydeki öğrencilere hitap etmemesi, Programlardaki etkinliklerin zaman-ortam açısından uygulanabilirliğinin zayıf olması, Programlarda kavram-teknoloji-gerçek hayat bağlantısının yeterince kurulamaması” görüşleri hâkim olmuştur. - İlgili ekipler ile yol haritası konusunda toplantılar yapılmış ve çalışma gruplarının görev ve sorumlulukları netleştirilmiştir. Yol haritasının netleştirilmesi çalışmaları MEB Talim Terbiye Kurulu (TTK) ile fikir alış-verişleri yapılarak koordineli olarak yürütülmektedir.				D	
	Eylem: Özel ve üstün yetenekliler alanında çalışan öğretmen ve yöneticilere hizmet içi eğitim verilmesi, öğretmenler ve öğrencilerin üniversitelerle birlikte yürüttükleri proje çalışmalarının desteklenmesi ve öğretmen ve akademisyenlerin etkinlik ve öğretim materyali ekleyip paylaşabilecekleri internet sitesi kurularak ortak paylaşıma sunulması	Milli Eğitim Bakanlığı	YÖK, TÜBİTAK	2012	D	
	Gelişme: - İstanbul Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu'nda Üstün Yetenekli öğrencilerin eğitimi ile ilgili olarak İstanbul Üniversitesi ile bir protokol çerçevesinde ortaklaşa çalışmalar yürütülmektedir. "Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı 2012-2016" hazırlama çalışmaları devam etmektedir.					
Y1.1.3.	Özel sektörün Ar-Ge ihtiyaçları doğrultusunda BT İK yetişmesine yönelik programlar tasarlanması					
	Eylem: Sanayinin ihtiyaç duyduğu alanlarda lisansüstü eğitim bursu verilmesi ve lisans düzeyinde yarışmaların düzenlenmesi	TÜBİTAK	Üniversiteler, TOBB, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, YÖK, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	2012-2013	D	
	Gelişme: İlgili eylem kapsamında 2012 yılı içerisinde ilk olarak TÜBİTAK 2209-Üniversite Öğrencileri Yurt İçi/Dışı Araştırma Projeleri Destekleme Programının kapsamı genişletildi. Programın uygulamaya konulmasına yönelik yasal mevzuat hazırlandı. Bu çerçevede program son sınıfa geçmiş lisans öğrencilerini de kapsayacak şekilde genişletilerek, bir sanayi/sektör kuruluşunun sorununu çözmeyi hedefleyen araştırma konusuna sahip bitirme tezleri için son sınıfa geçmiş lisans öğrencilerinin hazırladıkları araştırma projelerine destek verilmesi sağlandı. İlgili program kapsamında var olan 2.000 TL'lik destek miktarı 14 Ocak 2012 tarih ve 204 sayılı Bilim Kurulu kararı ile sanayiye entegre projeler için 4.000 TL olarak belirlendi. Ayrıca, programın tanıtım posterleri Mart ayı içerisinde 814 Dekanlığa gönderildi.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Y1.1.5	Ülkemizin önceliklerine ve ihtiyaç duyduğu alanlara yönelik BT İK personeli yetiştirilmesi					
	Eylem: UBTYS 2011-2016 kapsamında belirlenen öncelikli alanlarda eğitim ve araştırma bursu verilmesi	TÜBİTAK	-	2011-2012	D	
Gelişme: BTYK'nın 11. toplantısında alınan 2005/9 nolu kararda yer alan "Ulusal Uzay Araştırmaları Programı" çerçevesinde belirlenen hedeflere ulaşmak için yeterli sayıda ve gerekli nitelikte uzmanların kısa vadede yetiştirilmesi amacıyla TÜBİTAK-BİDEB tarafından 2230 kodlu Yurt Dışı Yüksek Lisans Burs Programı yürütülmektedir. Bu programla ülkemizin uzay bilim ve teknolojileri alanında ihtiyaç duyulan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesine katkı sağlamak hedeflenmektedir. Bu program kapsamında ilk çağrı 2008 yılında açılmış ve bunu takiben her yıl bir dönem olmak üzere 2008-2011 yıllarında toplam 4 çağrıya çıkıldı. Bu çağrılar kapsamında 2008-2011 yılları arasında toplam 23 kişi desteklendi. Program kapsamında burs süresi en çok 24 ay olup yıllık toplam burs miktarı 40.000\$'dır. Eğitimlerini tamamlayıp Türkiye'ye dönen 8 kişiden 2'si 2010 yılı, 5'i 2011, biri ise 2012 yılı itibariyle TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü'nde çalışmaya başladı. Ayrıca ilgili program kapsamında 2011 yılına özgü Havacılık alanında ve 2011 yılından itibaren Bilim İletişimi alanlarında da destek verilmesi planlandı. Programın 2012 yılı çağrısına yönelik olarak Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS) üzerinden Şubat ayı içerisinde duyuru yapıldı. 2012 yılı başvuruları 16 Ocak - 1 Haziran tarihleri süresince ebideb.tubitak.gov.tr üzerinden online olarak alındı. Uzay araştırmaları alanında 5 ve Bilim İletişimi alanında 3 başvuru yapıldı. Yürürlükte olan bu destek mekanizmasına ek olarak 2211 kodlu Yurt İçi Doktora Burs Programı kapsamında öncelikli alanlarda doktora burs desteği verilmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır.						
Y1.1.6	Toplumda bilim ve teknoloji kültürünün yaygınlaştırılması					
	Eylem: Bilim dili olarak Türkçe'nin eğitimde kullanımının yaygınlaştırılması ve toplum genelinde benimsenilmesi amacıyla Türkçe Bilim Terimleri Sözlükleri'nin hazırlanması	Türkiye Bilimler Akademisi	Üniversiteler	Sürekli	D	
Gelişme: Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü Projesi kapsamında yer alan 26 alt sosyal bilim alanından oluşan Sosyal Bilimler Terimleri Sözlüğü'nün Kasım 2011 tarihinde kitap baskısı yapılmış ve satışı halen devam etmektedir. Sözlük, 47 alan uzmanı, 6 dil uzmanı, 17 yabancı dil uzmanı ve 15 alanında yetkin uzman kişi olmak üzere 85 kişinin üzerinde bir katılımcı sayısı ile hazırlanmıştır. Ayrıca Sosyal Bilimler Terimleri Sözlüğü www.tubaterim.gov.tr adresinde internet üzerinden de herkesin kullanıma sunulmuş ve %51'ini akademisyenlerin oluşturduğu 1.000'in üzerinde kullanıcıdan alınan geri bildirimlerle sürekli güncellenmektedir. Proje kapsamında yer alan 6 alt alandan oluşan Doğa Bilimleri Terimleri Sözlüğü kapsamındaki yaklaşık 15.000 terimin 10.000'inin yayına hazırlık ve yabancı dil karşılıklarının oluşturulması çalışmaları 25 kişinin üzerinde bir katılımcı sayısı ile tamamlanmış ve kalan terimler üzerinde çalışmalar halen devam etmektedir. Proje kapsamında yer alan 13 alt alandan oluşan Mühendislik Terimleri Sözlüğü kapsamındaki yaklaşık 22.000 terimin 12.000'inin yayına hazırlık ve yabancı dil karşılıklarının oluşturulması çalışmaları 55 kişinin üzerinde bir katılımcı sayısı ile tamamlanmış ve kalan terimler üzerinde çalışmalar halen devam etmektedir. Proje kapsamında çalışmaların internet üzerinden yürütülebilmesi için oluşturulan veritabanı yazılımı kullanıcıların gereksinimleri doğrultusunda yeni özellikler eklenerek geliştirilmiştir.						

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Öğretmen adayları ve öğretmenlerin kendi branşlarına yönelik toplumda olumlu tutum geliştirilmesine ilişkin yürütecekleri faaliyetlerin desteklenmesine ilişkin destek programının geliştirilmesi	TÜBİTAK	Milli Eğitim Bakanlığı, YÖK, Üniversiteler	Sürekli	D	
	Gelişme: 4005 kodlu program üzerinde Bilim ve Toplum Programları Müdürlüğü Değerlendirme Kurulu ile 09.05.2012'de bir hazırlık toplantısı gerçekleştirildi. Çağrı konuları ve kapsamı üzerinde görüşüldü, taslak çağrı metni hazırlandı. - Başvuru koşullarının ve çağrıya ilişkin proje önerisi değerlendirme formunun Kurul üyeleri tarafından gözden geçirildi. - Çağrıya ilişkin harcama kalemlerinin ve destek üst sınırının belirlendi.					
	Eylem: Okul öncesi ve ilköğretim öğretmenlerinin sorgulayıcı eğitim amacıyla bilimsel bilgi gelişimi ile ilgili ulusal ve uluslararası etkinlikler düzenlenmesi, bilim insanlarıyla öğretmenlerin bir araya getirilmesi	Türkiye Bilimler Akademisi	Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Kalkınma Bakanlığı	Sürekli	D	
	Gelişme: Çeşitli okullarda Marie Curie'nin hayatı ile ilgili öğretmen ve öğrencilere, TÜBA Başkanı tarafından konferanslar verilmiştir. Ayrıca, TÜBA ev sahipliğinde bilim insanları ile öğrenciler bir araya getirilerek "bilim" temalı bir söyleşi düzenlenmiştir. Önde gelen bilim insanlarıyla yapılan röportajları içeren Bilimi Aydınlatanlar-1 DVD serisi çıkarılmış ve ücretsiz olarak okullara, eğitim fakültelerine vb. dağıtılmıştır.					
	Eylem: Toplumda bilim ve teknoloji kültürünün yaygınlaştırılması amacıyla TÜBİTAK Bilim Kampı projesinin gerçekleştirilmesi	TÜBİTAK TÜSSİDE	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, TÜBİTAK (BTDB)	2012-2013	T	
	Gelişme: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile ortak yürütülen TÜBİTAK Bilim Kampı Projesi, 17 Haziran – 21 Temmuz 2012 tarihleri arasında 227 öğrencinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.					
	Eylem: Medyanın BTY konularına ayırdığı zaman ve alan ile BTY konularındaki popüler bilim haberlerinin niteliğinin artması için medyaya BTY konularında içerik sağlanması	TÜBİTAK	Kamu Araştırma Enstitüleri, Üniversiteler, Özel Sektör, Medya	2012-2016	D	
	Gelişme: Bu dönemde basın kuruluşları ile 60'a yakın basın bülteni paylaşılmış; basın toplantıları ve basın ziyaretleri düzenlenmiştir. Doğrudan TÜBİTAK'ı ilgilendiren pozitif haberlerin sayısında artış kaydedilmiş, basından gelen bilim ve teknoloji konularındaki haber talepleri artmıştır. Basın irtibat listeleri alana göre sınıflandırılmış ve ulaşılan basın mensubu sayısı artırılmıştır. Basın kuruluşlarının sınıflandırılmasıyla haberlerin doğrudan ilgili alandan sorumlu basın kuruluşuna iletilmesi sağlanmıştır.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Amaç Y1.2	Araştırma kültürünün, araştırmacıların yetenek ve deneyimlerinin geliştirilmesi					
Y1.2.1	Araştırma yeteneğinin geliştirilmesini teşvik eden mekanizmalar tasarlanması					
	Eylem: TÜBA Açık Ders Malzemeleri Projesi kapsamında hazırlanacak derslerin Ulusal Açık Ders Malzemeleri (UADM) internet sitesi üzerinden herkesin erişimine açık olacak şekilde yayınlanması	Türkiye Bilimler Akademisi	Üniversiteler	Sürekli	D	
	Gelişme: Kalkınma Bakanlığı desteği kapsamında UADM Proje Çalışma Grubu, 2010 yılı için Temel Bilimler, 2011 yılı için ise Sosyal Bilimler odaklı çeviri ve telif açık dersler oluşturmaya karar vermiş ve çalışmalara başlamıştır. 2010 yılı sonunda Temel Bilimlerde 34 açık dersin www.acikders.org.tr internet adresi üzerinden yayımlanmasına başlanmıştır. 1 Kasım 2011- 30 Nisan 2012 tarihleri arasında ise Sosyal Bilimler alanında 2011 yılı başından itibaren hazırlanan 46 dersin yayınına başlanmıştır. 2011 Aralık ayı itibariyle Temel Bilimler ve Sosyal Bilimler alanlarında toplam 80 açık ders internet üzerinden herkesin erişimine açık olarak yayınlanmaktadır. 20 Ocak 2012 tarihinde Kalkınma Bakanlığı'na projenin devamı için proje teklifi verilmiş ve halen projenin değerlendirilmesinin sonucu beklenmektedir.					
	Eylem: Yükseköğretimde Türkçe kaynak eksikliği hissedilen konular öncelikli olmak üzere, akademik bilgi, beceri ve yetkinliği artırmaya yönelik Türkçe telif kitaplar basılması yoluyla geniş kitlelere ulaştırılması	TÜBİTAK	TÜBİTAK, Milli Eğitim Bakanlığı, YÖK, Türkiye Bilimler Akademisi, Atatürk Kültür, Dil, Tarih Yüksek Kurumu	2011 - 2013	D	
	Gelişme: 1. Zenginleştirilmiş Akademik Kitaplar Çağrı Metni hazırlandı. 2. Çağrı alanları belirlendi: - Türkiye'de üniversitelerde yer alan bölümlere göre açılan kontenjanlar ve yerleşen öğrenci sayısı verilen ÖSYM dokümanından 120 bölüm belirlendi. 5 farklı üniversitede her bir bölümde 1. ve 2. sınıfta okutulan dersler araştırıldı. - Ortak dersler çıkarıldı. - En çok okutulan ders listesi belirlendi.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Lise ve üniversiteler için girişimcilik ve fikri mülkiyet ders içeriklerinin tasarlanması ³	TÜBİTAK Türk Patent Enstitüsü	Milli Eğitim Bakanlığı, KOSGEB, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı YÖK, ETKB, TOBB	2012-2013	D	
Gelişme: Eyleme ilişkin TPE bünyesinde kaydedilen gelişmeler aşağıda verilmektedir: - Üniversitelerde sınai mülkiyet bilgisinin yaygınlaştırılması amacıyla Avrupa Patent Ofisi'nin eğitim birimi olan Avrupa Patent Akademisi ile birlikte çalıştaylar düzenlenmiştir. "Üniversitelerde Sınai Mülkiyet Bilgisinin Yaygınlaştırılması" konusunda proje yürütülmektedir. Proje kapsamında, üniversitelerde sınai mülkiyet bilgisinin yaygınlaştırılmasına yönelik 6 ana eylemden oluşan "Yol Haritası" oluşturulmuş olup eylemlerden biri, "SMH Uzmanları Yetiştirilmesine Yönelik, İleri Düzeyde Disiplinlerarası Program Oluşturulması" şeklinde belirlenmiştir. - Üniversitelerde sınai mülkiyet bilgisinin yaygınlaşmasını desteklemek amacıyla, Avrupa Patent Akademisi tarafından kapsamlı bir Eğitim Seti (EPO Teaching Kit) geliştirilmiştir. Bu eğitim seti, üniversitelerde öğretim görevlilerine, patentin rolüne ilişkin bir iki saatlik derslerinde gereksinim duydukları materyal ve bilgileri sağlamaktadır. Türk Patent Enstitüsü tarafından Eğitim Setinin Türkçe çevirisi yapılmış olup Avrupa Patent Ofisi tarafından kullanım onayı alınmıştır. "Patent Eğitim Seti" kullanılarak ders verilebilmesi amacıyla birçok üniversitede öğretim üyeleri ve doktora öğrencileri için çeşitli programlar düzenlenmiştir. - Türkiye'de Fikri Mülkiyet Akademisi kurulmasına ilişkin Mutabakat Zaptı, imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Fikri mülkiyet sistemi yürütücüleri ve kullanıcılarının uluslararası standartlarda çalışabilmesi için ihtiyaç duydukları temel ve uzmanlık eğitimlerinin sağlanması, Türkiye'de fikri mülkiyet bilgisinin bilimsel yollarla öğrenilmesi, üretilmesi ve paylaşılmasına katkıda bulunulması amaçlı Mutabakat Zaptı çerçevesinde, - Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü'nce kendi mevzuatına uygun biçimde "Telif Hakları Eğitim Merkezi" oluşturulması, - Türk Patent Enstitüsü Başkanlığı'nca kendi mevzuatına uygun biçimde "Sınai Mülkiyet Eğitim Merkezi" oluşturulması kararlaştırılmıştır. Eyleme ilişkin TÜBİTAK bünyesinde kaydedilen gelişmeleri ise şu şekilde özetlemek mümkündür: 3-5 Şubat 2012 tarihleri arasında "Üniversitelerde Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesi Çalıştayı" gerçekleştirildi. 24-26 Şubat 2012 tarihleri arasında "Öğrencilerle Üniversitelerde Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesi Çalıştayı" gerçekleştirildi. - Çalıştay sonrasında aşağıdaki odak gruplar oluşturuldu: - Üniversite düzeyi müfredat geliştirme ve Mini MBA programı hazırlama odak grubu - Lise düzeyi müfredat çalışmaları odak grubu - Vaka çalışmaları odak grubu						

³ Girişimcilik ders içeriklerinin tasarlanmasından TÜBİTAK, fikri mülkiyet ders içeriklerinin tasarlanmasından Türk Patent Enstitüsü sorumludur.

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	– Yarışmalar odak grubu. • Girişimcilik ve Yenilikçilik Destek Programları Usul ve Esasları hazırlanarak Bilim Kurulu onayı alındı. Programlar: – 2238 - Girişimcilik ve Yenilikçilik Yarışmaları Programı – 2239 - Girişimcilik ve Yenilikçilik Eğitim ve Araştırma Faaliyetlerini Destekleme Programı – 2240 - Girişimcilik ve Yenilikçilik Etkinliklerini Destekleme Programı • Girişimcilik ve yenilikçilik destek programlarının Yürütme, Kural ve İlkeleri hazırlanarak BİDEB Değerlendirme ve Destekleme Kurulu'nun onayı alındı. • 2230-Yurt Dışı Yüksek Lisans Burs programı kapsamında desteklenecek alanlar içerisine girişimcilik ve yenilikçilik alanının eklenmesi kararlaştırıldı. Bu programı tamamlayanların doktora eğitimleri için 2213-Yurt Dışı Doktora Burs programı kapsamında desteklenmesi tasarlandı.				D	
	Eylem: Üniversitelerde örgün eğitim içerisinde girişimcilik eğitimlerinin yaygınlaştırılmasının desteklenmesi Gelişme: Üniversitelerde müfredat içi girişimcilik derslerinin yaygınlaştırılması için bu dersi alarak kendi işini kuran öğrencilerin, başlangıç sermayesi niteliğinde parasal destek olan KOSGEB Yeni Girişimci Desteğine başvuru hakkı kazanmaları hedeflenmiştir. Bu çerçevede KOSGEB'in ilgili mevzuatında değişiklik yapılarak KOSGEB İcra Komitesi'nin onayından geçirilmiştir. Bu değişikliğe göre, girişimcilik dersi açmak isteyen üniversite dersi açmadan önce KOSGEB'e başvuracak ve girişimcilik dersinin "KOSGEB Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi" statüsünde sayılmasını sağlayacaktır. En az 56 saatlik dersi geçen öğrencilere sertifika verilecek ve dersi tamamladıktan sonra herhangi bir zaman diliminde kendi işini kuran öğrenci bu sertifika ile Yeni Girişimci Desteği almak üzere KOSGEB'e başvurabilecektir.	KOSGEB	-	Sürekli	D	
	Eylem: Gençlerin girişimcilik konusunda teşvik edilmesine yönelik destek mekanizmalarının tasarlanması⁴ Gelişme: • 3-5 Şubat 2012 tarihleri arasında "Üniversitelerde Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesi Çalıştayı" gerçekleştirildi. • 24-26 Şubat 2012 tarihleri arasında "Öğrencilerle Üniversitelerde Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesi Çalıştayı" gerçekleştirildi. • Çalıştay sonrasında odak gruplar oluşturuldu: – Üniversite düzeyi müfredat geliştirme ve Mini MBA programı hazırlama odak grubu – Lise düzeyi müfredat çalışmaları odak grubu – Vaka çalışmaları odak grubu	TÜBİTAK	YÖK, KOSGEB üniversiteler	2012-2014	D	

⁴ Bu eylem kapsamında "Girişimcilik alanında eğitim ve araştırma bursları verilmesi, eğitim, çalıştay ve etkinliklerin desteklenmesi" ve "üniversitelerde mini girişimcilik MBA eğitimlerinin tasarlanma sürecinin desteklenmesi" faaliyetleri raporlanacaktır.

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	– Yarışmalar odak grubu. • Girişimcilik ve Yenilikçilik Destek Programları Usul ve Esasları hazırlanarak Bilim Kurulu onayı alındı. Programlar: – 2238 - Girişimcilik ve Yenilikçilik Yarışmaları Programı – 2239 - Girişimcilik ve Yenilikçilik Eğitim ve Araştırma Faaliyetlerini Destekleme Programı – 2240 - Girişimcilik ve Yenilikçilik Etkinliklerini Destekleme Programı • Girişimcilik ve yenilikçilik destek programlarının Yürütme, Kural ve İlkeleri hazırlanarak BİDEB Değerlendirme ve Destekleme Kurulu'nun onayı alındı. • 2230-Yurt Dışı Yüksek Lisans Burs programı kapsamında desteklenecek alanlar içerisine girişimcilik ve yenilikçilik alanının eklenmesi kararlaştırıldı. Bu programı tamamlayanların doktora eğitimleri için 2213-Yurt Dışı Doktora Burs programı kapsamında desteklenmesi tasarlandı. • Odak grupların toplantılarının çıktıları değerlendirilecek ve önerileri doğrultusunda yarışmalar, vaka örnekleri ve Mini Girişimcilik MBA programına ilişkin destek mekanizması oluşturma çalışmalarına başlanmıştır.				D	
	Eylem: Gelişen teknoloji ve iş piyasasının taleplerine uygun nitelikli eğitimi tetikleyen hayat boyu öğrenmenin teşvik edilmesi	Milli Eğitim Bakanlığı	AB İlgili Birimi, Yerel Yönetimler, OSB, Türkiye İş Kurumu	2012	D	
	Gelişme: Hayat Boyu Öğrenmenin (HBÖ) Geliştirilmesi Teknik Destek Projesi hayata geçirilmiştir. • Projenin amacı: Her tür öğrenmeye değer vermek üzere tasarlanmış bir sistem kapsamında, istihdam fırsatlarının artırılması için bireylerin eğitime erişimlerinin desteklenmesi amacıyla, AB uygulamaları doğrultusunda Hayat Boyu Öğrenme perspektifleri temelinde bir kurumsal çerçeve ve kapasite oluşturulmasıdır. • HBÖ Koordinasyon Merkezlerinin Kurulması: Proje Teknik Destek Ekibi, 12 ildeki Hayat Boyu Öğrenme Merkezlerinin kurulması konusunda yerel paydaşları destekleyecektir. Bu Hayat Boyu Öğrenme merkezleri yeni kuruluşlar olmayacaktır. Mevcut kurumların temsilcilerine hangi alanlarda ilerleme sağlanabileceği konusundaki çalışmalarının düzene sokulması, daha fazla sinerji yaratılması ve iyileştirmelerin yapılabileceği alanlarda daha verimli olmaları için yardımcı olunacaktır. Hayat Boyu Öğrenme koordinasyon merkezlerine ayrıca kendi eylem planlarının geliştirilmesinde destek verilecektir. Bu eylem planlarının amacı, yerel topluluğu ve yerel ekonomiyi de canlandıracak biçimde yöre sakinlerinin yeterliliklerini arttırmaktır. Gruplar; TESK, TİSK, TOBB, TÜSIAD, TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, Eğitim-Bir-Sen, YÖK, İŞKUR, MYK, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, Rehberlik ve Denetim Başkanlığı'ndan oluşuyor. Şubat 2012 sonu itibarıyla paydaş kurumlarla 20, Milli Eğitim Bakanlığı gruplarıyla da 5 toplantı gerçekleştirilmiştir. Aralık 2011 tarihinde çalışmalarına başlayan çalışma gruplarının çıktılarını Mayıs 2012 itibarıyla tamamlamıştır. • Yürütülen Faaliyetlere İlişkin Genel Bilgiler: – 11 ilde 100'ün üzerinde kurum ve kuruluşla toplantılar yapılmış, projeye ilişkin detaylı bilgiler verilerek, yüz yüze görüş alışverişinde bulunulmuştur. – Kayseri ve Şanlıurfa'da yaklaşık 150 kişinin katıldığı, Valilerin, belediye başkanlarının diğer mülki amirlerin ve ilgili kamu kurum ve kuruluş temsilcilerini de içeren geniş çaplı İl Danışma toplantıları gerçekleştirilmiş, yerel kamuoyu basın toplantılarıyla bilgilendirilmiştir. Oluşturulan çalışma grupları hayat boyu öğrenme yaklaşımı politika ve strateji geliştirme çalışmaları doğrultusunda yerel temsilcilerle bir					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	araya gelmiştir. 11-12 Nisan 2012'de Erzurum'da aynı mahiyette bir toplantı daha düzenlenmiştir. - Ankara'da 7 Aralık 2011 tarihinde proje paydaşları ve oluşturulacak çalışma grubu temsilcilerinin katılımıyla bir toplantı gerçekleştirilmiştir. 67 kişinin katıldığı toplantıda Milli Eğitim Bakanlığı ve Teknik Destek ekibi projede yürütülmesi planlanan faaliyetlere ilişkin detaylı bilgiler vermiştir. - Projenin başlangıç raporu 27.10 2011 tarihinde CFCU tarafından onaylanmıştır. - Projenin ara raporu 22.12.2011 tarihinde CFCU tarafından onaylanmıştır. - Kapasite geliştirmeye yönelik çalışmalar kapsamında hayat boyu öğrenme prespektifi içerisinde Reheberlik ve Danışmanlık hizmetleri eğitimleri, yetişkin eğitimleri devam etmektedir. - Türkiye'de Hayat Boyu Öğrenmenin Geliştirilmesi Projesi kapsamında oluşturulan 15 Kurumsal Çalışma Grubu'nun ikinci tur danışma faaliyetleri tamamlamıştır. Gruplar, mevcut hayat boyu öğrenme politikası ve mevzuatına ilişkin görüşlerini Proje Teknik Destek Ekibi'ne iletilmişlerdir. Hayat Boyu Öğrenme Taslak Kanunu metni ve politika belgesi taslak çalışması tamamlanmış görüşe sunulmuştur. - Bu kapsamda Finlandiya ve İskoçya çalışma ziyaretleri tamamlanmıştır. - Hayat Boyu Öğrenme web portal çalışmaları devam etmektedir.				D	
Y1.2.4	Başarılı genç araştırmacılara kendi araştırma gruplarını kurmalarına yönelik destek mekanizmalarının geliştirilmesi					
	Eylem: TÜBA Genç Bilim İnsanlarını Destekleme Programı (GEBİP) ile öne çıkmış genç bilim insanlarının desteklenmesi ve "Avrupa Genç Akademileri" ile ortak çalışmalar yapacak "Genç Akademi"nin kurulması	Türkiye Bilimler Akademisi	Üniversiteler	Sürekli		D
	Gelişme: GEBİP Programı dâhilinde 123 başvurudan 23 genç bilim insanına destek verilmiştir. 2012 yılı içerisinde GEBİP tanıtım kataloğu hazırlanmıştır.					
Amaç Y1.4	Araştırmacıların Dolaşımının Artırılması					
Y1.4.2	Yurtdışındaki nitelikli araştırmacıların, öncelikli alanlar başta olmak üzere, yurt içinde istihdam edilmesi için gerekli imkânların sağlanması					
	Eylem: AB kaynakları kullanılarak araştırmacıların Türkiye'ye uzun süreli araştırma yapmak üzere gelmelerine yönelik program geliştirilmesi	TÜBİTAK	YÖK, Üniversiteler, Araştırma Kurumları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	2011-2012		T

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y1 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Gelişme: Yurt dışındaki nitelikli araştırmacıların, öncelikli alanlar başta olmak üzere, Türkiye'ye uzun süreli araştırma yapmak üzere gelmelerini temin için bu araştırmacıların yurtiçinde istihdamına yönelik imkânların sağlanması amacıyla AB kaynakları kullanılarak bir program geliştirilmesi planlandı. Bu kapsamda AB 7. Çerçeve Programı COFUND programına başvuru yapıldı ve desteklendi. Bu çerçevede proje bütçesinin %40'ı AB fonlarından karşılanarak, %60'lık bir TÜBİTAK desteği ile 2236 kodlu Uluslararası Deneyimli Araştırmacı Dolaşım Destek Programı adıyla yeni bir destek programı 2012 yılı itibarıyla uygulamaya konuldu. Eylem kapsamında programın uygulamaya konulmasına yönelik yasal mevzuat hazırlandı. Tanıtımının yapılması için poster, broşür ve başvuru kitapçığı bastırılması amacıyla hizmet alımı gerçekleştirildi. Çevrimiçi sistemlerde programın başvuru ve değerlendirme süreçlerine ilişkin düzenlemeler yapıldı. Üniversiteleri, sanayi kuruluşlarını ve teknoparkları temsilen katılacak yaklaşık 250 kişinin katılımıyla 28 Haziran 2012 tarihinde program ile ilgili tanıtım amaçlı paydaşlara ile bir bilgilendirme toplantısı yapıldı. Program kapsamında 100 deneyimli bilim insanının/uzmanın araştırmalarını Türkiye'deki akademi ya da sanayi kuruluşlarında kadrolu istihdam edilerek yapmaları için destek verilecektir. Toplam program bütçesi 11,2 Milyon Avrodur. Bu bütçenin 4,5 Milyon Avrosu AB Komisyonu'ndan sağlanacaktır. Program boyunca toplam 4 çağrıya çıkılacaktır.				T	
	Eylem: Beyin göçünü tersine çevirmeye yönelik mekanizmaların iyileştirilmesi ve yeni desteklerin geliştirilmesi	TÜBİTAK	YÖK, Üniversiteler, Araştırma Kurumları, TÜBİTAK Enstitüleri, Yurt dışındaki Türk araştırmacı dernekleri, Türkiye İş Kurumu	2011-2013	D	
	Gelişme: Yurt dışında çalışmalarına devam etmekte olan Türk araştırmacıların Türkiye'ye dönmelerini teşvik etmek amacıyla 2010 yılında TÜBİTAK-BİDEB tarafından 2232 kodlu Doktora Sonrası Geri Dönüş Burs Programı uygulamaya konuldu. Bu program ile Türkiye'deki bilim üretimine katkı sağlamak amaçlanmaktadır. Doktora Sonrası Geri Dönüş Burs Programı kapsamında, doğa bilimleri, mühendislik ve teknoloji, tarımsal bilimler, sosyal bilimler ve beşeri bilimler alanlarında doktorasını, tıbbi bilimlerde doktora veya uzmanlığını almış yurt dışındaki T.C. uyruklu araştırmacıların Türkiye'ye dönmelerini teşvik etmek ve çalışmalarını yurt içinde sürdürebilmeleri için destek verilmektedir. Program kapsamında burs süresi en çok 24 aydır. Aylık burs miktarı ise 3.250 TL'dir. 2012 yılında yapılan bir değişiklikle, programın daha cazip hale gelebilmesi için araştırmacıların istihdam edilmesi durumunda burslarının kesilmesi kuralı değiştirilerek kısmi bursiyerlik statüsü oluşturuldu. Böylelikle araştırmacı, desteğini kullanırken istihdam edilirse bursu 1.000 TL olarak 24 ayın sonuna kadar devam ettirilmektedir. 2010-2012 yıllarında (2012 yılının ilk 6 ayı için) programa toplam 52 başvuru yapıldı ve %79'luk destekleme oranı ile 41 araştırmacı Türkiye'de yapacakları araştırmalar için desteklendi.					

Y1 - Bölüm 1b: UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç 1.	BTY İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi							
Amaç 1.	BT İK Sayısının Artırılması ve Sektörel Dağılımın İyileştirilmesi							
Strateji 1.1.	Gençlerin Ar-Ge alanlarına yönlendirilmesi							
1.1.1.	Eylem: İlköğretim ve ortaöğretimde müfredata proje odaklı Bilim ve Teknoloji eğitimlerinin eklenmesi, merakın artırılması, yaratıcı ve girişimci zihniyetlerin yetiştirilmesi	MEB	TÜBİTAK	X			T	
	Gelişme: İlköğretim kurumlarında uygulanan öğretim programlarında 8 temel beceriye yer verilmiştir. Bunlar; eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, araştırma-sorgulama, problem çözme, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik ve Türkçe'yi doğru, etkili ve güzel kullanmadır. Diğer taraftan, öğretim programlarının temel felsefesinde ise yapılandırmacı yaklaşım, öğrenci merkezli eğitim, çoklu zekâ kuramı ve öğrenmeyi öğretme yaklaşımı esas alınmıştır. Bunun yanı sıra öğretim programlarında tutum ve değerler ile becerilere de vurgu yapılmıştır. Fen ve Teknoloji dersi öğretim programında yer alan öğrenme alanlarından biri olan Bilimsel Süreç Becerileri kazanımları bunun örneklerinden biridir.							
1.1.2	Eylem: İlk ve orta öğretim için popüler bilim etkinliklerinin artırılarak, bilimsel faaliyetlere olan merakın artırılması	MEB	TÜBİTAK, Üniversiteler		X		D	
	Gelişme: MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 25 Haziran 2012 tarih ve 69 sayılı Kurul Kararı eki İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi'nin zorunlu dersler bölümünde; 1-8'inci sınıflarda haftada 5'er saat Matematik; 3-4'üncü sınıflarda haftada 3'er saat, 5-8'inci sınıflarda haftada 4'er saat Fen Bilimleri; 7 ve 8'inci sınıflarda haftada 2'şer saat Teknoloji ve Tasarım derslerine yer verilmiştir. Diğer taraftan, seçmeli dersler bölümünde yer alan "Fen Bilimleri ve Matematik" alanı adı altında 6-8'inci sınıflarda haftada 2'şer saat Bilim Uygulamaları, Matematik Uygulamaları, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım ile 7 ve 8'inci sınıflarda haftada 2'şer saat Çevre ve Bilim dersleri okutulmaktadır. MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü ile Türk Patent Enstitüsü işbirliğinde 22 Şubat 2011 tarihinde imzalanan "Şimdi Düşünme Zamanı Sergisi" Protokolüyle; Türk Patent Enstitüsü tarafından sadece Ankara'da yapılan "Şimdi Düşünme Zamanı" adlı sergi 25-26 Mayıs 2012 tarihinde 81 ilden öğrencilerin 200 etkinlikle katılımıyla Ankara'da gerçekleştirilmiştir. MEB Talim ve Terbiye Kurulunun 25 Haziran 2012 tarih ve 69 sayılı Kararı ile uygulamaya konulan ilk ve ortaokulların ders çizelgelerinde ilk defa seçmeli olarak "Bilim Uygulamaları", "Matematik Uygulamaları" derslerine yer verilmiştir. Bu derslerin öğretim programlarının hazırlık çalışmaları devam etmektedir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
1.1.3	Eylem: Eğitim Fakültesi müfredatlarına proje yapma ve popüler bilim konularının eklenmesi	YÖK	MEB, Üniversiteler	X			T	
	Gelişme: Eğitim fakülteleri yeniden yapılandırılmış, müfredatları yeniden gözden geçirilmiş ve popüler bilim konularını içeren Bilimsel Araştırma Yöntemleri, İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi, Genel Biyoloji, Çevre gibi derslere çeşitli eğitim fakültesi programlarının müfredatlarında yer verilmiştir. Bu kapsamda Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi bütün öğretmen yetiştirme programlarına zorunlu ders olarak eklenmiştir. Ders programlarının en az %25'inin seçmeli derslerden oluşması ile en geniş ölçekte seçmeli ders alınmasına imkân verecek şekilde programların düzenlenmesi gerektiği üniversitelere bildirilmiş, bu çerçevede yükseköğretim programlarının müfredatına proje tasarımı ve popüler bilim konulu dersler seçmeli ders olarak eklenmiştir.							
1.1.4	Eylem: İlk ve orta öğretim öğrencileri arası Ar-Ge proje yarışmalarının yaygınlaştırılması	MEB	TÜBİTAK, Üniversiteler		X		T	
	Gelişme: 2013 yılından itibaren 1000 okul ile başlamak ve daha sonra tüm temel eğitim ve ortaöğretime yaygınlaştırılmak üzere MEB ve TÜBİTAK işbirliğinde yapılan protokol kapsamında temel ve orta öğretimde bilim kültürünün geliştirilmesine yönelik her okulda bilim fuarları gerçekleştirilecektir. Talim ve Terbiye Kurulunun 25 Haziran 2012 tarih ve 69 sayılı Kararı ile uygulamaya konulan ilk ve ortaokulların ders çizelgelerinde ilk defa seçmeli olarak "Bilim Uygulamaları", "Matematik Uygulamaları" derslerine yer verilmiştir. Bu derslerin öğretim programlarının hazırlık çalışmaları devam etmektedir.							
1.1.5	Eylem: Lisans düzeyinde proje yarışmalarının desteklenmesi ve programların destek miktarlarının artırılması	TÜBİTAK	YÖK, MEB, MB, Üniversiteler	X			D	
	Gelişme: Lisans öğrencilerinin araştırma proje çalışmalarını, lisans düzeyindeki yurt içi araştırma proje yarışmalarını ve lisans öğrenci takımlarının uluslararası proje yarışmalarına katılımını destekleyerek teşvik etmek amacıyla TÜBİTAK-BİDEB tarafından 2209 kodlu Üniversite Öğrencileri Yurt İçi/Dışı Araştırma Projeleri Destekleme Programı yürütülmektedir. Bu program kapsamında 2011 yılında 781 proje başvurusu yapıldı, 513 proje desteklendi. Yurt içi proje yarışmaları için yapılan 5 başvurunun tümü ve uluslararası proje yarışmaları için yapılan 8 başvurunun 6'sı desteklendi. 2012 yılının ilk dönemi için başvuru yapan 857 projeden 576'sı ile yurt içi proje yarışmaları için yapılan 9 başvurunun 8'i ve uluslararası proje yarışmaları için yapılan 8 başvurunun tümü desteklendi. 2012 yılında ilgili program son sınıfa geçmiş lisans öğrencilerini de kapsayacak şekilde genişletilerek, bir sanayi/sektör kuruluşunun sorununu çözmeyi hedefleyen araştırma konusuna sahip bitirme tezleri için son sınıfa geçmiş lisans öğrencilerinin hazırladıkları araştırma projelerine destek verilmesi sağlandı. İlgili program kapsamında var olan 2.000 TL'lik destek miktarı 14 Ocak 2012 tarih ve 204 sayılı Bilim Kurulu kararı ile lisans projeleri için 2.500 TL ve sanayiye entegre projeler için 4.000 TL olarak belirlendi. Aynı Bilim Kurulu kararı ile yurt dışındaki proje yarışmalarına katılım için verilen maksimum destek miktarı 4.000 ABD dolarından 5.000 ABD dolarına yükseltildi.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
1.1.6	Eylem: Lisans öğrencilerinin araştırma süreçlerinde görev alabilmelerinin sağlanması için düzenlemeler yapılması	YÖK	Üniversiteler		X		D	
	Gelişme: Lisans öğrencilerinin araştırma süreçlerinde görev alabilmelerinin sağlanması için yasal düzenlemelerin yapılması çalışmasına devam edilmektedir.							
Strateji 1.2.	Kariyer imkânlarının geliştirilmesi ve gelirlerin iyileştirilmesi							
1.2.1	Eylem: Araştırmacıların doktora sonrası en az altı yıl bir yüksek öğretim kurumunda öğretim üyesi olarak çalıştıktan sonra alanında deneyim kazanmak amacıyla ücretli izinli olarak yurtiçi ve yurtdışı üniversitelerde ve araştırma enstitüleri ile özel sektör Ar-Ge birimlerinde, çalıştığı kurumun uygun görmesi halinde, bir yılı aşmayacak şekilde çalışabilmesi için yasal düzenlemelerin yapılması	YÖK	Üniversiteler		X		D	
	Gelişme: Yükseköğretim mevzuatı gereğince öğretim üyelerinin yurtdışında araştırmacı olarak görevlendirilmeleri mümkündür. Bu çerçevede, en az 6 yıl süre ile bir yükseköğretim kurumunda öğretim üyesi olarak çalışan araştırmacılar, alanlarında deneyim kazanmak üzere 2547 sayılı Kanunun 39. maddesi uyarınca ücretli olarak yurtdışına gönderilebilmektedir. Bu konuda yeni yasa çalışmaları kapsamında yasal düzenleme çalışmaları devam etmektedir.							
1.2.2	Eylem: Kamu ve özel sektör çalışanları için mesai saatleri dışında lisansüstü programlarının yaygınlaştırılması	YÖK	İlgili kamu ve özel sektör kuruluşları, Üniversiteler		X		D	
	Gelişme: İlgili taraflar arasında imzalanan protokol kapsamında kamu ve özel sektör çalışanları için lisansüstü programlar açılabilir. Yükseköğretim kurumlarımızda söz konusu programların yaygınlaştırılmasına ilişkin çalışmalar da çalışanlara yönelik mesai saatleri sonrasında eğitim-öğretimi sürdüren programlar ve uzaktan eğitim programları kapsamında sürdürülmektedir. Uzaktan eğitim programları çerçevesinde şu an itibariyle 30 üniversitede 71 uzaktan eğitim yüksek lisans programı bulunmaktadır.							
1.2.3	Eylem: Araştırmacı ücretlerinin performansa dayalı olmak üzere diğer meslek grupları ile rekabet edebilir bir düzeye getirilmesi	YÖK	MB		X		D	
	Gelişme: Eğitim ve araştırma faaliyetlerine ek ödenek miktarının hesaplanmasındaki katkı oranının artırılmasına yönelik ilgili Kanun ve Yönetmelikte gerekli değişiklik çalışmaları devam etmektedir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
1.2.4	Eylem: Devlet üniversitelerinde TÜBİTAK bursiyeri olan lisansüstü öğrencilere yönelik desteklerin kapsamının genişletilmesi	TÜBİTAK	ÇSGB, Üniversiteler	X			D	
	Gelişme: Başarılı gençlerimizin teknoloji ve bilgi üreterek topluma daha faydalı olmalarını hem de bilim ve teknoloji alanına yönelmelerini sağlamak amacıyla TÜBİTAK-BİDEB tarafından 2210 kodlu Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programı ile 2211 kodlu Yurt İçi Doktora Burs Programı yürütülmektedir. Bu programlar çerçevesinde yüksek lisans öğrencileri için 2011 yılında aylık tam burs miktarı 1.250TL'den 1.500TL'ye ve doktora öğrencileri için 1.500TL'den 1.800TL'ye yükseltildi. Kısmi burs miktarları da aynı şekilde yüksek lisans öğrencileri için 300TL'den 400TL'ye ve doktora öğrencileri için 400TL'den 500TL'ye yükseltildi. Ayrıca, bilim ve teknolojinin itici gücünü oluşturan insan gücünün oluşmasına katkı sağlama misyonu çerçevesinde TÜBİTAK Yurt İçi Lisans Burs Programı ile Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programları kapsamında önceki yıllarda desteklenen bursiyerlerden hiç ara vermeden alanlarında yüksek lisans ve doktora eğitimlerine devam edenlerin ilgili Yurt İçi Yüksek Lisans ve Yurt İçi Doktora Burs Programları kapsamında mezun oldukları yıl geçerli olan başvuru şartlarını taşımalarına gerek olmaksızın 2008 yılından bu yana TÜBİTAK bursiyerlikleri doğrudan bursiyer olarak devam ettirilmektedir. Bu çerçevede 2008 ve 30 Haziran 2012 tarihleri arasında toplam 325 yüksek lisans öğrencisi ve 792 doktora öğrencisi doğrudan bursiyer olarak desteklendi. Her iki program kapsamında 31 Mayıs 2012 tarihi itibarıyla bursiyerliği devam eden 1.440 Yurt İçi Yüksek Lisans ve 2.705 Yurt İçi Doktora bursiyeri olmak üzere toplam 4.145 yurt içi lisansüstü bursiyeri bulunmaktadır.							
Strateji 1.3.	Özel sektörün Ar-Ge ihtiyaçları doğrultusunda BT-İK yetişmesine yönelik programlar tasarlanması							
1.3.1	Eylem: Lisans programlarına özel sektörün Ar-Ge ihtiyaçlarına yönelik seçmeli (tasarım, proje vb) derslerin konulması	YÖK	Üniversiteler, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TOBB	X			D	
	Gelişme: Devlet ve Vakıf üniversitelerinde özel sektörün Ar-Ge ihtiyaçlarının göz önüne alınarak seçmeli dersler konulması konusundaki teşvikler devam etmektedir. Alan yeterlilikleri de dikkate alınarak programlara seçmeli tasarım, proje vb derslerin eklenmesi konusunda çalışmalar yürütülmektedir.							
1.3.2	Eylem: Sanayi ihtiyaçlarına yönelik olarak üniversite ve özel sektör işbirliğiyle düzenlenen lisansüstü eğitim programlarının oluşturulması	YÖK	Üniversiteler, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TOBB		X		D	
	Gelişme: Üniversite ve özel sektör işbirliği ile lisansüstü program açılma teklifleri gelmekte olup, bu teklifler şartları sağladığı takdirde teşvik edilerek, öncelikli değerlendirilmektedir. Böylece, sanayi ihtiyaçlarına yönelik olarak üniversite ve özel sektör işbirliğiyle düzenlenen lisansüstü eğitim programlarının, Yükseköğretim Kurulunca öncelikle değerlendirilmesine devam edilmektedir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 1.4.	Teknisyen ve dengi personelin istihdamının artırılması							
1.4.1	Eylem: Meslek yüksekokullarının meslek eğitim standart ve müfredatının özel sektörün Ar-Ge destek personeli ihtiyacına göre güncellenmesi; meslek yüksekokullarında sanayide yeni gelişmekte olan ve gelecek vadeden alanlarda meslek eğitim standartlarının oluşturulması; meslek yüksekokullarından mezun olan öğrencilerin istihdamının teşvik edilmesi ve izlenmesi	YÖK	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TOBB		X		D	
	Gelişme: Meslek yüksekokullarının sıkıntılarının giderilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Özel sektörün Ar-Ge destek personeli ihtiyaçları doğrultusunda meslek yüksekokullarının ihtiyaçları dikkate alınarak gerekli değişiklikler ve geliştirme çalışmaları devam edecektir.							
1.4.2	Eylem: Meslek liselerinin meslek eğitim standart ve müfredatının özel sektörün Ar-Ge destek personeli ihtiyacına göre güncellenmesi; meslek liselerinde, sanayide yeni gelişmekte olan ve gelecek vadeden alanlarda meslek eğitim standartlarının oluşturulması; meslek liselerinden mezun olan öğrencilerin istihdamının teşvik edilmesi ve izlenmesi	MEB	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TOBB		X		D	
	Gelişme: Meslek liselerinin meslek eğitim standart ve müfredatının özel sektörün Ar-Ge destek personeli ihtiyacına göre güncellenmesi: Ülkemizde Meslek Standartları (MS) ve Ulusal Yeterlilikler (UY) Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) tarafından hazırlanmaktadır. Resmi Gazetede yayımlanan Meslek Standartları ve Ulusal Yeterlilikler öğretim programlarına yansıtılmaktadır. Mesleki ve teknik ortaöğretim öğrencilerini Ar-Ge çalışmalarına hazırlamak amacıyla tüm alanlarda ortak ders olan Mesleki Gelişim Dersinde Araştırma Teknikleri, Girişimcilik, Problem Çözme, Öğrenmeyi Öğrenme, İletişim vb. modüller yer almaktadır. Meslek liselerinde, sanayide yeni gelişmekte olan ve gelecek vadeden alanlarda meslek eğitim standartlarının oluşturulması: 2012 yılının ilk 3 ayında 12, ikinci 3 ayında 15 olmak üzere toplam 27 Meslek Standardı 27 alanın öğretim programına yansıtılmıştır. Sanayide yeni gelişmekte olan ve gelecek vadeden alanlarda sektörle iş birliği yapılarak programlar geliştirilmektedir. Bu konuda en son örnek; İstanbul Maden ve Metal İhracatçıları Birliği ile yapılan iş birliği sonucu Tasarım Teknolojisi Alanı Öğretim Programının ortaöğretim düzeyinde mesleki eğitim kapsamına alınmasıdır.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
1.4.2	Meslek liselerinden mezun olan öğrencilerin istihdamının teşvik edilmesi ve izlenmesi: Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları mezunlarının, güncel bilişim teknolojilerini kullanarak web tabanlı olarak izlenmesi, bu kurumlarda verilen eğitimin hedeflere ulaşma düzeyinin belirlenmesi ve eğitim programlarının güncelliğinin değerlendirilmesi amacıyla, hazırlanan Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları Mezunlarının İzlenmesi (e-mezun) Projesi, 2007 yılından itibaren hayata geçirilmiş ve Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'nce yürütülmektedir. Mesleki ve teknik eğitim veren okul ve kurumlarda verilen eğitim ve öğretimin öğrencilere kazandırdığı mesleki yeterlikler; bu yeterliklerin iş hayatının taleplerine uygunluğu, okullarımızın yeterliği, öğrencilerin yükseköğretime devam etme durumu ve işletmelerin mesleki ve teknik eğitim veren okullardan beklentilerini tespit etmek amacıyla yapılan bu çalışma için hazırlanan web (http://emezun.meb.gov.tr) sayfasını bugüne kadar yaklaşık 33.905.730 kişi ziyaret etmiş ve bunlardan, 225.534 mezun öğrenci ile 17.712 işveren elektronik ortamda bulunan veri toplama araçlarını doldurmuşlardır. Mezunlardan ve işverenlerden elde edilen bu veriler analiz edilerek raporlaştırılmıştır. 2007, 2008, 2009, 2010 ve 2011 araştırma raporları (http://emezun.meb.gov.tr) sayfasında yayınlanmaktadır.						D	
1.4.3	Eylem: Özel sektörün ihtiyaç duyduğu Ar-Ge alanlarında çalışabilecek nitelikli destek personelin yetiştirilmesi amacıyla önlisans ve lisans programlarının geliştirilmesi	YÖK	Üniversiteler, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TOBB		X		D	
	Gelişme: Sektörden üniversitelere veya doğrudan YÖK'e ulaşan talepler doğrultusunda, Meslek Yüksekokulu açılması çalışmaları sürdürülmektedir.							
1.4.4	Eylem: Meslek liseleri ile özel sektör Ar-Ge faaliyetleri arasındaki ilişkinin ortak proje ve eğitimler yolu ile güçlendirilmesi	MEB	TOBB		X		T	
	Gelişme: 1995-1996 eğitim öğretim yılından itibaren ticaret ve turizm öğretimi okullarında zorunlu ders olarak okutulan “Girişimcilik Dersi” alt yapısının ve bilgi birikiminin bulunması nedeniyle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın da talepleri doğrultusunda geliştirilen “Girişimcilik Eğitimi Projesi” özel sektör ile iş birliğinde tüm mesleki okullarımızda yaygınlaştırılmıştır. Bu kapsamda mesleki ve teknik okul ve kurumlarından mezun olan gençlerin yararlanmaları için “Girişimcilik El Kitabı” hazırlanmış, internet ortamında hizmete sunulmuştur. Mesleki ve Teknik Eğitimin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP) kapsamında modüler yapıda geliştirilen Mesleki Gelişim dersi 2005-2006 eğitim-öğretim yılından itibaren okutulmaktadır. Bu program 2011 yılında güncellenmiştir. Dersin yedi modülünden birisi girişimcilik modülüdür ve her branşta okutulmaktadır. Yukarıdakilerin yanında “İşte Biz de Varız Yarışması” mesleki ve teknik ortaöğretim okullarında eğitim gören öğrencilerin (14-18 yaş arası) girişimcilik, yaratıcılık ve yenilikçilik becerilerinin geliştirilmesi, ekonomi ve iş hayatına ilgilerinin artırılması, sosyal ve ekonomik hayata bakış açılarının farklılaştırılması ve iş hayatındaki ağırlıklarının artırılması amacıyla düzenlenmekte böylece öğrencilerin rekabet güçlerinin artırılması hedeflenmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı ve özel sektör arasında imzalanan mesleki ve teknik eğitim alanlarına yönelik iş birliği protokolleri kapsamında öğretmen, öğrenci ve okulun fiziki kapasitesi güçlendirilmekte, sektörün ihtiyaçları doğrultusunda meslek elemanları eğitilmektedir. Okulların gelişimlerine yönelik olarak AB proje eğitimleri verilerek okullar proje hazırlamaları konusunda teşvik edilmektedir. Okulların hazırladığı pek çok projenin yanı sıra Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'nün yürüttüğü ortaklık projelerinden Otelcilik ve Turizm İşletmelerinde Uygulamalı Eğitim Projesi kapsamında 25 okulun 125 öğrencisi 16 hafta boyunca AB turizm eğitimi konusunda araştırma, bilgi-deneyim paylaşma ve kendini geliştirme çalışmaları yapmaktadır.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
1.4.5	Eylem: Özel sektör ile işbirliğinde önemli engellerden biri olan mevcut döner sermaye uygulamasının ve denge tazminatı kesintisinin, akademisyenlerde olduğu gibi, 5947 sayılı kanun kapsamı ve sağlık sektörü dışındaki teknisyen ve dengi personel ile Ar-Ge destek personeli için de düzenlenmesi	MB	YÖK, Üniversiteler	X			T ¹	
Strateji 1.5.	Ülkemizin önceliklerine ve ihtiyaç duyduğu alanlara yönelik BT-İK personeli yetiştirilmesi							
1.5.1	Eylem: Teşvik sistemlerinde (burs ve proje destek sistemlerinde), politika belgelerinde belirlenen ulusal amaç ve öncelikler ile paralellik sağlanması	TARAL Kuruluşları			X		D	
	Gelişme: BTYK'nın 11. toplantısında alınan 2005/9 no.lu kararda yer alan "Ulusal Uzay Araştırmaları Programı" çerçevesinde belirlenen hedeflere ulaşmak için yeterli sayıda ve gerekli nitelikte uzmanların kısa vadede yetiştirilmesi amacıyla TÜBİTAK-BİDEB tarafından 2230 kodlu Yurt Dışı Yüksek Lisans Burs Programı yürütülmektedir. Bu programla ülkemizin uzay bilim ve teknolojileri alanında ihtiyaç duyulan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesine katkı sağlamak hedeflenmektedir. Bu program kapsamında ilk çağrı 2008 yılında açılmış ve bunu takiben her yıl bir dönem olmak üzere 2008-2011 yıllarında toplam 4 çağrıya çıkıldı. Bu çağrılar kapsamında 2008-2011 yılları arasında toplam 23 kişi desteklendi. Program kapsamında burs süresi en çok 24 ay olup yıllık toplam burs miktarı 40.000 ABD dolarıdır. Eğitimlerini tamamlayıp Türkiye'ye dönen 8 kişiden 2'si 2010 yılı, 5'i 2011 yılı, 1'i ise 2012 yılı itibarıyla TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü'nde çalışmaya başladı. Programın 2012 yılı çağrısına yönelik olarak Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS) üzerinden Şubat ayı içerisinde duyuru yapıldı. 2012 yılı başvuruları 16 Ocak - 1 Haziran tarihleri süresince ebideb.tubitak.gov.tr üzerinden online olarak alındı. Uzay araştırmaları alanında 5 ve Bilim İletişimi alanında 3 başvuru yapıldı. Yürürlükte olan bu destek mekanizmasına ek olarak TÜBİTAK BİDEB tarafından 2211 kodlu Yurt İçi Doktora Burs Programı kapsamında öncelikli alanlarda doktora burs desteği verilmesine yönelik çalışmalar başlatıldı.							

¹ Bu eylem bir önceki raporlama döneminde tamamlanmıştır.

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 1.6.	Toplumda bilim teknoloji kültürünün yaygınlaştırılması							
1.6.1	Eylem ² : Bilim Teknoloji ve Yenilik konularının medyada popüler bir şekilde yayınlanmasına yönelik teşviklerin geliştirilmesi (yazılı ve görsel materyalin hazırlanması, sergilerin düzenlenmesi, vb.)	RTÜK	Üniversiteler, TÜBİTAK, Özel Sektör, TRT Genel Müd., Medya		X		--	
1.6.2	Eylem: Bilim muhabirliği eğitimlerinin yaygınlaştırılarak, donanımlı bilim-teknoloji muhabirlerinin yetişmesinin sağlanması	YÖK	Üniversiteler, Basın Yayın E. G.M., TÜBİTAK		X		D	
	Gelişme: Yeni medya, medya ve iletişim sistemleri ve iletişim sistemleri ile televizyon haberciliği ve programcılığı gibi ilgili programlar kapsamında bilim muhabirliği eğitimlerinin artırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Ayrıca sürekli eğitim merkezleri vb. birimler kapsamında bilim muhabirliğine ilişkin sertifika programlarının yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar devam edecektir.							
1.6.3	Eylem: Özel sektörde Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin yönetilmesine ilişkin farkındalığın artırılmasına yönelik olarak TRT tarafından bilim-eğitim kanalının oluşturulması	TRT G.M.	Üniversiteler, TÜBİTAK, Özel Sektör Ar-Ge merkezleri		X		T	
	Gelişme: Söz konusu eylem kapsamında TRT ile Anadolu Üniversitesi arasında yapılan stratejik işbirliği neticesinde, 31 Ocak 2011 tarihinde TRT – Okul kanalı yayın hayatına başlamıştır. İlgili kanalımızda, TRT (12 saat) ile Anadolu Üniversitesi (12 Saat) tarafından hazırlanan ders programları ile bilim, eğitim ve kültür içerikli programlar yayınlanmaktadır.							
Amaç 2.	Araştırma Kültürünün, Araştırmacıların Yetenek ve Deneyimlerinin Geliştirilmesi							
Strateji 2.1.	Araştırmacıların yeteneklerinin geliştirilmesini sağlayan mekanizmalar tasarlanması							
2.1.1	Eylem: Lisans ve lisansüstü programlarda araştırma yöntemleri ve Ar-Ge proje metodolojisine ilişkin ders veya eğitimlerin müfredatta yer alması, yaygınlaştırılması ve bu alanda çalıştay, yaz okulu vb. çeşitli etkinliklerin düzenlenmesi	YÖK	Üniversiteler, TÜBİTAK		X		D	

² RTÜK'ün 21 Kasım 2011 tarih ve B.02.6.RTÜ.0.06.00.00-602.04/1285 sayılı yazısında, Üst Kurulun spot film hazırlaması ya da hazırlatmasının görev, yetki ve sorumluluk alanı dışında kalmakta olup mezkur konu ile ilgili ödenek ayırmasının yasal olarak mümkün görülmediği belirtilmektedir.

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
2.1.1	Gelişme: Konuya ilişkin çalıştay, seminer, sertifika eğitimi vb. eğitimlerin yapılmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.						D	
2.1.2	Eylem: Liderlik, bilim iletişimi, yabancı dil gibi teknik olmayan yeteneklerin de geliştirilmesine yönelik seçmeli ders, eğitim ve benzeri imkanların sağlanması	YÖK	Üniversiteler	X			D	
	Gelişme: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının desteğiyle oluşturulan Web Tabanlı Dil Eğitim Sistemi üzerinden üniversitelere uzaktan eğitim yolu ile yabancı dil eğitimi konusunda destek sunulması ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca öğretim üyesi yetiştirme programları kapsamında araştırma görevlilerine yurt içi ve yurt dışında dil eğitim programlarına katılma imkânı sunulmaktadır.							
Strateji 2.2.	Doktora sonrası araştırma (post-doc) uygulamasının hayata geçirilmesi							
2.2.1	Eylem: Doktora sonrası araştırmacı statüsünün oluşturulması	YÖK	MB, TÜBİTAK		X		D	
	Gelişme: 2547 sayılı Kanunda araştırmacı tanımı bulunmamakla birlikte, araştırmacı tanımının eklenmesi için 2547 sayılı kanunda değişiklik yapılması konusunda çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca 2547 sayılı kanunun 39. Maddesi uyarınca yükseköğretim kurumunda öğretim elemanı olarak çalışan öğretim araştırmacılar deneyim kazanmak üzere doktora sonrası araştırma yapmak üzere 1 yıl süre ile yurtdışına gönderilmektedir. Doktora derecesini aldıktan sonraki 5 yıl içinde üniversitedeki Yrd. Doçentler YÖK tarafından yurtdışında araştırma yapmak üzere 1 yıl süre ile desteklenmektedir.							
2.2.2.	Eylem: Üniversitelerde bursiyerlerin ve projelerde bursiyer olarak yer alan doktora sonrası (postdoc) araştırmacıların sosyal güvenlik haklarının da destek kapsamına alınması	YÖK	Üniversiteler		X		D	
	Gelişme: Bilimsel araştırma projelerinde görev alan doktora sonrası araştırmacıların sosyal güvenlik haklarıyla ilgili düzenleme çalışmaları, Maliye Bakanlığı ve SGK ile birlikte sürdürülmektedir.							
Strateji 2.3.	Disiplinler arası çalışma ve işbirliklerinin desteklenmesi							
2.3.1	Eylem: Disiplinlerarası çalışma kültürünün artırılması amacı ile işbirliğini özendiren proje destek programlarının açılması	TÜBİTAK	Kalkınma Bakanlığı, YÖK, Üniversiteler, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, MB	X			T	

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
2.3.1	Gelişme: Bilimsel ve teknolojik işbirliği ağları ve platformları kurma girişimi ön toplantıları ve çalıştaylar; TÜBİTAK ile ikili işbirliği antlaşması imzalayan ülkelerle, işbirliğinin geliştirilmesine yönelik olarak yapılacak olan bilimsel işbirliği toplantıları, çalıştaylar vb. etkinlikler ile TÜBİTAK ile imzalanan antlaşmalar sonucu oluşan uluslararası ortak programlama işbirliği çalışmaları kapsamındaki toplantılar ve kısa süreli araştırmacı değişimlerinin desteklenmesi amacıyla 2011 yılında TÜBİTAK-BİDEB tarafından 2234 kodlu Bilimsel İşbirliğine Yönelik Etkinlikleri Destekleme Programı uygulamaya konuldu. 2011 yılında başvuran 17 etkinlikten 9'u desteklendi.						T	
2.3.2	Eylem: Disiplinlerarası lisansüstü programların sayısının artırılması	YÖK	Üniversiteler	X			D	
	Gelişme: Yükseköğretim kurumlarında disiplinlerarası lisansüstü programların yaygınlaştırılması bağlamında ilgili talepler öncelikli değerlendirmeye alınarak, bu konuda yükseköğretim kurumları teşvik edilmeye devam edilmektedir.							
Strateji 2.4.	Başarılı araştırmacılara kendi araştırma gruplarını kurmalarına yönelik destek mekanizmalarının geliştirilmesi							
2.4.1	Eylem: TÜBİTAK tarafından ilgili kurumların katılımı ile öncül araştırma projeleri için büyük ölçekli destek programlarının başlatılması	TÜBİTAK	Kalkınma Bakanlığı		X		D	
	Gelişme: “1037-lbn-i Sina İleri Bilimsel ve Teknolojik Araştırmaları Destekleme Programı” ismi altında öncül araştırma projelerini desteklemek üzere bir destek mekanizması taslağı geliştirilmiştir.							
Amaç 3.	BT-İK personelinin çalışma ortamlarının iyileştirilmesi							
Strateji 3.1.	Üniversitelerdeki çalışma ortamının iyileştirilmesi							
3.1.1	Eylem: Akademik yükseltme ölçütlerinin yeniden tasarımı (yayınlara yanı sıra patentlerin, araştırma projelerinde proje yürütücüsü veya araştırmacı olarak görev almanın da değerlendirmeye alınması)	YÖK	ÜAK, Üniversiteler		X		D	

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
3.1.1	Gelişme: Yükseköğretim kurumlarınca belirlenen akademik atama ve yükseltme kriterlerinde yayınların yanı sıra; patentlerin, araştırma projelerinde proje yürütücüsü veya araştırmacı olarak görev almanın da değerlendirilmeye alınması gerektiği hususu üniversitelere genelge ile bildirilmiştir. Bu konuya ilişkin olarak yükseköğretim personel rejiminin tümüyle yeniden yapılandırılmasına yönelik mevzuat çalışması devam etmektedir. Bu güne kadar 66 üniversitenin kriterleri Yükseköğretim Kurulu'nun onayında geçmiş olup, bu üniversitelerin 47'sinde araştırma geliştirme projelerine ek puan verilmiştir.						D	
3.1.2	Eylem: Yurtdışında düzenlenen konferans, sempozyum vb. etkinliklere katılımın desteklenmesi için programların çeşitlendirilmesi Gelişme: Yurtdışında düzenlenen konferans, sempozyum vb etkinliklere katılımın desteklenmesi konusunda üniversiteler teşvik edilmektedir. Bu tür organizasyonlara katılım amacıyla yılda 15 günü geçmemek üzere yapılan görevlendirmelerde, döner sermaye ek ödemesinden herhangi bir kesinti yapılmamasına yönelik düzenleme getirilmiştir.	YÖK	TÜBİTAK, Üniversiteler	X			D	
Strateji 3.2.	Üniversitelerdeki Ar-Ge altyapısının geliştirilmesi							
3.2.1	Eylem: Üniversitelerde güçlü olduğumuz ve ivme kazanmamız gereken alanlar başta olmak üzere araştırma altyapısının güçlendirilmesi Gelişme: Üniversitelerdeki tematik ileri araştırma merkezi ve merkezi araştırma laboratuvarı projeleri yatırım programları kapsamında desteklenmektedir. Kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin 2013 yılına ilişkin araştırma altyapı ödeneklerine ilişkin çalışmalar başlamıştır. 2013 yılında mevcut proje stokunun hafifletilmesi amacıyla ve araştırma altyapılarına yönelik mevzuat çalışmalarının devam etmesi nedeniyle yeni proje alınmaması düşünülmektedir. 2013 Yılı Bütçe hazırlıklarının başlamasıyla ilgili kurumlarla 2013 yılı ödeneklerine ilişkin görüşmeler yapılacaktır. Bu görüşmeler neticesinde 2013 yılında yatırım bütçesinden araştırma altyapısına yönelik aktarılabilecek kaynak ortaya çıkacaktır.	Kalkınma Bakanlığı	YÖK, Üniversiteler			X	D	
3.2.2	Eylem: Araştırma merkezlerinin bütün (kamu, özel sektör ve üniversite) araştırmacılara açık 7 gün 24 saat hizmet verebilmesi ve sürdürülebilirliğini sağlamaya yönelik idari ve yasal düzenlemelerin yapılması	Kalkınma Bakanlığı	YÖK, Üniversiteler, MB, DPB			X	D	

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
3.2.2	Gelişme: - Eylem kapsamında yapılacak faaliyetleri finanse etmek amacıyla Kalkınma Bakanlığı Sosyal ve İktisadi Araştırma Programı için bir proje hazırlanmış ve 29 Mart 2011 tarihinde Müsteşarlık oluru alınmıştır. Proje kapsamında; ülkemizdeki araştırma altyapılarıyla ilgili mevcut durumun ortaya konması, ihtiyaç duyulan araştırma altyapılarının tespit edilmesi ve bu çalışmalara bağlı olarak Avrupa Birliği Avrupa Araştırma Altyapıları Strateji Forumu (ESFRI) ile uyumlu bir Ar-Ge Altyapıları Yol Haritası hazırlanması; kurulmuş ve kurulacak merkezlerin etkin çalışmasını sağlayacak personel, finansman, yönetim konularını içeren bir model oluşturulmasına yönelik faaliyetler yürütülecektir. - Araştırma altyapılarının yönetimi konusundaki kurumsal yapılanma konusunda diğer ülke örnekleri incelenmiştir. - Araştırma altyapılarının etkin işletilmesi ve yaygın kullanımı hususlarında 2009 ve 2010 yıllarında Kalkınma Bakanlığı tarafından yapılan çalıştayların sonuç raporları incelenerek mevcut durum analizine katkı verecek çalışmalar yapılmıştır. - Araştırma altyapıları envanteri oluşturmak üzere “Üniversite ve Kamu Kurumları Araştırma Merkezleri” kitabı hazırlanmıştır. Kitabın dijital kopyasına Kalkınma Bakanlığı web sitesinden erişilebilmektedir. - Araştırma altyapılarını işleten ve altyapılardan faydalanan paydaş kurum ve kuruluşların görüş ve önerilerinin alınması için 30 Haziran - 1 Temmuz 2011 tarihlerinde Ankara’da bir çalıştay düzenlenmiştir. - Yapılan hazırlık çalışmaları neticesinde araştırma altyapılarının yönetimine ve desteklenmesine yönelik kanun tasarısı taslağı hazırlanmıştır. Taslak ilgili kurumlara görüş için gönderilmiştir. Kurumlardan gelen görüşler neticesinde kanun tasarısı taslağına nihai hali verilecek ve taslağın TBMM’ye sevkinden evvel BTYK’ya sunulması sağlanacaktır.						D	
	Eylem: Lisansüstü öğrencileri, doktora sonrası ilk 5 yıl içinde olan genç bilim insanları, yurt içi ve yurt dışı değişim programları kapsamındaki araştırmacılar ve uluslararası araştırmacılar için üniversite ve kamu enstitülerine ait yerleşkelerin içinde veya dışında belirlenecek belirli alanlarda barınma imkânlarının artırılmasına ilişkin çalışmanın yapılması	Kalkınma Bakanlığı	YÖK, MB, Üniversiteler		X		D	
3.2.3	Gelişme: Bu eylem kapsamında İTÜ bünyesinde inşaatına 2010 yılında başlanmış ve 2011 yılı içerisinde hizmete alınmış olan 300 ÖYP öğrencisine yönelik yurt (stüdyo daire tipi) projesi hayata geçirilmiştir. Bunun dışında, ÖYP üniversitesi olarak nitelendirilebilecek üniversitelerden ÖYP öğrencilerine yönelik yurt projesi teklifi gelmemiştir.							
3.2.4	Eylem: Üniversitedeki çalışma ve yaşam koşullarına dair lojman, kreş, sosyal tesis gibi imkânların iyileştirilmesi	Kalkınma Bakanlığı	MB, YÖK, Üniversiteler			X	D	
	Gelişme: 2006-2008 yılları arasında kurulan 41 devlet üniversitesi arasında yer alan ve çoğunluğu Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde bulunan 21 devlet üniversitesine “Lojman ve Sosyal Tesis” projesi verilmiştir. Söz konusu projeler kapsamında üniversitenin talepleri ve yatırım ödenek miktarı göz önünde bulundurularak çeşitli sayılarda lojman inşaatı devam etmektedir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 3.3.	Üniversitelerdeki yönetişimin iyileştirilmesi							
3.3.1	Eylem: Üniversitelerde dış ilişkiler koordinatörlüğünün müdürlük, daire başkanlığı ve benzeri statüdeki bir birim olarak teşkilatlandırılması ve üniversitelerce yapılan ikili ve çok taraflı uluslar arası anlaşmalar yaparak öğretim elemanlarının bu kapsamdaki faaliyetlerinin artırılması	Üniversiteler			X		D	
	Gelişme: Bu konunun yükseköğretimin yeniden yapılandırılması sürecinde ilgili mevzuatta yapılacak değişikliklerle yasal zemine kavuşturulması öngörülmüş olup, söz konusu mevzuat çalışmaları devam etmektedir.							
3.3.2	Eylem: Proje koordinasyon ve danışmanlık merkezlerinin kurulması, bu merkezlerde 1. Üniversite mensupları için ulusal/uluslararası projelerin hazırlanması, yürütülmesi, sonlandırılması ve başka bir proje ile devam ettirilmesi süreçlerinde araştırmacıya a. Proje kaynağı belirleme; b. Araştırmacıyı bilgilendirme; c. Bilimsel, teknik, idari, fikri mülkiyet hakları ve çıktıların pazarlanması konularında destek sağlanması 2. Söz konusu merkezlerde kalifiye eleman istihdam edilmesi, 3. Merkezlerin özel sektöre de benzer konularda hizmet verebilmesi.	YÖK	Üniversiteler, TÜBİTAK, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı		X		D	
	Gelişme: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığında bir proje koordinasyon birimi oluşturulmuş olup, bu birim vasıtasıyla kurumla ilgili projeler ve eğitimler sürdürülmektedir. Ayrıca üniversitelerimizde de değişik isimler altında benzer çalışmalar yapan birimler kurulmuştur. Bu alandaki faaliyetlerin daha sistematik olarak yürütülmesi için gerekli çalışmalar sürdürülmektedir.							
3.3.3	Eylem: OECD kılavuzları ve AB araştırmacı şart ve rehber ilkelerinin üniversitelerimizde bilgilendirme ve paylaşım çalışmalarının yapılması	YÖK	Üniversiteler, TÜBİTAK	X			D	
	Gelişme: Konuya ilişkin TÜBİTAK ve Ulusal Ajans öncülüğünde yapılan çalışmalara destek verilecektir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
3.4.1	Eylem: Özel sektörde çalışan araştırmacılar için Ar-Ge yetkinliğinin ölçülmesi ve değerlendirilmesine yönelik sistematiğin oluşturulması, çift kariyer planları gibi unsurları içeren kariyer yollarının tasarlanmasına ilişkin teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi	TOBB	TÜBİTAK, YÖK, Kalkınma Bakanlığı		X		D	
	Gelişme: Yapılan değerlendirmeler sonucunda, eylem planının ilgili kurumlarca yeniden gözden geçirilmesi ve ilgili mevzuatın incelenmesi gereksinimi ortaya çıkmıştır.							
3.4.2	Eylem: OECD kılavuzları ve AB araştırmacı şart ve rehber ilkelerinin bilgilendirme ve paylaşım çalışmalarının yapılması	TOBB	TÜBİTAK, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Özel Sektör Araştırma Merkezleri	X			T	
	Gelişme: TÜBİTAK ile yapılan görüşmeler sonucunda; TÜBİTAK tarafından hazırlanan ve kısmen Türkçe'ye çevrilen kılavuz ve rehber ilkelerin TOBB internet sitesinden duyurulması, TOBB yayınlarında bilgilendirme amaçlı geçmesi ve TOBB'un düzenlediği ilgili toplantılarda dağıtılması kararlaştırılmış, TÜBİTAK tarafından hazırlanan TOBB'a iletilen söz konusu kılavuz ve rehber dokümanlar TOBB Ar-Ge Teknik Komitesi üyelerine ve sektör meclisleri başkanlarına dağıtılmış, KOBİ Bilgi Sitesi (kobi.org.tr) adresinde yayınlanmıştır.							
Strateji 3.5.	Sektörlerarası işbirliğinin geliştirilmesi							
3.5.1	Eylem: Üniversite-sanayi işbirliğini geliştirici ortak projeleri destekleyecek programların geliştirilmesi	TOBB	Üniversiteler, Özel sektör		X		D	
	Gelişme: Eylem faaliyeti kapsamında; TOBB Sektör Meclisleri temsilcileri konu hakkında bilgilendirilmiş, bilgilendirme sonucu sektör meclisleri temsilcileri görüşleri toplanmaya başlanmış, raporlama çalışmaları devam etmektedir. Öte yandan; YOLKK Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları ve Ar-Ge teknik komitesi çalışmaları doğrultusunda, üniversite-sanayi işbirliğini iyileştirecek çeşitli eylem maddelerinin başarısı da, söz konusu eşgüdüm/danışmanlık sistemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi açısından önem arz etmektedir. Hazırlanacak rapor, sektör meclisi temsilcilerinin son onayı alındıktan sonra TÜBİTAK'a gönderilecektir.							
3.5.2	Eylem: Özel sektörde çalışan araştırmacı ve akademisyenlerin beraber danışman olarak yer aldığı tez çalışmalarının yaygınlaştırılması	YÖK	Üniversiteler, TOBB, Özel sektör		X		D	

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Gelişme: Üniversitelerimiz Kalkınma Bakanlığı, TÜBİTAK, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile işbirliği yapmaktadır. Özellikle SANTEZ projeleri kapsamında özel sektörde çalışan araştırmacılar ve akademisyenlerin bir araya getirilmesi teşvik edilmektedir.							
3.5.3	Eylem: Üniversiteler ve kamu araştırma enstitüleri ile özel sektörün bir araya getirilmesi için koordinasyon/danışmanlık sistemlerinin kurulması; proje pazarlarının oluşturulması	TOBB	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Üniversiteler, Kamu Ar-Ge Enstitüleri		X		D	
	Gelişme: Eylem faaliyeti kapsamında; TOBB Sektör Meclisleri temsilcileri konu hakkında bilgilendirilmiş, bilgilendirme sonucu sektör meclisleri temsilcileri görüşleri toplanmaya başlanmış, raporlama çalışmaları devam etmektedir. Öte yandan; YOİKK Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları ve Ar-Ge teknik komitesi çalışmaları doğrultusunda, üniversite-sanayi işbirliğini iyileştirecek çeşitli eylem maddelerinin başarısı da, söz konusu eşgüdüm/danışmanlık sistemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi açısından önem arz etmektedir. Hazırlanacak rapor, sektör meclisi temsilcilerinin son onayı alındıktan sonra TÜBİTAK'a gönderilecektir.							
Strateji 3.6.	Kamu araştırma merkezlerindeki çalışma koşullarının iyileştirilmesi							
3.6.1	Eylem: OECD kılavuzları ve AB araştırmacı şart ve rehber ilkelerinin bilgilendirme ve paylaşım çalışmalarının yapılması	TÜBİTAK		X				
	Gelişme: OECD Kılavuzlarına http://www.tubitak.gov.tr/kilavuzlar adresinden çevrimiçi erişim sağlanabilmektedir. Frascati ve Oslo Kılavuzlarının Türkçe baskıları ise talep eden kurum/kuruluş veya kişilere TÜBİTAK tarafından ücretsiz olarak gönderilmektedir.						D	
Amaç 4.	Araştırmacıların Dolaşımının Artırılması							
Strateji 4.1.	Ulusal, sektörler arası ve uluslararası dolaşım mekanizmalarının geliştirilmesi							
4.1.1	Eylem: Bilim insanlarının ileri düzeyde araştırmaların yapıldığı merkezlerde çalışma yapmalarını teşvik edecek ulusal ve uluslararası dolaşım mekanizmalarının geliştirilmesi	YÖK	Üniversiteler, TÜBİTAK		X		D	

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu																																						
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)																																					
4.1.1	Gelişme: Yükseköğretim Kurulu'nca kaynak aktararak öğretim elemanlarının yurtdışına gönderilmesine devam edilmektedir. Bu raporlama döneminde yurtdışına gönderilen öğretim elemanlarının sayıları aşağıdadır. 2547 sayılı kanunun 39.maddesi uyarınca; - Yüksek Lisans Tez Araştırma Desteğiyle 43, - Doktora Tez Araştırma Desteğiyle 45, - Doktora Sonrası Araştırma Desteğiyle 81, - Öğretim Üyelerine Verilen Desteklerle 958 olmak üzere, Toplam 1127 öğretim elemanı yurtdışında araştırma yapmak üzere desteklenmiştir. Öğretim elemanlarının görevlendirildikleri ülkelere göre dağılımı: <table><tr><th>ABD</th><th>598</th></tr><tr><td>İngiltere</td><td>162</td></tr><tr><td>Almanya</td><td>110</td></tr><tr><td>Kanada</td><td>31</td></tr><tr><td>İspanya</td><td>25</td></tr><tr><td>Fransa</td><td>15</td></tr><tr><td>İtalya</td><td>14</td></tr><tr><td>Hollanda</td><td>11</td></tr><tr><td>Avusturya</td><td>11</td></tr><tr><td>Avustralya</td><td>11</td></tr><tr><td>Japonya</td><td>10</td></tr><tr><td>Belçika</td><td>10</td></tr><tr><td>İsviçre</td><td>9</td></tr><tr><td>İsveç</td><td>9</td></tr><tr><td>Macaristan</td><td>7</td></tr><tr><td>Polonya</td><td>6</td></tr><tr><td>Yunanistan</td><td>5</td></tr><tr><td>İrlanda</td><td>4</td></tr><tr><td>Diğer</td><td>79</td></tr></table>			ABD	598	İngiltere	162	Almanya	110	Kanada	31	İspanya	25	Fransa	15	İtalya	14	Hollanda	11	Avusturya	11	Avustralya	11	Japonya	10	Belçika	10	İsviçre	9	İsveç	9	Macaristan	7	Polonya	6	Yunanistan	5	İrlanda	4	Diğer	79				D
				ABD	598																																								
				İngiltere	162																																								
				Almanya	110																																								
				Kanada	31																																								
				İspanya	25																																								
				Fransa	15																																								
				İtalya	14																																								
				Hollanda	11																																								
				Avusturya	11																																								
				Avustralya	11																																								
				Japonya	10																																								
				Belçika	10																																								
				İsviçre	9																																								
				İsveç	9																																								
				Macaristan	7																																								
				Polonya	6																																								
				Yunanistan	5																																								
				İrlanda	4																																								
				Diğer	79																																								

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
4.1.1	Eylem planında belirlenen alanlardan yurtdışına gönderilen öğretim elemanları:						D	
	Otomotiv	1						
	Makine	25						
	İmalat	7						
	Enerji	3						
	Uzay	-						
	Su	3						
	Gıda	20						
	Bilgisayar	21						
4.1.2	Eylem: Yurt içindeki araştırmacı hareketliliğinin artırılması amacıyla yeni programlar oluşturulması ve mevcut programların etkinleştirilmesi	YÖK	Üniversiteler		X		D	
	Gelişme: Kısa süreli olarak Farabi Değişim Programı kapsamında, uzun süreli olarak da 2547 sayılı Kanunun 38. madde kapsamında görevlendirme yapılması teşvik edilmektedir.							
4.1.3	Eylem: Lisans düzeyinde uluslararası dolaşım imkanlarının çeşitlendirilmesi (2214 ve 2219 kodlu bursların lisans seviyesi için de uygulanması)	YÖK	Üniversiteler, TÜBİTAK, Kredi ve Yurtlar Kur.		X		D	
	Gelişme: 2004 yılından bu yana bu kapsamda ERASMUS programı etkin bir biçimde yürütülmüş, yürürlüğe girecek olan Mevlana Değişim Programı ile lisans ve lisansüstü düzeyde öğrenci ve öğretim üyelerinin uluslararası düzeyde dolaşımının sağlanması öngörülmüştür. Ayrıca yükseköğretim kurumları yaptıkları protokoller ile bu tür değişimleri teşvik etmektedir.							
4.1.4	Eylem: Yurtdışındaki üniversiteler ile ortaklaşa doktora programların oluşturulması, bu kapsamdaki öğrencilere yönelik burs programlarının çeşitlendirilmesi	YÖK	Üniversiteler		X		D	
	Gelişme: Yükseköğretim kurumlarımız ilgili yönetmelik uyarınca yurtdışındaki üniversiteler ile ortaklaşa lisansüstü programlar yürütmekte olup, bu konudaki uygulama Yükseköğretim Kurulu tarafından teşvik edilmektedir.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
4.1.5	Eylem: Yurtdışına gidecek araştırmacılar için, bir oryantasyon programının geliştirilmesi	YÖK	Dışişleri Bakanlığı	X			D	
	Gelişme: Erasmus Programı kapsamında yurtdışına giden ve gelen araştırmacılar oryantasyon programına tabi tutulmaktadır. Yurtdışına gidecek araştırmacılar için oryantasyon programı kapsamında gelişmeler üzerinde çalışılarak, oryantasyon programları geliştirilecektir. Yeni uygulamaya konulacak programlarda da oryantasyon çalışmalarının yapılması öngörülmektedir.							
4.1.6	Eylem: Dolaşımdaki araştırmacıların sosyal güvenlik haklarının iyileştirilmesi	ÇSGB	Dışişleri Bakanlığı			X	-	
	Gelişme: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından bu dönemde gelişme raporlanmamıştır.							
4.1.7	Eylem: Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılması Esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararının ek 1 inci maddesinde sadece Ar-Ge faaliyetinde çalışan yabancı uyrukluların döner sermayeden katkı payı almasına yönelik düzenleme yapılması	YÖK	MB	X			D	
	Gelişme: 2547 sayılı Kanunun 58. maddesinde bu eylem planı da dahil olmak üzere gerekli değişiklik çalışmaları YÖK bünyesinde oluşturulan komisyon marifetiyle sürdürülmektedir.							
4.1.8	Eylem: Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılması Esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararının 6. maddesinin sözleşmede belirtilen ücret ve ülkesine gelme-gitme masraflarının yanı sıra "2547 sayılı Kanun çerçevesinde yapılan görevlendirmeler çerçevesindeki ödemelerin TÜBİTAK tarafından koordine edilen uluslararası Programlar çerçevesinde desteklenen Ar-Ge projelerine ilişkin ödemelerin yapılabilmesini mümkün kılacak şekilde değiştirilmesi	YÖK	MB	X			D	
	Gelişme: Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılması esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı'nın Ek 1. maddesi ile konuya ilişkin düzenleme yapılmış olup, buna göre "Ek Madde 1. 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun 16. maddesinde belirtilen görevlendirme ve ödemeler, bu Kararda yer alan sınırlamalara tabi tutulmadan yapılabilir".							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
4.1.9	Eylem: 7.ÇP, CIP* ve benzeri AB programları kapsamındaki konsorsiyum oluşturma faaliyetlerine katılımın desteklenmesi için programların oluşturulması ve mevcut programların geliştirilmesi (*CIP-Competitiveness and Innovation Framework Programme-AB Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Çerçeve Programı)	İlgili Programlardan Sorumlu Kurum/ kuruluşlar	Kalkınma Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK		X		D	
	Gelişme: - Bilgi Çoğaltıcıları sayısı 51 'e yükseltilmiş olup 24-25 Ocak 2012 tarihinde ikinci Bilgi Çoğaltıcıları Eğitimi etkinliği düzenlenmiştir. 7-8-9 Şubat 2012 tarihlerinde Şanlıurfa, Gaziantep ve Adana şehirlerinde 7. ÇP eğitim etkinliği düzenlenmiştir. 13-14 Mart 2012 tarihlerinde İzmir'de İler Seviye 7. ÇP eğitimi etkinliği düzenlenmiştir. 35 Türk araştırmacının Avrupa'daki proje pazarı etkinliklerine katılımı desteklenmiştir. - Toplamda 22 KOBİ'ye danışmanlık hizmeti verilmiştir. 25 Mayıs 2012'de "TurKey Enabling Technologies 2012" uluslararası proje pazarı etkinliği 450 katılımcı ile düzenlenmiştir. 12-13-14 Haziran 2012 tarihlerinde Konya, Eskişehir ve Antalya'da 7. ÇP eğitimi düzenlenmiştir. 20-21-22 Haziran 2012 tarihlerinde Denizli, Aydın ve Muğla'da 7. ÇP eğitimi düzenlenmiştir.							
Strateji 4.2.	Yurtdışındaki nitelikli araştırmacıların, öncelikli alanlar başta olmak üzere, yurt içinde istihdam edilmesi için gerekli imkânların sağlanması							
4.2.1	Eylem: Yurtdışındaki başarılı araştırmacıların Türkiye'de araştırmalarını sürdürmelerini sağlayacak destek mekanizmalarının kariyer dönemlerine göre çeşitlendirilmesi	TÜBİTAK	YÖK, MB		X		D	

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
4.2.1	Gelişme: TÜBİTAK-BİDEB tarafından ilköğretim, ortaöğretim, üniversite lisans ve lisansüstü öğrencileri ile doktora sonrası düzeyde araştırma yapan araştırmacılara yönelik karşılıksız burs ve bilimsel destek programları yürütülmektedir. Türk öğrenci ve araştırmacılara yönelik burs programlarımıza ek olarak bilimsel etkileşimin gelişmesini desteklemek, uluslararası araştırma zincirini geliştirmek ve Türkiye'nin tanıtılmasına katkı sağlamak amaçlarıyla Türkiye'de eğitimlerine ya da araştırmalarına devam eden yabancı ülke vatandaşlarına yönelik burs ve destekler de verilmektedir. Doktorasını Türkiye'de yapacak üstün başarılı yabancı ülke vatandaşı öğrenciler 2215 kodlu Yabancı Uyruklular İçin Doktora Burs Programı, doktora sırası ve doktora sonrası araştırmacılar ise 2216 kodlu Yabancı Uyruklular İçin Araştırma Burs Programı kapsamında desteklenmektedir. Yabancı Uyruklular Doktora Burs Programı kapsamında 2003 yılı içerisinde sadece 3 farklı ülkeden 13 kişi desteklenirken, 2011 yılı içerisinde 18 farklı ülkeden 56 yabancı uyruklu doktora öğrencisi desteklendi. 30 Haziran 2012 itibarıyla bursları devam eden 168 yabancı uyruklu doktora bursiyeri ve 49 yabancı uyruklu araştırmacı bulunmaktadır. Ayrıca, kamu veya özel sektör kurum ve kuruluşlarında, ihtiyaç duyulan bilim insanı açığının kapatılmasına ve bilim üretimine katkıda bulunmak amacıyla, yurt dışındaki üniversitelerde ve/veya araştırma kuruluşlarında çalışmakta olan, deneyimli bilim insanlarının araştırmalara katılmak, teknolojik yenilikler getirmek, seminerler, konferanslar, dersler vermek üzere Türkiye'ye getirilmesi için Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı kapsamında destek verilmektedir. 2003 yılında programa yapılan 117 başvurudan 89'u desteklenirken başvuru rakamı 2011 yılında başvuru sayısı 2003 yılına göre 3 kat artarak 355'e yükseldi. Desteklenen konuk bilim insanı sayısı da 2003 yılına göre yaklaşık 2,5 katlık artışla 238 olarak gerçekleşti. 2012 yılının ilk 6 ayında program kapsamında 120 konuk bilim insanı desteklendi. Ayrıca, yurt dışındaki nitelikli araştırmacıların, öncelikli alanlar başta olmak üzere, Türkiye'ye uzun süreli araştırma yapmak üzere gelmelerini temin için bu araştırmacıların yurtiçinde istihdamına yönelik imkânların sağlanması amacıyla AB kaynakları kullanılarak bir program geliştirilmesi planlandı ve bu kapsamda AB 7. ÇP COFUND programına başvuru yapıldı ve desteklendi. Bu çerçevede proje bütçesinin %40'ı AB fonlarından karşılanarak, %60'lık bir TÜBİTAK desteği ile 2236 kodlu Uluslararası Deneyimli Araştırmacı Dolaşım Destek Programı adıyla yeni bir destek programı 2012 yılı itibarıyla uygulamaya konuldu. Program kapsamında 100 deneyimli bilim insanının/uzmanın araştırmalarını Türkiye'deki akademi ya da sanayi kuruluşlarında kadrolu istihdam edilerek yapmaları için destek verilecektir. Toplam Program bütçesi 11,2 Milyon Avrodur. Bu bütçenin 4,5 Milyon Avrosu AB Komisyonu'ndan sağlanacaktır. Program boyunca toplam 4 çağrıya çıkılacaktır. Eylem kapsamında programın uygulamaya konulmasına yönelik yasal mevzuat hazırlandı. Tanıtımının yapılması için poster, broşür ve başvuru kitapçığı bastırılması amacıyla hizmet alımı gerçekleştirildi. Online sistemlerde programın başvuru ve değerlendirme süreçlerine ilişkin düzenlemeler yapıldı.						D	
4.2.2	Eylem: Uluslararası araştırmacıların çocuklarının eğitim sürecinin iyileştirilmesiyle ilgili yasal düzenlemelerin gerçekleştirilmesi	MEB			X		--	
	Gelişme: Milli Eğitim Bakanlığı tarafından eylemin Bakanlık görev alanına girmediği, konunun uluslararası anlaşmalar ve karşılıklı ilkesi gereği Dışişleri Bakanlığı tarafından ikili anlaşmalarla düzenlenebileceği raporlanmıştır.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
4.2.3	Eylem: Doçentlik sınav yönetmeliğine yabancı uyrukluların talebi halinde doçentlik sözlü sınavının İngilizce yapılabilmesi fıkrasının eklenmesi	ÜAK	YÖK	X			T	
	Gelişme: Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliği'nin 10. maddesinde; "Doçentlik sınavlarına Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarında aranan kriterleri sağlamaları koşuluyla yabancı ülke vatandaşı olanlar da başvurabilir. Bu adayların talepleri halinde doçentlik bilim (sözlü) sınavları, görev yaptıkları bölüm ya da programda bir yabancı dilde eğitim-öğretim yapılıyor ise, bu dilde de yapılabilir." hükmü eklenmiştir.							
4.2.4	Eylem: Üniversitelerde sözleşmeli çalışacak yabancı araştırmacıların sözleşme imzalama sürecinin iyileştirilmesi	MB ³	YÖK, ÇSGB		X		--	
	Gelişme: YÖK tarafından bu dönemde gelişme raporlanmamıştır.							
4.2.5	Eylem: Türkiye'de çalışmakta olan yabancı uyruklu araştırmacıların eşlerinin çalışma izni alma süreçlerinin iyileştirilmesi	ÇSGB			X		T	
	Gelişme: 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun "Sürelili çalışma izni" başlıklı 5'inci maddesinin dördüncü fıkrasında; "Türkiye'ye çalışmak üzere gelen bir yabancının beraberinde veya daha sonra getirmiş olduğu eş ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklarına da, yabancının kendisi ile birlikte en az beş yıl kanuni ve kesintisiz ikamet etmiş olmaları kaydıyla sürelili çalışma izni verilebilir." hükmü yer almaktadır. Söz konusu hüküm, Türkiye'de çalışmakta olan yabancı uyruklu kişilerin eşlerinin çalışma izni alabilmelerinde engel teşkil etmekte iken, bu hükmün, ülkemize çalışmak üzere gelen bir yabancının aile birleşimi kapsamında yanında getirdiği ve çalışma niyeti bulunmayan eşi ve çocuklarının bilahare vuku bulacak çalışma izin talepleri için uygulanması gerektiği, yabancı bir çiftin ayrı ayrı yapacakları çalışma izin başvuruları açısından çalışma izni verilmesine engel bir hüküm olarak yorumlanamayacağı değerlendirilmektedir. Dolayısıyla, Türkiye'de çalışmakta olan yabancı uyruklu araştırmacıların eşlerinin de yabancı uyruklu araştırmacılarla eş zamanlı olarak yapacakları çalışma izin talepleri 4817 sayılı Kanunun genel hükümleri kapsamında değerlendirilerek sonuçlandırılmaktadır. Diğer taraftan, usulüne uygun yapılmış çalışma izin başvurularının sonuçlandırılmasına ilişkin olarak daha önce 90 gün olan azami işlem süresi anılan Kanunun 12'nci maddesinde 28 Ocak 2010 tarihinde yapılan değişiklikle 30 güne indirilmiştir. Ayrıca, çalışma izin sürecine ilişkin bürokrasinin azaltılması ve işlemlerin basitleştirilmesi ile başvuru sırasında istenilen belgelerin azaltılmasına yönelik mevzuat değişiklikleri de Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve çalışma izin başvurularının elektronik olarak kabul edilmesi ile değerlendirilmesi uygulamasına da geçilmiş bulunmaktadır. Bu itibarla, Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar neticesinde gerçekleştirilen kapsamlı değişim sonrasında yabancıların çalışma izin işlemlerine ilişkin süreç olabildiğince kısaltılmış durumdadır.							

³ Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından 5 Aralık 2011 tarihinde gönderilen Eylem Gelişme Raporu'nda "17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 16 ncı maddesi ile 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen 14 üncü maddede; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 34 üncü ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 16 ncı maddesine göre "yabancı uyruklu öğretim elemanının yükseköğretim kurumları itibarıyla dağılımı, isim, ücret ve sözleşme örneğinin vizesi, sözleşme süresinin uzatılması ve sona erdirilmesi, Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılır." hükmü getirilmiştir. Söz konusu yazıda bu bağlamda YÖK ile çalışılması planlandığı belirtilmektedir.

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Amaç 5.	Ar-Ge Personeli İstihdam Kapasitesinin Geliştirilmesi							
Strateji 5.1.	Üniversitelerde nitelikli Ar-Ge personel istihdamı							
5.1.1	Eylem: Belirli kriterleri sağlayan üniversitelerin kapasitelerini koruma ve artırabilmeleri için ihtiyaç duydukları nitelikli Ar-Ge personel istihdamında, üniversitelere esnekliğin tanınması	YÖK	Üniversiteler, MB		X		D	
	Gelişme: Bu eyleme yönelik mevzuat değişikliğinin yükseköğretimin yeniden yapılandırılması kapsamında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Mevzuat değişiklik çalışmaları devam etmektedir.							
5.1.2	Eylem: Üniversitelerde proje bazlı esnek istihdamın sağlanması	MB	YÖK, DPB			X	T	
Strateji 5.2.	Özel Sektörde Ar-Ge personeli istihdam kapasitesinin geliştirilmesi							
5.2.1	Eylem: Ar-Ge birimlerini yeni oluşturan KOBİ'ler için araştırmacıların ücretlerinin kısa dönemli ve olgunlaşma süresine göre kademeli olarak kamu ve özel sektör tarafından ortaklaşa karşılanması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	MB			X	D	
	Gelişme: 1 Temmuz 2012 tarihi itibariyle TÜBİTAK TEYDEB desteklerinde KOBİ'ler için proje fikri sahibi Ar-Ge personeline 7.500 TL para ödülü verilmektedir. 1 Temmuz 2012 itibariyle TÜBİTAK TEYDEB 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı desteklerinde, mikro ve küçük işletmeler için personel harcaması destek oranının yükseltilmesi için özel avantaj sağlanmıştır. - Bilim Sanayi Teknoloji Bakanlığı tarafından Teknogirişim sermayesi desteği kapsamında 2012 yılı içerisinde yapılan 1597 başvuru değerlendirilmiş olup 289 proje desteklenmeye uygun bulunmuştur.							

UBTYS 2011-2016 Kapsamında İzlenecek Olan BT-İK Stratejisi ve Eylem Planı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı			Tamamlanma Durumu	
				Kısa	Orta	Uzun	Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji 5.3.	Kamu Araştırma Merkezleri Ar-Ge personeli istihdam kapasitesinin geliştirilmesi							
5.3.1	Araştırmaya yardım edecek teknik personel kadrolarının alımının kolaylaştırılması ve mali olarak desteklenmesi	MB	DPB, Kamu Ar-Ge Enstitülerinin bağlı/ilgili olduğu Bakanlıklar			X	T	
5.3.2	Kamu kurumlarındaki araştırmacıların özlük haklarının iyileştirilmesi	MB	DPB, Kamu Ar-Ge Enstitülerinin bağlı/ilgili olduğu Bakanlıklar		X		T	
5.3.3	Kamuda araştırmacı etkinliğinin artırılması için sözleşmeli olarak araştırmacılarının istihdamının sağlanması	DPB	MB, Kamu Ar-Ge Enstitülerinin bağlı/ilgili olduğu Bakanlıklar			X	D	
	Gelişme: 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 6'ncı maddesinde; "Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 2'nci maddesinin (a) ve (b) bentlerinde sayılan kamu kurum ve kuruluşlarının kadroları kanunla ihdas edilir." hükmü yer almakta olup, bu kadrolara ilk defa açıktan atamalar esas itibarıyla merkezi sınav sonucuna göre yapılmaktadır. Ayrıca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunun 4'üncü maddesinin (B) fıkrasına göre sözleşmeli personel istihdam edilmekte, bu pozisyonlara ise 6 Haziran 1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Sözleşmeli Personel Çalışmasına İlişki Esaslar" çerçevesinde atama yapılmaktadır. Kamu kurum ve kuruluşlarının eyleme ilişkin gelişmelerde yer verilen gerek memur kadro ihdası işlemleri, gerekse sözleşmeli personel tahsisi işlemleri ilgili kamu kurumunun talebi üzerine başlatılmaktadır. Bu itibarla araştırmacı etkinliğinin artırılmasına yönelik olarak ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının talepleri mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilecektir.							

Y1 - Bölüm 2: BTY İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Kapsamında Türkiye’deki Diğer Gelişmeler

Ülkemizde bilim, teknoloji ve yenilik insan kaynaklarının geliştirilmesine yönelik gençlerin ve kariyerlerinin farklı basamaklarında bulunan araştırmacıların yararlanabileceği burslar ve destekler temel olarak TÜBİTAK, Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ve Kalkınma Bakanlığı tarafından sağlanmaktadır. Bu destekler aşağıda sunulmaktadır:

- TÜBİTAK Ulusal ve Uluslararası Bilim Olimpiyatları
- TÜBİTAK Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması
- TÜBİTAK Yurt İçi Lisans, Yüksek Lisans ve Doktora Burs Programları
- TÜBİTAK Yurt İçi/Yurt Dışı Araştırma Projeleri Destekleme Programı
- TÜBİTAK Yurt Dışı Yüksek Lisans ve Doktora Burs Programları
- TÜBİTAK Yabancı Uyruklular için Doktora ve Doktora sonrası Burs Programı
- TÜBİTAK Yurt İçi ve Yurt Dışı Doktora Sonrası Burs Programları
- TÜBİTAK Doktora Sonrası Geri Dönüş Burs Programı
- TÜBİTAK Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı
- TÜBİTAK 7.ÇP Marie Curie Burs Programı
- Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı
- Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı
- TÜBİTAK-DFG Bilimsel Değişim Burs Programı ve TÜBİTAK-HAS Bilimsel Değişim Burs Programı
- Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı
- Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı
- TÜBİTAK Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri
- TÜBİTAK Bilim Merkezi Desteği
- TÜBİTAK Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları
- YÖK Yüksek Lisans ve Doktora Araştırma Bursları
- YÖK Doktora Bursu
- YÖK Doktora Sonrası Araştırma Bursu
- YÖK Öğretim Elemanı Yetiştirme Programı
- YÖK FARABİ (Yüksek Öğretim Kurumları Arası Öğrenci ve Öğretim Üyesi Değişim Programı)
- MEB 1000 Öğrenci Projesi
- İlköğretim Öğrencilerine Yönelik Matematik ve Fen Bilimleri Proje Çalışması-“Bu Benim Eserim”
- MEB Bilim ve Sanat Merkezleri
- Kalkınma Bakanlığı Araştırmacı Yetiştirme ve Sanayi Doktora Programları

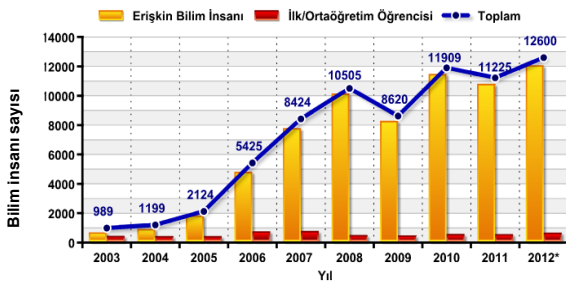
Maliye Bakanlığı tarafından sağlanan Ar-Ge Vergi Teşvik Yasası insan kaynaklarının geliştirilmesini de desteklemektedir, bu yasa kapsamındaki gelişmeler Araştırma Sonuçlarının Ticari Ürün ve Hizmete Dönüşümünün Teşviki ve Araştırma Altyapılarının TARAL’ın Bilgi Üretme Gücüne Katkısının Artırılması bölümlerinde raporlanmaktadır.

A. TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleri

TÜBİTAK-Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı (BİDEB), ülkemizin bilim ve teknoloji alanında gelişmesinde en kritik rolü oynayan insan gücünün yetiştirilmesini destekleme görevini üstlenmiştir. Bu çerçevede BİDEB'in misyonu; bireysel destekler, yarışmalar, burslar ve eğitim programları aracılığı ile Türkiye'nin ihtiyacı olan alanlarda bilim insanlarını teşvik etmek ve Türkiye'nin bilim insanları için bir cazibe merkezi haline gelmesine katkıda bulunmaktır.

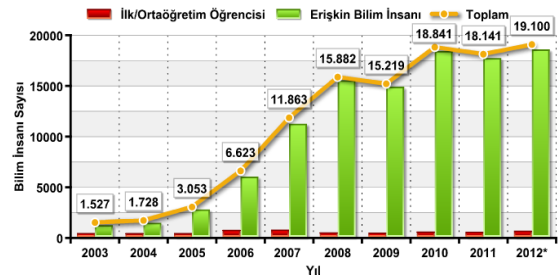
2003 yılında 1.527 olan desteklenen toplam bilim insanı sayısı 2009 yılında 15.219'a yükselmiş ve 2011 yılında ise 18.141 olarak gerçekleşmiştir. BİDEB tarafından yürütülen 29 burs ve destek programı kapsamında 30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla toplam 13.081 bilim insanı desteklenmiştir. 2012 sonu itibarıyla yaklaşık 19.100 bilim insanının ve genç araştırmacının desteklenmesi hedeflenmektedir.

Desteklenen bilim insanı sayısı ve verilen destek miktarları Şekil 5-a, 5-b ve 6'da gösterilmiştir.

Şekil 5-a. O Yıl İçinde Desteklenmeye/Burs Almaya Başlayan Bilim İnsanı Sayısının Yıllara Göre Dağılımı

*2012 yılı sonu öngörüsü grafikte yansıtılmış olup, o yıl içinde desteklenmeye/burs almaya başlayan bilim insanı sayısı 30 Haziran 2012 itibarıyla toplam 6.833 kişidir.

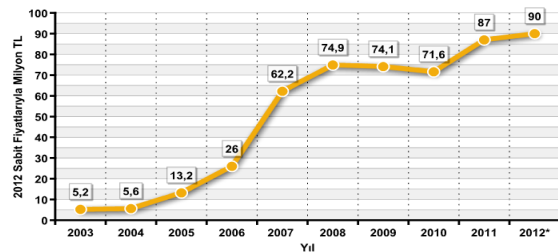
Şekil 5-b. Desteklenen Toplam Bilim İnsanı Sayısının Yıllara Göre Dağılımı

*2012 yılı sonu öngörüsü grafikte yansıtılmış olup, desteklenen toplam bilim insanı sayısı 30 Haziran 2012 itibarıyla toplam 13.081 kişidir.

TÜBİTAK lisans, yüksek lisans ve doktora bursları vermeye devam etmektedir. 30 Haziran 2012 itibarıyla bursiyerliği devam eden 999 Yurt İçi Lisans, 1.440 Yurt İçi Yüksek Lisans ve 2.705 Yurt İçi Doktora bursiyeri olmak üzere toplam 5.144 TÜBİTAK yurt içi bursiyeri bulunmaktadır. Şekil 7'de BİDEB tarafından verilen toplam lisans, yüksek lisans ve doktora bursiyer sayılarının yıllara göre dağılımı verilmiştir.

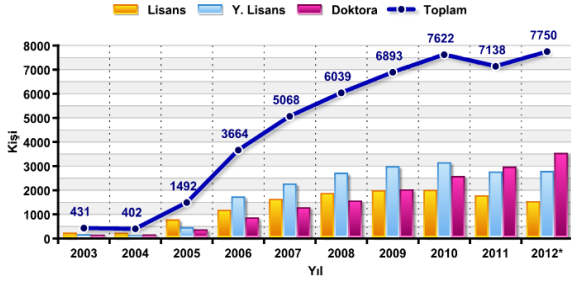
Ayrıca, bilim ve teknolojinin itici gücünü oluşturan insan gücünün oluşmasına katkı sağlama misyonu çerçevesinde TÜBİTAK Yurt İçi Lisans Burs Programı ile Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programları kapsamında önceki yıllarda desteklenen bursiyerlerden hiç ara vermeden alanlarında yüksek lisans ve doktora eğitimlerine devam edenlerin ilgili Yurt İçi Yüksek Lisans ve Yurt İçi Doktora Burs Programları kapsamında mezun oldukları yıl geçerli olan başvuru şartlarını taşımalarına gerek olmaksızın 2008 yılından bu yana TÜBİTAK bursiyerlikleri doğrudan bursiyer olarak devam ettirilmektedir. Bu çerçevede 2008 - 2011 yılları arasında toplam 322 yüksek lisans öğrencisi ve 650 doktora öğrencisi doğrudan bursiyer olarak desteklenmiştir. Doğrudan bursiyerlik kapsamında 2012 yılının ilk 6 ayında ise 3 yüksek lisans ve 142 doktora bursiyeri daha desteklenmeye başlamıştır.

BİDEB tarafından başarı kriteri esas alınarak verilen bu yüksek lisans ve doktora burslarının yanı sıra, desteklenen akademik projelerde ve TÜBİTAK - 1007 programı çerçevesindeki projelerde, yürütücüleri tarafından seçilen ve projelerde bursiyer olarak çalışan yüksek lisans ve doktora öğrencilerine de proje kapsamında burs verilmektedir. Şekil 8'de TÜBİTAK tarafından BİDEB ve Akademik projeler kapsamında verilen yüksek lisans, doktora ve doktora sonrası burslarının yıllar itibarıyla gelişimi verilmiştir.

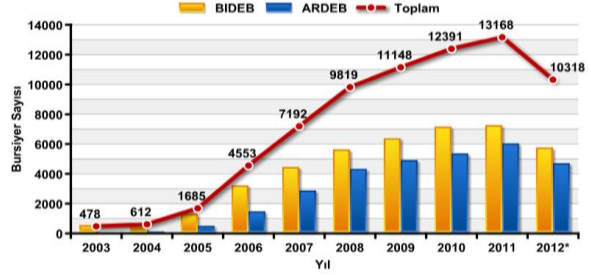
Şekil 6. Destek Miktarlarının Yıllara Göre Dağılımı

*2012 yılı sonu öngörüsü grafikte yansıtılmış olup, bilim insanlarına aktarılan toplam fon miktarı 30 Haziran 2012 itibarıyla cari fiyatlarla 44,67 Milyon TL'dir.

Şekil 7. Bursiyer Sayılarının Yıllara göre Dağılımı

*2012 yılı sonu öngörüsü grafikte yansıtılmış olup, BİDEB tarafından desteklenen toplam yurt içi lisans, yüksek lisans ve doktora bursiyer sayısı 30 Haziran 2012 itibarıyla 5.045'dir.

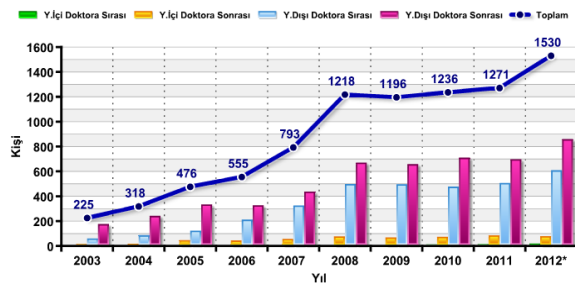

Şekil 8. BİDEB Ve Akademik Projeler Kapsamında Verilen Yüksek Lisans, Doktora Ve Doktora Sonrası Burslarının Yıllar İtibarıyla Gelişimi

* 30 Haziran 2012 itibarıyla

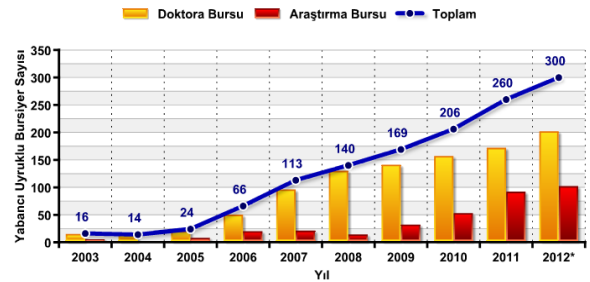
Doktorasını tamamlamış, üniversitelerimizde veya araştırma kuruluşlarımızda doktora sonrası araştırma yapacak olan genç araştırmacılara destek vermek, Türk araştırmacıların yurt içi dolaşımı aracılığı ile bilimsel bilgi aktarımı ve işbirliğini kolaylaştırmak amaçlarıyla Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı çerçevesinde burs verilmektedir. 2003-2011 yılları arasında ilgili programa toplam 324 başvuru yapılmış ve bu başvurulardan 246'sı desteklenmiştir. 2012 yılının ilk 2 döneminde ise bu programa 26 başvuru yapılmış ve %50'lik bir destekleme oranı ile başvurulardan 13'ü desteklenmiştir. 30 Haziran 2012 itibarıyla bu program kapsamında bursiyerliği devam eden 51 doktora sonrası araştırmacı bulunmaktadır. Öte yandan, Türk araştırmacıların yurt dışı dolaşımı kapsamında uluslararası işbirliği imkanlarının oluşmasını kolaylaştırmak amacıyla doktora öğrencileri için Yurt Dışı Araştırma Burs Programı ile doktora sonrası araştırmacılar için Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı çerçevesinde doktora sonrası araştırma faaliyetleri de desteklenmektedir. 30 Haziran 2012 itibarıyla bu programlar kapsamında bursiyerliği devam eden 529 doktora öğrencisi ve 739 doktora sonrası araştırmacı bulunmaktadır. Şekil 9'da BİDEB tarafından desteklenen toplam yurt içi ve yurt dışı araştırmacı sayılarının yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Yabancı Uyruklular Doktora Burs Programı kapsamında 2003 yılı içerisinde sadece 3 farklı ülkeden 13 kişi desteklenirken, 2011 yılı içerisinde 18 farklı ülkeden 56 yabancı uyruklu doktora öğrencisi desteklenmiştir. 30 Haziran 2012 itibarıyla bursları devam eden 168 yabancı uyruklu doktora bursiyeri ve 49 yabancı uyruklu araştırmacı bulunmaktadır. Toplam yabancı uyruklu doktora ve doktora sonrası bursiyer sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 10-a'da, 30 Haziran 2012 itibarıyla bursları devam eden yabancı uyruklu doktora bursiyer ve araştırmacı sayılarının ülkelere göre dağılımı ise sırasıyla Şekil 10-b ve 10-c'de gösterilmiştir.

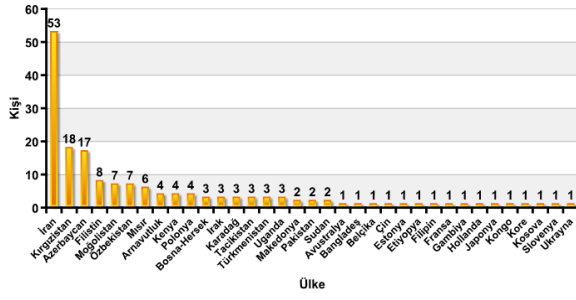
Şekil 9. Yurt İçi / Dışı Araştırma Bursları Kapsamında Desteklenen Toplam Araştırmacı Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

*2012 yılı sonu öngörüsü olup, BİDEB tarafından desteklenen toplam yurt içi ve yurt dışı araştırma bursiyer sayısı 30 Haziran 2012 itibarıyla 1.325'dir.

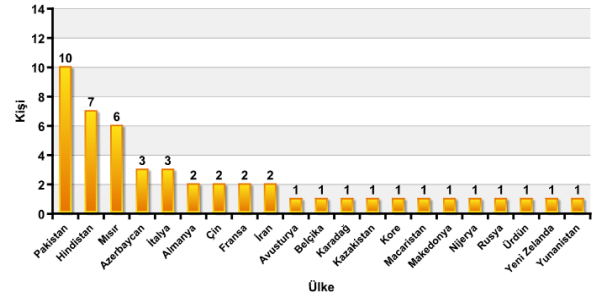
Şekil 10-a. Yabancı Uyruklu Doktora ve Doktora Sonrası Bursiyer Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

*2012 yılı sonu öngörüsü olup, BİDEB tarafından desteklenen toplam yabancı uyruklu doktora öğrencisi ve araştırmacı sayısı 30 Haziran 2012 itibarıyla 217'dir.

Şekil 10-b. Bursları Devam Eden Yabancı Uyruklu Doktora Bursiyer Sayılarının Ülkelere Göre Dağılımı

*30 Haziran 2012 itibarıyla

Şekil 10-c. Bursları Devam Eden Yabancı Uyruklu Araştırmacı Sayılarının Ülkelere Göre Dağılımı

*30 Haziran 2012 itibarıyla

TÜBİTAK-BİDEB burs ve destek programlarından 2003 - 2011 yılları arasında en fazla destek alan ilk 10 üniversite ve bursiyer sayıları Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 20. 2003-2011 Yıllarında O Yıl Verilmeye Başlayan Burslardan En Fazla Yararlanan ilk 10 Üniversite

Üniversiteler	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2003-2011
ODTÜ	76	129	329	874	764	552	355	407	362	3.848
Boğaziçi Ü.	24	29	256	512	425	342	274	185	139	2.186
İTÜ	38	41	106	341	305	199	169	195	146	1.540
Bilkent Ü.	21	21	151	306	306	200	163	194	174	1.536
Hacettepe Ü.	67	77	79	225	200	145	124	157	137	1.211
Ankara Ü.	35	41	59	237	206	149	99	135	134	1.095
Ege Ü.	34	43	45	175	143	117	110	143	152	962
İstanbul Ü.	12	28	35	176	160	109	89	116	127	852
Süleyman Demirel Ü.	10	13	15	50	47	97	131	255	224	842
Gazi Ü.	17	16	24	124	157	115	84	135	127	799
O Yıl İçinde Desteklenmeye Başlanan Toplam Erişkin Bilim İnsanı Sayısı	614	844	1.769	4.737	7.718	10.072	8.209	11.404	10.731	56.098

Ulusal ve Uluslararası Bilim Olimpiyatları

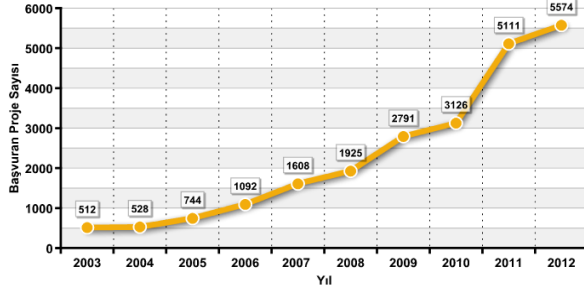
Geleceğin bilim insanlarını yetiştirmek ve genç yeteneklerimizi teşvik etmek amacıyla düzenlenen Olimpiyat etkinlikleri, TÜBİTAK-BİDEB tarafından yürütülmektedir. Şu ana kadar katıldığımız Uluslararası Bilim Olimpiyatlarında ülkemizi temsil eden öğrencilerimiz toplam 39 altın, 127 gümüş, 197 bronz madalya ve 42 mansiyon ödülü kazanarak başarılarını kanıtlamışlar ve gurur kaynağımız olmuşlardır.

Olimpiyat kuralları gereği Ülkeler Uluslararası Olimpiyatlara belirli sayıda öğrenci ile katılabilmektedir. Bu nedenle alınan toplam madalya sayısında büyük bir değişiklik olmazken altın madalya sayısında artış olmaktadır. Özellikle 2011 yılında Olimpiyat Takımlarında yer alan 23 öğrencinin 6'sı altın, 10'u gümüş ve 7'si bronz madalya kazanmıştır. 2011'de 52'ncisi Amsterdam'da yapılan Uluslararası Matematik Olimpiyatı'nda (IMO) ise Türk takımı bir ilke imza atarak 159 puanla, puan sıralamasında

Çin, Amerika, Singapur, Rusya ve Tayland'dan sonra altıncı ve 3 altın, 2 gümüş, 1 bronz madalya ile de madalya sıralamasında beşinci olmuştur.

Ayrıca, 2011 yılında Uluslararası Kimya Olimpiyatı'nı düzenleyen TÜBİTAK organizasyonu ile 2012 yılında Ülkemiz Balkan Matematik Olimpiyatı'nın 29'uncusuna ev sahipliği yapmıştır. Olimpiyata 11 Balkan ülkesi ile farklı coğrafyalardan 10 misafir ülkeden 123 öğrenci ve 42 akademisyen katılmıştır. Afganistan'ın ilk kez katıldığı olimpiyat, organizasyonunun kalitesi ve akademik koordinasyonunun başarısıyla büyük beğeni toplamıştır. Olimpiyata ev sahipliği yapması nedeniyle 2 ekip tarafından temsil edilen Türkiye'nin A takımı 4 altın ve 2 gümüş madalya ile ülke sıralamasında 21 ülke arasından birinci olmuştur. Türkiye'nin B takımı ise 1 altın, 4 gümüş ve 2 bronz madalya ile dördüncü sırada yer almıştır.

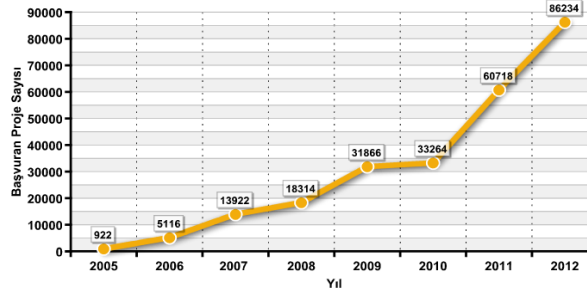
Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması

Şekil 11. TÜBİTAK Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışmasına Yapılan Proje Başvuru Sayılarının 2003-2012 Yılları Arasındaki Dağılımı

“Orta Öğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması”na 2012 yılında 2003 yılına oranla 11 kat artışla 5.574 proje başvurusu gerçekleştirilmiştir (Şekil 11). Bölge sergilemelerinde birincilik ödülüne layık görülen 200 proje 4 - 8 Mayıs 2012 tarihinde Ankara’da düzenlenen Final Yarışması’na katılmış ve 83 proje derece almıştır. Ayrıca sosyal bilimler alanında da öğrencileri araştırmaya teşvik etmek amacıyla 2008 yılında ilk defa Proje Yarışması alanlarına Sosyoloji alanı ve 2009 yılında Tarih alanı ilave edilmiştir. 2012 yılında Sosyoloji alanında 1.252 ve Tarih alanında 642 ve Coğrafya alanında 403 proje başvurusu yapılmıştır.

MEB tarafından gerçekleştirilen, 2005 yılına kadar sadece İstanbul’da yapılan İlköğretim Öğrencilerine Yönelik Matematik ve Fen Bilimleri Proje Yarışması, 2006 yılından itibaren MEB - TÜBİTAK işbirliği protokolünün imzalanmasıyla tüm ülke genelinde yapılmaya başlamıştır. 2012 yılında bir önceki yıla oranla %70’lik bir artışla toplam 86.234 proje başvurusu olmuştur (Şekil 12).

Şekil 12. MEB İlköğretim Öğrencilerine Yönelik Matematik ve Fen Bilimleri Proje Yarışmalarına Yapılan Proje Başvuru Sayılarının 2005-2011 Yılları Arasındaki Dağılımı
*30 Haziran 2012 itibarıyla

Yeni Programlar ve Mevcut Programlardaki İyileştirmeler

2012 yılında, TÜBİTAK tarafından üç yeni destek programı uygulamaya konulmuştur. Bu programlardan ilki TÜBİTAK 2235 En Az Gelişmiş Ülkeler (EAGÜ) Lisansüstü Programı’dır. Program çerçevesinde Birleşmiş Milletler Teşkilatı tarafından tanımlanan EAGÜ kategorisinde yer alan ülke vatandaşlarından Türkiye’de tezli yüksek lisans ve/veya doktora yapan veya yapacak olan başarılı öğrencilere mali destek sağlanacaktır. 10 yıl sürdürülecek program kapsamında 1000 öğrencinin desteklenmesi hedeflenmektedir.

2012 yılında uygulamaya konulan bir diğer program TÜBİTAK 2237 Proje Eğitimi Etkinliklerini Destekleme Programı’dır. Bu program kapsamında yeterliliğini almış ve tezinin son aşamasındaki doktora öğrencileri ile araştırmacılara, ulusal proje çağrılarına yönelik olarak proje yazma süreci, bu süreçte yer alan bilimsel yaklaşımlar, proje yönetimi, bütçelendirilme ve değerlendirme aşamasında

göz önünde bulundurulması gereken hususlar ile katılımcıların aktif olarak katıldığı uygulamalı araştırma projesi hazırlama tekniklerinin öğretilmesi amacıyla yurt içinde kurum/kişilerce düzenlenmesi planlanan etkinlikler desteklenecektir. 2012 yılının ilk döneminde programa 39 etkinlik başvurusu yapılmış olup 18'i desteklenmiştir.

COFUND programına ilişkin bilgiler ise Stratejik Amaç Y1.4 altında raporlanmaktadır.

TÜBİTAK tarafından 2007 - 2012 yılları arasında lisans, lisansüstü öğrencileri ve doktora sonrası araştırmacılara sağlanan burslar ve bilimsel etkinlik destekleri Tablo 21 ve 22'de özetlenmektedir.

Tablo 21. 2007 - 2012 Yılları Arasında Lisans, Lisansüstü Öğrencileri ve Doktora Sonrası Araştırmacılara Yönelik TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleri

Burs-Destek Programları	2007				2008				2009				2010				2011				30 Haziran 2012			
	B*	D*	T*	DM*	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM
Lisans Bursu	534	534	1592	7,5	389	389	1836	11	279	279	1952	13	31	26	1971	11,1	35	31	1473	7,3			999	2,64
Üniversite Öğr. Yurtiçi-Yurtdışı Araş. Projeleri Destekleme Prog	110	86	86	0,2	176	170	170	0,2	349	297	297	0,4	809	556	556	0,8	794	524	524	0,9	874	592	592	0,18
Yurt İçi Yüksek Lisans Bursu	245 1	1080	2230	24,1	287 6	493	2680	26,5	374 9	424	2953	17,4	2680	953	3111	12,1	3493	524	2729	19,1	3	3	1440	9,94
Yurt İçi Doktora Bursu	753	530	1246	12	772	364	1523	16,2	780	547	1988	18,6	827	452	2540	21,6	1466	576	2936	23,6	502	142	2705	12,87
Yurt İçi Yurt Dışı Bütünleştirilmiş Doktora Burs Programı	3	3	45	0,9	-	-	45	0,5	-	-	25	0,3	-	-	2	-	-	-	32	*	-	-	21	-
Yurt Dışı Doktora Bursu	55	21	83	1,3	66	21	104	1	87	9	110	0,6	64	5	100	0,4	-	-	94	0,3	-	-	94	0,06
Yurt Dışı Araştırma Bursu	222	171	317	2,2	272	172	489	2,8	235	142	487	3,2	191	115	468	2,4	242	155	498	3,1	129	78	529	1,94
Yabancı Uyruklular İçin Doktora Bursu	136	45	94	1,6	73	34	128	1,9	95	39	139	2,2	102	39	155	2,4	100	56	170	3,6	67	29	168	1,65
Yabancı Uyruklular İçin Araştırma Bursu	16	9	19	0,08	22	11	13	0,08	35	22	30	0,26	57	37	51	0,34	86	67	90	0,75	58	30	49	0,50
Lisansüstü Yaz Okulu Destekleme Programı **	521	521	521	0,2	340 7	2626	2626	0,5	3.1 50	2680	2680	0,5	2272	1977	1977	0,9	1915	828	828	0,6	1833	944	944	0,37
Yurt İçi Doktora Sonrası Bursu	59	44	48	0,7	34	20	68	0,5	53	36	60	0,3	45	37	64	0,6	46	38	76	1,0	26	13	51	0,39
Yurt Dışı Doktora Sonrası Bursu	357	226	428	3,5	394	233	661	4,8	466	191	649	6,2	493	260	701	5,7	450	237	688	9,0	206	114	739	4,53
Konuk Bilim İnsanı Destek Bursu	244	174	174	0,8	564	228	228	1	391	184	184	0,6	361	204	204	0,7	355	238	238	1,0	256	120	120	0,69
Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı **	173 3	1517	1517	0,4	333 4	2541	2541	0,7	280 1	1.831	1831	1,8	8460	3699	3699	1,4	10658	3742	3742	0,9	4393	1502	1502	0,46

* “B” başvuran sayısını, “D” desteklenen sayısını, “T” toplam bursiyer sayısını, “DM” ise destek miktarını (2012 yılı sabit fiyatlarıyla Milyon TL) ifade etmektedir.

Tablo 21. 2007 - 2012 Yılları Arasında Lisans, Lisansüstü Öğrencileri ve Doktora Sonrası Araştırmacılara Yönelik TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleri (Devamı)

Burs-Destek Programları	2007				2008				2009				2010				2011				30 Haziran 2012			
	B*	D*	T*	DM*	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM
Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı	1178	850	850	1,2	1442	884	884	1,2	1046	497	497	0,9	1052	562	562	1,0	1066	613	613	1,2	644	329	329	0,19
TÜBİTAK Almanya (DFG) Burs Programı	21	17	17	-	20	18	18	-	16	16	16	-	40	40	40	-	17	11	11	0,0	-	-	-	0,001
TÜBİTAK İngiltere (Royal Society) Burs Programı	13	13	13	-	9	8	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TÜBİTAK Macaristan (HAS) Burs Programı	4	2	2	-	4	3	3	-	7	7	9	-	6	5	5	-	2	2	2	-	-	-	-	-
Son Sınıf Lisans Öğr. için Lisansüstü Burs Programı	1272	661	661	-	792	433	-	-	1133	121	-	-	431	323	-	-	678	219	-	-	578	195	-	-
Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Et. Dest. P.***	3301	1214	1214	1	3222	1398	1398	0,7	2250	881	881	1,5	4331	2094	2094	2,6	4379	2613	2613	3,2	3341	1717	1717	1,71
Yurt Dışı Yüksek Lisans Burs Programı	-	-	-	-	294	12	12	0,3	152	6	18	0,7	24	3	19	0,4	14	2	21	0,2	8		19	0,02
TÜBİTAK Lindau Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Prog.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	3	3	-	17	6	6	-				0,01
Doktora Sonrası Geri Dönüş Burs Programı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	12	12	0,1	25	23	34	0,7	12	7	41	0,47
SSA-2	-	-	-	-	14	14	14	0,1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doktora Öğrencileri Yurt İçi Araştırma Burs Programı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	3	3	-	11	6	9	0,1	9	2	6	0,04
Bilimsel İşbirliğine Yönelik Etkinlikleri Destekleme Programı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	415	220	220	0,1	243	0	0	0,08
Proje Eğitimi Etkinliklerini Destekleme Programı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1145	561	561	0,19
Toplam (İlk ve Ortaöğretime Yönelik Prog. Hariç)	12983	7718	11157	57,6	18176	10072	15449	70,1	17074	8209	14808	68,5	22305	11404	18336	64,7	26264	10731	17647	76,6	14327	6378	12626	38,93

Tablo 22. 2007 - 2012 Yılları Etkinlik Destek Programları Kapsamında TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleri*

Etkinlik Destek Programları	2007				2008				2009				2010				2011				30 Haziran 2012			
	B*	D*	T*	DM*	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM
2201-2202 Ulusal İkoğretim Matematik Olimpiyatı- Ulusal Bilim Olimpiyatları	11214	353	353	0,87	13694	361	361	0,99	12433	342	342	0,99	12842	402	402	1,37	17341	384	384	1,64	15516	333	333	0,09
2203 Uluslararası Bilim Olimpiyatları	144	35	35	1,05	277	32	32	1,00	260	34	34	1,03	280	35	35	1,12	441	29	29	3,43	420	39	39	1,02
2204 Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması	1608	40	40	1,16	1925	40	40	1,40	2791	35	35	1,98	3126	68	68	2,44	5111	81	81	3,20	5574	83	83	3,21
Eğitim Danışmanlığı Desteği**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Et. Dest. P.***	1247	278	278	0,12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	14213	706	706	3,20	15896	433	433	3,39	15484	411	411	4,00	16248	505	505	4,93	22893	494	494	8,27	21510	455	455	4,32

* "B" başvuran sayısını, "D" desteklenen sayısını, "T" toplam bursiyer sayısını, "DM" ise destek miktarını (2012 sabit fiyatlarla Milyon TL) ifade etmektedir. 2007 yılında, bilimsel etkinlikleri destekleme programları kapsamında desteklenen etkinliklere katılan öğretim üyesi, araştırmacı, öğretmen ve öğrencilerin sayısı tabloya yansıtılmıştır.

** İlgili program kapsamında lisans öğrencileri ile ilk ve ortaöğretim öğretmenlerine yönelik düzenlenen etkinliklerin katılımcı sayıları Tablo 21'de, ilk ve ortaöğretim öğrencilere yönelik olanların katılımcı sayıları Tablo 22'de yansıtılmıştır.

*** 2005 ve 2006 yıllarında TÜBİTAK tarafından düzenlenen 'Eğitimde Bilim Danışmanlığı Seminerleri'nin ülke geneline yaygınlaştırılması amacıyla 2229 kodlu Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Etkinlik Destek programı uygulamaya konulmuştur. 2007 ve daha sonraki yıllar için Eğitimde Bilim Danışmanlığı desteği 2229 kodlu program kapsamında verilecektir.

	2007				2008				2009				2010				2011				30 Haziran 2012			
	B*	D*	T*	DM*	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM
Genel Toplam	27196	8424	11863	60,78	34072	10505	15882	73,52	32558	8620	15219	72,49	38553	11909	18841	69,59	49157	11225	18141	84,84	35837	6833	13081	43,25

Not: Bu rakamlara burs ve destek programları dışında BİDEB bütçesinden yapılan diğer harcamalar dahil değildir.

B. TÜBİTAK Bilim ve Toplum Çalışmaları

TÜBİTAK Bilim ve Toplum Proje Destekleri

TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Çağrısı

Bilim ve Toplum Projeleri, bilginin topluma anlaşılır bir biçimde aktarılmasını, bunu yaparken de bilginin mümkün olduğunca görselleştirilerek, etkileşimli uygulamalarla desteklenmesini amaçlamaktadır.

Bu amaç doğrultusunda 2007 yılı içerisinde 4001 kodlu Doğa Eğitimleri ve 4002 kodlu Bilim Kampları/Okulları adlı Bilim ve Toplum Proje çağrıları açılmıştır. “Doğa Eğitimleri” ve “Bilim Kampları/Okulları” çağrı başlıkları, 2009 yılı Mart ayında “Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları” adıyla tek başlık altında birleştirilmiş ve 4004 çağrı koduyla yayınlanmıştır. En son yayınlanan 2012 Ocak ayı çağrısı dahil olmak üzere, toplamda 879 proje başvurusu yapılmış ve bunlardan 294’ünün desteklenmesine karar verilmiştir (Tablo 23). Buna ek olarak 2012 yılı Eylül ayı içerisinde çağrının tekrarlanması ve öğretmenlere yönelik yeni bir çağrı açılması planlanmaktadır.

2007-2012 yılları arasında TÜBİTAK tarafından açılan çağrılar sonucu desteklenen bilim ve toplum projelerinde katılımcı olarak yer alan, diğer bir ifadeyle doğrudan ulaşılan kişi sayısı yaklaşık 12.000’dir.

Tablo 23. TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Yıllara Göre Proje Destekleri

Proje Durumu	2007	2008	2009	2010	2011	2012*
Proje Başvuru Sayısı	81	87	92	104	241	274
Desteklenmesine Karar Verilen Proje Sayısı	27	33	27	49	97	61
Desteklenen Bütçe**	3,3	2,9	1,4	3,0	5,1	3,3

*30 Haziran 2012 itibarıyla

**2012 yılı sabit fiyatlarıyla Milyon TL

TÜBİTAK Yayınları

Büyük ilgi gören TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları’yla ilgili baskı ve satış adetleri Tablo 24’te verilmiştir. 2012’de yayımlanması planlanan 75 yeni kitap ile kitap adedinin 500’e ulaşacağı, toplam baskı adedinin 12 milyonu aşacağı ve toplam satış adedinin 2012 yılı için 900 bin adet olacağı tahmin edilmektedir.

Tablo 24. Popüler Bilim Kitapları

Baskı Durumu	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**
Basılan Yeni Kitap	35	43	2	30	83	16	75
Basılan Eski Kitap	40	124	27	116	64	21	76
Toplam Baskı (Bin Adet)	670	1.648	120	1.413	1.315	218	842
Toplam Satış (Bin Adet)	744	707	669	850	903	400	900

*30 Haziran 2012 itibarıyla

** 2012 yılsonu tahminleridir.

Popüler bilim dergilerine ait yıllık baskı adetleri ise Tablo 25'te verilmiştir.

Tablo 25. TÜBİTAK Popüler Bilim Dergilerinin Yıllık Baskı Sayıları

Yıl	Bilim ve Teknik Dergisi (Bin Adet)	Bilim Çocuk Dergisi (Bin Adet)	Meraklı Minik Dergisi (Bin Adet)
2007	755	810,9	315
2008	805	1.130,5	292,5
2009	797,7	1.426	399,6
2010	565,5	1.573,8	545,1
2011	600,5	1.848,7	592,8
2012*	288,4	1.065,3	319,8
2012**	618,5	2.068,5	643,5

*30 Haziran 2012 itibarıyla.

** 2012 yılsonu tahminleridir.

Toplumumuzda bilime dair olumlu bir yargı oluşturarak, bilginin bireysel kazanımına yönelik merak ve motivasyonu uyandırmak, öncü bireylerin yetişeceği bilgi toplumunun oluşmasına destek olmak amacıyla, TÜBİTAK popüler bilim yayınlarını ücretsiz olarak topluma yaymak ve ulaştırmak için ülke çapında TÜBİTAK Bilim Kitaplığı Projesi hayata geçirilmiştir. Bu proje kapsamında, 81 ilde 464 Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile 712 il, ilçe ve kasaba halk kütüphanesine TÜBİTAK Bilim Kitaplığı kurmuştur (Tablo 26).

Tablo 26. TÜBİTAK Bilim Kitaplığı Projesi

Coğrafi Bölgeler	Kütüphaneler			YİBO'lar			Toplam Dergi	Toplam Koli
	Kütüp. Sayısı	Talep Eden	Talep Etmeyen	Kütüp. Sayısı	Talep Eden	Talep Etmeyen		
Akdeniz	146	114	32	59	41	18	2.790	1.395
Doğu Anadolu	125	63	62	184	135	49	3.564	1.782
Ege	180	121	59	28	28	0	2.682	1.341
Güney Doğu Anadolu	77	19	58	78	53	25	1.296	648
İç Anadolu	267	199	68	67	64	3	4.734	2.367
Karadeniz	209	127	82	156	131	25	4.644	2.322
Marmara	159	69	90	21	12	9	1.458	729
Toplam	1.163	712	451	593	464	129	21.168	10.584

TÜBİTAK Akademik Dergileri

2009 yılı başından itibaren en önemli endeks olarak kabul gören Science Citation Index - Expanded (SCI-E) tarafından taranan dergi sayısı 10'dur (Tablo 27).

Tablo 27. ISI Web of Science (WoS)'da İndekslenen TÜBİTAK Bilimsel Dergilerinin 2011 yılı Etki Faktörü Değerleri (Etki faktörü değerleri bir sonraki yılın ikinci yarısında açıklanmaktadır.)

Dergi Adı	Etki Faktörü
Turkish Journal of Agriculture and Forestry	0,703
Turkish Journal of Biology	0,876
Turkish Journal of Botany	1,991
Turkish Journal of Chemistry	0,943
Turkish Journal of Earth Sciences	0,985
Turkish Journal of Electrical Engineering and Computer Sciences	0,283
Turkish Journal of Mathematics	0,500
Turkish Journal of Medical Sciences	0,139
Turkish Journal of Veterinary & Animal Sciences	0,236
Turkish Journal of Zoology	0,591

TÜBİTAK Tarafından Organize Edilen Diğer Bilim ve Toplum Etkinlikleri

TÜBİTAK Doğa Şenliği

İstanbul'da bulunan ve botanik alanında çeşitli araştırma, eğitim ve öğretim faaliyetleri gerçekleştiren Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi (NGBB) ev sahipliğinde, 2011 yılında ilk kez yapılan "TÜBİTAK Doğa Şenliği", yoğun talep nedeniyle bu yıl da 19-22 Mayıs 2012 tarihlerinde düzenlenmiştir.

Doğaya, çevreye ve bitkilere ilgi duyan herkese açık olan "TÜBİTAK Doğa Şenliği"nde düzenlenen tüm etkinlikler, yaygın etkinin geniş kitlelere ulaşması amacıyla ücretsiz gerçekleştirilmiştir. "TÜBİTAK Doğa Şenliği" boyunca yaklaşık 5000 katılımcı ücretsiz olarak gerçekleştirilen etkinliklerde yer almıştır.

TÜBİTAK Alternatif Enerjili Araç Yarışları

Alternatif enerjilerin kullanımı konusunda halkımızın bilgisini artırmayı, üniversite öğrencilerinin bu güncel konu vasıtasıyla araştırma ve pratik becerilerini geliştirmeyi amaçlayan TÜBİTAK Alternatif Enerjili Araç Yarışları bu yıl Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde 10-15 Temmuz 2012 tarihleri arasında İzmit Körfez Pisti'nde yapılmıştır. Toplam 40 üniversitenin katıldığı yarışlarda Formula G-Güneş Arabaları Yarışı'na 39 araç, Hidromobil-Hidrojen Enerjili Araba Yarışlarına ise 18 araç katılmıştır. 2008-2012 yıllarında yarışlara katılan takım ve araç sayıları incelendiğinde Formula G ve Hidromobil yarışlarına olan ilginin her sene daha da arttığı gözlemlenmektedir (Tablo 28).

Tablo 28. 2008-2012 Yılları Arasında Formula G ve Hidromobil Yarışlarına Katılan Takım Sayıları

	2008	2009	2010	2011	2012
Formula G Başvuran Takım Sayısı	27	41	47	41	44
Formula G Yarışa Katılan Araç Sayısı	22	26	37	38	39
Hidromobil Başvuran Takım Sayısı	20	22	24	21	27
Hidromobil Yarışa Katılan Araç Sayısı	16	17	15	18	18

Eğitimde İşbirliği Protokolü

Günümüzde bilgi ve teknolojiadaki hızlı gelişmeler, beraberinde öğrenme-öğretme yöntemlerinin de aynı hızla iyileştirilmesi ihtiyacını doğurmaktadır. Bu ihtiyacın öneminin farkında olan ülkeler aynı hızla eğitim-öğretim müfredatlarını, yöntemlerini gözden geçirmekte ve teknolojiadaki gelişmeleri bu alanlara eşzamanlı olarak yansıtarak mevcut durumlarını iyileştirmeye çabalamaktadırlar. Ülkemizdeki öğrenme/öğretme yöntemlerini iyileştirebilmek için de hızlı ama bir o kadar da doğru adımlarla hareket etmemiz gerekmektedir. Bu bağlamda ülkemizdeki Eğitim-Öğretim sistemini iyileştirmeye yönelik önemli adımlardan bir tanesi Milli Eğitim Bakanlığı ile TÜBİTAK arasında 14 Mart 2012’de imzalanan ve TÜBİTAK Bilim ve Toplum Dairesi tarafından yürütülen “Eğitimde İşbirliği Protokolü” kapsamında yer alan “Eğitim ve Öğretimin niteliğinin artırılması için MEB’in ihtiyaçlarına yönelik Ar-Ge faaliyetleri” dir.

Protokol kapsamında TÜBİTAK Bilim ve Toplum Dairesi bünyesinde çalışmalara başlanan veya yürütülecek faaliyetler şunlardır:

1. Fen Bilimleri, Bilişim Teknolojileri, Teknoloji ve Tasarım ile Matematik öğretim programlarının geliştirilmesine yönelik Ar-Ge çalışmalarının yapılması
2. Öğrencilerin analitik düşünme becerilerini artıracak eğitim içerikleri geliştirmeye yönelik Ar-Ge çalışmalarının yapılması
3. İlk ve orta öğretim seviyesindeki İngilizce öğretim sistemi üstüne araştırmalar yaparak alternatif öğretim modelleri geliştirme üzerine Ar-Ge çalışmalarının yapılması
4. Öğrencilerin kendilerini ifade yetilerinin, özgüvenlerinin ve yaratıcılıklarının geliştirilmesi amacıyla Ar-Ge çalışmalarının yapılması
5. Eğitimin niteliğini artırmak amacıyla MEB’in desteğiyle başarı tespitine yönelik Ar-Ge çalışmalarının yapılması
6. Müfredata uygun dijital içeriklerinin geliştirilmesi ve hazırlanması için Ar-Ge çalışmalarının yapılması, bu kapsamda e-ders (video) uygulamaları ile içerik zenginleştirilmesi
7. İlk ve orta öğretimde bilim kültürünün geliştirilmesine yönelik her okulda bilim fuarlarının gerçekleştirilmesi
8. Fatih Projesi kapsamında Bilim ve Teknik, Bilim Çocuk ile Meraklı Minik dergilerinin ücretsiz 'e-dergi' olarak öğrencilerin tablet bilgisayarlarında yer alması için çalışma yapılması

C. YÖK Bilim İnsanı Destekleri

YÖK tarafından uygulanmakta olan Yüksek Lisans/Doktora/Doktora Sonrası Araştırma Bursları, Doktora Bursu, Öğretim Üyelerine Verilen Destekler ve Öğretim Elemanı Yetiştirme Programı (ÖYP) kapsamındaki veriler Tablo 29, Tablo 30, Tablo 31, Tablo 32, Tablo 33 ve Tablo 34’te sunulmaktadır:

Tablo 29. Bilim İnsanı Yetiştirilmesi ve Geliştirilmesine İlişkin Destekler*

Araştırma Desteği	Yıllar	Başvuru Sayısı	Desteklenen Kişi
Yüksek Lisans Araştırma Desteği	2009	13	11
	2010	58	55
	2011	95	90
	2012	58	55
Doktora Araştırma Desteği	2009	187	164
	2010	195	177
	2011	171	154
	2012	65	62
Doktora Sonrası Araştırma Desteği	2009	30	26
	2010	137	131
Doktora Sonrası Araştırma Desteği	2011	172	167
	2012	92	90
Öğretim Üyesi Araştırma Desteği	2009	-	-
	2010	95	88
	2011	1623	1588
	2012	1095	1089

*30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla

Tablo 30. UBTYS 2011-2016 Kapsamında Belirlenen Alanlara Göre Yüksek Lisans Araştırma Desteklerinin Dağılımı (Desteklenen Kişi Sayısı)

Yıllar	Ar-Ge ve Yenilik Kapasitemizin Güçlü Olduğu Alanlar			Ar-Ge ve Yenilik Kapasitemizin İvme Kazanması Gereken Alanlar				
	Otomotiv	Makine İmalat	Bilgi ve İletişim Teknolojileri	Savunma	Uzay	Enerji	Su	Gıda
2009	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	3	-	-	-	2	-
2011	-	5	5	-	1	2	-	2
2012*	-	-	1	-	-	-	-	2

*30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla

Tablo 31. UBTYS 2011-2016 Kapsamında Belirlenen Alanlara Göre Doktora Araştırma Desteklerinin Dağılımı (Desteklenen Kişi Sayısı)

Yıllar	Ar-Ge ve Yenilik Kapasitemizin Güçlü Olduğu Alanlar			Ar-Ge ve Yenilik Kapasitemizin İvme Kazanması Gereken Alanlar				
	Otomotiv	Makine İmalat	Bilgi ve İletişim Teknolojileri	Savunma	Uzay	Enerji	Su	Gıda
2009	-	3	4	-	-	1	-	1
2010	-	4	1	-	1	-	2	-
2011	-	1	2	-	-	1	1	3
2012*	-	3	2	-	-	-	-	-

*30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla

Tablo 32. UBTYS 2011-2016 Kapsamında Belirlenen Alanlar Göre Doktora Sonrası Araştırma Desteklerinin Dağılımı (Desteklenen Kişi Sayısı)

Yıllar	Ar-Ge ve Yenilik Kapasitemizin Güçlü Olduğu Alanlar			Ar-Ge ve Yenilik Kapasitemizin İvme Kazanması Gereken Alanlar				
	Otomotiv	Makine İmalat	Bilgi ve İletişim Teknolojileri	Savunma	Uzay	Enerji	Su	Gıda
2009	-	-	2	-	-	-	-	-
2010	1	3	9	-	-	1	-	1
2011	-	4	12	-	-	-	2	4
2012*	-	3	2	-	-	1	1	2

*30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla

Tablo 33. UBTYS 2011-2016 Kapsamında Belirlenen Alanlara Göre Öğretim Üyesi Araştırma Desteklerinin Dağılımı (Desteklenen Kişi Sayısı)

Yıllar	Ar-Ge ve Yenilik Kapasitemizin Güçlü Olduğu Alanlar			Ar-Ge ve Yenilik Kapasitemizin İvme Kazanması Gereken Alanlar				
	Otomotiv	Makine İmalat	Bilgi ve İletişim Teknolojileri	Savunma	Uzay	Enerji	Su	Gıda
2009	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	1	1	3	-	-	1	1	2
2011	3	36	33	-	2	19	16	23
2012*	1	25	22	-	-	3	3	19

*30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla

Tablo 34. Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP)

Dönem	Başvuru Sayısı	Yerleşen	Atanan Sayısı
Haziran 2010	65.972	*	1.364
Ekim 2010	8.695	364	280
Temmuz 2011	48.410	2.839	1.846
Aralık 2011	29.485	764	387

* 2010 Haziran ayında merkezi yerleştirme işlemi yapılmadığından bu sayı verilememektedir.

YÖK tarafından uygulanan FARABİ (Yüksek Öğretim Kurumları Arası Öğrenci ve Öğretim Üyesi Değişim Programı) istatistikî bilgileri Tablo 35 ve Tablo 36'da yer almaktadır:

Tablo 35. FARABİ Değişim Programı İstatistikî Bilgiler

Dönem	Öğrenci Sayısı	Öğretim Üyesi Sayısı
2009-2010 Güz / Güz + Bahar	302	19
2009-2010 Bahar	235	2
2010-2011 Güz / Güz + Bahar	1.605	26
2010-2011 Bahar	425	-
2011-2012 Güz / Güz + Bahar	2.300	-
2011-2012 Bahar	608	
2012-2013 Güz / Güz + Bahar (Yaklaşık)	7.300	
Toplam	12.775	47

Kaynak: YÖK

Tablo 36. FARABİ Değişim Programı Kapsamında Yapılan Ödemeler (Bin TL)

	2009-2010 Güz / Güz + Bahar	2009-2010 Bahar	2010-2011 Güz / Güz + Bahar	2010-2011 Bahar	2011-2012 Güz / Güz + Bahar	2011-2012 Bahar
1.Ödeme	595	307	2.529	620.	4.716.	1.004
2.Ödeme	248	132	1.459	195	3.420	249
3.Ödeme	751	*	*	*	*	*
Toplam	1.594	439	3.988	815	8.137	1.253
Genel Toplam	16.227					

* Toplam ikiye bölünerek ödeme yapılmıştır.

Kaynak: YÖK

D. Milli Eğitim Bakanlığı-İlköğretim Öğrencilerine Yönelik Matematik ve Fen Bilimleri -"Bu Benim Eserim Proje Çalışması"

Proje çalışması kapsamında 2011-2012 eğitim-öğretim yılında internet üzerinde 86.234 proje başvurusu yapılmıştır. Onaylanan projelerden 16.327 tanesi il çalışma grubu tarafından seçilmiştir. Bu projelerden 4203 ise bölge çalışma grubu tarafından seçilip Bölge Bilim Kuruluna (BBK) gönderilmiştir. BBK tarafından 1.053 tanesi bölge sergilerine davet edilmiştir.

Final sergisine katılan projeler Ankara’da TÜBİTAK tarafından oluşturulan Merkez Bilim Kurulu tarafından değerlendirilerek ilk 50’ye giren ve ikinci 50’ye kalan projeler belirlenmiştir. Türkiye Finali için Ankara’ya gelen 100 proje Ankara Başkent Öğretmenevi’nde 9-10 Mayıs 2012 tarihlerinde sergilenmiş ve proje sahibi öğrenciler ve danışman öğretmenler, 11 Mayıs 2012 tarihinde MEB Şura Salonu’nda Millî Eğitim Bakanı’nın katılımıyla ödüllendirilmişlerdir.

Projeye yapılan başvuru sayılarının ve proje bütçesinin yıllara göre dağılımı Tablo 37 ve 38’de özetlenmektedir.

Tablo 37. Proje Çalışmasına Yapılan Başvuru Sayıları ile İlgili Bilgiler

Eğitim - Öğretim Yılı	Kapsam	Başvuru Sayısı	Bölgelerde Sergilenen Proje Sayısı	Finalde Sergilenen Proje Sayısı
2004	İstanbul (Pilot Uygulama)	2.794	-	133
2005-2006	30 il	5.116	741	100
2006-2007	81 il	13.922	959	100
2007-2008	81 il	18.313	902	100
2008-2009	81 il	31.866	960	100
2009-2010	81 il	33.264	1004	100
2010-2011	81 il	63.247	1000	100
2011-2012	81 il	86.234	1053	100

Tablo 38. BBE Proje Çalışmasının Yıllara Göre Bütçesi

Yıllar	Bütçe (Bin TL)
2005-2006	800
2006-2007	875
2007-2008	950
2008-2009	1.150
2009-2010	1.250
2010-2011	1.350
2011-2012	1.400

E. Maliye Bakanlığı Ar-Ge Vergi Teşvik Yasası

5746 sayılı “Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun”un amaçlarından biri Ar-Ge personeli ve nitelikli işgücü istihdamının artırılmasını desteklemek ve teşvik etmektir. 5746 sayılı Ar-Ge Vergi Teşvik Yasası hakkındaki gelişmeler Araştırma Sonuçlarının Ticari Ürün ve Hizmete Dönüşümünün Teşviki ve Araştırma Altyapılarının TARAL’ın Bilgi Üretme Gücüne Katkısının Artırılması bölümlerinde sunulmaktadır.

F. Kalkınma Bakanlığı Araştırmacı İnsan Gücü Yetiştirme Programları

Kalkınma Bakanlığı tarafından geçmiş yıllarda “Sanayi Doktora Programı” ve “Araştırmacı İnsan Gücü Geliştirme Programları” başlığı altında iki tip araştırmacı insan gücü yetiştirme programı desteklenmiştir. Bu programların yanı sıra 2011 yılına kadar üniversitelerdeki öğretim elemanı açığını sistemli biçimde gidermek amacıyla Öğretim Üyesi Yetiştirme Programları (ÖYP) da desteklenmekteyken, 2011 yılından itibaren bu programların YÖK koordinasyonunda devam etmesi kararlaştırılmış ve gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Sanayi Doktora Programları kapsamında özel sektörün ihtiyaç duyduğu alanlarda ve nitelikte araştırmacı yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Anadolu Üniversitesinde açılmış olan “Seramik Sanayi Doktora Programı” ve Ege Üniversitesinde açılmış olan “Tekstil ve Deri Sanayii Doktora Programı” bu grupta yer alan programlardır. Bu programlar kapsamında üniversitelerde ülkemizdeki sanayi potansiyeli de göz önünde alınarak öncelikli bölümler seçilmiş ve bu bölümlerin araştırma altyapısı geliştirilmiştir. Buna karşılık özel sektör firmaları lisans sonrası eğitimlerini sürdüren öğrencilere burs sağlamışlardır.

“Araştırmacı İnsan Gücü Yetiştirme” programları kapsamında ise ülkemizin araştırmacı açığı olan alanlarda araştırmacı yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Bu programın Sanayi Doktora Programı’ndan farkı henüz özel sektörün ya da kamunun araştırmacı talebi olmadığı alanlardan dünyadaki gelişmeler ve ülkemiz ihtiyaçları dikkate alındığında mutlak surette araştırmacı yetiştirilmesi gereken alanlara odaklanmasıdır.

Bugüne kadar “Araştırmacı İnsan Gücü Yetiştirme” programları kapsamında Kalkınma Bakanlığı tarafından verilen temel destek üniversitelerdeki ilgili alanda araştırma altyapıları kurulmasını sağlamak olmuştur. Bunun yanı sıra birkaç programda öğrencilere ödeme yapılması imkânı da tanınmıştır. Tablo 39’da 2012 Yılı Yatırım Programında yer alan “Araştırmacı İnsan Gücü Yetiştirme” programlarına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Tablo 39. 2012 Yılı Yatırım Programında Yer Alan Araştırmacı İnsan Gücü Yetiştirme Programları

Kurum	Proje Adı	Başlama Tarihi	Bitiş Tarihi	Toplam Maliyet (Bin TL)	2012 Yılı Ödeneği (Bin TL)
TÜBİTAK	TUG-Teleskop Uzmanı Yetiştirme Projesi	2010	2013	1.904	636
Ankara Üni.	Bilim İnsanı Yetiştirme Projesi	2005	2013	12.000	850
Boğaziçi Üni.	Sosyal Alanlarda Araştırmacı İnsan Gücü Geliştirilmesi	2010	2013	3.396	500
Ege Üni.	Bilim İnsanı Yetiştirme Projesi	2005	2012	10.053	300
Ege Üni.	Tekstil ve Deri Sanayi Doktora Programı	2007	2012	8.147	200
Hacettepe Üni.	Bilim İnsanı Yetiştirme Programı	2006	2013	10.258	100
İTÜ	Araştırmacı ve Öğretim Üyesi Yetiştirme	2009	2013	8.560	250
Süleyman Demirel Üni.	Öğretim Üyesi ve Araştırmacı Yetiştirme	2006	2012	2.262	400

2012 yılından itibaren araştırmacı insangücü yetiştirilmesinde yeni bir program başlatılmaktadır. Kurulmuş olan tematik ileri araştırma merkezlerinin özel sektörle işbirliği içinde daha verimli kullanılmasını ve özel sektörde araştırmacı istihdamını artıracak bir program başlatılacaktır. Proje önerisinde bulunan üniversitelerin desteklenebilmesi için projede yer alacak öğrencilere özel sektör tarafından burs sağlanması ya da iş sözleşmesi bulunma şartı aranmaktadır. Böylece araştırmacı adayı sadece kamu kaynaklarıyla desteklenmeyecek, özel sektör de araştırmacı yetiştirilmesine katkıda bulunacaktır. Bu uygulama özel sektörün yetişmiş Ar-Ge personelinin kolaylıkla bulabilmesi açısından da yararlı olacaktır. Üniversiteler bu programları araştırma altyapısının yoğunlaştığı alanlarda uygulayabileceklerdir. Bu çerçevede 2012 yılı Yatırım Programında 5 üniversitenin etüt projesi yer almaktadır. Söz konusu kriterler çerçevesinde hazırlanacak revize proje dokümanları Kalkınma Bakanlığı tarafından değerlendirilecek ve 2013 yılında uygulama başlayacaktır.

Stratejik Amaç Y2- Araştırma Sonuçlarının Ticari Ürün ve Hizmete Dönüşümünün Teşviki

Y2 - Bölüm 1: UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç Y2	Araştırma Sonuçlarının Ticari Ürün ve Hizmete Dönüşümünün Teşviki ¹					
Amaç Y2.1	Araştırma sonuçlarından yeni ürün, süreç ve hizmetlerin ekonomide katma değer yaratması					
Y2.1.1	Sonuçlanan araştırma projelerinin sanayiye aktarımını hızlandıracak mekanizmaların oluşturulması					
	Eylem: Teknoloji transfer süreçlerinin finansmanına yönelik modellerin incelenmesi ve geliştirilmesi	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı	Üniversiteler, Araştırma Kurumları, Teknoparklar	Sürekli	D	
	Gelişme: 2011 yılında, üniversitelerdeki araştırma projelerine, pazardaki fırsata odaklı yönlendirme sağlayacak şekilde, çekirdek finansman sağlayacak modeller konusunda uluslararası iyi örnekler incelenerek, uygun modelin tasarlanması konusunda çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte IPA Fonlarından oluşturulacak bir fon için kaynak tahsis edilmesi gündeme gelmiş, TTGV EIF ile bu fırsata yönelik somut bir model geliştirmeye başlamıştır. Üzerinde çalışılan model, üniversitelerdeki araştırma projelerine çekirdek sponsorluk sağlayacak bir Teknoloji Transferi Hızlandırıcı Fonu'nun pilot seviyede birkaç üniversitenin katılımı ile kurgulanmasına yöneliktir (Şekil a) Bu model ile farklı ulusal ve uluslararası fonlarının araştırma sonuçlarının ticarileşmesi sürecini destekleyecek, yerel seviyede sürdürülebilecek ortak ve tutarlı süreçlerin geliştirilmesi için kullanılması hedeflenmektedir. TTH Fonu, TTGV'nin 2012 yılı için hedeflediği diğer faaliyetlerden özellikle Kıvılcım Merkezi ve TTGV Mentor Ağı ile tamamlayıcı olarak kurgulanacaktır.					

¹ Bu stratejik amaca yönelik aşağıda belirtilen strateji altında 2012 yılına yönelik uygun bir eylem bulunmamaktadır:

Y2.1.2. Sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda yapılan doktora programlarının yaygınlaştırılması ve çeşitlendirilmesi

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Şekil a. Teknoloji Transfer Hızlandırıcı Fonu Modeli				D	
	Eylem: Üniversite-Sanayi işbirliğini içeren projelerin desteklenerek bilimsel proje çıktılarının ticari ürüne ve sürece dönüştürülme potansiyellerinin artırılması Gelişme: "Üniversite-Sanayi işbirliğini içeren projelerin desteklenerek bilimsel proje çıktılarının ticari ürüne ve sürece dönüştürülme potansiyellerinin artırılması" başlıklı hedef grubu çalışmaları kapsamında öncelikle üniversite-sanayi işbirliğinin artırılması ve TÜBİTAK ARDEB destek programları kapsamında başvuru şartlarının ve değerlendirme kriterlerinin gözden geçirilmesi kararı verilmiş olup, çalışmalar devam etmektedir. 1003 ve 1511 Destek Programları kapsamında işbirliğini teşvik edecek unsurlara yer verilmiş; ayrıca bu dönem içerisinde üniversite, kamu Ar-Ge enstitüleri ve özel sektör temsilcilerinin katılımıyla enerji, bilgi ve iletişim teknolojileri, gıda alanlarında ayrıca kömür özelinde üniversite-sanayi temsilcileri bir araya getirilmiştir.	TÜBİTAK	-	2011 – 2013	D	

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Ülkemizde üretilen sınai mülkiyet haklarının (patent, marka, tasarım) ticarileştirilerek ekonomiye kazandırılmasını sağlayacak bir yapının (Patent Değerlendirme Ajansı) oluşturulması	Türk Patent Enstitüsü	-	2011 - 2012	D	
	Gelişme: TPE tarafından başlatılan Patent Değerlendirme Ajansı Kurulmasına ilişkin Kanun Tasarısı Taslağına ilişkin çalışmalar devam ettirilmektedir. Bununla birlikte, anılan ajansın çalışmalarına zemin hazırlayacak altyapı çalışmaları da başlatılmıştır. Mevcut 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 3. maddesinin (d), (h) ve (j) bentleri ile 23. BTYK toplantısında sorumluluğu TPE'ye verilen 2011/108 sayılı karar, kurulması planlanan ajansın yürüteceği çalışmaların TPE bünyesinde gerçekleştirilmesine imkân tanımaktadır. Ayrıca, söz konusu yetki ve görevlerin etkin şekilde ifası adına, TPE tarafından hazırlanan ve mevcut durumda Başbakanlıkta olan sınai mülkiyet haklarıyla ilgili mevzuatta ve 5000 sayılı Kanunda değişiklik öngören Kanun Taslağına "ülkemizde sınai mülkiyet sisteminin gelişmesine katkı sağlamak üzere bu alandaki çalışmaları teşvik ve koordine ederek maddi destek sağlama" ile ilgili bir madde de eklenmiştir. Anılan madde ile TPE'nin sınai mülkiyet haklarının ticarileştirilmesi çalışmalarına finansal destek sağlaması planlanmaktadır. Yukarıda bahsedilen hususlara ek olarak, 2011/108 nolu BTYK kararı kapsamında yürütülmesi planlanan çalışmalar, Patent Değerlendirme Ajansı tarafından gerçekleştirilmesi düşünülen çalışmaları destekleyecek mahiyette tasarlanmıştır.					
	Eylem: Tamamlanan Ar-Ge ve yenilik projelerine yönelik patent, yatırım, pazarlama ve tanıtım desteği verilmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Ekonomi Bakanlığı, TPE	2011 - 2014	D	
	Gelişme: Bakanlıkta; 1. Teknolojik Ürün Patent Destek Programı 2. Teknolojik Ürün Tanıtım ve Pazarlama Destek Programı 3. Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı ile ilgili Yönetmelik taslağı hazırlama çalışmaları devam etmektedir.					
	Eylem: Pazarlanmaya hazır ve pazarlanmasında sakınca bulunmayan ürünlerin veya patentlerin transferinin (lisans, patent devri, teknoloji transferi) sağlanması	TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi	-	2011 - 2016	D	
	Gelişme: • Bu hareket serbestisine imkân verecek bir sistemin geliştirilmesine yönelik çalışmalar TÜBİTAK MAM Stratejik Planlama ve İş Geliştirme Başkan Yardımcılığı ve TÜBİTAK Hukuk Müşavirliği ve Fikri Mülkiyet Hakları Birimi koordinasyonunda yürütülmektedir. Söz konusu süreç bünyesinde; tarafların proje çıktıları üzerinde hak sahipliği esaslarını analitik bir esasa dayanarak analizi metoduna dayanan ve fikri mülkiyet arz eden proje çıktıların lisanslama, patent devri, teknoloji transferi yollarıyla sanayiye aktarımı konusunda tasarruf imkânlarının hukuksal boyutuyla ele alındığı					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	"Fikri Mülkiyet Hak Sahipliği Değerlendirme (FMHSD) Karar/Onay Formu" oluşturulmuş ve bu süreç hâlihazırda somut bir proje bünyesinde uygulanmıştır. 02.04.2012 tarih ve 128 sayılı yönetim kurulu kararı ile Enstitülerin amaç, ilke ve görevleri yeniden belirlenerek internet sayfasında yayınlanmıştır. - ME Alüminyum Proje Grubu tarafından yürütülen, "Alüminyum Dökümhaneleri İçin Tane Küçültücü Master Alaşımların Üretimi" konulu çalışmalarda yenilikçi bir üretim prosesi geliştirilmiştir. Uluslararası Patent Araştırma Merkezi inceleme raporları ile buluş vasıflarına sahip olduğu belgelenen bu yenilikçi proses, "Tane Küçültücü Ön Alaşım Üretmek için Bir Proses (Process for Producing a Grain Refining Master Alloy)" başlığı ile Çin Patent Enstitüsü tarafından patent olarak tescil edilmiştir ve internet sayfasında yayınlanmıştır. - Yüzer dekey projesi ile ilgili olarak 8 adet patent başvurusu Fikri Haklar Ofisi'ne yapılmıştır. - Pazarlanmaya hazır olan teknolojiler listesi web sayfasında güncellenmiştir. - Teknoloji Transferine İlişkin Genel İş Modeli Oluşturma Çalışmaları için hazırlıklar yapılmaktadır, Mayıs ayında çalışmalar başlatılacaktır. - Web sayfasında Enstitüye ait ürünler, yürütülen ve tamamlanan proje başlıkları paylaşılmaktadır. Ayrıca proje çalışmalarından elde edilen yeni ürünlere ait 3 adet patent değerlendirme işlemleri devam etmektedir. - Yeni pilot tesis binasına ekipmanların taşınması işlemleri tamamlanmış, yeni temin edilen ekipmanların kurulumu devam etmektedir. Kurulumu tamamlanan ekipmanlarda proje çalışmaları başlatılmıştır. - Çeşitli firmalarla görüşmeler yapılmıştır.				D	
	Eylem: Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endekslerinin Oluşturulması	TÜBİTAK Yükseköğretim Kurulu Türkiye İstatistik Kurumu	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, KOSGEB, Türk Patent Enstitüsü, Maliye Bakanlığı, TÜBİTAK ULAKBİM, Üniversiteler, TTGV, TÜBA	Sürekli		D
	Gelişme: Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endekslerinin oluşturulması kapsamında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Türkiye İstatistik Kurumu, Türk Patent Enstitüsü, KOSGEB, TÜBİTAK-ULAKBİM ve TÜBİTAK'ın temsilcilerinin katılımıyla Üst Düzey Grup ve Teknik Grup oluşturulmuştur. Gruplar tarafından Mart-Haziran 2012 arasında 8 toplantı gerçekleştirilmiştir. Bakanlıkların/Kamu Kurumlarının teknik düzeyde temsilcilerin yer aldığı Teknik Grup toplantılarında gösterge önerileri ve tanımları belirlenmiş, belirlenen göstergelere erişim durumu ve endeks hesaplama yöntemi değerlendirilmiştir. Üst düzey temsilcilerin yer aldığı Üst Düzey Grup toplantılarında ise, Teknik Grup önerileri değerlendirilmiş ve genel olarak endeksin oluşturulma yöntemi, süreci ve göstergelerin ağırlıkları belirlenmiştir. Üst Düzey Grubun aldığı karar gereği 16 üniversite ile 24 Nisan - 21 Mayıs 2012 tarihleri arasında pilot çalışma gerçekleştirilmiştir. Pilot çalışma sonrasında Teknik Grup Üyeleri, pilot çalışmanın gerçekleştirildiği 16 üniversite temsilcisi ile bir araya gelmiştir. Anılan toplantılar neticesinde veri seti son haline getirilerek veri toplama süreci başlatılmıştır.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Sınai mülkiyet mevzuatında, araştırma çıktılarının teknolojiye aktarılmasını ve ürüne dönüşümünü teşvik edecek düzenlemelerin yapılması	Türk Patent Enstitüsü	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TOBB	2012-2013	D	
Gelişme: Türk Patent Enstitüsü sınai mülkiyet haklarına ilişkin olarak, buluşlara ve yeniliklere finansal destek sağlamak, araştırma çıktılarının teknolojiye aktarılmasını ve ürüne dönüşümünü teşvik etmek amacıyla 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun ilgili maddelerinde değişiklik yapılmasına ilişkin düzenlemeyi içeren bir Kanun Taslağı hazırlamıştır. Ayrıca, yürürlükteki 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre üniversite mensuplarının yaptığı buluşlar üzerindeki patent hakkı, buluşu yapan üniversite mensubuna aittir. TPE tarafından hazırlanan yeni Kanun Taslağındaki düzenleme ile yükseköğretim kurumlarında çalışanların buluşları ile ilgili, stajyer ve öğrenciler de dâhil tüm üniversite çalışanlarının buluşlarında, hak sahipliğinin yükseköğretim kurumuna verilmesi planlanmaktadır.						
Y2.1.3.	Araştırmacıların Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarından daha etkin yararlanılmasının sağlanması					
	Eylem: Araştırmacıların ulusal ve uluslararası patent başvurusunda bulunmalarının teşvikine yönelik mevcut ve yeni mekanizmaların geliştirilmesi	Türk Patent Enstitüsü	Maliye Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK	2011 - 2013	D	
Gelişme: 21 Eylül 2006 tarihinde yürürlüğe giren TÜBİTAK ve Türk Patent Enstitüsü işbirliğinde gerçekleştirilen Patent Başvurusu Teşvik ve Destekleme Esasları kapsamında patent başvurularının desteklenmesine devam edilmektedir. Buna ek olarak, sınai mülkiyet alanında kurumlar tarafından farklı başlıklar altında verilen teşvik ve desteklerin etkinliğinin ve verimliliğinin artırılması, sınai mülkiyet sisteminin daha sağlıklı gelişmesinin sağlanması için söz konusu programların kurumlar arası koordinasyon ve eşgüdüm içinde yapılandırılması ihtiyacına binaen, öncelikle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı/ilgili kuruluşlar tarafından yürütülen sınai mülkiyet teşvik ve destek programlarının gözden geçirilmesi ve sistemin sağlıklı çalışmasını sağlayacak tedbir ve uygulamaların görüşülmesi amacıyla 30 Nisan 2012 tarihinde Türk Patent Enstitüsü'nde bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, sınai mülkiyet alanında teşvik/destek veren kurumlar ile destek programlarının koordinasyonunun sağlanması amacıyla; ilgili kurumların biraraya geldiği bir platform oluşturulması; teşvik/destek alan kişi veya firmaların bilgilerinin yer aldığı teşvik takip sistemi kurulması ve aynı konuda farklı kurumlardan destek alınmasının önüne geçilmesi konuları görüşülmüş ve bu kapsamda sınai mülkiyet alanında yürütülen programların 3 ana başlık altında toplanması ve						

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	bu başlıkların aşağıdaki şekilde gruplandırılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir: • Ulusal başvurularla ilgili destekler • Uluslararası başvurularla ilgili destekler • Ticarileşme süreciyle ilgili destekler Yukarıda belirtilen değerlendirmeler ışığında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı/ilgili kuruluşlar tarafından yürütülen sınai mülkiyet teşvik ve destek programları ile ilgili olarak bir yol haritası önerilmiştir.				D	
	Eylem: Araştırmacılara, akademisyenlere ve Ar-Ge çalışanlarına yönelik olarak patent eğitim programlarının oluşturulması ve uygulanması	Türk Patent Enstitüsü	MEB, TÜBİTAK, Üniversiteler, Teknoparklar	2011 - 2012	D	
	Gelişme: Araştırma sonuçlarının ticari ürün ve hizmete dönüşümünün teşvik edilmesi amacıyla araştırmacılara, akademisyenlere ve Ar-Ge çalışanlarına yönelik patent eğitimi programı oluşturulması için çalışmalar yapılmıştır. Bu çerçevede Türk Patent Enstitüsü, Avrupa Patent Ofisi ve OHIM işbirliği ile “Üniversitelerde Sınai Mülkiyet Bilgisinin Yaygınlaştırılması Projesi” yürütmeye başlanmış ve 23 üniversitede farkındalık etkinliği düzenlenmiştir. Ayrıca, aynı proje kapsamında 21 ve 23 Mayıs 2012 tarihlerinde Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi’nde Karadeniz yöresinde yer alan üniversitelerden öğretim üyesi, dekan, öğrenciler ile Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı uzmanlarından oluşan yaklaşık 150 kişiye yönelik olarak, Avrupa Patent Ofisi’nin üniversiteler için hazırlamış olduğu “Patent Eğitim Seti” kullanılarak birer günlük sertifikalı Eğiticilerin Eğitimi etkinliği gerçekleştirilmiştir. Söz konusu Eğiticilerin Eğitimi etkinliği, 21 Mart 2012 tarihinde Marmara yöresinde yer alan üniversitelere yönelik olarak Boğaziçi Üniversitesi’nde ve 27 Haziran 2012 tarihinde İç Anadolu yöresinde yer alan üniversitelere yönelik olarak Türk Patent Enstitüsü’nde ve 4 Temmuz 2012 tarihinde Doğu Anadolu yöresinde yer alan üniversitelere yönelik olarak Elazığ Fırat Üniversitesi’nde gerçekleştirilmiştir. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının sağladığı Teknogirişim Sermayesi Desteğinden yararlanan girişimcilerin, yenilikçi projelerini ve ürünlerini koruma altına alarak işletmelerini güçlendirmeleri ve sürdürülebilirliğini sağlayabilmeleri amacıyla Türk Patent Enstitüsünde sınai mülkiyet hakları ve patent araştırması konusunda iki günlük seminer düzenlenmiştir. Üniversite Sanayi İşbirliği Merkezleri Platformu (ÜSİMP), Association of University Technology Managers (AUTM), ARTEV (Araştırma Temelli Entelektüel Varlıklar) Yönetim Platformu, TPE ve TOBB işbirliğinde Şubat ayında TPE’de “Fikrin Ürüne Dönüşme Süreci” semineri düzenlenmiştir. Ankara’da medikal cihaz ve alet üretimi konusunda faaliyet gösteren yenilikçi ve katma değer üreten işletmelerin, fikri ve sınai haklarını kullanarak inovasyon yeteneklerini geliştirmek, çevreye duyarlı ve sürdürülebilir bir sanayi yapısına dönüşümünü hızlandırmak amacıyla 2012 yılında sektöre özel tasarlanmış patent ve inovasyon eğitimi ve danışmanlıklarından oluşan Hezarfen Medikal Projesi uygulanmaya başlanmıştır. Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı ve Türk Patent Enstitüsü işbirliğiyle başlatılan çalışmalar neticesinde, Türkiye’de Fikri Mülkiyet Akademisi kurulması için Türk Patent Enstitüsü ile Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü arasında Mutabakat Zaptı imzalanmış ve bu kapsamda Türk Patent Enstitüsü’nce kendi mevzuatına uygun biçimde “Sınai Mülkiyet Eğitim Merkezi” oluşturulmasına karar verilmiştir. Kurulması planlanan Fikri Mülkiyet Akademisi ile fikri mülkiyet sistemi yürütücüleri ve kullanıcılarının uluslararası standartlarda çalışabilmesi için ihtiyaç duydukları temel ve uzmanlık eğitimlerinin sağlanması, Türkiye’de fikri mülkiyet bilgisinin bilimsel yollarla öğrenilmesi, üretilmesi ve paylaşılmasına katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Yerli patentlerin lisanslanmasına ilişkin verilerin Türk Patent Enstitüsü tarafından düzenli olarak izlenmesi ve lisans gelirlerinin artırılması için gerekli mekanizmaların geliştirilmesi	Türk Patent Enstitüsü	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, YÖK, Üniversiteler, TÜBİTAK, KOSGEB	Sürekli	D	
Gelişme: TPE 2011/108 no.lu BTYK kararı kapsamında çalışmalara başlamış ve ilk olarak yerli patentlerin lisanslanmasını teşvik edecek politika araçları geliştirilmesi amacına yönelik taslak çalışma alanlarını ihtiva eden bir ön rapor hazırlamıştır. Ön raporda belirlenenler de dahil olmak üzere, söz konusu BTYK kararı kapsamında yürütülebilecek çalışmalar hakkında konunun ilgili taraflarının görüşlerini almak amacıyla 24 Nisan 2012 tarihinde TPE’de bir çalışma toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğü), Ekonomi Bakanlığı (Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü), Kalkınma Bakanlığı (İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü), Maliye Bakanlığı (Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü), KOSGEB, TÜBİTAK, YÖK, TOBB, TTGV, TÜSİAD, Ege Üniversitesi Bilim-Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi (EBİLTEM) (İzmir Üniversiteleri Platformu adına), ODTÜ Teknokent (Ankara Teknokentleri Platformu adına) ve Sabancı Üniversitesi (ARTEV Platformu adına) temsilcileri katılım sağlamıştır. Toplantıda tartışılan çalışma alanlarının uygulanabilirliği ve uygulama koşulları konularında tarafların görüşlerini almak amacıyla toplantı sonrasında hazırlanan tutanak katılımcılara gönderilmiştir. Gelen görüşler doğrultusunda 2011/108 no.lu BTYK kararı kapsamında yürütülecek faaliyetlerle ilgili aşağıda belirtilen çalışma alanlarına karar verilmiştir: • Teknoloji Transferi ile İlgili Teşvik/Destek Uygulamaları – Patent lisans ve devir gelirleri üzerindeki vergilerin azaltılması/kaldırılması – Teknoloji transferi işlemlerinin Sicile kayıt ücretlerinin kaldırılması/azaltılması – Sınai mülkiyet ve yönetimi konularında nitelikli insan gücü yetiştirmek için destek verilmesi • Teknoloji Transferi İle İlgili Bilgilerin Temin/Tasnif Edilmesi – Enstitü içi verilerin derlenmesi ve detaylandırılması – Enstitü dışı verilerin toplanması ve derlenmesi • Teknoloji Transferi Platformu Oluşturulması						

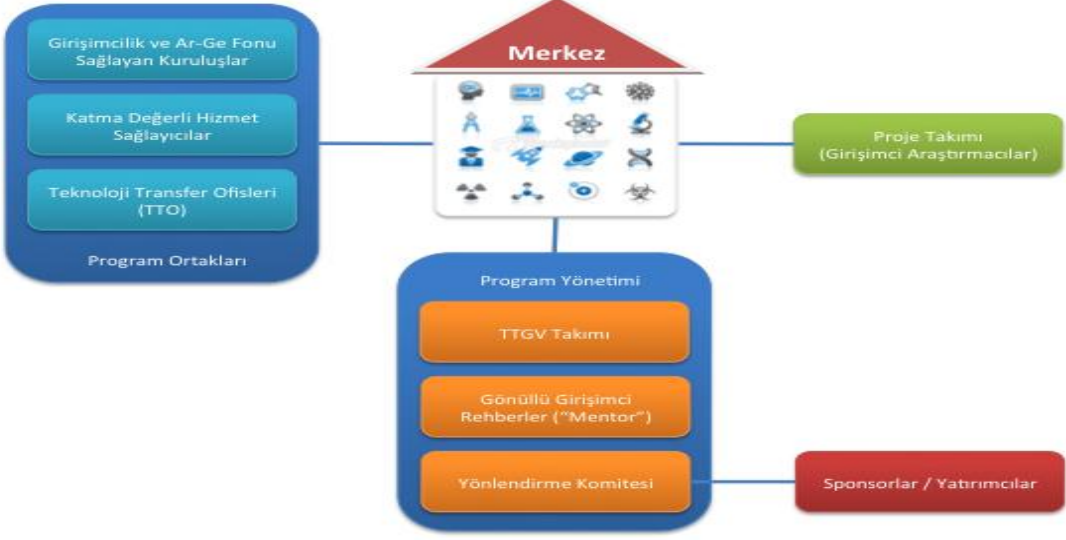
UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Y2.1.5.	Kamu tedarik yönetim sisteminin Ar-Ge ve yenilik unsurlarını içerecek şekilde iyileştirilmesi					
	Eylem: Kamu alımlarının yeniliği, yerleşmeyi ve teknoloji transferini teşvik edecek şekilde iyileştirilmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Ekonomi Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, KİK, Hazine Müsteşarlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, TÜBİTAK, Savunma Sanayii Müsteşarlığı, AB Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı	Sürekli	D	
Gelişme: BTYK'nın 2011/106 no.lu kararı kapsamında üst düzey yöneticilerin katılımı ile ilk toplantı 29 Şubat 2012 tarihinde yapılmış, kurum temsilcileri belirlenmiş ve ilgili kurumların katılımı ile bir çalışma grubu oluşturulmuştur. - Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından soru - cevap formu hazırlanmış olup ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarına gönderilmiştir. - Bu doğrultuda oluşturulan çalışma grubunun ilk toplantısı ise 30 Mart 2012 tarihinde yapılmış ve bu toplantıda Alt Çalışma Grupları oluşturulması kararı alınmıştır. - Bu çerçevede, Çalışma Grubuna bilgi sunmak ve öneriler hazırlamak üzere aşağıdaki Alt Çalışma Grupları oluşturulmuş ve sorumlu kuruluşları belirlenmiştir: - Kamu İhale Kanunu Alt Çalışma Grubu (KİK) - Kullanım Hakkı Tahsisleri Alt Çalışma Grubu (UDHB) - Kamu Alımlarında Ar-Ge'ye Dayalı Alım Politikası Alt Çalışma Grubu (TÜBİTAK) - Kamu Alımlarında Offset Uygulamaları Alt Çalışma Grubu (SSM) - Kamu Alımları Sektörel Değerlendirmeler Alt Çalışma Grubu (BSTB) BTYK kararı kapsamında üst düzey yöneticiler toplantısı 26 Nisan 2012 tarihinde yapılmıştır. Bu toplantıda, çalışma grupları tarafından sunulan öneriler görüşülmüş ve BTYK'ya sunulmak üzere oluşturulacak nihai görüşler için son bir karar toplantısı yapılması kararlaştırılmıştır. BTYK kararı kapsamında üst düzey yöneticiler ve çalışma grubu nihai karar toplantısı ise 16 Mayıs 2012 tarihinde yapılmıştır. Bu toplantıda, dört önerinin tekrar görüşülmesi ve ilgili kurum / kuruluşların mutabakatı ile BTYK'ya sunulması kararı alınmıştır. Bu kapsamda, öneriler ilgili kurumu ve kuruluşlarla tekrar değerlendirilmiş ve söz konusu öneriler nihai hale getirilmiştir.						

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Kamu kurumlarının nitelikli Ar-Ge ihtiyaçlarının belirlenmesi ve belirlenen Ar-Ge ihtiyaçları için KAMAG tarafından proje çağrısına çıkılması	TÜBİTAK	İlgili kamu kurum/kuruluşları	Sürekli	D	
	Gelişme: 2012 yılı itibariyle, 1007 Programı kapsamında çağrılı sisteme geçilmiştir.. Bu doğrultuda; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve TCDD Genel Müdürlüğü ile çalışmalara başlanmış, Ar-Ge nitelikli ihtiyaç başlıkları için Odak Grup çalışması ile her bir başlık için çağrı dokümanı oluşturulmuştur. Bu çalışmalar sonucunda 18 Haziran 2012 tarihinde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve TCDD Genel Müdürlüğü için bu kurumlar tarafından yapılan öncelik listesi dikkate alınarak çağrı duyurusu yapılmıştır. Bu revizyon kapsamında, ayrıca Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığı ile de ihtiyaç başlıkları belirleme çalışmalarına başlanmıştır.					
	Eylem: TÜBİTAK 1007 Programı projelerinde özel sektörün daha fazla yer almasının sağlanma	TÜBİTAK	TÜBİTAK, Özel ve Kamu Kurum/Kuruluşları	2011 - 2013	D	
	Gelişme: 2012 yılı itibariyle, KAMAG çağrılı sisteme geçmiştir. Bu doğrultuda; çağrılı sistemde, Ar-Ge nitelikli ihtiyaç başlıkları için Odak Grup çalışması ile her bir başlık için çağrı dokümanı oluşturulmaktadır. Çağrı dokümanında; sonuçların seri üretimi ve ticarileştirilmesine konu olacak nitelikteki projelerde özel kuruluşun yürütücü kuruluş olarak projeye eklenme zorunluluğu çağrı özel şartı olarak belirtilmiştir. Bu revizyon kapsamında, pilot çalışma yapılan 3 kamu kurumu için 44 çağrı dokümanı hazırlanmıştır. Bu çağrı dokümanlarından 17'sinde özel kuruluşun bulunma gerekliliği çağrı özel şartı olarak talep edilmiştir. 2012 yılı için ise belirlenen 44 çağrı dokümanından 12'si için çağrı duyurusu yapılmıştır. Duyurusu yapılan çağrıların 5'inde özel kuruluşun bulunma gerekliliği çağrı özel şartı olarak talep edilmiştir. 1007 Programı İdari ve Mali Esasları revize edilmiştir. Bu revizyon kapsamında, proje sunacak özel kuruluşlarda aranan ön mali koşullar kaldırılmıştır.					
Y2.1.6.	Ar-Ge ve yeniliğe dayalı firma başlangıç desteklerinin teşvik edilerek bilgi ve teknolojilerin ticarileştirilme kapasitesinin artırılması					
	Eylem: Araştırma sonuçlarının ticarileştirilmesini teşvik etmek için ön kuluçka modellerinin geliştirilmesi	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı	Üniversiteler, Araştırma Kurumları, Teknoparklar	sürekli	D	
	Gelişme: Araştırma sonuçlarının, gerek yeni firmalar yolu ile yeni girişimcilik, gerekse lisanslama yolu ile mevcut firmalarda katma değer yaratarak yatırım döngüsünün sağlanması konusunda bir ön-kuluçka modelinin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Benzer modellerin Türkiye'de ilk defa geliştiriliyor olması dolayısı ile uygulamanın TTGV Ankara ofisinin yakınında bulunan 3 üniversiteyi kapsayacak şekilde pilot bir uygulama olarak hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda "Kıvılcım R2B Merkezi" olarak adlandırılacak bir arayüzün TTGV ofisi içerisinde tahsis edilecek bir alanda tasarlanması ve geliştirilecek modelin diğer bölgelere yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. Fizibilite çalışması tamamlanan "Kıvılcım Merkezi" programı ile araştırmacıların, pazarın fırsat ve ihtiyaçları konusunda bilgilendirilmesi, ticarileştirme süreçlerinde ihtiyaç duyacakları iş bilgisi ve ilişki ağlarını geliştirebilecekleri bir ortamın sağlanması hedeflenmektedir. Program, girişimci takımların oluşturulmasında, pazar elemanları ve hizmet sağlayıcılar ile iletişim kurulmasında, altyapı ve stratejik konularda destek sağlayarak Ankara üniversitelerinde var olan ham kritik kütlelin işlenmesi ve ticari sonuçlara dökülmesinde üniversitelerdeki Teknoloji Transfer Ofisleri ile birlikte çalışacak bir arayüz görevi üstlenecektir.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Kıvılcım Merkezi, fiziksel işliklerin sağlanacağı bir kuluçka merkezinden ziyade süreç konusunda yönlendirme yapılacak, dolayısıyla çok kısa süreli kullanıma açık çalışma alanları, toplantı salonu, kütüphanenin bulunacağı uygun şekilde tefriş ve teçhiz edilmiş bir irtibat ofisi olarak faaliyet gösterecektir. Kıvılcım Merkezi ile merkezin markası altında yürütülecek farklı süreç ve faaliyetler gerçekleştirilecek, sağlanan fiziksel mekanın ötesinde bir faaliyet hacmi geliştirilecektir. Bu çerçevede program kapsamında işletilecek merkez/ofis, araştırmacı ve girişimcilere ticarileşme faaliyetlerinde yer alan değişik aktörler arası süreç bilgisi aktarımı konusunda da yardımcı olacaktır. Kıvılcım Merkezi, TTGV tarafından tasarım ve geliştirme süreçleri devam etmekte olan TTGV Mentor Ağı ve Teknoloji Transferi Hızlandırıcı Fonu ile işbirliği içerisinde faaliyet gösterecektir. TTGV Mentor Ağındaki mentorlerin araştırmacılara ticarileştirme süreçlerinde rehberlik ve danışmanlık yapmaları sağlanacak, Kıvılcım Merkezi'nden hazırlanacak iş planları Teknoloji Transferi Hızlandırıcı Fonu tarafından değerlendirilerek, uygun olanlar desteklenecektir. Kıvılcım Merkezi'nin ayrıca akademik araştırma sonuçlarının ticarileştirilmesi süreçleri konusunda fikir çalışmaları yapması ve süreçler konusunda izleme ve inceleme yapacak bir yetenek geliştirmesi de hedeflenmektedir. Kıvılcım Merkezine ilişkin oluşturulan model Şekil b'de yer almaktadır. TTGV, 2012 yılı sonunda TTGV Ankara Ofisi içerisinde tahsis edilecek alanda Kıvılcım Merkezi'ni faaliyete geçirecektir.				D	
	 Şekil b. Kıvılcım Merkezi Modeli					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: KOSGEB, Üniversiteler, Sanayi/Ticaret ve/veya Sanayi ve Ticaret Odaları, Teknoparklar, Araştırma Kurumları, Enstitüler gibi kamu/özel kurum/kuruluşlar ile Teknoloji Geliştirme Merkezi (TEKMER) kurulması veya Ar-Ge ve yenilik alanında işbirliği yapılması	KOSGEB	Üniversiteler, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, TOBB ve bağlı Odalar, Meslek Kuruluşları	2011 - 2016	D	
Gelişme: Bu dönemde; KOSGEB İdaresi Başkanlığı ve Aksaray Üniversitesi arasında TEKMER İşbirliği Protokolü imzalanmış olup üniversite-sanayi ve kamu üçlüsünün bir araya geldiği TEKMER sayısı 29'a yükselmiştir. İlaveten; • Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ve Burdur Ticaret ve Sanayi Odası, • İstanbul Aydın Üniversitesi, • Dumlupınar Üniversitesi ve Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası, • Kilis Üniversitesi ve Kilis Ticaret ve Sanayi Odası, • Gazikent Üniversitesi, • Zirve Üniversitesi, • Bartın Üniversitesi Rektörlüğü ve Bartın Ticaret ve Sanayi Odası, • Nevşehir Üniversitesi ve Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odası, • Niğde Üniversitesi ve Niğde Ticaret ve Sanayi Odası, • Bahçeşehir Üniversitesi, • Mustafa Kemal Üniversitesi ve Antakya Ticaret ve Sanayi Odası, • Çankırı Üniversitesi ve Çankırı Ticaret ve Sanayi Odası, • Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası, • Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi ve Antakya Ticaret ve Sanayi Odası ile de Ar-Ge ve İnovasyon İşbirliği Protokolleri imzalanmıştır. Böylece eski Duvarsız Teknoloji İnkübatörü (DTİ) uygulamaları ile birlikte 61 adet Ar-Ge ve İnovasyon İşbirliği gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede 2012 yılı Nisan sonu itibariyle Üniversiteler, Sanayi/Ticaret ve/veya Sanayi ve Ticaret Odaları, Teknoparklar gibi kamu/özel kurum/kuruluşlar ile TEKMER ve Ar-Ge İnovasyon İşbirlikleri olarak 90 farklı işbirliği gerçekleştirilmiştir.						

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu																																										
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)																																									
	Bu dönemde; Ar-Ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı kapsamında 21,1 Milyon TL geri ödemesiz ve 3,2 Milyon TL geri ödemeli olmak üzere toplamda yaklaşık 24,3 Milyon TL destek sağlanmıştır. <table><tr><th></th><th colspan="2">2010</th><th colspan="2">2011</th><th colspan="2">2012(Nisan Sonu)</th></tr><tr><th></th><th>Geri Ödemesiz*</th><th>Geri Ödemeli*</th><th>Geri Ödemesiz*</th><th>Geri Ödemeli*</th><th>Geri Ödemesiz*</th><th>Geri Ödemeli*</th></tr><tr><td>Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı</td><td>3,2</td><td>0,8</td><td>31,6</td><td>3,2</td><td>8,4</td><td>0,9</td></tr><tr><td>Endüstriyel Uygulama Destek Programı</td><td>0,2</td><td>0,05</td><td>7,4</td><td>1,3</td><td>2,4</td><td>1,2</td></tr><tr><td>Alt Toplam:</td><td>3,3</td><td>0,8</td><td>39</td><td>4,5</td><td>10,8</td><td>2,1</td></tr><tr><td>Toplam:</td><td colspan="2">4,2</td><td colspan="2">43,5</td><td colspan="2">12,9</td></tr></table> *Milyon TL					2010		2011		2012(Nisan Sonu)			Geri Ödemesiz*	Geri Ödemeli*	Geri Ödemesiz*	Geri Ödemeli*	Geri Ödemesiz*	Geri Ödemeli*	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı	3,2	0,8	31,6	3,2	8,4	0,9	Endüstriyel Uygulama Destek Programı	0,2	0,05	7,4	1,3	2,4	1,2	Alt Toplam:	3,3	0,8	39	4,5	10,8	2,1	Toplam:	4,2		43,5		12,9		D
	2010		2011		2012(Nisan Sonu)																																										
	Geri Ödemesiz*	Geri Ödemeli*	Geri Ödemesiz*	Geri Ödemeli*	Geri Ödemesiz*	Geri Ödemeli*																																									
Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı	3,2	0,8	31,6	3,2	8,4	0,9																																									
Endüstriyel Uygulama Destek Programı	0,2	0,05	7,4	1,3	2,4	1,2																																									
Alt Toplam:	3,3	0,8	39	4,5	10,8	2,1																																									
Toplam:	4,2		43,5		12,9																																										
	Eylem: Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarının fikir aşamasından pazara ulaşmaları evresine kadar geçirdikleri aşamalar dikkate alınarak, bu evrelere uygun aşamalı destek mekanizmalarının tasarlanması	TÜBİTAK	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Maliye Bakanlığı	2012-2013	D																																										
	Gelişme: 1512 kodlu TÜBİTAK Bireysel Girişimcilik Aşamalı Destek Programı tasarlanmış ve bu programa ilişkin Uygulama Esasları 7 Nisan 2012 tarihli TÜBİTAK Bilim Kurulu'nda onaylanmıştır. Programa ilişkin başvuru formları ve kılavuz çalışmaları tamamlanmıştır. 1. Aşama iş fikri başvuruları 14 Haziran 2012 tarihinden itibaren http://eteydeb.tubitak.gov.tr adresinden çevrimiçi olarak alınmaya başlanmış olup, son başvuru tarihi 22 Ağustos 2012 mesai bitimidir. Çağrı kapsamında herhangi bir konu ayrımı gözetilmeksizin, tüm teknoloji alanlarından teknoloji odaklı iş fikri başvuruları kabul edilmektedir. 3. Aşama başvuruları ise 09 Temmuz 2012 tarihinden itibaren alınmaya başlanmış olup ve yukarıda belirtilen çağrı tarihlerinden bağımsız olarak sürdürülecektir. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teknogirişim Programından destek alan firmalar, destek süresi tamamlandıktan sonra en geç 24 ay içinde projelerini başarı ile tamamladıklarını belgeleyen yazı ile 3. Aşama başvurularını yapabilmektedirler.																																														

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y2 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarını destekleyen girişim sermayesi fonlarının etkinleştirilmesi	TÜBİTAK	Hazine Müsteşarlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, SPK, KOSGEB, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı	2012-2016	D	
	Gelişme: Konuya ilişkin literatür çalışmaları yapılmıştır. Girişim Sermayesi” konusunda değişik kişi ve kuruluşlar ile sistemin işleyişi üzerine görüşmeler yapılmıştır. Hem iç ve hem de dış mevzuatta yapılan saptamalar sonucunda TÜBİTAK’ın bu yönde bir destek vermesi için öncelikle TÜBİTAK yasasında bir değişiklik yapılması yönünde görüş birliği oluşmuştur. Bu değişikliğe ilişkin taslak metin, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına gönderildi. Bakanlık kanalıyla diğer kurum ve kuruluşlardan alınan görüşler doğrultusunda değişiklik tasarısının son şekli verildi. İlgili değişiklik, 12 Temmuz 2012 tarihinde yasalaşmıştır (6353 sayılı yasa).					
	Eylem: Ar-Ge ve yeniliğe dayalı firma başlangıçlarını ve büyüme potansiyeli olan firmaları desteklemek üzere bölgesel ve yerel düzeyde kredi garanti sistemi, girişim sermayesi vb. mali araçların geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması	Kalkınma Bakanlığı	Kalkınma Ajansları, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı	2012-2014	D	
	Gelişme: Girişim sermayesi uygulamasının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla bölge düzeyinde kalkınma ajanslarının da dahil olacağı girişim sermayesi destek mekanizması modeli üzerinde çalışmak amacıyla, 11 Kalkınma Ajansı ve Kalkınma Bankası ile birlikte iki çalışma grubu oluşturulmuş; girişim sermayesi piyasa analizi ve ülkemizdeki girişim sermayesi mevzuatı taraması yapılmış; bu çalışmaları baz alarak bir destek modeli oluşturma çalışmaları başlamıştır. Bölge düzeyinde kredi garanti fonları oluşturulmasına dair ihtiyaç analizi yapmak amacıyla Kredi Garanti Fonu A.Ş’den veri temin edilmiş ve bu verilerin analizine başlanmıştır.					

Y2 - Bölüm 2: Araştırma Sonuçlarının Ticari Ürün ve Hizmete Dönüşümünün Teşviki Kapsamında Türkiye'deki Diğer Gelişmeler

UBTYS 2011-2016 kapsamındaki "Araştırma Sonuçlarının Ticari Ürün ve Hizmete Dönüşümünün Teşviki" (Y2) stratejik amacı, Ar-Ge sonuçlarının ürün ve hizmete dönüştürülerek ekonomik katma değer yaratacak şekilde ticarileştirilmesinin teşvik edilmesini hedeflemektedir. Bu hedef doğrultusunda, Y2 stratejik amacı kapsamında gerek üniversitedeki araştırma sonuçlarının gerekse de firmalar tarafından geliştirilen prototiplerin ticarileştirilmesi, başlangıç (start-up) firmalarının teşvik edilmesi, kamu tedariki yolu ile Ar-Ge ve yenilik tabanlı ürünlerin üretiminin teşvik edilmesi ve fikri sınai mülkiyet haklarına yönelik mekanizma ve mevzuatların yenilik sistemini desteklemesi hususlarını içeren stratejiler bulunmaktadır.

Bu bağlamda, raporlanacak destek mekanizmaları ve gelişmeleri arasında teknoloji geliştirme bölgeleri, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (BSTB) tarafından verilmekte olan Teknogirişim Sermayesi Desteği ve TTGV tarafından yürütülmekte olan ticarileştirme desteği, KOSGEB tarafından koordine edilen Teknoloji Geliştirme Merkezleri (TEKMER) faaliyetleri, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve 5746 Sayılı Ar-Ge Vergi Teşvik kanunu kapsamında yararlanılan Ar-Ge indirimi ve mükellef sayıları ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Bu mekanizmalara ek olarak, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından yürütülen Patent Destek Programları da bilimsel araştırmalar neticesinde ortaya çıkan buluş ve yenilikçi ürünlerin ticarileşme sürecine ve ülkemizin patent ve faydalı model sayılarının artışına önemli katkılar vermektedir. Ayrıca, araştırma sonuçlarına yönelik pazar oluşturulmasını sağlayarak Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin teşvik edilmesine katkı veren ve TÜBİTAK tarafından yürütülmekte olan Kamu Kurumları Ar-Ge Projeleri Destek Programı ve KOBİ Yararına Teknoloji Transfer Desteği (1505) de bu stratejik amacın konusu kapsamındadır. Bu programlardan ikincisi ile ilgili bilgi "Ulusal Yenilik Sistemi İçerisinde KOBİ'lerin Rolünün Güçlendirilmesi" stratejik amacı bölümünde verilmektedir. Bunların yanı sıra, Teknoloji Yatırım A.Ş. ve KOBİ A.Ş. gibi girişim sermayesi sağlayan şirketlerin faaliyetleri hakkında bilgilere de yer verilecektir.

TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (TÜBİTAK-1007)

Programın başlangıcı olan 2005 yılından 30 Haziran 2012 tarihine kadar toplam 989 adet proje önerisi sunulmuştur. Bu projelerden 150'sinin desteklenmesine karar verilmiş olup, 7 proje ise revizyon aşamasındadır. Biçim ve içerik olarak yeterli olmayan 829 proje ise reddedilmiş, geri çekilmiş ya da iade edilmiştir. Tablo 40'ta 1007 Programı'na sunulan projelerin sayıları ve bütçeleri, kategoriler bazında, sunulmaktadır.

Tablo 40. TÜBİTAK-1007-KAMAG Programı

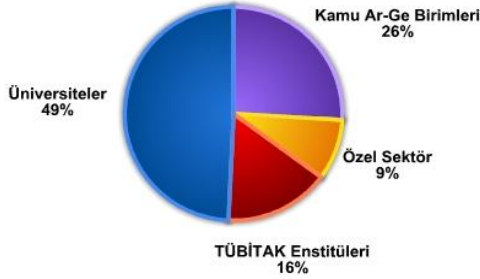
	31 Aralık 2011 İtibarıyla		30 Haziran 2012 İtibarıyla		31 Aralık 2012*	
Kategori	Sayı	Bütçe**	Sayı	Bütçe**	Sayı	Bütçe**
Önerilen Projeler	989	4276	989	4276	1034	4426
Değerlendirilen Projeler	951	4097	989	4276	989	4276
Yürürlükte Olan Projeler	71	264	60	235	56	247
Sözleşme Aşamasında Olan Projeler	10	79	7	55	0	0
Revizyondaki Projeler	14	65	7	39	0	0
Reddedilen/Geri Çekilen Projeler	782	3519	829	3744	829	3744
Durdurulan Projeler	4	13	1	2,6	1	2,6
İptal Edilen Projeler	1	0,5	2	2,4	3	3,5
Sonuçlanan Projeler	69	157	83	197	100	279
Değerlendirme Aşamasında Olan Projeler	38	179	0	0	45	150

*Tahmini veriler

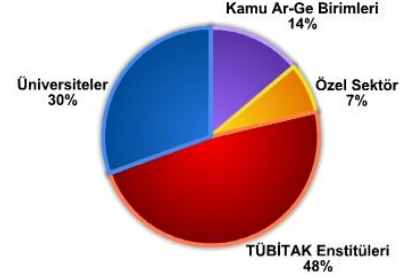
**Milyon TL, birikimli bütçelerdir.

Program başlangıcından 30 Haziran 2012 tarihine kadar desteklenen projelerin müşteri kurumlara ve yürütücü kurumlara göre proje sayısı ve bütçe dağılımı aşağıdaki tablo ve şekillerde verilmiştir.

Şekil 13 ve Şekil 14'te sırasıyla yürütücü kurum türüne göre projelerin sayı ve bütçelerinin dağılımı verilmektedir. Proje sayıları dikkate alındığında, %49'luk oranla en fazla proje üniversiteler tarafından yürütülmektedir.

Şekil 13. Yürütücü Kurum Türüne Göre Proje Sayıları Dağılımı

Şekil 14. Yürütücü Kurum Türüne Göre Proje Bütçeleri Dağılımı

Tablo 41'de ise 30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla müşteri kurumların proje bilgilerine yer verilmiştir. Projeler, Bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşları bazında sınıflandırılmıştır. Program kapsamında kamu kurumlarının ortak müşteri kurum olarak yer aldığı projeler tabloya sadece bir müşteri kurum ile yansıtılmıştır. Bu projeler ile tabloda yansıtılmayan diğer müşteri kurumlar aşağıda belirtilmiştir.

1. Meteoroloji/Oşinografi Mükemmeliyet Ağı (MOMA): Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü ve Denizcilik Müsteşarlığı'nın ortak müşteri olduğu proje Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü projelerine yansıtılmıştır.
2. Ulusal CORS (Sürekli Gözlem Yapan GPS İstasyonu) Sisteminin Kurulması: Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ve Harita Genel Komutanlığı'nın ortak müşteri olduğu proje Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü projelerine yansıtılmıştır.
3. Akıllı Kart Tabanlı Güvenli Elektronik Kimlik Doğrulama Sistemi ve Kimlik Kartı Geliştirimi: Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Sağlık Bakanlığı ile Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün ortak müşteri olduğu proje Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı projelerine yansıtılmıştır.
4. İl Ölçeğinde Peyzaj Karakter Analizi ve Turizm/Rekreasyon Açısından Değerlendirilmesi (PEYZAJ-44): Çevre ve Orman Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı'nın ortak müşteri olduğu proje Çevre ve Orman Bakanlığı projelerine yansıtılmıştır.
5. Atık Pillerin Bertaraf ve Geri Kazanım Teknolojilerinin Geliştirilmesi: Çevre ve Orman Bakanlığı ile İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın ortak müşteri olduğu proje Çevre ve Orman Bakanlığı projelerine yansıtılmıştır.
6. Sapanca Gölünün Öncelikli Kirlilik Kaynaklarına Özgü Kontrol Teknolojilerinin Araştırılıp Geliştirilerek Göl Havzası İçin Uyarlanması: Çevre ve Orman Bakanlığı, Adapazarı Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın ortak müşteri olduğu proje Çevre ve Orman Bakanlığı projelerine yansıtılmıştır.
7. Biyokütle ve Kömür Karışımlarından Sıvı Yakıt Üretimi: Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü ve Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün ortak müşteri olduğu proje Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü'nün projelerine yansıtılmıştır.
8. Kamu Kurumlarında Etkin Elektronik Belge Yönetimi ve Paylaşımı için Ulusal Teknolojilerin Geliştirilmesi Projesi: T.C. Cumhurbaşkanlığı ile Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün ortak müşteri olduğu proje T.C. Cumhurbaşkanlığı'nın projelerine yansıtılmıştır.

9. Biyokütle ve Biyokütle/Kömür Karisimlerini Dolasimli Akiskan Yatakta Yakma Teknolojisinin Gelistirilmesi: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanliğı ile Orman Genel Müdürlüğü'nün ortak müşteri olduğı proje Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanliğı'nın projelerine yansıtılmıştır.

Ayrıca, Bayındırlık ve İskan Bakanliğı Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nün müşteri kurum olarak yer aldığı projeler kamu kurumunun yeniden yapılandırılması sonrasında kurulan Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanliğı'na yansıtılmıştır.

Tablo 41. TÜBİTAK-1007-KAMAG Projelerinin Müşteri Kurumlara Göre Dağılımı*

Müşteri Kurum	Toplam	Yürürlükte		Sonuçlanan		Toplam Destek Miktarı	Sözleşmesi Hazırlanan	Revizyon	Değerlendirilme	Reddedilen /İade edilen	Durdurulan /İptal edilen
	Önerilen Proje Sayısı	Proje Sayısı	Bütçe **	Proje Sayısı	Bütçe **	Bütçe **	Proje Sayısı	Proje Sayısı	Proje Sayısı	Proje Sayısı	Proje Sayısı
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	190	13	41,6	21,0	27,7	69,3	2	1	-	153	-
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı		10	35,4	19	25,2	60,6	1	1	-	145	-
Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü		1	1,7	1,0	1,6	3,3	-	-	-	-	-
Toprak Mahsulleri Ofisi		1	3,9	1,0	0,9	4,8	1	-	-	5	-
Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü		1	0,6	-	-	0,6	-	-	-	3	-
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	115	8	26,1	9,0	21,4	47,5	-	2	-	95	1
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		6	20,0	8,0	13,2	33,2	-	2	-	88	1
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü		1	2,4	1	8,2	10,6	-	-	-	4	-
İller Bankası Genel Müdürlüğü		1	3,7	-	-	3,7	-	-	-	3	-
Sağlık Bakanlığı	89	2	10,8	7	9,2	20	-	-	-	80	-
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	86	7	45,5	10	48,4	93,9	-	1	-	68	-
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı		1	12,5	2	5	17,5	-	-	-	8	-
TEİAŞ		-	-	1	24	24	-	-	-	1	-
EİEİ/EÜAŞ		3	24,5	1	2,1	26,6	-	-	-	30	-
Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü		-	-	-	-	-	-	1	-	8	-
Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü		-	-	3	12,2	12,2	-	-	-	3	-
Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü		2	7,5	1	1,4	8,9	-	-	-	10	-
Türkiye Taşkömürü Kurumu		1	1,0	-	-	1	-	-	-	-	-

Tablo 41. TÜBİTAK-1007-KAMAG Projelerinin Müşteri Kurumlara Göre Dağılımı* (Devam)

Müşteri Kurum	Toplam	Yürürlükte		Sonuçlanan		Toplam Destek Miktarı	Sözleşmesi Hazırlanan	Revizyon	Değerlendirilme	Reddedilen /İade edilen	Durdurulan /İptal edilen
	Önerilen Proje Sayısı	Proje Sayısı	Bütçe **	Proje Sayısı	Bütçe **	Bütçe **	Proje Sayısı	Proje Sayısı	Proje Sayısı	Proje Sayısı	Proje Sayısı
Temsan A.Ş		-	-	1	2,3	2,3	-	-	-	4	-
TEDAŞ		-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO)		-	-	1	1,4	1,4	-	-	-	4	-
İçişleri Bakanlığı	68	11	59,9	3	2	61,9	1	-	-	53	-
İçişleri Bakanlığı		-	-	-	-	-	-	-	-	8	-
Emniyet Genel Müdürlüğü		10	32,3	3	2	34,3	1	-	-	46	-
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü		1	27,6	-	-	27,6	-	-	-	-	-
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	74	8	22,5	8	16,5	39,0	1	1	-	56	-
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı		-	-	1	3,3	3,3	-	-	-	3	-
Karayolları Genel Müdürlüğü		3	5,0	3	1,8	6,8	1	-	-	19	-
Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü		4	17,1	3	10,4	27,5	-	1	-	11	-
Denizcilik Müsteşarlığı		-	-	-	-	-	-	-	-	9	-
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu		1	0,4	1	1,0	1,4	-	-	-	13	-
Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü	31	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Başbakanlık		1	1	4	27,4	28,7	1	-	-	25	-
Başbakanlık		-	-	-	-	-	1	-	-	18	-
RTÜK		-	-	1	2,4	2,4	-	-	-	-	-
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu		-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Afet ve Acil Durum Yönetimi Bşk.Liği		1	1,3	3	25,0	26,3	-	-	-	5	-

Tablo 41. TÜBİTAK-1007-KAMAG Projelerinin Müşteri Kurumlara Göre Dağılımı* (Devam)

Müşteri Kurum	Toplam	Yürürlükte		Sonuçlanan		Toplam Destek Miktarı	Sözleşmesi Hazırlanan	Revizyon	Değerlendirilme	Reddedilen /İade edilen	Durdurulan /İptal edilen
	Önerilen Proje Sayısı	Proje Sayısı	Bütçe **	Proje Sayısı	Bütçe **	Bütçe **	Proje Sayısı	Proje Sayısı	Proje Sayısı	Proje Sayısı	Proje Sayısı
Orman ve Su İşleri Bakanlığı	40	2	3,6	7	10,7	14,3	-	-	-	31	-
Orman ve Su İşleri Bakanlığı		2	3,6	1	0,2	3,8	-	-	-	2	-
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü		-	-	2	6,8	6,8	-	-	-	5	-
Meteoroloji Genel Müdürlüğü		-	-	3	2,9	2,9	-	-	-	14	-
Orman Genel Müdürlüğü		-	-	1	0,8	0,8	-	-	-	10	-
Milli Eğitim Bakanlığı	38	2	2,6	1	2,3	4,9	-	-	-	34	1
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	22	-	-	2	2,3	2,3	1	2	-	17	-
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı		-	-	-	-	-	-	-	-	11	-
KOSGEB		-	-	1	0,2	0,2	1	-	-	4	-
Türk Standartları Enstitüsü		-	-	1	2,1	2,1	-	2	-	2	-
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	14	1	1,1	1	0,4	1,5	-	-	-	12	-
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı		-	-	1	0,4	0,4	-	-	-	10	-
Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü		1	1,1	-	-	1,1	-	-	-	1	-
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı		-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Maliye Bakanlığı	9	-	-	2	4	4	-	-	-	7	-
T.C. Cumhurbaşkanlığı	3	1	9,2	-	-	9,2	1	-	-	1	-
T.C. Sayıştay Başkanlığı	2	1	3,6	-	-	3,6	-	-	-	1	-
Kalkınma Bakanlığı	2	1	3,1	1	3,5	6,6	-	-	-	-	-
Dışişleri Bakanlığı	1	1	2,4	-	-	2,4	-	-	-	-	-

Tablo 41. TÜBİTAK-1007-KAMAG Projelerinin Müşteri Kurumlara Göre Dağılımı* (Devam)

Müşteri Kurum	Toplam	Yürürlükte		Sonuçlanan		Toplam Destek Miktarı	Sözleşmesi Hazırlanan	Revizyon	Değerlendirilme	Reddedilen /İade edilen	Durdurulan /İptal edilen
	Önerilen Proje Sayısı	Proje Sayısı	Bütçe **	Proje Sayısı	Bütçe **	Bütçe **	Proje Sayısı	Proje Sayısı	Proje Sayısı	Proje Sayısı	Proje Sayısı
Belediyeler Valilikler***	89	1	1,4	7	21,6	23	-	-	-	80	1
Diğer Kurumlar****	85	-	-	-	-	-	-	-	-	85	
Toplam	958	60	235	83	197	432	7	7	-	798	3

* 30 Haziran 2012 itibarıyla

** Milyon TL, birikimli toplamlardır.

*** Adapazarı Büyükşehir Belediyesi, Antalya Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Kayseri Büyükşehir Belediyesi, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, Serdivan Belediyesi, Bolu Valiliği, İzmir Valiliği ve Rize Valiliği'nin müşteri kurum olduğu projeleri içermektedir.

****Adalet Bakanlığı, Afyonkarahisar İli Çevre Hizmetleri Md.lüğü, Ankara Onkoloji Hastanesi, Ankara Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Gn.Md.lüğü, Başbakanlık Vakıflar Gn.Md.lüğü, Bolu İl özel İdare, Et ve Balık Kurumu, Dışişleri Bakanlığı, Gençlik ve Spor Gn.Md.lüğü, Giresun İl çevre ve Orman Md.lüğü, Haydarpaşa Numune Hastanesi, Hazine Müsteşarlığı, Isparta Ticaret ve Sanayi Odası, İETT Gn.Md.lüğü, İstanbul Su ve Kanalizasyon md.lüğü, İstanbul Halk Ekmek Fabrikaları A.Ş., İzmir İl Özel İdaresi, İzmit Su ve Kanalizasyon Md.lüğü, Konya İl Çevre Md.lüğü, Konya İl Sağlık Md.lüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Merkez Bankası, Milli Produktivite Merkezi, Muğla Sağlık Md.lüğü, Muş Valiliği İl Tarım Md.lüğü, Polis Akademisi Başkanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Şeker Fabrikaları, TBMM, THY, TÜİK, TÜRKSAT A.Ş., Türk Silahlı Kuvvetleri, Ulusal Bor Enstitüsü

*****Reddedilen/İade Edilen Kategorisi, ARDEB İadeleri (toplam 31 proje) yansıtmamaktadır.

Desteklenen 83 projenin öngörülen çalışmaları tamamlanmış olup proje sonuç raporları teknik olarak kabul edilmiştir. Bu projelerden BTYK'nın 23. toplantısından bugüne kadar tamamlanan 21 projeye ilişkin bilgiler Tablo 42'de sunulmuştur. Sonuçlanan bu projelerin çıktıları doğrultusunda, Proje Sonuçları Uygulama Planı (PSUP) müşteri kamu kurumlarıyla yapılan ortak çalışmalarla yeniden düzenlenmektedir. Yenilenen PSUP'lar projenin müşterisi kamu kurumlarınca uygulamaya aktarılmaktadır. Proje sonuçlarının uygulamaya aktarımı TÜBİTAK tarafından belirlenen izleyiciler ve TÜBİTAK uzmanları tarafından izlenmektedir. PSUP'ta belirtilen süreler sonunda uygulamaya aktarımı tamamlanan projeler kesin olarak sonuçlanmış olacaktır.

Tablo 42. TÜBİTAK-1007 Programında Sonuçlanan Projeler (KAMAG)

Sıra No.	Müşteri Kurum	Proje Adı	Proje Bütçesi (Milyon TL)
1	Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	İzmir Metropolü İle Aliağa ve Menemen İlçelerinde Güvenli Yapı Tasarımı İçin Zeminin Sismik Davranışlarının Modellenmesi	3,1
2	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı- Türk Standartları Enstitüsü (TSE)	0,2 N.m ile 1000 N.m Ölçüm Aralığında TSE'de Tork Ölçümlerine Yönelik Statik Tork Ölçme Sistemlerinin Tasarlanması, Geliştirilmesi ve Kurulması	2,1
3	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	Kayıtlı İstihdama Geçişte Etkin denetim Modellerinin Araştırılması	0,4
4	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Düşük Masraflı Arıtma Teknolojilerinin Türkiye Şartlarına Göre Geliştirilmesi ve Marmara Bölgesi İçin Örnek Uygulama	1,5
5	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Türkiye Kıyıları Sıcak Nokta ve Hassas Alanları: Atık Özümseme Kapasitelerinin Nicel Yöntemlerle Belirlenmesi ve Sürdürülebilir Evsel Atıksu Yönetim Modellerinin Geliştirilmesi	5,0
6	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü	Yakıt Pili Mikro Kojenerasyon Sistemi	4,6
7	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı - Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TKİ)	Madencilik Otomasyon ve Tasarım Yazılımı (MOTAY) Geliştirme	1,4
8	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı - Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO)	Petrol ve Doğal Gaz Üretim Faaliyetleri Sonucu Oluşan Atıksuların Yönetimi	1,4
9	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Eskişehir Koşullarında Mevsim İçi Azotlu Gübre Yönetim Sistemlerinin Ekmeklik Buğdayın Verim ve Kalitesi Üzerine Etkisinin Araştırılması	0,8
10	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Ulusal Mera Kullanım ve Yönetim Projesi	2,6
11	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Ağır Metal ve Hidrokarbonlarla Kirlenmiş Tarımsal Alan ve Suların Bitki, Alg ve Mikroorganizmalar Kullanılarak İyileştirilmesinin Araştırılması	1,5
12	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Uzaktan Algılama Tekniği ile Zeytin Ağaç Envanterinin Çıkartılması, Zeytin Çeşitlerinin ve Yağlarının DNA Markörleri Yardımıyla Karakterizasyonu ve Kayıt Altına Alınması	1,7
13	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı-Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Türk Yeşil Çayının Kalitesinin Artırılması Ve Yeni Ürünlerin Geliştirilmesi	1,6
14	Kayseri Belediyesi	Küçük Yerleşim Birimleri İçin Uygun Atıksu Arıtma Alternatiflerinin Araştırılması: Yamula Baraj Havzasında Bir Örnek Çalışma	1,9

Tablo 42. TÜBİTAK-1007 Programında Sonuçlanan Projeler (KAMAG) (Devamı)

Sıra No.	Müşteri Kurum	Proje Adı	Proje Bütçesi (Milyon TL)
15	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	Bitkisel Ve Hayvansal Atıklardan Biyogaz Üretimi Ve Entegre Enerji Üretim Sisteminde Kullanımı (Biyogaz)	6,4
16	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)	RTÜK SKAAS Tanıma Sisteminin Geliştirilmesi	2,5
17	Sağlık Bakanlığı	Lucilia Sericata'nın larvaları ile Zor İyileşen Yaraların Tedavisi	0,2
18	Sağlık Bakanlığı	Tıbbi Uygulamalar İçin Kızıl-ötesi Lazer Fiberlerin Geliştirilmesi ve Uygulanması	3,0
19	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı - Karayolları Genel Müdürlüğü (TCK)	Karayollarında Sathi Kaplama Uygulamalarının İyileştirilmesi ve Performans Modeli Geliştirilmesi	1,2
20	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı - T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü (TCDD)	Sanal Ortam Tren Sürüş Eğitimleri İçin Milli Benzetim Sistemlerinin Geliştirilmesi	7,0
21	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Ulaştırma Sektöründe Sera Gazı Azaltımı	3,3

B. 1512 - TÜBİTAK Bireysel Girişimcilik Aşamalı Destek Programı

Programla bireysel girişimcilerin, teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerini, katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teşebbüslere dönüştürebilmeleri için, fikir aşamasından pazara kadar olan faaliyetlerin desteklenmesi, böylece nitelikli girişimciliğin özendirilmesi ve uluslararası rekabet gücü olan, yenilikçi, teknoloji düzeyi yüksek ürün ve süreçleri geliştirebilen Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarının oluşturulması amaçlanmıştır. Program başvuruları çağrılı olarak alınmaktadır.

Bu program yenilikçi iş fikirlerinin ticari ürüne/sürece dönüştürülmesine yönelik aşağıda açıklanan 4 aşamadan oluşmaktadır. Girişimci adayı bir aşamayı başarıyla tamamlamak kaydıyla sonraki aşamaya geçebilir.

- Aşama 1: Bireysel girişimcinin iş fikri başvurusunu sunduğu ve bu fikrin olumlu değerlendirilmesi durumunda girişimciye bu fikri bir girişim planı ile projelendirmesi için isteğe bağlı olarak eğitim ve rehber desteği sağlanabilen aşamadır.
- Aşama 2: Girişimcinin kuracağı sermaye şirketine geri ödemesiz teknogirişim sermaye desteği sağlanarak girişim planı çerçevesinde rehber desteği ile kavramsal tasarım, teknik ve ekonomik fizibilite, teknolojik doğrulama çalışmalarının gerçekleştirildiği aşamadır.
- Aşama 3: İkinci aşamada geliştirilen çıktı üzerinde daha fazla Ar-Ge çalışmasına ihtiyaç duyulduğu durumlarda, kuruluşun detay tasarım, ticari prototipin geliştirilmesi, denemeler ve saha testleri gibi faaliyetlerinin TÜBİTAK 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı kapsamında desteklendiği aşamadır. Bu aşamadan 5746 sayılı kanun kapsamında diğer kamu kurumlarından teknogirişim sermaye desteği almış firmalar da faydalanabilir.
- Aşama 4: Kuruluşun talebi üzerine TÜBİTAK'ın girişim sermayesi firmalarına mektup göndererek, kuruluşu veya proje çıktısına ortak olmaya davet ettiği ve/veya çıktıların satışını kolaylaştırmak üzere belirli aralıklarla proje pazarları düzenlediği/desteklediği aşamadır.

Program kapsamında, Aşama 2'de verilecek hibe destek tutarı, bir defaya mahsus, teknogirişim sermaye desteği şeklinde olup en fazla 100.000 TL'dir. Ayrıca, girişimcinin Aşama 3'e devam etmesi durumunda verilecek hibe destek tutarı ve oranı için 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı'na ilişkin Uygulama Esasları geçerlidir.

C. 1008 - Patent Başvurusu Teşvik ve Destekleme Programı

Türkiye'nin ulusal ve uluslararası patent başvurularının sayısını artırmak, kişi ve kurumları patent başvurusu yapmaya teşvik etmek, ülkemizde fikri ve sınai hakların tescili yönünde bilinçlenmeye katkıda bulunmaktadır.

Yıllar itibarıyla 1008 - Patent Başvurusu Teşvik ve Destekleme Programı'na ait veriler Tablo 43'te yer almaktadır.

Tablo 43. 1008 - Patent Başvurusu Teşvik ve Destekleme Programı Verileri*

	2007		2008		2009		2010		2011		2012**		2012***	
	Ö	K	Ö	K	Ö	K	Ö	K	Ö	K	Ö	K	Ö	K
Ulusal Geri Ödemesiz Patent Desteği	527	457	646	621	834	739	1275	1245	1445	1436	777	766	1700	1650
Uluslararası Geri Ödemesiz Patent Desteği	107	101	160	159	236	228	219	192	250	228	68	65	260	250
Uluslararası Geri Ödemeli Patent Desteği	8	4	9	8	5	4	16	6	25	12	13	9	25	17
Toplam	642	562	815	788	1075	971	1510	1443	1720	1676	858	840	1985	1917
Yıllık Harcama*	0,8		2,4		2,5		3,3		2,1		0,8		3,5	

*2012 Yılı sabit fiyatlarıyla, Milyon TL

**30 Haziran 2012 itibarıyla

*** 2012 yılsonu öngörüsü

Not: Ö: Öneri, K: Kabul

1008 Patent Başvurusu Teşvik ve Destekleme Programı kapsamında programın başladığı 2007 yılından 2011 yılına kadar toplam 5762 başvuru olmuş, bunların 5440'ı desteklenmiştir. Yine bu sürede kabul edilen başvurulara cari fiyatlarla toplam 9,5 Milyon TL aktarılmıştır.

D. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde¹;

- Ülke sanayinin uluslararası rekabet edebilir ve ihracata yönelik bir yapıya kavuşturulması amacıyla teknolojik bilgi üretilmesi,
- Üründe ve üretim yöntemlerinde yenilik geliştirilmesi,
- Ürün kalitesinin veya standardının yükseltilmesi,
- Verimliliğin artırılması, üretim maliyetlerinin düşürülmesi,
- Teknolojik bilginin ticarileştirilmesi,

¹ Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu, 6 Temmuz 2001 tarih ve 24454 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

- Teknoloji yoğun yatırım ve girişimciliği desteklemesi,
- Araştırmacı ve vasıflı kişilere iş imkânı yaratılması,
- Teknoloji transferine katkıda bulunulması,
- Yüksek/ileri teknoloji sağlayacak yabancı sermayenin ülkeye girişini hızlandıracak teknolojik ve hukuki alt yapıyı sağlanması

amaçlanmaktadır.

Haziran 2012 itibarıyla 45 Teknoloji Geliştirme Bölgesi (Ankara 6 adet, İstanbul 5 adet, Kocaeli 4 adet olmak üzere, İzmir, Konya, Antalya, Kayseri, Trabzon, Adana, Erzurum, Mersin, Isparta, Gaziantep, Eskişehir, Bursa, Denizli, Edirne, Elazığ, Sivas, Diyarbakır, Tokat, Sakarya, Bolu, Kütahya, Samsun, Malatya, Urfa, Düzce, Çanakkale, Kahramanmaraş, Tekirdağ, Van ve Çorum illerinde) kurulmuştur. Bu bölgelerden 32'si faaliyete geçmiştir (Tablo 44). Faaliyette olmayan ve alt yapı çalışmaları devam eden teknoloji bölgeleri ise Tablo 45'te özetlenmektedir.

Tablo 44. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin Listesi

Sıra No	Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Üniversite	İl
1	ODTÜ Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Ortadoğu Teknik Üniversitesi	Ankara
2	TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Teknoparkı	TÜBİTAK-TTGV	Kocaeli
3	Ankara Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Bilkent Üniversitesi	Ankara
4	İzmir Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İzmir Yüksek Tek. Ens.	İzmir
5	GOSB Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Sabancı Üniversitesi	Kocaeli
6	Hacettepe Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Hacettepe Üniversitesi	Ankara
7	İTÜ Arı Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İstanbul Teknik Üniversitesi	İstanbul
8	Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Anadolu Üniversitesi	Eskişehir
9	Selçuk Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Selçuk Üniversitesi	Konya
10	Kocaeli Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Kocaeli Üniversitesi	Kocaeli
11	Batı Akdeniz Teknokenti Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Batı Akdeniz Üniversitesi	Antalya
12	Erciyes Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Erciyes Üniversitesi	Kayseri
13	Trabzon Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Karadeniz Teknik Üniv.	Trabzon
14	Çukurova Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Çukurova Üniversitesi	Adana
15	Mersin Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Mersin Üniversitesi	Mersin
16	Göller Bölgesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Süleyman Demirel Üniv.	Isparta
17	Ulutek Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Uludağ Üniversitesi	Bursa
18	Gaziantep Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep
19	Gazi Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Gazi Üniversitesi	Ankara
20	Trakya Üniversitesi Edirne Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Trakya Üniversitesi	Edirne

Tablo 44. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin Listesi (Devamı)

Sıra No	Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Üniversite	İl
21	Fırat Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Fırat Üniversitesi	Elazığ
22	Erzurum Ata Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Atatürk Üniversitesi	Erzurum
23	Pamukkale Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Pamukkale Üniversitesi	Denizli
24	Yıldız Teknik Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Yıldız Teknik Üniversitesi	İstanbul
25	Ankara Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Ankara Üniversitesi	Ankara
26	İstanbul Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İstanbul Üniversitesi	İstanbul
27	Sakarya Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Sakarya Üniversitesi	Sakarya
28	Boğaziçi Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Boğaziçi Üniversitesi	İstanbul
29	Cumhuriyet Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Cumhuriyet Üniversitesi	Sivas
30	Dicle Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Dicle Üniversitesi	Diyarbakır
31	Bolu Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İzzet Baysal Üniversitesi	Bolu
32	Düzce Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Düzce Üniversitesi	Düzce

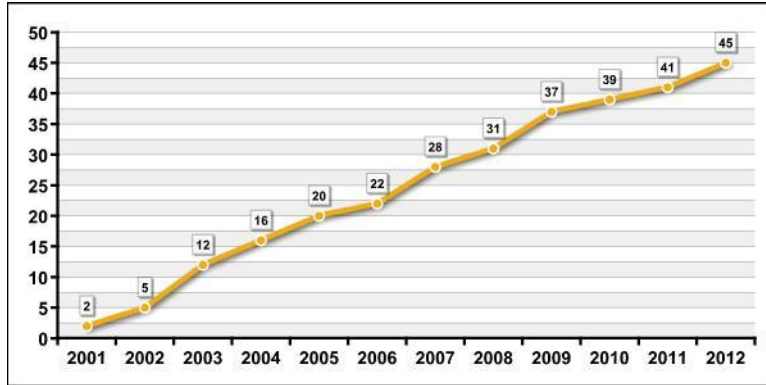
1 Haziran 2012 İtibarıyla, **Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 45. Faaliyette Olmayan Altyapı Çalışmaları Devam Eden Teknoloji Geliştirme Bölgeleri

Sıra No	Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Üniversite	İl
1	Tokat Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Gaziosmanpaşa Üniv.	Tokat
2	ASO Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi	TOBB Üniversitesi	Ankara
3	Kütahya Dumlupınar Tasarım Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Dumlupınar Üniversitesi	Kütahya
4	Samsun Teknoloji Geliştirme Bölgesi	On Dokuz Mayıs Üniversitesi	Samsun
5	Malatya Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İnönü Üniversitesi	Malatya
6	İstanbul Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İstanbul Ticaret Üniversitesi	İstanbul
7	Harran Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Harran Üniversitesi	Urfa
8	Çanakkale Teknoloji Geliştirme Bölgesi	18 Mart Üniversitesi	Çanakkale
9	Muallimköy Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Gebze Yüksek Teknoloji Enst.	Kocaeli
10	Kahramanmaraş Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Sütçü İmam Üniversitesi	Kahramanmaraş
11	Namık kemal Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Namık Kemal Üniversitesi	Tekirdağ
12	Yüzüncü Yıl Üniversitesi Teknoloji geliştirme Bölgesi	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	Van
13	Çorum Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Hittî Üniversitesi	Çorum

1 Haziran 2012 İtibarıyla, **Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

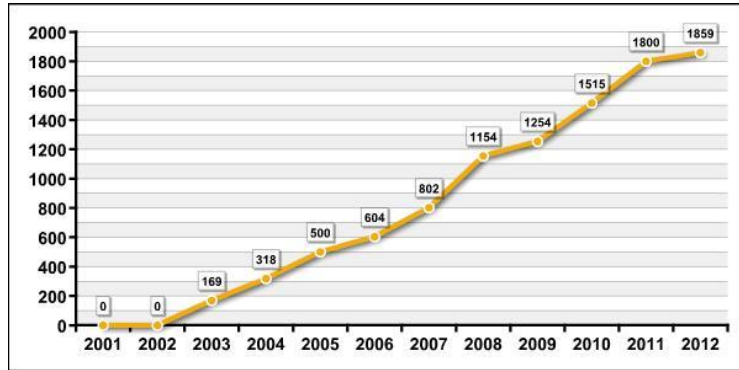
Teknoloji Geliştirme Bölgeleri sayısı 1 Haziran 2012 itibarıyla 45'e ulaşmıştır (Şekil 15).

Şekil 15. Teknoloji Geliştirme Bölgesi Sayısı

*1 Haziran 2012 İtibarıyla, **Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

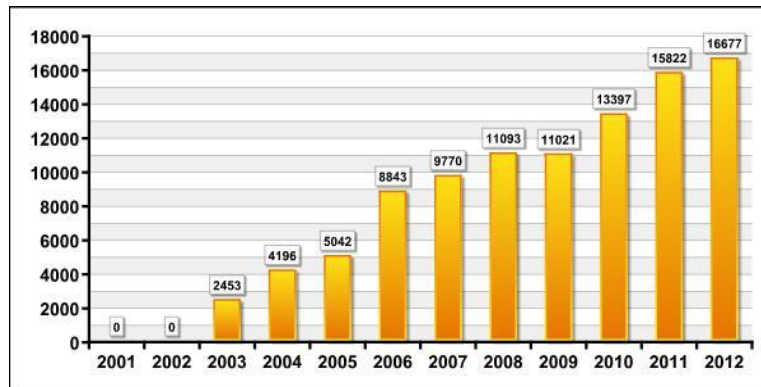
Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde faaliyet gösteren firma sayısı 1 Haziran 2012 itibarıyla 1.859'a ulaşmıştır (Şekil 16).

Şekil 16. Faaliyet Gösteren Firma Sayısı

*1 Haziran 2012 İtibarıyla, **Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

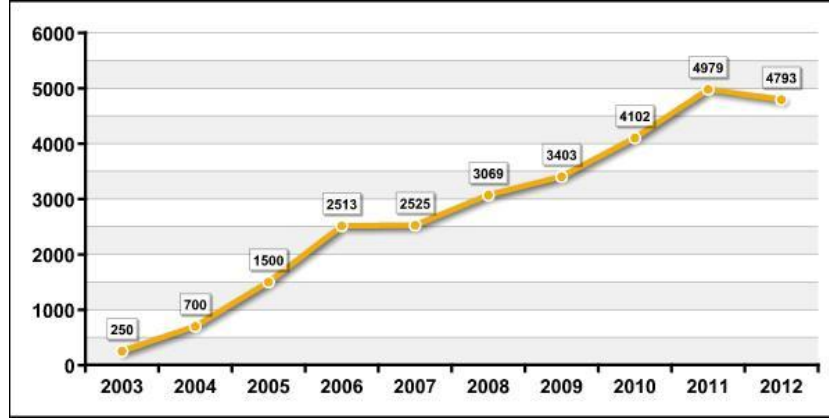
Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde, 1 Haziran 2012 itibarıyla toplam 16.677 personele istihdam sağlanmıştır (Şekil 17).

Şekil 17. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde İstihdam Edilen Personel Sayısı

*1 Haziran 2012 İtibarıyla, **Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

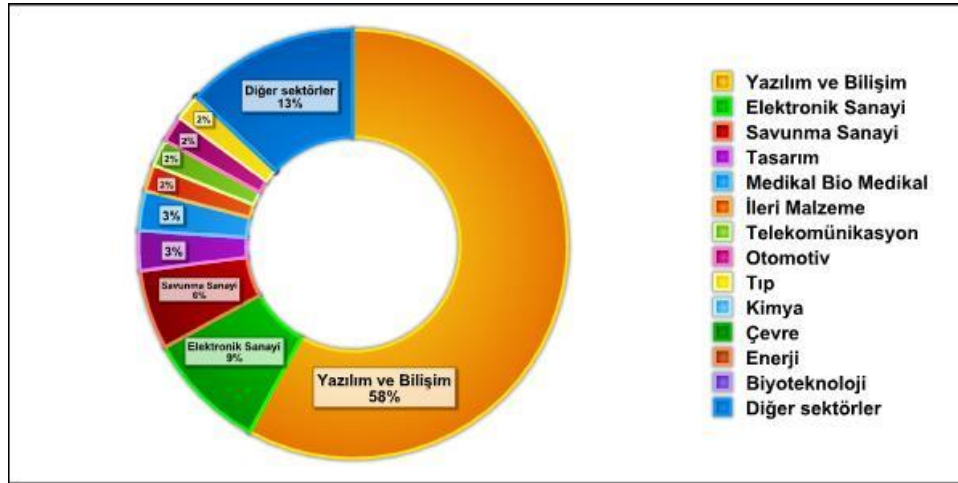
Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde yürütülen toplam Ar-Ge proje sayısı 1 Haziran 2012 itibarıyla 4.793'tür (Şekil 18).

Şekil 18. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Yürütülen Proje Sayısı

*1 Haziran 2012 İtibarıyla, **Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde ağırlıklı olarak sırasıyla; Yazılım, Bilişim, Elektronik, İleri Malzeme teknolojileri başta olmak üzere; Tasarım, Nanoteknoloji, Biyoteknoloji, Otomotiv, Tıp Teknolojileri ve Yenilenebilir Enerji konularında projeler yürütülmektedir (Şekil 19).

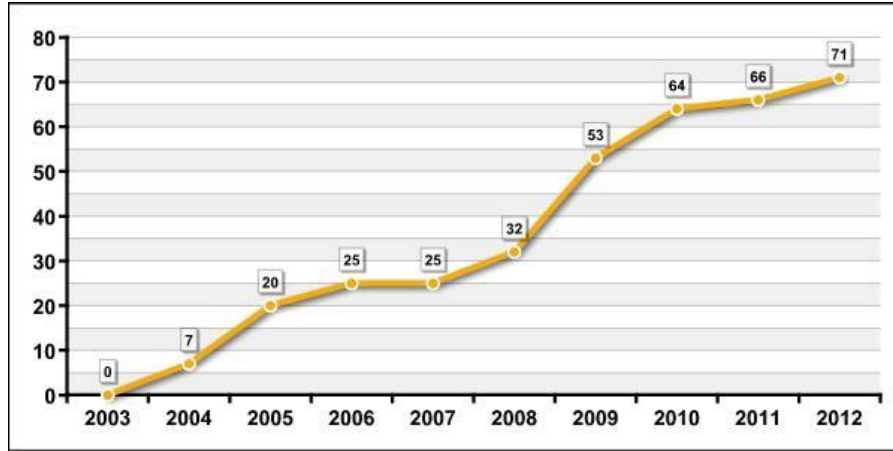

Şekil 19. Yürütülen Projelerin Sektörlere Göre Dağılımı

*1 Haziran 2012 İtibarıyla, **Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Faaliyete geçen Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde bulunan şirketlerin, Amerika Birleşik Devletleri başta olmak üzere, Japonya, İsrail, İngiltere ve Almanya gibi dünyanın en gelişmiş ülkelerine yapmış oldukları teknolojik ürün ihracatı 1 Haziran 2012 itibarıyla 1 Milyar TL'ye (559 milyon \$) ulaşmıştır.

Teknoloji Geliştirme bölgelerinde yabancı ortaklı 71 firma yer almaktadır (Şekil 20).

Şekil 20. Teknoloji Geliştirme Bölgelerindeki Yabancı Ortaklı Firma Sayısı

*1 Haziran 2012 İtibarıyla, **Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Değerlendirme

4691 Sayılı Kanunu Yürürlüğe girdiği tarihten 1 Haziran 2012'ye kadar geçen sürede;

- Firma sayısı 1.859'a,
- İstihdam edilen personel sayısı 16.677'ye (13.619 Ar-Ge, 3.058 Destek Personeli),
- Biten Proje Sayısı 8.624'e,
- Üzerinde çalışılan proje sayısı 4.793'e
- İhracat 559 milyon ABD Dolarına,
- Yabancı/yabancı ortaklı firma sayısı 71'e, bu firmalarca yapılan yatırım tutarı 685 Milyon ABD Dolarına,
- Başvurusu yapılan/tasdik edilmiş patent sayısı 301'e ulaşmıştır.
- 2004 yılında 3,8 Milyon TL,
- 2005 yılında 5,2 Milyon TL,
- 2006 yılında 10,6 Milyon TL,
- 2007 yılında 13,3 Milyon TL,
- 2008 yılında 15,5 Milyon TL,
- 2009 yılında 17 Milyon TL,
- 2010 yılında 32,6 Milyon TL,
- 2011 yılında 32 Milyon TL

olmak üzere toplam 130 Milyon TL (2012 yılı sabit fiyatlarıyla) Teknoloji Geliştirme Bölgelerine aktarılmıştır.

4691 Sayılı Kanun'da yapılan Düzenleme

6170 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 12 Mart 2011 tarihli ve 27872 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

4691 Sayılı “Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu”nda yapılacak değişiklik ile ilgili çalışmalar devam etmekte olup, yapılacak yeni düzenleme ile;

- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri’nde sağlanan, destek, teşvik ve istisnaları, 5746 Sayılı Ar-Ge Kanununa paralel olarak 2023 yılına kadar uzatılması,
- Ayrıca bölgelerde çalışan Ar-Ge personelinin bu projelerle ilgili olarak Teknoloji Geliştirme Bölgeleri dışında geçirdikleri sürelerin belirli bir kısmı da destek, teşvik ve istisnalar kapsamına alınması,
- Ar-Ge çalışması tamamlanan projeler sonucunda ortaya çıkan ileri teknolojik ürünlerin seri üretimleri de, bölge içerisinde yapılabilmesi,
- Bunun yanında bu bölgelerde üretilen teknolojilerin, yaygınlaştırılması ve ticarileştirilmesi amacıyla Teknoloji Transfer Ofisleri de kurulması öngörülmektedir.

E. KOSGEB Teknoloji Geliştirme Merkezleri (TEKMER) Faaliyetleri

2012 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla KOSGEB bünyesinde 20 ilde 29 Teknoloji Geliştirme Merkezi, Hizmet Merkezi Müdürlüklerine bağlı olarak faaliyet göstermektedir. Bunun yanı sıra, yapılan Ar-Ge ve İnovasyon İşbirliği sayısı ise Duvarsız Teknoloji İnkübatörleri (DTİ) ile birlikte 62’ye ulaşmış olup, toplamda 91 üniversite-sanayi işbirliği sağlanmıştır.

F. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teknogirişim Sermayesi Desteği

5746 sayılı “Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun” 12 Mart 2008 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Teknogirişim Sermayesi Desteği ile yüksek eğitimli ve nitelikli gençlerin teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerini diğer mekanizmalardan da yararlanarak katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teşebbüslere dönüştürebilmelerini teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

Örgün öğrenim veren üniversitelerin herhangi bir lisans programından bir yıl içinde mezun olabilecek durumdaki öğrenci, yüksek lisans veya doktora öğrencisi ya da lisans, yüksek lisans veya doktora derecelerinden birini ön başvuru tarihinden en çok beş yıl önce almış kişilerin; Teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerini, bir iş planı çerçevesinde, katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teşebbüslere dönüştürebilmelerini teşvik etmek amacıyla 100.000 TL’ye kadar Teknogirişim Sermayesi Desteği verilmektedir.

2009-2010 dönemlerinde 10 Milyon TL olan program bütçesi, 12 Nisan 2011 tarih ve 27903 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6215 sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile 50 Milyon TL’ye çıkarılmıştır. Buna göre 2009 ve 2010 yıllarında 10 Milyon TL olan bütçe, 2011 yılından itibaren yıllık 50 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Program kapsamında 2009-2012 döneminde toplam 3.339 başvuru alınmış, bunların 741’i destek kapsamına alınmıştır (Tablo 46).

Tablo 46. Teknogirişim Sermayesi Desteği Programı Kapsamında Desteklenen Girişimci Sayıları

Yıl	Başvuru Sayısı	Desteklenen İşletme Sayısı
2009	159	78
2010	724	102
2011	859	272
2012*	1.597	289
Genel Toplam	3.339	741

*1 Haziran 2012 itibarıyla, **Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 47. 2009 ve 2012 Yıllarında Teknoloji Alanlarına Göre Teknogirişim Sermayesi Desteği Dağılımı

	2009	2010	2011	2012	Toplam	Yüzde (%)
Enformasyon	34	42	122	104	302	41
Elektrik-Elektromekanik	12	18	54	74	158	21
Makine	12	17	42	39	110	15
Biyoagroteknoloji	8	8	30	37	83	11
Malzeme	12	9	12	15	48	6
Kimya	-	7	10	16	33	5
Diğer	-	1	2	4	7	1
Genel Toplam	78	102	272	289	741	100,00

*1 Haziran 2012 İtibarıyla

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 48. 2009 ve 2012 Yıllarında Üniversitelere Göre Teknogirişim Sermayesi Desteği Dağılımı

No	Üniversite Adı	2009	2010	2011	2012*	Şehir
1.	ODTÜ	7	20	49	52	Ankara (333)
2.	Bilkent Üniversitesi	8	8	23	26	
3.	Hacettepe Üniversitesi	3	4	10	16	
4.	Gazi Üniversitesi	3	7	13	8	
5.	Ankara Üniversitesi	5	3	8	11	
6.	Başkent Üniversitesi	2	-	10	8	
7.	TOBB Üniversitesi	1	1	6	4	
8.	Atılım Üniversitesi	1	-	5	1	
9.	Çankaya Üniversitesi	1	1	2	2	
10.	Ufuk Üniversitesi	-	1	1	-	
11.	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	-	-	-	1	
12.	Kara Harp Okulu	1	-	-	-	
13.	İTÜ	7	5	15	22	İstanbul (150)
14.	İstanbul Üniversitesi	-	1	11	15	
15.	Yıldız Teknik Üniversitesi	3	3	4	9	
16.	Boğaziçi Üniversitesi	-	6	7	3	
17.	Marmara Üniversitesi	-	3	3	5	
18.	Fatih Üniversitesi	2	-	2	4	
19.	Yeditepe Üniversitesi	-	1	4	-	
20.	Sabancı Üniversitesi	-	-	3	1	
21.	Bahçeşehir Üniversitesi	-	-	2	1	

Tablo 48. 2009 ve 2012 Yıllarında Üniversitelere Göre Teknogirişim Sermayesi Desteği Dağılımı (Devamı)

No	Üniversite Adı	2009	2010	2011	2012*	Şehir
22.	Özyeğin Üniversitesi	-	-	-	2	
23.	Koç Üniversitesi	-	1	1	-	
24.	Kadir Has Üniversitesi	-	-	-	1	
25.	Maltepe Üniversitesi	-	-	-	1	
26.	Beykent Üniversitesi	-	-	1	-	
27.	İstanbul Kültür Üniversitesi	-	-	1	-	
28.	Selçuk Üniversitesi	6	5	14	5	Konya (30)
29.	9 Eylül Üniversitesi	3	2	5	3	İzmir (29)
30.	Ege Üniversitesi	4	1	2	3	
31.	İzmir Yüksek Teknoloji Enst.	1	1	-	2	
32.	İzmir Ekonomi Üniversitesi	-	-	-	2	
33.	Karadeniz Teknik Üniversitesi	5	5	10	5	Trabzon (25)
34.	Kocaeli Üniversitesi	-	1	2	7	Kocaeli (20)
35.	Gebze Yüksek Teknoloji Enst.	1	-	1	8	
36.	Fırat Üniversitesi	-	-	8	10	Elazığ (18)
37.	Çukurova Üniversitesi	2	3	4	8	Adana (17)
38.	Erciyes Üniversitesi	4	2	3	5	Kayseri (14)
39.	Süleyman Demirel Üniversitesi	-	-	6	3	Isparta (9)
40.	Akdeniz Üniversitesi	-	1	4	4	Antalya (9)
41.	Niğde Üniversitesi	1	1	2	3	Niğde (7)
42.	Mersin Üniversitesi	-	-	2	5	Mersin (7)
43.	Anadolu Üniversitesi	-	3	-	1	Eskişehir (6)
44.	Osmangazi Üniversitesi	-	-	2	-	
45.	Dumlupınar Üniversitesi	-	1	-	4	Kütahya (5)
46.	Kırıkkale Üniversitesi	2	-	-	2	Kırıkkale (4)
47.	Sakarya Üniversitesi	-	-	2	2	Sakarya (4)
48.	Cumhuriyet Üniversitesi	-	1	1	-	Sivas (2)
49.	Kocatepe Üniversitesi	1	1	-	-	Afyon (2)
50.	Pamukkale Üniversitesi	1	-	1	-	Denizli (2)
51.	Mustafa Kemal Üniversitesi	-	-	2	-	Hatay (2)
52.	Gaziantep Üniversitesi	1	-	-	1	Gaziantep (2)
53.	Karabük Üniversitesi	-	-	1	1	Karabük (2)
54.	Atatürk Üniversitesi	-	-	1	-	Erzurum (1)
55.	İnönü Üniversitesi	-	1	-	-	Malatya (1)
56.	Karaelmas Üniversitesi	-	-	1	-	Zonguldak (1)

Tablo 48. 2009 ve 2012 Yıllarında Üniversitelere Göre Teknogirişim Sermayesi Desteği Dağılımı (Devamı)

No	Üniversite Adı	2009	2010	2011	2012*	Şehir
57.	Trakya Üniversitesi	-	-	1	-	Edirne (1)
58.	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	-	-	1	-	Bolu (1)
59.	Harran Üniversitesi	-	-	1	-	Şanlıurfa (1)
60.	Sütçü İmam Üniversitesi	-	-	1	-	K. Maraş (1)
61.	19 Mayıs Üniversitesi	-	-	-	1	Samsun (1)
62.	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	-	-	-	1	Tokat (1)
63.	Uludağ Üniversitesi	-	-	-	1	Bursa (1)
64.	Yalova Üniversitesi	-	-	-	1	Yalova (1)
65.	Ahmet Yesevi Üniversitesi (Kazakistan)	-	1	-	-	Yurt Dışı (31)
66.	Eindhoven University (Hollanda)	-	1	1	-	
67.	Varna Üniversitesi (Bulgaristan)	-	1	-	-	
68.	Jaist University (Japonya)	-	1	-	-	
69.	Northeastern University (ABD)	-	1	-	-	
70.	Utah State University (ABD)	-	1	-	-	
71.	Utah University (ABD)	-	-	-	1	
72.	Stanford University (ABD)	-	1	-	-	
73.	State University (ABD)	-	1	-	-	
74.	Rensselaer Polytechnic Institute (ABD)	1	-	-	-	
75.	Kutztown University (ABD)	1	-	-	-	
76.	Ecole Polytechnic University (Kanada)	-	-	3	-	
77.	Georgia University (ABD)	-	-	2	-	
78.	Viyana Teknik Üniversitesi (Avusturya)	-	-	1	-	
79.	Doğu Akdeniz Üniversitesi (KKTC)	-	-	1	1	
80.	Kıbrıs Üniversitesi (KKTC)	-	-	1	-	
81.	Florida University (ABD)	-	-	1	-	
82.	Drexel University (ABD)	-	-	1	-	
83.	Joseph Fourier University (Fransa)	-	-	1	-	
84.	Northwestern University (ABD)	-	-	1	-	
85.	Calgary University (Kanada)	-	-	-	1	
86.	Indiana University (ABD)	-	-	-	1	
87.	Clemson University (ABD)	-	-	-	1	
88.	Southern California University (ABD)	-	-	-	1	
89.	Cincinnati Ohi Universty (ABD)	-	-	-	1	
90.	Kore Denizcilik Üniversitesi (G. Kore)	-	-	-	1	
Genel Toplam		78	102	272	289	741

*1 Haziran 2012 İtibarıyla, **Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 49. Teknogirişim Sermaye Desteği Dönemsel Ödeme Bilgileri**

Dönemler	2009	2010	2011
I. Dönem Ödemesi (Milyon TL)*	3,7	5,2	9,5
II. Dönem Ödemesi (Milyon TL)*	2,5	3,6	11,5
III. Dönem Ödemesi (Milyon TL)*	2,5	2,8	7,2
Toplam (Milyon TL)*	8,7	11,6	28,2
Dönem İtibariyle Kişi Başına Ortalama Destek Miktarı (Bin TL/Kişi)	111,2	114	103,6
3 Dönemin Kişi Başına Ortalama Destek Miktarı (Bin TL/Kişi)	110		
Genel Toplam (Milyon TL)	48		

*2012 Yılı Sabit Fiyatlarıyla;

**1 Haziran 2012 itibarıyla

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı**Tablo 50.** Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Start-Up Firma Sayısı

Teknopark Adı	Start-Up Firma Sayısı
ODTÜ	118
Bilkent	33
Bogaziçi	4
İzmir	20
Erciyes	25
Mersin	8
İstanbul Üniversitesi	10
Sakarya	10
İTÜ Arı	25
GOSB	35
Kocaeli	1
Konya	68
Göller	0

Tablo 50. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Start-Up Firma Sayısı (Devamı)

Teknopark Adı	Start-Up Firma Sayısı
Çukurova	2
Düzce	4
Dicle	4
Bolu	0
Gazi	52
Eskişehir	-
Batı Akdeniz	16
Ankara Üni. Teknopark	0
Erzurum	7
Pamukkale	8
Sivas	0
Gaziantep	30
Fırat	16
Toplam	496

G. Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) Ticarileştirme Projesi Destekleri

Teknoloji Geliştirme Projeleri Desteği'nden yararlanarak prototip geliştirme aşamasını başarı ile tamamlamış firmaların Ar-Ge projeleri sonucunda geliştirilen ürün ve/veya süreçlerinin ölçek ekonomisine uygun şekilde ticarileştirilmesine yönelik faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla yürütülen bir programdır. Hedef kitle; TTGV'nin Teknoloji Geliştirme Projeleri Desteği'nden yararlanarak projelerini tamamlamış sanayi kuruluşları ve yazılım firmalarıdır.

Tablo 51. TTGV Destekleri Kapsamında Ticarileştirme Projesi Desteğine* İlişkin Özet Bilgiler

Yıl	Proje Başvuru Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Destek Bütçesi (Milyon TL)**
2007	8	6	5,2
2008	5	3	3,1
2009	1	-	-
Toplam*	14	9	8,3

* 30 Haziran 2012 itibarıyla,

** 2012 yılı sabit fiyatlarıyla

Kaynak: TTGV

Tablo 52. TTGV Ticarileştirme Projesi Desteği Kullandırım Tutarlarının UBTYS 2011-2016 Öncelikli Alanlarına Göre Dağılımı (Milyon TL*)

Otomotiv	Makine İmalat	Bilgi ve İletişim Tekn.	Savunma	Uzay	Enerji	Su	Gıda
2,5	2,9	1,7	-	-	-	-	0,1

* 30 Haziran 2012 itibarıyla, 2012 yılı sabit fiyatlarıyla

Kaynak: TTGV

H. Teknoloji Yatırım A.Ş.

Teknoloji Yatırım A.Ş. ülkemizde geniş odaklı erken aşama teknoloji yatırım faaliyetlerinin ilk örneklerinden biri olarak gelişimini sürdürmektedir. Başlangıç sermayesi (start-up) şirketlerine ortak olarak risklerine katılmak, proje geliştirmek, eğitim ve danışmanlık hizmetleri vermek üzere faaliyete geçen Teknoloji Yatırım, 2006 yılından bu yana İTÜ Arı Teknokent binasında TTGV'ye tahsis edilmiş olan yerde faaliyetlerini yürütmektedir. Teknoloji Yatırım A.Ş., yatırım yaptığı şirketlerde henüz çıkış/hisse devri yapılacak aşamaya gelmemiştir (Tablo 53).

Tablo 53. Teknoloji Yatırım A.Ş. Faaliyetleri

Yıllar	Yapılan Başvuru Sayısı	Yatırım Yapılan Firma Sayısı	Yıllar Bazında Yatırım Tutarı (Milyon TL)*
2007	126	3	3,9
2008	85	1	1,3
2009	105	1	3,1
2010	120	-	0,1
2011	141	1	2,4
30 Haziran 2012	52	0	1,5
Toplam	629	6	12,2

* 30 Haziran 2012 itibarıyla, 2012 yılı sabit fiyatlarıyla

Kaynak: TTGV

I. Ar-Ge Vergi Teşvik Yasası

5746 sayılı "Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun" 12 Mart 2008 tarihinde, Kanunun uygulama Yönetmeliği ise TÜBİTAK'ın görüşü de alınarak, Maliye Bakanlığı ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı işbirliğiyle hazırlanmış ve 31 Temmuz 2008 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu çerçevede 2010 yılında, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında toplam 79 mükellef, 10,8 Milyon TL tutarında gelir vergisi indiriminden, 2011 yılında da 94 mükellef 10,4 Milyon TL tutarında gelir vergisi indiriminden faydalanmıştır (Tablo 54).

2010 yılında 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında toplam 627 mükellef, 1.525 Milyon TL tutarında kurumlar vergisi indiriminden, 2011 yılında ise toplam 723 mükellef, 1.748 Milyon TL tutarında kurumlar vergisi indiriminden faydalanmıştır (Tablo 54).

Mayıs 2012 döneminde 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanan doktoralı mükellef sayısı 553'e, diğer Ar-Ge personeli mükellef sayısı ise 18.035'e ulaşmıştır. Toplam gelir vergisi stopajı teşviki ise 427

Milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Tablo 55'te vergi teşvikinden yararlanan mükellef sayıları ve yararlanan tutarlar sunulmaktadır.

Tablo 54. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve 5746 Sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Kapsamında Yararlanan Ar-Ge İndirimi ve Mükellef Sayıları

			Mükellef Sayısı	Miktar (Milyon TL)*
2008 (Ocak-Aralık Dönemi)	Gelir Vergisi	Ar-Ge İndirimi (GVK'ya göre)	48	4,5
		Ar-Ge İndirimi (5746 sayılı Kanuna göre)	12	2,6
		Toplam Ar-Ge İndirimi	60	7,1
	Kurumlar Vergisi	Ar-Ge İndirimi (K.V.K. Mad. 10/1-a)	237	605,5
		Ar-Ge İndirimi (5746 Sayılı Kanun Mad. 3)	162	89,7
		Toplam Ar-Ge İndirimi	399	695,2
2009 (Ocak-Aralık Dönemi)	Gelir Vergisi	Ar-Ge İndirimi (GVK'ya göre)	46	4,2
		Ar-Ge İndirimi (5746 sayılı Kanuna göre)	24	4
		Toplam Ar-Ge İndirimi	70	8,2
	Kurumlar Vergisi	Ar-Ge İndirimi (K.V.K. Mad. 10/1-a)	279	872,6
		Ar-Ge İndirimi (5746 Sayılı Kanun Mad. 3)	265	583,5
		Toplam Ar-Ge İndirimi	544	1.456
2010 (Ocak-Aralık Dönemi)	Gelir Vergisi	Ar-Ge İndirimi (GVK'ya göre)	51	3
		Ar-Ge İndirimi (5746 sayılı Kanuna göre)	28	7,8
		Toplam Ar-Ge İndirimi	79	10,8
	Kurumlar Vergisi	Ar-Ge İndirimi (K.V.K. Mad. 10/1-a)	250	560
		Ar-Ge İndirimi (5746 Sayılı Kanun Mad. 3)	377	1.213
		Toplam Ar-Ge İndirimi	627	1.773
2011 (Ocak-Aralık Dönemi)	Gelir Vergisi	Ar-Ge İndirimi (GVK'ya göre)	51	2,5
		Ar-Ge İndirimi (5746 sayılı Kanuna göre)	43	7,9
		Toplam Ar-Ge İndirimi	94	10,4
	Kurumlar Vergisi	Ar-Ge İndirimi (K.V.K. Mad. 10/1-a)	246	268,6
		Ar-Ge İndirimi (5746 Sayılı Kanun Mad. 3)	477	1.479
		Toplam Ar-Ge İndirimi	723	1.748

* 2012 Yılı Sabit Fiyatlarıyla, Milyon TL

Kaynak: Maliye Bakanlığının 20 Temmuz 2012 tarihli yazısı

Tablo 55. Gelir Vergisi Stopajı Teşvikinden Yararlanan Mükellef Sayıları ve Teşvik Tutarları

Dönem	Doktoralı Olanlar		Diğer	
	Mükellef S.	Tutar (Bin TL)*	Mükellef S.	Tutar (Bin TL)*
Mart 2009	201	213	9.634	4.665
Nisan 2009	179	261	8.654	5.399
Mayıs 2009	199	258	8.802	4.834
Haziran 2009	212	406	10.251	7.947
Temmuz 2009	193	454	9.128	7.875
Ağustos 2009	202	367	9.119	7.078
Eylül 2009	251	486	10.345	10.295
Ekim 2009	245	514	10.145	10.070
Kasım 2009	256	428	10.218	8.740
Aralık 2009	285	706	10.961	13.103
Ocak 2010	261	258	10.526	4.971
Şubat 2010	248	266	10.765	5.052
Mart 2010	289	458	11.724	8.058
Nisan 2010	265	519	11.169	8.359
Mayıs 2010	267	402	11.493	7.833
Haziran 2010	307	624	12.682	11.504
Temmuz 2010	273	575	12.388	11.191
Ağustos 2010	302	545	12.723	10.169
Eylül 2010	303	606	13.635	13.204
Ekim 2010	303	699	13.184	13.260
Kasım 2010	312	602	13.420	11.996
Aralık 2010	331	921	14.161	17.119
Ocak 2011	385	415	13.465	6.357
Şubat 2011	397	527	13.723	6.900
Mart 2011	430	706	14.807	10.794
Nisan 2011	406	748	14.316	10.926
Mayıs 2011	432	738	14.372	9.613
Haziran 2011	498	861	15.923	13.032

Tablo 55. Gelir Vergisi Stopajı Teşvikinden Yararlanan Mükellef Sayıları ve Teşvik Tutarları (Devamı)

Dönem	Doktoralı Olanlar		Diğer	
	Mükellef S.	Tutar (Bin TL)*	Mükellef S.	Tutar (Bin TL)*
Temmuz 2011	464	871	14.984	12.647
Ağustos 2011	464	806	15.171	11.852
Eylül 2011	483	913	17.072	15.504
Ekim 2011	524	1067	16.211	14.646
Kasım 2011	504	900	16.465	13.479
Aralık 2011	579	1439	18.131	21.247
Ocak 2012	493	428	16.885	7.476
Şubat 2012	502	504	17.334	7.867
Mart 2012	578	761	19.013	12.923
Nisan 2012	514	770	17.985	13.105
Mayıs 2012	553	739	18.035	11.547
Haziran 2012	23	19	317	119

* 2012 Yılı Sabit Fiyatlarıyla

Kaynak: Maliye Bakanlığının 20 Temmuz 2012 tarihli yazısı

J. Türk Patent Enstitüsü Verileri

2011 yılında 7.262 yerli ve 6.223 yabancı olmak üzere Türk Patent Enstitüsüne toplam 13.485 patent ve faydalı model başvurusu yapılmıştır. 2011 yılında Türkiye'nin yerli patent başvurularındaki artış oranı 2010 yılında olduğu gibi %26 olarak gerçekleşmiştir.

2012 yılının ilk 6 ayında yerli patent ve faydalı model başvuruları bir önceki yılın aynı dönemine göre %14 oranında artarak 3.698'den 4.202'ye; yabancı patent ve faydalı model başvuruları bir önceki yılın aynı dönemine göre %19 oranında artarak 2.918'den 3.470'e yükselmiştir.

2011 yılında Türkiye orijinli 541 uluslararası patent başvurusu (PCT) yapılmıştır. 2011 yılında PCT başvurularında bir önceki yıla göre artış oranı %13 olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında Türkiye orijinli Avrupa patent başvuru sayısı bir önceki yıla göre %16 artışla 615'ten 714'e yükselmiştir.

2011 yılında 103.747 yerli ve 13.976 yabancı olmak üzere toplam 117.723 marka başvurusu yapılmıştır. Bu sayılar bir önceki yıla göre yerli marka başvurularında %43; toplam marka başvurularında %38'lik bir artışa karşılık gelmektedir. Türkiye ulusal marka başvurularında Avrupa'da 1. sırada yer almaktadır. Türkiye'yi 91.214 başvuruyla Fransa takip etmektedir.

2012 yılının ilk 6 ayında marka başvuruları bir önceki yılın aynı dönemine göre %10 oranında artarak 53.617'den 59.000'e (yaklaşık) ulaşmıştır.

Madrid Sistemi kapsamında 2011 yılında Türkiye'den yapılan uluslararası marka başvuruları bir önceki yıla göre %14 artış kaydederek 859'dan 983'e yükselmiştir. Türkiye uluslararası marka başvuru sayılarında 13. sırada yer almıştır.

2011 yılında Türk Patent Enstitüsüne yapılan tasarım başvuruları bir önceki yıla göre %20 oranında artış göstererek 30.441'den 36.578'e yükselmiştir. Türkiye ulusal tasarım başvurularında Avrupa'da 3. sırada yer almaktadır.

2012 yılının ilk 6 ayında tasarım başvuruları bir önceki yılın aynı dönemine göre %14 oranında artarak 19.663'ten 22.514'e yükselmiştir.

2003 - 2012 yılları arasında patent ve faydalı model başvuru ve tescil bilgilerinin toplam, firma bazında ve özel kişi bazında değerleri Tablo 56, 57 ve 58'de verilmektedir.

Tablo 56. Firma Bazında Patent ve Faydalı Model Başvuru ve Tescilleri (2003-2012)

Patent						Faydalı Model					
Başvuru			Tescil			Başvuru			Tescil		
Yerli	Yabancı	Toplam	Yerli	Yabancı	Toplam	Yerli	Yabancı	Toplam	Yerli	Yabancı	Toplam
10.408	35.153	45.561	2.348	36.411	38.759	13.579	240	13.819	9.693	153	9.846

Tablo 57. Özel Kişi Bazında Patent ve Faydalı Model Başvuru ve Tescilleri (2003-2012)

Patent						Faydalı Model					
Başvuru			Tescil			Başvuru			Tescil		
Yerli	Yabancı	Toplam	Yerli	Yabancı	Toplam	Yerli	Yabancı	Toplam	Yerli	Yabancı	Toplam
8.864	2.264	11.128	1.019	2.104	3.123	10.505	116	10.621	5.510	78	5.588

Tablo 58. Patent ve Faydalı Model Başvuru ve Tescilleri (2003-2012)

Patent						Faydalı Model					
Başvuru			Tescil			Başvuru			Tescil		
Yerli	Yabancı	Toplam	Yerli	Yabancı	Toplam	Yerli	Yabancı	Toplam	Yerli	Yabancı	Toplam
19.276	37.419	56.695	6.599	35.393	42.246	24.022	356	24.378	15.202	221	15.423

Stratejik Amaç Y3-Çok Ortaklı ve Çok Disiplinli Ar-Ge İşbirliği Kültürünün Yaygınlaştırılması

Y3 - Bölüm 1: UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y3 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç Y3.	Çok Ortaklı ve Çok Disiplinli Ar-Ge İşbirliği Kültürünün Yaygınlaştırılması ¹					
Amaç Y3.1	Sistem etkileşimlerinin sektörler ve disiplinlerarası yöne çekilmesi					
Y3.1.1	Sektörel ve yerel boyutta paydaşlar arasındaki etkileşimleri tetikleyecek Ar-Ge ve yenilik eksenli işbirliği kültürünün yaygınlaştırılması					
	Eylem: Ülke genelinde mekânsal veri üreten ve kullanan kurum ve kuruluşlar arasında bilgi ve deneyim paylaşımının, uyum ve eşgüdümün etkin bir bilgi sistemi kullanılarak sağlanması	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Kalkınma Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, TÜİK, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, İller Bankası Genel Müdürlüğü, Kalkınma Ajansları, Belediyeler, İl Özel İdareleri, Üniversiteler, İçişleri Bakanlığı, Belediyeler, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	2011 - 2016	D	
Gelişme: Ulusal Coğrafi Bilgisi Sistemi Altyapısının Kurulumu Projesi kapsamında mekânsal verinin üretiminin yapıldığı ve paylaşıldığı altyapının mevcut durumunu belirlemek üzere kurumsal analizler ve kurumların ürettiği/ihitiyaç duyduğu coğrafi verilerin ve içeriklerinin neler olduğunu belirlemek üzere veri gereksinim analizleri yapılmıştır. Ulusal Coğrafi Bilgi Altyapısı Strateji ve Politika Belgesi hazırlanmış ve taslak mevzuat oluşturulmuştur. Kent Bilgi Sistemleri Standartlarının Belirlenmesi Projesi kapsamında Mevzuat Analizi, Kurumsal Analizler, Veri/Kullanıcı Gereksinimi Analizi ve Uluslararası Standartların Analizi iş paketleri tamamlanmış; veri paylaşımının sağlanabilmesi için veri değişim formatı hazırlanmaktadır. Ulusal Yapı Denetim Sistemi ülke geneline yaygınlaştırılmıştır. Mevzuattaki gelişmeler paralel olarak ve sistemde eksikliği hissedilen konularda güncelleme çalışmalarına devam edilmektedir. Bu anlamda yapı denetim sisteminin iyileştirilmesi ve bakımı için 2012 yılı içerisinde hizmet alımı ihalesi yapılmıştır.						

¹ Bu stratejik amaca yönelik aşağıda belirtilen strateji(ler) altında 2012 yılına yönelik uygun bir eylem bulunmamaktadır:

Y3.1.2. Sektörel ve yerel boyuttaki yönetim mekanizmaları ile ulusal boyuttaki yönetim mekanizmaları arasındaki eşgüdümün gelişmesi

Y3.1.5. Ülkemizin sahip olduğu farklı sınaî yetkinlikleri göz önünde bulundurularak yatay ve dikey işbirliklerinde sektör içi ve sektörlerarası işbirliklerinin artırılması

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y3 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin güçlenmesinde kilit bir önemi olan kümelerin oluşumu, gelişimi ve desteklenmesini sağlayacak yasal ve stratejik çerçeve hazırlanması	Kalkınma Bakanlığı	Kalkınma Ajansları, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, TÜBİTAK	2012	D	
Gelişme: Kümelenme konusunda yerel ve merkezi düzeyde politika çerçevesini çizecek bir yönetim modeli oluşturulması çalışması devam etmektedir. Gerçekleştirilen geniş katımlı toplantılar ve yapılan çalışmalar neticesinde tasarlanan yönetim modeli ve küme yol haritası çalışmalarında sona yaklaşmıştır. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Ekonomi Bakanlığı'nın da katıldığı bir toplantı ile kümelenme yönetim modelinin ilk taslağının tanıtımı yapılmıştır. Toplantıda, modelin amacı ve kurumsal yapısı ve kümelerin kullanacağı küme yol haritası taslağı tanıtılmıştır. Bu kapsamda; Küme Yönetişim Modeli, Ulusal kümelenme politikaları çerçevesinde paydaşlar arasındaki ilişkileri ve kullanılacak araçları tanımlayan bir model olarak tanımlanmıştır. Modelin amacı, rekabet edebilirliği artırmaya hizmet eden kümelenme politikalarının etkin bir şekilde uygulanmasının sağlanmasıdır. Daha sonra yapılan çalışmalarda, yapılacak kümelenme analizleri konusunda standart belirlemek üzere küme analizi metodolojisi çalışması taslağı hazırlanarak Bakanlıkların görüşüne sunulmuştur. Çalışmanın başlangıç aşamasında 3 Yıldız Analizi, saha analizi aşamasında ise Michael Porter'ın Elmas Modeli kullanılması öngörülmektedir. 6 Şubat 2012 tarihinde Ege İhracatçı Birlikleri - Dünya Çapında Kümelerin Geliştirilmesi Programı Açılış Toplantısına katılım sağlanmış, Bakanlık tarafından yürütülen yönetim modeli çalışmaları hakkında bilgi verilmiştir 27 Şubat 2012 tarihinde gerçekleştirilen Ekonomi Bakanlığının KOBİ İşbirliği ve Kümelenme Projesi Danışma Kurulu Toplantısına katılım sağlanmış, toplantıda Bakanlığımızın kümelenme konusuna bakış açısı ve kalkınma ajanslarının üstlenebileceği roller konusunda bilgilendirme yapılmıştır. Ekonomi Bakanlığının KOBİ İşbirliği ve Kümelenme Projesi kapsamında 19-20 Mart 2012 tarihlerinde düzenlediği kümelenme seminerlerine Bakanlığımızdan ve her Kalkınma Ajansından katılım sağlanmıştır. Seminerler kapsamında, değer zinciri ve tedarik zinciri eğitimleri verilmiş ve Türkiye'de küme haritalama çalışmaları, AB küme politikaları, kıyas yöntemleri ile ilgili bilgiler verilmiştir. 10 Nisan 2012 tarihinde Bursa, Eskişehir, Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından yürütülmekte olan kümelenme analizleri ilk sonuçlarının paylaşılması amacıyla Eskişehir'de düzenlenen çalışmaya katılım sağlanmıştır. Çalıştayda BEBKA tarafından kümelenme analizlerinin ilk aşaması olarak yapılan 3 yıldız analizi sonuçları bölgenin önde gelen aktörleri ile paylaşılmıştır. Çalıştayda Bakanlığımızın kümelenme konusundaki faaliyetlerini anlatan bir sunum yapılmıştır. 14-15 Haziran 2012 tarihleri arasında İzmir Kalkınma Ajansı tarafından düzenlenen TCI Network Akdeniz Konferansında yönetim modelinin idari yapısı tanıtılmıştır. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilecek küme desteklerinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ve Kalkınma Ajanslarının işbirliği konuları belirlenmiştir.						

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y3 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Sektör stratejilerinde yer alan ihracat ve katma değer artışı hedeflerine ulaşabilmek amacıyla Ar-Ge ve yenilik potansiyelini artıracak ve en verimli şekilde kullanacak şekilde bölge düzeyinde alt hedeflerin belirlenmesi ve politika araçlarının geliştirilmesi	Kalkınma Bakanlığı	Kalkınma Ajansları, İlgili kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör, OECD	2012-2014	D	
Gelişme: OECD tarafından yürütülmesi planlanan projenin AB kaynaklarından finanse edilmesi için proje fişi hazırlanmış ve 2012 yılı Ocak ayı içinde AB Bakanlığına resmi yazı ile iletilmiştir. Projenin AB kaynaklarından finanse edilmesine prensip olarak olumlu bakılmakta ve AB Mali İşbirliği kapsamında programlama çalışmaları devam etmektedir.						
	Eylem: Bölgesel yenilik sistemlerine yönelik model çalışmasının gerçekleştirilmesi	Kalkınma Bakanlığı	Kalkınma Ajansları, , İlgili kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör	2012-2014	D	
Gelişme: Kalkınma ajansları tarafından bölge düzeyinde yenilik sürecinde yer alan paydaşların tespit edildiği, bölgelerin yenilik potansiyellerinin ve bu potansiyellerin değerlendirilmesi için yol haritalarının yer aldığı bölgesel yenilik stratejileri çalışmalarına katkı sağlanmış, İzmir Bölgesel Yenilik Stratejisi gibi tamamlanan çalışmalar ve bu çalışmaların metodolojisi ilgili merkezi ve yerel kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşılmıştır.						
	Eylem: Bölgesel yenileşim stratejilerinin geliştirilmesine yönelik metodolojinin Ankara Teknoloji Geliştirme Bölgeleri başta olmak üzere pilot bölgelerde uygulanması	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı	Kalkınma Bakanlığı, Kalkınma Ajansları, TOBB, TGB'ler, Üniversiteler	2012	D	
Gelişme: Ankara Kalkınma Ajansı'na Yenilikçi Uygulamalar Mali Destek Programı 2011 kapsamında bir proje önerisi sunulmuş ve öneri Ajans tarafından desteklenmeye değer bulunmuştur. 2011 yılının Aralık ayında başlayan Ankara Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin (TGB) Potansiyelinin Tespit Edilmesi, Tanıtılması ve Harekete Geçirilmesi Projesi isimli proje kapsamında, Ankara Teknoloji Geliştirme Bölgeleri düzeyinde bölgesel yenileşim stratejilerinin geliştirilmesi hedef alan bir yaklaşım içerisinde, Ankara Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin potansiyelinin tespit edilmesi, harekete geçirilmesi, Ankara'nın teknoloji merkezi imajının tanıtılması, TGB'ler arasındaki işbirliği ve koordinasyonun artırılması ve TGB'lerin oluşturacağı kalıcı işbirliğine kurumsal kimlik kazandırılması hedeflenmektedir. Ankara'da bulunan 5 teknoparkın ortak olarak yer aldığı 12 aylık projenin koordinasyonu TTGV tarafından yapılmaktadır. Projede geliştirilecek metodolojinin aynı zamanda Türkiye'de yer alan diğer TGB'lere de örnek olması ve benzer şekilde diğer illerdeki TGB'ler düzeyinde de ortak yenileşim stratejilerinin geliştirilmesine imkân tanınması hedeflenmektedir. Proje kapsamında bugüne kadar bölgesel farkındalık uyandırma, TGB'leri içinde alacak şekilde mevcut durum ve ihtiyaç analizi yapılması, TGB'ler arası yönetim modeli geliştirilmesi gibi konularda çalışmalar gerçekleştirilmiştir.						

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y3 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Demiryolu sektöründe, yerli sanayinin güçlendirilmesine odaklı ve tüm sektör paydaşlarını kapsayan ortak akıl toplantıları/teknoloji platformlarının yaygınlaştırılması ve ulusal kaynaklarla desteklenmesi planlanan alanlar hususunda özel sektör kuruluşlarının bilgilendirilmesi	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (TCDD)	Üniversiteler, Araştırma Merkezleri, Demiryolu Sektörü, TÜBİTAK	2012-2016	D	
	Gelişme: - Kuruluşumuzun Ar-Ge ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik, TÜBİTAK 1007 programı kapsamında Hafifletilmiş Yeni Yük Vagonu Geliştirilmesi ve Prototip İmalatı ile E-1000 tipi Elektrikli Lokomotif Geliştirilmesi projelerinde çalışmalara devam edilmiştir. Ulusal Demiryolu Sinyalizasyon Projesi ise tamamlama aşamasına gelmiş olup projede yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir. - Üniversiteler ile Hızlı Tren Hatlarının yapım aşamasındaki problemlerinin araştırılması, çözümü, bakım onarım çalışmalarının ve İşletmecilik performanslarının değerlendirilmesi konusunda, İstanbul Teknik Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi ve Gazi Osmanpaşa Üniversitesinden Danışmanlık Hizmetleri alınmaktadır. - Anadolu Üniversitesi bünyesinde Ulusal Raylı Sistemler Mükemmeliyet Merkezi (URAYSİM) kurulumuna yönelik çalışmalar devam etmektedir. - TÜBİTAK KAMAG 1007 Programının yeni dönemine ilişkin çağrıya çıkılacak konular ile ilgili çalışmalar devam etmekte olup, ulusal kaynaklarla finanse edilecek Ar-Ge başlıkları belirlenmektedir.					
	Eylem: Ulusal Akıllı Ulaştırma Sisteminin (AUS) hazırlanarak hizmete sunulması	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına bağlı ilgili ve ilişkili kuruluşlar, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK, Otomotiv sektöründe faaliyet gösteren dernekler ve kuruluşlar, Üniversite, özel sektör ve kamu kesiminden ilgili paydaşlar belirlenerek oluşturulacak çalışma grupları	2011 - 2016	D	
	Gelişme: - Mayıs 2012’de düzenlenen Akıllı Ulaşım Sistemleri Çalıştayı için koordinasyon çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Ülkemizde bu konuyla ilgili paydaşların görüş ve bilgilerini paylaşabilecekleri bir platform oluşturulması hedeflenmiştir. 25 Mayıs 2012 tarihinde yaklaşık 500 paydaşın katılımıyla çalıştay gerçekleştirilmiştir. - Ülkemizde Akıllı Ulaşım Sistemleri konusunda faaliyet gösteren tüm paydaşları bünyesinde toparlayacak Akıllı Ulaşım Sistemleri Derneği’nin kurulması için gerekli hukuki çalışmalar tamamlanmıştır. - Bakanlığın Avrupa Akıllı Ulaştırma Sistemleri’nden sorumlu platform olan ERTICO üyeliğine ilişkin girişimler ve resmi süreçler başlatılmıştır. - Çalıştayda elde edilen bilgiler ve öneriler doğrultusunda Ulusal Akıllı Ulaşım Sistemleri Strateji Belgesi hazırlanmasına yönelik çalışmalar başlatılmıştır.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y3 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Y3.1.3	Ulusal boyutta kamu kurumları arasında bilim ve teknoloji konularındaki etkileşim ve bilgi alışverişinin iyileştirilmesi					
	Eylem: Milli Savunma Bakanlığı bünyesindeki Ar-Ge'ye yönelik olarak faaliyet gösteren teknoloji panellerinde ilgili kamu kurumlarından katılımın artırılması	Milli Savunma Bakanlığı (Ar-Ge ve Teknoloji Dairesi Başkanlığı)	Kalkınma Bakanlığı, TÜBİTAK, İçişleri Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TOBB, Türk Patent Enstitüsü, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Sürekli	D	
	Gelişme: Teknoloji Panelleri toplantılarında işbirliği yapılması planlanan kurum/kuruluşlar düzenlenen teknoloji panellerine katılım sağlamaktadır. Hâlihazırda 8 adet Teknoloji Paneline ait ilk toplantılar tamamlanmıştır.					
	Eylem: İstatistiksel verinin üretimi, analizi ve dağıtımı süreçlerinde uluslararası standartlara uygun yapıların oluşturulması ve kullanımının sağlanması	TÜİK	Resmi İstatistik Programı kapsamındaki tüm kurum ve kuruluşlar	2012-2016	D	
	Gelişme: Öncelikli olarak Metaveri Editöründeki tüm referans ve yapısal metaveri bileşenleri ve tanımlamaları, çalışma grubu tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir. Şablondaki tüm referans ve yapısal metaveri bileşenleri incelenerek TÜİK şablonunda olması gereken bileşenlere karar verilmiş ve tanımlamaları yapılmıştır. Şablondaki her bir bileşenin ortak şekilde algılanıp aynı standartlarda doldurulması için detaylı yardım tanımlamaları oluşturulmuştur. Pilot çalışmaların değerlendirilmesinin ardından ihtiyaçlar ve talepler doğrultusunda TÜİK Metaveri Şablonunda tekrar revizeler yapılmıştır. Kalite göstergeleri ve istatistik üretim süreçlerinde karşılaşılan sorun ve çözüm önerileri de şablona dahil edilmiştir.					
	Eylem: Ar-Ge, Yenilik ve Girişimcilik Destek Mekanizmalarında Bütünsellik, Uyum ve Hedef Odaklılığın Sağlanması için Koordinasyon Kurulu Oluşturulması	TÜBİTAK	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, YÖK, Hazine Müsteşarlığı, KOSGEB, Türk Patent Enstitüsü, TOBB	2012-2013	D	
	Gelişme: 2011/102 no.lu BTYK kararı doğrultusunda kurulan Ar-Ge, Yenilik ve Girişimcilik Destekleri Koordinasyon Kurulu Ar-Ge, yenilik ve girişimcilik destek mekanizmaları arasında bütünsellik, uyum ve hedef odaklılığın sağlanması için bir model önerisi geliştirmekle görevlendirilmiştir.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y3 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu										
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)									
	İlgili BTYK kararıyla oluşturulan Kurul üç aşamalı bir model önerisi geliştirilmiştir. Model önerisi kurulun ilk toplantısını gerçekleştirdiği 7 Mart 2012 tarihinde ortaya konmuştur. Daha sonraki toplantılarda nihai şeklini alan modelin aşamaları şunlardır: - Aşama 1: Kurumlar arası veri paylaşımı - Aşama 2: Yön birliği - Aşama 3: Segmentasyon Model önerisi çerçevesinde Ar-Ge, Yenilik ve Girişimcilik Destekleri Koordinasyon Kurulu dört toplantı gerçekleştirmiştir. Kurul faaliyetleri kapsamında yapılan çalışmalar aşağıda özetlenmiştir: Model Önerisi Çerçevesinde Gerçekleştirilen Çalışmalar <table><tr><th>Aşama</th><th>Gerçekleştirilen Çalışma</th><th>Çalışma Sonucu Ortaya Çıkan Aksiyon Adımı</th></tr><tr><td rowspan="2">Veri Paylaşımı</td><td>Türkiye'deki Ar-Ge, yenilik ve girişimcilik destek programlarının Ar-Ge tayı² ve girişimcilik boyutunda analizleri yapıldı.</td><td rowspan="2">Ortaya konulan model önerisi çerçevesinde Koordinasyon Kurulu'nun mevcut ve yeni oluşturulacak destek mekanizmalarının etki analizi çalışmalarını koordine etmesi</td></tr><tr><td>Destek sağlayan bütün kurumlar tarafından yürütülen programların yapısı ve desteklenen projelere ilişkin veriler paylaşıldı (Tablo 3).</td></tr><tr><td>Yön Birliği</td><td> - Ar-Ge, yenilik ve girişimcilik desteği sağlayan kurumların öncelikleri ele alındı. - TÜBİTAK bu kapsamda Üst Düzey Önceliklendirme Grubu çalışmaları çerçevesinde izlediği metodolojiyi aktardı. - Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve KOSGEB bu kapsamda öncelik verdikleri konuları paylaştı. </td><td>Bütünsellik, uyum ve hedef odaklılığın sağlanması için bütün kurumlarca benimsenecek sektörel bir taksonominin (sınıflandırma) oluşturulması</td></tr></table>				Aşama	Gerçekleştirilen Çalışma	Çalışma Sonucu Ortaya Çıkan Aksiyon Adımı	Veri Paylaşımı	Türkiye'deki Ar-Ge, yenilik ve girişimcilik destek programlarının Ar-Ge tayı ² ve girişimcilik boyutunda analizleri yapıldı.	Ortaya konulan model önerisi çerçevesinde Koordinasyon Kurulu'nun mevcut ve yeni oluşturulacak destek mekanizmalarının etki analizi çalışmalarını koordine etmesi	Destek sağlayan bütün kurumlar tarafından yürütülen programların yapısı ve desteklenen projelere ilişkin veriler paylaşıldı (Tablo 3).	Yön Birliği	- Ar-Ge, yenilik ve girişimcilik desteği sağlayan kurumların öncelikleri ele alındı. - TÜBİTAK bu kapsamda Üst Düzey Önceliklendirme Grubu çalışmaları çerçevesinde izlediği metodolojiyi aktardı. - Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve KOSGEB bu kapsamda öncelik verdikleri konuları paylaştı.	Bütünsellik, uyum ve hedef odaklılığın sağlanması için bütün kurumlarca benimsenecek sektörel bir taksonominin (sınıflandırma) oluşturulması	D
Aşama	Gerçekleştirilen Çalışma	Çalışma Sonucu Ortaya Çıkan Aksiyon Adımı													
Veri Paylaşımı	Türkiye'deki Ar-Ge, yenilik ve girişimcilik destek programlarının Ar-Ge tayı ² ve girişimcilik boyutunda analizleri yapıldı.	Ortaya konulan model önerisi çerçevesinde Koordinasyon Kurulu'nun mevcut ve yeni oluşturulacak destek mekanizmalarının etki analizi çalışmalarını koordine etmesi													
	Destek sağlayan bütün kurumlar tarafından yürütülen programların yapısı ve desteklenen projelere ilişkin veriler paylaşıldı (Tablo 3).														
Yön Birliği	- Ar-Ge, yenilik ve girişimcilik desteği sağlayan kurumların öncelikleri ele alındı. - TÜBİTAK bu kapsamda Üst Düzey Önceliklendirme Grubu çalışmaları çerçevesinde izlediği metodolojiyi aktardı. - Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve KOSGEB bu kapsamda öncelik verdikleri konuları paylaştı.	Bütünsellik, uyum ve hedef odaklılığın sağlanması için bütün kurumlarca benimsenecek sektörel bir taksonominin (sınıflandırma) oluşturulması													

² Temel araştırma, uygulamalı araştırma, deneysel geliştirme ve ticarileştirme

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y3 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Y3.1.4	Ar-Ge tabanlı dikey işbirliklerinin teşvik edilmesi yoluyla teknoloji üretme kapasitesinin artırılması					
	Eylem: 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu kapsamında rekabet öncesi işbirliği projelerinin desteklenmesi, Ar-Ge merkezlerinin kurulması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Ekonomi Bakanlığı, TÜBİTAK, TOBB	2011 - 2012	D	
	Gelişme: Rekabet Öncesi İşbirliği Projelerinin desteklenmesi bağlamında desteklenmeye değer bir proje başvurusu olmamıştır. 2012 yılında 15 adet Ar-Ge Merkezi belgesi verilmiştir. Ar-Ge Merkezi sayısı 126'ya ulaşmıştır.					
	Eylem: Uluslararası Ar-Ge yatırımlarını daha odaklı bir şekilde çekmek için yatırım promosyonu yapılması ve yabancı firmaların Ar-Ge yatırımlarının teşvik edilmesi	Kalkınma Bakanlığı-Ekonomi Bakanlığı	Kalkınma Ajansları, Maliye Bakanlığı, DEİK, TYDTA, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK, TOBB	2012-2016	T	
	Gelişme: Yatırım Destek Ofislerinin görev tanımlarını daha net olarak ortaya koyacak ve yatırım destek hizmeti sağlayan kurumlar arasında görev dağılımını belirlemeye yardımcı olmak üzere Dünya Bankası ile teknik bir proje başlatılmış ve bu süreç içerisinde anket çalışması tamamlanarak bir rapor hazırlama çalışmaları devam etmektedir. 19 Haziran 2012 tarihli ve 28328 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında; yeni bir ürün geliştirilmesi, ürün kalite ve standardının yükseltilmesi, maliyet düşürücü ve standart yükseltici yeni bir teknolojinin ülke şartlarına uyumunun sağlanması amacıyla bilimsel esaslara uygun olarak yapılan ve her aşaması belirlenmiş araştırma ve geliştirme çalışmaları için gerçekleştirilecek yatırımlar, Ar-Ge yatırımları olarak nitelendirilmiştir. Bu çerçevede, anılan karar kapsamında Ar-Ge yatırımları; KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti ve faiz desteğinden yararlandırılmaktadır. Söz konusu yatırımlar, yatırımın 6'ncı bölgede gerçekleştirilmesi halinde gelir vergisi stopajı ve sigorta primi desteğinden de yararlanabilmektedir. Ayrıca Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından desteklenen Ar-Ge projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar, anılan karar kapsamında öncelikli yatırım konuları içerisinde yer almakta olup söz konusu yatırımlar, yatırımın 6'ncı bölgede yapılması hali haricinde, 5'inci bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanabilecektir.					
	Eylem: Yüksek bütçeli Ar-Ge ve yenilik projelerinde KOBİ ve üniversite işbirliklerinin zorunlu hale getirilmesi	TÜBİTAK	KOSGEB, TOBB	2012-2013	T	
	Gelişme: 1501 TÜBİTAK Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programının uygulama esaslarında, yüksek bütçeli (> 10 Milyon TL) proje başvurularında, proje kapsamında bütçenin en az %7'si kadar KOBİ'lerle ve en az %3'ü kadar Üniversitelerle/Kamu Araştırma Merkez ve Enstitüleri ile işbirlikleri olacak şekilde düzenleme çalışmaları yapılmıştır.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y3 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Y3.1.6	Araştırmacılar arasında disiplinlerarası ortak öğrenme ortamlarının desteklenmesi					
	Eylem: Disiplinlerarası ortak projelerin yapılması amacıyla enstitüler arasındaki etkileşimin artırılmasının sağlanması	TÜBİTAK Enstitüleri	Üniversiteler, Özel sektör, kamu Ar-Ge kuruluşları, yurtdışı Ar-Ge kuruluşları, Diğer TÜBİTAK Enstitüleri	2011 - 2012	D	
	Gelişme: - TÜBİTAK MAM – Gıda Enstitüsü ile Çevre Enstitüsü’nün dahil olduğu bir uluslararası proje teklifi verilmiştir. 2 projede MAM – Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü ile Gıda Enstitüsü işbirliği 1 projede Kimya Enstitüsü ile Gıda Enstitüsü işbirliği devam etmektedir. - Gıda Enstitüsü ve Ulusal Metroloji Enstitüsü (UME) ile ortak yapılacak proje için ön hazırlık çalışmaları başlamıştır. - Gıda Enstitüsü'nde AB 7 ÇP kapsamında iki proje başlamıştır. - TÜBİTAK TÜSSİDE’de düzenlenen 2 çalıştayda TÜBİTAK Enstitülerinin (Malzeme Enst., Kimya Enst., Enerji Enst.) sanayi ve Ar-Ge kuruluşlarının ve çeşitli üniversitelerin katılımı ile öncelikli çalışma alanlarının belirlenmesi konularında toplantılar gerçekleştirilmiştir. 1007 (110G131) PERİDSİS Projesi çalışmaları Malzeme Enstitüsü ve Enerji Enstitüsü tarafından ortaklaşa yürütülmektedir. Malzeme Enstitüsü’nün yüklediği “Hasara uğramış borularda malzemelerin karakterizasyonu ve hasar nedenlerinin araştırılması” konusu çalışılmaktadır. - Sonoboy Projesi kapsamında Malzeme Enstitüsü, TÜBİTAK BİLGEM ve TÜBİTAK BTE ile ortak proje yürütülmüş ve 18 Kasım 2011 tarihinde sonuçlandırılmıştır. - Otomotiv sektörü projesi kapsamında Malzeme Enstitüsü ile Enerji Enstitüsü tarafından rapor hazırlanmıştır.					
Y3.1.7	Üniversite, sanayi ve/veya kamu kuruluşlarının veya bireysel araştırmacılar arasındaki Ar-Ge işbirliklerini teşvik eden mekanizmalarının daha işlevsel hale getirilmesi					
	Eylem: Üniversiteler ve kamu araştırma enstitüleri ile özel sektörün biraraya getirilmesi için eşgüdüm/danışmanlık sistemlerinin kurulması; proje pazarlarının kurulması	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Üniversiteler, kamu araştırma enstitüleri	2011-2012	D	
	Gelişme: Eylem faaliyeti kapsamında; TOBB Sektör Meclisleri temsilcileri konu hakkında bilgilendirilmiş, bilgilendirme sonucu sektör meclisleri temsilcileri görüşleri toplanmaya başlanmış, raporlama çalışmaları devam etmektedir. Öte yandan; YOİKK Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları ve Ar-Ge Teknik Komitesi çalışmaları doğrultusunda, üniversite-sanayi işbirliğini iyileştirecek çeşitli eylem maddelerinin başarısı, söz konusu eşgüdüm/danışmanlık sistemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi açısından önem arz etmektedir.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y3 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Mevcut "Teknoloji Platformları"nın işlevselliğinin artırılması Gelişme: - TÜBİTAK İŞBAP destekli Fotovoltaik, Elektrik-Elektronik, Otomotiv ve Gıda Teknoloji Platformları çalışmalarına başlamıştır. Teknoloji platformlarının oluşturulmasında özel sektörden etkin bir görüş alma platformunun oluşturulması ve bu platformlar tarafından üretilecek çıktıların sektörel Ar-Ge ve yenilik politikalarının oluşturulmasında girdi olarak kullanılması hedeflenmiştir. - TÜBİTAK sekreteryasında Enerji, Gıda, Makine-İmalat, Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Otomotiv ve Su alanlarında, kamu, özel sektör, akademi ve ilgili STK'lardan üst düzey katılımın sağlandığı "Üst Düzey Önceliklendirme Grupları" oluşturulmuştur. Bu önceliklendirme gruplarının hedefi Teknoloji Platformlarının oluşturulmasının ana amacı olan TÜBİTAK'ın destekleyeceği alanlar için sektörel bilgi sağlanmasıdır. - Gerçekleştirilen toplantılarda yapılan önceliklendirme neticesinde elde edilen çıktılar doğrultusunda TÜBİTAK 31 konuda³ hedef odaklı çağrıya çıkmıştır. - Teknoloji platformlarından beklenen çalışmalar platform üyesi özel sektör temsilcilerinin de katılımıyla Üst Düzey Önceliklendirme Grupları tarafından gerçekleştirilmiştir. Benzer uygulamalarla, sanayiden görüş alma mekanizmalarının kullanımı ve geliştirilmesi sürekli bir şekilde daha etkin olarak devam edecektir. - İstenen amaca ulaşılmış olup eylem tamamlanmıştır.	TÜBİTAK		2011 - 2013		T
Y3.1.8	Yerel kaynak ve yetkinliklerden küresel ölçekte katma değer üretecek araştırmaların desteklenmesi					
	Eylem: İllerin sahip olduğu değer ve birikimleri, yerel paydaşların bir araya gelerek ortak çalışmalar yürütebilecekleri sürekli ve dinamik bir işbirliği zemini oluşturulmasının sağlanması (İl Yenilik Platformları) Gelişme: 2011 yılı birinci proje çağrı dönemi sonucu desteklenmesine karar verilen Aydın, Diyarbakır, Elazığ, Hatay ve Siirt illerinin proje bütçeleri karşılıklı görüşmelerle değerlendirilmiş ve son haline getirilmiştir. - Bu illere ait proje sözleşmeleri hazırlanmış ve yürütücülere iletilmiştir. - Projelerin sözleşmeleri imzalanarak yürürlüğe alınmıştır.	TÜBİTAK	Kalkınma Bakanlığı, Üniversiteler, İçişleri Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	2011 - 2012		T

³ 15 Temmuz 2012 itibarıyla

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y3 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: İl Millî Eğitim Müdürlükleri bünyesinde kurulan İl Ar-Ge Birimleri ile Ar-Ge desteklerinin duyurulması ve koordinasyonun sağlanmasına yönelik çalışmaların yürütülmesi	Millî Eğitim Bakanlığı	TÜBİTAK, İl Özel İdareleri, Belediyeler	2011 - 2016	D	
Gelişme: - Merkez Birimler tarafından yürütülen çalışmalarda beklenen uyumu yakalamak ve yetişmiş insan kaynağını en iyi şekilde kullanmak üzere 2008 yılında Stratejik Planlama, Toplam Kalite Yönetimi, Proje ve Okul Geliştirme Çalışmaları gibi ortak paydaları eğitim ve yönetimde etkinlik verimliliği artırmak olan çalışmalar Ar-Ge Çalışmaları adı altında birleştirilip 2008/68 nolu Genelge ile İl Millî Eğitim Müdürlüklerinde strateji geliştirme şube müdürlüklerine bağlı olarak Ar-Ge birimleri kurulmuştur. - Ar-Ge birimlerinin kurulmasının temel amacı, özü itibariyle ortak paydası büyük olan faaliyet ve projelerde tekrarların önlenmesi, insan ve madde kaynağının etkin ve verimli kullanılması, uzmanlık, tecrübe ve birikimin yerinde kullanılması için çalışmaların tek elden aynı ekip tarafından yürütülmesini sağlamaktır. Ayrıca, özünde planlama, stratejik yönetim, idareyi geliştirme, hizmetlerin niteliğini iyileştirme, kapasite geliştirme ve dolayısıyla kurumsal değişimi yakalama olan çalışmaları birleştirmektedir. 2010 yılında “Millî Eğitim Müdürlükleri Ar-Ge Birimleri Yönergesi” ile il Ar-Ge birimlerine kurumsal bir kimlik tanınmış ve çalışmalarının ortak bir mevzuatla yürütülmesi sağlanmıştır. - İl Ar-Ge Birimleri kuruldukları tarihten bu yana Avrupa Birliği, Kalkınma Bakanlığı, TÜBİTAK gibi kurumların proje ve desteklerinden yararlanılması ve stratejik planlama anlayışının en alt birime kadar yaygınlaştırılması çalışmalarında ön plana çıkarak bu alanda diğer kamu kurum kuruluşlarına önderlik edecek duruma gelmişlerdir. - İl Ar-Ge birimlerinin, araştırma ihtiyacı bulunan her türlü yazılım ve projede çok büyük katılımları ve destekleri olmuştur. Birim personeli başta Strateji Geliştirme Başkanlığı olmak üzere İnsan Kaynakları, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri ve Temel Eğitim Genel Müdürlükleri ile diğer birçok merkez birimi tarafından uzun bir süreçte, hizmetiçi eğitimden geçirilerek alanda yetiştirilmişlerdir. 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığımızın teşkilat yapısı ve görevlerinde köklü değişiklikler yapılmış ve bu doğrultuda Ar-Ge Birimleri Yönergesi'nin güncellenmesi çalışmalarına başlanılmıştır. Oluşturulan ön taslak, paydaşların (Merkez ve Taşra Birimleri) görüş ve önerilerine sunulmuştur. Birimler tarafından gönderilen görüş ve önerilerin taslak metne işlenmesinin ardından her düzeyden tarafların yer alacağı bir çalıştay ile metne son halinin verilmesi planlanmaktadır.						

Y3 - Bölüm 2: Çok Ortaklı ve Çok Disiplinli Ar-Ge ve Yenilik İşbirliği Kültürünün Artırılması Stratejik Amacı Kapsamında Türkiye’de Diğer Gelişmeler

‘Çok Ortaklı ve Çok Disiplinli Ar-Ge ve Yenilik İşbirliği Kültürünün Artırılması’ stratejik amacı kapsamında doğrudan ilişkili olarak Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ve KOSGEB’in destek mekanizmaları bulunmaktadır. Ayrıca, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK, KOSGEB, TTGV, Kalkınma Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı’nın destek mekanizmalarından 20’si dolaylı olarak bu stratejik amaca hizmet etmektedir.

Ülkemizde çok ortaklı ve çok disiplinli Ar-Ge işbirliği kültürünün yaygınlaştırılması kapsamında akademinin, özel sektörün ve kamu araştırma enstitülerinin doğrudan kullanabileceği destekler aşağıda sunulmaktadır:

- TÜBİTAK - Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi Projeleri (İŞBAP)
- TÜBİTAK - Proje Pazarları Destekleme Programı
- TÜBİTAK - Bilimsel İşbirliğine Yönelik Etkinlikleri Destekleme Programı
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Sanayi Tezleri (SAN-TEZ) Programı
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri
- KOSGEB - İşbirliği-Güçbirliği Destek Programı yer almaktadır.

Dolaylı olarak anılan stratejik amaca hizmet eden destekler de aşağıda sunulmaktadır.

- TÜBİTAK - Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı
- TÜBİTAK - KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı
- TÜBİTAK - KOBİ Yararına Teknoloji Transfer Desteği
- TÜBİTAK - Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı
- TÜBİTAK - İkili Anlaşmalar Kapsamındaki Projeler
- TÜBİTAK - Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı
- TÜBİTAK - Hızlı Destek Programı
- TÜBİTAK - Kamu Kurumları Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu
- KOSGEB - TEKMER
- TTGV - Teknoloji Geliştirme Projeleri
- TTGV - İleri Teknoloji Projeleri Desteği
- Maliye Bakanlığı - Ar-Ge Vergi Teşvik Yasası
- Kalkınma Bakanlığı - Araştırmacı Yetiştirme ve Sanayi Doktora Programı
- Uluslararası destek programları kapsamında ise
 - 7.ÇP İşbirliği Özel Programlar
 - 7.ÇP Kapasiteler Özel Programı-Bilgi Bölgeleri
 - 7.ÇP Kapasiteler Özel Programı-Araştırma Potansiyeli Programı
 - 7.ÇP KOBİ Yararına Araştırmalar
 - 7.ÇP Marie Curie Burs Programı-Marie Curie Sanayi-Akademi İşbirliği Programı

A. Y3 Stratejik Amacına Doğrudan Hizmet Eden Destekler

Y3 Stratejik Amacına Doğrudan Hizmet Eden TÜBİTAK Destekleri

Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi Projeleri (İŞBAP)

Programın amacı, ulusal ve uluslararası kurum, kuruluş, birim ve gruplar arasında temel bilimler, mühendislik, sağlık bilimleri, sosyal bilimler ve ilgili teknoloji dallarında, özellikle ülkemizin bilim ve teknoloji stratejileri çerçevesinde gelişimini sağlamak için, ilgili taraflar arasında işbirliğini oluşturmak, artırmak ve bunların somut sonuçlara yönelmesi maksadıyla önerilecek işbirliği ağlarının ve platformların kurulmasını desteklemektir.

Yıllar itibarıyla 1301 - Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi Projeleri (İŞBAP) Destekleme Programı'na ait veriler Tablo 59'da yer almaktadır.

Tablo 59. 1301 - Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi Projeleri (İŞBAP) Destekleme Programı Verileri

	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**
Önerilen Proje Sayısı	7	16	9	10	22	2	20
Desteklenen Proje Sayısı	4	4	1	1	3	4	8
Desteklenen Bütçe ***	5,5	1,3	0,7	0,3	1,3	2,1	2,5
Devam Eden Proje Sayısı	4	8	9	8	7	8	10
Sanayi İşbirliği Olan Desteklenen Proje Sayısı	1	-	1	1	2	-	4
Sanayi İşbirliği Olan Projelerin Destek Bütçesi***	0,3	-	0,6	0,7	1,3	-	0,9
Desteklenen Projelerdeki Araştırmacı Sayısı	5	-	-	-	22	35	25
Desteklenen Projelerdeki Bursiyer Sayısı	-	-	-	-	1	-	5
Yıllık Harcama Miktarı***	0,5	0,6	0,9	0,6	0,6	0,2	1

* 30 Haziran 2012 itibarıyla

**2012 yılı öngörüsü

*** 2012 sabit fiyatlarıyla, Milyon TL

İŞBAP Destekleme Programı kapsamında toplamda 2007-2012 yılları arası 66 proje önerisi yapılmış, 17 proje desteklenmiştir. İŞBAP kapsamında oluşturulan İl Yenilik Platformları çerçevesinde 2011 yılında 20 proje önerisi olmuştur. Bu önerilerden 5'i 2012 yılında desteklenmiş, 4 projenin sözleşmesi imzalanmıştır, bir projenin sözleşme imzalama aşaması devam etmektedir. Bu projelerle birlikte 2012 yılında Haziran sonu itibarıyla 8 proje devam etmektedir.

1011-Uluslararası Bilimsel Araştırma Projelerine Katılma Programı

Bilim insanlarımızın bilimsel çalışmaları için çok uluslu projelere katılımlarına destek vermektir. Yıllar itibarıyla 1011 - Uluslararası Bilimsel Araştırma Projelerine Katılma Programı'na ait veriler Tablo 60'ta yer almaktadır.

Tablo 60. 1011- Uluslararası Bilimsel Araştırma Projelerine Katılma Programı Verileri

	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**
Önerilen Proje Sayısı	3	4	15	12	1	1	10
Desteklenen Proje Sayısı	-	1	1	3	1	-	5
Desteklenen Bütçe***	-	0,4	0,1	0,5	0,2	-	0,5
Devam Eden Proje Sayısı	-	1	2	5	5	3	8
Sanayi İşbirliği Olan Desteklenen Proje Sayısı	-	-	-	-	-	-	1
Sanayi İşbirliği Olan Projelerin Destek Bütçesi***	-	-	-	-	-	-	0,3
Desteklenen Projelerdeki Araştırmacı Sayısı	-	1	-	6	-	-	10
Desteklenen Projelerdeki Bursiyer Sayısı	-	-	2	8	1	-	5
Yıllık Harcama Miktarı***	-	0,12	0,23	0,35	0,43	0,1	0,5

* 30 Haziran 2012 itibarıyla

**2012 Yılı Öngörüsü

*** 2012 sabit fiyatlarıyla, Milyon TL

1011- Uluslararası Bilimsel Araştırma Projelerine Katılma Programı kapsamında, programın başladığı yıldan 2011 yılı sonu itibarıyla toplam 35 başvuru yapılmış, 6 proje desteklenmiştir. 2012 Haziran sonu itibarıyla 3 proje devam edilmektedir.

Uluslararası Projeleri Destekleme Programı

Bilim ve teknoloji alanında çeşitli ülkelerle hükümetlerarası ya da kurumlararası düzeyde imzalanan ikili işbirliği anlaşmaları mevcuttur. Söz konusu anlaşmalar çerçevesinde ortak araştırma projeleri desteklenmektedir. Yıllar itibarıyla Uluslararası Projeleri Destekleme Programına ait veriler Tablo 61'de yer almaktadır.

Tablo 61. Uluslararası Projelere Ait Veriler

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**
Önerilen Proje Sayısı	134	124	153	122	215	236	441	354	355	128	395
Desteklenen Proje Sayısı	52	65	86	47	81	80	107	117	141	56	170
Desteklenen Bütçe***	2,0	2,5	10,5	3,4	14,5	14,3	21,3	20,7	30,3	7,7	35,0
Devam Eden Proje Sayısı	132	185	228	223	253	257	291	313	368	370	400
Sanayi İşbirliği Olan Desteklenen Proje Sayısı	1	-	3	4	2	2	6	2	2	1	3

Tablo 61. Uluslararası Projelere Ait Veriler (Devamı)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**
Sanayi İşbirliği Olan Projelerin Destek Bütçesi***	0,07	-	0,8	0,4	0,5	0,5	1,5	0,2	0,7	0,3	0,6
Desteklenen Projelerdeki Araştırmacı Sayısı	172	123	232	164	269	174	248	276	285	93	280
Desteklenen Projelerdeki Bursiyer Sayısı	-	9	24	42	62	76	355	258	226	57	270
Yıllık Harcama Miktarı***	1,3	1,6	3,0	3,2	4,8	10,3	17,5	18,4	24,1	9,8	30,0

* 30 Haziran 2012 itibarıyla

**2012 Yılı Öngörüsü

*** 2012 sabit fiyatlarıyla, Milyon TL

Uluslararası Projeleri Destekleme Programı kapsamında, 2003 yılında 134 proje başvurusu yapılmışken, 2011 yılına gelindiğinde proje başvuru sayısı 355 olmuştur. Benzer şekilde, 2003 yılında 52 proje desteklenirken 2011 yılında bu rakam 141 olmuştur. 2012 yılında Haziran sonu itibarıyla 128 başvuru olmuş, 56 proje desteklenmiştir. 370 proje devam etmektedir.

Proje Pazarları Destekleme Programı

1503 Proje Pazarları Destekleme Programı ile üniversite, araştırma kurumları ve sanayi kuruluşları arasında ortak Ar-Ge projelerinin oluşturulmasına yönelik ulusal teknolojik işbirliği platformları desteklenmektedir.

Bu tür teknolojik işbirliklerinde temel ilke; somut Ar-Ge düşünce ya da proje önerilerine sahip olup, bunları gerçekleştirmek için kendi yetenekleri dışında başka uzmanlık alanlarından katkıya gereksinim duyan, proje öneri veya sonuçlarına ilişkin talep varlığını araştırarak ya da arz edilen proje işbirliği önerilerine teknolojik veya finansal katkıda bulunmak isteyen üniversite, araştırma ve sanayi kuruluşlarından temsilcilerin bir araya gelerek aktif katılımları ile projelerini birbirlerine tanıtmaları yoluyla işbirliği olanaklarına ortam oluşturulmasıdır.

Ocak – 30 Haziran 2012 döneminde;

- Ege İhracatçı Birlikleri'nden 1,
- Mersin Üniversitesi'nden 1,
- T.C. İstanbul Aydın Üniversitesi'nden 1,
- Eskişehir Sanayi Odası'ndan 1,
- Yıldız Teknik Üniversitesi'nden 1,
- Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nden 1,
- Süleyman Demirel Üniversitesi'nden 1,
- Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nden 1,
- Ege Üniversitesi (EBİLTEM) Bilim Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi'nden 1,

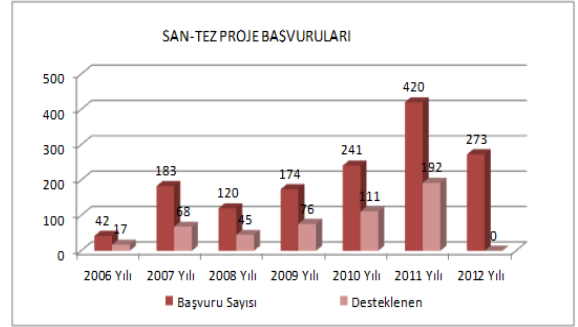
olmak üzere toplam 9 proje pazarı başvurusu gerçekleştirilmiş olup, 9 adedi de desteklenmiştir.

Y3 Stratejik Amacına Doğrudan Hizmet Eden Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Destekleri

Sanayi Tezleri (SAN-TEZ) Programı

Sanayi Tezleri (SAN-TEZ) Programı, 5 Temmuz 2007 tarih ve 26573 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Tezleri Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik” kapsamında yürütülmektedir.

SAN-TEZ Programı’nın amacı, üniversite-sanayi işbirliğinin kurumsallaştırılması ve üniversitelerimizde yapılan bilimsel çalışmaların ticarileştirilerek ülkemize katma değer yaratacak, uluslararası pazarlardaki rekabet gücünün artırılmasına katkı sağlayacak yeni ürün ve/veya üretim yöntemi geliştirilmesi, mevcut üründe ve/veya üretim yönteminde yenilik yapılması amacıyla sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenecek yüksek lisans ve/veya doktora tez çalışmalarının desteklenmesidir.

Şekil 21. SAN-TEZ Proje Başvuru ve Desteklenen Proje Sayıları

Yapılan değerlendirmeler sonucunda 2006-2012 yılı arasında toplam 1453 başvuru yapılmış ve bunlardan 609 tanesi desteklenmeye değer bulunmuştur. 1 Haziran 2012 tarihi itibarıyla desteklenen 609 projeden 457 tanesinin sözleşme imzalanmıştır. 2012 Yılı birinci döneminde yapılan proje başvurularının değerlendirmesi ise devam etmektedir. Sözleşme imzalan projelerin dönemsel ödemelerinin % 75'i Bakanlık, % 25'i proje ortağı firma tarafından karşılanmaktadır. SAN-TEZ Programı ile ilgili ayrıntılı bilgiler aşağıdaki tablolarda özetlenmektedir (Tablo 62-66).

Tablo 62. SAN-TEZ Programı için Ayrılan Ödenek ve Proje Bilgileri

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	Toplam
Proje Başvuru Sayısı	42	183	120	174	241	420	273	1453
Desteklenen Proje Sayısı	17	68	45	76	111	292	Devam ediyor	609
Ödenek Miktarı (Milyon TL)	6,6	13,3	17,8	22,7	25,6	32,1	61	179,1
Gerçekleşen Bakanlık Ödemesi (Milyon TL)	-	8,3	11,8	15,3	21,8	46,8	11,2	115,0

*1 Haziran 2012 İtibarıyla, 2012 yılı sabit fiyatlarıyla

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 63. SAN-TEZ Projeleri İçin Bakanlık ve Proje Ortağı Firma Katkıları/Ödemeleri (2006-2013)

2006-2013 Yılları İçin Yapılacak Katkılar (Milyon TL)		31 Mayıs 2012 Tarihine Kadar Yapılan Ödemeler (Milyon TL)	
Bakanlık	143,7	Bakanlık	103,2
Firma	48,5	Firma	33,1
Toplamı	192,2	Toplamı	136,3

* 1 Haziran 2012 İtibarıyla

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 64. Sözleşme İmzalanan Projelerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	Sayı	Üniversite	Sayı
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	İTÜ	29
Adnan Menderes Üniversitesi	1	İstanbul Üniversitesi	4
Afyon Kocatepe Üniversitesi	3	İzmir Ekonomi Üniversitesi	1
Akdeniz Üniversitesi	2	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	10
Aksaray Üniversitesi	1	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	5
Anadolu Üniversitesi	7	Karabük Üniversitesi	5
Ankara Üniversitesi	9	Karadeniz Teknik Üniversitesi	11
Atılım Üniversitesi	4	Karatay Üniversitesi	5
Bahçeşehir Üniversitesi	4	Kırıkkale Üniversitesi	7
Başkent Üniversitesi	1	Kocaeli Üniversitesi	15
Başkent Üniversitesi	1	Koç Üniversitesi	1
Bilecik Üniversitesi	1	Koç Üniversitesi	2
Bilkent Üniversitesi	8	Marmara Üniversitesi	1
Boğaziçi Üniversitesi	7	Melikşah Üniversitesi	3
Celal Bayar Üniversitesi	1	Mersin Üniversitesi	1
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	3	Namık Kemal Üniversitesi	6
Çankaya Üniversitesi	4	Niğde Üniversitesi	1
Çukurova Üniversitesi	19	Niğde Üniversitesi	1
Dokuz Eylül Üniversitesi	22	Okan Üniversitesi	1
Dumlupınar Üniversitesi	3	Ondokuzmayıs Üniversitesi	1
Düzce Üniversitesi	1	ODTÜ	43
Ege Üniversitesi	10	Osmangazi Üniversitesi	4
Ege Üniversitesi Ege Üniversitesi	19	Özyeğin Üniversitesi	1
Erciyes Üniversitesi	10	Sabancı Üniversitesi	11
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	1	Sakarya Üniversitesi	2
Fırat Üniversitesi	1	Selçuk Üniversitesi	14
Galatasaray Üniversitesi	1	Süleyman Demirel Üniversitesi	5
Gazi Üniversitesi	24	TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi	9
Gaziantep Üniversitesi	8	Uludağ Üniversitesi	16
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2	Yalova Üniversitesi	1
Gebze yüksek teknoloji Enstitüsü	6	Yeditepe Üniversitesi	11
Gülhane Askeri Tıp Akademisi	2	Yıldız Teknik Üniversitesi	14
Hacettepe Üniversitesi	26	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	2
İstanbul Aydın Üniversitesi	1		
Toplam			457

* 1 Haziran 2012 İtibarıyla

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 65. Sektör Bazında Yürütülen Projelerin Dağılımı

Sektörü	Proje Sayısı	Sektörü	Proje Sayısı
Ayakkabıcılık	2	Kimya	38
Bilgisayar ve İletişim Teknolojileri	15	Madencilik	1
Çevre	3	Makine İmalatı	61
Dayanıklı Tüketim Malları	16	Malzeme	2
Demir ve Demir Dışı Metaller	1	Medikal	41
Denizcilik	2	Metal Kaplamacılık	3
Dökümcülük	4	Orman Endüstrisi	1
Elektrik-Elektronik	37	Otomotiv Sanayi	22
Elektronik	1	Otomotiv Yan Sanayi	27
Enerji	16	Petrokimya ve Lastik Plastik	5
Gıda	18	Savunma Sanayi	20
Havacılık	5	Seramik-Refrakter	10
Hayvancılık	1	Tarım	19
İklimlendirme	3	Tekstil	38
İlaç Kozmetik	5	Telekomünikasyon	4
İmalat Sanayi	1	Yazılım	22
İnşaat	11	Yenilenebilir Enerji	2
Toplam			457

*1 Haziran 2012 İtibarıyla, **Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 66. Teknoloji Alanına Göre Sözleşme Yapılan SAN-TEZ Proje Dağılımı

Teknoloji Alanı	Sayı	Teknoloji Alanı	Sayı
Aydınlatma	2	Malzeme	42
Beslenme ve Gıda Teknolojisi	12	Medikal	25
Biyoteknoloji	20	Metal ve Yarı Metal Ürünler	5
Demiryolu Teknolojisi	1	Motor Taşıt Teknolojisi	15
Otomotiv Elektrik	8	Nanoteknoloji	7
Elektrik-Elektronik	18	Petrol ve Kimya Teknolojisi	4
Elektronik	27	Polimer Kimyası	8
Endüstriyel Teknoloji	13	Seramik	3
Enerji	10	Su Ürünleri	1
Enformasyon	21	Tarım	16
Farmosotik	7	Tarımsal Mekanizasyon	3
Genetik	2	Tasarım	3
İnşaat Teknolojileri	7	Tekstil Teknolojisi	24
Kimya	43	Soğutma Sistemleri	3

Tablo 66. Teknoloji Alanına Göre Sözleşme Yapılan SAN-TEZ Proje Dağılımı (Devamı)

Teknoloji Alanı	Sayı	Teknoloji Alanı	Sayı
Lazer Uygulama Teknolojileri	4	Uydu Anten Teknolojisi	1
Madeni Yağlar	1	Yakıt Pilleri	3
Makine	38	Yazılım	46
Çevre Teknolojileri	7	Yenilenebilir enerji	7
		Toplam	457

*1 Haziran 2012 İtibarıyla, **Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

5593 Sayılı Kanunun yayımlanmasını ve Destekleme Yönetmeliğinin yenilenmesini müteakip 2007 yılının Eylül ayında dönem ödemeleri yapılarak desteklenmeye başlanan projeler; 1 Haziran 2012 itibarıyla;

- ◆ 67 ayrı üniversitede,
- ◆ 34 ayrı sektörde,
- ◆ 42 ayrı teknoloji alanındadır.

Desteklenmesi uygun görülen 509 projeden sözleşme yapılan proje sayısı 457 olup, bu projelerden 85'i tamamlanmıştır.

Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri

5746 Sayılı Kanun ve 26953 Sayılı "Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği" kapsamında İşletmelerin; Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri hazırlayarak Kanunla sağlanan teşvik ve Muafiyetlerinden istifade edebilmeleri için Başvuru dokümanları hazırlanarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı internet sitesinde yayımlanmıştır. Yönetmeliğin yayımından 1 Haziran 2012 tarihine kadar 3 İşletme tarafından müracaat yapılmış olup, başvurunun Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri nitelikleri taşıması nedeniyle proje değerlendirmeye alınmamıştır.

Y3 Stratejik Amacına Doğrudan Hizmet Eden KOSGEB Destekleri

İşbirliği-Güçbirliği Destek Programı

Bu program ile KOBİ'lerin işbirliği-güçbirliği anlayışında bir araya gelerek "Ortak Sorunlara Ortak Çözümler" üretilmesi, KOBİ'lerin tedarik, pazarlama, düşük kapasite kullanımı, rekabet gücü zayıflığı, finansman başta olmak üzere tek başlarına çözümünde zorlandıkları birçok soruna çözüm bulunması, KOBİ'lerin bir araya gelerek kapasite ve rekabet gücü yüksek işletmelere dönüşmesi, Ölçek ekonomisinden yararlanılarak kaynak tasarrufu sağlanması, KOBİ'ler arasında ortaklık ve işbirliği kültürünün geliştirilmesi, amaçlanmaktadır. Program detayları aşağıdaki gibidir:

Tablo 67. İşbirliği Güçbirliği Destek Programı

2010		2011		2012*		Toplam	
İşletme Adedi	Destek Miktarı**	İşletme Adedi	Destek Miktarı**	İşletme Adedi	Destek Miktarı**	İşletme Adedi	Destek Miktarı**
3	1,6	46	13,3	44	9	71	22,8

*30 Haziran 2012 itibarıyla

**2012 Yılı Sabit Fiyatlarıyla, Milyon TL

B. Y3 Stratejik Amacına Dolaylı Hizmet Eden Destekler

Y3 Stratejik Amacına Dolaylı Hizmet Eden TÜBİTAK Destekleri

TÜBİTAK TEYDEB tarafından yürütülen Destek Programları kapsamında (1501, 1507 ve 1509); kuruluşların Ar-Ge kültürü ve Ar-Ge yapılanmasının oluşması, yenilikçi ürün ve teknoloji geliştirme yönünde yetkinliğin sağlanması, nitelikli işgücü istihdamının artırılması, yurtiçi ve yurtdışı yeni işbirliği ve açılım olanaklarının sağlanması amacıyla ortaklı proje başvuruları da yapılabilmektedir. Bu bağlamda, destek programlarına yapılan ortaklı proje başvurularına ilişkin bilgiler Tablo 68, Tablo 69 ve Tablo 70’te verilmiştir.

Tablo 68. TÜBİTAK TEYDEB 1501 Destek Programı Kapsamında Ortaklı Proje Başvurularına İlişkin Bilgiler

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Toplam (2005- Haziran 2012)	Toplam 1501 İçindeki Payı (2005- Haziran 2012) (%)
Ortaklı Önerilen Proje Başvuruları	11	15	23	19	18	12	26	15	139	2,4
Desteklenen Proje Sayısı	9	12	19	15	18	9	17	9,0	108	2,8
Verilen Hibe Destek Tutarı (Milyon TL) *	1,8	38,3	75,4	26,6	72,9	23,4	4,3	1,1	243,7	12,8

*2012 yılı sabit fiyatlarıyla

Tablo 69. TÜBİTAK TEYDEB 1507 Destek Programı Kapsamında Ortaklı Proje Başvurularına İlişkin Bilgiler

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Toplam (2005- Haziran 2012)	Toplam 1507 İçindeki Payı (2005-Haziran 2012) (%)
Ortaklı Önerilen Proje Başvuruları	6	6	8	5	10	4	39	0,8
Desteklenen Proje Sayısı	3	6	3	3	5	1	21	0,8
Verilen Hibe Destek Tutarı (Milyon TL) *	-	0,48	0,73	0,73	0,32	0,20	2,45	0,8

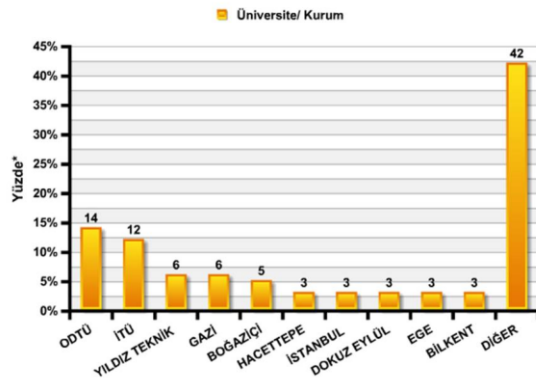
*2012 yılı sabit fiyatlarıyla

Tablo 70. TÜBİTAK TEYDEB 1509 Destek Programı Kapsamında Ortaklı Proje Başvurularına İlişkin Bilgiler

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Toplam (2005-Haziran 2012)	Toplam 1509 İçindeki Payı (2005-Haziran 2012) (%)
Ortaklı Önerilen Proje Başvuruları	-	4	10	15	12	4	45	21,4
Desteklenen Proje Sayısı	-	-	9	9	10		28	21,7
Verilen Hibe Destek Tutarı (Milyon TL) *	-	-	0,1	0,9	5,5	0,6	7,0	21,7

*2012 yılı sabit fiyatlarıyla

TÜBİTAK TEYDEB Destekleri Kapsamındaki Üniversite-Sanayi İşbirliği Faaliyetleri

Şekil 22. 1995-Haziran 2012 Yılları Arasında Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Destek Programları Kapsamında Projelerin Değerlendirme ve İzleme Süreçlerinde Görev Alan Hakemin Üniversitelere Göre Dağılımı

Teknoloji ve Yenilik Destek Programları kapsamında proje önerilerinin değerlendirilmesi ve desteklenen projelerin dönemsel faaliyetlerinin izlenmesi için üniversite ve araştırma kurumlarında görevli bilim insanlarıyla işbirliği yapılmaktadır. 2010 yılında 1.730 ve 2011 yılında 1.789, Ocak-30 Haziran 2012 tarihleri arasında ise 1.518 bilim insanı destek programlarının değerlendirme ve izleme süreçlerinde görevlendirilmiştir. Destek programları kapsamında bugüne kadar, 129 üniversiteden 3.979 farklı bilim insanı değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev almıştır. Ayrıca, Türkiye'nin farklı yerlerindeki bilim insanlarının kuruluşları yerinde değerlendirmek üzere ziyaret etmesi bilginin yayılmasına ve uzun vadede üniversite ve sanayi arasında kalıcı bağların oluşmasına katkıda bulunmaktadır. Değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev alan bilim insanlarının üniversitelere göre dağılımı Şekil 22'de verilmektedir.

Ayrıca, destek programlarınca, desteklenen projeler kapsamında kuruluşlar tarafından üniversitelerden alınan danışmanlık hizmet alım giderleri de desteklenmektedir (Tablo 71).

Tablo 71. TÜBİTAK TEYDEB Destek Programları Kapsamında Kuruluşlar Tarafından Alınan Üniversite Hizmet Alımına İlişkin Bilgiler¹ (Mart 2010- 31 Mayıs 2012)

TÜBİTAK TEYDEB Kapsamında Üniversiteden Alınan Hizmetlere İlişkin Akademik Danışmanlık Kullanılan Proje Sayısı		
	Proje Sayısı	Yüzde Dağılımı (%)
2010	240	14,8
2011	374	19,0
2012*	275	17
Toplam	678	19,4

* Mayıs 2012 itibarıyla

¹ Üniversitelerden Hizmet Alımı Bilgisi, TÜBİTAK TEYDEB Destek Programları Kapsamında, dönemsel olarak Mart 2010'dan itibaren online (çevrimiçi) alınmaya başlanmıştır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Destekleri

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu 6 Temmuz 2001 tarih ve 24454 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 2001 yılından itibaren uygulamaya konulan ve sanayicileri, araştırmacılar ve üniversiteler ile buluşturarak teknoloji yoğun üretime yönelik yeni ürün ve üretim yöntemleri geliştirmelerini sağlayacak bu Kanun kapsamında;

Mart 2012 itibarıyla 45 Teknoloji Geliştirme Bölgesi (Ankara 6, İstanbul 5, Kocaeli'de 4 olmak üzere; İzmir, Konya, Antalya, Kayseri, Trabzon, Adana, Erzurum, Mersin, Isparta, Gaziantep, Eskişehir, Bursa, Denizli, Edirne, Elazığ, Sivas, Diyarbakır, Tokat, Sakarya, Bolu, Kütahya, Samsun, Malatya, Urfa, Düzce, Çanakkale, Kahramanmaraş, Tekirdağ, Van ve Çorum illerinde) kurulmuştur. Bu bölgelerden 32'si faaliyete geçmiştir. Teknoloji Geliştirme Bölgelerine yönelik detaylı bilgi stratejik amaç Y2 bölümünde bulunmaktadır.

Maliye Bakanlığı Destekleri

Ar-Ge Vergi Teşvik Yasası: 5746 sayılı "Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun" kapsamında Türkiye'de faaliyet gösteren Ar-Ge Merkezleri, Kamu kurum ve kuruluşları ile uluslararası fonlardan desteklenen Ar-Ge Projeleri ve ortaklarından en az birisi Ar-Ge Merkezi bulunan bir işletme olmak üzere aynı veya değişik sektörde faaliyet gösteren işletmeler tarafından işbirliği içinde yürütülen ve bu işletmelerden birisi veya birkaçı tarafından fonlanan, Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri, Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından 12 Nisan 1990 tarihli ve 3624 sayılı Kanuna göre oluşturulan teknoloji merkezi işletmeleri ve Teknogirişim sermayesi desteğinden yararlananlara gerçekleştirdikleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri için teşvik ve istisnalar sağlanmaktadır. Detaylı bilgi stratejik amaç Y2 bölümünde bulunmaktadır.

KOSGEB Destekleri

Teknoloji Geliştirme Merkezleri (TEKMER) faaliyetlerine yönelik detaylı bilgi stratejik amaç Y2 bölümünde bulunmaktadır.

TTGV Destekleri

TTGV sanayi-sanayi işbirliklerine yönelik olarak 2006 yılında "Ortak Teknoloji Geliştirme Projeleri" (OTGP) adı altında yeni bir destek programı tasarlamış ve uygulamaya almıştır. Dikey ve yatay sanayi-sanayi işbirliklerine açık olan programda, büyük bir sanayi kuruluşunun tedarikçileriyle yapacağı bir ortak girişim ve/veya rekabet öncesi işbirliği kapsamında sanayi firmalarının ortak geliştireceği ürün ve proses çalışmaları desteklenmesi öngörülmüştür. 2007 yılında DTM-TTGV Koordinasyon Kurulu kararına göre OTGP Destek Programına başvuracak projelerin mevcut 98/10 sayılı Tebliğe ilişkin protokol kapsamında değerlendirilmesine karar verilmiştir. Ancak ortak proje olarak yeterli sayıda ve nitelikte başvurusu alınmadığı gözlenmiştir.

Öte yandan TTGV'nin sağladığı TGP, TPD, İTEP ve Çevre Destekleri kapsamında sanayi-sanayi işbirlikleri dolaylı olarak desteklenmektedir. Proje yürütülmesi esnasında kısmî teknoloji transferi, tasarım, imalat, test ve doğrulama kapsamında projeyi öneren kuruluşun diğer sanayi firmalarıyla ortak çalışmaları "Hizmet Alımı" harcamaları olarak destek kapsamına girmektedir. Desteklenen projeler kapsamında hizmet alımı yoluyla özel sektör tedarik amaçlı işbirliklerinin oranı %35 civarındadır.

TTGV'nin 2010 yılında başlattığı İTEP Destek Programı kapsamında birden fazla sanayi kuruluşunun konsorsiyum halinde yürüteceği proje çalışmalarına da destek sağlanabilmektedir. Proje sahibi sanayi kuruluşlarının, çalışmaları içerisinde uzman farklı sanayi kuruluşları ile işbirliği yapması, ve bu işbirliğini proje sonuçlarına yansıtabilme yeteneği projenin teknolojik yönünü güçlendirdiği gibi, daha yaygın bir etki yaratmaktadır. Bu noktada, İTEP Program Tasarım Dokümanı'nda ve Uygulama Esaslarında, işbirliğinden doğacak rekabet avantajlarının potansiyeline vurgu yapılmıştır.

30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla İTEP kapsamında desteklenen 4 proje olmuştur. Bu projelerin tümünde, projede kilit rol oynayacak bazı altyapıların geliştirilmesi (makine, cihaz, yazılım, tasarım, modelleme gibi) ve gerekli test/deneylerin gerçekleştirilmesi kapsamında sanayi-sanayi işbirliklerine örnek oluşturabilecek yapılar bulunmaktadır.

Tablo 72. TTGV Kullandırılmaları*

Yıllar	Ar-Ge Destekleri (TGP+İTEP)	Ticarileştirme Destekleri	Çevre Destekleri (ÇPD + OTİM)
2000	56,1	-	5,1
2001	43,1	-	5,0
2002	25,0	-	14,5
2003	38,5	-	4,6
2004	39,5	-	2,0
2005	31,9	-	1,2
2006	41,4	-	2,4
2007	36,8	1,2	4,3
2008	42,6	1,9	4,5
2009	43,2	1,0	4,0
2010	30,0	-	3,0
2011	23,1	-	5,1
2012**	5,3	-	1,9
Toplam	456,5	4,1	37,6
2012 (Yılsonu tahmin)	6,0	0,0	2,5

*2012 yılı sabit fiyatlarıyla, Milyon TL

** 30 Haziran 2012 itibarıyla

Kalkınma Bakanlığı Destekleri

Araştırmacı Yetiştirme ve Sanayi Doktora Programına yönelik detaylı bilgi stratejik amaç Y1 bölümünde bulunmaktadır.

Stratejik Amaç Y4-Ulusal Yenilik Sistemi İçerisindeki KOBİ'lerin Rolünün Güçlendirilmesi

Y4 - Bölüm 1: UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y4 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç Y4	Ulusal Yenilik Sistemi İçerisindeki KOBİ'lerin Rolünün Güçlendirilmesi					
Amaç Y4.1	Daha çok KOBİ'nin Ar-Ge ve yenilik yapanlar halkasına eklenmesi					
Y4.1.2	Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini kendi bünyesinde gerçekleştiren KOBİ'lerin üniversite ve araştırma kurumlarıyla ortak proje üretme kapasitesinin artırılması					
	Eylem: Proje fikrinin belirlenmesi, projenin geliştirilmesi ve proje yönetimi konularında KOBİ'lere yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin geliştirilip KOBİ'lere sunulması	TÜBİTAK MAM TÜBİTAK TÜSSİDE	KOSGEB ve ilgili odalar	Sürekli	D	
	Gelişme: - Kurumların Ar-Ge projeleri yönetimi ve danışmanlık faaliyetlerini içeren bir modelin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda; - Görevlendirmeler yapıp model geliştirme çalışmalarına başlanmıştır. - Projeye dair yol haritası belirlemek amacıyla tarafların çalışma takvimlerine uygun toplantılar planlanmıştır. - Bunun yanı sıra, KOBİ'lerdeki proje yetkinliklerinin artırılması amacıyla aşağıdaki başlıklarda çeşitli çalıştay / seminer / eğitimler düzenlenmiştir. - Management and Control of Mycotoxins in Cereal Industry - Bal Analizleri Eğitimi - Arız sütü analiz metotları ve kansere karşı arı ürünlerinin geleceği çalıştay - Uygulamalı HPLC Eğitimi - Peynirlerde aflatoksin M1 analizi eğitimi - Uygulamalı Mikrobiyoloji eğitimi - Mikrobiyolojik metot validasyonu eğitimi - UNISWORK-Occurence prevention and control of mycotoxins in cereal during pre-harvest period - Fındıkta Aflatoksin sorunu eğitimi - GMBE, 2012 BİO Boston toplantısına, Türkiye'deki biyoteknoloji sektörünün temsilcisi, 12 firma ile birlikte katılmıştır. Bu fuar kapsamında ilgili firma temsilcileriyle görüşmeler yapılarak, kendilerine GMBE'nin sunabileceği destekler hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır. - Ayrıca, TÜBİTAK MAM'ın özel sektöre sunmuş olduğu hizmetler ışığında, KOBİ'ler özelinde özel sektörle iş birliği projeleri geliştirilmesi sürecinde çeşitli firmalarla iş birliği görüşmeleri yapılmıştır: - Linerji Enerji Mühendislik ve Müşavirlik A.Ş., Altaca Çevre Teknolojileri ve Enerji Üretim A.Ş., Duduoğlu Çelik, Çelik Halat Tel. San. A.Ş., UMDE Mühendislik Müteahhitlik Tic. Ltd. Şti., MİMSAN Mak. İnş. San. Tic. Ltd. Şti. firmaları ile görüşülerek proje fikirleri geliştirilmiş ve proje teklifleri hazırlanmıştır. - Duduoğlu Çelik, Altaca Çevre Teknolojileri ve Enerji Üretim A.Ş. ile UMDE Mühendislik Müteahhitlik Tic. Ltd. Şti. firmalarıyla 3 proje sözleşmesi imzalanmıştır.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y4 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Y4.1.3	KOBİ'lerin teknoloji yönelimi ve yönetimi yeteneğinin geliştirilmesi					
	Eylem: KOBİ'lerin mevcut durumu değerlendirerek geleceği planlamalarına yönelik olarak eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin geliştirilmesi ve sunulması	TÜBİTAK MAM TÜBİTAK TÜSSİDE	KOSGEB ve ilgili odalar	sürekli	D	
	Gelişme: KOBİ'lerin yenilikçilik ve stratejik planlama kabiliyetlerini arttırmak için, TÜBİTAK TÜSSİDE - KOSGEB işbirliği ile bir model geliştirilmesi hedeflenmiştir. İşbirliği çalışmalarına hazırlık yapılmıştır. KOBİ'lerin geleceği planlamaları ve girişimcilik yetkinliklerinin geliştirilmesi hususlarında gerçekleştirilen/planlanan faaliyetler örtüşmektedir. Bu sebeple, "KOBİ Akademi Projesi" bu eylemin gerçekleştirilmesine de hizmet edecektir.					
	Eylem: KOBİ'lerin girişimcilik yetkinliklerinin iyileştirilmesi amacıyla "KOBİ Akademi Projesi"nin gerçekleştirilmesi	TÜBİTAK TÜSSİDE	KOSGEB	2012-2016	D	
	Gelişme: KOBİ'lerin yenilikçilik ve stratejik planlama kabiliyetlerini arttırmak için, TÜBİTAK TÜSSİDE - KOSGEB işbirliği ile bir model geliştirilmesi hedeflenmiştir. İşbirliği çalışmalarına hazırlık yapılmıştır.					
Y4.1.4	KOBİ Ar-Ge ve yenilik destekleri ile fikri ve sınai mülkiyet hakları konusunda bilgiye ulaşımının kolaylaştırılması, bilgilendirme faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve çeşitlendirilmesi					
	Eylem: KOBİ'lerinin yenilik kapasitelerinin geliştirilmesine ilişkin Hezarfen Projesinin yaygınlaştırılması	Türk Patent Enstitüsü	Kocaeli Sanayi Odası, KOSGEB, Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu	2011 - 2012	D	
	Gelişme: - Türk Patent Enstitüsü tarafından Ankara'daki medikal cihaz ve alet üretimi konusunda faaliyet gösteren işletmelerin inovasyon ve Ar-Ge yönetimi kapasitelerini geliştirmek, sınai mülkiyet haklarının kullanımını artırmak ve işletmeleri ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak amacıyla Hezarfen Medikal Ankara Projesini hazırlanmış ve projeye Ankara Kalkınma Ajansından mali destek sağlanmıştır. Türk Patent Enstitüsü ile Ankara Kalkınma Ajansı arasında 21 Aralık 2011 tarihinde sözleşme imzalanmış, 10 Nisan 2012'de açılış toplantısı gerçekleştirilmiştir. - Hezarfen Medikal Projesinin tanıtımını yapmak ve Ankara'daki medikal firmalarla etkin iletişim kurmak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşları (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, TÜBİTAK, KOSGEB, Ankara Kalkınma Ajansı, TTGV, Hacettepe Teknokent) ile sivil toplum kuruluşlarının (Sağlık İşverenleri Sendikası) katılımıyla iki defa Koordinasyon Toplantısı yapılmıştır. - Hezarfen Medikal Ankara Projesi kapsamında Ankara'da faaliyet gösteren medikal firmaları için sırasıyla Mayıs ayı içerisinde "inovasyon ve sınai haklar eğitimi", "patent ve patent veri tabanları" ve "Ar-Ge destekleri ve başvuru hazırlama" konularında birer günlük sertifikalı eğitimler düzenlenmiştir. - Ayrıca, projeye kayıt yaptıran 16 firmaya "inovasyon kapasitelerinin ölçülmesi ve kıyaslama", "inovasyon proje seçimi" ve "teknik bilinen durumuna ilişkin araştırma raporu hazırlanması" konularında danışmanlık hizmeti verilmiştir.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y4 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Ar-Ge destek programları hakkında bilgilendirme ve başarı örneklerinin hedef kitleye aktarılması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	TÜBİTAK, TOBB, Sanayi ve Ticaret Odaları, Sanayi Sektörünü Temsil eden Dernek ve Sivil Toplum Kuruluşları	2011 - 2016	D	
	Gelişme: BSTB tarafından üniversiteler ve sanayi sektörünü temsil eden odalar ve sivil toplum kuruluşları tarafından düzenlenen toplantılara katılım sağlanmakta ve Ar-Ge destekleri hakkında bilgilendirme sunumları yapılmaktadır. 2012 yılında 38 değişik etkinlikte sunum yapılmıştır.					

Y4 - Bölüm 2: Ulusal Yenilik Sistemi İçerisinde KOBİ'lerin Rolünün Güçlendirilmesi Kapsamında Türkiye'deki Diğer Gelişmeler

A. TÜBİTAK Destekleri

1507 - TÜBİTAK KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı

Ülkemizdeki tüm işletmelerin %98'ini oluşturan KOBİ'lerin araştırma, teknoloji geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile verimliliklerini artırmaları ve katma değeri daha yüksek ürün ve hizmetlere yönelmelerini teşvik etmek amacıyla 16 Mart 2007 tarihinde 1507 - TÜBİTAK KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı başlatılmıştır. Program kapsamında sağlanacak desteklerle KOBİ'lerin, daha rekabetçi olma yönünde, kurumsal araştırma teknoloji geliştirme kültürüne sahip olmaları, ulusal ve uluslararası destek programlarında daha etkin yer almaları hedeflenmektedir.

Bu program ile yeni bir ürün üretilmesi, mevcut bir ürünün geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında TÜBİTAK tarafından %75 oranında hibe şeklinde mali destek sağlanmaktadır. Programa ilişkin veriler Tablo 73'te verilmiştir.

Tablo 73. TÜBİTAK 1507 – KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı Başvuru Sayıları

	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2012**	Toplam**
Proje Başvuru Sayısı	578	1.192	1.024	939	854	496	970	5.083
Firma Sayısı	536	1.097	946	848	773	473	870	-
Yeni Firma Sayısı		945	715	605	571	335	630	3.171
Karar Verilen Proje Sayısı (Yıl İçerisinde)	225	1.100	1.185	1.013	851	425	-	4.799
Destek Kararı Verilen	162	641	597	516	512	272	555	2.700
Desteklenmeyen	63	459	588	497	339	153	-	2.099
Sonuçlanan Proje Sayısı	-	76	413	497	399	237	-	1.622
Ödenen Destek Tutarı ***	-	20,9	91,4	75,1	79,6	34,2	77,8	301,3

* 30 Haziran 2012 itibarıyla; ** 2012 yılsonu öngörüsü *** 2012 Sabit Fiyatlarıyla; Milyon TL

1505-TÜBİTAK KOBİ Yararına Teknoloji Transferi Destek Programı

Ulusal Yenilik Sistemi içerisindeki KOBİ'lerin rolünün güçlendirilmesine yönelik olarak tasarlanan, 1505 TÜBİTAK KOBİ Yararına Teknoloji Transferi Destek Programı ile üniversite/kamu araştırma merkez ve enstitülerindeki bilgi birikimi ve teknolojinin, Türkiye'de yerleşik ve proje sonuçlarını Türkiye'de uygulamayı taahhüt eden kuruluşların ihtiyaçları doğrultusunda, ürüne ya da sürece dönüştürülerek sanayiye aktarılması yoluyla ticarileştirilmesine katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Program kapsamında; müşteri kuruluş olarak anılan özel sektör kuruluşu ve yürütücü kuruluş olarak anılan üniversite ya da kamu araştırma merkez ve enstitüsü bir işbirliği sözleşmesi imzalayarak, bu sözleşme çerçevesinde yürütücü kuruluş tarafından yapılacak; yeni bir ürün üretilmesi, mevcut bir ürünün geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi projeleri TÜBİTAK ve müşteri kuruluş tarafından finanse edilmektedir.

1 Ocak - 30 Haziran 2012 döneminde programa, 10 proje başvurusu yapılmıştır. 4 projenin ön değerlendirme süreçleri devam etmektedir. Aynı dönem aralığında, program kapsamında 3 proje için destek kararı verilmiştir.

KOBİ'lerin TÜBİTAK TEYDEB Destek Programları İçindeki Yeri

KOBİ'ler, 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı'na ilk iki projeleri için başvurabildiği gibi, tüm destek programlarına da başvurabilmektedir. 2004-2011 yılları arasında, Destek Programları kapsamında; proje başvurusu yapan firmaların ölçeğine bakıldığında, KOBİ ölçekli firmaların oranı 2004 yılında %79 iken, 2011 yılı sonunda %84'e yükselmiştir. Bu oran, 30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla da %84 olarak görünmektedir. KOBİ ölçekli firmalardan gelen proje başvurularının oranı ise, 2004 yılında %68 iken, 2011 yılsonu itibarıyla %79'a yükselmiştir. 30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla ise bu oran %76 olmuştur. Söz konusu dönem itibarıyla, tüm Destek Programları kapsamında, KOBİ ölçekli firmalara verilen hibe destek tutarının oranı 2004 yılında %42 iken, 2011 yılı sonunda %58 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran 1 Ocak - 30 Haziran 2012 döneminde %68 olarak gerçekleşmiştir.

TEYDEB Destek Programları kapsamında, 2012 yılında, 30 Haziran 2012 itibarıyla 421 firma, 443 proje ile ilk kez TEYDEB destek programlarına başvuru yapmış olup, 143 firmanın 147 projesi desteklenmiştir. Destek Programları kapsamında ilk kez başvuru yapan firmalara ilişkin veriler Tablo 74'te verilmiştir.

Tablo 74. TÜBİTAK Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Destek Programlarına İlk Kez Başvuru Yapan Firmalara İlişkin Veriler

	1501	1505	1507	1509	Toplam (2012*)
İlk kez Proje Başvurusu Yapan Firma Sayısı	72	9	335	5	421
KOBİ	55	9	335	5	404
Büyük	17	-			17
İlk kez Başvuru Yapan Firma Proje Sayısı	82	10	356	5	443
KOBİ	62	10	356	5	423
Büyük	20	-	-	-	20
Destek Kararı Verilen	26	3	116	2	147
KOBİ	20	3	116	2	141
Büyük	6	-	-	-	6

*30 Haziran 2012 itibarıyla

TÜBİTAK TEYDEB Tarafından Yürütülen Programlardaki İyileştirmeler

Destek Programları kapsamında desteklenen projelerin sonuçları değerlendirilerek, firmaların yaşadığı sorunları asgari düzeye indirebilmek ve programdan amaçlanan teknolojik-ekonomik etkileri artırmak amacıyla program mevzuatında iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir.

TÜBİTAK Bilim Kurulu'nun 7 Nisan 2012 tarihli ve 207 sayılı toplantısı ile 5 Mayıs 2012 tarih ve 208 sayılı toplantısında alınan kararlar gereğince;

- 1507 kodlu TÜBİTAK KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı Uygulama Esaslarında,
- 1501 kodlu TÜBİTAK Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Uygulama Esaslarında,
- 1505 kodlu Üniversite-Sanayi İşbirliği Destek Programı Uygulama Esaslarında,

değişiklikler yapılmış ve uygulama esasları yeniden düzenlenmiştir. Maddelerde yapılan başlıca değişiklikler şunlardır;

Hem 1501 hem 1507 Programlarında;

- KOBİ'lerin başarıyla tamamlanan projelerinde; proje fikrini çıkaran ve proje boyunca kuruluştaki çalışan, fikir sahibi araştırmacıya 7.500 TL teşvik ödülü verilmesi uygulaması başlatılmıştır.

1507 Programında;

- Mevcut uygulamada 1507 Programının %75 oranındaki hibe desteğinden en fazla ilk iki projesi için yararlanabilen KOBİ'lere, –en az ikisi ortaklı başvuru olmak kaydıyla- ilk beş projelerinde programdan destek alabilme hakkı tanınmıştır.
- Yeni yapılacak başvurularda, proje bütçesi üst sınırı 400.000 TL'den 500.000 TL'ye çıkarılmıştır.
- 1512 TÜBİTAK Bireysel Girişimcilik Aşamalı Destek Programı kapsamında kurulmuş veya 5746 sayılı kanun kapsamında Teknogirişim Sermayesi Desteği'nden yararlanmış KOBİ'lerin bu programa ilk başvurularında; başvuruların özel kriterlerle değerlendirilmesi, desteklenen projelere bütçenin %10'u kadar genel gider ödenmesi, birden fazla transfer ödemesi (ön ödeme) yapılabilmesi gibi avantajlar sağlanmıştır.

1501 Programında;

- Yüksek bütçeli (> 10 Milyon TL) proje başvurularında, proje kapsamında bütçenin en az %7'si kadar KOBİ'lerle ve en az %3'ü kadar Üniversitelerle/Kamu Araştırma Merkez ve Enstitüleri ile işbirlikleri yapma zorunluluğu getirilmiştir.
- Projelerin Dönemsel Destek Oranını belirlemede esas alınan ve ulusal hedeflerimiz açısından da önemli olan; firmalar arası "ortak proje yapma", ülke "öncelikli alanlarında" proje yapma, "üniversite-sanayi işbirlikleri"ni artırma, özel sektörün "Ar-Ge harcamaları"nı artırma gibi, "İlave Destek"lere konu parametrelere daha fazla önem ve özendiricilik kazandırmak üzere, temel destek oranı ile destek oranı üst sınırı arasındaki fark artırılmıştır.
- İlave desteğe konu parametrelerin kapsamı ve etkinlik katsayıları artırılmıştır. Yeni düzenleme ile ortaklı projelere, öncelikli alanlardaki projelere, gelir tablosu ve bilançosunda Ar-Ge gideri kayıtlı olan firmaların projelerine, Üniversite/Kamu Araştırma Merkez ve Enstitüsü işbirliği içeren projelere ve özellikle toplam giderleri içinde personel gideri oranının yüksek olduğu mikro ve küçük ölçekli KOBİ'lerin projelerine avantajlar sağlanmıştır.
- Proje başvurusu sırasında ön koşul olarak değerlendirilen, firmaların gelir tablosu ve bilançosuna dayanan başvuru kriterleri (rasyo) kaldırılmıştır.
- Yeminli Mali Müşavirlik Proje Harcamaları Değerlendirme ve Tasdik Raporu Giderleri de desteklenen harcamalar kapsamına alınmıştır.

1505 Programında;

- Mevcut durumda yalnız KOBİ'lerin müşteri kuruluş olabildiği Destek Programı, KOBİ ve büyük her ölçekteki sermaye şirketinin başvurusuna açılmıştır.
- "KOBİ Yararına Teknoloji Transferi" olan destek programının adı "Üniversite-Sanayi İşbirliği Destek Programı" olarak değiştirilmiştir.
- Yeni yapılacak başvurularda, proje bütçesi üst sınırı 300.000 TL'den 1.000.000 TL'ye, proje süresi üst sınırı 18 aydan 24 aya çıkarılmıştır.
- Müşteri Kuruluş KOBİ ise bütçenin %75'i, büyük ölçekli ise bütçenin %60'ı TÜBİTAK tarafından karşılanacak şekilde düzenleme yapılmıştır.
- "Dönem" tanımı değiştirilmiştir. Gerek müşteri kuruluşun ve TÜBİTAK'ın bütçe paylarını proje özel hesabına yatırmada, gerek yürütücü ve müşteri kuruluşların TÜBİTAK'a Ar-Ge Yardımı İstek Formunu (AGY305) sunmasında, gerekse Proje Teşvik İkramiyesinin (PTİ) ödenmesinde, proje başlangıç tarihinden projenin son dönemine kadar 6'şar aylık "dönem"ler esas alınacak şekilde düzenleme yapılmıştır.
- Daha önce müşteri kuruluştan tek seferde ve proje başında peşin olarak alınan kuruluş bütçe payının, yeni düzenleme ile 6 aylık proje gider akışına orantılı olarak taksitler halinde alınmasına yönelik düzenleme yapılmıştır.
- Proje bütçesinde alet/teçhizat alımları bütçesine getirilen sınır (%25) kaldırılmıştır.
- Müşteri kuruluştan hizmet alımını destek kapsamı dışında tutan madde kaldırılmıştır. Müşteri kuruluşun proje sorumlusunun giderleri de dahil olmak üzere, destek kapsamına alınan

dönemsel bütçenin %10'u kadar müşteri kuruluştan hizmet alımlarının desteklenebilmesi sağlanmıştır.

- Farklı üniversitelerden araştırmacıların aynı proje ekibi içinde yer alabilmesine olanak tanınarak, çok disiplinli proje çalışmalarında bu destekten yararlanılabilmesi için kolaylık sağlanmıştır.
- Eğitim ve araştırma hastanesi personeli ile lisans mezunu meslek yüksek okulu tam zamanlı öğretim görevlilerinin de yürütücü/araştırmacı olarak proje yapabilmelerine olanak tanınmıştır.
- Proje yürütücüsü ve araştırmacılara, tümü proje sonunda ödenmesi öngörülen PTİ'nin, 6 aylık her dönemin sonunda ödenmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.
- Proje başvurusundan ve müşteri kuruluş projede mali açıdan herhangi bir risk almadan (ödeme yapmadan) önce, projenin teknik yapılabilirliğini ve proje ekibinin proje konusundaki yetkinliğini göstermek için ön çalışmaların yapılabilmesine olanak sağlamak üzere, Yürütücü Kuruluşa 3 ay süre ve tamamı TÜBİTAK tarafından karşılanacak 10.000 TL Fizibilite Desteği verilmesi için düzenleme yapılmıştır (Fizibilite Desteği'ne başvurular 1 Ocak 2013'ten itibaren alınmaya başlanacaktır).

B. KOSGEB Destekleri

Ar-Ge İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı

Bu program ile yeni ürün, yeni süreç bilgi ve/veya hizmet üretilmesi veya ticarileştirilmesi için araştırma, geliştirme, inovasyon ve endüstriyel uygulama projelerinin desteklenmesi suretiyle;

- Bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve buluşlara sahip KOBİ ve girişimcilerin geliştirilmesi,
- Teknolojik fikirlere sahip tekno-girişimcilerin desteklenmesi,
- KOBİ'lerde Ar-Ge bilincinin yaygınlaştırılması ve Ar-Ge kapasitesinin artırılması,
- Ar-Ge ve İnovasyon proje sonuçlarının ticarileştirilmesi ve endüstriyel uygulamasına destek sağlanması,

amaçlanmaktadır.

KOSGEB KOBİ Proje Destek Programı

İşletmelere özgü sorunların işletmeler tarafından projelendirildiği ve projelendirilen maliyetlerin desteklenebildiği bu program ile,

- KOBİ'lerde proje kültürü ve bilincinin oluşturulması,
- İşletmelerin proje yapabilme kapasitelerinin geliştirilmesi,
- KOBİ'lerin; üretim, yönetim-organizasyon, pazarlama, dış ticaret, insan kaynakları, mali işler ve finans, bilgi yönetimi ve bunlarla ilişkili alanlarda sunacakları projelerin desteklenmesi

amaçlanmaktadır.

KOSGEB Tematik Proje Destek Programı

Bu program ile,

- KOBİ'lerde Makro strateji dokümanlarında işaret edilen öncelikler dikkate alınarak belirlenen tematik alanlarda bölgesel ve sektörel ihtiyaçların karşılanması,
- Uluslararası mevzuat ve önceliklere KOBİ'lerin uyumunun sağlanması,
- Meslek Kuruluşlarının KOBİ'leri geliştirmek amacıyla daha fazla proje hazırlamalarının teşvik edilmesi için işletme ve meslek kuruluşları projelerinin desteklenmesi

amaçlanmaktadır.

Girişimcilik Destek Programı

Bu program ile,

- Ekonomik kalkınma ve istihdam sorunlarının çözümünün temel faktörü olan girişimciliğin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması,
- Başarılı ve sürdürülebilir işletmelerin kurulması,
- Girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması,
- İş Geliştirme Merkezlerinin kurulması ile girişimciliğin geliştirilmesi,
- İstihdamın artırılması,
- Yerel dinamiklere dayalı girişimciliğin desteklenmesi

amaçlanmaktadır.

Girişimcilik Destek Programı, aşağıdaki üç alt programdan oluşmaktadır.

- Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi
- Yeni Girişimci Desteği
- İş Geliştirme Merkezi (İşGEM) Desteği

Genel Destek Programı

Bu program ile ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanması,

- KOBİ'lerin payını ve etkinliğini artırmak,
- KOBİ'lerin rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek,
- Sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek

amaçlanmaktadır.

Gelişen İşletmeler Piyasası KOBİ Destek Programı

Gelişme ve büyüme potansiyeline sahip küçük ve orta ölçekli işletmelerin;

- İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem görmesinin sağlanması,
- Sermaye piyasalarından fon temin edilmesine imkân sağlanması

amaçlanmaktadır.

Yukarıda özetlenen KOSGEB destek programlarına ilişkin gerçekteşme rakamları Tablo 75'te yer almaktadır.

Tablo 75. KOSGEB Destek Programları Gerçekteşme Rakamları

Destek Programları	2010		2011		2012***		Toplam	
	İşletme Adedi	Destek Miktarı	İşletme Adedi	Destek Miktarı	İşletme Adedi	Destek Miktarı	İşletme Adedi	Destek Miktarı
Ar-Ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı	116	4,8	830	50,7	740	26,4	1.110	81,9
KOBİ Proje Destek Programı	3	0,35	630	22	796	18	1429	40,3
Tematik Proje Destek Programı*	0	0	8	211,8	8	79	16	290,8
Girişimcilik Destek Programı	43	0,0004	2.410	30,5	2.839	26,1	4.273	56,5

Tablo 75. KOSGEB Destek Programları Gerçekleşme Rakamları (Devamı)

Destek Programları	2010		2011		2012***		Toplam	
	İşletme Adedi	Destek Miktarı	İşletme Adedi	Destek Miktarı	İşletme Adedi	Destek Miktarı	İşletme Adedi	Destek Miktarı
Genel Destek Programı	1.910	5,8	15.384	78,5	8.807	35,9	20.968	120,1
Toplam**	2.053	9,3	18.613	168,4	12.753	97,4	26.392	276

*Bu programa ait destek miktarı bilgileri Bin TL olarak verilmektedir. Tabloda yer alan diğer destek miktarı bilgileri ise Milyon TL cinsindendir.

**2012 yılı sabit fiyatlarıyla

*** 30 Haziran 2012 itibarıyla

Öte yandan, 2012 yılı içerisinde, Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı kapsamında verilen personel gideri desteği ile 993 kişi istihdam edilmiştir. Endüstriyel Uygulama Destek Programı kapsamında ise personel gideri desteği ile 128 kişi istihdam edilmiştir. Bugüne kadar Ar-Ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı kapsamında toplamda 1.612 personel istihdam edilmiştir.

KOBİ A.Ş. Destekleri

2005 yılından beri aktif olarak faaliyetlerini devam ettirmekte olan KOBİ A.Ş.'ye, bu dönemde 1.740 adet proje başvurusu yapılmıştır. Yapılan başvurulardan 1.122 tanesi bilgilendirme aşamasında kalmış; 618 proje sahibi başvuru formunu doldurarak KOBİ A.Ş.'ye resmi müracaatta bulunmuştur. KOBİ A.Ş. toplamda 50 işletmeden iş planı istemiş ve bu işletmeler üzerinde detaylı çalışmıştır. İş planı istenilen 50 işletmeden 25 tanesinin fizibilitesi ve mali-hukuki denetimi yapılmış, 9 işletme ile de ortaklık gerçekleştirilmiştir. KOBİ A.Ş.'ne yapılan başvuruların yıllara göre dağılımı Tablo 76'da verilmiştir.

Tablo 76. KOBİ A.Ş.'ye Yıllara Göre Başvurular

Proje Durumu	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	Toplam
Toplam Başvuru	140	299	245	376	261	159	164	96	1740
Bilgi Bilgilendirme Aşamasında Kalan	91	191	139	263	183	107	90	58	1122
Başvuru Formu Gelen	49	108	106	113	78	52	74	38	618
İş planı Hazırlanan	10	14	9	5	5	3	4	-	50
Denetim + Fizibilitesi Yapılan	6	4	4	3	2	2	4	-	25
Ortaklık Gerçekleştirilen	0	1	2	1	2	2	1	-	9

* 30.04.2012 tarihi itibarıyla KOBİ A.Ş.'den alınan rakamlardır.

Gelen başvurular sektörlere göre değerlendirildiğinde ise ilk 3 sırayı gıda, makine sanayi ve bilişim sektörleri oluşturmaktadır. Gelen başvuruların sektörlere göre dağılımı Tablo 77'de verilmiştir.

Tablo 77. KOBİ A.Ş. Yıllara ve Sektörlere Göre Başvurular

Sektör	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	Toplam
Otomotiv	4	9	8	15	10	5	6	4	61
Makine Sanayi	23	41	34	31	14	16	14	2	175
Bilişim	15	22	16	18	20	12	23	13	139
Savunma Sanayi	1	-	-	1	2	1	-	1	6
Uzay	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Enerji	5	9	18	14	10	11	9	6	82

Tablo 77. KOBİ A.Ş. Yıllara ve Sektörlere Göre Başvurular (Devamı)

Sektör	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	Toplam
Su	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Gıda	16	33	36	56	31	13	18	7	210
Diğer	76	185	133	241	174	101	94	62	1066

* 30.04.2012 tarihi itibarıyla KOBİ A.Ş.'den alınan rakamlardır.

C. Ar-Ge Vergi Teşvik Yasası

5746 sayılı “Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun” 12 Mart 2008 tarihinde, Kanunun uygulama Yönetmeliği ise TÜBİTAK’ın görüşü de alınarak, Maliye Bakanlığı ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle hazırlanmış ve 31 Temmuz 2008 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2009 yılı Mart ayı ile 2012 yılı Haziran ayı arasındaki gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanan mükelleflerin toplam stopaj tutarına bakıldığında; KOBİ’ler 29 Milyon TL ile %7’lik, büyük sanayi kuruluşları ise yaklaşık 397 Milyon TL ile % 93’lük kısmı oluşturmaktadır¹ (Tablo 78).

Tablo 78. Gelir Vergisi Stopajı Teşvikinden Yararlanan Mükellef Sayıları ve Teşvik Tutarlarının KOBİ'lere ve Büyük Sanayi Kuruluşlarına göre Dağılımı

Dönem	KOBİ			Büyük Sanayi Kuruluşları		
	Mükellef Sayısı	Doktoralı Çalışan Sayısı	Toplam Tutar (Bin TL)*	Mükellef Sayısı	Doktoralı Çalışan Sayısı	Toplam Tutar (Bin TL)*
Mart 2009	755	32	536	98	170	4.349
Nisan 2009	184	12	264	99	167	5.396
Mayıs 2009	189	14	304	111	185	4.789
Haziran 2009	475	25	709	120	187	7.646
Temmuz 2009	163	11	314	117	182	8.017
Ağustos 2009	155	11	316	123	191	7.128
Eylül 2009	387	30	880	131	221	9.903
Ekim 2009	158	14	360	137	231	10.224
Kasım 2009	157	19	428	148	237	8.740
Aralık 2009	395	44	993	156	241	12.819
Ocak 2010	162	22	233	159	239	4.997
Şubat 2010	167	20	259	161	228	5.060
Mart 2010	376	34	632	162	257	7.886
Nisan 2010	166	17	351	168	248	8.527
Mayıs 2010	181	17	378	171	250	7.856
Haziran 2010	455	45	874	179	270	11.256
Temmuz 2010	200	24	432	187	249	11.333
Ağustos 2010	207	24	474	192	278	10.240
Eylül 2010	497	44	1018	197	265	12.793

¹ 5746 Sayılı Kanun ile ilgili detaylı bilgi, Y2 stratejik amacı altında verilmektedir.

Tablo 78. Gelir Vergisi Stopajı Teşvikinden Yararlanan Mükellef Sayıları ve Teşvik Tutarlarının KOBİ'lere ve Büyük Sanayi Kuruluşlarına göre Dağılımı (Devamı)

Dönem	KOBİ			Büyük Sanayi Kuruluşları		
	Mükellef Sayısı	Doktoralı Çalışan Sayısı	Toplam Tutar (Bin TL)*	Mükellef Sayısı	Doktoralı Çalışan Sayısı	Toplam Tutar (Bin TL)*
Ekim 2010	219	23	545	196	280	13.412
Kasım 2010	221	25	584	202	287	12.014
Aralık 2010	492	54	1256	207	283	16.790
Ocak 2011	231	26	333	220	359	6.406
Şubat 2011	243	32	418	226	365	6.967
Mart 2011	525	81	857	228	356	10.592
Nisan 2011	254	44	554	228	362	11.060
Mayıs 2011	265	42	612	228	390	9.679
Haziran 2011	754	90	1325	236	413	12.512
Temmuz 2011	286	53	704	245	411	12.746
Ağustos 2011	305	49	742	248	415	11.852
Eylül 2011	788	97	1605	248	387	14.754
Ekim 2011	314	69	827	258	455	14.800
Kasım 2011	320	56	861	263	448	13.446
Aralık 2011	789	100	1873	267	483	20.728
Ocak 2012	363	65	729	191	428	7.175
Şubat 2012	379	69	890	198	433	7.481
Mart 2012	857	119	1798	203	462	11.930
Nisan 2012	367	54	1469	203	460	12.407
Mayıs 2012	365	56	1357	198	497	10.929
Haziran 2012	140	26	167	6	0	21

Kaynak: Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı Temmuz 2012 tarihli yazısı; *2012 Yılı Fiyatlarıyla

Stratejik Amaç Y5-Araştırma Altyapılarının TARAL'ın Bilgi Üretme Gücüne Katkısının Artırılması

Y5 - Bölüm 1: UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y5 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç Y5	Araştırma Altyapılarının TARAL'ın Bilgi Üretme Gücüne Katkısının Artırılması ¹					
Amaç Y5.1	Mevcut ve yeni araştırma altyapılarının UBTYS 2011-2016'nın stratejik yaklaşımına taban oluşturması					
Strateji Y5.1.1	Mevcut araştırma altyapılarının sektörlerarası çok ortaklı araştırma işbirliklerine de olanak tanıyacak şekilde, ülke öncelikleri doğrultusunda etkin, verimli ve sürdürülebilir şekilde kullanılmasının sağlanması					
	Eylem: ARBİS ve TARABİS'in etkinleştirilmesi	TÜBİTAK, diğer destek veren kurumlar	Kamu Ar-Ge desteği veren kuruluşlar, Üniversiteler	2011 – 2015		
	Gelişme: 1 Kasım 2011 tarihinde ARBİS'e ön kayıt yaptırmış kullanıcı ve onaylı kullanıcı sayıları sırası ile 127.782 ve 79.315 iken bu sayılar 16 Mayıs 2012 tarihi itibari ile 136.080 ve 81.615'e yükselmiştir. ARBİS kullanıcılarının ARBİS'teki bilgilerini güncellemelerini teşvik amacı ile proje değerlendirme panellerinde ve tanıtım toplantılarında ARBİS'e kayıt olunulması konusunun katılımcılara hatırlatılmasına devam edilmektedir. Thomson Reuters ile yapılan görüşmeler sonucunda ARBİS kullanıcılarının SCI indeksine kayıtlı yayın bilgilerinin elektronik ortamda ARBİS'e aktarılması için bir web servisi açılmıştır. Fakat açılan web servisinin sınırlı sorgulamaya izin vermesi üzerine Thomson Reuters'dan web servisinin sorgulama opsiyonlarının genişletilmesi istenmiştir. TARABİS'in kurgulanma amacı Ulusal Araştırma Altyapısının kayıt altına alınması ve böylece kaynakların daha etkin ve verimli kullanılmasını sağlamaktır. 2010 yılından itibaren ARDEB'e yapılan elektronik proje başvurularında, kurumlarda bulunup proje kapsamında kullanılacak olan ve ayrıca proje kapsamında talep edilen makine/teçhizat bilgileri elektronik ortamda Maliye Bakanlığı'nın taşınırılar için belirlemiş olduğu kodlama sistemi kullanılarak alınmaktadır. Bugüne kadar 584 kurum/birimden 3.602 Yurtdışı alet/teçhizat talep girişi, 2.645 kurum/birimden 38.142 proje alet/teçhizat talep girişi ve 2.346 kurum/birimden 33.800 mevcut alet/teçhizat girişi yapılmıştır. Bu veriler önceki dönem istatistikleri ile karşılaştırıldığında son altı ayda veri girişinde önemli miktarda artış olduğu görülmektedir. Bu sayıların artmasında proje başvurularında bu bilgilerin TARABİS'e girilmesinin zorunlu olmasının önemli katkısı olduğu değerlendirilmektedir. Bununla birlikte Araştırma Destek Grupları desteklenmesine karar verilen projelerin bütçelerinin belirlenmesi aşamasında kaynakların daha etkin kullanılmasını sağlamak amacıyla; alınacak alet/teçhizatlarla karar verirken, TARABİS'teki bilgilerden faydalanmaktadır. Bunun dışında TARABİS'e verinin direkt olarak Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS) kapsamında Taşınır Mallar Yönetimi Sisteminden çekilmesinin fizibilite çalışması yapılmaktadır. Bu konuda KBS'ye erişim için izin beklenmektedir.					D

¹ Bu stratejik amaca yönelik aşağıda belirtilen strateji(ler) altında 2012 yılına yönelik uygun bir eylem bulunmamaktadır:

Y5.1.4. Üniversitelerde sanayi ihtiyaçlarını ve yerel özellikleri de dikkate alan tematik olarak yapılmış araştırma merkezlerinin yaygınlaştırılması

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y5 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Ulusal yenilik sistemi içinde yer alan tüm araştırma kuruluşlarının, araştırma altyapılarının ve araştırmacıların birbirine teknolojinin izin verdiği en yüksek hızlarda bağlanmasını sağlayacak ve ticari internet ağlarında olmayan yeni servislerin sunulduğu fiber optik tabanlı bir ağ altyapısının kurulması	TÜBİTAK ULAKBİM	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, TCDD Genel Müdürlüğü, Ulaştırma Bakanlığına bağlı ilgili diğer genel müdürlükler, Kalkınma Bakanlığı, Belediyeler	2011 - 2016	D	
	Gelişme: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile TÜBİTAK arasında imzalanan Ar-Ge faaliyetlerinde işbirliği protokolü ile, ilgili eylem planının hayata geçirilmesinde önemli adım atılmıştır. Böylelikle hızlı tren güzergahları başta olmak üzere, Bakanlığın fiber optik çekimi için geçiş hakkına sahip olduğu güzergahlarda ulusal yenilik sistemi aktörlerinin birbirlerine yüksek hızlarda bağlanabilmesine olanak sağlayacak ve yeni servislerin geliştirildiği bir araştırma ağı ortamının kurulması mümkün olabilecektir.					
	Eylem: "Türkiye Ulaştırma Araştırma Merkezi"nin oluşturulmasına yönelik olarak yapılabirlik etüdü çalışmasının yapılması	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına bağlı ilgili ve ilişkili kuruluşlar, Türkiye 'de faaliyet gösteren akademik ve diğer teknik araştırma merkezleri, Belirlenecek uluslararası ulaştırma araştırma enstitüleri, Belirlenecek teknik üniversiteler, TÜBİTAK, YÖK, Kuruluş ve işleyiş prosedürlerine ilişkin olarak hukuk alanından belirlenecek yetkililer, Finansman desteği ve aynı destek sağlayabilecek kamu/özel kurum/kuruluşlar	2011 - 2012	D	
	Gelişme: 655 Sayılı KHK doğrultusunda Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bünyesinde 'Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Altyapıları Merkezi Başkanlığı" kurulmuştur.					
	Eylem: Salgınların erken tanı, tiplendirme ve kaynak araştırmasına yönelik mevcut alt yapının insan gücü ve teknik kapasite anlamında güçlendirilmesi, risk değerlendirme çalışmalarının sürdürülebilmesi ve buna göre kontrol önlemlerinin alınması için bilimsel veri oluşturulması	Sağlık Bakanlığı (Türkiye Halk Sağlığı Kurumu)	Sağlık Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, TÜBİTAK, Kalkınma Bakanlığı, YÖK, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, TÜİK	2012-2016	D	
	Gelişme: Türkiye Halk Sağlığı Kurumu bünyesinde Erken Uyarı-Cevap ve Saha Epidemiyolojisi Daire Başkanlığı kurulmuş ve halk sağlığını tehdit eden durumların tespit, izlenme ve risk yönetimi konusunda çalışmaya başlamıştır. Bu konuda AB fonlu Bulaşıcı Hastalıkların Sürveyansı ve Kontrolü adlı IPA kaynaklı proje halen devam etmektedir. Belirtilen daire Uluslararası Sağlık Tüzüğü Odak Noktası olarak görev yapmakta, bu kapsamda ve ulusal sağlık güvenliği amacıyla kurumlararası koordinasyonu sağlamaktadır. Bu amaçlarla kurumlardan odak kişilerin belirlenmesi çalışmaları devam etmektedir. Odak kişilerle aylık koordinasyon toplantıları yapılmaktadır. Salgınlar yakından takip edilmekte ve değerlendirme ve müdahale alanlarında insan gücü kapasitesini artırmak için saha epidemiyolojisi eğitim programı ve eğitilmiş insan gücünü hızla artırmaya dönük temel epidemiyoloji eğitimler yürütülmektedir. Ayrıca laboratuvar alanında temel laboratuvar yönetimi ve spesifik etkenlere yönelik eğitim programı hazırlanmaktadır.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y5 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Yükseköğretim araştırma merkezlerinin performanslarının ölçülmesi için model geliştirilmesi	TÜBİTAK- Kalkınma Bakanlığı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	2012	D	
Gelişme: 2011 yılında gerçekleştirilen Araştırma Altyapıları Çalıştayı'ndan sonra başlanan çalışmalar neticesinde araştırma altyapılarının daha etkin ve verimli şekilde kullanılması amacıyla kanun tasarısı taslağı hazırlanmış ve taslak ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına görüş için gönderilmiştir. Bu kapsamda TÜBİTAK bünyesinde bir izleme değerlendirme birimi oluşturulmuş ve performans ölçümü için kriterlerin tespit edilmesi ve ağırlıklandırılması işlemleri Kalkınma Bakanlığı ve TÜBİTAK tarafından ortak çalışmalar kapsamında yürütülmektedir.						
Strateji Y5.1.2	İlgili tüm aktörlerin katılımı ile ülke öncelikleri doğrultusunda araştırma altyapılarına yönelik olarak bir yol haritası aracılığıyla altyapıların performans yönetimine dayalı izlenmesi ve altyapı mükemmeliyetinin önlenmesi					
	Eylem: Araştırma Altyapıları (Merkezleri) Yol Haritasının hazırlanması ve araştırma altyapılarının etkin kullanımının ve sürdürülebilirliğinin sağlanması	Kalkınma Bakanlığı	Kamu Kuruluşları, Üniversiteler, Özel Sektör Kuruluşları, STK'lar	2011 - 2012	D	
Gelişme: 2011 yılında gerçekleştirilen Araştırma Altyapıları Çalıştayı'ndan sonra başlanan çalışmalar neticesinde araştırma altyapılarının daha etkin ve verimli şekilde kullanılması amacıyla Kanun Tasarısı Taslağı hazırlanmış ve taslak ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına görüş için gönderilmiştir. Bu kapsamda TÜBİTAK bünyesinde bir izleme değerlendirme birimi oluşturulmuş ve performans ölçümü için kriterlerin tespit edilmesi ve ağırlıklandırılması işlemleri Kalkınma Bakanlığı ve TÜBİTAK tarafından ortak çalışmalar kapsamında yürütülmektedir. Araştırma Altyapılarının etkinliği ve sürdürülebilirliğini sağlamaya yönelik idari ve hukuki düzenlemelerin tamamlanmasıyla Araştırma Altyapısı Yol Haritası çalışmalarına başlanacaktır.						
	Eylem: Savunma ve Uzay konusunda teknoloji sahiplik düzeyinin takibi için bilgi sistemi (SARGES) kurulması	Milli Savunma Bakanlığı (Ar-Ge ve Teknoloji Dairesi Başkanlığı)	Savunma Sanayii Müsteşarlığı, TSK (fabrikalar, Hava İkmal Bakım Merkezleri, Tersaneler), Savunma Sanayi Kuruluşları, TÜBİTAK SAGE, Araştırma Kurumları, Üniversiteler	2011 – 2013	D	
Gelişme: Taslak Proje İstekleri Tanımlama Dokümanı (PİTD) hazırlanmıştır. SSM, STM, TÜBİTAK BİLGEM, HAVELSAN A.Ş., Milsoft Bilişim A.Ş., Altay Yazılım A.Ş., GATE Elektronik A.Ş. ve Atılım Üniversitesi ile koordineli olarak PİTD olgunlaştırma çalışmaları sürdürülmektedir.						

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y5 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Strateji Y5.1.3	AB katılım öncesi mali yardım programlarından araştırma altyapılarına finansman ayrılması					
	Eylem: AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA)'nın ilgili bileşenlerinin, coğrafi kriter gözetmeksizin Türkiye'nin tüm bölgelerindeki Ar-Ge, yenilik, teknoloji ve bilgi toplumu altyapılarını destekleyebilecek şekilde yeniden düzenlenmesi	Kalkınma Bakanlığı- Avrupa Birliği Bakanlığı	TÜBİTAK, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı	sürekli	D	
	Gelişme: Ar-Ge altyapısının geliştirilmesine yönelik tedbir içeren ve IPA'nın III. bileşeni çerçevesinde uygulanmakta olan Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı (OP) 2012-2013 dönemine yönelik olarak revize edilmiş ve yapılan revize OP Kalkınma Bakanlığının 15 Mayıs 2012 tarih ve 2522 sayılı yazısı ile Avrupa Komisyonuna sunulmuştur. Revizyon sürecinde mevcut dönemde geçerli olan coğrafi konsantrasyon (fonların kişi başına GSYİH'si Türkiye ortalamasının %75'inden düşük bölgelere tahsis edilmesi) kuralının kaldırılması ve ilgili Ar-Ge tedbirinin tüm bölgelerde uygulanmasına yönelik talep Avrupa Komisyonuna iletilmiş ve konu Komisyon ile müzakere edilmiştir. Fakat konu Komisyon tarafından uygulanabilir bulunmamış ve coğrafi konsantrasyon kuralının 2012-2013 döneminde de devam etmesi yönünde karar alınmıştır. Yapılan görüşme ve yürütülen temaslara neticesinde Avrupa Komisyonu, coğrafi konsantrasyon kısıtının esnetilmesi ile ilgili olarak Türkiye'nin pozisyonunu prensipte kabul etmiş bulunmaktadır. Uygulamaya geçilebilmesi için ilgili bazı belgelerde değişiklikler yapılması gerekmektedir. Avrupa Komisyonu, bu değişiklikler hususundaki görüş ve yorumlarını da Türk tarafına iletmış bulunmaktadır.					
Strateji Y5.1.5	Ülke önceliklerimiz ve bilimsel kapasite eşgüdümümüz doğrultusunda stratejik olarak seçimi yapılacak uluslararası alt yapı projelerine (ESFRI yol haritası vb) katılım konusunda mekanizmaların iyileştirilmesi					
	Eylem: Uluslararası altyapı projelerine katılım konusunda eşgüdüm faaliyetlerinin yürütülmesi	Kalkınma Bakanlığı	Avrupa Birliği Bakanlığı, TÜBİTAK	2011 - 2012	D	
	Gelişme: Araştırma altyapılarına yönelik olarak AB'deki gelişmeler takip edilmektedir. Bu çerçevede; 29 Haziran 2012 tarihinde Brüksel'de düzenlenen European Research Infrastructure Consortium (ERIC) komitesinin sekizinci toplantısına katılım sağlanmıştır. - AB 7. Çerçeve Programı ve ERIC çalışmaları kapsamında eşgüdüm faaliyetleri devam etmiş ve projelere katılmak isteyen kurum ve kuruluşlar için destek ve niyet mektupları hazırlanmıştır. - Horizon 2020 için hazırlık çalışmalarına diğer kurumlarla birlikte devam edilmektedir. - The Role of ICT Research Infrastructures In Horizon 2020 toplantısına katılım sağlanmıştır.					

Y5 - Bölüm 2: Araştırma Altyapılarının TARAL'ın Bilgi Üretme Gücüne Katkısının Artırılması Kapsamında Türkiye'deki Diğer Gelişmeler

Bu bölümde, Araştırma Altyapılarına yönelik olarak Kalkınma Bakanlığı ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yürüttüğü gelişmeler ve diğer düzenlemeler hakkında bilgi verilmektedir.

A. Kalkınma Bakanlığı Araştırma Altyapısı Destekleri

Araştırma altyapısı destekleri kapsamında ülkesel ve bölgesel önceliklerle uyumlu, kamu ve özel sektörün ihtiyaç duyduğu alanlarda araştırmacılara birlikte çalışma ortamı oluşturmak üzere yönetim ve işletme modeli oluşturulmuş, diğer araştırma kurumları ile üniversitelerin kullanımına açık, sürdürülebilir araştırma merkezlerinin kurulması amaçlanmaktadır. Araştırma altyapısı destekleri iki ana grup altında verilmektedir.

Tematik İleri Araştırma Merkezleri

Bilimsel araştırma konusunda göreceli olarak gelişmiş durumda olan, yeterli insan gücü kaynağına sahip üniversite ve kurumlarda öncelikli bir alanda uzmanlaşacak ve bu alanda ülke çapında söz sahibi ve yönlendirici olabilecek merkezler desteklenmektedir. Bu merkezler aracılığı ile ülke düzeyinde ileri düzeyde araştırma yapma imkânı yaratılması, araştırmacı insan kaynağının nicelik ve nitelik yönünden geliştirilmesi ve üniversite-sanayi işbirliğine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Üniversitelerdeki bilimsel ve teknolojik birikimin ülkemizin ekonomik ve sosyal gelişimine katkısını artırmak amacıyla 2005 yılından itibaren vakıf üniversitelerinin uygun görülen araştırma altyapısı ve araştırmacı insan gücü yetiştirme projeleri Kalkınma Bakanlığı tarafından desteklenmeye başlanmıştır.

Vakıf üniversitelerine verilen araştırma altyapısı destekleri devlet üniversitelerindeki tematik ileri araştırma merkezleriyle paralellik taşımaktadır. Ancak, bu kapsamda destek sağlanırken göz önüne alınan önemli bir kriter de devlet üniversitelerinde göreceli olarak eksikliği hissedilen ileri araştırma alanlarında vakıf üniversitelerindeki birikimden yararlanmaktır.

Tablo 79'da 2003-2012 yılları arasında Yatırım Programları kapsamında desteklenen tematik ileri araştırma merkezleri listelenmektedir.

Tablo 79. 2003-2012 Yılları Arasında Yatırım Programları Kapsamında Desteklenen Tematik İleri Araştırma Merkezleri

Kurum	Proje Adı	Başlama ve Bitiş Yılları	Toplam Maliyet*
Kamu Kurumları			
Gıda Tarım ve Hayv. Bk.	Tarla Bitkileri Altyapı Geliştirme Projesi	2009-2012	13.000
Gıda Tarım ve Hayv. Bk.	Lalahan Biyoteknoloji Merkezi	2010-2011	2.500
Gıda Tarım ve Hayv. Bk.	Meyve-Asma Baz Materyalleri Ar-Ge Merkezi	2010-2012	5.600
Gıda Tarım ve Hayv. Bk.	Milli Botanik Bahçesi	2011-2013	85.600
MKEK Gn. Md.	Pilot Ölçekli Duyarsız Patlayıcı Altyapısı	2009-2011	22.062
Sağlık Bk.	Pankreas Adacık Hücre İzolasyonu Merkezi	2008-2012	19.400
Sağlık Bk.	Bağcılar Deneysel Araştırma ve Beceri Geliştirme Merkezi	2009-2012	3.590
TÜBİTAK	SAGE Piroteknik Ateşleyici Kapsül Gel.Alt.	2007-2011	2.914
TÜBİTAK	MAM Deniz Araştırmaları Mükemmeliyet Merkezi	2007-2011	18.496
TÜBİTAK	MAM Hibrid Araç Teknolojileri Mükemmeliyet Merkezi	2007-2012	15.400
TÜBİTAK	UZAY Uzay Güvenilirlik Altyapı	2007-2011	3.220
TÜBİTAK	SAGE - Delici ve Delme Etkinliği Geliştirme Altyapısı	2008-2013	22.800

Tablo 79. 2003-2012 Yılları Arasında Yatırım Programları Kapsamında Desteklenen Tematik İleri Araştırma Merkezleri (Devamı)

Kurum	Proje Adı	Başlama ve Bitiş Yılları	Toplam Maliyet*
TÜBİTAK	MAM Yüksek Teknoloji Uygulamaları İçin LİDAR Geliştirilmesi	2008-2010	10.783
TÜBİTAK	MAM-Organik Elektronik-OLED Teknoloji Altyapısı	2008-2012	5.000
TÜBİTAK	MAM EE Araç Laboratuvarı	2008-2012	11.000
TÜBİTAK	BİLGEM - ULSİ-CMOS Tümdevre Altyapısı	2009-2012	8.500
TÜBİTAK	BİLGEM- Katot ve Mikrodalga Vakum Tüp Altyapısı	2009-2012	9.600
TÜBİTAK	BİLGEM - Kuantum Kriptoloji Araştırma Merkezi	2009-2012	6.000
TÜBİTAK	BİLGEM- Anten Test Araştırma Merkezi	2009-2012	28.000
TÜBİTAK	MAM GMBE-Biyogüvenlik Seviye 3 Laboratuvarı	2009-2011	2.433
TÜBİTAK	MAM-GE Ulusal Gıda Yenilik Merkezi	2009-2011	5.565
TÜBİTAK	MAM YDBE- Ulusal 1 MV Hızlandırılmış Kütle Spektroskopisi Laboratuvarı	2009-2012	8.500
TÜBİTAK	UME- Çevresel Testler Merkezi	2009-2012	28.000
TÜBİTAK	BİLGEM - Yazılım Test ve Kalite Değerlendirme Merkezi	2010-2013	2.544
TÜBİTAK	BİLGEM - Çoklu Ortam Güvenlik Sistemleri Altyapısı	2010-2012	3.300
TÜBİTAK	SAGE-Arayıcı Başlık Test Merkezi	2010-2012	13.300
TÜBİTAK	UZAY-Hall Etkili İtki Motoru Geliştirme Altyapısı	2010-2012	11.300
TÜBİTAK	MAM EE-Elektrik Enerjisi Depolama Teknolojileri Ar-Ge Merkezi	2010-2012	9.000
TÜBİTAK	MAM-GE Gıda Güvenliğinde Erken Teşhis Projesi	2011-2012	5.200
TÜBİTAK	BİLGEM - Konuşma ve Dil Teknolojileri Araştırma Merkezi	2011-2013	3.200
TÜBİTAK	BİLGEM İleri Genom ve Biyoenformatik Araştırma Merkezi	2011-2013	8.500
TÜBİTAK	MAM-EE Gaz Teknolojileri Ar-Ge Merkezi	2011-2012	8.500
TÜBİTAK	SAGE - Ankara Sesaltı Rüzgar Tüneli Altyapısı İyileştirme	2011-2013	7.500
TÜBİTAK	SAGE - İç Balistik Tasarım Altyapısı	2011-2012	3.200
TÜBİTAK	Fotovoltaik Performans Test Merkezinin Kurulması	2012-2013	6.200
TÜBİTAK	Türbin Modülü Tasarım Doğrulama Altyapısı	2012-2014	15.000
TÜBİTAK	Patlayıcı Karşı Tedbirleri Test Ve Araştırma Merkezi (MEKTAM)	2012-2013	7.000
TÜBİTAK	Enerjik Malzemeler Tahribatsız Test Merkezi	2012-2013	3.800
TÜBİTAK	Ulusal Enerjetik Malzemeler Karakterizasyon Merkezi Altyapı Projesi	2012-2013	7.600
Türkiye Atom Enj. Kur. Bşk.	Hızlandırıcı	1999-2011	45.706
Üniversiteler			
Abant İzzet Baysal Üni.	Nükleer Rad. Det. Araş. Merk.	2012-2013	5.175
Abant İzzet Baysal Üni.	Yenilikçi Gıda Teknolojileri Geliştirme Merkezi	2009-2011	7.298
Adnan Menderes Üni.	Tarımsal Biyoteknoloji ve Gıda Güvenliği Ar-Ge Merkezi	2010-2012	5.650
Afyon Kocatepe Üni.	Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Geliştirme Merkezi	2000-2005	1.763

Tablo 79. 2003-2012 Yılları Arasında Yatırım Programları Kapsamında Desteklenen Tematik İleri Araştırma Merkezleri (Devamı)

Kurum	Proje Adı	Başlama ve Bitiş Yılları	Toplam Maliyet*
Akdeniz Üni.	Gıda Güvenliği ve Tarımsal Araştırmalar Merkezi	2009-2011	9.630
Akdeniz Üni.	Endüstriyel ve Medikal Uygulamalar Mikrodalga Araştırma Merkezi (EMUMAM)	2007-2009	1.688
Akdeniz Üni.	Organ Nakli Ar-Ge Merkezi	2010-2012	3.247
Anadolu Üni.	Havacılık Araştırma Merkezi	2011-2013	28.890
Anadolu Üni.	Raylı Sistemler Araştırma Merkezi	2011-2014	150.000
Anadolu Üni.	Seramik Araştırma Merkezi	2004-2009	13.598
Ankara Üni.	Biyoteknoloji Enstitüsü	2001-2009	60.000
Ankara Üni.	Hızlandırıcı Merkezi ve Test Laboratuvarı	2006-2013	52.000
Ankara Üni.	Bitkisel Gen Kaynakları Merkezi	2008-2011	2.313
Ankara Üni.	Süperiletkenlik Araştırma Merkez Laboratuvarı	2010-2012	10.374
Ankara Üni.	Viral Zoonozlar Tanı ve İleri Araştırma Laboratuvarı	2011-2012	5.118
Ankara Üni.	Radyasyon Uygulamaları ve Teknolojileri Geliştirme Merkezi	2005-2011	3.694
Atatürk Üni.	Doğu Anadolu Gözlemevi	2011-2014	50.000
Boğaziçi Üni.	Kandilli Deprem Araştırmaları Merkezi	1997-2004	17.000
Boğaziçi Üni.	Yaşambilim Araştırma Merkezi	2009-2012	15.634
Boğaziçi Üni.	Teleiletişim ve Enformatik Alan (TAM) Araştırmacı ve Akademisyen Yetiştirme Merkezi	2007-2012	10.761
Boğaziçi Üni.	Hidrokarbonlardan Katalitik Hidrojen Üretim Teknolojileri Laboratuvarı	2007-2009	1.679
Boğaziçi Üni. (MI)	İleri Teknoloji Ar-Ge Merkezi	1998-2007	3.232
Boğaziçi Üni. (Kandilli)	Depreme Hazırlık Eğitim ve Öğretimi Merkezi	1997-2004	9.368
Boğaziçi Üni. (Kandilli)	Deprem Öncesi ve Sonrası Afet Yönetimi	1997-2004	3.233
Boğaziçi Üni. (Kandilli)	Deprem İzleme Merkezi	1998-2003	2.328
Boğaziçi Üni. (Kandilli)	İstanbul Deprem Erken Uyarı-Acil Amaçlı AR-GE Merkezi	1999-2007	2.268
Çanakkale Onsekiz Mart Üni.	Gözlemevi Büyük Teleskop Projesi	2007-2007	1.334
Çukurova Üni.	Tarımsal Biyoteknoloji Araştırma Altyapısı	2007-2011	10.740
Dokuz Eylül Üni.	İleri Biyomedikal Ar-Ge Merkezi	2007-2013	85.600
Dokuz Eylül Üni.	Elektronik Malzemeler Üretim ve Uygulamalar Merkezi	2009-2011	10.219
Dokuz Eylül Üni.	Deniz Bilimleri Araştırma Merkezi ve Gemisi	2010-2012	2.400
Dumlupınar Üni.	Araştırma ve Tasarım Merkezi	2010-2012	9.000
Ege Üni.	Tekstil ve Deri Araştırma Merkezi	2007-2012	8.100
Ege Üni.	Enerji Enstitüsü	2011-2012	9.000
Ege Üni.	Farmasötik Bilimler Araştırma Merkezi	2009-2012	8.360
Ege Üni.	Biyobenzer Ürünler Araştırma Merkezi	2010-2013	9.000
Ege Üni.	Enerji Verimli. Organik Optoelektronik ve Fotovoltaik Teknoloji Araştırma Merkezi	2011-2012	1.873

Tablo 79. 2003-2012 Yılları Arasında Yatırım Programları Kapsamında Desteklenen Tematik İleri Araştırma Merkezleri (Devamı)

Kurum	Proje Adı	Başlama ve Bitiş Yılları	Toplam Maliyet*
Erciyes Üni.	Radyo Astronomi Gözlemevi	2007-2008	857
Erciyes Üni.	Mekatronik Mühendisliği Bölümü Endüstriyel Teknolojiler Araştırma, Uygulama ve Eğitim Merkezi	2007-2008	1.624
Gazi Üni.	İleri Teknolojiler Ar-Ge Merkezi	1998-2008	11.252
Gazi Üni.	Nanotıp Araştırma Merkezi	2007-2011	13.029
Gazi Üni.	Fotonik Araştırma Merkezi	2011-2013	12.200
Gazi Üni.	İmmünobiyoteknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi	2009-2013	8.560
Gazi Üni.	İleri Araştırma ve Eğitim Programları	2001-2007	12.506
Gazi Üni.	Linyit Ar-Ge Çalışmaları Laboratuvarı	2008-2010	3.163
Gazi Üni.	Plazma Teknolojileri İleri Araştırma Merkezi	2011-2011	107
Gaziantep Üni.	Gıda Ürünleri Araştırma Geliştirme Merkezi	2009-2012	3.200
Gebze Yüksek Teknoloji Ens.	Nanoteknoloji Araştırma Merkezi	2003-2006	9.789
GYTE	Nano-Magnetizm Araştırma Merkezi	2009-2012	14.614
Hacettepe Üni.	Pediyatrik Kök Hücre Ar-Ge ve Hücresel Tedavi Merkezi	2006-2009	6.635
Hacettepe Üni.	Girişimsel Radyolojik Görüntüleme Teknolojileri Geliştirme Merkezi	2008-2009	7.168
Hacettepe Üni.	Doğa Koruma ve Biyoçeşitlilik Ar-Ge Merkezi	2009-2013	22.100
Hacettepe Üni.	Hacettepe Ar-Ge Merkezi	1998-2004	2.633
Hacettepe Üni.	Transgenik Hayvan Araştırmaları Laboratuvarı	2009-2011	2.024
Hacettepe Üni.	Kimyasal Sensörler Araştırma Merkezi	2011-2012	2.662
Harran Üni.	GAP Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Ar-Ge Merkezi	2011-2013	9.100
Harran Üni.	Biyoteknoloji Araştırma Merkezi	2009-2011	3.611
Harran Üni.	Yumuşak ve Sert Çekirdekli Meyveler Ar-Ge ve Uygulama Merkezi	2002-2007	1.227
Harran Üni.	Tam Otomatik Sera Kompleksi Ar-Ge ve Uygulama Merkezi	2002-2006	1.360
Harran Üni.	Yüksek Başarımli Bilgi İşlem Araştırma Merkezi	2010-2011	1.983
İTÜ	Uydu Yer Terminali Projesi	1995-2006	40.825
İTÜ	Otomotiv Teknolojileri Ar-Ge Merkezi (OTAM)	1998-2005	20.919
İTÜ	Rotorlu Araçlar Ar-Ge Merkezi (ROTAM)	2002-2011	62.766
İTÜ	Ulusal Yüksek Başarımli Hesaplama Merkezi	2004-2012	65.000
İTÜ	Nanobilim ve Nanoteknoloji İleri Araştırmalar Merkezi	2008-2012	25.550
İTÜ	Yüksek Teknoloji Seramikler ve Kompozitler Araştırma Merkezi	1997-2009	9.785
İTÜ	Mekatronik Eğitim ve Araştırma Merkezi	2000-2011	17.797
İTÜ	RF/Karışık İşaret Araştırma Merkezi	2011-2013	8.400
İTÜ	İleri Araştırma ve Eğitim Programları	2001-2009	59.573
İTÜ	Bilim Parkı	2007-2011	8.121

Tablo 79. 2003-2012 Yılları Arasında Yatırım Programları Kapsamında Desteklenen Tematik İleri Araştırma Merkezleri (Devamı)

Kurum	Proje Adı	Başlama ve Bitiş Yılları	Toplam Maliyet*
İTÜ	Maden Yatakları Araştırma Merkezi	2009-2011	3.734
İTÜ	Ulusal Membran Teknolojileri Merkezi	2010-2011	5.660
İstanbul Üni.	İleri Litografik Yöntemler Laboratuvarı	2010-2012	5.215
İstanbul Üni.	Gıda Antioksidanları Araştırma Merkezi	2011-2012	2.150
İzmir Yüksek Teknoloji Ens.	İzmir Çevresi Çevre Referans Ar-Ge Merkezi	1998-2005	4.082
İzmir Yüksek Teknoloji Ens.	Yüksek Teknoloji Ar-Ge ve Eğitim Merkezi	1999-2005	3.518
İzmir Yüksek Teknoloji Ens.	Kompozit Malzemeler Araştırmalar Merkezi	2009-2009	1.700
İzmir Yüksek Teknoloji Ens.	Kütle Spektrometre Merkezi	2008-2009	3.581
İzmir Yüksek Teknoloji Ens.	Uygulamalı Kuantum Araştırma Merkezi	2009-2011	4.776
İzmir Yüksek Teknoloji Ens.	Jeotermal Enerji Ar-Ge ve Test Eğitim Merkezi	2002-2005	1.426
İzmir Yüksek Teknoloji Ens.	Biyoteknoloji ve Biyomühendislik Araştırmaları Merkezi (BIYOMAM)	2007-2009	4.106
K.Maraş Sütçü İmam Üni.	Araştırma Sera Altyapısı	2007-2008	1.874
Kocaeli Üni.	Medikal Elektro-optik Sistemler Araştırma Merkezi	2011-2013	5.400
Kocaeli Üni. (MI)	İleri Disiplinler Arası Araştırmalar Laboratuvarı (İDEAL)	2008-2011	6.430
Marmara Üni.	İleri Üretim ve Yönetim Teknolojileri Merkezi	1997-2006	18.817
Marmara Üni.	Mekatronik Sistemler İmalat Otomasyonu Altyapı	2000-2005	18.509
Marmara Üni.	Genetik ve Metabolik Hastalıklar Araştırma ve Uygulama Merkezi	2010-2012	5.300
Mimar Sinan Üni.	Sinema Kültür Mirası Ar-Ge Altyapısı	2009-2011	3.888
Mustafa Kemal Üni.	Deneyisel Araştırmalar Merkezi	2009-2011	1.115
ODTÜ	Endüstriyel Mikro-Elektro-Mekanik Sist. Ar-Ge Merk. (MEMS)	2002-2011	29.812
ODTÜ	Güneş Enerjisi Araştırma Merkezi (GÜNAM)	2009-2011	16.478
ODTÜ	Rüzgar Enerjisi Teknolojileri Ar-Ge Merkezi	2011-2013	18.700
ODTÜ	BİLTİR-Endüstriyel Tasarım ve İmalat Merkezi	2002-2006	7.930
ODTÜ	Otomotiv Hasarsız Çarpışma Test Merkezi	2006-2011	13.437
ODTÜ	Modelleme ve Simülasyon Merkezi	2007-2011	9.423
ODTÜ	Biyomalzeme ve Doku Mühendisliği Araştırma Merkezi	2011-2012	5.300
ODTÜ	Kriptoloji Laboratuvarı	2004-2007	3.873
ODTÜ	Sensör Üretim Teknolojilerinin Geliştirilmesi	2005-2006	6.252
ODTÜ (MI)	Moleküler Biyoloji-Biyoteknoloji Ar-Ge Merkezi	1998-2008	8.625
Pamukkale Üni. (MI)	Teknoloji Geliştirme Merkezi	2002-2008	3.522
Sakarya Üni.	Elektromanyetik Araştırma Merkezi	2010-2011	2.266
Selçuk Üni.	Doğal Ürünler Araştırma ve Uygulama Merkezi	2011-2013	8.000
Selçuk Üni.	İmalat Sistemleri Otomasyon ve Bilgisayar Destekli Tasarım, Üretim, Araştırma ve Uygulama Altyapısı	2006-2006	1.517
Selçuk Üni.	İleri Tarım Teknolojileri Altyapısı	2007-2008	1.343

Tablo 79. 2003-2012 Yılları Arasında Yatırım Programları Kapsamında Desteklenen Tematik İleri Araştırma Merkezleri (Devamı)

Kurum	Proje Adı	Başlama ve Bitiş Yılları	Toplam Maliyet*
Selçuk Üni.	İleri Teknoloji Ar-Ge Merkezi	1998-2007	4.245
Süleyman Demirel Üni.	Hayvancılık Ar-Ge Merkezi	2000-2005	2.329
Süleyman Demirel Üni.	Biyolojik Savaş Etmenleri Araştırma ve Üretim Merkezi	2007-2008	1.080
Uludağ Üni.	Uludağ Yenilik Merkezi	1996-2004	1.653
Uludağ Üni.	Mekatronik Sistemler ve Otomasyon Teknolojileri Geliştirme	2005-2007	1.777
Yıldız Teknik Üni.	Biyomedikal Malzemeler ve Yapay Dokular Araştırma Merkezi	2005-2008	11.242
Yıldız Teknik Üni.	Bitkisel Orjinli Pestisitler Araştırma ve Uygulama Merkezi	2007-2009	3.395
Vakıf Üniversiteleri			
Atılım Üni.	Metal Şekillendirme Mükemmeliyet Merkezi	2007-2009	6.805
Atılım Üni.	Metal Şekillendirme Mükemmeliyet Merkezi - II. Faz	2012-2014	12.000
Bilkent Üni.	Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezi (UNAM)	2005-2006	63.325
Bilkent Üni.	Tanısal ve Girişimsel Manyetik Rezonans Görüntüleme Merkezi	2007-2008	15.048
Bilkent Üni.	Hareket Algılayıcı Teknolojileri Uzmanlık Merkezi	2010-2011	16.981
Fatih Üni.	BiyoNanoTeknoloji Araştırma Laboratuvarı	2008-2010	8.695
İstanbul Medipol Üni.	Rejeneratif ve Restoratif Tıp Araştırmaları Merkezi	2012-2014	21.000
Koç Üni.	Yüzey Teknolojileri Araştırma Merkezi	2010-2012	15.870
Sabancı Üni.	Nano-Mikro Disiplinlerarası İleri Araştırma Merkezi (SUNUM)	2009-2011	30.566
TOBB Ekonomi ve Tek. Üni.	Su Türbini Tasarımı ve Testleri Merkezi Altyapısı	2011-2013	10.000

*2012 Yılı Fiyatlarıyla, Bin TL

2012 Yılı Yatırım Programı'nda üniversitelere ait ve diğer kamu kurumlarına ait tematik ileri araştırma merkezi projesi listesi Tablo 80'de yer almaktadır.

Tablo 80. 2012 Yılı Yatırım Programında Yer Alan Tematik İleri Araştırma Merkezi Projeleri

Kurum	Proje Adı	Başlama Tarihi	Öngörülen Bitiş Tarihi	Toplam Maliyet	2012 Yılı Ödeneği*
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Yenilikçi Gıda Teknolojileri Geliştirme Merkezi	2009	2012	7.298	10
Adnan Menderes Üniversitesi	Tarımsal Biyoteknoloji ve Gıda Güvenliği Ar-Ge Merkezi	2010	2012	5.650	1.091
Akdeniz Üniversitesi	Gıda Güvenliği ve Tarımsal Araştırmalar Merkezi	2009	2012	9.630	10
Akdeniz Üniversitesi	Organ Nakli Ar-Ge Merkezi	2010	2012	3.247	500
Anadolu Üniversitesi	Havacılık Araştırma Merkezi	2011	2013	28.890	10.000
Anadolu Üniversitesi	Raylı Sistemler Araştırma Merkezi	2011	2013	150.000	2.000
Ankara Üniversitesi	Hızlandırıcı Merkezi ve Test Laboratuvarı	2006	2013	52.000	9.283
Ankara Üniversitesi	Viral Zoonozlar Tanı ve İleri Araştırma Laboratuvarı	2011	2012	5.118	2.978

Tablo 80. 2012 Yılı Yatırım Programında Yer Alan Tematik İleri Araştırma Merkezi Projeleri (Devamı)

Kurum	Proje Adı	Başlama Tarihi	Öngörülen Bitiş Tarihi	Toplam Maliyet	2012 Yılı Ödeneği
Ankara Üniversitesi	Süperiletkenlik Araştırma Merkez Laboratuvarı	2010	2012	10.374	5.435
Ankara Üniversitesi	Viral Zoonozlar Tanı ve İleri Araştırma Laboratuvarı	2011	2012	5.118	2.978
Ankara Üniversitesi	Yer Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi	2012	2014	5140	2500
Atatürk Üniversitesi	Doğu Anadolu Gözlemevi	2011	2014	50.000	10.000
Boğaziçi Üniversitesi	Teleiletişim ve Enformatik Alan (TAM) Araştırmacı ve Akademisyen Yetiştirme Merkezi	2007	2012	10.761	1.000
Boğaziçi Üniversitesi	Yaşambilim Araştırma Merkezi	2009	2012	15.834	2.094
Dokuz Eylül Üniversitesi	İleri Biyomedikal Ar-Ge Merkezi	2007	2013	85.600	14.010
Ege Üniversitesi	Farmasötik Bilimler Araştırma Merkezi	2009	2012	8.360	100
Ege Üniversitesi	Biyobenzer Ürünler Araştırma Merkezi	2010	2013	9.056	4.005
Ege Üniversitesi	Enerji Verimli. Organik Optoelektronik ve Fotovoltaik Teknoloji Araştırma Merkezi	2011	2012	1.865	795
Gazi Üniversitesi	İmmünobiyoteknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi	2009	2013	8.000	2.000
Gazi Üniversitesi	Fotonik Araştırma Merkezi	2011	2013	12.198	4.450
Gaziantep Üniversitesi	Gıda Ürünleri Araştırma Geliştirme Merkezi	2009	2012	3.198	10
GYTE	Nano-Magnetizm Araştırma Merkezi	2009	2012	14.614	3.036
Hacettepe Üniversitesi	Doğa Koruma ve Biyoçeşitlilik Ar-Ge Merkezi	2009	2013	22.100	10
Hacettepe Üniversitesi	Kimyasal Sensörler Araştırma Merkezi	2011	2012	2.662	1.311
Harran Üniversitesi	Yüksek Başarımli Bilgi İşlem Araştırma Merkezi	2010	2012	1.993	10
Harran Üniversitesi	GAP Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Ar-Ge Merkezi	2011	2013	9.095	4.000
İTÜ	Ulusal Yüksek Başarımli Hesaplama Merkezi	2004	2012	65.194	8.761
İTÜ	Nanobilim ve Nanoteknoloji İleri Araştırmalar Merkezi	2008	2012	25.550	7.379
İTÜ	Mineroloji- Maden Yatakları Araştırma Merkezi	2009	2012	3.934	200
İTÜ	RF/Karışık İşaret Araştırma Merkezi	2011	2013	8.432	3.000
İTÜ	Coğrafi Bilgi Teknolojileri Merkezi	2012	2012	8.370	2.378
İTÜ	Araç Teknolojileri ArGe Merkezi	2012	2014	10.000	5.032
İstanbul Üniversitesi	İleri Litografik Yöntemler Laboratuvarı	2010	2012	5.215	400
İstanbul Üniversitesi	Gıda Antioksidanları Araştırma Merkezi	2011	2012	2.150	10
İstanbul Üniversitesi	Hulusi Behçet Araştırma Merkezi	2010	2013	9.546	4.000
Kocaeli Üniversitesi	Medikal Elektro-optik Sistemler Araştırma Merkezi	2011	2013	5.350	1.180

Tablo 80. 2012 Yılı Yatırım Programında Yer Alan Tematik İleri Araştırma Merkezi Projeleri (Devamı)

Kurum	Proje Adı	Başlama Tarihi	Öngörülen Bitiş Tarihi	Toplam Maliyet	2012 Yılı Ödeneği
Marmara Üniversitesi	Genetik ve Metabolik Hastalıklar Araştırma ve Uygulama Merkezi	2010	2012	5.301	1.000
ODTÜ	Rüzgar Enerjisi Teknolojileri Ar-Ge Merkezi	2011	2013	18.714	4.000
ODTÜ	Biyomalzeme ve Doku Mühendisliği Araştırma Merkezi	2011	2012	5.330	2.120
ODTÜ	Deniz Ekosistem ve İklim Araştırma Merkezi	2012	2014	6150	2010
Sakarya Üniversitesi	Elektromanyetik Araştırma Merkezi	2010	2012	2.276	10
Selçuk Üniversitesi	Doğal Ürünler Araştırma ve Uygulama Merkezi	2011	2013	8.000	3.000
Kamu Kurumları					
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	Deprem Veri Merkezi	2011	2013	1.940	710
Gıda, Tarım Ve Hayv. Bk.	Tarla Bitkileri Altyapı Geliştirme Projesi	2009	2012	13.114	1.200
Gıda, Tarım Ve Hayv. Bk.	Meyve-Asma Baz Materyalleri Ar-Ge Merkezi	2010	2012	5.660	2.030
Gıda, Tarım Ve Hayv. Bk.	Milli Botanik Bahçesi	2011	2013	85.600	21.270
Mkek Gn.Md.	Pilot Ölçekli Duyarsız Patlayıcı Altyapısı	2009	2012	35.606	12.000
Sağlık Bakanlığı	Pankreas Adacık Hücre İzolasyonu Merkezi	2008	2012	19.436	6.090
Sağlık Bakanlığı	Bağcılar Deneysel Araştırma ve Beceri Geliştirme Merkezi	2009	2012	3.592	10
TÜBİTAK	MAM Deniz Araştırmaları Mükemmeliyet Merkezi	2007	2012	19.801	10
TÜBİTAK	SAGE - Delici ve Delme Etkinliği Geliştirme Altyapısı	2008	2012	22.780	10
TÜBİTAK	MAM-Organik Elektronik-OLED Teknoloji Altyapısı	2008	2012	5.060	200
TÜBİTAK	MAM EE Araç Laboratuvarı	2008	2012	10.981	10
TÜBİTAK	BİLGEM - ULSI-CMOS Tümdevre Altyapısı	2009	2012	8.544	2.000
TÜBİTAK	BİLGEM- Katot ve Mikrodalga Vakum Tüp Altyapısı	2009	2012	9.619	10
TÜBİTAK	BİLGEM - Kuantum Kriptoloji Araştırma Merkezi	2009	2012	6.003	250
TÜBİTAK	BİLGEM- Anten Test Araştırma Merkezi	2009	2012	28.144	4.044
TÜBİTAK	MAM YDBE- Ulusal 1 MV Hızlandırılmış Kütle Spektroskopisi Laboratuvarı	2009	2012	8.504	10
TÜBİTAK	UME- Çevresel Testler Merkezi	2009	2012	28.080	2.448
TÜBİTAK	BİLGEM - Yazılım Test ve Kalite Değerlendirme Merkezi	2010	2012	2.544	1.750
TÜBİTAK	BİLGEM - Çoklu Ortam Güvenlik Sistemleri Altyapısı	2010	2012	3.389	664

Tablo 80. 2012 Yılı Yatırım Programında Yer Alan Tematik İleri Araştırma Merkezi Projeleri (Devamı)

Kurum	Proje Adı	Başlama Tarihi	Öngörülen Bitiş Tarihi	Toplam Maliyet	2012 Yılı Ödeneği
TÜBİTAK	SAGE-Arayıcı Başlık Test Merkezi	2010	2012	13.389	2.929
TÜBİTAK	UZAY-Hall Etkili İtici Motoru Geliştirme Altyapısı	2010	2012	11.316	1.582
TÜBİTAK	MAM EE-Elektrik Enerjisi Depolama Teknolojileri Ar-Ge Merkezi	2010	2012	8.979	2.300
TÜBİTAK	MAM-GE Gıda Güvenliğinde Erken Teşhis Projesi	2011	2012	5.216	1.471
TÜBİTAK	BİLGEM - Konuşma ve Dil Teknolojileri Araştırma Merkezi	2011	2013	3.230	2.150
TÜBİTAK	BİLGEM İleri Genom ve Biyoenformatik Araştırma Merkezi	2011	2013	8.560	5.250
TÜBİTAK	MAM-EE Gaz Teknolojileri Ar-Ge Merkezi	2011	2012	8.535	2.650
TÜBİTAK	SAGE - Ankara Sesaltı Rüzgar Tüneli Altyapısı İyileştirme	2011	2013	7.490	4.770
TÜBİTAK	MAM Hibrid Araç Teknolojileri Mükemmelliyet Merkezi	2007	2012	15.453	10
TÜBİTAK	MAM-GE Ulusal Gıda Yenilik Merkezi	2009	2012	5.965	10
TÜBİTAK	SAGE - İç Balistik Tasarım Altyapısı	2011	2012	3.200	1.060
TÜBİTAK	BİLGEM-Kablosuz İletişim Teknolojileri Laboratuvarı	2012	2013	9000	7000
TÜBİTAK	BİLGEM-Patlayıcıya Karşı Tedbir Test ve Araştırma Merkezi	2012	2013	6970	6500
TÜBİTAK	UME-Fotovoltaik Test ve Araştırma Merkezi	2012	2013	6200	5700
TÜBİTAK	SAGE-Enerjik Malzemeler Tahribatsız Test Merkezi	2012	2013	3800	1000
TÜBİTAK	SAGE-Türbin Modülü Tasarımı Altyapısı	2012	2014	15000	2500
TÜBİTAK	MAM-Enerjetik Malzemeler Karakterizasyon Altyapısı	2012	2013	7600	2980
TÜBİTAK	BUTAL-Eser Bileşen Laboratuvarı	2012	2013	4500	2150
TÜBİTAK	Türk Ulusal e-Bilim e-altyapısı (Truba)	2012	2014	19500	5000
Türkiye Atom Enj.Kur.Bşk.	Hızlandırıcı	1999	2012	51.456	1.430

*Bin TL

Merkezi Araştırma Laboratuvarları

Araştırma altyapısı eksik olan üniversite ve araştırma kurumlarında ileri düzeyde araştırma projelerinin yürütülmesini sağlayacak merkezler oluşturulmaktadır. Merkezi Araştırma Laboratuvarları'nın temel amaçları arasında yeni kurulan ve gelişmekte olan üniversitelere daha fazla sayıda nitelikli eleman çekebilmek, araştırma kültürünü yaygınlaştırmak ve üniversite-özel sektör işbirliği anlamında somut projelerin geliştirilebileceği platformlar oluşturmak yer almaktadır. Bu merkezlerde kişilerin veya bölümlerin kontrolü altında olmayan, yönetim modeli şeffaf ve bütün araştırmacıların kullanımına açık nitelikli araştırma altyapıları oluşturulmaktadır. Böylelikle üniversitelerde görev yapan araştırmacılar TÜBİTAK, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı gibi diğer kamu kurumlarının proje desteklerinden ve uluslararası fonlardan daha fazla yararlanabilecektir.

Bu kapsamda, 2012 yılında 4, 2011 yılında 8, 2010 yılında 54, 2009 yılında 10 ve daha önceki yıllarda 5 olmak üzere toplam 81 Merkezi Araştırma Laboratuvarı projesi yatırım programına alınmıştır. Merkezi Araştırma Laboratuvarları Proje bilgileri Tablo 81’de verilmektedir.

Tablo 81. Merkezi Araştırma Laboratuvarı Projeleri

Kurum	Başlama ve Bitiş Yılları	Toplam Maliyet (Bin TL*)
Abant İzzet Baysal Üni.	2010-2012	6.772
Adıyaman Üni.	2009-2012	9.619
Afyon Kocatepe Üni.	2010-2012	8.526
Ağrı İbrahim Çeçen Üni.	2010-2012	4.517
Ahi Evran Üni.	2009-2012	10.652
Aksaray Üni.	2010-2012	5.356
Amasya Üni.	2010-2012	4.844
Ardahan Üni.	2010-2013	4.280
Artvin Çoruh Üni.	2010-2012	4.514
Atatürk Üni.	2010-2012	9.020
Balıkesir Üni.	2010-2012	8.541
Bartın Üni.	2010-2013	4.280
Batman Üni.	2010-2013	4.520
Bayburt Üni.	2010-2013	4.000
Bilecik Üni.	2010-2013	4.515
Bingöl Üni.	2010-2012	4.515
Bitlis Eren Üni.	2010-2012	4.515
Boğaziçi Üni.	1998-2008	7.337
Bozok Üni.	2009-2013	9.630
Celal Bayar Üni.	2011-2013	6.420
Cumhuriyet Üni.	2011-2013	10.165
Çanakkale Onsekiz Mart Üni.	2010-2012	9.022
Çankırı Karatekin Üni.	2010-2012	4.515
Dicle Üni.	2009-2012	11.099
Dumlupınar Üni.	2010-2013	9.000
Düzce Üni.	2010-2012	5.643
Ege Üni.	2010-2013	8.560
Erciyes Üni.	2010-2012	14.905
Erzincan Üni.	2010-2013	7.000
Eskişehir Osmangazi Üni.	2011-2013	8.000

Tablo 81. Merkezi Araştırma Laboratuvarı Projeleri (Devamı)

Kurum	Başlama ve Bitiş Yılları	Toplam Maliyet (Bin TL*)
Fırat Üni.	2010-2012	8.531
Gaziantep Üni.	2010-2013	5.350
Gaziosmanpaşa Üni.	2009-2013	10.165
Giresun Üni.	2010-2012	4.538
Gümüşhane Üni.	2010-2012	5.586
Hacettepe Üni.	2010-2014	20.000
Harran Üni.	2012-2014	6.000
Hitit Üni.	2009-2012	11.738
Iğdır Üni.	2010-2013	4.280
İnönü Üni.	2010-2012	6.906
İstanbul Üni.	2010-2013	9.546
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	2012-2014	20.000
K. Maraş Sütçü İmam Üni.	2008-2011	10.222
Kafkas Üniversitesi	2012-2014	8.000
Kar.Mehmet Bey Üni.	2010-2013	5.378
Karabük Üni.	2010-2012	7.991
Kastamonu Üni.	2012-2014	6.000
Kırıkkale Üni.	2009-2012	9.310
Kırklareli Üni.	2010-2012	4.514
Kilis 7 Aralık Üni.	2010-2013	4.280
Kocaeli Üni.	2008-2011	6.430
M.Akif Ersoy Üni.	2010-2012	6.000
Mardin Artuklu Üni.	2010-2013	4.280
Mersin Üni.	2009-2012	12.391
Mimar Sinan Üni.	2010-2012	5.638
Muğla Üni.	2007-2011	21.289
Mustafa Kemal Üni.	2010-2013	10.000
Muş Alparslan Üni.	2010-2012	4.514
Namık Kemal Üni.	2010-2012	6.770

Tablo 81. Merkezi Araştırma Laboratuvarı Projeleri (Devamı)

Kurum	Başlama ve Bitiş Yılları	Toplam Maliyet (Bin TL*)
Nevşehir Üni.	2010-2012	6.014
Niğde Üni.	2010-2012	8.541
Ondokuz Mayıs Üni.	2010-2012	10.148
Ordu Üni.	2010-2012	4.538
ODTÜ	1998-2011	34.308
Osmaniye K.Atatürk Üni.	2010-2012	4.527
Pamukkale Üni.	2010-2012	8.974
Rize Üni.	2010-2012	5.601
Sakarya Üni.	2011-2013	6.420
Selçuk Üni.	2009-2012	13.884
Siirt Üni.	2010-2013	4.280
Sinop Üni.	2009-2012	12.359
Süleyman Demirel Üni.	2011-2013	15.400
Şırnak Üni.	2010-2013	3.616
Trakya Üni.	2011-2013	9.100
Tunceli Üni.	2010-2012	4.514
Uludağ Üni.	2011-2013	8.808
Uşak Üni.	2010-2012	6.096
Yalova Üni.	2010-2012	4.517
Yıldız Teknik Üni.	2011-2013	10.165
Yüzüncü Yıl Üni.	2009-2012	11.204
Zonguldak Karaelmas Üni.	2008-2012	10.154

*2012 Yılı Fiyatlarıyla

B. 5746 Sayılı Kanun Kapsamında Ar-Ge Merkezi Bilgileri

5746 Sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında ülkemizde Ar-Ge alt yapısını oluşturmuş, çok sayıda Ar-Ge personeli çalıştıran ve ülkemizin GSYİH'deki Ar-Ge payına katkıda bulunan büyük işletmelerin bu çalışmalarını daha da geliştirmelerini ve kendi teknolojilerini üretmelerine imkân sağlanmıştır.

5746 Sayılı Ar-Ge Kanununun Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinin 31 Temmuz 2008 tarihinde yayımlanmasından 1 Haziran 2012 tarihine kadar geçen sürede;

- 157 Ar-Ge merkezi başvurusu yapılmış,
- 131 işletmeye Ar-Ge Merkezi Belgesi verilmesi uygun bulunmuş,
- 5 Ar-Ge merkezinin birleşme ve tüzel kişilik değişikliği nedeniyle faaliyetine son verilmiştir.

- 126 Ar-Ge merkezi faaliyetine devam etmektedir.
- 18 firmanın başvurusu Komisyon tarafından reddedilmiş, 5 firmanın başvurusu yetersiz olması nedeniyle kabul edilmemiştir.
- 3 başvuru ile ilgili değerlendirme süreci devam etmektedir.

Ar-Ge Merkezleri ile ilgili ayrıntılı bilgiler aşağıdaki tablolarda sunulmaktadır (Tablo 82-86).

Tablo 82. Yıllar İtibarıyla Ar-Ge Merkezi Başvuru ve Değerlendirme Bilgileri

Durum	2008	2009	2010	2011	2012	Toplam
Başvuru Sayısı (Dosya)	39	36	31	41	10	157
Değerlendirmeye Alınmayan Başvuru Sayısı	1	3	1	-	-	5
Ar-Ge Merkezi Belgesi Verilmeyen İşletme Sayısı	2	5	5	6	-	18
Değerlendirme Süreci devam eden	-	-	-	-	3	3
Ar-Ge Merkezi Belgesi Verilen İşletme Sayısı	19	43	21	32	16	131

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 1 Haziran 2012 itibarıyla

Tablo 83. Faaliyette Olan Ar-Ge Merkezleri

Sıra No	İşletme Adı	Şehir
1	Temsa Global Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Adana
2	BSH Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Tekirdağ
3	Vestel Elektronik A.Ş.	Manisa
4	Vestel Beyaz Eşya Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Manisa
5	Arçelik Kurutma Makinası ve Elektrik Motorları Ar-Ge Bölümü	Tekirdağ
6	Arçelik A.Ş. Ar-Ge Direktörlüğü	İstanbul
7	Arçelik Çamaşır Makinesi	İstanbul
8	Arçelik Buzdolabı ve Kompresör	Eskişehir
9	Arçelik Pişirici Cihazlar	Bolu
10	Arçelik Bulaşık Makinası	Ankara
11	Ege Soğutmacılık Klima Soğuk Hava Tesisleri İhracat-İthalat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	İzmir
12	Havelsan Hava Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Ankara
13	Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	Bursa
14	Nortel Networks Netaş Telekomünikasyon A.Ş.	İstanbul
15	Abdi İbrahim İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	İstanbul
16	Koçsistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş.	İstanbul
17	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	İzmit
18	Tusaş Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Ankara
19	Teklas Kauçuk Sanayi ve Ticaret A.Ş.	İzmit
20	Gate Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Ankara
21	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	İstanbul
22	Aselsan A.Ş.-Sst Grup Başkanlığı	Ankara

Tablo 83. Faaliyette Olan Ar-Ge Merkezleri (Devamı)

Sıra No	İşletme Adı	Şehir
23	Aselsan A.Ş.-Radar Elektronik Harp ve İstihbarat Sistemleri Grup Başk.	Ankara
24	Tırsan Treyler Sanayi Ticaret ve Nakliyat A.Ş.	Adapazarı
25	Airties Kablosuz İletişim San. ve Dış Ticaret A.Ş.	İstanbul
26	Ortadoğu Rulman Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Ankara
27	Bilim İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Kocaeli
28	Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	Adapazarı
29	Dıgiturk-Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş.	İstanbul
30	Vestel Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.-2	Manisa
31	Aselsan A.Ş.-Mikroelektronik GÜDÜM ve Elektro-Optik Grup Başk.	Ankara
32	Aselsan T A.Ş.-Haberleşme Cihazları Grup Başk.	Ankara
33	Mikes Mikrodalga Elektronik Sistemler Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Ankara
34	Goldaş Kuyumculuk İthalat İhracat A.Ş.	İstanbul
35	Roketsan Roket Sanayii ve Ticaret A.Ş.-1	Ankara
36	Roketsan Roket Sanayii ve Ticaret A.Ş.-2	Ankara
37	Sanko Tekstil İşletmeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Bursa
38	Kordsa Global . A.Ş.	Kocaeli
39	Farplas Oto Yedek Parçaları İmalatı, İthalatı ve İhracatı Anonim Şirketi	Kocaeli
40	Dyo Boya Fabrikaları Sanayi ve Ticaret A.Ş.	İzmir
41	Aksa Akrilik Kimya San. A.Ş.	Yalova
42	Bosch Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Bursa
43	Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş	Adana
44	Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Kocaeli
45	Eczacıbaşı Zentiva Sağlık Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Kırklareli
46	Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Ankara
47	Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	İstanbul
48	Hema Endüstri A.Ş.	Tekirdağ
49	Organik Kimya A.Ş.	İstanbul
50	Fnss Savunma Sistemleri Anonim Şirketi	Ankara
51	İnci Akü Sanayi ve Ticaret A.S.	Manisa
52	Bmc Sanayi ve Ticaret A.Ş.	İzmir
53	C/S Enformasyon Teknolojileri Ltd. Şti.	İstanbul
54	Mako Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Bursa
55	Arçelik A.Ş.	İstanbul
56	Cms Jant ve Makine Sanayii Anonim Şirketi	İzmir
57	Alcatel Lucent Teletaş Telekomünikasyon A.Ş.	İstanbul
58	Tuşaş Motor Sanayii A.Ş.(Tei)	Eskişehir
59	Beyçelik Gestamp Kalıp ve Oto Yan Sanayi	Bursa
60	Durmazlar Makine Sanayi ve Tic. A.Ş.	Bursa
61	Sun Holding A.Ş.	İzmir

Tablo 83. Faaliyette Olan Ar-Ge Merkezleri (Devamı)

Sıra No	İşletme Adı	Şehir
62	Avea İletişim Hizmetleri A.Ş.	İstanbul
63	Ericsson Telekomünikasyon A.Ş.	İstanbul
64	Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	Bursa
65	Deva Holding A.Ş.	Tekirdağ
66	Man Türkiye A.Ş.	Ankara
67	Olgun Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Manisa
68	Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Bursa
69	Tüpraş Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	İzmit
70	İnform Elektronik Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş.	İstanbul
71	Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makine Sanayi A.Ş.	Kocaeli
72	Havelsan Hava Elektronik ve Sanayi Tic. Aş. - 2	İstanbul
73	Yünsa Yünlü Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Tekirdağ
74	Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş.	İstanbul
75	Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş	Balıkesir
76	Grammer Koltuk Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Bursa
77	Martur Sünger ve Koltuk Tesisleri Tic.ve San.A.Ş.	Bursa
78	Assan Hanıl Oto San. ve Tic. A.Ş.	İzmit
79	Triodor Araştırma Geliştirme Yazılım ve Bilişim Tic. Ltd. Şti.	İstanbul
80	Bosch Termoteknik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Manisa
81	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San.ve Tic.A.Ş.	İstanbul
82	Intersource Tekstil Ve Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Tekirdağ
83	Indesit Company Beyaz Eşya Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Manisa
84	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	İzmir
85	Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Düzce
86	Hegzagon Mühendislik ve Tasarım A.Ş.	Kocaeli
87	Üniteks Gıda Tekstil Motorlu Araçlar Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	İzmir
88	Yiğit Akü	Ankara
89	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Bilecik
90	Norm Civata Sanayi ve Ticaret A.Ş.	İzmir
91	Valeo Otomotiv Sistemleri Endüstrisi A.Ş	Bursa
92	Toksan Yedek Parça İmalat Ticaret ve Sanayi A. Ş.	Bursa
93	Arçelik-Lg	Kocaeli
94	Delphi Outomotive Systems Ltd. Şti.	İstanbul
95	Huawei Telekomünikasyon Dış Ticaret Ltd. Şti.	İstanbul
96	Estaş Eksantrik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Sivas
97	Totomak Makina ve Yedek Parça Sanayi ve Ticaret A.Ş.	İzmir
98	İzmir- Delphi Otomotiv Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	İzmir
99	İzeltaş İzmir El Aletleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	İzmir
100	Gap Güneydoğu Tekstil San.Tic. A.Ş.	Malatya
101	Akım Metal Sanayi ve Ticareta.Ş.	İstanbul

Tablo 83. Faaliyette Olan Ar-Ge Merkezleri (Devamı)

Sıra No	İşletme Adı	Şehir
102	Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Kocaeli
103	Proline Bilişim Sistemleri ve Ticaret A.Ş.	İstanbul
104	Kayalar Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.	İstanbul
105	Ermetal Otomotiv ve Eşya Sanayi Tic.A. Ş.	Bursa
106	Akdeniz Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.	İzmir
107	B- Plas A.Ş.	Bursa
108	Kale Oto Radyatör Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Kocaeli
109	Vestel Dijital Üretim Sanayi A.Ş.-Yeni Başvuru	Manisa
110	Akgün Bilgisayar Prog.Ve Tic.Hiz.Ltd.Şti.	Ankara
111	Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	Kocaeli
112	Provus Bilişim Hizmetleri A.Ş.	İstanbul
113	Farba Otomotiv Aydınlatma ve Plastik A.Ş.	Bursa
114	Viko	İstanbul
115	Kale Kilit Ve Kalıp Sanayi ve Ticaret A.Ş.	İstanbul
116	Mecaplast Otomotiv Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Kocaeli
117	Söktaş Dokuma İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş	Aydın
118	Enel Enerji Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	İstanbul
119	Setaş Kimya Sanayi A.Ş.	Tekirdağ
120	Hisarlar Grup (2. Başvuru)	Eskişehir
121	Kale Seramik	Çanakkale
122	Alarko Carrier	Kocaeli
123	Feka	Bursa
124	Aydınlar Yedek Parça Sanayi ve Ticaret A.Ş. (2. Başvuru)	Konya
125	Maysan Mando Otomotiv Parçalar San. ve Tic. A.Ş.	Bursa
126	Major	Bursa

Tablo 84. Yıllar İtibarıyla Faaliyeti Durdurulan Ar-Ge Merkezleri

Sayı	İşletme Adı	Gerekçe	Yılı
1	Vestel Dijital Üretim Sanayi A.Ş	Birleşme	2009
2	Grundig Elektronik A.S.-İzmir	Tüzel Kişilik Değişikliği	2009
3	Grundig Elektronik A.S.-İstanbul	Tüzel Kişilik Değişikliği	2009
4	Oyak Teknoloji Bilişim ve Kart Hizmetleri A.Ş.-2		2011
5	Anadolu Bilişim Hizmetleri A.Ş.		2011

*1 Haziran 2012 itibarıyla

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 85. Ar-Ge Merkezlerinin Sektörel Dağılımı

Sıra	Sektör Adı	Sayı	%
1	Otomotiv Yan Sanayii	36	28,6
2	Otomotiv	12	9,5
3	Bilgi ve İletişim Teknolojileri	13	10,3
4	Savunma	12	9,5
5	Dayanıklı Tüketim Malları	12	9,5
6	Elektrik-Elektronik	10	8
7	Kimya	8	6,4
8	Tekstil	8	6,4
9	İlaç	4	3,2
10	Cam ve Seramik	3	2,4
11	Metal Sanayi	2	1,6
12	Kuyumculuk	1	0,8
13	Mobilya	1	0,8
14	Enerji	1	0,8
15	Demir-Çelik	1	0,8
16	Bankacılık	1	0,8
17	Makine	1	0,8
Toplam		126	100

*1 Haziran 2012 İtibarıyla

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı**Tablo 86. Sektör Bazında Belge Verilen Ar-Ge Merkezleri**

Sektörler	Araştırmacı	Teknisyen	Destek Personeli	Patent Sayısı	Yürütülen Proje Sayısı
Bankacılık	72	-	6	-	10
Bilgi ve İletişim Teknolojileri	1528	102	83	41	179
Cam ve Seramik	149	132	20	-	86
Dayanıklı Tüketim Malları	705	412	58	365	314
Demir -Çelik	15	45	6	3	8
Elektrik-Elektronik	591	292	45	92	212
İlaç	281	31	11	9	331
Kimya	299	213	40	58	335
Kuyumculuk	22	34	4	2	5
Metal Sanayi	55	59	8	79	19
Mobilya	21	71	9	16	33
Otomotiv	1344	626	229	90	427
Otomotiv Yan Sanayi	1083	1153	146	123	839
Savunma Sanayi	3227	410	183	94	484
Tekstil	252	236	33	12	229
Enerji	35	20	2	0	9
Toplam	9679	3836	883	984	3520

*1 Haziran 2012 İtibarıyla

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Yönetmeliğin yürürlüğe girmesini müteakip Ar-Ge faaliyetlerini ayrı ayrı yerlerde yürüten işletmeler, bu birimlerini birleştirmek ve Ar-Ge personeli sayılarını arttırmak suretiyle hem 5746 Kanunla sağlanan desteklerden istifade etmek, hem de Ar-Ge faaliyetinin kurumsallaşması yönünde oldukça yoğun çaba içine girmişlerdir.

Ülkemiz sanayinin yoğun olduğu Marmara Bölgesi başta olmak üzere endüstriye paralel olarak faaliyette olan 126 Ar-Ge Merkezinde, Ar-Ge ve yenilik projeleri çalışılmakta olup, bu merkezlerde belge verilmiş tarihi itibarıyla toplam 14.398 Ar-Ge çalışanı yer almaktadır.

Stratejik Amaç Y6-Ülkemizin Çıkarları Doğrultusunda Uluslararası BTY İşbirliğinin Etkinleştirilmesi

Y6 - Bölüm 1: UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y6 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Stratejik Amaç Y6	Ülkemizin Çıkarları Doğrultusunda Uluslararası BTY İşbirliklerinin Etkinleştirilmesi ¹					
Amaç Y6.1	Uluslararası BTY işbirliklerinin ülkemizin çok taraflı taahhütleri de dikkate alınarak UBTYS 2011-2016 stratejik çerçevesini desteklemesi					
Y6.1.1	Uluslararası BTY işbirliklerinde UBTYS 2011-2016 stratejik çerçevesini destekleyecek tematik yaklaşımlar doğrultusunda güçlü ve ihtiyaç odaklı alanların ön plana çıkarılması					
	Eylem: Güçlü ve ihtiyaç odaklı alanlar doğrultusunda oluşturulan uluslararası kamu-kamu ortaklıklarının takibi ve girişimlerde aktif katılımın sağlanması	TÜBİTAK	Araştırma yapan ve/veya fonlayabilen tüm ulusal kurumlar	Sürekli	D	
	Gelişme: İhtiyaç odaklı alanlarda TÜBİTAK'ın yönetim kurulunda yer aldığı Ortak Programlama İnisiyatifleri, "Water Challenges for a Changing World", "Healthy Diet for a Healthy Life", "Agriculture, Food Security and Climate Change"dir. Güçlü olduğumuz alanlarda TÜBİTAK'ın yönetim kurulunda yer aldığı Ortak Programlama İnisiyatifleri ise "UrbanEurope" ve "More Years Better Lives, the Challenges and Opportunities of Demographic Change"dir. İhtiyaç odaklı alanlardan Enerji Alanı'nda Türkiye, Avrupa Komisyonu'nun önderliğinde Avrupa'nın orta ve uzun vadede Enerji Politikası hedeflerine ulaşabilmesi için oluşturulan Stratejik Enerji Teknoloji Planı'nın (SET-PLAN) Üst Düzey Yürütme Grubu'nda ve sanayi, araştırma merkezleri ve fonlama yapan kamu kuruluşlarının bir araya geldiği çalışma gruplarında aktif olarak yer almaktadır. Ayrıca TÜBİTAK ve TAGEM tarafından, ihtiyaç odaklı alanlardan gıda ile güçlü alanlardan bilgi ve iletişim teknolojileri alanının kesiştiği bir ERA-NET projesi olan "Tarımsal ve ilgili çevresel araştırmalarda Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Robotik kullanımına yönelik yürütülen araştırmaların Avrupa çapında koordinasyonunu sağlamak – ICT-AGRI" isimli bir proje yürütülmektedir. Ayrıca TÜBİTAK Enerji alanında "SmartGrids" ve "Geothermal", ileri ICT teknolojileri ile ilgili "ChistEra", güçlü olduğumuz imalat teknolojileri ile ilgili ise "MANUNET II" ERA-NET projelerinde ortak olarak yer almaktadır.					

¹ Bu stratejik amaca yönelik aşağıda belirtilen strateji(ler) altında 2012 yılına yönelik uygun bir eylem bulunmamaktadır:

Y6.1.3 Öncelikli ülkelerle politika öğrenmeye yönelik eylemlerin hayata geçirilmesi

Y6.1.5 Ülkemizin taraf olduğu uluslararası BTY anlaşmalarının özel sektörün daha çok yararlanabileceği duruma getirilmesi (mevzuat düzenlemeleri, kapsam genişletilmesi)

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y6 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Güçlü ve İhtiyaç odaklı alanlar doğrultusunda ikili işbirlikleri oluşturulması, mevcut ikili işbirliklerinin bu alanlarda genişletilmesi ve geliştirilmesi	TÜBİTAK	Araştırma fonlayabilen tüm ulusal kurumlar	Sürekli	D	
Gelişme: TÜBİTAK Uluslararası İşbirliği Dairesi İkili ve Çoklu İlişkiler Müdürlüğü'nde 23 ülkeden 27 kuruluşla imzalanmış anlaşmalarla proje esasına dayalı programlar yürütülmektedir. Söz konusu uluslararası programlar tabandan yukarı bir yaklaşımla araştırmacıların ilgilendikleri alanda (curiosity based) araştırma projesi vermelerine imkan tanımaktadır. Bu programlara, öncelikli alanlar olan Enerji, Su ve Gıda alanlarında da projeler önerilebilmektedir. 2012 yılında ABD ile ikili işbirliğinin artırılması için TÜBİTAK'tan bir heyet 9-14 Nisan 2012 tarihlerinde ABD'de Washington, New York ve Chicago'da görüşmelerde bulunmuştur. Özellikle enerji alanında birçok kuruluşla görüşmeler yapılmış, ABD Argonne Ulusal Enerji Laboratuvarı ile işbirliği çalışmaları başlatılmıştır.						
Y6.1.2	Güçlü ve ihtiyaç odaklı alanlara göre ülkelerin Ar-Ge ve yenilik kapasitesi ve yetkinliği açısından analizlerinin yapılarak uluslararası işbirliklerinde öncelikli ülkelerin belirlenmesi ve izlenmesi					
	Eylem: Ülkelerle gerçekleştirilecek Karma Ekonomik Komisyon (KEK) toplantılarında BTY Stratejisi konusunun gündeme alınarak işbirliği olanaklarının araştırılması	Ekonomi Bakanlığı (Anlaşmalar Genel Müdürlüğü)	Dışişleri Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK, TOBB, TİKA	2011-2012	D	
Gelişme: - Türkiye-Güney Afrika Cumhuriyeti KEK Toplantısı 13-16 Şubat 2012 tarihleri arasında gerçekleştirilerek her iki ülke kurumları arasında (TÜBİTAK, TÜBA, YÖK ile muadili kurumlar) işbirliğini geliştirmeye yönelik konulara yer verilmiş olup, "Bilim Alanında İşbirliği" başlığı toplantı sonucunda imzalanan Mutabakat Zaptına derç edilmiştir. - Türkiye - Fas 9. Dönem KEK toplantısında Türkiye Cumhuriyeti Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile Fas Krallığı Telekomünikasyon Ulusal Düzenleme Kurumu arasında posta sektöründe teknolojik gelişmeler konusunda işbirliği, özellikle e-hizmetler, dijital güvenlik vb. konulara yer verilmiştir. - Türkiye-Birleşik Arap Emirlikleri 8. dönem KEK toplantısında iletişim konusunda iki ülke özel sektör kuruluşlarının girişeceği ortak teşebbüsleri desteklemeye yönelik olarak "İletişim" başlığı toplantı sonunda imzalanan Mutabakat Zaptına derç edilmiştir - Türkiye-İran KEK 22. Dönem ve 23. dönem toplantılarında bilim ve teknoloji ile ilgili her iki ülke Kurumları arasında ortak çalışma grupları oluşturmak ve işbirliğini geliştirmek amacıyla "İletişim ve Bilgi Teknolojileri" başlığı ile "Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Posta İletişimi" başlığı toplantı sonunda imzalanan Mutabakat Zaptına derç edilmiştir. - Türkiye-Suudi Arabistan KEK 12. Dönem toplantısında iki ülke arasında Bilim ve Teknoloji konusunda işbirliğini geliştirmek amacıyla toplantı sonunda imzalanan Mutabakat Zaptında bilim ve teknoloji konularında işbirliğinin geliştirilmesine yönelik olarak "İletişim ve Bilgi Teknolojileri" başlığı toplantı sonunda imzalanan Mutabakat Zaptına derç edilmiştir.						

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y6 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: Bilim, Teknoloji ve Yenilik (BTY) alanlarında uluslararası işbirliğinde öncelikli ülkeler çalışmasının, ülkelerin alanlara göre Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin ve yetkinliğinin göz önünde bulundurularak hazırlanması	TÜBİTAK	Dışişleri Bakanlığı, TİKA	Sürekli	D	
	Gelişme: Bilim, Teknoloji ve Yenilik alanlarında uluslararası işbirliğinde öncelikli ülkeler çalışmasının ülkelerin Ar-Ge ve yenilik kapasitesi ve yetkinliği göz önünde bulundurularak hazırlanması doğrultusunda ilk çalışma Balkanlar'a yönelik yapılmış olup, ikinci bir çalışma ise Arap Ligi ülkelerine yönelik hazırlanmaktadır. Bölge ülkelerinin ekonomik, bilimsel ve teknolojik durumlarının Türkiye ile karşılaştırmasını içeren raporda, ayrıca bu ülkelerdeki bilim ve teknoloji kuruluşlarına yönelik bilgiler de bulunmaktadır. Raporda ayrıca Arap Ligi ülkeleri ile işbirliğinin geliştirilmesine yönelik eylem önerileri ve işbirliğinin geliştirilmesinde karşılaşılan engellere de yer verilmektedir. Bu rapor dışında, ülkelerin ekonomik, bilimsel ve teknolojik durumlarının geçmiş ve şimdiki göstergelerini karşılaştıran ve bilimsel ve teknolojik yapılanmaları ile ilgili detaylı bilgi veren ülke raporları güncellenmektedir. Yeni ülke raporu formatında ülkelerin farklı alanlardaki Ar-Ge ve Yenilik kapasiteleri de göz önünde bulundurulmaktadır. Bu kapsamda, öncelikli ülkeler çalışması da devam etmekte, ülkelerin gelişmişlikleri ve öncelikli alanlarına göre ülkemizin işbirliği kurması öncelikli ülkelerle ilgili bir rapor hazırlanmaktadır.					
Y6.1.4	BTY ile alakalı uluslararası mekanizmalarda ülkemizden uzmanların görev almasının teşvik edilmesi					
	Eylem: Türk Kamu çalışanlarının Avrupa Komisyonu bünyesinde Görevlendirilmiş Ulusal Uzman (SNE) olarak istihdam edilmesi ve diğer uluslararası kuruluşlarda görev almalarına yönelik resmi girişimlerde bulunulması	Avrupa Birliği Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı	Dışişleri Bakanlığı, TÜBİTAK, Avrupa Birliği Bakanlığı	Sürekli	D	
	Gelişme: 28 Eylül 2011 tarihinde Strazburg'da, Avrupa Birliği Bakanlığı ile Avrupa Komisyonu arasında imzalanan Mutabakat Zaptı ile birlikte, Türk kamu çalışanlarının Avrupa Komisyonu tarafından ihdas edilen Görevlendirilmiş Ulusal Uzman (Seconded National Expert-SNE) ve Profesyonel Eğitimde Ulusal Uzman (National Expert in Professional Training-NEPT) kadrolarına aday olmaları ve bu pozisyonlarda istihdam edilmeleri mümkün hale gelmiştir. Söz konusu Mutabakat Zaptının onaylanmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı, 14 Ocak 2012 tarih ve 28173 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve iç onay sürecinin tamamlanarak Zaptın yürürlüğe girdiğine ilişkin bildirim de Avrupa Komisyonu'na yapılmıştır. Komisyon tarafından açılan ve uzmanlarımızın da başvurabileceği ilk NEPT ilanının resmi duyurusu 27 Nisan 2012 tarih ve 1722 sayılı AB Bakanlığı yazısı ile tüm kamu kurum ve kuruluşlarımıza iletilmiş ve alınan başvurular Komisyon'a bildirilmiştir. Ayrıca, ülkemizden başvurulara da açık olan iki SNE duyurusu ilgili kurumlarca paylaşılmıştır. Avrupa Komisyonu'nda açılan ve açılacak olan bütün pozisyonlara ilişkin duyuruların yapılacağı ve gerekli başvuru süreçlerinin takip edilebileceği www.ab.gov.tr/ulusaluzman internet sayfası da hazırlanmış ve hizmete alınmış bulunmaktadır. Bu minvalde, Türk uzmanların Avrupa Komisyonu Araştırma ve Yenilik Genel Müdürlüğü (DG Research and Innovation) bünyesinde çalışabilmesine yönelik üst düzey girişimler de başlatılmış bulunmaktadır.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y6 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Y6.1.6	Türkiye'nin uluslararası yardımlarında BTY'nin de kapsam içine alınması					
	Eylem: Türkiye'nin uluslararası politika öncelikleri doğrultusunda belirlenen az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere BTY politikalarının tasarımı konusunda teknik yardımda bulunulması (Örneğin, Uluslararası Teknolojik Öngörü Seminerleri düzenlenmesi)	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK TÜSSİDE, Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO), TÜBİTAK	2011-2012	D	
	Gelişme: <i>UNIDO International Study Tour and Workshop (UNISWORK) on Food Safety Eğitim Programlarının 10. ve 11. ayaklarının düzenlenmesi</i> "Nikotoksinlerin Önlenmesi" konulu UNISWORK X, 7-11 Mayıs 2012 tarihleri arasında Gebze'de düzenlenmiştir. "Endüstriyel Gıda Kurutma Teknolojileri" konulu UNISWORK XI'in 2012 yılı Ekim ayında düzenlenmesi öngörülmektedir. - Söz konusu program UNISWORK X'un devamı niteliğinde olduğu için UNISWORK X'a katılan bazı katılımcıların UNISWORK XI'e de davet edilmesi planlanmaktadır. <i>"International Workshop on Cleanroom Training fFor Critical & Sustainable Technologies" başlıklı atöyle çalışmasının düzenlenmesi</i> - Başvurular için ilana çıkıldı. - Başvurular incelendi. - Katılımcılar ve eğiticiler belirlendi. - Lojistik düzenlemeler tamamlandı. - Programın yürütülmesi safhasına 25 Haziran 2012 tarihi itibariyle geçilmiş ve program 8 Temmuz 2012 tarihinde sona ermiştir.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y6 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
	Eylem: AB Çerçeve Programlarına yeni katılan ülkelere ve Türkiye'nin BTY politikaları kapsamında öncelikli olarak belirlendiği ülkelere Türkiye AB Çerçeve Programları Koordinasyon modelinin ve Türkiye'deki BTY modelinin aktarılması	TÜBİTAK	-	2011-2013	D	
	Gelişme: AB Çerçeve Programları kapsamında yürütülmekte olan ve TÜBİTAK'ın ortak olarak yer aldığı CAAST-Net projesi kapsamında, 26-27 Haziran 2012 tarihinde Ankara'da "Afrikalı Ulusal İrtibat Noktaları (UİN) için İşbirliği Ağları Toplantısı" gerçekleştirilmiştir. Etkinlik sayesinde Afrikalı UİN'leri AB 7. Çerçeve Programı dâhilinde var olan fırsatlar ve 2014 yılı itibariyle başlayacak olan HORIZON 2020 Araştırma ve Yenilik Çerçeve Programı hakkında bilgilendirme ve Afrikalı UİN'ler ile Türk UİN'leri bir araya getirme imkanı sağlanmıştır. Etkinliğin ilk günü Gana, Mısır ve Uganda'dan katılan UİN'ler TÜBİTAK Başkanlık Binası'nda ağırlanmıştır. Türk UİN'ler tarafından AB 7. Çerçeve Programı kapsamında yürütülen ve Horizon 2020 için öngörülen uluslararası işbirlikleri hakkında bilgi verilmiştir ve sonrasında AB Çerçeve Programları kapsamında yürütülmekte olan projeler dahilinde proje koordinatörünün rolü, proje yürütürken dikkat edilmesi gerekenler ile yasal, mali ve idari konular hakkında detaylı sunumlar yapılmıştır. Ocak 2012 itibarı ile Moldova AB Çerçeve Programları'na Asosye üye ülke olarak dâhil olmuştur. Bu bağlamdaki hazırlıklarını sürdüren Moldova Bilim Akademisi (Academy of Science Moldova) 2004'ten beri Asosye ülke statüsünde olan Türkiye'nin tecrübelerinden yararlanmak üzere TÜBİTAK'tan eğitim talebinde bulunmuştur. Bu talep doğrultusunda AB Çerçeve Programı işbirliği özel programı, UİN (Ulusal İrtibat Noktası) ve Delege yapıları ile hukuki ve finansal konularda iki TÜBİTAK uzmanı Moldova'da eğitimler vermişlerdir. 17 Mayıs 2012 tarihinde Kişinev kentinde Moldova Bilim Akademisi'ndeki toplantının sabah oturumunda Moldovalı UİN'lere Türkiye'nin UİN yapısı sunulmuştur. Moldova'nın oluşturduğu UİN yapısı hakkında bilgi alınmış, bu yapı hakkında değerlendirme ve önerilerde bulunulmuştur. Sunuş sonrası Moldova Bilim Akademisi Başkanı ile görüşmeler yapılmış, karşılıklı iyi niyet ve işbirliği niyeti belirtilmiştir. Etkinlikte ayrıca Moldova Bilim Akademisi çalışanlarına AB Çerçeve Programı eğitimi verilmiştir. Bu eğitimde; Asosye Ülkelerin AB Çerçeve Programındaki konularını güçlendirilmesi, UİN yapısı, Program Komite toplantılarında temsil, Konsorsiyum oluşturma, Kuruluşların görünürlüğünün artırılması, proje ana sözleşmesi ve müzakereler, Projelerin finansal yönetimi, Raporlama gibi konulara ayrıntılı olarak değinilmiştir. Ayrıca 18 Mayıs 2012 tarihinde Moldova'da düzenlenen bilgi gününe katılım sağlanmıştır. Bu bilgi gününde de AB Çerçeve Programı genel yapısı ve finansal hususlar konularında sunumlar yapılmıştır. Bu eğitimleri takiben, Moldova Bilimler Akademisi Genel Sekreteri ve Gökoğuz Yeri Bilim ve Akademi Merkezi Başkanı oluşan iki kişilik bir heyet 14 Haziran 2012 tarihinde Kurumu ziyaret etmiştir. Ziyarete iki ülke kurumlarının tanıtımlarının yanı sıra ikili işbirliği olanaklarına ilişkin görüş alışverişi gerçekleştirilmiştir.					
	Eylem: BTY konularında tarım sektöründe az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerle uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	TİKA	2012-2016	D	
	Gelişme: 21 - 26 Kasım 2011 TZOB-Filistinli Çiftçiler Sulama Eğitimi Ülkemizin tarımsal alanda sahip olduğu bilgi birikimi ve deneyimini, özellikle Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ve gelişmekte olan Afrika ülkeleri olmak üzere Balkan ve Orta Doğu ülkelerine aktarılmasında önemli bir rol üstlenip; bu coğrafyada bilimsel kalitenin yükselmesine ve bu ülkelerle ülkemiz arasında ilişkilerin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Bu kapsamda 2-13 Temmuz 2012 tarihleri arasında "Sürdürülebilir Toprak ve Su Kaynakları Yönetimi" konulu uluslararası eğitim için çağrıya çıkmış olup, belirlenen tarihlerde eğitim gerçekleştirilmiştir.					

UBTYS 2011-2016'nın 2012 Yılı Eylem Planında Y6 Stratejik Amacı Altında Yer Alan Eylemlere İlişkin Gelişmeler

Strateji	Eylem	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kurum(lar)/Kuruluş(lar)	Zaman Aralığı	Tamamlanma Durumu	
					Devam Ediyor (D)	Tamamlandı (T)
Y6.1.7.	Bilim diplomasisi faaliyetlerinin başlatılması ve yaygınlaştırılması (bilim ataşeleri, vb.)					
	Eylem: Türkiye'nin En Az Gelişmiş Ükelere (EAGÜ) Yönelik Ekonomik ve Teknik İşbirliği Paketi kapsamında BTY alanında verilen taahhütlerin yerine getirilmesi ²	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK, Milli Eğitim Bakanlığı	Dışışleri Bakanlığı, BM Organları, TİKA, YÖK	2011-2014	D	
	Gelişme: - EAGÜ'lere yönelik gelecek 10 yılda tarım, mühendislik, tıp alanında lisansüstü eğitim için 1000 kişiye burs verilmesini içeren TÜBİTAK 2235 kodlu burs programı hazırlanmış olup, burs başvurusu 1 Haziran 2012 ve 28 Temmuz 2012 tarihleri arasında açık olacaktır. - EAGÜ'lere yönelik olarak kurulacak olan Bilim, Teknoloji ve Yenilikçilik Merkezi/Teknoloji Bankası ile ilgili kapasite ve eksiklik analizinin yapılması için ilgili Birleşmiş Milletler birimlerinin katılımıyla oluşturulacak olan görev gücüne TÜBİTAK'ın katılımı kararlaştırılmıştır. - EAGÜ'lere yönelik olarak kurulacak olan Bilim, Teknoloji ve Yenilikçilik Merkezi/Teknoloji Bankası hazırlıklarının eşgüdömlü bir şekilde yürütölmesi için bir ulusal çalışma grubu kurulması konusunda fikir birliğine varılmıştır. İlgili kurum ve kuruluşlar bu çalışma grubuna davet edilmiştir ve çalışma grubunun 2012 yılının ikinci yarısında aktif hale gelmesi öngörölmektedir.					
	Eylem: Türkiye'de bilim diplomatlarına yönelik pilot uygulamaların başlatılması, pilot uygulamalarda elde edilen ilk sonuçların ve gelişmelerin siyasi irade ve kamuoyu ile paylaşılması	TÜBİTAK	Dışışleri Bakanlığı	2011-2013	D	
	Gelişme: Bu konu Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı uhdesine alınmış olup, bilim ataşelerinin atanmasına ilişkin mevzuat çalışmaları devam etmektedir.					

² Bu eylem kapsamında aşağıdaki faaliyetler raporlanacaktır.

- EAGÜ'lerin hassas teknolojilere erişimini ve kullanımını sağlayacak ve bir teknoloji bankası olarak çalışacak münhasıran EAGÜ'lere yönelik bir Uluslararası Bilim, Teknoloji ve İnovasyon Merkezi kurulması
- Teknoloji transferi, bilim adamları ve araştırma görevlileri değişim programı, bilim kuruluşları arasında ağyapı oluşumu
- Tarım, mühendislik ve tıp alanlarında, özellikle lisansüstü eğitim için, 1.000 kişiye burs verilmesi

Y6 - Bölüm 2: Uluslararası BTY İşbirliklerinin Etkinleştirilmesi Kapsamında Türkiye'deki Diğer Gelişmeler

Ülkemizde uluslararası BTY işbirliklerinin etkinleştirilmesi kapsamında akademinin, özel sektörün ve kamu araştırma enstitülerinin kullanabileceği destekler arasında TÜBİTAK tarafından yürütülen 1509 - Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı, Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı TÜBİTAK'ın ulusal koordinasyonundan sorumlu olduğu 7. Çerçeve Programı (7.ÇP), COST Programı kapsamında uluslararası destek mekanizmaları ve TÜBİTAK İkili Anlaşmaları kapsamında sağlanan proje destekleri bulunmaktadır.

A. 1509-TÜBİTAK Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı'na 2011 yılında, programa 14'ü ilk kez başvurmak üzere 49 firma, toplam 60 proje başvurusu yapmıştır. Program kapsamında 69 projenin değerlendirilmesi yapılmış olup, 34 projenin desteklenmesine karar verilmiş, 3 proje için revize kararı alınmış ve programın destek kriterlerine uygun olmayan 32 proje reddedilmiştir. 30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla, bu program kapsamında 5'i ilk kez başvurmak üzere, 27 firmaya ait 30 proje başvurusu gerçekleşmiş olup, desteklenmekte olan 81 proje bulunmaktadır. Ayrıca, 18 proje önerisinin değerlendirme süreci devam etmektedir.

Destek programı kapsamında desteklenen projelere ödenen hibe destek tutarı, 2011 yılında 12,6 Milyon TL, 1 Ocak-30 Haziran 2012 döneminde ise 4,7 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2012 yılı için proje başvuru sayısının 65 ve verilecek hibe destek tutarının 14,4 Milyon TL olması öngörülmektedir.

B. TÜBİTAK BİDEB'in Uluslararası İşbirliği Kapsamındaki Faaliyetleri

TÜBİTAK ve Avrupa Komisyonu'nun Ortak Araştırma Merkezi (Joint Research Centre - JRC) Genel Müdürlüğü arasında 5 Temmuz 2007 tarihinde imzalanan Mutabakat Zaptı gereğince Türk araştırmacının 1 yıl süre ile JRC Enstitülerinde doktora/doktora sonrası araştırma yapması için pozisyonların açılması öngörülmüştür. Bu çerçevede 2008-2012 yıllarında açılan 6 çağrıda toplam 35 araştırmacı JRC Enstitülerinde yapacakları araştırmalar için BİDEB yurt dışı araştırma burs programları kapsamında desteklenmiştir.

2007 - 2012 yılları arasında TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı bünyesinde yürütülen Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı ile ilgili veriler Tablo 87'de gösterilmiştir.

Tablo 87. 2007 - 2012 Yılları Arasında Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı Destekleri

Yıllar	Başvuran Sayısı	Desteklenen Sayısı	Destek Miktarı*
2007	244	174	0,8
2008	564	228	1,05
2009	391	184	0,61
2010	361	204	0,72
2011	355	238	1,04
2012	204	101	0,69

* 2012 sabit fiyatlarıyla Milyon TL

C. Çerçeve Programları Kapsamındaki Uluslararası BTY İşbirlikleri

AB 7. Çerçeve Programı Ülke Performansı Genel Değerlendirmesi

Ülkemizin 7. ÇP katkı payı olarak programın ilk 4 yılındaki ödemeleri, ödemelerin AB hibelerinden karşılanan miktarı, ulusal bütçeden ayrılan miktar ve Türk ortakların aldığı fon miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir (Tablo 88).

Buna göre 879 Türk kuruluşlarının içinde yer aldığı 7. ÇP projelerinin toplam portföy büyüklüğü 2,5 Milyar Avro'ya ulaşırken bu rakamın 145 Milyon Avro'su ülkemizde harcanmıştır. Bu rakam ulusal bütçeden 7. ÇP bütçesine transferi gerçekleştirilen miktarın %73'üne, toplam katkı payına göre ise % 52'sine tekabül etmektedir. Sonuçları hala açıklanmamış olan 2012 yılı çağrılarının açıklanmasıyla bu oranların sırası ile % 100 ve % 68 olarak gerçekleşeceği öngörülmektedir.

Tablo 88. 7.ÇP Katkı Payları

Yıl	Ulusal Fon (Milyon Avro)	AB hibe yardımı (Milyon Avro)	Toplam (Milyon Avro)	Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarı (Milyon Avro)	Desteklenen Türk Ortak Sayısı
2007	9,9	12,5	22,4	27,4	148
2008	26,3	4,5	30,8	20,0	127
2009	24,6	16,6	41,2	28,1	165
2010	19,8	34,3	54,1	29,6	219
2011	50,2	12,3	62,5	34,5	190
2012	69,5 ⁽¹⁾	-	69,5	5,5 ⁽²⁾	30
Toplam	200,3	80,2	280,5	145,1 ⁽³⁾	879
Türk ortakların yer aldığı projelerin toplam portföy büyüklüğü				2,5 Milyar Avro	

(1) 2012 katkı payının iki taksiti de ödenmiştir.

(2) 2012 verileri 30 Haziran 2012 tarihi itibarı ile açıklanmış olan sınırlı sayıdaki çağrıyı kapsamaktadır. Henüz sonucu açıklanmayan 102 çağrının verilerini kapsamamaktadır.

(3) Avrupa Komisyonu veri tabanındaki maddi hatalar TÜBİTAK tarafından düzeltilmiştir.

Bilindiği üzere, Çerçeve Programları dönemsel olarak Avrupa Komisyonu'nca çağrılar yayınlanan ve bu çağrıları takiben proje başvurusunda bulunulan bir sistemdir. 7. ÇP başladığı günden bugüne kadar açılan ve sonuçlanan çağrılara ilişkin bilgiler Tablo 89'da yer almaktadır.

Tablo 89. 7. ÇP Çağrıları

Yıllar	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	Toplam
Açılan Çağrı Sayısı	104	65	80	90	68	69	476
Sonuçlanan Çağrı Sayısı	60	66	76	95	72	5	374

*30 Haziran 2012 itibarıyla

Tablo 89'da görüldüğü üzere 1 Ocak 2007- 30 Haziran 2012 döneminde açılan toplam 476 çağrının 374'ü sonuçlandırılmıştır. Tablo 88'de yer alan bilgiler, sonucu açıklanmayan 102 çağrının verilerini kapsamamaktadır.

6. ve 7. ÇP performans karşılaştırmaları Tablo 90'da yer almaktadır. Açıklanan çağrı sonuçları dikkate alınarak bu aşamada karşılaştırma için 2007-2011 dönemi 7.ÇP verileri kullanılmıştır. Görüldüğü üzere, 7. ÇP kapsamında Türk ortakların payı 6.ÇP'ye göre %137 oranında artış göstermiş, buna bağlı olarak Türk ortakların payının ÇP'ye ulusal fonlardan yapılan katkıya oranı %32'den %107'ye

çıkmiştir. 2012 yılı verilerinin tümünün açıklanması ile bu oranın yine %100'ün üzerinde kalacağı öngörülmektedir.

Tablo 90. 7. ÇP Katkı Paylarımız ve Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarları

	6. ÇP (2003-2006)	7. ÇP (2007-2011)	Artış Oranı	7. ÇP (2007-2012*)
Türk Ortakların Payı (Milyon Avro)	59	140	%137	145
Ulusal Katkı Payı (Milyon Avro)	185	131	%-29	200
Ulusal Katkı Payına Oran	%32	%107		%73
Toplam Katkı Payı (Milyon Avro)	232	211	%-9	280
Toplam Katkı Payına Oran	%25	%66		%52

* 2012 verileri 30 Haziran 2012 tarihi itibarı ile açıklanmış olan sınırlı sayıdaki çağrıyı kapsamaktadır. Henüz sonucu açıklanmayan 102 çağrının verilerini kapsamamaktadır.

Tablo 91'de 7. ÇP'nin Özel Programlarında Türk ortakların aldığı fon miktarları ile önerilen ve desteklenen proje sayılarına ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 91. 7. ÇP Alt Alanlarına Göre Türk Ortakların aldığı Fon Miktarları, Önerilen ve Desteklenen Proje Sayıları

Alan	Proje Öneri Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarı (Milyon Avro)
İşbirliği Özel Programı	2.425	328	70,4
Fikirler Özel Programı (ERC Destekleri)	321	1	1,9
Marie Curie Araştırma Programları ve Bursları	879	227	26,7
Kapasiteler Özel Programı	1.223	181	46,1
Toplam	4.848	737	145

7. ÇP kapsamında Türk ortakların üye olduğu projeler vesilesi ile AB-27 ülkeleri ve Asosiye ülkelerin tamamı ile Türk kurum ve kuruluşlar işbirliği yapmaktadır.

UBTYS 2011-2016'da Ar-Ge ve yenilik kapasitemizin güçlü olduğu alanlar olarak tespit edilen "otomotiv, makine imalat, bilgi ve iletişim teknolojileri" sektörlerinin Türk ortakların 7. ÇP kapsamında aldıkları fon miktarı içindeki payları Tablo 92'de yer almaktadır.

Tablo 92. UBTYS 2011-2016 Kapsamındaki "Ar-Ge ve Yenilik Kapasitemizin Güçlü Olduğu Alanlar"ın Payları

	Proje Öneri Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarı (Milyon Avro)	Öncelikli Alanların Toplam İçindeki Yüzdeleri (%)
Otomotiv	12	3	0,4	0,3
Makine İmalat	169	37	7,1	5
Bilgi İletişim Teknolojileri	1.342	127	29,5	20

*30 Haziran 2012 itibarıyla

UBTYS 2011-2016’da ivme kazanmamız gereken alanlar olarak tespit edilen savunma, uzay, enerji, su ve gıda sektörlerinin Türk ortakların aldığı toplam fon miktarındaki payları ise Tablo 93’te gösterilmektedir.

Tablo 93. UBTYS 2011-2016 Kapsamındaki “İvme Kazanmamız Gereken Alanlar”ın Payları

	Proje Öneri Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarı (Milyon Avro)	Öncelikli Alanların Toplam İçindeki Yüzdeleri (%)
Enerji	413	40	12,4	8,5
Su	78	12	1,6	1
Gıda	317	48	8	5,5
Savunma	97	19	4,5	3
Uzay	65	12	1,6	1

*30 Haziran 2012 itibarıyla

7. ÇP’ye ilişkin detaylı bilgiler 2012/109 no.lu kararın ekinde yer almaktadır.

D. COST Programı

COST, ulusal olarak desteklenen araştırma projelerinin yürütücülerinin Avrupa düzeyinde oluşturulmuş ağlara (aksiyonlara) dahil olmalarını sağlayan bir programdır.

Ulusal kaynaklarla desteklenmiş araştırma projelerinin Avrupa düzeyinde koordinasyonunu sağlamak ve Avrupa bilim insanlarının ortak çalışmalarını desteklemek amacıyla kurulmuş olan COST’a Türk araştırmacıların katılımını sağlamak ve COST Aksiyonları çerçevesinde TÜBİTAK’a sunulan projeleri desteklemektir. Bu kapsamdaki projelere ilişkin bilgiler Tablo 94’te sunulmaktadır.

Tablo 94. COST Kapsamındaki Proje Verileri

	2007	2008	2009	2010	2011	2012*
Önerilen	45	45	98	89	129	73
Desteklenen	31	25	51	39	61	34
Yürürlükte	69	86	107	137	150	171
Destek Miktarı**	5,9	5,8	10,5	10,9	11,1	8,7

*30 Haziran 2012 itibarıyla

** 2012 sabit fiyatlarıyla Milyon TL

E. İkili İşbirliği Programları

İkili işbirliği programları ülkemiz ile diğer ülke araştırmacılarının biraraya gelerek ortak proje geliştirmelerine ve yürütmelerine destek vermek amacıyla oluşturulmuştur. Hâlihazırda 23 ülkeden 27 kuruluşla işbirliği anlaşmamız bulunmaktadır. Bu ülkeler şunlardır: ABD, Almanya, Arnavutluk, Belarus, Bulgaristan, Çin, Çek Cumhuriyeti, Fransa, Hindistan, İtalya, Kore, Macaristan, Makedonya, Moğolistan, Pakistan, Romanya, Rusya, Slovakya, Slovenya, Suriye, Tunus, Ukrayna, Yunanistan. Programlar kapsamındaki projelere ilişkin bilgiler ise Tablo 95’te sunulmaktadır.

Tablo 95. İkili İşbirliği Programları Kapsamındaki Proje Verileri

	2007	2008	2009	2010	2011	2012*
Önerilen	162	187	362	241	223	58
Desteklenen	56	53	66	77	86	26
Yürürlükte	189	172	182	174	213	202
Destek Miktarı**	7,5	13,4	21,2	23,0	27,2	16,8

*30 Haziran 2012 itibarıyla

** 2012 sabit fiyatlarıyla Milyon TL

3.5. Araştırma Altyapıları Yol Haritası ve Araştırma Merkezlerine İlişkin İdari ve Yasal Düzenlemeler [2010/203]

KARAR

- *Kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerdeki araştırma merkezlerinin etkin kullanımını ve sürdürülebilirliğini sağlamak üzere, merkezlerin özel sektör ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği kurmaları, yönetimi, sürdürülebilir finansmanı, personel istihdamı, tüm araştırmacılara 7 gün 24 saat hizmet verebilecek şekilde açık olması, performansların izlenmesi ve değerlendirilmesi gibi konularında idari ve yasal düzenlemeler yapılmasına ve;*
- *Ülkemizdeki mevcut ve yapılacak araştırma merkezlerinin konu, yer, işbirlikleri, çalışma alanları ve finansman modeli gibi hususların belirlenmesine yönelik olarak Araştırma Altyapıları Yol Haritası hazırlanmasına*

karar verilmiştir.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 2010/201 Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Uygulama Planı 2011-2016'nın Onaylanması ve İzlenmesi

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTILAR

- Aralık 2011; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 23. Toplantısı

SORUMLU KURULUŞ

- Kalkınma Bakanlığı

İLGİLİ KURULUŞLAR

- TARAL Kapsamındaki Kuruluşlar

GELİŞME

Karar kapsamında Kalkınma Bakanlığı tarafından yapılan faaliyetler aşağıda sıralanmaktadır:

- Yürütülecek faaliyetleri finanse etmek amacıyla Kalkınma Bakanlığı Sosyal ve İktisadi Araştırma Programı kapsamında bir proje yürütülmüştür. Proje kapsamında aşağıdaki faaliyetler yürütülmektedir:
 - Ülkemizdeki araştırma altyapılarıyla ilgili mevcut durumun ortaya konması
 - İhtiyaç duyulan araştırma altyapılarının tespit edilmesi
 - Bu çalışmalara bağlı olarak Avrupa Birliği Avrupa Araştırma Altyapıları Strateji Forumu (ESFRI) ile uyumlu bir Ar-Ge Altyapıları Yol Haritası hazırlanması
 - Kurulmuş ve kurulacak merkezlerin etkin çalışmasını sağlayacak personel, finansman, yönetim modeli çalışmaları
- Araştırma altyapılarının yönetimi konusundaki kurumsal yapılanma hususunda diğer ülke örnekleri incelenmiştir.
- Araştırma altyapılarının etkin işletilmesi ve yaygın kullanımı hususlarında 2009 ve 2010 yıllarında Kalkınma Bakanlığı tarafından yapılan çalıştayların sonuç raporları incelenerek mevcut durum analizine katkı verecek çalışmalar yapılmıştır.

- Araştırma altyapıları envanteri oluşturmak üzere “Üniversite ve Kamu Kurumları Araştırma Merkezleri” kitabı hazırlanmıştır¹.
- Araştırma altyapılarını işleten ve altyapılardan faydalanan paydaş kurum ve kuruluşların görüş ve önerilerinin alınması için Ankara’da bir çalıştay düzenlenmiştir.
- Yükseköğretim kurumları bünyesinde bulunan araştırma merkezlerinin etkinliğini ve sürdürülebilirliğini sağlayacak bir yönetim modeli oluşturmak amacıyla Kalkınma Bakanlığı ile TÜBİTAK arasında işbirliği yapılmış ve bu çerçevede çok sayıda toplantı gerçekleştirilmiştir. Oluşturulan modelde merkezlerin performanslarının izlenmesinin TÜBİTAK tarafından yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla Kalkınma Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve TÜBİTAK tarafından “Kalkınma Bakanlığı ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Arasında Yükseköğretim Kurumları Araştırma Merkezlerinin İzlenmesi ve Yeterlik Değerlendirmesi Hakkında İşbirliği Protokolü” 7 Mayıs 2012 tarihinde imzalanmıştır.
- Yukarıda bahsedilen çalışmaların sonuçları da dikkate alınarak, TÜBİTAK ile işbirliği içinde “Yükseköğretim Kurumları Araştırma Merkezlerinin Kuruluş ve İşleyişleri Hakkında Kanun Taslağı” hazırlanmıştır.
- Kanun Taslağı Haziran 2012’de görüş için ilgili kurumlara gönderilmiş ve kurumlardan gelen görüşler neticesinde nihai hale getirilmiştir.

¹ Kitabın dijital kopyasına Kalkınma Bakanlığı web sitesinden erişilebilmektedir.

3.6. Ulusal Yenilik Sistemi 2023 Yılı Hedefleri [2011/101]

KARAR

2023 yılında ülkemizin ilk 10 ekonomi arasına girebilmesi ve diğer ulusal hedeflere (yerli otomobil, yerli uçak, yerli helikopter vb.) ulaşılabilmesi için Ulusal Yenilik Sistemi 2023 yılı hedeflerinin aşağıdaki şekilde belirlenmesine

- Ar-Ge harcaması/GSYİH: % 3
- Özel sektör Ar-Ge harcaması/GSYİH: % 2
- Araştırmacı sayısı: 300 bin¹
- Özel sektör araştırmacı sayısı: 180 bin¹

ve anılan hedeflerin gerçekleşmesi yolunda,

- 2023 yılına kadar ihtiyaç duyulacak Ar-Ge ödeneklerinin kararda belirtilen ilgili kamu kurumları ile çalışarak tespit edilmesine ve ilgili kurum bütçelerine eklenmesine,
- Kaynakların BTYK'nın '2010/201 Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016' ve '2010/202 2011-2013 Yıllarında Kamu Ar-Ge ve Yenilik Fonlarının Kullanımında İzlenecek Politikalar' kararlarına uygun şekilde kullanılmasına,
- Ulusal Yenilik Sistemi 2023 yılı hedeflerinde ulaşılan düzeyin BTYK toplantılarında düzenli olarak izlenmesine,

karar verilmiştir.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 2005/201 Ulusal Bilim ve Teknoloji Sisteminin 2010 Hedefleri
- 2008/102 2009-2011 Türkiye Ar-Ge Harcamaları
- 2010/201 Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016
- 2010/202 2011-2013 Yıllarında Kamu Ar-Ge ve Yenilik Fonlarının Kullanımında İzlenecek Politikalar

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTI

- -

SORUMLU KURULUŞ

- TÜBİTAK

¹ Tam Zaman Eşdeğer olarak

İLGİLİ KURULUŞLAR

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- Ekonomi Bakanlığı
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
- Kalkınma Bakanlığı
- Maliye Bakanlığı
- Sağlık Bakanlığı
- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
- YÖK
- Hazine Müsteşarlığı
- KOSGEB
- TOBB
- TÜSİAD
- MÜSİAD
- Özel sektör

GELİŞME

2023 yılında ülkemizin dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girebilmesi ve yerli otomobil, yerli uçak, yerli helikopter geliştirilmesi gibi diğer ulusal hedeflere ulaşabilmesi için BTYK'nın 27 Aralık 2011 tarihli 23. toplantısında Ulusal Yenilik Sistemi 2023 yılı hedefleri belirlenmiştir. Belirlenen hedeflerin gerçekleşmesi yolunda ihtiyaç duyulacak Ar-Ge ödeneğinin tespit edilerek ilgili kamu kurumları bütçelerine aktarılması, aktarılan kaynağın BTYK kararlarına uygun olarak kullanılması ve ulaşılan düzeyin düzenli olarak izlenmesi kararlaştırılmıştır.

Konuyla ilgili referans alınan 15 ülkenin² mevcut durumuna bakıldığında, ortalamada 100 TL'lik Ar-Ge harcaması yapılabilmesi için kamu sektöründe 29 TL'lik Ar-Ge kaynağı kullanılırken, Türkiye'de bu miktar 31 TL'ye karşılık gelmektedir (Tablo 96).

Tablo 96. Kamu Ar-Ge Kaynağının GSYİH ve Toplam Ar-Ge Harcaması İçindeki Payı

– Türkiye ve Referans 15 Ülke Ortalaması –

Ar-Ge Kaynağı	Türkiye (2010)	Referans 15 Ülke Ortalaması (2010*)
Kamu Ar-Ge Kaynağının GSYİH İçindeki Payı (%)	0,25	0,86
Kamu Ar-Ge Kaynağının Toplam Ar-Ge Harcaması İçindeki Payı (%)	31	29

Kaynak: TÜİK ve OECD MSTI 2012-1

*Eksik olan veriler için mevcut en yakın değer kullanılmıştır.

Kamu Ar-Ge kaynağındaki sektörel dağılıma bakıldığında, referans 15 ülkenin kamu sektörü tarafından kullandırılan 29 TL'lik Ar-Ge kaynağının 4 TL'si özel sektöre, 16 TL'si yükseköğretim sektörüne, 9 TL'si kamu sektörüne tahsis edilmektedir (Tablo 97). Ülkemizde ise, kamu sektöründe kullanılan 31 TL'lik Ar-Ge kaynağının 5 TL'ye yakını özel sektöre, 15 TL'si yükseköğretim sektörüne, 11 TL'si kamu sektörüne aktarılmaktadır (Tablo 98).

² Finlandiya, İsrail, İsveç, Kore, Japonya, Danimarka, İsviçre, Tayvan, Amerika, Almanya, Avusturya, İzlanda, Singapur, Avustralya ve Fransa. Anılan ülkeler 2009 yılında Ar-Ge harcamasının GSYİH içindeki payı en yüksek ve ortalaması %3 olan ilk 15 ülkedir.

Tablo 97. Finans Kaynağı ve Gerçekleştiren Sektörler Bazında Ar-Ge Harcamaları (%)

- Referans 15 Ülke Ortalaması (2010*) -

Ar-Ge Harcamalarının Finans Kaynağı (%)	Ar-Ge Harcamasını Gerçekleştiren Sektörler (%)				
	Kamu Sektörü	Özel Sektör	Yükseköğretim	Diğer Ulusal	Toplam
Kamu Sektörü	8,77	3,70	16,09	0,65	29,21
Yükseköğretim	0,10	0,06	1,25	0,02	1,43
Özel Sektör	0,74	58,76	1,32	0,14	60,96
Diğer Ulusal	0,15	0,13	0,45	0,50	1,23
Yurtdışı	0,67	5,00	1,26	0,27	7,20
Toplam	10,43	67,65	20,37	1,58	100,00

Kaynak: OECD Ar-Ge İstatistikleri Veri Tabanı

*mEksik olan veriler için mevcut en yakın değer kullanılmıştır.

Tablo 98. Finans Kaynağı ve Gerçekleştiren Sektörler Bazında Ar-Ge Harcamaları (%)

- Türkiye (2010) -

Ar-Ge Harcamalarının Finans Kaynağı (%)	Ar-Ge Harcamasını Gerçekleştiren Sektörler (%)				
	Kamu Sektörü	Özel Sektör	Yükseköğretim	Diğer Ulusal	Toplam
Kamu Sektörü	11,07	4,43	15,31	0,0	30,81
Yükseköğretim	0,02	0,02	19,53	0,0	19,57
Özel Sektör	0,20	37,46	7,46	0,0	45,12
Diğer Ulusal	0,05	0,07	3,55	0,0	3,67
Yurtdışı	0,10	0,57	0,16	0,0	0,83
Toplam	11,44	42,55	46,01	0,0	100,00

Kaynak: TÜİK

Ülkemizde kamu sektöründe kullandırılan Ar-Ge kaynağı oranları ile referans ülkelerde kamu sektöründe kullandırılan Ar-Ge kaynağı oranları ortalamaları benzerlik göstermektedir. Diğer yandan, ülkemizde kamunun özel sektöre aktardığı 4 TL'lik kaynağa karşılık özel sektörde 43 TL'lik Ar-Ge harcaması gözlenmiştir. Referans 15 ülkede ise benzer miktarda kamu kaynağının özel sektördeki karşılığı 68 TL'dir.

Tablo 99. Doğrudan ve Dolaylı Kamu Ar-Ge Fonlaması

Ülkeler	Özel Sektör Ar-Ge Harcamasındaki Doğrudan Kamu Ar-Ge Kaynağının GSYİH İçindeki Oranı (2009)	Ar-Ge Vergi Teşvikleri Aracılığıyla Dolaylı Kamu Ar-Ge Kaynağının GSYİH İçindeki Oranı (2009)
Referans 15 ülke ortalaması*	0,10	0,11
Türkiye	0,05	0,05
Kore	0,15	0,18
Fransa	0,15	0,23
ABD	0,18	0,05

Kaynak: OECD STI Scoreboard 2011

* OECD STI Scoreboard 2011’de değerleri mevcut olan ülkeler

Ülkemizde özel sektöre aktarılan Ar-Ge kaynaklarında artış olmakla birlikte GSYİH içerisinde kamunun özel sektöre ayırdığı Ar-Ge kaynağında gelişmiş ülkelerin gerisinde olduğumuz görülmektedir (Tablo 99).

Özel sektörün Ar-Ge harcamalarının tetiklenmesi için kamu kaynağının artırılması tek başına yeterli olmayıp, Ar-Ge ve yenilikçilik ekosisteminin uygun iklimle sahip olması da önem arz etmektedir. Ülkemizde Ar-Ge ve yenilikçilik ekosisteminin iyileştirilmesi için BTYK’nın 23. toplantısında ve anılan toplantı sonrasında önemli gelişmeler sağlanmıştır:

- 2011/102 no.lu “Ar-Ge, Yenilik ve Girişimcilik Destek Mekanizmalarında Bütünsellik, Uyum ve Hedef Odaklılığın Sağlanması için Koordinasyon Kurulu Oluşturulması” kararı ile destek mekanizmalarının birbirlerini bütünleyecek ve sinerji yaratacak şekilde konumlandırılması için ilgili Kamu Kurumları ve Bakanlıkların katılımıyla Koordinasyon Kurulu kurularak bir model önerisi geliştirilmesi hedeflenmiştir.
- 2011/103 no.lu “Ar-Ge Yoğun Başlangıç Firmalarını Etkinleştirmek ve Sayılarını Artırmak Amacıyla Politika Araçlarının Geliştirilmesi” kararı ile anılan firmaların geçirdikleri evrelere uygun aşamalı destek mekanizmalarının geliştirilmesi, başlangıç firmalarının sayısının artmasını tetikleyecek ekosistemin oluşturulması ve Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarını destekleyen risk sermayesi fonlarının etkinleştirilmesi amaçlanmıştır.
- 2011/108 no.lu “Yerli Patentlerin Lisanslanmasını Teşvik Edecek Politika Araçlarının Geliştirilmesi” kararı ile ülkemizde üretilen sınai mülkiyet haklarının ticarileştirilerek ekonomiye kazandırılmasını sağlayacak bir yapının oluşturulması amaçlanmıştır.

Ayrıca, TÜBİTAK Kanununda özel sektörün Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin finansmanını kolaylaştırıcı ve teşvik edici düzenlemeler yapılmıştır. BTYK’nın 22. toplantısında kabul edilen Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) 2011-2016 kapsamında belirlenen öncelikli alanlarda teknolojik yeterlik ve bilgi birikiminin artırılması, mevcut yeteneklerin farklı alanlarda değerlendirilmesi ve özgün teknolojilerin geliştirilmesi amacıyla iki yeni fonlama mekanizması geliştirilmiş, TÜBİTAK çağrılı sisteme geçiş yapmıştır.

Bunlara ek olarak, 5746 Sayılı “Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun” kapsamında Ar-Ge Merkezi Belgesi verilmiş işletmelerde daha fazla Ar-Ge harcaması yapılması teşvik edilmiştir.

Özel sektör Ar-Ge harcamalarında finansman kolaylığı sağlaması beklenen bir diğer yeni düzenleme 6327 Sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında getirilmiştir. Bu kapsamda, bireysel katılım sermayesi uygulaması ile gerekli akreditasyonu alan risk sermayesi şirketleri ve melek yatırımcılar, Ar-Ge unsuru içeren bir girişime sermaye koyduklarında anılan girişimin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından hâlihazırda desteklenmesi durumunda, sermayenin yüzde 100'ü gelir vergisi matrahından düşülecektir.³

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı ile de Ar-Ge yatırımları, KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti ve faiz desteğinden yararlandırılmaktadır. Söz konusu yatırımlar, 6. bölgede gerçekleştirilmesi halinde gelir vergisi stopajı ve sigorta primi desteğinden de yararlanabilmektedir. Ayrıca Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından desteklenen Ar-Ge projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar da 5. bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanabilirken, bu yatırımlar, 6. bölgede yer alırlarsa bulunduğu bölge desteklerine tabi tutulur.⁴

Bu bulgular ışığında Kamu Kurumları ve Bakanlıkların 2023 yılına kadar ayırması gereken Ar-Ge ödeneklerine ilişkin yapılacak projeksiyonla ilgili gelişmeler BTYK toplantılarına raporlanacaktır.

³ 29 Haziran 2012 tarihli ve 28338 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun". <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/06/20120629-1.htm>

⁴ 19 Haziran 2012 tarihli ve 28328 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar". <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/06/20120619.htm>

3.7. Ar-Ge Yoğun Başlangıç Firmalarını Etkinleştirmek ve Sayılarını Artırmak Amacıyla Politika Araçlarının Geliştirilmesi [2011/103]

KARAR

2011/103 Ar-Ge Yoğun Başlangıç Firmalarını Etkinleştirmek ve Sayılarını Artırmak Amacıyla Politika Araçlarının Geliştirilmesi

- Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarının fikir aşamasından pazara ulaşmasına kadar geçirdikleri evreler dikkate alınarak, bu evrelere uygun aşamalı destek mekanizmalarının geliştirilmesi, başlangıç firmalarının sayısının artmasını tetikleyecek ekosistemin oluşturulması ve danışmanlık hizmetlerinin sunulması*
- Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarını destekleyen risk sermayesi fonlarının etkinleştirilmesi, bunlara kamunun ortak olabilmesi ve kamu Ar-Ge merkezlerinde yapılan araştırma sonuçlarının ticarileşmesi süreçlerinin iyileştirilmesi için gerekli mevzuat çalışmalarının yapılması*

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 97/11 Risk Sermayesi Yatırım Ortaklıklarının Yaygınlaştırılması
- 2010/201 Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTI

-

SORUMLU KURULUŞLAR

- TÜBİTAK
- TÜBİTAK

İLGİLİ KURULUŞLAR

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, YÖK
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulu

GELİŞME

Karar kapsamında iki farklı faaliyet tanımlanmıştır. Bunlardan ilki Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarının geçirdikleri farklı evrelerdeki ihtiyaçlar dikkate alınarak aşamalı bir destek mekanizması aracılığıyla desteklenmesine yönelik çalışmaları içermektedir. İkinci faaliyet kapsamında ise, Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarını destekleyen risk sermayesi fonlarının etkinleştirilmesine ve kamu Ar-Ge merkezlerinde yapılan araştırma sonuçlarının ticarileşmesi süreçlerinin iyileştirilmesine odaklanılmaktadır. Bu iki faaliyete yönelik gelişmeler aşağıda yer almaktadır.

- Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarının fikir aşamasından pazara ulaşmasına kadar geçirdikleri evreler dikkate alınarak, bu evrelere uygun aşamalı destek mekanizmalarının geliştirilmesi, başlangıç firmalarının sayısının artmasını tetikleyecek ekosistemin oluşturulması ve danışmanlık hizmetlerinin sunulması*

Bu kapsamda, "1512 kodlu TÜBİTAK Bireysel Girişimcilik Aşamalı Destek Programı" tasarlanmış ve bu programa ilişkin Uygulama Esasları 7 Nisan 2012 tarihli TÜBİTAK Bilim Kurulu'nda onaylanmıştır. Programa ilişkin başvuru formları ve kılavuz çalışmaları tamamlanmıştır. Programın tanıtımının yapılması amacıyla programı temel olarak anlatan bir sunum, basın duyurusu ve görsel materyal hazırlanmıştır.

1512 Bireysel Girişimcilik Aşamalı Destek Programı birinci aşama iş fikri başvuruları 14 Haziran 2012 tarihinden itibaren <http://eteydeb.tubitak.gov.tr> adresinden çevrimiçi olarak alınmaya başlanmış olup, son başvuru tarihi 22 Ağustos 2012 mesai bitimidir. Çağrı kapsamında herhangi bir konu ayrımı gözetilmeksizin, tüm teknoloji alanlarından teknoloji odaklı iş fikri başvuruları kabul edilmektedir.

Bahsi geçen destek programı kapsamında üçüncü aşama başvuruları ise 10 Temmuz 2012 tarihinden itibaren alınmaya başlanmıştır. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teknogirişim Programından destek alan firmalar, destek süresi tamamlandıktan sonra üçüncü aşama başvurularını yapabileceklerdir.

Program süresince girişimci adaylarına verilecek olan eğitim ve iş rehberliği (mentörlük) hizmeti için çeşitli kurumlarla yapılacak olası işbirlikleri için çalışmalar devam etmektedir.

b. Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarını destekleyen risk sermayesi fonlarının etkinleştirilmesi, bunlara kamunun ortak olabilmesi ve kamu Ar-Ge merkezlerinde yapılan araştırma sonuçlarının ticarileşmesi süreçlerinin iyileştirilmesi için gerekli mevzuat çalışmalarının yapılması

Konu ile ilgili yapılan yasal düzenleme, 12 Temmuz 2012 tarihinde 6353 sayılı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” kapsamında yürürlüğe girmiştir.

Bu zaman zarfında ayrıca girişim sermayesi konusunda çeşitli kişi ve kuruluşlar ile sistemin işleyişi üzerine görüşmeler yapılmıştır. TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) bünyesinde yürütülecek bir destek programı hazırlıklarına başlanmıştır.

3.8. Üniversitede Yenilikçiliğin ve Girişimciliğin Tetiklenmesi Amacıyla Politika Araçlarının Geliştirilmesi [2011/104]

KARAR

Üniversite yenilikçiliğinin ve girişimciliğinin tetiklenmesi amacıyla ilk aşamada aşağıdaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesine karar verilmiştir:

a. Teknoloji Transfer Ofislerinin Desteklenmesi:

Araştırmacıların ekonomik katma değer yaratma süreçlerine etkin bir şekilde katılabilmelerini sağlamak ve akademik girişimciliği tetiklemek için;

- Üniversite sanayi işbirliğinin gelişimine katkı sağlayacak,
- Teknolojinin ticarileşmesi sürecini destekleyecek,
- Akademik araştırmalara lojistik destek sağlayacak,

bir arayüz olan Teknoloji Transfer Ofisleri'nin daha fonksiyonel hale getirilmesi ve yaygınlaştırılması için YÖK ve TÜBİTAK'ın eş başkanlığında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ve Türk Patent Enstitüsü'nün katılımlarıyla gerekli planlamanın yapılmasına, bu plan doğrultusunda uygulamaların hayata geçirilmesine ve gelişmelerin BTYK toplantılarına raporlanmasına karar verilmiştir.

b. Kuluçka Merkezlerinin Desteklenmesi:

Üniversitelerdeki girişimci araştırmacıların kuracakları şirketler öncesinde gerekli girişimcilik yetkinliğinin kazandırılmasını tetiklemek için finansal desteğin yanı sıra danışmanlık hizmeti de sağlayarak

- Girişimci araştırmacılara şirket kurma öncesinde deneyim kazandıracak,
- Girişimci araştırmacının iş planı ve iş modeli oluşturmaya danışmanlık desteği sağlayacak,
- Girişimci araştırmacıların şirketleşme sürecini kolaylaştıracak,

bir arayüz olan Kuluçka Merkezleri, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenecektir.

c. Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endekslerinin Oluşturulması:

- Üniversitelerin girişimcilik ve yenilikçilik performanslarının ölçülmesi,
- Üniversiteler arasında girişimcilik ve yenilikçilik odaklı rekabetin artması ve
- Dolaylı olarak yenilikçilik ve girişimciliğin gelişimine katkı yapması için

TÜBİTAK – YÖK – TÜİK işbirliğinde çalışma grubu oluşturularak Girişimci Üniversite ve Yenilikçi Üniversite Endekslerinin oluşturulmasına ve yılda bir kez kamuoyuyla paylaşılmasına karar verilmiştir.

d. Akademik Yükseltme Ölçütlerinin Girişimcilik ve Yenilikçiliği Teşvik Edecek Şekilde Yeniden Tasarımı:

- Akademik yükseltme ölçütlerinde yayınların yanı sıra, patentler, araştırma projelerinde proje yürütücüsü veya araştırmacı olarak görev almak ve şirket kurmak gibi unsurların değerlendirme kapsamına alınmasına yönelik, YÖK'ün başkanlığında, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Üniversiteler Arası Kurul, TÜBİTAK ve Türk Patent Enstitüsü'nün katılımıyla bir çalışma grubu oluşturulmasına ve çalışma sonucunda gerek duyulabilecek mevzuat değişikliği önerilerinin BTYK'nın 24. toplantısına sunulmasına karar verilmiştir.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 97/04 Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Yasası'nın Çıkarılması Kararı
- 2010/201 Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTI

- -

SORUMLU KURULUŞLAR

- a. YÖK, TÜBİTAK
- b. TÜBİTAK, KOSGEB
- c. TÜBİTAK, YÖK, TÜİK
- d. YÖK

İLGİLİ KURULUŞLAR

- a. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Türk Patent Enstitüsü
- b. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, YÖK
- c. Üniversiteler
- d. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Üniversiteler Arası Kurul, TÜBİTAK, Türk Patent Enstitüsü

GELİŞME

Üniversite yenilikçiliğinin ve girişimciliğinin tetiklenmesi amacıyla yapılan çalışmalar dört ana başlıkta yürütülmekte olup, gelişmeler aşağıda verilmektedir:

a. Teknoloji Transfer Ofislerinin Desteklenmesi

Karar kapsamında teknoloji transfer ofislerinin daha fonksiyonel hale getirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla, öncelikle YÖK ile ortak çalışılarak 2547 sayılı YÖK Kanununda üniversitelerin teknoloji transfer faaliyetleri amacıyla şirket kurabilmeleri ve bu şirketlere muafiyet tanınmasına yönelik kanun değişikliği taslağı hazırlanmıştır. Ayrıca konunun tarafı olan üniversiteler, teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketleri, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Türk Patent Enstitüsü ile ortak çalıştaylar düzenlenerek, TÜBİTAK tarafından yürütülecek destek programının ana ilkeleri belirlenmiştir. Ana ilkeler üzerine hazırlanan Teknoloji Transfer Ofisleri Destek Programı Uygulama Esasları, 7 Temmuz 2012 tarihli TÜBİTAK Bilim Kurulu'nda onaylanmıştır. Bu kapsamda mevzuat ve başvuru süreci çalışmaları sürdürülmekte olup, 2012 yılı son çeyreğinde çağrıya çıkılması planlanmaktadır.

b. Kuluçka Merkezlerinin Desteklenmesi

Bu kapsamda, TÜBİTAK ve KOSGEB işbirliğinde ortak çalışmalar yürütülerek Türkiye'deki mevcut durum analizi gerçekleştirilmiş ve kuluçka merkezi model önerisi geliştirilmiştir. Bu model ekseninde kuluçka merkezlerinin, Teknoloji Transfer ofisleri bünyesinde desteklenmesi görüşü benimsenmiştir.

c. Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endekslerinin Oluşturulması

Karar kapsamında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Türkiye İstatistik Kurumu, Türk Patent Enstitüsü, KOSGEB, TÜBİTAK-ULAKBİM ve TÜBİTAK'ın temsilcilerinin katılımıyla Üst Düzey Grup ve Teknik Grup oluşturulmuştur. Gruplar tarafından Mart-Haziran 2012 döneminde 8 toplantı gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantılara ilişkin takvim Tablo 100'de sunulmaktadır.

Tablo 100. Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi Oluşturma Toplantıları

Toplantı No	Toplantı İsmi (Üst Düzey Grup Toplantıları)	Toplantı Tarihi	Toplantı No	Toplantı İsmi (Teknik Grup Toplantıları)	Toplantı Tarihi
1	Üst Düzey Grup 1. Toplantısı	27.03.2012	5	Teknik Grup 1. Toplantısı	05.04.2012
2	Üst Düzey Grup 2. Toplantısı	13.04.2012	6	Teknik Grup 2. Toplantısı	19.04.2012
3	Üst Düzey Grup 3. Toplantısı	02.05.2012	7	Teknik Grup 3. Toplantısı	28.05.2012
4	Üst Düzey Grup 4. Toplantısı	31.05.2012	8	Teknik Grubun 16 Pilot Üniversite Temsilcileri ile Toplantısı	28.05.2012

Teknik Grup toplantılarında gösterge önerileri ve tanımları belirlenmiş, belirlenen göstergelere erişim durumu ve endeks hesaplama yöntemi değerlendirilmiştir. Üst Düzey Grup toplantılarında ise, Teknik Grup önerileri değerlendirilmiş ve genel olarak endeksin çerçevesine karar verilmiştir.

Yapılan çalışmalar neticesinde Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi'nin beş boyuttan oluşmasına karar verilmiştir (Şekil 23).

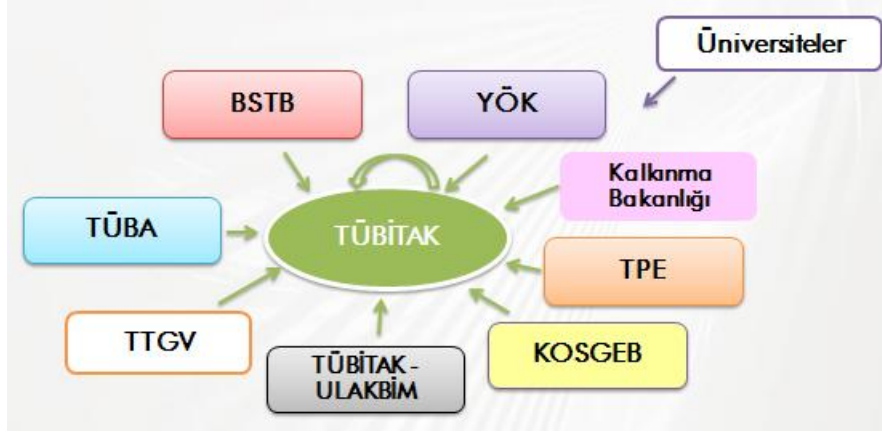
Şekil 23. Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi Boyutları

Üst Düzey Grubun aldığı karar gereği 24 Nisan - 21 Mayıs 2012 tarihleri arasında 16 üniversiteyi kapsayan pilot çalışma gerçekleştirilmiştir. Pilot çalışma sonrasında Teknik Grup Üyeleri, pilot çalışmanın gerçekleştirildiği 16 üniversite temsilcisi ile bir araya gelmiştir. Bu toplantıda pilot çalışma esnasında karşılaşılan temel sorunlar paylaşılmış, göstergeler bazında gelen verilerin kalitesi ve veriye ulaşılabilirlik durumları gözden geçirilerek gösterge içerikleri netleştirilmiştir.

Gösterge setinin netleştirilmesinden sonra veri toplama süreci başlatılmıştır. Veri toplama süreci YÖK tarafından sağlanan üniversite listesi esas alınarak Şekil 24'teki Bakanlıklar ve Kurumların katılımı ile yürütülmüştür. Veri analizinin tamamlanmasının ardından Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi'nin açıklanması beklenmektedir.

Şekil 24. Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi Veri Toplama Sistematığı

d. Akademik Yükseltme Ölçütlerinin Girişimcilik ve Yenilikçiliği Teşvik Edecek Şekilde Yeniden Tasarımı

Akademik yükseltme ölçütlerinin girişimcilik ve yenilikçiliği teşvik edecek şekilde yeniden tasarımı konusu YÖK'ün yeni yasa çalışmaları kapsamında değerlendirilmektedir.

Akademik yükseltme ölçütlerinde yayınların yanı sıra, patentler, araştırma projelerinde proje yürütücüsü veya araştırmacı olarak görev almak ve şirket kurmak gibi unsurların değerlendirme kapsamına alınmasına yönelik, YÖK'ün başkanlığında, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Üniversiteler Arası Kurul, TUBİTAK ve Türk Patent Enstitüsü'nün katılımıyla bir çalışma grubu oluşturulması konusunda çalışmalar başlatılmıştır.

3.9. Girişimcilik Kültürünün Yaygınlaştırılması [2011/105]

KARAR

- *Toplumda girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması amacıyla gerekli politika araçlarının KOSGEB ve TÜBİTAK tarafından Milli Eğitim Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı ve YÖK'ün katkılarıyla geliştirilmesine ve uygulamaya alınmasına,*
 - *Bu amaçla ilk aşamada,*
 - o *İlköğretimden doktora derecesi düzeyine kadar girişimcilik ders içeriklerinin tasarlanması ve etkin bir şekilde uygulanmasına,*
 - o *İleri teknoloji odaklı girişimcilik yarışmalarının düzenlenmesine,*
 - o *Sertifikalı girişimcilik eğitimleri (Mini Girişimcilik MBA) programlarının düzenlenmesine*
- karar verilmiştir.*

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 2010/201 Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTI

- -

SORUMLU KURULUŞLAR

- KOSGEB
- TÜBİTAK

İLGİLİ KURULUŞLAR

• Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	• Milli Eğitim Bakanlığı
• Ekonomi Bakanlığı	• YÖK

GELİŞME

Bu karar kapsamındaki gelişmeler aşağıdaki dört başlık altında verilmektedir.

a. İlköğretimden doktora derecesi düzeyine kadar girişimcilik ders içeriklerinin tasarlanması ve etkin bir şekilde uygulanması

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve TÜBİTAK arasında "Girişimciliğin Geliştirilmesi İşbirliği Protokolü" imzalanmıştır. Protokol kapsamında müfredat geliştirilmesi çalışmalarıyla ilgili olarak MEB yetkilileri ile toplantılar yapılmıştır. Bu toplantılar sonucunda, Mesleki Gelişim dersine girişimcilik modülü eklenmesi önerilmiştir. Sonraki süreçte MEB, TÜBİTAK, akademisyenler ve öğretmenlerin katılımıyla bir çalıştay düzenlenmiştir. Çalıştayda, Mesleki Gelişim dersi kapsamında öngörülen girişimcilik modülü için yeterlilik ve kazanımlar belirlenmiş ve modül içeriği tasarlanmıştır.

b. Sertifikalı girişimcilik eğitimleri (Mini Girişimcilik MBA) programlarının düzenlenmesi

Üniversitelerde girişimcilik kültürünün geliştirilmesi amacıyla çeşitli üniversite, kamu kurum ve özel sektör kuruluşlarından 39 kişinin katılımıyla bir çalıştay düzenlenmiştir. Benzer bir çalıştay da üniversitelerin girişimcilik öğrenci kulüplerinden 35 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Çalıştaylar sonucunda aşağıdaki dört ana başlıkta odak çalışma grupları oluşturulmuştur:

- Üniversite düzeyi müfredat geliştirme ve Mini MBA programı hazırlama odak grubu
- Lise düzeyi müfredat çalışmaları odak grubu
- Vaka çalışmaları odak grubu
- Yarışmalar odak grubu

c. İleri teknoloji odaklı girişimcilik yarışmalarının düzenlenmesi

Karar kapsamında ilk aşamada gerçekleştirilmesine karar verilen faaliyetlerden biri olan “İleri teknoloji odaklı girişimcilik yarışmalarının düzenlenmesi” kapsamında KOSGEB KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri uygulamasını başlatmıştır. Ödül kategorileri aşağıda sunulmaktadır:

- Yılın Başarılı KOBİ Büyük Ödülü
- Yılın Başarılı KOBİ Ödülleri
 - Yılın İnovatif KOBİ Ödülü
 - Yılın İşbirliği Güçbirliği Yapan KOBİ Ödülü
 - Yılın İhracatçı KOBİ Ödülü
- Yılın Başarılı Girişimci Ödülleri
 - Yılın Genç Girişimci Ödülü
 - Yılın Kadın Girişimci Ödülü
 - Yılın Küresel Doğan Girişimci Ödülü
 - Yılın İnovatif Girişimci Ödülü

Bu yıl KOSGEB KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri'ne 1.108 adet başvuru yapılmıştır. Alt kategoriler düzeyinde ise, 317 aday Yılın Başarılı KOBİ Büyük Ödülü, 226 aday Yılın İnovatif KOBİ Ödülü, 30 aday Yılın İşbirliği-Güçbirliği Yapan KOBİ Ödülü, 140 aday Yılın İhracatçı KOBİ Ödülü, 151 aday Yılın Genç Girişimci Ödülü, 153 aday Yılın Kadın Girişimci Ödülü, 15 aday Yılın Küresel Doğan Girişimci Ödülü ve 76 aday Yılın İnovatif Girişimci Ödülü için başvuruda bulunmuştur. Değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.

Ödüllendirilecek işletmelere, bir yıl boyunca "KOSGEB Yılın Başarılı İşletmesi Logosu"nu kullanma hakkı sağlanacaktır. Bunun yanında, bir işletme veya Türk sanayisine/iş dünyasına katkı sağlayan bir kişi/kurum/kuruluş, KOSGEB KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri Jüri Özel Ödülü ile ödüllendirilecektir.

Bunun yanı sıra, girişimcilik ve yenilikçilik faaliyetlerini desteklemek amacıyla, TÜBİTAK BİDEB¹ Burs, Destek ve Yarışma Programları Genel Uygulama Esasları kapsamında aşağıdaki üç yeni programın başlatılması TÜBİTAK Bilim Kurulu'nca kararlaştırılmıştır:

- 2238 - Girişimcilik ve Yenilikçilik Yarışmaları Programı
- 2239 - Girişimcilik ve Yenilikçilik Eğitim ve Araştırma Faaliyetlerini Destekleme Programı
- 2240 - Girişimcilik ve Yenilikçilik Etkinliklerini Destekleme Programı

Bu programlardan ilki girişimcilik ve yenilikçilik alanında yarışmaların düzenlenmesi ile ilgili olup, çağrıya çıkılması için çalışmalar sürdürülmektedir.

d. Diğer Faaliyetler

Teknogirişim Sermayesi Desteğini kazanmış kişilerin girişimcilik eğitimi almaları ve uluslararası iş ortamına dâhil olmalarını teşvik etmek amacıyla TÜBİTAK ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı işbirliğinde çalışmalar yürütülmüştür. Bu kapsamda ABD Silikon Vadisi'ndeki çeşitli kuruluşlarla (Plug and Play, Stanford Research Institute ve San Fransisco Üniversitesi) görüşmeler yapılmıştır. Ayrıca, bu sürece dair finansal desteklerin TÜBİTAK BİDEB tarafından yeni oluşturulan 2239 - Girişimcilik ve Yenilikçilik Eğitim ve Araştırma Faaliyetlerini Destekleme Programı kapsamında sağlanması kararlaştırılmıştır.

¹ Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı

3.10. Bilim Merkezlerinin Yaygınlaştırılması [2011/107]

KARAR

Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı Stratejisi ve Eylem Planı 2011-2016'da "Gençlerin Ar-Ge alanlarına yönlendirilmesi" stratejisine yer verilerek bu hususunun kritik önem taşıdığı belirtilmiş ve bu strateji altında

- *"İlköğretim ve ortaöğretim için popüler bilim etkinliklerinin artırılarak, bilimsel faaliyetlere olan merakın artırılması"*

eylemine yer verilmiştir.

Yukarıda anılan eyleme hizmet edecek olan ve aynı zamanda Sayın Başbakanımızın himayeleri altında olan "Bilim Merkezleri"nin toplumumuzda bilim kültürünü yaygınlaştırmak için son derece kritik bir rol üstleneceği öngörüsünden yola çıkarak ülkemizde bu merkezlerin kurulması ve yıllar içinde sayılarının artırılması hedeflenmektedir.

Bu hedef doğrultusunda, özellikle çocukların ve gençlerin bilime olan ilgi ve meraklarını artıracak, teknolojiyi daha doğru kullanmalarını sağlayacak bilim merkezlerinin

- *2016 yılı itibarıyla tüm büyükşehirlerde,*
- *2023 yılı itibarıyla tüm illerde*

kurulmasına yönelik yerel yönetimlerle işbirliği halinde çalışmaların gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 97/27 Bilim ve Teknoloji Merkezlerinin Kurulması
- 2005/10 Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları Uygulama Planı 2005-2010
- 2007/201 Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı
- 2010/201 Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTI

- -

SORUMLU KURULUŞLAR

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- TÜBİTAK

İLGİLİ KURULUŞLAR

- Yerel Yönetimler
- Milli Eğitim Bakanlığı
- Sanayi ve/veya Ticaret Odaları
- Üniversiteler

GELİŞME

Karar doğrultusunda, 11 Nisan 2012 tarihinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Nihat Ergün başkanlığında, büyükşehir belediye başkanları veya temsilcilerinin katılımıyla bir bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara bilim merkezleri, temel fonksiyonları, verilecek destekler ve illere yönelik yapılacak çalışmalar hakkında bilgiler aktarılmıştır.

Bilgilendirme toplantısının ardından Kocaeli, Kayseri, Bursa, Sakarya, Ankara, Eskişehir, Mersin ve Gaziantep Büyükşehir Belediyelerinin temsilcileriyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerde

bilim merkezi kurulum süreçleri ile ilgili belediyelere bilgi ve tecrübe aktarımı yapılmış; büyükşehir belediyeleri ve TÜBİTAK'ın görev paylaşımları üzerinde çalışılmış; ayrıca bilim merkezi kurulması ile ilgili çalışmaları olan belediyelerin projeleri incelenmiştir.

Bu görüşmeler sonrasında, proje sözleşmesinin imzalanmasına kadar olan süreçte büyükşehir belediyeleri tarafından yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin, ön protokollerin imzalanmasının akabinde gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

Bu kapsamda, 16 Mayıs 2012 tarihinde Kayseri Büyükşehir Belediyesi ve Kocaeli Büyükşehir Belediyesi; 7 Haziran 2012 tarihinde Sakarya Büyükşehir Belediyesi ve 14 Haziran 2012 tarihinde Bursa Büyükşehir Belediyesi ile TÜBİTAK arasında Bilim Merkezi Kurulması Ön Protokolleri imzalanmıştır. Sözleşme imzalanabilmesi için gerekli olan TÜBİTAK'ın ön protokolde belirlediği özellikleri haiz bina/yer tahsisi ve proje ekibi oluşturma çalışmaları belediyeler tarafından yürütülmektedir.

Ankara, Eskişehir, Gaziantep ve Mersin Büyükşehir Belediyeleriyle ise görüşmeler devam etmektedir. Diğer büyükşehir belediyeleri ile de ön protokollerin imzalanması için çalışmalar devam etmektedir.

Bunların yanı sıra, Bilim Merkezi Kurulması Destek Programı süreci ve dokümanları hazırlanmış olup 2016 yılına kadar 16 büyükşehir belediyesine sağlanacak destek miktarının 500 milyon TL; 2023 yılına kadar tüm illere sağlanacak destek miktarının ise 1 milyar TL civarında olacağı öngörülmektedir.

3.11. Yerli Patentlerin Lisanslanmasını Teşvik Edecek Politika Araçlarının Geliştirilmesi [2011/108]

KARAR

Yerli patentlerin lisanslanmasına ilişkin verilerin Türk Patent Enstitüsü tarafından düzenli olarak izlenmesine ve lisans gelirlerinin artırılması için gerekli mekanizmaların kurumlar arası eşgüdüm içinde oluşturulmasına, bu konudaki gelişmelerin BTYK'ya raporlanmasına karar verilmiştir.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 2010/201 Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTI

- -

SORUMLU KURULUŞ

- Türk Patent Enstitüsü

İLGİLİ KURULUŞLAR

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- YÖK
- TÜBİTAK
- Üniversiteler
- KOSGEB

GELİŞME

Türk Patent Enstitüsü tarafından söz konusu BTYK kararı kapsamında çalışmalara başlanmış ve ilk olarak yerli patentlerin lisanslanmasını teşvik edecek politika araçları geliştirilmesi amacıyla yönelik taslak çalışma alanlarını ihtiva eden bir ön rapor dokümanı hazırlanmıştır.

Ön raporda belirlenen çalışmalar hakkında konunun ilgili taraflarının görüşlerini almak amacıyla 24 Nisan 2012 tarihinde TPE bünyesinde bir çalışma toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğü), Ekonomi Bakanlığı (Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü), Kalkınma Bakanlığı (İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü), Maliye Bakanlığı (Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü), KOSGEB, TÜBİTAK, YÖK, TOBB, TTGV, TÜSIAD, Ege Üniversitesi Bilim-Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi (EBİLTEM) (İzmir Üniversiteleri Platformu adına), ODTÜ Teknokent (Ankara Teknokentleri Platformu adına) ve Sabancı Üniversitesi (ARTEV Platformu adına) temsilcileri katılım sağlamıştır.

Çalışma toplantısında, 2011/108 no.lu BTYK kararı kapsamında yürütülecek faaliyetlerle ilgili aşağıda belirtilen çalışma alanlarına karar verilmiştir:

A) Teknoloji Transferi ile İlgili Teşvik/Destek Uygulamaları

- Patent lisans ve devir gelirleri üzerindeki vergilerin azaltılması/kaldırılması
- Teknoloji transferi ile ilgili işlemlerin Enstitü Siciline kaydı için alınan ücretlerin kaldırılması/azaltılması
- Teknoloji transferi ile ilgili konularda nitelikli insan gücü yetiştirmek için geliştirilecek eğitim programlarından ilgili kişi ve kurumların (ücretsiz ya da düşük ücretli) yararlandırılması

B) Teknoloji Transferi İşlemleri İle İlgili Bilgilerin Temin Edilmesi

- Teknoloji envanteri oluşturulması
- Enstitü veritabanındaki teknoloji transferi ile ilgili bilgilerin derlenmesi
- Anket/analiz çalışmaları

C) Teknoloji Transferi Platformu Oluşturulması

İlgili çalışma alanlarının uygulanabilirliği ve uygulama koşulları konularında tarafların görüşlerini almak amacıyla toplantı sonrasında hazırlanan tutanak katılımcılara gönderilmiştir. Önümüzdeki dönemde, yukarıda bahsi geçen alanlarda ilgili taraflardan gelen görüşler ışığında çalışmaların başlatılması planlanmaktadır.

Son olarak, söz konusu BTYK kararı kapsamındaki faaliyetlerden yerli patentlerin lisanslanmasına ilişkin verilerin izlenmesi ve raporlanması bağlamında, 2006-2011 yılları arasında Patent Siciline kaydedilen lisans ve devir işlemlerine ait istatistik Tablo 101’de sunulmaktadır.

Tablo 101. 2006-2011 Yılları Arasında Patent Siciline Kaydedilen Lisans ve Devir İşlemleri Sayıları

Yıl	Lisans	Devir	Toplam
2006	12	386	398
2007	20	259	279
2008	7	335	342
2009	27	348	375
2010	27	254	281
2011	33	383	416

Kaynak: TPE

3.12. Ulusal Bilim ve Teknoloji Sistemi Performans Göstergeleri [2005/3Ek Karar]

KARAR

15 Aralık 2010 tarihinde gerçekleştirilen BTYK'nın 22. toplantısında, BTYK'nın 18. toplantısında alınan 2005/3 no.lu Ek Karar dikkate alınarak, ulusal BTY sistemi göstergelerinin UBTYS 2011-2016 ile uyumlu olacak şekilde belirlenmesi amacıyla TÜBİTAK koordinasyonunda ilgili kuruluşların uzmanlarından oluşan bir çalışma grubunun oluşturulmasına karar verilmiştir.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 2010/201 Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016

DAHA ÖNCE GELİŞME RAPORLANAN TOPLANTILAR

- -

SORUMLU KURULUŞLAR

- TÜBİTAK
- TÜİK
- Kalkınma Bakanlığı

İLGİLİ KURULUŞLAR

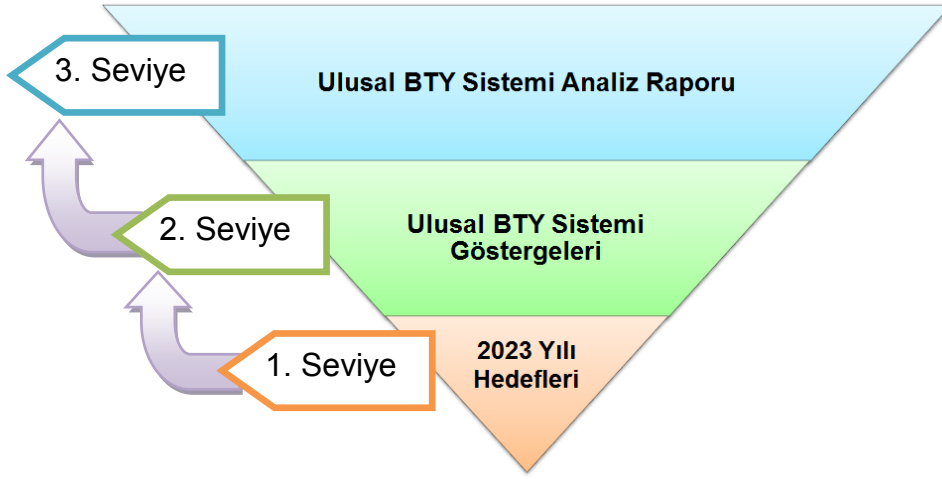
- TARAL Kapsamındaki Kuruluşlar

GELİŞME

Karar kapsamında ilk aşamada uluslararası kuruluşlar ve diğer ülkelerin yenilik sistemi performans göstergeleri örneklerini içeren literatür taraması gerçekleştirilmiştir. UBTYS 2011-2016 stratejileri ve mevcut BTYK kararlarının yanında uluslararası örnekler de dikkate alınarak TÜBİTAK tarafından gösterge seti taslağı oluşturulmuştur. Buna göre ulusal BTY sistemi performans göstergelerinin üç seviyeden oluşan bir gösterge sistemi çerçevesinde izlenmesi planlanmaktadır (Şekil 25):

- 1. seviye: BTYK'nın 23. toplantısında alınan 2011/101 no.lu kararı ile uyumlu olarak Ulusal Yenilik Sistemi 2023 Yılı Hedefleri
- 2. seviye: Ulusal yenilik sistemimizin mevcut durumunun fotoğrafını çekmeye yönelik Ulusal BTY Sistemi Göstergeleri
- 3. seviye: Hedeflere erişme yolunda daha kapsamlı göstergeler içeren Ulusal BTY Sistemi Analiz Raporu

Ulusal BTY sistemi performans göstergelerinin revizyonuna yönelik alınan ek kararda belirtildiği üzere, çalışmanın bir sonraki aşamasında ilgili Bakanlık/Kurum/Kuruluşların uzmanlarından oluşan bir çalışma grubu oluşturulacak olup, grubun Eylül ayında bir araya gelmesi planlanmaktadır. İlgili Bakanlık/Kurum/Kuruluş temsilcilerinin katkılarıyla yürütülen çalışmalar sonucunda ulusal BTY sistemi performans göstergeleri yenilenerek, BTYK'nın onayına sunulacaktır.

Şekil 25. Bilim, Teknoloji ve Yenilik Sistemi Performans Göstergeleri Çerçevesi